

Maanpuolustuskorkeakoulu

Pedagoginen käsikirja 2010

Sotatieteelliset perustutkinnot

Julkaisija
Maanpuolustuskorkeakoulu

Vastaavat toimittajat
Anne Helenius ja Titta Rautasalo

Toimittaja
Opintoasiainosasto

Taitto
Oili Kõlhi/Edita Prima Oy
Helsinki
2010

Sotatieteellisten perustutkintojen

PEDAGOGINEN KÄSIKIRJA
2010

Maanpuolustuskorkeakoulu

1	Johdanto	5
2	Lähtökohdat	6
	2.1 Osaamisen kehittäminen	6
	2.1.1 Elinikäinen oppiminen ja oppiva organisaatio	7
	2.1.2 Koulutusjärjestelmän ja oppimismahdollisuuksien kehittäminen	8
	2.2 Strateginen suunta vuoteen 2015	9
	2.3 Opetuksen kehittäminen	10
	2.3.1 Prosessityö osana opetuksen kehittämistä	11
	2.3.2 Palaute opetuksen kehittämisen tukena	12
3	Sotatieteellisten opintojen toteuttaminen	14
	3.1 Sotatieteellisten oppiaineiden opetus- ja oppimisympäristö	15
	3.2 Puolustushaarakohtaiset opetus- ja oppimisympäristöt	26
4	Lopuksi	34
	Lähteet..	35
	Liitteet PEDAGOGISET KÄSIKIRJOITUKSET	36
	LIITE 1 JOHTAMINEN	37
	Perusopinnot	37
	Aineopinnot	68
	Syventävät opinnot	87
	LIITE 2 SOTATAITO	149
	Perusopinnot	149
	Aineopinnot	202
	Syventävät opinnot	502
	LIITE 3 SOTILASPEDAGOGIIKKA	589
	Perusopinnot	589
	Aineopinnot	628
	Syventävät opinnot	653
	LIITE 4 SOTATEKNIikka	678
	Perusopinnot	678
	Aineopinnot	726
	Syventävät opinnot	787
	LIITE 5 YLEISET SEKÄ KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT	821
	Yleiset opinnot (SK)	821
	Kieli- ja viestintäopinnot (SK)	827
	Kieli- ja viestintäopinnot (SM)	878
	LIITE 6 KAIKILLE SM-OPISKELIJOILLE YHTEISET JA PAKOLLISET OPINNOT	899

1 Johdanto

Maanpuolustuskorkeakoulun opetussuunnitelmatyö perustuu lakiin Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) ja Valtioneuvoston asetukseen Maanpuolustuskorkeakoulusta (1124/2008). Sotatieteellisten opintojen toteutusta ohjaa muun muassa opinto-opas ja pedagoginen käsikirja. Opinto-opas on ylätason asiakirja sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintojen tavoitteista sekä toteutuksesta. Opinto-opas pitää sisällään viralliset tutkintovaatimukset, jotka määrittävät tutkintoihin vaadittavat pakolliset opinnot. Pedagogisessa käsikirjassa esitellään Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen yhteiset pedagogiset periaatteet Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen strategian (*OSTRA 2004*) ja Maanpuolustuskorkeakoulun strategian 2010 mukaisesti (*HG626*). Tavoitteena on kuvailla sotatieteellisen opetuksen käytännön tasoa tarkastellen kokonaisuutta myös opetuksen kehittämisen kautta. Tässä käsikirjassa tarkastellaan sotatieteellisiin perustutkintoihin liittyvää opetusta. Pedagogisen käsikirjan liiteosassa on kuvattu sotatieteellisten oppiaineiden pedagogiset käsikirjoitukset, joista käy ilmi yksittäisten opintojaksojen rakenne, sisällöt ja toteutus. Käsikirjoitukset on kirjoitettu vuonna 2010 vahvisteista tutkintovaatimuksista, joiden mukaan 97./80. kadettikurssi sekä SM1-kurssi opiskelevat kandidaatti- ja maisteritutkintonsa. Käsikirjoitukset on kuvattu oppiaineittain perus-, aine- ja syventäviin opintoihin jaoteltuna.

Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkintoihin liittyvä pedagoginen käsikirja on tarkoitettu apuvälineeksi sekä opettajille että opiskelijoille. Käsikirjan tavoitteena on kuvailla osaamisen kokonaistavoite, johon perustutkintojen opetussuunnitelmalla pyritään. Se luo perustan sotatieteellisten opintojen oppiainekohtaiselle toteuttamiselle. Käsikirja täydentää opinto-opasta tehden näkyväksi opetuksen käytännön toteutuksen.

2 Lähtökohdat

Sotatieteellisiin perustutkintoihin liittyvää opetussuunnitelmatyötä voidaan tarkastella useasta näkökulmasta. Sotatieteellisten perustutkintojen nykyinen, vuonna 2006 käyttöön otettu tutkintorakenne perustuu Bologna-prosessiin ja sotatieteellisten opintojen suunnitteluun on vaikuttanut muun muassa Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen strategia sekä Maanpuolustuskorkeakoulun strategia. Sotatieteellisen opetuksen pedagogista toteutusta kuvaillaan pedagogisessa käsikirjassa edellä mainittuihin asiakirjoihin perustuen. Niissä on sitouduttu jatkuvan ja elinikäisen oppimisen periaatteeseen, koulutusjärjestelmän kehittämiseen ja yhteensopivuuteen sekä oppimismahdollisuuksien kehittämiseen. Opetus tulee suunnitella ja toteuttaa monimuotoisesti edellä mainittujen asiakirjojen mukaisessa hengessä. Opetussuunnitelmatyötä tarkastellaan käsikirjassa myös opetuksen kehittämisen näkökulmasta osana laajempaa laadunvarmistustyötä.

2.1 Osaamisen kehittäminen

Puolustusvoimien osaamisen kehittämisen keskeisenä päämääränä on luoda osaamista sotilaallisen suorituskyvyn varmistamiseksi. Osaamisen kehittämisen strategia linjaa osaamisen päämäärät ja periaatteet toimintatapojen, kulttuurin sekä koulutusjärjestelmän kehittämiseksi. Päämääriin pyritään kehittämällä organisaatiota sekä oppimis- ja toimintakulttuuria oppivan organisaation periaatteiden mukaisesti. Yksilötasolla tavoitteena on tukea oppimista ja itseohjautuvuutta. Osaamisen kehittämisen strategia pohjautuu asiantuntijatyöryhmän työhön, jonka pohjalta on julkaistu taustamuistio (*Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen strategia: asiantuntijaryhmän näkemyksiä ja ajatuksia*).

Osaamisen kehittämisen strategian perusajatuksena on Puolustusvoimien osaamistarpeiden ja yksilön oppimistarpeiden yhdistäminen. Yksilön osaamisen kehittäminen edellyttää henkilökohtaista ja pitkäjänteisesti toteutettavaa ura- ja koulutussuunnittelua, jonka lähtökohdana ovat Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen tarpeet. Osaamisen kehittämisessä hyödynnetään monipuolisesti erilaisia opetusmenetelmiä, työssä oppimista, yksilön urapolkuun liittyvää henkilökohtaista oppimissuunnittelua ja verkko-opiskelu ympäristöjä. Puolustusvoimien toimintakulttuurilla on huomattava merkitys henkilöstön oppimisessa ja koulutuksen toteutustavoissa. Puolustusvoimien

mien oppimiskäsitys on osaamisen kehittämisen kannalta toimintakulttuurin keskeinen tekijä.

Puolustusvoimien oppimiskäsitys tukee ihmisen yksilöllistä ja yhteisöllistä kasvua ja toimintaa. Oppimiskäsityksen tavoitteena on hahmottaa sitä, millaista osaamista tavoitellaan ja ennen kaikkea sitä, miten asetettuihin päämääriin päästään. Tulevaisuudessa kokonaisvaltaiseen toimintakykyyn tähtäävä oppimiskäsitys on osaamisen kehittämisen lähtökohta. Jokaisen yksilön tulee pystyä tunnistamaan oma tiedon tarpeensa ja hakea tarvitsemaansa tietoa. Oppimaan oppimisen taidot ja jatkuva oppiminen ovat sitä tärkeämpiä mitä nopeammin toimintaympäristö muuttuu. Puolustusvoimissa on tavoitteena nähdä ihminen tietoisena, aktiivisena, arvokkaana ja vastuullisena persoonana. Oppimiskäsitys tukee persoonana ja yhteisön jäsenenä kasvamista sekä aktiivista, tietoa luovaa toimintaa. Oppimisen perustana ovat yksilölliset ja yhteisölliset kokemukset sekä niiden arvostaminen, mutta tämä edellyttää yksilön itseohjautuvuutta ja kriittiseen ajatteluun pohjautuvaa toimintaa. Oppimiskäsitystä tulee myös arvioida jatkuvasti.

Puolustusvoimien osaamisen kehittämisen tavoitteena on luoda osaamista, jolla varmistetaan tarvittava sotilaallinen suorituskyky. Puolustusvoimien toiminta kokonaisuutena puolustuksen osana edellyttää osaamisen kehittämisen liittämistä muuhun yhteiskuntaan. Toiminnassa yhdistyvät sekä Puolustusvoimien tarpeet että yksilön oppimistarpeet. Lähtökohtana on sekä toimintakulttuurin ja henkilöstön ajattelutavan muutos. Henkilöstön sitoutumista organisaation kokonaisvaltaiseen kehittämiseen edistetään muun muassa täydennyskoulutuksella ja esimiesvalmennuksella. Osaamisen kehittämiseen Puolustusvoimissa kuuluu koulutuksen lisäksi muun muassa työkiertoa ja -ohjausta, valmennusta, mentorointia, tutorointia ja parhaista käytännöistä oppimista. Osaamisen kehittämisen tavoitteena on tukea elinikäistä oppimista sekä omaksua oppivan organisaation periaatteita.

2.1.1 Elinikäinen oppiminen ja oppiva organisaatio

Elinikäisen oppimisen tukeminen on ollut vahvasti esillä viime aikojen yhteiskunnallisissa keskusteluissa. Taustalla ovat muun muassa työelämän muutokset ja työtehtävien vaatimustason kasvu. Monen muun organisaation tavoin myös Puolustusvoimien toiminnan tavoitteena on jatkuva ja elinikäinen oppiminen. Puolustusvoimien koulutusjärjestelmää on pyritty kehittämään niin, että se tukisi elinikäisen oppimisen ideaa muun muassa luomalla tarvittavan tieto- ja

taitoperustan, järjestämällä yksilöllisiin oppimistarpeisiin vastaavia oppimismahdollisuuksia ja tunnustamalla kaikissa ympäristöissä oppimisen arvon. Elinikäisen oppimisen periaate näkyy Puolustusvoimien koulutusjärjestelmän rakenteessa, jossa perus- ja jatkotutkinnot sekä täydennyskoulutukset jakaantuvat yksilön koko työuralle muodostaen osaamisen kehittämistä tukevan kokonaisuuden.

Puolustusvoimien toimintakulttuuria kehitetään oppivan organisaation ja jatkuvan oppimisen periaatteiden mukaisesti. Oppiva organisaatio on ajattelu- ja toimintamalli, jonka päämääränä on organisaation kokonaisvaltainen kehittäminen. Oppivassa organisaatiossa korostetaan henkilöstön jatkuvaa oppimista ja kehittymistä tavoitteiden sekä päämäärien saavuttamiseksi. Oppimiskulttuurin tarkoituksena on tukea yksilöiden oppimista ja osaamista organisaation päämäärien mukaisesti. Esimiehet ohjaavat oppivassa organisaatiossa osaamisen kehittämistä ja hyödyntämistä organisaation tehtävien ja tarpeiden mukaisesti. Oppivan organisaation perustana on osaamisen arvostaminen, jossa huomioidaan yksilöiden kiinnostuksen kohteet ja elämäntilanteet. Nykypäivän organisaatioissa oppimisen tavoitteena on muun muassa uusien asioiden sisäistäminen ja kykyä soveltaa tietoa uusien tilanteiden mukaan.

2.1.2 Koulutusjärjestelmän ja oppimismahdollisuuksien kehittäminen

Koulutusjärjestelmän kehittäminen luo osaamisen kehittämisen strategian mukaan perustan osaamisen kehittämislle. Puolustusvoimien koulutusjärjestelmää kehitetään niin, että se toimii joustavasta ja avoimesti sekä vastaa Puolustusvoimien muuttuvia osaamistarpeita. Puolustusvoimien koulutusjärjestelmässä on mahdollista suorittaa sotilasalan perus- ja jatkotutkintoja sekä kaikille henkilöstöryhmille suunnattavaa täydennyskoulutusta. Maanpuolustuskorkeakoulua kehitetään tiedekorkeakouluna, jossa annetaan Puolustusvoimien sodan ja rauhan ajan tehtävien edellyttämää sotatieteellistä koulutusta. Perustutkintoihin johtavissa opinnoissa luodaan valmiudet myöhemmälle osaamisen kehittämislle ja sotatieteellisen osaamisen kehitys varmistetaan jatko-opinnoilla. Eri tehtävätasojen, puolustushaarojen ja toimialojen erityisosaaminen varmistetaan täydennyskoulutuksella.

Oppimisympäristöjä sekä opetus- ja opiskelumenetelmiä kehittämällä mahdollistetaan osaamisen kehittäminen tarkoituksenmukaisella tavalla. Koulutustarpeiden seuranta kehitetään, jotta tietoja voidaan hyödyntää opetustarjonnan suunnittelun perustana. Työssä oppimista, yhteisöllisen oppimisen ja tiimityöskentelyn valmiuksia

kehitetään osaksi suunnitelmallista toimintaa. Oppimisen suunnittelu ja oppimistavoitteiden määrittely liitetään osaksi henkilöstön tehtävä- ja urasuunnittelua. Opintojen ohjauksella ja opintoneuvonnalla tuetaan yksilöiden oppimistavoitteiden määrittämistä ja monipuolisten oppimismahdollisuuksien valintaa. Koulutus ja muu osaamisen kehittäminen tulee jakaantua tasapainoisesti yksilön koko työuran ajalle.

2.2 Strateginen suunta vuoteen 2015

Maanpuolustuskorkeakoulun tehtävänä on vastata eri tieteenalojen tutkimuksen ja opetuksen haasteisiin sotatieteiden näkökulmasta. Puolustusvoimien päätehtävät ohjaavat osaltaan myös Maanpuolustuskorkeakoulun toiminnan suuntaamista ja resurssien käyttöä. Vuoden 2009 alusta voimaan tullut laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008) selkeytti entisestään Maanpuolustuskorkeakoulun asemaa yliopistollisena toimijana. Maanpuolustuskorkeakoulun edellinen strategia valmistui vuonna 2006 lähtökohtanaan toisaalta vahvistaa Maanpuolustuskorkeakoulun asemaa yliopistokentässä ja toisaalta laajentaa opetuksen ja tutkimuksen kohteena olevan turvallisuuskäsitteen sisältöä. Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen vahvuuksia ovat teorian ja käytännön yhdistyminen sekä palautejärjestelmän perinne. Tutkimuksen haasteina ovat sen parempi nivoutuminen opetukseen sekä tarve tuottaa selkeämmin tietoa kokonaismaanpuolustuksen kehittämiseksi.

Maanpuolustuskorkeakoulun tärkeimpänä tehtävänä on kouluttaa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sodan ja rauhan ajan tehtäviin asiantuntijavalmiudet omaava upseeristo sekä edistää sotatieteellistä tutkimusta. Maanpuolustuskorkeakoulun tavoitteena on olla vuonna 2015 sotatieteellinen korkeakoulu, jota arvostetaan puolustushallinnossa, turvallisuusosalalla sekä muualla yliopistomaailmassa. Korkeakoulun päätehtävänä on upseerikoulutus, jota tuetaan ajanmukaisella ja puolustusvoimien etua hyödyntävällä tutkimuksella. Tavoitetilassa korkeakoulun kaikki tutkinto-opetus ja täydennyskoulutus olisi keskitetty Santahaminaan. Seuraavassa esitellään rehtorin strategiset linjaukset.

Ensimmäisenä strategisena tavoitteena on keskittää Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimus sotatieteiden keskeisille ydinalueille monitieteellisyttä korostaen. Toisena linjauksena on kouluttaa entistä osaavampia ja laaja-alaisemmin ajattelevia upseereita sekä työssään motivoituneita opettajia. Tutkinto-opetuksen laatua kehitetään kaikilla opetusta antavilla paikkakunnilla. Kolmantena luodaan tut-

kimusta tukevan ja tehostavan ulkopuolisen rahoituksen kasvattamiseksi nykyläinsäädännön mahdollistamat toimintamallit, joiden tavoitteena tutkimusresurssien merkittävä lisääminen. Neljäntenä tavoitteena on keskittää tutkimus, opetus ja täydennyskoulutus sekä tieteellinen kirjasto Santahaminaan. Tavoitteena on muodostaa yksi kehittävä kampusalue. Viidentenä strategisena linjauksena on varautuminen supistuviin henkilöstöresursseihin. Henkilöstön työssä jakamista ja motivaatiota tuetaan. Kuudentena laitosten toiminnallista yhdistymistä jatketaan. Tavoitteena on muodostaa toimivampi hallinto ja suunnata resursseja tutkimukseen ja opetukseen.

Rehtorin määrittämässä strategisissa tavoitteissa tuodaan esille tutkintojen ja opetuksen kehittämiseen liittyen seuraavia näkökulmia. Opetuksen tulee perustua yhteisiin pedagogisiin periaatteisiin, jotka laaditaan vuoden 2011 kuluessa. Maanpuolustuskorkeakoulun tutkintoon johtavan opetuksen tulee perustua tutkivan oppimisen periaatteisiin. Opetuksen perustan muodostavat Puolustusvoimien kolme päätehtävää, joita ovat Suomen sotilaallinen puolustaminen, muiden viranomaisten tukeminen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisessa sekä osallistuminen kansainväliseen kriisinhallintaan. Tutkinto-opetuksen korkeaa laatua kehitetään palautejärjestelmän avulla. Analysoidun palautteen perusteella tarkastellaan ja kehitetään systemaattisesti sekä tutkintoja että niihin kuuluvaa opetusta.

2.3 Opetuksen kehittäminen

Opetuksen kehittäminen voidaan nähdä opettajien opetustyön tukemisena ja oppimista koskevan tiedon soveltamisena opetukseen. Opetuksen kehittäminen on tapahtunut aiemmin varsin hajautetusti korkeakoulun eri yksiköissä. Maanpuolustuskorkeakoulun opetusta on kehitetty viime vuosina mm. palautejärjestelmän avulla. Palautejärjestelmä on osa laadunvarmistusjärjestelmää, jonka tehtävänä on tukea ja auttaa toiminnalle asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Laadunvarmistusjärjestelmän systemaattinen kehittäminen aloitettiin vuonna 2006 osana Bolognan sopimusta ja korkeakoulun strategia-työtä. Maanpuolustuskorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmän keskeiset elementit ovat prosessityö, palautejärjestelmä, itsearviointi sekä riskienhallinta. Prosessityön kautta pyritään välttämään päällekkäistä ja turhaa työtä. Palautejärjestelmässä kerätään puolestaan asiakaspalautetta toiminnasta ja sen tuloksista parantamisen pohjaksi. Itsearviointin avulla korkeakoulun henkilöstö pääsee vaikuttamaan toiminnan parantamiseen ja riskienhallinnan kautta kyetään tunnistamaan riskit/uhkat sekä niitä pystytään järjestelmällisesti pienentämään/poistamaan.

2.3.1 Prosessityö osana opetuksen kehittämistä

Prosessit ja niiden jatkuva kehittäminen on osa Maanpuolustuskorkeakoulun laadunvarmistusjärjestelmää. Maanpuolustuskorkeakoulun päätoimintoja ovat tutkimus, opetus ja yhteiskunnallinen vaikuttaminen. Opetukseen liittyviä prosesseja ovat muun muassa tutkintojen suunnittelu ja hallinnointi (AF26486) sekä opetuksen suunnittelu ja toteutus (AF21659). Tähän kokonaisuuteen liittyy myös opetuksen palauteprosessi osana opetuksen kehittämistä (AF26492).

Tutkintojen suunnittelu- ja hallinnointiprosessia sovelletaan upseerien perus- ja jatkotutkintoihin ja soveltuvin osin sotatieteiden tohtorin tutkintoon. Prosessin tavoitteena on luoda opiskelijoille nousujohteinen tutkinnoista koostuva elinikäinen oppimispolku. Tätä tuetaan myös perustutkintojen välissä olevalla työelämävaiheella sekä muulla täydennyskoulutuksella. Tutkintojen suunnittelua ja hallinnointia ohjaa Pääesikunta määrittämällä tutkintojen rakenteet ja yleiset vaatimukset. Ainelaitokset toteuttavat, suunnittelevat ja kehittävät oppiaineensa opetusta tutkintotavoitteiden, opetussuunnitelmien, opintojen läpivientien ja palautteiden perusteella. Puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen opinnot toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun johtamien tutkintojen opetussuunnitelmien sekä puolustushaaraesikuntien määrittämien sotilasammattillisten vaatimusten mukaisesti. Prosessin käytännön toteutumista arvioidaan sekä prosessin aikana että sen jälkeen. Prosessin aikana tehdään tarkistuksia tutkinnon läpivientiin sekä opetuksen toteutukseen liittyen ja prosessin jälkeen voidaan tehdä tarkistuksia tutkinnon opetussuunnitelmaan. Tutkintojen laatua mitataan valmistuneiden opiskelijoiden opintosaaevutuksilla, tutkintojaksopalautteen ja viivästetyt palautteen avulla sekä itsearvioinnin kautta. Prosessin tavoitteen saavuttamisen kannalta haasteena on erityisesti sotatieteellisten opetussisältöjen sopeuttaminen upseerin uran alkuvaiheessa tarvittaviin ammatillisiin pätevyksiin. Tämän tavoitteen toteutumiseen vaikuttaa palautejärjestelmän tuottama tieto tutkintojen ja opetuksen kehittämisessä.

Opetuksen suunnittelu- ja toteutusprosessi koostuu opetuksen kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta sekä yksittäisen opintojakson tai opetustapahtuman suunnittelusta ja toteutuksesta. Molemmat tasot voidaan jakaa kolmeen vaiheeseen: opetuksen suunnittelu, opetuksen toteuttaminen sekä palaute ja kehittäminen. Tämän käsikirjan liitteenä olevat pedagogiset käsikirjoitukset on laadittu näiden opetuksen suunnittelun ja toteutuksen vaiheiden mukaisesti. Prosessia sovelletaan kaikkien kurssien ja tutkintojen opetuksessa sekä upseerikasvatukseen ja sotilasammattillisen opetuksen toteuttamisessa.

Opetuksen suunnitteluun liittyvän prosessin tarkoituksena on tuottaa kaikille Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoille tutkintojen, kursien ja oppiaineiden opetustavoitteiden mukainen osaaminen. Tavoitteena on toimia myös työvälineenä johdolle tarkoituksenmukaiseman ja kustannustehokkaamman opetuksen järjestämisessä. Prosessin toteutumista mitataan mm. opetuksen välittömällä palautteilla, koulutöillä, oppinnäytetöillä, sovellutuilla opetuskokonaisuuksilla ja viivästetyllä palautteella. Opetuksen suunnittelun ja toteutumisen prosessiin vaikuttaa muun muassa Maanpuolustuskorkeakoulun strategia ja kehittämissuunnitelmat, opetussuunnitelmat sekä analyysit palautteista ja opiskelija-aineksesta.

Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen prosessit on hyväksytty ja otettu käyttöön syksyllä 2009. Prosesseja varten on perustettu kehittämisyhdyt, jotka arvioivat vuosittain prosessien toimivuutta ja tekevät tarvittaessa esityksiä niiden parantamiseksi.

2.3.2 Palaute opetuksen kehittämisen tukena

Palautejärjestelmän kautta saadaan systemaattista tietoa korkeakoulun toiminnasta päätöksentekoa ja toiminnan parantamista varten. Järjestelmä kattaa korkeakoulun tärkeimmät toiminnot, jotka ovat opetus, tutkimus, yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä tärkeimmät tukipalvelut. Palautetta kerätään opiskelijoilta, korkeakoulun henkilöstöltä ja tärkeimmiltä sidosryhmiltä ja siitä saatua kokonaispalautetta hyödynnetään korkeakoulun strategisessa suunnittelussa. Opetuksen palautejärjestelmään sisältyy opintojaksopalaute, vuosittainen kausi- ja kurssipalaute, viivästetty palaute, opetukseen liittyvät auditoinnit ja muut toimenpiteet, kuten rehtorin tarkastuskäynnit PAT-kouluissa. Järjestelmä on osa Maanpuolustuskorkeakoulun kokonaispalautejärjestelmää. Opetuksen palauteprosessia sovelletaan kaikkeen Maanpuolustuskorkeakoulussa ja PAT-kouluissa kerättäviin opintojaksojen, opintokokonaisuuksien sekä tutkintojen palautteisiin ja sen tarkoituksena on saada tutkittua tietoa opetuksen laadun ja tutkintojen kehittämiseksi. Palauteprosessin tavoitteena on kerätä, koota ja säilyttää palautteita systemaattisesti.

Opetuksen edelleen kehittämiseksi ja toiminnan koordinoimiseksi Maanpuolustuskorkeakouluun on perustettu vuonna 2008 opetuksen kehittämisyöryhdy (AD31863). Aluksi opetuksen kehittämisyöryhdyt tehtäviksi määriteltiin opetusneuvoston tukeminen opetuksen kehittämisen strategian laatimisessa, parhaimpiin pedagogisiin käytäntöihin liittyvien menetelmien kehittäminen, opetuksen kehittämiseen liittyvien tilaisuuksien järjestäminen sekä osallistumi-

nen opetuksen laadun arviointiin opetusneuvoston määrittämällä tavalla. Työryhmän jäsenet ovat eri alojen asiantuntijoita ainelaitoksilta ja korkeakoulun muista yksiköistä. Työryhmän toimintaa ohjaa korkeakoulun opetusneuvosto. Opetuksen kehittämistyöryhmä organisoitui uudelleen keväällä 2009, jolloin sen päätehtäväksi muodostui tutkintotavoitteisen opetuksen laadun sisäisten arviointien organisointi ja toteutus sotatieteelliseen opetukseen liittyen. Rehtorin strategisten linjausten mukaisesti Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitokset ja PAT-koulut arvioidaan sotatieteellisen opetuksen laadun osalta vuoden 2014 loppuun mennessä.

3 Sotatieteellisten opintojen toteuttaminen

Sotatieteiden kandidaatti- ja maisteriopintojen uudistetun tutkintorakenteen myötä Maanpuolustuskorkeakoulu on osa eurooppalaista, suomalaista sekä Puolustusvoimien sisäistä koulutusjärjestelmää. Nykyinen Bologna-prosessin mukainen kaksiportainen tutkintorakenne on otettu käyttöön Maanpuolustuskorkeakoulussa vuonna 2006. Uudistuneessa tutkintorakenteessa pyritään ottamaan huomioon Bologna-prosessin ja yliopistolain edellyttämät yleiset korkeakoulututkintojen osaamisvaatimukset sekä sotilasalan käytäntöjen edellyttämä osaaminen. Koulutusjärjestelmämme erityispiirteenä on tutkintojen väliin sijoittuva pääsääntöisesti neljän vuoden pituinen työelämävaihe, jota ei ole käytännössä muiden korkeakoulujen tutkintorakenteissa. Työelämävaiheen tavoitteena on kehittää sotilasammattillista käytännön osaamista. Uudistetun tutkintorakenteen myötä mm. koulutuksen kansainvälisyyden vaatimukset ovat lisääntyneet. Bologna-prosessin mukaisesti rakennetussa koulutuksessa vastuu opintojen suunnittelusta ja edistymisen seurannasta on aiempaa enemmän opiskelijalla itsellään. Yhä suurempi osa opetuksesta pyritään jatkossa toteuttamaan monimuotoisesti palvelen näin erilaisia opiskelijaryhmien tarpeita ja osaamisen kehittämistä yhä paremmin. Tavoitteena olevaa nousujohteista tutkintokokonaisuutta tukevat esimerkiksi kaksiportainen tutkintorakenne, työelämävaihe ja vaiheittainen eteneminen peruskoulutuksesta jatkokoulutukseen. Nousujohteinen osaamisen kehittäminen antaa hyvät mahdollisuudet jatkuvaan ja elinikäisen oppimiseen.

Seuraavassa esitellään sotatieteelliset oppiaineet ja niiden opetuksen käytännön toteutus sotatieteellisten opintojen tavoitteiden saavuttamiseksi. Oppiaineet kuvaillaan käsikirjassa yleisellä tasolla ja tarkemmat opintokokonaisuuksittain eriteltyt opetuksen tavoitteet on kuvattu opinto-oppaassa. Käsikirjan tarkoitus on keskittyä oppiaineen opetuksen ja oppimisympäristön kuvailuun käytännön toiminnan tasolla. Tämän lisäksi käsikirjassa kuvaillaan puolustushaarojen oppimis- ja toimintaympäristöt. Sotatieteellisen opetuksen tavoitteita voidaan tarkastella muun muassa oppiaineiden, puolustushaarojen ja tutkintojen tasoilla. Oppiaineiden opetuksen tavoitteet määritellään ainelaitoskohtaisesti luvussa 3.1. Opetuksen toteuttamiseen vaikuttavat myös puolustushaara-kohtaiset eri-

tyispiirteet, jotka kuvaillaan yleisesti luvussa 3.2. Sotatieteellisten opintojen muodostaman kokonaisuuden näkökulmasta on tärkeää pohtia myös tutkintotavoitteiden toteutumista, jota on tarkasteltava pitkäjänteisesti. Opintojen sisältöjä ja opetusta pyritään kehittämään muun muassa systemaattisen palautejärjestelmän ja luvussa kaksi kuvattujen prosessien tuottaman tiedon kautta.

3.1 Sotatieteellisten oppiaineiden opetus- ja oppimisympäristö

Sotatieteellisten opintojen eräänä keskeisistä tavoitteista on oppia teoriaa ja sen soveltamista käytäntöön. Tämä tavoite ohjaa osaltaan opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Seuraavassa kuvaillaan sotatieteellisten oppiaineiden opetuksen yleiset periaatteet, keskeiset opetusmenetelmät sekä oppimis- ja toimintaympäristöt. Sotatieteellisiä oppiaineita ovat johtaminen, sotataito (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria), sotilaspedagogiikka ja sotatekniiikka. Oppiainekuvaukset on koostettu Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten toimesta.

3.1.1 Johtaminen

Maanpuolustuskorkeakoulun johtamisen oppiaineen keskeiset opettavat ja tutkittavat alueet ovat strateginen johtaminen ja kommunikaatio, muutosjohtaminen ja syväjohtaminen. Nämä alueet antavat teoreettista perustaa käytännön johtamiseen, jota toteutetaan sotatieteiden kandidaatin ja maisterin opintojen yhteydessä erilaisissa harjoituksissa. Tärkein aika johtajana kasvamiselle on tutkintojen välissä oleva työelämävaihe. Tulevaisuudessa upseerin johtamistoiminnassa korostuu myös hyvän hallinnon ja oikeudellisten asioiden ymmärrys sekä median asettamat vaatimukset.

Oppimiskäsitys. Johtamisen opetusta ohjaa perusolettamus, jonka mukaan johtaminen on erityisessä keskiössä upseerin ammatissa. Hyväksi johtajaksi ei synnytä, vaan opitaan. Hyvän johtajan perusominaisuuksia ovat riittävät tiedolliset ja taidolliset valmiudet johtamissuoritukseen sekä kyky kasvaa persoonana uusiin johtamistehtäviin. Johtajana kasvamisen työkalut ovat keskeinen osa suomalaisten upseerien elinikäistä oppimista. Hyvän sotilasjohtajan on saatava riittävä teoreettiset, mutta myös käytännön harjoittelun kautta tapahtuvat johtamisvalmiudet. Maanpuolustuskorkeakoulussa jokainen upseeri on kasvamassa johtajaksi niin sodan ajan kuin rauhan ajankin puolustusjärjestelmän eri tehtäviin.

Sotilasjohtamisen opetus ei toteudu vain johtamisen oppiaineessa, vaan läpäisee myös sotataidon, sotatekniikan ja sotilaspedagogiikan oppiaineet. Johtamisen oppiaineen ydinidea on koordinoiva toiminta muiden oppiaineiden erityisasiantuntemuksen keskuudessa. Maanpuolustuskorkeakoulun strategian mukaan korkeakoulusta valmistuu johtajia, joilla on asiantuntijavalmiuksia. Yksi keskeinen tullevaisuuden sotilasjohtajan asiantuntijavalmius on kyky motivoitua kehittämään omaa työtään tutkivalla otteella. Puolustusjärjestelmän kehittäminen perustuu jatkossa yhä enemmän tieteellisesti tutkitun tiedon varaan. Hyvä johtaminen ei ole mekaanista suorittamista, vaan joustavaa toimintaa, joka vaatii kykyä analyttiseen ja laaja-alaiseen ajatteluun. Johtamisen opintojen tavoitteena on haastaa opiskelijoiden ajattelua ja avata heille mahdollisuuksia löytää ja tarkastella uusia näkökulmia. Tavoitteena on kasvattaa opiskelijoista itseohjautuvia, kriittisiä peruslähtökohtien tarkasteluun kykeneviä päätöksentekijöitä ja vastuunkantajia.

Opetusmenetelmät. Johtamisen opetuksessa noudatetaan neljää peruseriaatetta. Ensinnäkin opetus etenee teoriasta käytäntöön. Ensin opiskellaan teoria ja vasta sen jälkeen sitä tarkastellaan käytännön kautta. Toiseksi hahmotellaan ensin asioita kokonaisuuksina ja sen jälkeen edetään kohti rajattuja yksityiskohtia. Kolmanneksi kaikki tarkastelu aloitetaan mekanistisesta ympäristöstä, jonka jälkeen siirrytään kohti kaoottisempaa ympäristöä. Neljänneksi opetuksessa edetään yleisesti kohti erityistä ja täydentävää. Edellisten periaatteiden kautta varmistetaan, että opiskelijoiden hahmotuskyky laajenee ja heidän tietonsa ja taitonsa kehittyvät tarpeelliselle tasolle. Johtamisen yhtenä peruselementtinä on upseerikasvatus ja kadettijärjestelmän käytännön opiskeluelämän arjen hyödyntäminen. Maanpuolustuskorkeakoulussa käytetään myös erityisesti johtamisen opetuksessa laajasti hyväksi mentorointia, jossa ei enää vakinaisessa palveluksessa olevat upseerit elävät opintojen aikana kadettien mukana tuoden opetukseen omat johtamiskokemuksensa.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Johtamisen oppiaineessa korostuvat nykyaikaisten vaatimusten kirjo: viestintä ja kommunikaatio- taidot eri toimintaympäristöjen vaatimissa medioissa, lainsäädäntö, muiden viranomaiskulttuurien ja turvallisuustoimijoiden yhteistoinnissa vaadittavien työkalujen tuntemus sekä teknologian yhä vahvistuva asema johtamisen työkaluina. Johtaminen tapahtuu aina tietyssä toimintaympäristössä, jossa johtamisen suunnittelun ja päätöksenteon kannalta avainasemassa ovat johtajan kyky kommunikoida, innostaa ja kantaa vastuuta johtamistilanteesta ja johdettavista ihmisistä.

3.1.2 Sotataito

Sotataito pääaineena koostuu kolmesta oppiaineesta; operaatiotaidosta ja taktiikasta, strategiasta ja sotahistoriasta. Sotataidon ydinaineuksen muodostavat sodan ajan toimintaan valmistava koulutus. Sotataidon opinnot antavat valmiudet toimia johto-, asiantuntija- ja suunnittelehtävissä, jotka liittyvät kriisien ja sotien analysoimiseen ja niissä toimimiseen. Sotataidon opinnoissa tarkastellaan sotia ja kriisejä kolmesta näkökulmasta. Strategia tarkastelee näiden syntyä ja niiden vaikutusta valtioihin ja liittoutumiin, operaatiotaito ja taktiikka antaa valmiudet toimia sodissa ja erilaisissa kriiseissä ja sotahistoria pohtii länsimaisen sotataidon kehitystä kansallisvaltioiden välisistä sodista globaaleihin kriisi- ja turvallisuusuhkiin. Sodan ajan toimintaan valmistavassa koulutuksessa korostuu operaatiotaidon ja taktiikan osuus. Sotatieteiden kandidaatin tutkinnossa tämä tarkoittaa pääasiassa taistelutekniikan ja taktiikan opetusta. Sotatieteiden maisterin tutkinnossa korostuu taktiikan opetus.

Operaatiotaito ja taktiikka

Operaatiotaito on oppi sotataidosta ja operaatioista sekä taitoa käyttää joukkoja ja järjestelmiä operaation toteuttamiseksi ja operaatiolle asetettujen päämäärien saavuttamiseksi. Operaatiotaidon olennaisin sisältö on komentajien ja esikuntien kyky ja taito suunnitella, valmistella ja johtaa operaatio eli tarvittavat joukkojen siirrot, ryhmitykset ja taistelut sekä näihin liittyvät eri järjestelmien vaikutukset ja tukitoiminnot niin, että operaatiolle asetetut päämäärät saavutetaan. Operaation onnistunut toteutus edellyttää myös taktiikan hallitsemista. Taktiikka on oppi taistelujen käynnistämisestä, taito käyttää joukkoja ja järjestelmiä taistelun käymiseksi ja taistelutehtävän täyttämiseksi. Taktiikan olennaisin sisältö on omien ja vastustajan joukkojen, järjestelmien ja toimintatapojen tunteminen, tilannetietoisuus, olosuhteisiin sopivien toimintamenetelmien valinta sekä joukkojen ja toimintojen optimaalinen suunnittelu, valmistelu ja johtaminen taistelutehtävän täyttämiseksi. Operaatiotaidon ja taktiikan oppiaineet ovat: taktiikan perusteet, toimintavalmius, maasotataktiikka, ilmasotataktiikka ja merisotataktiikka.

Oppimiskäsitys. Operaatiotaidon ja taktiikan opetuksen lähtökohtana on konstruktivistinen oppimiskäsitys, jossa opiskelija on aktiivinen tiedon muokkaaja. Oppimisen tavoitteina voivat olla muistaminen, toistaminen, tietäminen, tunnistaminen tai syvemmällä tasolla ymmärtäminen, soveltaminen, arvioiminen tai uuden luominen. Konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaisesti operaatiotaidossa ja

taktiikassa korostuu oikean soveltamisen tuloksena se, että opiskelijan ymmärtämisen syvyys on tärkeämpää kuin ulkoa osaamisen määrä. Operaatiotaidon ja taktiikan opetuksessa korostetaan sosiaalista vuorovaikutusta ja erilaisten näkemysten kuulemistä, yhteisten toimintojen suunnittelua ja arviointia. Opetuksen ja oppimisen edellytyksenä on yksilöllinen, yhteisöllinen ja paikallinen itseohjautuvuus sekä kriittiseen ajatteluun pohjautuva toiminta. Opiskelijalle pyritään luomaan sellaiset tiedolliset perusteet ja oman ajattelun soveltamisen taidot, että hän kykenee tehtävän toteuttamiseen annettujen resurssien ja keinojen optimaalisella suunnittelulla sekä soveltamiseen ja käyttöön haluttujen päämäärien saavuttamiseksi taistelussa.

Opetusmenetelmät. Operaatiotaidon ja taktiikan opetuksen perusteissa käytetään pääopetusmenetelmänä tavanomaista esitelmointiä eli luennointia. Luennoinnilla pyritään varmistamaan opiskelijoiden perustiedot ja samaan heidät suunnilleen samalle lähtötasolle ennen siirtymistä vaativampiin ja monia tietoja yhdistäviin kokonaisuuksiin. Luennoilla kannustetaan opiskelijoita osallistuvaan havainnointiin kyselemällä ja aktivoimalla heitä omien kokemusten ja havaintojen esittämisellä. Luennoinnin rinnalla käytetään myös monimuoto-opetusta sekä hyödynnetään sähköisen oppimisalustan ja verkko-opetusta. Elinikäistä oppimista ja mentorointia käytetään opettajien tietojen ja taitojen syventämisessä sekä uusien opettajien perehdyttämisessä. Vanhimmat ja kokeneimmat opettajat johtavat ja suuntaavat opetuksen sisällön. Opetusryhmän johtaja pitää eri menetelmin opettajille keskusteluja ja muita heidän tietotaitojaan lisäävää täydennyskoulutusta. Opintojaksoilla opitaan toimimaan, johtamaan ja suunnittelemaan poikkeusoloissa, pääosin sodan aikaista toimintaa varten kaikissa taistelukentän tai vastaavan kriisin erityisolosuhteissa. Tämän vuoksi oppimistapahtumat sijoittuvat taktiikan erityisiin oppimisympäristöihin, joka suuntaa myös mahdollisuuksia hyödyntää erilaisia opetusmenetelmiä.

Luentojen lisäksi tehdään oppimistehtävinä yksilö- tai pienryhmätyönä arvioita, päätöksiä, suunnitelmia, niiden osia tai esimerkiksi lyhyitä selvityksiä aihealueen keskeisimmistä kohdista. Yksilö- ja pienryhmätyöskentely pyritään järjestämään siten, että oppimistehtävien aikana on jatkuvasti käytössä opettaja ja mahdollisuus opetuskeskusteluun ryhmissä. Perusteiden opetuksen ja oppimisen varmennuksen jälkeen siirrytään suurempien kokonaisuuksien hallintaan, suunnittelemaan ja optimaaliseen käyttöön. Tällöin käytetään useita eri oppimismenetelmiä ja niiden sekoituksia tai niitä käytetään opetuskohteen ja tilanteen mukaan joustavasti päällekkäin. Käytettäviä oppimisme-

netelmiä ovat mm. yksilöllinen työskentely, aktivoivat kirjoitustehtävät, yhteistoiminnallinen oppiminen, pelit ja yhteenvedot. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Oppiminen perustuu oppilaiden itseopiskeluun, oppilaskohtaisiin harjoitustöihin, ryhmätyöskentely opettaja- ja vertaiskeskusteluun ja -arviointiin sekä opitun soveltamiseen ja harjaantumiseen mahdollisimman oikeanmukaisessa oppimisympäristössä.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Oppimisympäristönä ovat Maanpuolustuskorkeakoulun ja PAT-koulujen luokka-, auditorio-, simulaatio- ja muut opetustilat sekä opiskelija-asuntolat. Osa opetuksesta toteutetaan maastossa sotaharjoituksissa tai erillisissä maastotarkasteluissa tapahtuvana oppimisena. Näissä oppimis- ja toimintaympäristöissä harjoitellaan oikeissa tilanteissa toimimista monipuolisesti. Erilaisten simulaatioiden ja sotapelien hyödyntäminen on myös oleellinen osa taktiikan opetusta. Simulaatioiden avulla esikunta-, johtamis- ja suunnitteluharjoituksissa testataan suunnitelmia simulaatio-sotapelinä. Osa harjaannuttavasta opetuksessa tehdään suunnitelmien mukaisilla todellisilla toimintapaikoilla reaaliaikaisena. Oppimisympäristöinä käytetään myös erilaisia poikkeusolojen johtamistiloja, johtamiskontteja ja ajoneuvoja, panssariajoneuvoja ja -vaunuja, laivoja taistelunjohtotiloineen, lentävää kalustoa ja erilaisia johtamisjärjestelmiä. Oppisisältöjen hallinta tarkistetaan opintojaksoihin liittyvillä oppimistehtävillä ja tenteillä. Opintojakson tentti on oppimistilanne ja toisaalta toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Tehtävät voivat vaihdella sovelletusta koulutuksesta oppimistehtävien ja suoritusten arviointiin.

Strategia

Strategia on osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa menneestä ja nykyisestä kansallisesta ja kansainvälisestä sotataidosta. Strategian oppiaineeseen kuuluu strategian lisäksi valtiopoliittisen, turvallisuuspolitiikan, kansainvälisten suhteiden ja sotilasstrategian oppisisältöjä. Tutkimus palvelee strategian jatkuvaa ajan tasalla pitämistä ja tuottaa tarvittavaa tietoa Puolustusvoimien pitkän aikavälin suunnitteluun, kehittämiseen ja päätöksentekoon.

Toimintaympäristö. Nykyaikaisessa sotilaskielessä strategialla on useita merkityksiä. Strategialla voidaan tarkoittaa mm. ajattelutapaa, jossa oleelliset ja epäoleelliset asiat pyritään erottamaan toisistaan tai tavoitteiden ja keinojen välistä vuorovaikutussuhdetta. Turvallisuuspoliittisessa eli sotilasstrategisessa mielessä strategialla tarkoitetaan

oppia tai käytännön toimintalinjaa valtion tai liittouman turvallisuuspyrkimysten toteuttamiseksi. Strateginen taso, strateginen suunnittelu ja johtaminen käsittelevät tärkeimpiä kokonaisvaltaisia ratkaisuja ja kaikkien käytettävissä olevien voimavarojen käyttämistä poliittisten päämäärien saavuttamiseksi. Sotilasstrategialla tarkoitetaan yhtenäistä ajatusrakennelmaa käytettävissä olevan sotilaallisen voiman käytöstä. Tässä yhteydessä strategia ymmärretään käsitteeksi sotilaallisen voiman tarkoituksesta ja tavoitteista sekä suunnittelu- ja käyttöperiaatteista. Meri- ja ilmasodankäynnin puolella, samoin kuin ydinasekysymyksissä, puhutaan niille ominaisista meri-, ilma- tai ydinasestrategioista. Strateginenkin toiminta on arvopohjaista. Strateginen ajattelu voi pyrkiä noudattamaan yleispäteviä periaatteita, mutta käytännön valinnat, joita tehdään esimerkiksi kansallisten turvallisuusstrategioiden nimissä, ovat aina poliittisia.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen.

Perusluentojen osuus opinnoissa on merkittävä, mutta pääosa ymmärryksen rakentumisesta tapahtuu omatoimisen opiskelun kautta. Opiskelijan on sitouduttava ajatukseen, että hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Lähiopetuksen ja etäopetuksen suhde vaihtelee kurseittain. Strategian opetus jakautuu sotatieteiden kandidaatin ja maisterin opintoihin. Kandidaatin opinnot ovat kaikille yhteisiä ja sisältävät kansainvälisen järjestelmän rakenteet, turvallisuuspolitiikan ja strategian perusteet, Suomen poliittisen järjestelmän ja turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sekä maanpuolustuksen kokonaisjärjestelyt. Kandidatinvaiheen opetuksessa lähiopetuksen eli luentojen osuus on korostuneessa asemassa, koska opiskelijalle pyritään antamaan riittävät perusteet omatoimiselle oppimiselle niin työelämän aikana kuin myöhemmillä kursseilla. Maisteriopinnot jakautuvat kaikille yhteiseen kurssiin sekä tutkimustyöhön valmistaviin ja sitä tukeviin valinnaisiin opintoihin ja tutkimuskoulutukseen. Opintojen tärkeitä sisältöjä ovat kansainvälisen politiikan toimijat, kansainväliset järjestöt ja niiden toiminta, strategian keskeiset teoriat sekä niiden jäsentyminen turvallisuuspolitiikkaan. Maisterivaiheen opiskelu tapahtuu pääosin pienryhmissä, joissa suuri osa kurssilaisista on JOO-

opiskelijoita. Tämä antaa opiskelijoille erinomaisen mahdollisuuden ajatustensa ja mielipiteidensä testaamiseen monipuolisessa oppimisympäristössä. Strategian opintojen tavoitteena on sytyttää turvallisuuspoliittinen tiedonjano, joka ei sammu kurssin päättyessä.

Sotahistoria

Sotahistoria on looginen osa sotataidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa sodankäynnin taktisen, operatiivisen ja strategisen tason analyysit täydentävät kuvaa menneestä ja nykyisestä kansallisesta ja kansainvälisestä sotataidosta. Opetuksen tavoitteena on parantaa valmiuksia kiinnittämällä huomiota päätöksenteon- ja tilanteenarviointikyvyn kehittämiseen, puolustushaarojen yhteistoimintaperusteiden ja taustojen ymmärtämiseen, analyttisen ja laadullisen tarkastelutavan kehittämiseen sekä kirjallisen ja suullisen argumentointitaidon parantamiseen. Opetuksessa ja tutkimuksessa jäsennetään sotataidon historiaa historian tutkimuksen menetelmin. Samalla kehitetään metodisia välineitä menneen ja nykyisen sotataidon eri osa-alueiden muodostaman kokonaisuuden ymmärtämiseksi. Tämän vuoksi sotahistoriassa tutkitaan myös niitä sodankäyntiin liittyviä teorioita, ajatuksia ja ilmiöitä, jotka ovat olleet leimallisia kunkin aikakauden sodankäynnille ja johtaneet asevoimien kehitystä uusille urille. Näiden lisäksi tutkitaan ja annetaan opetusta myös sotilasorganisaatioon ja asevoimiin yleisesti liittyvässä historiassa.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Opetuksen tavoitteena on korostaa oppilaan aiemmin omaksutun tiedon merkitystä sekä ohjaavaa ja motivoivaa arviointia. Opetuksessa painotetaan entistä enemmän ongelmalähtöistä ja havainnollistavaa oppimista. Etenkin maisterivaiheen opinnoissa opiskelijoita kannustetaan ongelmalähtöisen oppimisen mallin mukaisesti itseohjautuvuuteen, tiedon hankkimiseen ja tiedon käsittelyyn. Opiskelijoita kannustetaan työskentelemään yhteisen oppimistavoitteen puolesta. Opetukseen liittyy parhaimmillaan myös ohjattua keskustelua, jossa opiskelijoiden yksilölliset käsitykset opituista asioista edustavat erilaisia lähestymistapoja historiaan. Opintojen tavoitteena ei ole pelkkien vuosilukujen muistaminen, vaan laajempien kokonaisuuksien liittäminen yksityiskohtien ympärille. Sotahistorian opetuksen ensisijaisena tehtävänä on jäsentää sotataitoa historian tutkimuksen menetelmin ja kehittää metodisia välineitä menneen lisäksi myös nykyisen sotataidon kansallisten ja kansainvälisten piirteiden ymmärtämiseksi.

Sotahistorian opetuksessa opetusmenetelmät valitaan siten, että ne tukevat opiskelijan oman ajatusmallin rakentumista. Opiskelija saa vastuuta oman oppimisensa lisäksi myös ryhmän oppimisesta. Opin-

tokokonaisuudet sisältävät luentoja ja alustusten lisäksi erilaisia yksilö- ja ryhmätöitä, keskusteluja ja väittelyjä. Opiskelijat hahmottavat ohjatun argumentoinnin kautta historian esimerkkeihin uusia näkökulmia. Ohjattua argumentointia käytetään opetusmallina erityisesti maisterivaiheessa pienryhmissä. Tällaiset vuorovaikutustilanteet tukevat paitsi yhteisön jäsenenä kasvamista myös tiedon luomista. Opiskelijat valmistelevat myös alustuksia, pitävät oppitunteja ja tekevät etätehtäviä. Yleisissä opinnoissa käytetään havainnollistavaa oppimista. Erilaisten teorioiden ja mallien havainnollistamisen tukena käytetään runsaasti kuva- ja videomateriaalia. Havainnollistamisen avulla arkipäiväiset ilmiöt liitetään osaksi sotahistorian selitystä esimerkiksi multimedian keinoin. Opetuksen monimuotoisuutta lisätään verkkooppimisympäristön tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntäen.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Johdetuissa oppimistilanteissa ilmapiiri pyritään luomaan avoimeksi ja välittömäksi. Opiskelijoita rohkaistaan esittämään omia ajatuksiaan ja perusteltuja mielipiteitään. Sosiaalisen vuorovaikutuksen merkitystä korostetaan ja omaan kriittiseen ajatteluun kannustetaan niin oppitunneilla kuin muissakin oppimistilanteissa. Sotahistorian opintojaksojen sisältöjen yksityiskohdat suunnitellaan kurssikohtaisesti nousujohteisiksi kokonaisuuksiksi ja linjakkaan opetuksen mallin mukaisesti. Tällä tuetaan tiedon jäsentymistä, asioiden välisten suhteiden ymmärtämistä, opiskelijoiden omien ajatusmallien rakentumista ja ennen kaikkea niiden kehittymistä. Oppimisen arvioinnissa keskitytään ulkoa oppimisen sijaan tiedon syvälliseen ymmärtämiseen, kokonaisuuksien hahmottamiseen, uuden tiedon luomiseen ja sen soveltamiseen. Tavoitteena on opetetun tiedon yhdistäminen uuteen tietoon ja sen jalostaminen opiskelijan omien ajatusten ja näkemysten sekä aikaisempien kokemusten kautta. Joihinkin sotahistorian opintojaksoihin liittyy maastotarkasteluja seminaarimatkojen yhteydessä. Maastotarkasteluiden valmistelut toteutetaan pääosin ryhmä- tai parityöskentelyinä.

3.1.3 Sotilaspedagogiikka

Sotilaspedagogiikan keskeisin kohde on ihmisten toimintakyky ja sen edistäminen sotilaallisen maanpuolustuksen, viranomaisyhteistoiminnan ja kansainvälisen kriisinhallinnan tehtäviin. Sotilaspedagogiikka pyrkii kehittämään sotilaa ja yksilön toimintakykyä oppimisen keinoin. Sotilaa tulee kehittää oppimaan oppimisen taitojaan. Sotilaspedagogiikkaa opiskelevista kadeteista ja maisteriopiskelijoista koulutetaan ja kasvatetaan sotilaskouluttajia ja sotilasjohtajia. Sotilaspedagogiikalla ei kehitetä vain sotilaita ja muita turvallisuusalan

toimijoita vaan myös Rajavartiolaitoksen organisaatioita, toimintakulttuuria sekä koulutusjärjestelmiä niiden kaikissa tulosyksiköissä ja kaikilla organisaatiotasolla. Sotilaspedagogiikka keskittyy vastaamaan koulutus- ja kasvatusjärjestelyjen tulevaisuuden haasteisiin. Sotilaspedagogiikka paneutuu kasvatuksen ja koulutuksen päämääriin sekä tavoitteisiin, menetelmiin ja välineisiin sekä näitä välineitä käyttäviin sotilaisiin ja toimijoihin tuottaen hyvin perusteltuja kehittämisedotuksia kaikille toiminnan tasoille. Sotilaspedagogiikka rakentaa ja ylläpitää siltoja niin sotatieteellisen tutkimuksen kuin sotilasammattillisen työn välille. Toisaalta sotilaspedagogiikka saa keskeisen teoriatavustansa kasvatus- ja liikuntatieteistä sekä hyödyntää myös monien muiden tieteenalojen, kuten esimerkiksi sosiologian ja psykologian, luomaa tietoa ja tutkimusmetodeja.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Sotilaspedagogiikassa ei opeteta vain nykyistä tietoa vaan etsitään ja rakennetaan uutta tietoa tulevaisuuden tarpeisiin. Kaikilla oppijoilla on keskeinen rooli tässä toiminnassa. Opettamisessa tuetaan oppilaiden oman aktiivisuuden ja tutkivan työotteen kehittymistä. Tutkivaa työotetta hyödynnetään tietojen opettamisessa. Tutkivassa työotteessa opettajan tehtävänä ei ole jakaa valmiita vastauksia, vaan ohjata opiskelijoita opetusympäristön omaksumiselle keskeisten ongelmien pariin. Useimmiten opettaja ei aseta oppijoille valmiita ongelmia, vaan oppijat osallistetaan ongelmien etsintään ja muotoiluun sekä niiden ratkaisemiseen. Ollaan siirtymässä opettajakeskeisestä opetuksesta oppilaskeskeisempään opiskeluun. Vastuuta ja valtaa omasta oppimisestaan ja opiskelustaan siirretään opiskelijoille, mutta opiskelijoita ei jätetä yksin haasteineen vaan heidän ohjaukseensa kiinnittäen huomiota heidän yksilöllisiin tarpeisiinsa ja odotuksiinsa. Oppimistavoitteet pyritään saavuttamaan yksilöllisesti ja yhteisöllisesti. Yhteisöllisyyden tukemiseksi opiskelijat jaetaan esimerkiksi joukkueisiin ja erilaisiin ryhmiin.

Upseerikoulutuksessa sovellettavaa teoriaa opetetaan kaikilla opintojaksoilla. Soveltamiskelpoista teoriaa muodostetaan tutkimuksen kohteena olleista ja olevista kohteista sekä käytännöistä. Systematisoitua teoriaa ja tietoa käytetään näiden samojen kohteiden kehittämiseen. Opintopolun myöhemmillä opintojaksoilla sekä opiskelijoiden että opettajien tulee tiedostaa ja ottaa huomioon aiemmin opetetut teoriat sekä näiden soveltaminen uusiin ja erilaisiin toimintaympäristöihin ja tilanteisiin. Sovellettaessa teorioiden merkitys rikastuu vaikuttaen usein itse teorianmuodostukseen ja myöhempiin soveltamistilanteisiin. Toisin sanoen käytäntöön soveltamisen kautta voidaan rakentavan kriittisesti tarkastella myös teoriaa ja sen muodostamista.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Sotilaspedagogiikan teoria- ja tutkimusopintojen tavoitteena on antaa opiskelijalle koulutustaidon ja liikunnan opintojen kanssa valmiudet itsenäiseen toimintaan. Opiskelija saa valmiudet toimia kouluttajana, opettajana ja kasvatelijana sekä koulutuksen kehittäjänä. Kadettien opetukseen kuuluu keskeisesti harjoittelemisen sotilaskouluttajan käytännön tehtävissä. Kadetit suunnittelevat erilaisia sotilaskoulutuksen harjoituksia, mm. taisteluammuntoja, kalustokoulutusta ja liikuntaharjoituksia Maanpuolustuskorkeakoulun ja eri joukko-osastojen harjoituksissa. Yhä useammilla opintojaksoilla opetetaan ja opiskellaan englanniksi. Globalisaation edetessä sotilaspedagogisen tutkimuksen, ja tätä kautta opetuksen, tulee perustua kansainvälisiin tutkimustuloksiin, joita sovelletaan yhä enemmän suomalaisen sotilaspedagogisen opetuksen tueksi. Vastaavasti sotilaspedagogiikan opiskelu tähtää kansainväliseen tiedontuotantoon osallistumiseen. Opiskelijat työskentelevät tulevaisuudessa erilaisissa Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen sekä turvallisuusalan työtehtävissä. Työn tekeminen näissä erilaisissa toimintaympäristöissä on jatkuvasti kehittymässä ja muuttumassa eikä opiskelijoitamme kouluteta ensisijaisesti tämän päivän töihin, vaan myös tuleviin töihinsä.

3.1.4 Sotatekniikka

Sotatekniikan opetuksessa tavoitteena on tekniikan eri ilmiöiden ymmärtäminen ja niihin liittyvien sotilaallisten sovellutusten havainnollistaminen. Sotatekniikassa pääpaino on asejärjestelmien, asevaikutusten ja uusien teknologioiden opetuksessa. Sotatekniikan keskeisin kohde on sotavarustuksen suorituskyvyn kehittäminen, tehokas käyttö ja sen ylläpito. Tekniikan osalta pyritään seuraamaan yhden raiteen politiikkaa, jonka mukaisesti samaa tekniikkaa käytetään kaikkiin kolmeen Puolustusvoimien tehtävään: sotilaalliseen maanpuolustukseen, viranomaisyhteistyöhön ja kansainväliseen kriisinhallintaan. Sotatekniikan laitoksen toimialaan kuuluu myös sotatalous, joka sisältää esimerkiksi suurten materiaalihankkeiden elinkaariajattelun, riskien ja mahdollisuuksien huomioimisen sekä prosessi-, laatu- ja projektihallinnan. Sotatekniikan opiskelu antaa kaikille upseeriopiskelijoille perustiedot matemaattis-luonnontieteellisistä aineista ja tekniikasta. Sotatekniikan syventäjät kehittyvät sotilasjohtajiksi, jotka voivat toimia teknisten kehityshankkeiden johtajina ja tarvittaessa asiantuntijoina sekä liittävät taktis-operatiivisen näkemyksen materiaallisen suorituskyvyn kehityshankkeisiin.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Sotatekniikka ja sotatalous sisältävät monen tieteenalan opintoja. Kaikki sotilaallisiin tarkoituksiin sovellettu tekniikka kuuluu sotatekniikan alueelle. Laitoksen vastuulla on lisäksi matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet. Sotatalous käsittää vain hieman kapeamman alueen, jota muissa korkeakouluissa opetetaan tuotantotalouden nimikkeellä. Tästä laajuudesta johtuen sotatekniikan opinnot sisältävät opintojaksoja, joiden oppimiskäsitykset ja opiskelumenetelmät ovat erilaisia. Jokaista alaa voi parhaiten opiskella kyseiseen alaan soveltuvilla menetelmillä. Sotatekniikan opinnot eivät johda insinööriosaanamiseen vaan kehittävät tekniikan soveltajan ja teknisen suorituskyvyn kehittämisestä vastaavan johtajan tarvitsemia valmiuksia. Sotatekniikassakin kuten muillakin matemaattis-luonnontieteellisillä aloilla yliopistopedagoginen oppimiskäsitys on selvästi soveltuvin. Näitä aloja oppii parhaiten itse harjoituksia tekemällä ja uuden asian esittely tapahtuu luentojen ja laskuharjoitusten avulla.

Asetekniikan opintoja luonnehtii matematiikan, fysiikan ja kemian tietojen soveltaminen sotilaallisiin käyttökohteisiin, kuten tulen tarkkuuteen ja sen vaikuttavuuteen. Johtamisjärjestelmätekniikka sisältää tieto- ja tietoliikennetekniikan opintoja. Näiden alojen ongelmana on nopeasti kasvava tieto ja alojen tunnusomainen tapa käyttää ymmärtämistä vaikeuttavia lyhenteitä ja standardeja. Opetuksessa käytetään luentoja, harjoitustöitä ja soveltuvin osin tietokoneluokkia ja laskuharjoituksia. Alan erikoispiirteeseen kuuluu laajojen asiakokonaisuuksien hallinta, olennaisen löytäminen usein kehitysvaiheissa olevasta materiaalista sekä nopea uuden asian oppiminen. Asiat eivät näillä aloilla yleensä ole teoreettisesti vaikeita, mutta asiaa on paljon. Tutkimusmenetelmäopinnot muodostuvat paljolti luennoilla alustetuista ryhmätöistä/seminaareista ja opintojen päämäärä on auttaa opinnäytetöiden loppuun saattamisessa. Tutkimusmenetelmistä yleisimpiä ovat vaatimusmäärittely, tekniikoiden vertailu, ideoinnin ja suunnittelun alkuvaiheen osuudet, käytettävyyden selvittäminen. Näiden ohella opiskellaan myös perinteisempiä teknisiä tutkimusmenetelmiä: mittauksen ja kenttäkokeiden tekemistä, matemaattisten menetelmien käyttöä, operaatioanalyysiä sekä simulaatiota. Sotatalouden opintoja on toistaiseksi syventävissä opinnoissa sekä tekniikan lisäopintojen (TLO) yhteydessä. TLO:n sotatalouden opinnot sisältävät luennoilla annettavan perusteorian lisäksi paljon yritysvierailuja ja pyrkivät antamaan realistisen ja käytännönläheisen kuvan alan problematiikasta puolustusvoimissa. Syventävissä opinnoissa opiskelijoille kuvataan yleisesti sotatalouden kenttä Puolustusvoimissa.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Sotatekniikan opinnot antavat yleissivistävää osaamista kaikille upseeriopiskelijoille. Sotatekniikan syventäjille opinnot parantavat heidän valmiuksiaan suoritua tulevissa työtehtävissään. Opintojen sidos työtehtäviin muodostuu sekä eriytyvien opintojen avulla että opinnäytetöiden aiheissa. Sotilaan todellinen toimintaympäristö ja työpaikan vaatimukset tulevat selkeimmin esille puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen järjestämissä opinnoissa sekä opinnäytetyön sisältövaatimuksissa. Maanpuolustuskorkeakoulun Sotatekniikan laitos toteuttaa yhteiset perusopinnot ja ohjaa opinnäytetöitä akateemisten vaatimusten täyttämiseksi. Sotatekniikan opinnäytetöiden aiheet on pääosin saatu Puolustusvoimien ja puolustusteollisuuden esittämistä aiheista. Aiheet vastaavat käytännön kannalta keskeisiin kysymyksiin opiskelijan valitseman suuntauksen mukaisesti. Sotatekniikan opinnot opettavat teknis-luonnontieteellistä ajattelua, jota kuvaa selkeys, loogisuus, kvantitatiivisten menetelmien käyttö, yksinkertaisuus, käytännönläheisyys, innovatiivisuus ja pyrkimys päästä loputtoman pohdiskelun sijaan konkreettisiin tuloksiin. Opiskelijoita kannustetaan tarttumaan uusiin asioihin ja luottamaan kykyihinsä sotatekniikan ongelmien ratkaisussa. Tämä ajattelutapa pitää yllä teknis-tieteellistä kehitystä.

3.2 Puolustushaarakohtaiset opetus- ja oppimisympäristöt

Sotatieteellistä opetusta toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa sekä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Seuraavaksi kuvailaan puolustushaarakohtaiset opetus- ja oppimisympäristöt. Yhdessä oppiainekuvausten kanssa nämä puolustushaarakohtaiset kuvaukset tuovat laajempaa näkökulmaa sotatieteellisten oppimisympäristöjen tarkasteluun. Kuvaukset on koostettu puolustushaarojen toimesta.

3.2.1 Maapuolustus

Maavoimien päätehtäviä ovat valtakunnan maa-alueen puolustaminen, muiden viranomaisten tukeminen yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisessa sekä kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden johtaminen ja toteuttaminen. Maavoimat muodostaa pääosan sodanajan Puolustusvoimien vahvuudesta. Rauhan aikana maavoimien joukko-osastojen tehtävänä on kouluttaa valmiutta kohotettaessa perustettavat Maavoimien joukot.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Maavoimissa annettavaa opetusta ja kouluttajien työtä ohjaa konstruktiiivinen opetus- ja oppi-

miskäisyks. Opiskelijat kohdataan yksilöinä ja vastuullisina oppijoina. Heitä ohjataan itsenäiseen ajatteluun ja oman toiminnan kehittämiseen sääntöjä ja palvelusturvallisuutta kunnioittaen. Kaiken opetuksen tavoitteena on tarjota opiskelijalle riittävät teoreettiset tiedot ja taidot opetettavasta asiasta siten, että teoria ja käytäntö muodostavat mielekkään kokonaisuuden. Opetus rakennetaan monimuotoisesti eri oppimismetodeita hyödyntäen ja opetusmenetelmiä vaihdellaan opetettavan asian ja aiheen mukaan. Opiskelijat tukevat myös toinen toistensa oppimista yhteisen tekemisen ja johtaja- ja kouluttajakoulutuksen työkalujen käytöllä. Arviointi, palautteen anto ja henkilökohmainen ohjaus tukevat motivoivan oppimisprosessin aikaansaamista. Maavoimien opintojen tavoitteena on harjaannuttaa opiskelijat sotilaallisen maapuolustuksen tehtäviin ja luoda edellytykset sodan varalta tarvittavien joukkokokonaisuuksien tuottamiselle. Käytännönläheinen opetus, koulutus ja kasvatus toteutetaan aitoja olosuhteita jäljitellen. Oppiminen tapahtuu sota- ja taisteluharjoituksissa sekä ampumaharjoituksissa ampuma-alueilla. Asevaikutusta simuloidaan harjoituksissa mm. taistelijan simulaattoreilla TASILLA ja kaksi puoleisella taistelun simulointijärjestelmällä KASILLA. Esikuntasimulaattori KESI mahdollistaa joukkojen johtamisen harjoittelun.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Maavoimallisen oppimis- ja toimintaympäristön erityispiirteinä on se, että Maavoimat muodostaa pääosan sodanajan puolustusvoimien vahvuudesta. Maavoimiin kuuluu jalkaväki-, kenttätykistö-, ilmatorjunta-, pioneeri-, viesti-, huolto-, erikois- ja helikopterijoukkoja. Maavoimien suorituskyvyn kehittäminen asettaa vaatimukset opetukselle. Tehokkaaseen suorituskyvyn käyttöön ja kehittämiseen tarvitaan ammattitaitoinen ja motivoitunut henkilöstö. Joukkojen toiminta perustuu tehtävien tinkimättömän toteuttamiseen. Rehti ja tiukka sotilaallinen kuri kuuluvat koulutukseen. Johtajien on ymmärrettävä vastuunsa alaistensa hyvinvoinnista. Samoin alaisina toimivien on ymmärrettävä johtajien vastuu joukon toiminnasta ja koulutuksesta. Näin toimien joukko täyttää tehtävänsä ja toimii yhteisen päämäärän hyväksi.

3.2.2 Meripuolustus

Merivoimat on Puolustusvoimien itsenäinen puolustushaara, jonka tehtävänä ovat merialueemme valvonta ja sen koskemattomuuden turvaaminen, alueloukkausten torjunta sekä maallemme elintärkeiden meriyhteyksien ja meriliikenteen suojaaminen. Merivoimat on erikoistunut toimimaan rannikon ja saariston vaativissa olosuhteissa. Motivoitunut ja hyvin koulutettu henkilöstö sekä nykyaikaista huip-

putekniikkaa edustava kalusto ovat Merivoimien tärkeimmät voimavarat. Merivoimien tehtävät edellyttävät henkilöstöltä tarvittaessa kykyä pitkäkestoiseen toimintaan saaristossa ja alusyksiköissä. Poikkeuksellisissa olosuhteissa henkilöstöltä vaaditaan kykyä analyttiseen ajatettuun, suunnitteluun, nopeaan päätöksen tekoon ja toimeenpantoon sekä kykyä toimia ryhmässä. Henkilöstön on oltava sopivaa niin fyysisiltä, psyykkisiltä, sosiaalisilta kuin eettisiltä ominaisuuksiltaan.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Merisotakoulun toiminnan keskeinen tavoite kaikilla tasoilla on tutkimuksellinen lähestymistapa. Tutkiva työote kuuluu olennaisena osana sotiluuteen. Merisotakoulun tavoitteena on konstruktivistinen oppimiskäsitys, jossa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä ja opettaja toimii ohjaajana, oppilaiden tukijana ja oppimisympäristöjen kehittäjänä. Opetuksessa yhdistetään teoria ja käytäntö. Merellisessä toimintaympäristössä opittavaa asiaa lähestytään tarvittaessa opintosuunta- tai oppiainekohtaisesti eri näkökulmista. Keskeisenä tekijänä on ymmärtää opittavan asian liittyminen nuoren upseerin tehtäväkenttään ja Merivoimien toimintaan. Esimerkiksi oikeuksiin ja pätevyysiin johtavassa koulutuksessa oppija harjaantuu käytännön harjoituksissa ennen näytön antamista. Opiskelijoita aktivoidaan oppimiskeskusteluihin, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Opetustapahtumat ovat yhteistoiminnallisia. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn. Taitava oppija osaa suunnitella omaa oppimistoimintaansa sekä siihen liittyvää ajankäyttöä. Oppija säätelee ja tarkkailee osaamistaan oppimisen aikana sekä arvioi ja testaa oppimisensa tasoaan. Koulutuksen tavoitteena on antaa riittävät perustiedot eri aloilla käytettävien menetelmien, laitteiden, ohjelmistojen ja järjestelmien sekä ase- ja taistelunjohtajärjestelmien rakenteesta ja toiminnasta.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon suorittaneet upseerit toimivat Merivoimissa taistelualuksilla, rannikkolinnakkeilla, perusyksiköissä sekä merivalvonta- ja tietotekniikkakeskuksissa. Työtehtävät voivat vaihdella asiantuntemusta ja ammattitaitoa edellyttävistä operaattoritehtävistä koulutustehtäviin, järjestelmien ylläpito-, valvonta ja hallintatehtäviin, merenkulku-, suunnittelu- ja työnjohtotehtäviin sekä erilaisiin asiantuntijatehtäviin. Upseereilla tulee olla valmiudet niin kotimaisessa kuin kansainvälisessä toimintaympäristössä. Viranomaisyhteistyö on myös osa arkipäivän tehtäviä. Sotatieteiden kandidaatin ja maisterin tutkinnon suorittanut Merivoimien upseeri toimii alalla, jonka laitteita ja menetelmiä käytetään laaja-alaisesti Merivoimissa sekä si-

viiliyhteiskunnassakin. Alan nopean kehityksen vuoksi upseeri tarvitsee hyvät perustiedot ja -taidot sotatieteistä sekä hyvät oppimistaidot. Näihin sisältyvät valmiudet alan kehityksen seuraamiseen sekä omien tietojen ja taitojen jatkuvaan kehittämiseen. Kansainväliset harjoitukset ja operaatiot, projektimainen työskentelytapa ja haasteellisten työtehtävien ratkaiseminen edellyttävät upseerilta hyviä viestintä- ja yhteistyötaitoja, tiedonhankinta- ja tiedonkäsittely-, arviointi- sekä ongelmanratkaisutaitoja. Johtamistaidot ja pedagogiset valmiudet ovat osa upseerin ammattitaitoa.

3.2.3 Ilmapuolustus

Ilmasotakoulu on Ilmavoimien puolustushaarakoulu, joka ohjaa Ilmavoimien aselajikouluja (Lentosotakoulu ja Ilmavoimien Teknillinen Koulu). Opetusta ohjaavat sotatieteellisten opintojen osalta Maanpuolustuskorkeakoulu ja Ilmavoimien esikunta. Sotilasammattillisia opintoja ohjaavat Pääesikunta sekä Maavoimien että Ilmavoimien esikunnat. Ilmasotakoulun Korkeakouluosasto vastaa sotatieteellisiin perustutkintoihin kuuluvan opetuksen toteuttamisesta ja ohjaa Ilmavoimien aselajikoulujen opetusta. Ilmapuolustuksen suorituskykyä tuotetaan valvonta-, johtamis-, taistelu- ja tukeutumisjärjestelmien avulla. Suorituskyky on yleensä useiden yksittäisten suorituskykytekijöiden tulo. Osaamisesta ja yksilöiden toimintakyvystä muodostuu henkilöstön suorituskyky. Palkatun henkilöstön osaaminen perustuu Puolustusvoimien sekä muun yhteiskunnan koulutusjärjestelmään.

Oppimiskäsitys. Ilmapuolustuksen koulutuksen pedagogisen suunnittelun ja toteutuksen lähtökohtana on konstruktivistinen oppimiskäsitys, kokemuksellinen oppiminen ja opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa, ohjauksessa ja arvioinnissa huomioidaan aikuisopiskelijan erityispiirteet. Ilmapuolustuksen moduuleittain tapahtuvassa koulutuksen ja opetuksen toteutuksessa pyritään yhdistämään teoria ja käytäntö. Ilmapuolustuksen moniulotteinen, teknistyvä ja kompleksinen kokonaisuus edellyttää poikkitieteellistä ja ilmiölähtöistä lähestymistapaa, jota tukee opintojen aikana hankittava ammatillinen osaaminen. Ilmapuolustuksen moduulit on rakennettu siten, että niissä huomioidaan edellä mainitut haasteet sekä yleiset osaamisen ja opintojen tavoitteet.

Opetusmenetelmät. Ilmapuolustuksen moduuliperusteisessa opetuksessa pyritään yhdistämään sotatieteelliset ja käytännön työelämätaidot kokonaisuudeksi, joka tuottaa operatiivisten vaatimusten mukaista osaamista. Moduulitoteutus tuottaa ydinkompetenssin vaatimusten edellyttämää akateemista ajattelua ja kyvykkyyttä. Moduuli-

periaate sitoo opetuksen kokonaisuudeksi, jossa opintojen nousujohteisuus ja sisältöjen johdonmukaisuus eli ns. punainen lanka näkyy läpi upseeriopintojen.

Moduuli 1:ssä käsitellään eri konteksteissa toimintakykyisen yksilön koulutusta osana suorituskykyistä joukkoa. Moduulin tavoitteena on muodostaa opiskelijoille käsitys oppiaineita tukevien tieteenalojen merkityksestä ilmapuolustuksen suorituskyvyille. Upseerin ydinkompetenssin perusteita luodaan perehtymällä ilmapuolustuksen kehittyviin ja kompleksisiin sodan ja rauhan ajan toimintaympäristöihin, joissa korostuu jaetun asiantuntijuuden merkitys. Pedagogisessa toteutuksessa korostetaan itseohjautuvuutta, joka tukee aktiivista, yksilöllistä ja syvällistä oppimista. Moduulin opetuksessa opiskelija kohtaa todellisia arkipäivän ongelmia, joita hän ratkaisee hyödyntäen olemassa olevaa tietoutta ja teorioita sekä arkipäivän ongelmia. Moduuli 2:n painopiste on suorituskykyisen joukon taistelussa. Moduulin tavoitteena on tukea opiskelijaa soveltamaan pääaineen ja sivuaineiden teoreettisia malleja ilmapuolustuksen toimintaympäristössä. Opetuksen tavoitteena on oppilaiden tiedollisen perustan vahvistaminen ja ammattiin valmistava harjaantuminen. Opetuksessa yhdistyvät aiemmat sotatieteelliset opinnot käytännön harjoituksiin. Moduulissa 3 keskitytään edellä mainittujen suorituskykyjen suunnitteluun ja johtamiseen. Moduulin tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiuksia tarkastella ilmapuolustusta tieteenalansa näkökulmasta. Opetuksen tavoitteena on kehittää opiskelijan tutkimustaitoja ja tukea näin opiskelijan tutkimustyötä. Moduulin aikana opiskelija muodostaa kokonaiskuvan ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä. Opintojen pedagogisena ajatuksena on hyödyntää opiskelijoiden työelämäjakson aikana hankittua ammatillista osaamista, joka edelleen kehittää kompleksisessa toimintaympäristössä tarvittavaa yhteistoimintakykyä.

Työelämän ja teorian soveltamisella pyritään tukemaan yksilön luovuuden ja innovatiivisuuden kehittymistä ilmapuolustuksen käytössä olevilla opetusmenetelmillä. Ilmapuolustuksen moniulotteinen, teknistyvät ja kompleksinen kokonaisuus edellyttää poikkitieteellistä ja ilmiölähtöistä lähestymistapaa, jota tukee opintojen aikana hankittu ammatillinen osaaminen. Opiskelijoiden työssä hankkimaa osaamista ja kokemuksia hyödynnetään opintojen syventämisen yhteydessä, esimerkiksi vertaisryhmäkeskusteluissa. Ilmapuolustuksen moniulotteinen toimintaympäristö mahdollistaa oppiainekohtaisen työelämään kytkeytyvän oppimisen, joka parhaimmillaan kehittää organisaation suorituskykyä ja yksilön osaamista. Työelämän ja teorian soveltamisella pyritään tukemaan yksilön luovuuden ja innovatiivisuuden kehittymistä ilmapuolustuksen käytössä olevilla opetusmene-

telmillä. Keskeisinä opetusmenetelminä ovat muun muassa tutkiva oppiminen, pienryhmätoiminta, työssä oppiminen ja verkkotuettu monimuoto-opetus.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Ilmapuolustuksen toimintaympäristöt toimivat osaamista kehittävinä oppimisympäristöinä. Ilmapuolustuksen moninainen toimintaympäristö muodostuu johtamisen, sotataidon, sotilaspedagogiikan ja sotatekniikan opintoihin perustuen. Moduulien oppimisympäristöjen valinnan perusteena on eri tasojen suorituskyvyn näkökulma. Ilmapuolustuksen opiskelijoiden upseerikoulutuksen pedagogisen suunnittelun ja toteutuksen kolmesta moduulista kaksi ajoittuu kandidaattiopintovaiheeseen ja yksi maisteriopintovaiheeseen. Maisteriopintovaiheen ajankohta sekä kesto eroavat Ilmavoimien ohjaajilla muista maisteriopiskelijoista, mikä on huomioitava opetuksen suunnittelussa sekä mahdollisesti toteutuksen osalta. Kandidaattiopintovaiheen toimintaympäristönä on lentotukikohta. Maisterivaiheessa ilmapuolustuksen toimintaympäristö muodostuu useammasta kokonaisuudesta, johon kuuluvat pääsääntöisesti operaatiokeskus, lennostot (yhtymä) ja johtokeskukset.

3.2.4 Rajaturvallisuus

Rajavartiolaitoksen päätehtävä on rajaturvallisuuden ylläpitäminen. Rajavartiolaitos on rajaturvallisuuden ja meripelastuksen erityisosaaja. Rajavartiolaitoksen ydinosaamisalueet ovat rajaturvallisuus (raja-valvonta, rajatarkastukset, tilanteiden hallinta ja rikostorjunta), meripelastus ja muu pelastustoimi (ml merialueiden ja harvaanasuttujen alueiden turvallisuuspalvelut) ja sotilaallinen maanpuolustus. Muut Rajavartiolaitoksen osaamisalueet koostuvat kansainvälisestä yhteistyöstä, tutkimuksesta ja koulutuksesta sekä tukitoiminnoista. Rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmä perustuu elinikäisen oppimisen periaatteelle, jossa toimialakohtainen täydennyskoulutus on jatkuvaa ja työssä oppimista korostetaan. Koulutusjärjestelmän tavoitteena on varmistaa korkeatasoinen rajaturvallisuuteen ja merellisiin tehtäviin liittyvä osaaminen. Pääosa opinnoista järjestetään Raja- ja Merivartiokoulussa. Opinnot tähtäävät henkilöstön perus-, jatko- ja täydennyskoulutuksessa sellaiseen pätevyyteen, jota Rajavartiolaitoksen tehtävien menestyksellinen suorittaminen vaatii.

Oppimiskäsitys ja opetusmenetelmät. Rajavartiolaitoksen yhteiskunnallisessa asemassa korostuu sen itsenäinen ja sotilaallisesti järjestetty viranomaisrooli, omat tehtävät sekä niiden antama status rajavartiomiehelle. Tässä painottuu raja- ja muiden turvallisuuspalvelujen tuottaminen tehokkaasti yhteistyössä muiden viranomaisten kanssa

sekä kulloinkin yhteiskunnan odotuksia vastaavalla tavalla ja tulevaisuuden haasteet huomioon ottaen. Rajavartiolaitoksen tehtäväkentän monipuolistumisen, rajavartiomiehen toimivaltuuksien laajenemisen ja työn tuottavuusvaatimusten seurauksena määrällisesti vähenevän henkilöstön ammattitaito ja pätevyys sekä siten osaamisen kehittäminen ovat nousseet yhä merkittävämmiksi tekijöiksi.

Raja- ja Merivartiokoulussa annettavan opetuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle syvälliset tiedot Rajavartiolaitoksessa upseerille kuuluvissa rajaturvallisuusalan tehtävissä ja hallinnollisissa tehtävissä sekä laillisuusvalvontaan, yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseen sekä rikosten ennalta estämiseen samoin kuin niiden tutkimiseen ja syytteesen saattamiseen liittyvissä tehtävissä. Opetuksen sisällöissä ja käytännön työssä kiinnitetään entistä enemmän huomiota kansainvälisyyteen kielitaitovaatimuksiin, etnisiin ryhmiin sekä sukupuolten väliseen tasa-arvoon. Opetuksessa tarkastellaan runsassisältöisiä ja olennaisia ilmiöitä kokonaisvaltaisesti, mikä mahdollistaa laajemman ymmärryksen, syvällisemmän oppimisen ja siten paremman osaamisen. Tarkasteltavat ilmiöt on poimittu työelämän arjen tilanteista. Opetus ja tarkastelu tapahtuvat perinteisen kurssimuotoisuuden sijaan oppimista tukevalla tavalla eri oppiaineiden näkökulmista ja yli oppiainerajojen. Opetuksessa käytetään perinteistä luento-opetusta, pienryhmätyöskentelyä, työpajoja, monimuotoista verkko-opetusta yksittäin sekä pienryhmissä verkottuneina. Osa opintojaksoista toteutetaan kansainvälisessä ympäristössä ja opintojaksoille osallistuu opiskelijoita muista Frontex:in kumppanuusakatemioida.

Oppimis- ja toimintaympäristö. Upseerikoulutuksen viitekehys Rajavartiolaitoksessa koostuu seuraavista osa-alueista: ulkoiseen toiminta- ja turvallisuusympäristöön sisältyvät tekijät, Rajavartiolaitoksen sisäinen toimintaympäristö sekä osaamisen kehittämisen ja koulutuksen kokonaisuus. Sotatieteiden kandidaattitutkinnon rajaturvallisuusalan opintojen tavoitteena on antaa Rajavartiolaitoksen kadetille perusvalmiudet koulutuslinjansa mukaisesti muun muassa raja- ja merivartioaseman, varusmiesyksikön ja vartiolaivan päällystötehtäviin sekä sodan ajan perusyksikön päällikkötehtäviin ja muihin rajajoukkojen päällystötehtäviin. Rajavartiolaitokseen valmistuville sotatieteiden kandidaateille annetaan myös toimivaltaisen rajavartiomiehen koulutus. Työelämässä harjaantumisen sekä täydennys- ja asiantuntijakoulutuksen jälkeen kandidaatilla on valmius operatiivisen alan tehtäviin sekä teknillisen alan, henkilöstöhallinnon ja koulutuksen erityistehtäviin. Toiminnallisuuteen päästään kartta- ja kehysharjoitusten, muodollisten ja soveltavien harjoitusten sekä simulaatioi-

den myötä. Käytössä on mm. tietokoneavusteisia oppimisympäristöjä ja toiminnallisia ympäristöjä (ajoharjoittelurata, simulaatiovälineitä). Tavoitteena on luoda sellaiset tiedolliset ja taidolliset valmiudet, että valmistunut upseeri kykenee toimimaan toimivaltaisena rajavartiomiehenä hallintoyksikössään. Keskeistä oikeusvarmalle toiminnalle on tietoisuus oman toimivaltansa rajoituksista, velvollisuuksista sekä oikeuksista.

4 Lopuksi

Tämä käsikirja on työväline opetuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä opetussuunnitelmatyön kehittämiseen. Opinto-opas ja pedagoginen käsikirja muodostavat kokonaisuuden, jonka tarkoituksena on opintojen ja opetuksen näkyväksi tekeminen sekä tutkintovaatimusten että opetuksen käytännön toteuttamisen tasoilla. Keskeisenä tavoitteena on tarkastella osaamisen kehittymistä opintojen eri vaiheiden nousujohteisena jatkumona. Käsikirjassa on kuvailtu Puolustusvoimien osaamisen kehittämisen lähtökohdat, jotka antavat yleiset tavoitteet opetukselle ja oppimistoiminnalle. Käsikirjassa on tuotu esille tuoreessa Maanpuolustuskorkeakoulun strategiassa 2010 esiteltyjä rehtorin opetukseen liittyviä linjauksia, jotka antavat tarkemmat reunaehdot opetuksen toteuttamiselle ja kehittämiselle. Käsikirjan painopisteenä on ollut tarkastella sotatieteellisten opintojen kokonaisuutta ja niiden käytännön toteuttamista pedagogisten käsikirjoitusten kautta, joissa kuvataan yksittäisten opintojaksojen käytännön toteuttaminen. Pedagoginen käsikirja ja opinto-opas liittyvät erityisesti 97./80. kadettikurssin ja SM1-kurssin opintojen kokonaisuuteen ja niiden käytännön toteuttamiseen, mutta oppaissa on hyödyllistä yleistietoa kaikille Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoille sekä koko henkilökunnalle.

Sotatieteellisten perustutkintojen opintoihin liittyvä pedagoginen käsikirja julkaistaan ensimmäistä kertaa opinto-oppaan rinnalla. Pedagogisen käsikirjan yleinen osa ja yksityiskohtaiset opintojaksojen käsikirjoitukset muodostavat laajan ja monitasoisen kokonaisuuden, jota on tarkoitus kehittää ja selkeyttää tulevina vuosina mm. saadun palautteen perusteella. Tähän liittyen toivomme kehitysehdotuksia siitä, kuinka käsikirjaa tulisi tulevaisuudessa kehittää opinto-oppaan rinnalla ja sen tueksi. Käsikirjaan kootut yksityiskohtaiset pedagogiset käsikirjoitukset tarkistetaan ja päivitetään tarvittaessa keväällä 2011 SK- ja SM-opetussuunnitelmien tarkistustyön yhteydessä. Tätä tarkistus- ja päivitystyötä koordinoi Maanpuolustuskorkeakoulun Kadettikoulu yhteistyössä Opintoasiainosaston, ainelaitosten sekä puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen kanssa.

Lähteet

Laki Maanpuolustuskorkeakoulusta (1121/2008)

Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen strategia (PEkoul-os ak R387/5.1/D/III/26.1.2004)

- Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittäminen 2004–2017.
- Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osaamisen kehittämisen strategia: asiantuntijaryhmän näkemyksiä ja ajatuksia. Taustamuistio. Maanpuolustuskorkeakoulu, Julkaisusarja 1 No 1 2004.

Maanpuolustuskorkeakoulun strategia (HG626)

Tutkintojen suunnittelu ja hallinnointi -prosessi (AF26486)

Opetuksen suunnittelu ja toteutus -prosessi (AF21659)

Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen palaute, arviointi ja niiden hyödyntäminen -prosessi (AF26492)

Opetuksen kehittämistyöryhmän perustaminen (AD31863)

Liitteet PEDAGOGISET KÄSIKIRJOITUKSET

Sotatieteellisten opintojen pedagogiset käsikirjoitukset on kirjoitettu vuoden 2010 tutkintovaatimusten mukaisista opintojaksoista, jotka on kuvattu opinto-oppaassa. Tutkintovaatimukset muodostuvat eritasoisista kokonaisuuksista. Laajimpana tasona ovat SK- ja SM-tutkinnot, jotka muodostuvat oppiaineiden opintokokonaisuuksista sekä yleisistä ja kieli- ja viestintäopinnoista. Oppiaineiden opintokokonaisuuksia ovat perus- ja aineopinnot sekä syventävät opinnot. Opintokokonaisuudet koostuvat oppiaineiden yksittäisistä opintojaksoista. Nämä tasot antavat perusteet varsinaiselle opetuksen suunnittelulle ja toteuttamiselle, jotka on kuvattu yksittäisten opintojaksojen käsikirjoituksissa. Käytännössä osa opintojaksoista toteutetaan jakautuen pienempiin osajaksoihin, jotka eivät näy tutkintovaatimuksissa. Näitä osajaksoja ei arvioida erillisinä osina, vaan ne rekisteröidään tutkintovaatimusten mukaisiksi yhtenäisiksi opintojaksoiksi. Pedagogisten käsikirjoitusten tavoitteena on tehdä näkyväksi opintojen käytännön toteutus ja nämä osajaksot ovat osa opintojaksojen kokonaisuutta. Tarkoituksena on, että pedagoginen käsikirja tuo opinto-oppaan rinnalla lisäarvoa opintojen muodostaman kokonaisuuden ymmärtämiseen.

LIITE 1 JOHTAMINEN

Perusopinnot

1A01_2010 Johtamisen perusteet 1 8 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Kadetit muodostavat opiskelijoiden pääjoukon. Kadeteilla on kokemuksia johtamisesta ja johtajana olemisesta vähintään varusmiespalveluksen ajalta. Kadetit tuntevat syväjohtamisen teorian ja käytännön. Kadettien lisäksi opintojaksolle voi osallistua opiskelijoita muista korkeakouluista ja yliopistoista joustavalla opinto-oikeudella. Opintojakson toteutus voidaan kytkeä opiskelijoiden henkilökohtaisiin johtamiskokemuksiin ja osin myös tuleviin työtehtäviin. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aktiivisuus, itsenäisyys, kriittisyys sekä rakentava vuorovaikutus muiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet.
- Opiskelija osaa analysoida henkilökohtaisia johtamiskokemuksiaan ja tunnistaa niiden yhteyksiä johtamisen teoriaan.
- Opiskelija osaa analysoida henkilökohtaisia johtajana kehittymisen mahdollisuuksiaan. Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- Johtamisoppien kehitys 1900-luvun alusta nykypäivään
- Johtamista ja organisaatioita koskevat teoriat ja mallit
- Johtaminen ilmiönä, toimintana, tutkimuskohteena ja tieteenalana
- Johtamiseen läheisesti liittyvät käsitteet ja ilmiöt sekä niiden väliset yhteydet
- Johtamiseen läheisesti liittyvien tieteenalojen yhteydet johtamiseen
- Sotilasorganisaation erityispiirteet ja näiden erityispiirteiden vaikutus johtamiseen
- Yksilön käyttäytymisen ja ryhmäkäyttäytymisen perusteet
- Henkilökohtaiset johtamiskokemukset ja johtajana kehittyminen

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää alustaitoja ja esimiestaitoja sekä tukee pitkäjänteistä johtajana kehittymistä. Opintojakso kehittää opiskelijoiden kykyä havainnoida ja analysoida organisaatioita sekä ihmisiin vaikuttamista.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson toteutus rakentuu kolmelle menetelmälliselle kokonaisuudelle: luentoihin, ryhmäkeskusteluihin ja yksilötyönä tehtävään oppimistehtävään. Kokonaisuuksia tukee opintojaksolle määritetty kirjallisuus. Opintojakson keskeisiä sisältöjä havainnollistetaan elokuvilla, toiminnallisilla menetelmillä (johtamisharjoitus) ja johtamisen teemapäivällä.

Opintojakso aloitetaan opiskelijoiden johtamiskokemusten ja johtamiskäsitysten erittelyllä. Sillä autetaan opiskelijoita tunnistamaan lähtötasonsa ja toisaalta tuetaan opintojaksolla käsiteltävien sisältöjen asemoimista opiskelijoiden kokemusmaailmaan.

Kadettikurssin läpiviennistä on varattu opintojaksolle yleensä noin 135 tuntia. Luentoihin käytetään noin 50 tuntia, ryhmäkeskusteluihin noin 35 tuntia, yksilökohtaiseen opiskeluun, eli oppimistehtävän tekemiseen, noin 35 tuntia, toiminnallisiin menetelmiin noin 8 tuntia ja oppimisen ja opiskelun arviointiin noin 6 tuntia. Opintojakson rytmi rakennetaan siten, että menetelmät vuorottelevat: luentojen jälkeen siirrytään ryhmäkeskusteluihin ja ryhmäkeskusteluista yksilökohtaiseen opiskeluun. Kahdeksan tunnin opiskelupäivä rytmitetään niin, että luentoja on enintään neljä tuntia. Ryhmäkeskusteluihin ja yksilökohtaiseen opiskeluun on varattu molempiin kaksi tuntia. Luentojen tarkoituksena on johdattaa opiskelijat opintojakson keskeisiin sisältöihin sekä tukea ryhmäkeskusteluja ja oppimistehtävän tekemistä. Ryhmäkeskusteluiden tarkoituksena on syventää luennoilla käsiteltyjä asioita ja käsitellä yhteisesti oppimistehtävän tekemisen nostattamia kysymyksiä. Kuhunkin ryhmään kuuluu noin 8–13 opiskelijaa. Ryhmiä ohjaavat Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen mentorit. Oppimistehtävässä opiskelija muodostaa luentojen, ryhmäkeskustelujen ja kirjallisuuden avulla opintojakson sisällöt ja oppimistavoitteet kattavan kirjallisen tuotoksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huhtinen, A.-M. (toim.) (2006). Sotilasjohtamisen tiedon kohteet. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Juuti, P. (2006). Organisaatiokäyttäytyminen. Otava.
- Kiuru, J. (toim.) (2009). Johdatus johtamiseen. Ajatuksia Johtamisen perusteet –opintojaksosta ja rakennusaineita tulevaan. Maanpuolustuskorkeakoulu.

- Seeck, H. (2008). Johtamisopit Suomessa. Taylorismista innovaatioteori-oihin. Gaudeamus.
- Sirén, T. (toim.) (2010). Minne kuljet suomalainen sotilasjohtaja. Maanpuolustuskorkeakoulu, Kadettikunta ja Reserviupseeriliitto.
- Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät:

- yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä
- oppimista edistävä toiminta
- oppimistehtävän itsearviointi
- oppimistehtävän vertaisarviointi.

Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja, ohjaaja-arviointeja ja opettaja-arviointeja. Opiskelijat tekevät itsearviointin omasta oppimistehtävästään ja opiskelustaan opintojaksolla. Opiskelijat arvioivat lisäksi toisen opiskelijan oppimistehtävän ja ryhmänsä jäsenten oppimista edistävän toiminnan. Ohjaajat arvioivat ryhmänsä opiskelijoiden oppimistehtävät ja oppimista edistävän toiminnan sekä antavat opiskelijoille kirjallisen palautteen. Lisäksi ohjaajat käyvät palautekeskustelun opiskelijan kanssa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1A02_2010 Johtamisen perusteet 2 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Kadetit muodostavat opiskelijoiden pääjoukon. Kadettien lisäksi opintojaksolle voi osallistua opiskelijoita muista korkeakouluista ja yliopistoista joustavalla opinto-oikeudella. Kadetit ovat suorittaneet ennen tätä opintojaksoa Johtamisen perusteet 1 -opintojakson. Näin ollen kadetit tuntevat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä opintojaksolla käytettävät opetus- ja opiskelumenetelmät. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aktiivisuus, itsenäisyys, kriittisyys sekä rakentava vuorovaikutus muiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet.
- Opiskelija osaa analysoida johtamista rauhan ajan, sodan ajan ja kriisinhallinnan toimintaympäristöissä johtamisen teorian sekä johtamiseen läheisesti liittyvien tieteenalojen teorian avulla.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

Opintojakso on Johtamisen perusteet 1 -opintojakson jatkumo. Opintojaksolla käsitellään Johtamisen perusteet 1 -opintojakson sisältöjä puolustusvoimien kolmen päätehtävän mukaisissa rauhan ajan, sodan ajan ja kriisinhallinnan toimintaympäristöissä.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää alustaitoja ja esimiestaitoja sekä tukee pitkäjänteistä johtajana kehittymistä. Opintojakso kehittää opiskelijoiden kykyä havainnoida ja analysoida organisaatioita sekä ihmisiin vaikuttamista.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson opetus- ja opiskelumenetelmät ovat samanlaiset kuin Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla. Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle on yleensä varattu noin 80 tuntia, josta luentoja on noin 28 tuntia, ryhmäkeskusteluja noin 23 tuntia, itsenäistä työskentelyä noin 23 tuntia ja oppimisen arviointia noin 6 tuntia. Oppimistehtävässä opiskelija muodostaa luentojen, ryhmäkeskustelujen ja kirjallisuuden avulla opintojakson sisällöt ja oppimistavoitteet kattavan kirjallisen tuotoksen. Oppimistehtävä rakentuu Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla tehdyn oppimistehtävän pohjalte.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Mannermaa, M. (2008). Jokuveli. Elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa. WSOYpro.
- Helkama, K., Myllyniemi, R., Liebkind, K. (2001). Johdatus sosiaalipsykologiaan. Edita.
- Mielonen, E. (1968). Pelko ja pakokauhu. Henkinen paine sodassa. Kauppiaitten kustannus Oy.
- Valtanen, M. (toim.). (2008). Johtamisen sosiaalipsykologia - Käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointimenetelmät**

Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät:

- yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä
- oppimista edistävä toiminta
- oppimistehtävän itsearviointi
- oppimistehtävän vertaisarviointi.

Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja, ohjaaja-arviointeja ja opettaja-arviointeja. Opiskelijat tekevät itsearviointin omasta oppimistehtävästään ja opiskelustaan opintojaksolla. Opiskelijat arvioivat lisäksi toisen opiskelijan oppimistehtävän ja ryhmänsä jäsenen oppimista edistävän toiminnan. Ohjaajat arvioivat ryhmänsä opiskelijoiden oppimista edistävän toiminnan ja oppimista edistävän toiminnan sekä antavat opiskelijoille kirjallisen palautteen. Lisäksi ohjaajat käyvät palautekeskustelun opiskelijan kanssa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa

1A03_2010 Johtajana kehittymistä tukevat palautteet ja kehityssuunnitelmat 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu pelkästään kadetteja. Opintojakso keskittyy kadettien henkilökohtaiseen johtajana kehittymiseen, ja se kestää koko kandidaattiopintojen ajan. Kadeteilla on kokemuksia johtamisesta ja johtajana olemisesta vähintään varusmiespalveluksen ajalta. Kadetit tuntevat syväjohtamisen teorian ja käytännön. Opintojakson lähtökohtana on, että kadetit osaavat analysoida johtaja- ja vuorovaikutusprofiilin sekä laatia henkilökohtaisen johtajana kehittymisen suunnitelman.

Oppimistavoite

- Opiskelija osaa arvioida perusteellisesti henkilökohtaisia johtajana kehittymisen mahdollisuuksiaan.
- Opiskelija osaa havainnoida ja arvioida perusteellisesti muiden ihmisten johtamiskäyttäytymistä.
- Opiskelija osaa kehittää itsenäisesti omaa johtamistaan palautteen, omaehtoisten kokemusten, kehityssuunnitelmien ja muissa johtamisen opintojaksoissa oppimansa avulla.

Sisältö

- Johtajana kehittymisen prosessi sotatieteiden kandidaatin tutkinnossa
- Syväjohtamisen malli
- Johtajana kehittymistä tukevat testit
- Vertaispalautteet
- Itsearviointit
- Vuorovaikutus- ja johtajaprofiilit
- Kehityssuunnitelmat
- Kausikeskustelut
- Tutkintotodistukseen liitettävä sanallinen arvio johtajana kehittymisestä sotatieteiden kandidaatin tutkinnossa

Työelämäyhteydet

Opintojakso keskittyy opiskelijan johtajana kehittymisen tukemiseen ja edistää näin suoraan työelämässä tarvittavia valmiuksia. Opintojakson jälkeen opiskelija osaa ohjata syväjohtamisen mallin mukaista johtajana kehittymisen prosessia.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso alkaa ensimmäisen vuoden syyslukukaudella ja päättyy sotatieteiden kandidaatin opintojen päättyessä. Opintojakso käynnistetään Johtamisen perusteet 1 -opintojakson yhteydessä. Opintojakson aikana tuotetaan opiskelijalle johtajana kehittämistä tukevaa tietoa muun muassa vertaispalautteen, johtamissuorituksista annettavan palautteen, vuorovaikutus- ja johtajaprofiilien sekä kausikeskustelujen avulla. Opintojakson aikana opiskelija ylläpitää johtajana kehittymisen suunnitelmaa. Viimeisen opiskeluvuoden kesällä opiskelijan johtajana kehittymisestä laaditaan kirjallinen arvio, joka liitetään tutkintotodistukseen.

Opintojakso jakaantuu sotatieteiden kandidaatin tutkintoon seuraavasti:

Ensimmäinen vuosi Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opiskelija arvioi omia johtajana kehittymisen mahdollisuuksiaan Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla. Opiskelijalle teetetään kehittymistä tukevia testejä Johtamisen perusteet 1 -opintojaksolla. Opiskelijoille tuotetaan vertaispalautte ja ensimmäinen profiili (vuorovaikutus- tai johtajaprofiili syväjohtamisen kysymys-sarjalla).

Ensimmäinen vuosi puolustushaarakoulussa. Opiskelija laatii ensimmäinen kehityssuunnitelman Johtamisen perusteet 1 -opintojakson tuotosten sekä MPKK:lla tuotetun vertaispalautteen ja profiilin perusteella. Opiskelijalle tuotetaan vertaispalautte ja toinen profiili. Opiskelija päivittää kehityssuunnitelmansa vertaispalautteen ja profiilin perusteella. Opiskelija käy kausikeskustelun lähimmän esimiehensä kanssa.

Toinen vuosi Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opiskelija päivittää arviotaan omista johtajana kehittymisen mahdollisuuksistaan Johtamisen perusteet 2 -opintojaksolla. Opiskelija laatii itsestään johtajana kehittymisen sanallisen arvion ennen siirtymistään PAT-kouluun.

Kolmas vuosi PAT-kouluissa. Opiskelijalle tuotetaan 2-3 profiilia ja vertaispalautetta PAT-koulun läpiviennin mukaisesti. Opiskelija päivittää kehityssuunnitelmansa. Opiskelija käy kausikeskustelun lähimmän esimiehensä kanssa. Opiskelijan johtajana kehittymisestä laaditaan sanallinen arvio ennen kesälomaa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja PAT-kouluissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa ensimmäisen vuoden syksyllä Johtamisen perusteet 1 -opintojakson yhteydessä. Opintojakso kestää koko opintojen ajan.

Vastuutaho

ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Badaracco, J. (2006). Pääroolissa johtaja. Edita.
- Nissinen, V. (2000). Puolustusvoimien johtajakoulutus. Pääesikunta ja Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Nissinen, V. (2004 tai uudempi). Syväjohtaminen. Talentum.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Vertaispalaute, itsearvio, johtaja- ja vuorovaikutusprofiilit, kausikeskustelut, johtajana kehittymisen sanallinen arvio. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute viimeisen kausikeskustelun yhteydessä.

1A04MAA Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Kadetit osallistuvat ensimmäisellä ja toisella vuosikurssilla ampumaharjoitukseen, jossa toisen vuosikurssin kadetit auskultoivat ryhmän taisteluammunnan johtamisoikeuden. Ampumaharjoitus tarjoaa oppimisympäristön johtamiselle, koska harjoituksessa on lukuisia yhteisiä tavoitteita, joiden saavuttaminen edellyttää johtamista. Kahden vuosikurssin kadettien toiminta on mahdollista kytkeä toisiinsa niin, että syntyy johtajana kehittymistä tukevaa vuorovaikutusta. Ensimmäisen vuosikurssin kadetit ovat suorittaneet tätä opintojaksoa ennen Johtamisen perusteet 1 -opintojakson ja toisen vuosikurssin kadetit Johtamisen perusteet 1 ja 2 opintojakset. Eli kaikki kadetit vähintään tuntevat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet.

Oppimistavoite

Opintojakson ensimmäinen vaihe (1. vuosi):

- opiskelija osaa havainnoida ja analysoida johtamista
- opiskelija osaa muodostaa ja antaa palautteen johtamisesta

Opintojakson toinen vaihe (2. vuosi):

- opiskelija harjaantuu johtamisessa
- opiskelija osaa analysoida saamansa tehtävän johtamisen teorian avulla
- opiskelija osaa analysoida johtamissuorituksensa johtamisen teorian avulla huomioiden henkilökohtaiset kehittymistarpeensa ja vahvuutensa

Sisältö

Opintojakson ensimmäisen vaihe:

- johtamisen havainnointi ja analysointi
- palautteen muodostaminen ja antaminen.

Opintojakson toinen vaihe:

- johtamissuoritus: taisteluammunnan suunnittelu, valmistelu ja toimeenpano
- tehtävän analysointi
- palautteen käsittely
- johtamissuorituksen analysointi

Työelämäyhteydet

Opintojakso tukee opiskelijan johtamisen käytännöllisten perusteiden oppimista. Opintojakso kehittää toimeenpanokykyä. Opintojakso kehittää opiskelijan kykyä havainnoida ja analysoida erilaisten toimenpiteiden vaikutusta tavoitteiden saavuttamiseen yksilön ja ryhmän näkökulmasta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson toteutus on kytketty Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen toimeenpanemaan ampumaharjoitukseen, johon opiskelijat osallistuvat ensimmäisenä ja toisena opiskeluvuotenaan. Kadettikurssin läpiviennistä on tälle opintojaksolle varattu ennen ampumaharjoitusta neljä tuntia tehtävien antamista varten.

Toisen vuosikurssin kadetti analysoi taisteluammuntansa johtamisen näkökulmasta ennen ampumaharjoitusta vastaamalla esim. seuraaviin kysymyksiin:

- Mikä on ampumatyöryhmämme tehtävä?
- Mikä on ampumatyöryhmämme tavoite?
- Mitkä ovat kolme tärkeintä tekijää, jotka häiritsevät tavoitteen saavuttamista?
- Mitkä ovat kolme tärkeintä tekijää, jotka edistävät tavoitteen saavuttamista?
- Miten voin johtamisellani vaikuttaa näihin tekijöihin?
- Mitkä ovat ampumatyöryhmämme toiminnan kolme periaatetta?
- Mitkä ovat johtamiseni kolme periaatetta?
- Mistä haluan erityisesti palautetta edellä lueteltujen asioiden lisäksi?

Kadetti toimittaa tekemänsä analyysin ampumatyöryhmänsä ensimmäisen vuosikurssin kadeteille ennen ampumaharjoitusta. Ampumaharjoituksessa kadetti johtaa taisteluammunnan sekä tekee havaintoja ampumatyöryhmänsä toiminnasta ja omasta toiminnastaan. Ensimmäisen vuosikurssin kadetit havainnoivat ammunnan johtajan ja ampumatyöryhmän toimintaa sekä taisteluammuntaa ammunnan johtajan tekemän analyysin kautta. He muodostavat palautteen tekemiensä havaintojen ja ammunnan johtajan analyysin perusteella sekä antavat muodostamansa palautteen ammunnan johtajalle ammuntojen palautetilaisuudessa. Palautteen saatuaan toisen vuosikurssin kadetti analysoi johtamissuorituksensa johtamisen teorian avulla huomioiden henkilökohtaisten kehittymistarpeensa ja vahvuutensa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, ampumaharjoitus Vuosangassa

Toteutusajankohta

1. ja 2. opiskeluvuoden tammikuu

Vastuutaho

Ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tehtävänannon yhteydessä jaettava materiaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arviointimenetelminä käytetään alais- ja kouluttaja-arviointeja sekä palauttekeskusteluita. Oppimista arvioidaan johtamissuorituksen (2. vuosikurssi) ja johtamissuorituksesta annettavan palautteen (1. vuosikurssi) perusteella. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute ampumaharjoituksen palautteen keräämisen yhteydessä.

1A04MERI Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii tarvittavat perusteet luennoilla ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu jakson toteutukseen liittyvässä ympäristössä (komentosillalla, aluksella tai kouluttavassa perusyksikössä) suoritettavissa käytännön oppimistehtävissä ja opetuskeskusteluissa behavioristisen sekä kokemuksellisen oppimisen periaattein.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmäopin-
tosuuntien opiskelijoille johtamisen perusopinnoissa linjakohtaisin paino-
tuksin. Opiskelijoiden lähtötasoerot pyritään huomioimaan kunkin jakson
sisältö huomioiden, esimerkiksi alusten miehityssuunnitelmissa.

Oppimistavoite

A Johtamisessa harjaantuminen 1, laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestel-
mäopintosuunta.

- Opiskelija soveltaa aluksen johtamisessa johtamisen teoriaopintojen yh-
teydessä saamaansa oppia toimiessaan johtajatehtävissä Merisotakoulun
koulutusaluksilla. Opiskelija harjaantuu johtamisen havainnoinnissa ja
analysoimisessa sekä palautteen muodostamisessa ja antamisessa. Opiske-
lija harjaantuu toimimisessa omalla erikoisalallaan johtajana alusympäris-
tön olosuhteissa sekä osaa yhdistää teoriaopin käytännön johtamistoimin-
taansa.

B Maritime Resource Management Course (MRM), vain laivasto- ja meri-
vartio- opintosuunta.

- Opiskelija parantaa tiedonvaihtoa, kommunikaatiota, yhteistyötaitoja ja
johtamistyöskentelyä komentosillalla pyrkien näin minimoimaan onnet-
tomuusriskit. Opinnot liittyvät STCW merenkulkukoulutukseen.

B Johtamisessa harjaantuminen 1, vain johtamisjärjestelmäopintosuunta.

- Opiskelija harjaantuu johtamisessa kouluttavassa perusyksikössä omalla
erikoisalallaan. Opiskelija harjaantuu palautteen analysoimisessa ja osaa
jäsentää johtamiskokemuksensa johtamisen teorian avulla.

Sisältö

A Kaikki

- Johtajana harjaantuminen: aluksen palveluksen, merivahdin ja satamavah-
din johtaminen l-upseerin tehtävässä. Aluksen ohjailuryhmän johtamisen
havainnointi ja analysointi ohjailuryhmän jäsenenä. Palautteen muodos-
taminen ja antaminen sekä analysointi
- Johtamiskokemusten jäsentäminen johtamisen teorian avulla.

B Laivasto- ja merivartio-opintosuunta

- Asenteet ja johtamistaidot, kulttuurierot, hyvä viestintä, ohjeistaminen,
avoin työskentelyilmapiiri, lyhyen aikavälin strategia, auktoriteetti, joh-

tamistyyliä, työn kuormittavuus, miehistön mielentila, inhimillinen erehdys, päätöksenteko, johtamistaito hätätilanteessa, kriisitilanteet ja joukkohenhallinta ja automatisoinnin merkitys

B Johtamisjärjestelmäopintosuunta

- Johtajana harjaantuminen: viesti- / koulutusjoukkueen vastuullinen johtaja ja kouluttaja perusyksikössä. Varusmiesjohtajien ohjaaminen ja valmentaminen Palautteen muodostaminen ja antaminen sekä analysointi Johtamiskokemusten jäsentäminen johtamisen teorian avulla

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin johtajatehtäviin ja johtajuuden kehittämiseen sekä työssä oppimiseen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin, omatoimisena opiskeluna ja käytännön sekä case harjoittein. Opetuskeskustelut ovat keskeisessä osassa opintojakson opetuksessa. Eri jaksoilla on omat painotukset. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa (vähintään 1 kk ennen kunkin jaksos aloitusta), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opintojaksoa.

A Jakso toteutetaan Merisotakoulun koulutusaluksilla toimimalla esimies-/johtajatehtävissä (painopiste I-upseerin tehtävä saaristo- ja rannikkomerenkulun opinnoissa). Johtamisjärjestelmälinja osallistuu vain saaristomerenkulun opintoihin. Jaksos sisältöön kuuluu koulutuksen ja aluspalveluksen suunnittelua, johtamista sekä havainnointia, palautteen keräämistä ja saadun palautteen analysointia. Aluksella tapahtuvat päivittäiset valmistelut, opetus- ja ohjailutapahtumat sekä opetuskeskustelut ovat keskeisessä osassa jaksoa. Aluksen päällikkö, I-upseeri ja muu henkilöstö ovat jatkuvassa vuorovai- kutuksessa keskenään. Saaristomerenkulun opintojen yhteydessä (ensimmäisen lukuvuoden kesä) laaditaan oppimistehtävä. Oppimistehtävä liittyy aluksen ohjailuryhmän johtamisen havainnointiin ja toiminnan sekä vaikutuksen analysointiin. Rannikkomerenkulun opintojen yhteydessä (toisen lukuvuoden kesä) pidetään oppimispäiväkirjaa. Oppimispäiväkirjaan liitetään saatujen palautteiden keskeisin sisältö analysoituna.

B Jakso on aluksen komentosiltatyöskentelyn kurssi (MRM), joka järjestetään auditoidussa merenkulun oppilaitoksessa. Jaksolle osallistuu vain laivasto- ja merivartiolinjat. Kurssi koostuu työpajoista, tietokoneavusteisesta koulutuksesta ja luennoista. Kurssilla analysoidaan oikeita tilanteita ja onnettomuuksia.

B Jakso toteutetaan viestijoukkoja joukkotuottavassa perusyksikössä (MERIVKOULK/SLMEPA) toimimalla joukkueen vastuullisena johtajana ja kouluttajana. Jaksolle osallistuu vain johtamisjärjestelmälinja. Jaksos sisältö-

töön kuuluu koulutuksen suunnittelua, johtamista sekä havainnointia, palautteen keräämistä ja saadun palautteen analysointia. Keskeisessä roolissa jakson toteutuksessa on varusmiesjohtajien ohjaaminen, valmentaminen ja kasvattaminen. Jakson yhteydessä opiskelija ylläpitää oppimispäiväkirjaa. Oppimispäiväkirjaan liitetään saatujen palautteiden keskeisin sisältö analysoituna.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1.–3. opiskeluvuoden aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merisotakoulun koulutuskeskuksen johtamisen ja koulutustaidon opettajaryhmä (JOR).

Kirjallisuus:

- Laivapalvelusohje (LPO)
- Sotilasmerenkulkuohje (SMO)
- PVOHJEK koulutus 013 - PEHENKOS varusmiesten johtaja- ja koulutajakoulutus
- Varusmieskoulutusta ohjaavat normit
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään kunkin jakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä. Kaikki oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti jaksoittain. MRM jakson hyväksytyistä suorittamisesta jaetaan erillinen todistus. Opintojakso arvioidaan hyväksytytty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute, tarvittaessa jaksoittain. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

1A04ILMA Johtamisessa harjaantuminen 1 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija kehittää osaamistaan vertaamalla ja soveltamalla omasta näkökulmastaan (it, ohjaajat, joja, leko) teorioita käytäntöön. Oppimiskäsitys noudattelee sosiokonstruktivistista ajattelutapaa, joka tässä jaksossa jalkautuu eritaustoista muodostettujen oppimisryhmien toiminnassa. Toisaalta jaksossa toteutetaan tutkivan oppimisen mallia, jossa opiskelijalta odotetaan aktiivista ja uteliasta otetta oppisisältöjä kohtaan. Opettajalta puolestaan odotetaan oppisisällön hallinnan lisäksi kykyä suunnitella oppimiskäsitystä noudattelevia toimintatapoja sekä kykyä ohjata oppimisryhmien oppimisprosessia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat opiskelevat ohjaaja-, ilmatorjunta-, johtamisjärjestelmä-, ja lentotekniikkaopintosuunnan linjoilla, josta johtuen heidän toimintaympäristöt poikkeavat toisistaan merkittävästi. Opintojakso muodostaa jatkumon varusmiesaikaiselle johtajana kehittymisen opinnoille. Opintojaksolla opiskelija kehittää jaksossa henkilökohtaista, ilmapuolustuksen eri tehtävissä tarvittavaa osaamista, jonka keskeinen alue on kyky jouhevaan yhteistyöhön ja vuorovaikutukseen toimintaympäristön eri toimijoiden kanssa. Jaksolle osallistuu keskimäärin 35 opiskelijaa.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa havainnoida ja analysoida johtamista. Opiskelija tuntee palautteen muodostamisen ja antamisen periaatteet. Opiskelija osaa jäsentää johtamiskokemuksensa johtamisen teorian avulla.

Sisältö

Opintojakson ensimmäisen vaihe: johtamisen havainnointi ja analysointi sekä palautteen muodostaminen ja antaminen. Opintojakson toinen vaihe: johtamissuoritus, tehtävän analysointi, palautteen käsittely ja johtamissuorituksen analysointi.

Työelämäyhteydet

Opintojen sisältöjen työelämäyhteydet tapahtuu Ilmasotakoululla toteutettavan peruskoulutuskauden ja sen jälkeisen ampumaleirin yhteydessä, jossa opiskelijat (pl. ohjaajaopintosuunta) toimivat ammunnan johtajina. Ohjaajaopintosuunnan opiskelijat kytkevät tehtävät lentokoulutukseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 1A01 Johtamisen perusteet 1 8 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelija harjaantuu johtamisen havainnoinnissa ja analysoimisessa Maanpuolustuskorkeakoululla suoritettavan AKK1 -opintojakson aikana (tavoite 1). Opiskelija osallistuu PAT-vaiheessa (pl. ohjaajalinja) Ilmasotakoulun varusmiesten peruskoulutuskauden toteutukseen, jossa hän myös toimii ampu-maleirillä ammunnanjohtajana ja jossa yhteydessä hän harjaantuu palautteen muodostamisessa ja antamisessa (tavoite 2.) Jakson yhteydessä opiskelija jäsentää johtamiskokemustansa johtamisen teorian avulla (tavoite 3.). Opintojakso kytkeytyy osaksi Ilmasotakoulussa noudatettavaa moduuliperiaatetta¹, jossa oppimisryhmätyöskentelyllä laajennetaan käsitystä ilmapuolustuksen eri osatekijöistä. Ohjaajaopintosuunnan opiskelija suorittaa tavoitteet 2. ja 3. erikseen nimetyn, VN1-lentokoulutukseen liittyvän osasuorituksen Ilmasotakoululla. Opiskelu todennetaan erillisellä oppimispäiväkirjalla jota voidaan pitää Verkkosotakoulun koulutusportaalissa.

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden kesä - syksy aikana

Vastuutaho

Opintojakson päävastuu MPKK-ohjausvastuu Ilmasotakoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tehtävänannon yhteydessä jaettava materiaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kokonaisarviointi muodostuu kolmesta hyväksytysti suoritetusta osatavoitteesta. Opintojakso arvioidaan hyväksytty - hylätty.

Palaute

Kirjallinen palaute kerätään Ilmasotakoulun käytössä olevalla palautelomakkeella

1 Ilmapuolustuksellinen osuus SK- ja SM-tutkintojen pedagogiseen käsikirjaan, luonnos (CG4956, 22.03.2010)

1A05MAA Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu pelkästään kadetteja. Kadetit ovat suorittaneet ennen tätä opintojaksoa Johtamisen perusteet 1 ja 2 opintojaksot, joten kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet.

Oppimistavoite

- Opiskelija osaa sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin.
- Opiskelija osaa analysoida sodan ajan perusyksikön tehtävän täyttämiseen vaikuttavia tekijöitä johtamisen teorian avulla.
- Opiskelija harjaantuu päätöksenteossa ja suunnittelussa sekä päätöksen ja suunnitelman toimeenpanossa.

Sisältö

Yksikön päällikön johtamisprosessin teoria ja käytäntö: tilanteenarviointi, päätöksenteko, suunnittelu, toimeenpano, valvonta ja vaikutuksen arviointi. kaksi johtamisharjoitusta (puolustus- ja hyökkäysharjoitus).

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia valmistumisen jälkeiseen ensimmäiseen sodan ajan tehtävään.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso suoritetaan Taktiikan laitoksen toimeenpanemien sotataidon opintojaksojen 2A05 ja 2B01 yhteydessä. Opetus- ja opiskelumenetelmät on kuvattu näiden opintojaksojen pedagogisissa käsikirjoituksissa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR yhteistoiminnassa Taktiikan laitoksen kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- 2A05 ja 2B01 opintojaksojen yhteydessä jaettava materiaali
- Voimassa olevat perusyksikön taistelua käsittelevät ohjesäännöt ja oppaat

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Oppimista arvioidaan opintojakson aikana tehtävien päätösten ja suunnitelmien perusteella sekä johtamisharjoitusten johtamissuoritusten perusteella. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1A05MERI Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii perusteet luennoilla ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu ryhmätöinä suoritettavissa oppimistehtävissä, käskynantoharjoituksissa ja opetuskeskusteluissa yhteistoiminnallisen oppimisen periaattein. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii perusteiden opiskelua, kykyä ryhmätyöskentelyyn ja aktiivista osallistumista opetuskeskusteluihin. Opettajalta luennot ja opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmäopintosuuntien opiskelijoille johtamisen perusopinnoissa. Opiskelijoiden lähtötaso opintojaksolle on pääosiltaan hyvin samanlainen. Opiskelijoilla on opintojakson alkaessa vastaavat johtamisen opinnot suoritettuna. Ryhmätöiden ryhmäjaossa pyritään hyödyntämään opiskelijoiden mahdollisia aikaisempia kokemuksia toimimisesta merivoimien perusyksiköissä, esimerkiksi taistelu-alue tai meritiedustelukomppania tai tietotekniikkakeskus, jne.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa merivoimien sodan ajan perusyksikön johtamisprosessin ja harjaantuu päätöksenteossa sekä suunnitelman toimeenpanossa, osaa analysoida olosuhteiden, toimintaympäristön sekä tehtävän täyttämiseen vaikuttavia tekijöitä.

Opiskelija osaa rannikkoalueen ja taisteluosaston tärkeimmät joukot sekä tuntee niiden käyttöperiaatteet ja yhteistoiminnan perusteet sekä ymmärtää johtamistoiminnan vaikutukset erilaisiin merisotatoimiin liittyen.

Sisältö

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat:

- taistelun johtaminen (yksikön päällikön johtamistoiminta ja johtamisprosessi)
- suunnitelmasta toimeenpanoon (käskynanto)
- toimintamahdollisuuksien analysointi
- rannikkoalueen ja taisteluosaston joukot
- joukkojen käytön periaatteet
- joukkojen yhteistoiminnan periaatteet

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin johtajatehtäviin, sodan ajan tehtävän suunnitteluun ja toimimiseen omassa sodan ajan tehtävässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 1A01_2010 Johtamisen perusteet 1
- ▶ 1A02_2010 Johtamisen perusteet 2
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmitöin ja käskynantoharjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalissa työtilassa (vähintään 1 kk ennen opintojakson aloitusta), joihin on oma-aloitteisesti perehdyttävä ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen tarkoituksena on opettaa opiskelijoille aihealueeseen liittyvät käsitteet, määritelmät ja prosessit sekä tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeaineiston (teosten) tarjoamaa tietoa. Laadittavien ryhmitöiden ja käskynantoharjoitusten tarkoituksena on tukea opiskelijan oppimista ja mahdollistaa opitun soveltaminen. Ryhmitöinä laaditaan päällikön johtamisprosessiin liittyviä kokonaisuuksia: maasto- ja olosuhteanalyysi, vihollisen ja omien toimintamahdollisuuksien arviointi sekä päällikön päätös ja käskynanto. Opintojakson aikana ei ole mahdollista tarkastella LIVEX tilanteena päätösten toimeenpanon vaikutuksia.

Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syväluonteeseen. Tentti voi olla esseetyyppinen tai esimerkiksi suunnittelman osio. Oleellista on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Opintojakson tavoitteet, rakenne, oppimistehtävät, kirjallisuus ja ohjeistukset	1			1	
Käsitteet ja määritelmät, A1 Merivoimat	2		2	4	
Esikuntatyöskentely	2			2	
Taisteluosaston ja rannikkoalueen joukot, tehtävät ja käyttöperiaatteet	4			4	
Suunnitteluprosessi rannikkoalueen ja taisteluosaston perusyksikössä	2		2	4	FINGOP sovellettu
Maasto- ja olosuhdeanalyysi	2	9		11	Oppimistehtävä 1, maasto- ja olosuhdeanalyysi
Vihollisen toiminta rannikolla ja merellä	3	8		11	Oppimistehtävä 2, arvio vihollisen toiminnasta
Päällikön päätös	3	16		19	Oppimistehtävä 3
Käskynantoharjoittelu (päätöksestä käskyntoon)	1	16	3	20	Oppimistehtävä 4, käsky ja tehtävän täyttämiseen vaikuttavat tekijät johtamisen näkökulmasta
Maastontiedustelu					Tarvittaessa: suojapaikka, ryhmitysalueet, vast.
Tentti ja reflektointi	3		1	4	
Opintojakson päättäminen ja palaute	1			1	NETJOTOS
Yhteensä	24	49	8	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella (lokakuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merisotakoulun koulutuskeskuksen johtamisen ja koulutustaidon opettajaryhmä (JOR).

Kirjallisuus:

- Merisotaopas
- Merisotaohjesääntö

- Harjoitusvahvuudet A1 Merivoimat, 2008, Luonnos
- Rannikkojääkäripataljoonaopas
- Komppanian taisteluohje (KOTO 2008)
- Meritiedustelukomppanian opas
- Rannikko-ohjuskomppanian opas
- Sotilaslyhenteet ja merkit
- Aluksien taisteluohjeet soveltuvin osin
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) käsketään opintojakson työtilassa koulutusportaalissa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson päätteeksi järjestetään kolmen tunnin tentti, jossa opiskelijoilla ei saa olla lähdeaineistoa käytettävissä. Ryhmätöinä suoritettavat johtamisprosessin osa-alueet ja käskynantoharjoitukset arvioidaan hyväksytyt/hylätty periaatteella. Kaikki oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute NETJOTOKSELLA vast. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti ja vapaamuotoisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta.

1A05ILMA Sodan ajan perusyksikön johtaminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija kehittää osaamistaan vertaamalla ja soveltamalla omasta näkökulmastaan (it, ohjaajat, jojä, leko) teorioita käytäntöön. Oppimiskäsitys noudattelee sosiokonstruktivistista ajattelutapaa, joka toteutuu eritaustoista muodostettujen oppimisryhmien toiminnassa. Toisaalta jaksossa toteutetaan tutkivan oppimisen mallia, jossa opiskelijalta odotetaan aktiivista ja uteliasta otetta oppisisältöjä kohtaan. Opettajalta puolestaan odotetaan oppisisällön hallinnan lisäksi kykyä suunnitella oppimiskäsitystä noudattelevia toimintatapoja sekä kykyä ohjata oppimisryhmien oppimisprosessia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelija kehittää jaksossa henkilökohtaista, ilmapuolustuksen sodan ajan tehtävässä tarvittavaa osaamista, jonka keskeinen alue on kyky jouhevaan yhteistyöhön toimintaympäristön eri toimijoiden kanssa. Ilmavoimien sodan ajan perusyksikön viitekehystenä tässä opintojaksossa on lentotukikohorta joka toimii yleensä taajamien yhteydessä. Muita erityispiirteitä ovat mm; kriisin alkuvaiheen toimivaltuudet osana johtamisprosessia ja yhteistoiminta eri viranomaisten kanssa. Nämä piirteet on huomioitu jakson sisällössä ja toteutuksessa. Jaksolle osallistuu keskimäärin 35 opiskelijaa, joista lähinnä ohjaajaopintosuunnan opiskelijoilla on aiheesta hieman aiempaa kokemusta lentoRUK:n ajalta. Muille opintosuunnille (it, jojä, leko) aihe voi olla uusi.

Oppimistavoite

- Opiskelija osaa sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin.
- Opiskelija osaa analysoida sodan ajan perusyksikön tehtävän täyttämiseen vaikuttavia tekijöitä johtamisen teorian avulla.
- Opiskelija harjaantuu päätöksenteossa ja suunnittelussa sekä päätöksen ja suunnitelman toimeenpanossa.

Sisältö

Yksikön päällikön johtamisprosessin teoria ja käytäntö sekä kaksi johtamis-harjoitusta (puolustus- ja hyökkäysharjoitus).

Työelämäyhteydet

Opintojen sisältöjen työelämäkytkentä tapahtuu Ilmasotakoululla toteutettavan sotaharjoituksen yhteydessä, jossa opiskelijat toimivat sodanajan perusyksikön päällikön tehtävissä

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso kytkeytyy osaksi Ilmasotakoulussa noudatettavaa moduuliperiaatetta², jossa oppimisryhmäyöskentelyllä laajennetaan käsitystä ilmapuolustuksessa vaikuttavista osatekijöistä. Opiskelu sisältää lähiopetusta ja n. viikon mittaisen sotaharjoituksen

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syksyllä

Vastuutaho

Opintojakson päävastuu MPKK - ohjausvastuu Ilmasotakoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- 2A05 ja 2B01 opintojaksojen yhteydessä jaettava materiaali.
- Ilmavoimien harjoitusohjeet

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Ryhmätö; hyväksytty - täydennettävä. Opintojakso arvioidaan hyväksytty - täydennettävä

Palaute

Kirjallinen palaute kerätään Ilmasotakoulun käytössä olevalla palautelomakkeella.

² Ilmapuolustuksellinen osuus SK- ja SM-tutkintojen pedagogiseen käsikirjaan, luonnos (CG4956, 22.03.2010)

1A06_2010 Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Kadetit muodostavat opiskelijoiden pääjoukon. Kadettien lisäksi opintojaksolle voi osallistua opiskelijoita muista korkeakouluista ja yliopistoista joustavalla opinto-oikeudella. Opintojakson toteutus voidaan kytkeä opiskelijoiden henkilökohtaisiin kokemuksiin perusyksiköstä ja tuleviin työtehtäviin. Opintojakso on kadettien viimeinen johtamisen perusopintoihin kuuluva opintojakso. Lähtökohtana on, että kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet siinä määrin, että he kykenevät analysoimaan johtamista perusyksikössä käytännönläheisesti teoriaan sitoen.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee rauhan ajan perusyksikön organisaationa sekä kouluttajan tehtävät ja roolit rauhan ajan perusyksikössä.
- Opiskelija osaa analysoida johtamista rauhan ajan perusyksikössä johtamisen teorian avulla.
- Opiskelija hallitsee varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus -normin.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- puolustusvoimien kolme tehtävää
- puolustusvoimien toiminnan oikeudellinen perusta
- perusyksikön tehtävät osana joukkoyksikköä ja joukko-osastoa
- perusyksikön toimintaa ohjaava lainsäädäntö
- perusyksikön hallinto ja oikeudenhoito
- perusyksikkö sosiaalisena järjestelmänä
- kuulustelijan toiminta esitutkinnassa.
- maanpuolustustahto ja koheesio osana suorituskykyä
- kouluttajan tehtävät ja roolit perusyksikössä
- varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmistumisen jälkeisessä työtehtävässä vaadittavia valmiuksia. Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia toteuttaa varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutuksen sisältöjä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Kadettikurssin läpiviennistä tälle opintojaksolle varattu yleensä noin 100 tuntia, josta noin 60 tuntia käytetään luentoihin, noin 35 tuntia itsenäiseen opiskeluun ja noin 5 tuntia oppimisen arviointiin. Luennot keskittyvät perusyksikön hallinnon ja oikeudenhoidon käsittelyyn. Yksilötyönä tehtävä kirjallinen oppimistehtävä keskittyy perusyksikköön sosiaalisena järjestelmänä. Oppimistehtävä voi käsitellä esimerkiksi kouluttajan mahdollisuuksia vaikuttaa joukkotuotettavan joukon kiinteyteen tai perusyksikön työhyvinvointiin.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Hoikkala, T; Salasuo, M; Ojajärvi, A (2009). Tunnetut sotilaat. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura.
- Kenttäohjesääntö.
- Kouluttajan opas.
- Yleinen palvelusohjesääntö.
- Varusmiesten johtaja- ja koulututtajakoulutus -normi.
- Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen normisto.
- Työhyvinvointia ja koheesiota käsittelevä tutkimuskirjallisuus.
- Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksoon kuuluu tentti ja yksilötyönä tehtävä kirjallinen oppimistehtävä. Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja, ohjaaja-arviointeja ja opettaja-arviointeja. Opiskelijat tekevät itsearvioinnin omasta oppimistehtävästään ja opiskelustaan opintojaksolla. Opiskelijat arvioivat lisäksi toisen opiskelijan oppimistehtävän. Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät: tentti, yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä, opiskelun ja oppimisen itsearviointi ja oppimistehtävän vertaisarviointi. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1A06OHJ Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija kehittää osaamistaan vertaamalla ja soveltamalla teorioita käytäntöön ilmavoimallisessa toimintaympäristössä. Osaamisen kehittämistä tuetaan verkko-ohjauksella ja lähijaksoilla. Opettajalta edellytetään kykyä verkko-ohjaukseen ja sen yhteydessä esille nousseiden haasteiden käsittelemiseen lähijakson yhteydessä.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat ilmavoimien ohjaajaopintosuunnan opiskelijoita jotka kehittävät tulevissa tehtävissään (lentäminen) tarvittavia valmiuksia. Ilmavoimien rauhanajan perusyksikön (lentue) toiminta poikkeaa merkittävästi esim. maavoimien perusyksikön toiminnasta. Erityispiirteitä mm ovat; ilmailuviranomaisten kanssa tehtävä yhteistyö ja ammattiarmeijamaisuus. Nämä piirteet on huomioitu jakson sisällössä ja toteutuksessa.

Jaksolle osallistuu keskimäärin 22 opiskelijaa, joille jotkut opintojakson aiheet voivat olla tuttuja lentoRUK:n ajalta.

Oppimistavoite

1. Opiskelija osaa jäsentää johtamista ilmavoimien rauhanajan perusyksikössä johtamisen teorian avulla.
2. Opiskelija osaa ilmavoimien perusyksikön (esim. lentue) toiminnan hallinnollisen ja oikeudellisen perustan

Sisältö

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt ovat lentoupseerin tehtävässä tarvittavat lait ja asetukset ja ilmailulaki

Työelämäyhteydet

Opintojen sisältöjen työelämäkytkentä tapahtuu lentokoulutuksessa ja siihen liittyvässä muussa oheistyöskentelyssä

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso jakautuu neljään kokonaisuuteen, joissa opiskelija;

- osallistuu puolustusvoimien toiminnan oikeudellisen perustan ja upseerin tehtävässä tarvittavien lakien ja asetusten opetus, lähijakso (24 h)
- suorittaa verkkotuettua, omatoimista ilmailulakien opiskelua (75 h)
- osallistuu ilmailulakeja käsittelevään lähiopetukseen (15 h) joka sisältää erillisen tenttiin ilmailulain

Verkon kautta tapahtuva tukeminen tapahtuu erillisten keskustelupalstojen ja aihetta opettavien opettajien ohjauksen avulla. Verkkotuen saaminen edellyttää opiskelijoilta aktiivista aiheeseen paneutumista ja rohkeutta tuen pyy-

tämiseen. Opettajilta tämä edellyttää riittävää verkko-aikaa ja kykyä lähestyä tuen tarvitsijaa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja Ilmasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden keväällä.

Vastuutaho

Opintojakson ilmailulakiosiota (AirLaw 010) vastaa Lentosotakoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Hoikkala, T; Salasuo, M; Ojajarvi, A (2009). Tunnetut sotilaat.
- Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, Kenttäohjesääntö, Kouluttajan opas, Yleinen palvelusohjesääntö, Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus -normi, Perusyksikön toimintaa velvoittava ja ohjaava oikeudellinen normisto, työhyvinvointia ja koheesiota käsittelevä tutkimuskirjallisuus ja Bristol ATPL AirLaw 010.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

1. Upseerin tehtävässään tarvitsemat lait ja asetukset arviointi; suoritusperiaate
 2. Ilmailulaki- ja asetus arviointi erillisellä kokeella.
- Suoritusperiaate - osallistuminen lähiopetukseen. Erillinen koe - läpäisyprosentti 75 %. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Kirjallinen palaute kerätään Ilmasotakoulun käytössä olevalla palautelomakkeella.

1A06RAJA Johtaminen rauhan ajan perusyksikössä 5 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa.

Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on opiskelijoille ensimmäinen kosketus Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöön ja säädösperustaan. Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin. Opintojaksolle osallistuu kaikki kolme Rajavartiolaitoksen opintosuuntaa.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen aseman valtionhallinnossa sekä sen roolin sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden tehtäväkentässä. Opiskelija tuntee Suomen oikeusjärjestelmän perusteet, pääpiirtein valtiosäännön ja keskeisten valtioiden toimintatavat sekä tietää Rajavartiolaitoksen toimintaa ohjaavan oikeudellisen normiston ja kansainväliset sopimukset.
- Opiskelija tuntee perus- ja ihmisoikeudet sekä ymmärtää niiden merkityksen Rajavartiolaitoksen toiminnassa ja osaa ottaa ne huomioon omassa virkatehtävässään. Opiskelija tietää rajavartiomiehen oikeudet ja velvollisuudet sekä hyvän hallinnon perusteet.

Opiskelija tuntee Euroopan Unionin toimielimet, toimintaperiaatteet sekä rajaturvallisuustoimintaa ohjaavat tärkeimmät EU-säädökset. Opiskelija tuntee rikosoikeuden perusteet ja pääpiirtein Rajavartiolaitoksessa tutkit-

tavien rikosten tunnusmerkistötekijät. Opiskelija tutustuu rikosasian käsittelyketjun rakenteeseen sekä ymmärtää rikos- ja hallintoprosessin eron. Opiskelija tutustuu esitutkinnan perusteisiin, rikosprosessin pääperiaatteisiin, rikosoikeudellisiin seuraamuksiin ja Rajavartiolaitoksen käytössä oleviin pakkokeinoihin. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, analysointi-, johtopäätöksenteko- ja yhteistyökykyään oikeudellisen perustan tarkastelussa.

Sisältö

- Suomen oikeusjärjestelmän perusteet
- Normihierarkia, oikeuslähteet, lainvalmistelu ja toimivalta
- Rajavartiolaitoksen asema valtionhallinnossa ja rooli turvallisuusviranomaisena
- Valtiosääntöoikeus (ml ylimmät valtioelimet ja niiden toiminta)
- Perusoikeudet ja ihmisoikeudet
- Yleinen kansainvälinen oikeus
- EU:n toiminta ja Eurooppa-oikeus (ml Schengenin säännöstö)
- Rajavartiolaitosta koskeva lainsäädäntö ja kansainväliset sopimukset
- Rajavartiomiehen asemaa, toimivaltaa ja voimankäyttöä koskevat tärkeimmät säädökset
- Virkamiesoikeus
- Hallinto-oikeuden perusteet ja laillisuusvalvonta
- Ulkomaalaislainsäädäntö
- Rikosoikeuden perusteet (yleinen ja erityinen osa)
- Rikosprosessioikeuden perusteet
- Esitutkintaa ja pakkokeinoja koskevat perusteet
- Yleinen järjestys ja turvallisuus
- Tutustuminen eduskuntaan ja eduskunnan oikeusasiamiehen toimintaan

Työelämäyhteydet

Opintojakso luo osaltaan edellytyksiä käyttää rajavartiomiehen toimivaltaa rajaturvallisuustehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä erikseen määritettäviin keskeisiin säädöksiin, sopimuksiin ja määräyksiin.
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, opimistehtävän ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmäkeskusteluilla perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin ja niiden tulkintaan, ohjeistusten tuntemukseen sekä syvennytään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Ryhmätöillä syvennetään toimivaltuuksia koskevaa tietämystä. Oppimistehtävässä

tarkastellaan ja sovelletaan Rajavartiolaitosta ja rajavartiomiehen toimivaltuuksia koskevaa keskeisintä lainsäädäntöä vartioaseman toimintaympäristöön ja käytännön rajaturvallisuustoimintaan. Tutustumis- ja opintokäynteillä syvennetään oikeudellisen perustan tuntemusta. Oppimistehtävän avulla syvennetään aihealueen tuntemusta ja ymmärtämistä.

Toteutuspaikka

Raja- ja merivartiokoulu, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi, maaliskuu.

Vastuutaho

Raja- ja merivartiokoulu, oikeusopin oppiainevastaava VT Matti Laihonon

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ojanen, Tuomas: Suomen valtiosäännön perusteita (2001)
- Raitio, Juha: Johdatus Euroopan integraation historiaan ja eurooppaoikeuteen (2005)
- Ojanen, Tuomas: Perusoikeudet ja ihmisoikeudet Suomessa (2003)
- Hallituksen esitys eduskunnalle rajavartiolaitosta koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (HE 6/2005); kirjassa Rajavartiolaitoksen lakiuudistus 2005
- SM:n muistio 25.8.2005: SM:n asetus rajavartiolaitoksen menetelmistä kulkuneuvon pysäyttämässä ja voimakkeiden käyttämisessä (656/2005); kirjassa Rajavartiolaitoksen lakiuudistus 2005 (s. 521-532)
- Jokamiehenoikeudet; ”Jokamiehenoikeudet” -esite internetosoitteessa: <http://www.ymparisto.fi/default.asp?contentid=58490&lan=fi>
- Oikeusjärjestyksen perusteet; pdf-tiedosto ”Suomen hallitusjärjestelmä: Sekoittuneesta valtiomuodosta parlamentaariseen” internet-osoitteessa: <http://www.om.fi/Etusivu/Perussaannoksia/Perustuslaki>
- Eurooppatiedotus; ”Avain EU-käsitteisiin” (s. 9-75) internetosoitteessa: <http://www.eurooppatiedotus.fi/public/default.asp?nodeid=37843&contentlan=1&culture=fi-FI>

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää myös aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen oppimis- ja ryhmätyötehtävien suorittamista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

Aineopinnot

1B01_2010 Johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 1 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu johtamisen pää- ja sivuaineopiskelijat (noin 50 kadettia) sekä mahdollisesti JOO-opiskelijoita. Kadetit ovat tähän mennessä suorittaneet johtamisen perusopinnot. Kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aktiivisuus, itsenäisyys, kriittisyys sekä rakentava vuorovaikutus muiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Oppimistavoite

- Opiskelija osaa analysoida sotaa ja sodassa johtamista johtamisen teorian sekä etiikan, psykologian, sosiaalipsykologian ja sosiologian teorian avulla.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- Ihmis- ja yhteiskuntatieteellinen näkökulma sotaan ja sodassa johtamiseen (etiikka, psykologia, sosiaalipsykologia, sosiologia)
- Väkivalta ja henkinen paine sodassa
- Taistelun vaikutus yksilöön ja joukkoon
- Johtajan rooli sodassa
- Johtaminen nopeaa tilanteenarviointia, päätöksentekoa ja toimeenpanoa vaativissa tilanteissa

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia valmistumisen jälkeiseen ensimmäiseen sodan ajan tehtävään. Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia toteuttaa varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutuksen sisältöjä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja ja essee-tyyppistä oppimistehtävää. Opintojaksoon voidaan sisällyttää myös opintomatka. Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Luentoihin käytetään noin 30 tuntia, essee-tyyppisen oppimistehtävän tekemiseen noin 34 tuntia ja oppimisen arviointiin noin 6 tuntia. Mikäli opintojaksoon sisältyy opintomatka, käytetään opintomatkaan noin 12 tuntia.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Glover, J. (2003). Ihmisyys. 1900-luvun moraalihistoria. Like.
- Harinen, O. (1992). Sotilasjoukon kiinteys ja sotilasorganisaatio. Maanpuolustuskorkeakoulu. (Tai muu koheesiota käsittelevä tutkimuskirjallisuus)
- Lindgren, G. (toim.) (2008). Viipurin taistelu 1944. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Mielonen, E. (1968). Pelko ja pakokauhu. Henkinen paine sodassa. Kauppiaitten kustannus Oy.
- Pipping, K. (1978). Komppania pienoisyhteiskuntana. Otava.
- Susitaival, P. (1937). Ahvola. WSOY.
- Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät:

- yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä
- opiskelun ja oppimisen itsearviointi
- oppimistehtävän vertaisarviointi.

Arviointimenetelminä käytetään itsearviointeja, vertaisarviointeja ja opettaja-arviointeja. Opiskelijat tekevät itsearvioinnin omasta oppimistehtävästään ja opiskelustaan opintojaksolla. Opiskelijat arvioivat lisäksi toisen opiskelijan oppimistehtävän. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1B02_2010 Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 1 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu johtamisen pää- ja sivuaineopiskelijat (noin 50 kadettia). Kadetit ovat tähän mennessä suorittaneet johtamisen perusopinnot. Kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin. Noin kymmenellä prosentilla kadeteista on kokemusta puolustusvoimien kansainvälisistä tehtävistä.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee puolustusvoimien kansainvälisen toiminnan ja kansainvälisten operaatioiden perusteet.
- Opiskelija tuntee ryhmätason johtamisen perusteet puolustusvoimien kansainvälisessä operaatioissa.
- Opiskelija osaa analysoida johtamista kriisinhallinnan toimintaympäristössä. johtamisen teorian avulla.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- Puolustusvoimien 3. päätehtävä
- Puolustusvoimien kansainvälisen toiminnan perusteet
- Kansainvälinen oikeus ja sodan lait
- Puolustusvoimien kansainvälisten operaatioiden erityispiirteet
- Ryhmätason toiminta puolustusvoimien kansainvälisissä operaatioissa
- Johtaminen vieraassa kulttuurissa
- Viikon mittainen kansainvälinen harjoitus

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijoiden valmiuksia toimia valmistumisen jälkeen puolustusvoimien kansainvälisissä tehtävissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolle on varattu kadettikursin läpiviennistä yleensä noin 80 tuntia, josta luentoja on noin 15 tuntia, ryhmätöitä noin 5 tuntia ja sotaharjoituksena toteutettava kansainvälinen harjoitus noin 60 tuntia. Opintojakso toteutetaan kahden viikon aikana. Ensimmäinen viikko keskittyy luento-opetukseen ja ryhmätöyöskentelyyn, joissa käsitellään puolustusvoimien kansainvälisten operaatioiden perusteet. Toinen viikko on kansainvälinen harjoitus, joka toteutetaan sotaharjoituksena. Harjoituksessa harjoitellaan ryhmätason toimintaa ja johtamista.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

SKOPR / JOSPEL

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Hakapää, K. (2003). Uusi kansainvälinen oikeus. Talentum.
- Roden, G. & Parkkari, J. (2004). Sodan lait -käsikirja. Edita.
- Rauhanturvalaki ja asetus.
- Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuinten perussääntö (SopS 1/1956) myöhemmin tehtyine muutoksineen (SopS 69/1965, 43/1968 sekä 73/1973).
- Opiskelijoille jaetaan oppimista tukeva kirjallisuusluettelo opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Tentti tai essee. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1B03_2010 Turvallisuustoiminta ja sen johtaminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu johtamisen pää- ja sivuaineopiskelijat (noin 50 kadettia) sekä mahdollisesti JOO-opiskelijoita. Kadetit ovat tähän mennessä suorittaneet johtamisen perusopinnot. Kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aktiivisuus, itsenäisyys, kriittisyys sekä rakentava vuorovaikutus muiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee viranomaisyhteistyön merkityksen kokonaisuunpuolustuksessa.
- Opiskelija osaa soveltaa riskianalyysiä johtamisen välineenä.
- Opiskelija osaa analysoida turvallisuuden ja turvallisuustoiminnan käsitettä johtamisen teorian avulla.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- Puolustusvoimien 2. tehtävä
- Turvallisuuden käsite ja sen lähikäsitteet
- Turvallisuuden tutkimus ja turvallisuusteoriat
- Turvallisuuden osa-alueet ja turvallisuustoiminnan keinot puolustusvoimissa
- Viranomaisyhteistyön perusteet ja eri viranomaistoimijoiden näkökulmat turvallisuuteen
- Turvallisuustoiminta perusyksikössä
- Riskianalyysin laatimisen perusteet

Työelämäyhteydet

Opintojakson sisällöt liittyvät muun muassa palvelusturvallisuuden johtamiseen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Luentoihin käytetään noin 30 tuntia, essee-tyyppisen oppimistehtävän tekemiseen noin 34 tuntia ja oppimisen arviointiin noin 6 tuntia.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Informationsoperationer, Handbok (2008). Försvarsmakten.
- Hanén, T. (2005). Turvallisuusjohtaminen ja rajavartiolaitos: yksittäisten onnettomuuksien tutkinnasta strategisten häiriöiden hallintaan. Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Porras, V. 2008. Turvallisuus käsitteenä.
- Mannermaa, M. (2008). Jokuveli. Elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa. WSOYpro.
- Puolustusministeriön turvallisuustoiminnan strategia (2007). Puolustusministeriö.
- Puolustusvoimien turvallisuustoiminnan strategia (2003). Pääesikunnan turvallisuusosasto.
- Riskiehallinta puolustusvoimissa (2004). Pääesikunnan turvallisuusosasto.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät:

- tentti tai yksilötyönä kirjoitettava oppimistehtävä
- oppimisen ja opiskelun itsearviointi

Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1B04_2010 Mediat ja johtaminen 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu johtamisen pää- ja sivuaineopiskelijat (noin 50 kadettia) sekä mahdollisesti JOO-opiskelijoita. Kadetit ovat tähän mennessä suorittaneet johtamisen perusopinnot. Kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aktiivisuus, itsenäisyys, kriittisyys sekä rakentava vuorovaikutus muiden opiskelijoiden ja opettajien kanssa.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee medioiden merkityksen organisaatioiden toiminnassa sekä viestinnän merkityksen johtamisessa.
- Opiskelija osaa analysoida johtamista viestinnän teorian avulla.
- Opiskelija osaa soveltaa viestinnän teoriaa puheen laatimisessa ja pitämisessä.
- Opiskelija osaa analysoida ja arvioida oppimistaan opintojaksolla.

Sisältö

- Median nykytila ja merkitys organisaatioiden toiminnassa
- Organisaatioviestintä ja maineenhallinta
- Esimies- ja alaisviestintä
- Kriisitilanneviestintä
- Sosiaaliset mediat ja puolustusvoimat
- Neuvottelutaidon teoria ja käytäntö
- Vaikuttavan puheen suunnittelu, harjoittelu ja analysointi
- Esiintymisen harjoittelu ja analysointi

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmistumisen jälkeisessä työtehtävässä vaadittavia valmiuksia. Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia toteuttaa varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutuksen sisältöjä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja ja erityyppisiä käytännön esiintymisharjoituksia. Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä yleensä noin 70 tuntia. Luentoihin käytetään noin 25 tuntia, esiintymistilanteisiin valmistautumiseen noin 20 tuntia ja esiintymisharjoitukseen noin 35 tuntia.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huhtala (nyk. Seeck), H. ja Hakala, S. (2007). Kriisit ja viestintä. Gaudamus.
- Shell, Richard. 2001. Neuvottele onnistuneesti. WSOY.
- Torkki, Juhana. 2006. Puhevalta: kuinka kuulijat vakuutetaan. Otava.
- Routarinne, Simo. 2007. Valta ja vuorovaikutus: statusilmaisun perusteet.
- Puro, J-P. 2002. Esimiehen viestintätaidot. Helsinki: WSOY.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson arvosanaan vaikuttaa seuraavat tekijät:

- tentti tai yksilötyönä tehtävä oppimistehtävä
- käytännön esiintymisharjoitukset.

Opintojaksolla käytetään arviointimenetelminä itsearviointeja, vertaisarviointeja ja opettaja-arviointeja. Opiskelijat tekevät itsearvioinnin omista esiintymissuorituksistaan. Opiskelijat arvioivat lisäksi toisen opiskelijan esiintymissuorituksen. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

1B05_2010 Johtamisessa harjaantuminen 2 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Johtamisen opintojen oppiainekohtaiset tavoitteet ja pedagogiset perusteet on kuvattu opinto-oppaassa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu johtamisen pää- ja sivuaineopiskelijat (noin 50 kadettia). Kadetit ovat tähän mennessä suorittaneet johtamisen perusopinnot ja pääosan johtamisen aineopinnoista. Kadetit osaavat johtamisen teoreettiset ja käytännölliset perusteet sekä sodan ajan perusyksikön päällikön johtamisprosessin. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu aloitteellisuus, aktiivisuus ja itsenäisyys.

Oppimistavoite

- Opiskelija harjaantuu johtamisessa.
- Opiskelija osaa analysoida johtajatehtävän johtamisen teorian avulla ja osaa määrittää analyysinsä perusteella johtamistehtävän arviointikriteerit.
- Opiskelija osaa soveltaa johtamisen teoriaa käytännössä.
- Opiskelija osaa analysoida johtamissuorituksensa johtamisen teorian avulla huomioiden henkilökohtaiset kehittymistarpeensa ja vahvuutensa.

Sisältö

- Johtajatehtävän analysointi
- Johtamistehtävän arviointikriteerien muodostaminen
- Vähintään viisi vuorokautta kestävä johtamissuoritus
- Palautteen kerääminen
- Palautteen käsittely
- Johtamissuorituksen analysointi henkilökohtaisten kehittymistarpeiden ja vahvuuksien sekä johtamisen teorian (tietovarannon avulla)

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää käytännön johtamisvalmiuksien kehittymiseen. Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia valmistumisen jälkeiseen ensimmäiseen sodan ajan tehtävään. Opintojakso kehittää toimeenpanokykyä. Opintojakso kehittää opiskelijoiden kykyä analysoida johtajatehtäviä ja johtamissuorituksia.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksoon kuuluva oppimistehtävä annetaan opiskelijoille kolmannen opiskeluvuoden syksyllä ennen kuin opiskelijat siirtyvät Maanpuolustuskorkeakoulusta PAT-kouluihin. Opiskelija valitsee tarkastelun kohteekseen johtajatehtävän, joka on johtajana kehittymisen tai aselajin (vast.) kannalta tärkeä, ja jossa opiskelija PAT-kouluvaiheen aikana käytännössä toimii. Oppimistehtävä jakaantuu kolmeen vaiheeseen.

Ensimmäisessä vaiheessa opiskelija analysoi valitsemansa tehtävän johtamisen teorian sekä omien vahvuuksiensa ja kehittymistarpeidensa näkökulmasta. Analyysi muodostaa perustan opiskelijan johtamissuorituksen havainnoinnille, ulkoisen ja sisäisen palautteen muodostamiselle sekä näiden perusteella laadittavan raportin kirjoittamiselle.

Toinen vaihe on harjoitusvaihe, jossa opiskelija toimii valitsemassaan tehtävässä ja kerää suorituksestaan palautteen. Kolmannessa vaiheessa opiskelija yhdistää ensimmäisen vaiheen analyysinsä sekä suorituksesta saamansa kokemukset ja keräämänsä palautteen 5 - 10 sivun raportiksi.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu (opintojakson ohjeistaminen), PAT-koulut (käytännön toteutus)

Toteutusajankohta

3. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukausi

Vastuutaho

Ylil Vesa Kynsijärvi / SKOPR

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opiskelijan valitsema kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvosanaa vaikuttaa seuraavat tekijät:

- johtajatehtävän analyysi
- johtamissuorituksen kouluttaja-arvio
- johtamissuorituksen analyysi
- Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakso lopussa.

1B06A Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojakson läpikäytyään laatimaan kandidaatintutkielmansa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opintojakson sisällöt ovat uusia, teoreettisia ja haasteellisia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden opiskelleita johtamisen pääaineopiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä.

Oppimistavoite

Opintojakso harjaannuttaa opiskelijaa sotatieteiden kandidaatin tutkielman tekemisen suunnitteluun, kriittiseen lähteiden käyttöön, ymmärrettävään ja perusteltuun päättelyyn sekä tieteelliseen esittämiseen ja kirjoittamiseen. Tutkielmassaan opiskelijan tulee osoittaa kykyä ymmärtää tutkimuksen tekemisen peruslähtökohdat, oman tutkielman kannalta tarkoituksenmukaiset teoriat ja olemassa oleva tutkimustieto sekä taitoa soveltaa niitä. Kandidaatin tutkielman laatijalta ei edellytetä kykyä luoda itsenäisesti uutta tietoa tutkimuksen keinoin.

Sisältö

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiin johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohdattaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia todellisuuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään.

Esitietovaatimukset

Osajakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista:

- ▶ 1A01_2010 Johtamisen perusteet 1 8 op
- ▶ 1A02_2010 Johtamisen perusteet 2 4 op
- ▶ Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 11h (laitoksen antama tutkimuskoulutus, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, diskursianalyysi ja fenomenografia), etäopetukseen 2h (etätehtävän käsittely) ja itseopiskeluun 56h (etätehtävän eli alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen)

Opintojaksoon kuuluvien laadullisten menetelmien opetus annetaan lähiopetuksena yhdessä sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoiden kanssa. Opintojakson aikana tehdään yksi etätehtävä, joilla valmennetaan opiskelijat tutkimussuunnitelman tekoon.

Opetuksen ohjausta annetaan koulutusportaalissa sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti. Etätehtävä arvostellaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojakso kuuluu osana kandidaattien tutkimuskoulutukseen, josta otetaan puolivuotis palaute 1. proseminarin jälkeen. Sen perusteella laaditaan kehittämismuistio, joka sisältää opiskelijapalautteen lisäksi vastuuopettajan/-ien arviot opetuksen toteutuksesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

1B06B Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy harjoitustyön tehtävänannon saatuaan itsenäisesti laatimaan pitkän sivuaineen harjoitustyön. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on tukea opiskelijan itseopiskelua ja analyyttistä ajattelua korostavaa tutkimusotetta.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden opiskelleita johtamisen pitkän sivuaineen opiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta laajahkon kirjallisen analyysin tekemisestä.

Oppimistavoite

Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.

Sisältö

Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutus-esimerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen. Opintojakso pyritään integroimaan sotilaspedagogiikan opintojaksoon: 3B02B (johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön).

Työelämäyhteydet

Opintojakso pyritään linkittämään työelämään antamalla harjoitustyön aiheiksi sellaisia aiheita, joita opiskelijat voivat tarkastella ainakin osittain myös oman kokemusmaailmansa kautta.

Esitietovaatimukset

Osajakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista:

- ▶ Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 3h (tehtävänasettelu, sisällönanalyysi ja esimerkkitutkimuksia) ja itseopiskeluun itseopiskeluun 16-24h (lähdemateriaalin hankinta ja materiaaliin perehtyminen; käytettävä aika riippuu kadettikurssin läpivientisuunnitelmassa opintojaksoon käytettäväksi määritetystä ajasta).

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Erikseen jaettava kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjoitelma arvostellaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä erikseen palautetta. Opintojaksosta annettava palaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään lukukausipalautteeseen.

1B07 Johtamisen kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy ohjaajansa tukemana laatimaan kandidaatintutkielmansa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Kandidaatintutkielmalla on yksi ohjaaja, jonka rooli on opiskelijan oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on aihealueen onnistunut valinta. Opiskelijan on itse oltava aidosti kiinnostunut aihealueestaan pystyäkseen laatimaan onnistuneen oppinnäytteen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden opiskelleet johtamisen pääaineopiskelijat, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä ja tieteellisen asiatyylin normit täyttävän tutkimusraportin laatimisesta. Opiskelijoiden tekstitaidoissa voi olla suuria eroja.

Oppimistavoite

Opiskelija tutustuu kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä johtamisen alan tutkimuksiin ja menetelmiin, kirjoittamalla tutkimusraportin (7 op) sekä osallistumalla seminaarityöskentelyyn (3 op) Opintojakson tavoitteena on integroida ja syventää aiemmin opittua tietoa sekä harjoitella tieteellistä argumentointia ja asiatyylistä kirjoittamista. Kandidaatintutkielma on yhdessä tutkimusseminaarissa sekä kolmessa proseminaarissa käsitelty pienimuotoinen tutkimusraportti. Seminaarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, asiatyylin normit täyttävään tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön.

Sisältö

Seminaarit koostuvat neljästä periodista, joihin integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakso ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte.

Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään alustava tutkimussuunnitelma (tutkimusseminari). Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työstetään alustava tutkimussuunnitelma asiatyyliseksi tutkimussuunnitelmaksi, joka esitellään I proseminaarissa. Kolmannessa periodissa syvennetään kysymyksenasettelua sekä tutkimusmetodia. Tulokset esitellään II proseminaarissa. Erikseen sovittavan seminaariohjelman mukaan opiskelija saa valitsemistaan tutkielmatekstien katkelmista kirjallista tekstin- ja kielenhuollon palautetta kielen asiantuntijalta. Sen avulla opiskelija muokkaa seuraavan tekstivaiheen. Neljännessä periodissa laaditaan kandidaatintutkielma lähes lopulliseen asuun, joka esitellään III Proseminaarissa. Viimeiseen proseminariin integroidaan

kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä tutkielmansa alaan että riittävän kieli- ja tekstitaitonsa (suomi/ruotsi). Proseminareissa (ei tutkimusseminaarissa) opiskelijat harjoitetaan myös opponointikäytänteisiin ja tekstipalautteen antamiseen. Seminaarityöstä ja teksteistä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatintutkielma.

Tarvittaessa opintojaksoon voidaan integroida koulusivistyskieleltään ruotsinkielisen opiskelijan Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä opintoja. Toteutus räätälöidään tapauskohtaisesti opiskelijan, sisällön ohjaajan ja kielen asiantuntijan yhteistyönä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla lähestytään mahdollisia todellisuuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään. Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson sisällöt harjaannuttavat työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa tarvittavia tekstitaitoja.

Esitietovaatimukset

Opintojakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista:

- ▶ 1A01_2010 Johtamisen perusteet 1 8 op
- ▶ 1A02_2010 Johtamisen perusteet 2 4 op
- ▶ Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op

Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op sekä oppiaineen perus- ja menetelmäopinnot. Suositeltavaa on, että myös pääosa aineopintojen sisältöopinnoista on suoritettu tai meneillään. Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson tavoitteiden saavuttaminen edellyttää perustekstitaitojen hallintaa tai niiden itseopiskelua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 32 h (tutkimusseminaari ja kolme proseminaria). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy kadettikurssin läpivientisuunnitelman perusteella. Tutkimusseminaarin, proseminarien ja opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) hyväksytyä suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista, palautteen hyödyntämistä, itseopiskelua sekä seminaari- ja tekstitöiden hyväksytyä suorittamista.

Opiskelija kirjoittaa noin 20–30 sivun laajuisen tutkielman, jonka edistymistä seurataan tutkimusseminaarissa ja kolmessa proseminaarissa. Opiskelijan tulee osallistua opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -ohjaukseen, itsenäisesti muokata tutkielmatekstiaään palautteen avulla ja suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä sisällön että kielitaidon osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opetuksen ohjausta annetaan Koulutusportaalissa, seminareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapahtumin. Opintojakso toteutetaan integroidusti opintojakson 3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen kanssa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu (seminaarit) sekä vapaavalintainen (opiskelijan tutkimusprosessi). Kirjoitusviestinnän ohjaus toteutetaan verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapt Juha Tuominen ja Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä ja kielen asiantuntijat

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen oppaat ja verkkosivut
- Muu opiskelijan valitsema kirjallisuus
- Muu laitoksen määräämä kirjallisuus

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti.

Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäytteen kielitaidon on kuvattu niiden pedagogisissa käsikirjoituksissa. Tutkielma arvioidaan asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojakso kuuluu osana kandidaattien tutkimuskoulutukseen, josta otetaan puolivuotispalaute 1. proseminarin jälkeen. Sen perusteella laaditaan kehittämismuistio, joka sisältää opiskelijapalautteen lisäksi vastuupettajan/-opettajien arviot opetuksen toteutuksesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

1B09 Johtamisen harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy harjoitustyön tehtävänannon saatuaan itsenäisesti laatimaan pitkän sivuaineen harjoitustyön. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on tukea opiskelijan itseopiskelua ja analyttistä ajattelua korostavaa tutkimusotetta.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden opiskelleita pitkän sivuaineen opiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta laajahkon kirjallisen analyysin tekemisestä. Opintojakso tehdään vasta maisterivaiheessa.

Oppimistavoite

Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietoa ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Vain sivuaineopiskelijat laativat harjoitustyön.

Sisältö

Tutkimussuunnitelma, loppuraportti, palaute koulutusportaalissa, itsearviointi.

Opintojakso pyritään integroimaan sotilaspedagogiikan opintojaksoon: 3B07 (Sotilaspedagogiikan harjoitustyö).

Työelämäyhteydet

Opintojakso pyritään linkittämään työelämään antamalla harjoitustyön aiheiksi sellaisia aiheita, joita opiskelijat voivat tarkastella ainakin osittain myös oman kokemusmaailmansa kautta.

Esitietovaatimukset

Opintojakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista:

- ▶ Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 2 op
- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 1B06B Johdatus johtamisen harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta: toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista.

Toteutuspaikka

Vapaavalintainen.

Toteutusajankohta

Harjoitustyön voi aloittaa kandidaatin opintojen aikana tai tehdä työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén ja kapt Juha Tuominen/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Erikseen jaettava kirjallisuus sekä Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjoitelma arvostellaan hyväksytyy - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä erikseen palautetta. Opintojaksosta annettava palaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään lukukausipalautteeseen.

Syventävät opinnot

1C01 Johdanto syventäviin opintoihin 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Pääosa opiskelijoista on suorittanut sotatieteiden kandidaatin tutkinnon, mutta mukana voi tulevaisuudessa olla myös siviilikandidaattitutkinnon suorittaneita tai joo -opinto-oikeuden perusteella opintojaksolle osallistuvia. Opintojaksolla syvennetään aikaisemmissa opinnoissa ja työelämässä opittuja tietoja ja taitoja. Pääosalla opiskelijoista on kokemusta työelämästä. Tämä huomioidaan suunniteltaessa opintojakson työskentelemistapoja suosien niissä sellaisia, joissa opintojakson teemoista haetaan yhteyksiä työelämään. Opintojaksolla on opiskelijoita 10–20 henkeä.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee pääaineopintojen kokonaisuuden, opintojaksojen suoritusperiaatteet sekä eri opintojaksojen merkityksen osana kokonaisuutta.
- Opiskelija tuntee johtamisen pääaineopintojen suorittamisen kannalta keskeiset johtamisen ja organisaatioita käsittelevät teoriat.
- Opiskelija tuntee johtamisen oppiaineen yhteyden psykologiaan, sosiologiaan ja sosiaalipsykologiaan.
- Opiskelija tuntee viestinnän ja etiikan keskeisimmät käsitteet ja niiden yhteyden johtamiseen.

Sisältö

- Toimintaympäristöajattelu ja sotilasjohtamisen viitekehys
- Johtamisen nelikentän osa-alueet (johtaminen, johtajuus, organisaatio-kulttuuri ja organisaatorakenne)
- Psykologian, sosiologian ja sosiaalipsykologian merkitys johtamisen oppiaineessa
- Johtamisparadigmojen historiallinen tarkastelu
- Viestinnän perusteet (johtamis-, esimies- ja alaisviestintä)
- Etiikan perusteet (käsitteet ja etiikka esimiestoiminnassa)
- Oppimistehtävänä työelämävaiheen kirjallinen reflektointi

Työelämäyhteydet

Opintojakson oppimistehtävänä on reflektoida työelämävaihe johtamisen näkökulmasta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luennot 28 h, harjoitukset 4 h, omatoiminen opiskelu 49 h
- Opiskelijat kirjoittavat opintojakson aikana oppimistehtävänä esseen, jossa reflektoidaan työelämävaihetta. Viitekehyksenä toimii johtamisen nelikenttä.
- Opiskelijoilta edellytetään kykyä yhdistää luento-opetuksessa esitelty ja lähdekirjallisuudesta opiskelijan itsensä omaksuma teorian tieto työelämävaiheen reflektointiin.
- Opiskelijoiden edellytetään asettavan henkilökohtaisia oppimistavoitteita opintojaksolle.
- Opettajan odotetaan tukevan opiskelijoiden oppimista. Tämä tapahtuu havainnollistamalla teorian ja käytännön yhteyttä konkreettisilla esimerkeillä ja muotoilemalla oppimistehtävän tarkoituksenmukaisesti.
- Opettaja antaa oppimistehtävistä henkilökohtaisen kirjallisen palautteen, jossa otetaan kattavasti kantaa suoriutumiseen tehtävästä.
- Opintojaksolla käytetään koulutusportaalia tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, omatoiminen opiskelu opiskelijan valitsemissa paikoissa

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

SMOPRY/JOSPEL

Kirjallisuus

- Brown, A.: Organisational Culture.
- Harisalo, R.: Organisaatioteoriat.
- Huhtinen, A-M.: Sotilasjohtamisen tiedon kohteet: johdatus sotilasjohtamisen perustutkimukseen.
- Kernberg, O. F. Ideology, Conflict and Leadership in Groups Organizations
- Valtanen, M. (toim.): Johtamisen sosiaalipsykologia: käsitteitä ja käytäntöjä sotilasyhteisössä.
- Opintojakson muu kirjallisuus koostuu oppimistehtävän lähdekirjallisuudesta, jonka opiskelija valitsee itse opettajan tukemana.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

- Opintojakson arvosana muodostuu oppimistehtävästä annettavasta arvosanasta
- Opettajan tekemää arviointia tuetaan itse- ja vertaisarviolla

- Oppimistehtävän arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille opintojakson alkaessa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

- Opintojakson johtaja antaa opiskelijoille palautteen heidän toiminnastaan opintojaksolla
- Oppimistehtävistä annetaan opettaja- ja vertaispalaute
- Opiskelijoilta kerätään kirjallinen palaute opintojakson toteutuksesta
- Opintojaksosta laadittu kehittämismuistio tallennetaan koulutusportaaliin opintojakson työtilaan

1C02 Joukkoyksikön johtaminen sodan ajan toimintaympäristössä 7 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Kohderyhmä koostuu 3-5 vuotta työelämässä olleista SK-tutkinnon suorittaneista henkilöistä tai muun vastaavan koulutuksen omaavista henkilöistä. Henkilöiden työelämätaustat ovat hyvin erilaisia toisten toimittua koko työuransa ajan asiantuntijatehtävissä toisten taas työskenneltään varusmieskouluttajina koko uransa. Lisäksi käsitykset joukkoyksikön taistelusta eri puolustushaarojen ja aselajien välillä ovat huomattavan erilaiset.

Erilaisten taustojen ja niistä saatujen kokemusten ja havaintojen avulla voidaan opetettavia asioita sitoa käytäntöön siten, että ne palvelevat koko opiskelijaryhmää yleisesti. Opintojakson suunnittelussa on huomioitava tietotaito-tasolliset erot joukkoyksikön taistelun perusteiden tuntemisessa eri puolustushaarojen ja aselajien välillä huomioiden kunkin erityispiirteet. Painopistettä ei näin ollen luoda maavoimien joukkoyksikön taistelutekniseen johtamiseen, vaan asiaa lähestytään kaikkia puolustushaaroja ja Rajavartiolaistosta koskevien yhteisten johtamiseen vaikuttavien ilmiöiden kautta.

Oppimistavoite

Opintojakson oppimistavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään sodan ajan johtamisen toimintaympäristöstä. Tämä edellyttää, että opiskelija hallitsee:

- informaatio-operaatioiden
- median
- lainsäädännön ja
- sotilassosiologian asettamat vaatimukset johtamiselle

Lisäksi opiskelija:

- tuntee informaatio-operaatioiden keskeiset käsitteet ja osa-alueet, periaatteet ja menetelmät
- tuntee sotilaallisen tiedonhankinnan periaatteet ja merkityksen informaatio-operaatioiden näkökulmasta
- tuntee informaatio-operaatioihin liittyvän tilanteen arvioinnin perusteet ja uhka-arvion laatimisen
- tuntee informaatio-operaatioihin liittyvät aikatekijät, psykologiset ja fyysiset vaikutukset ja tietää niiden huomioinnin johtamisen suojaamisen suunnittelussa ja toimeenpanossa

Sisältö

Opintojakso toteutetaan kolmessa eri vaiheessa, joista jokaisella vaiheella on oma teema. Karkeana jaotteluna voidaan pitää seuraavaa jakoa:

- sotilassosiologia
- lainsäädäntö
- media
- informaatio- operaatiot

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla tehdään mahdollisesti vierailu teemaan liittyvään kohteeseen; mediatalo, tietoturva yritys tms. informaatioympäristössä vaikuttava toimija.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson laajuus on seitsemän opintopistettä. Opintojakso on jaettu kolmeen eri vaiheeseen, joiden laajuudet ovat 3 op, 1 op ja 3 op. Kaksi vaihetta toteutetaan omina kokonaisuuksinaan ja 1 op:n vaihe toteutetaan opintojaksojen 5C01-03 yhteydessä. Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot tuntimäärineen jakautuvat seuraavasti: luennot 80 h, harjoitukset 6 h, omatoiminen opiskelu harjoitustöiden tekeminen mukaan luettuna 75 h, tentit 4 h, ryhmätöet purkuineen 16 h, vierailut 8 h.

Opintojakson toteutetaan eri lukukausilla, 1. ja 2. vaihe 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella ja 3. vaihe 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla, pois lukien tapauskohtaisesti erikseen toteutettava vierailu johonkin aiheeseen liittyvään kohteeseen.

Toteutusajankohta

Opintojakson toteutetaan eri lukukausilla, 1. ja 2. vaihe 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella ja 3. vaihe 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Vastuuopettajana kapteeni Teemu Saressalo/JOSPEL

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus:

- Buure-Häggelund, K. 2002. Suomen kriisilainsäädäntö WSOY
- Perustuslaki (731/1999, myöhempine muutoksineen)
- Pelastuslaki (468/2003) [tai uudempi säännös sen tultua voimaan]
- Laki puolustustoimista (551/2007, myöhempine muutoksineen) ja laki puolustusvoimain poliisille antamasta virka-avusta (781/1980, myöhempine muutoksineen)
- Valmiuslaki (1080/1991, myöhempine muutoksineen)
- TPA poikkeusoloihin varautumista koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaan maakunnassa (900/2000)
- Puolustustilalaki (1083/1991, myöhempine muutoksineen)
- Aluevalvontalaki (755/2000, myöhempine muutoksineen) ja Valtioneuvoston asetus aluevalvonnasta (971/2000)

- Ilmailulaki (1194/2009)
- Valtioneuvoston asetus ilmailulta rajoitetuista alueista (1374/2009)
- Rikoslaki (39/1889, myöhempien muutoksineen)
- Pakkokeinolaki (450/1987, myöhempien muutoksineen) [tai uudempi säännös sen tultua voimaan]
- Laki poliisin tehtävien suorittamisesta puolustusvoimissa (1251/1995, , myöhempien muutoksineen) [tai uudempi säännös sen tultua voimaan]
- Harinen, O. Sotilasjoukon kiinteys ja sotilasorganisaatio, Tutkimusselesteita A/13/2000/PVKK
- Mielonen, E. Pelko ja pakokauhu, 1968. Kauppiaitten kustannus
- Sotilasjohtaja (luonnos), II osa, PEKOUL-OS 1990
- Puolustusvoimien oppaat ja ohjesäännöt
- Informaationsodankäynnin ohje 2006 (AC23803) TLL IV
- muu informaationsodankäyntiin ja mediaan liittyvä ajankohtainen kirjallisuus ja ohjeet, tarkennetaan ennen vaiheen alkamista

Oheiskirjallisuus:

- Salo, Mikael. Determinants of Military Adjustment and Attrition During Finnish Conscript Service, Koulutustaidonlaitoksen julkaisusarja 2, Tutkimuksia no 21
- Hoikkala, Tommi, Salasuo, Mikko, Ojajärvi, Anni. Tunnetut sotilaat, 2009 Nuorisotutkimusseura
- Palojärvi, Pia. A battle in bits and bytes, 2009 Eric Castrén Institute Research Reports 27/2009
- Libicki, Martin. What is information warfare, National Defence University, Institute for National Strategic Studies, Strategic Forum; no 29
- Försvarsmakten, 2008 Handbok. Informationsoperationer
- Mielonen, E. Pelko ja pakokauhu, 1968. Kauppiaitten kustannus
- Buure-Hägglund, K. 2002. Suomen kriisilainsäädäntö WSOY

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi toteutetaan numeerisin arvosanoin arvioitavista koulutuksista. Niiden lisäksi opintojakson suorittaminen edellyttää erikseen annettavien harjoitus- oppimistehtävien laatimista hyväksytysti. Opintojaksoista annetaan numeerinen arvosana asteikolla 0-5. Arvosana muodostuu seuraavalla tavalla:

1. vaihe: 2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen
2. vaihe: oppimistehtävä
3. vaihe: 1 - 2 tenttiä, harjoitus- tai oppimistehtävää kirjallisuuden ja opetuksen pohjalta aiheisiin liittyen

Kurssin lopullinen, numeerinen arvosana koostuu keskiarvona tenttien/opinispäiväkirjojen/harjoitustyöiden arvosanoista. Eri vaiheiden tenteillä on sama painoarvokerroin.

Palaute

Oppilailta kerätään palaute jokaisen teemaviikon jälkeen. Palautteen tavoitteena on ohjata opetusta paremmin sovellettavissa olevaan suuntaan. Opintojakson päätteeksi kerätään yleinen palaute koko opintojaksosta.

1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat olleet pääsääntöisesti työelämässä 3-5 vuotta ennen maisterivaiheen opintoja. Opiskelijoiden monipuolisilla taustoilla ei ole merkitystä opintojakson toteuttamiselle, koska opintojakso toteutetaan PAT-kouluilla, joissa kaikki opiskelijat ovat puolustushaaransa tai aselajinsa mukaisissa tehtävissä ja koulutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija sisäistää oman puolustushaaransa ja aselajinsa johtamisympäristöjen ominaispiirteitä ja opiskelija harjaantuu johtamisessa ja toimeenpanossa oman puolustushaaransa ja aselajinsa johtamisympäristössä. Tämä tarkoittaa sitä, että opiskelija tuntee oman toimintaympäristönsä keskeisimmät tehtävät ja osaa soveltaa tietojaan ja taitojaan haastavissa johtajatehtävissä.

Sisältö

PAT-koulut suunnittelevat opintojakson yksityiskohtaisen sisällön. Opintojakso sisältää seuraavat vaiheet:

- Johtajatehtävän analysointi esim teorian, mallin tai käsiteanalyysin kautta ja tehtäväkohtaisen tutkimussuunnitelman laatiminen
- Tutkimussuunnitelman perusteella toteutettava havainnointi ja harjaantuminen johtamisessa (harjaantuminen vaativassa johtajatehtävässä)
- Raportin kirjoittaminen
- Vaativimmat johtajatehtävät puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluvaiheessa tulee näin ollen ensisijaisesti varata tähän opintojaksoon osallistujille ja heistä edelleen johtamisen pääaineopiskelijoille.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla harjaannutaan käytännön harjoituksessa vaativassa johtajatehtävässä ja harjaantumisesta laaditaan kirjallinen raportti.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytettävät työskentelytavat ovat seuraavat:

- omatoiminen opiskelu (johtajatehtävän analysointi ja tutkimussuunnitelman laatiminen) 20 h
- ohjattu yksilötyö ja sovellettu harjoitus sekä raportointi(harjaantuminen johtajatehtävässä ja raportointi) 49 h
- omatoiminen opiskelu (raportin kirjoittaminen) 10 h
- palautekeskustelu 2 h
- Opintojakson laskennallinen laajuus yhteensä 81 h = 3 op.

Toteutuspaikka

PAT-koulut, harjoitukset.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

MPKK laatii ohjausasiakirjan, jonka mukaisesti opintojakso toteutetaan. Opintojaksoa hallinnoidaan KOPO:n työtilassa, johon laadittavat työt palautetaan. PAT-kouluilta kutsutaan työtilaan hallinnoijiksi vastuulliset opettajat.

Opintojakson toteuttamisen yksityiskohtaisesta suunnittelusta, toteuttamisesta ja arvioinnista vastaavat PAT-koulujen johtamisen vastuuopettajat. PAT-kouluista toimitetaan opintojakson tulokset MPKK:lla asian hoitajana toimivalle kapteeni Teemu Saressalolle opintorekisteriin merkitsemistä varten.

Kirjallisuus

PAT-koulut ja opiskelijat määrittävät itse käytettävän kirjallisuuden. Esimerkkejä oppimista tukevasta kirjallisuudesta:

- Valtanen, Mikko (toim) Johtamisen sosiaalipsykologia, Johtamisen laitos, Julkaisusarja 2, nro 19/2008
- Seeck, Hannele. Johtamisopit Suomessa
- Nissinen, Vesa. Puolustusvoimien johtajakoulutus
- Puolustushaara-, ase- ja toimialakohtaiset oppaat ja ohjesäännöt

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Jatkuva arviointi sekä kirjallisen loppuraportin sanallinen arviointi. Harjoitusten johtajatehtävistä saatu esimies-, vertais- ja alaispalaute sekä opintojen ohjaajan kanssa käyty palautekeskustelut. Opintojakso arvioidaan hyväksytty - hylätty.

Palaute

PAT-koulut keräävät omista toteutuksistaan tarvitsemansa palautteen ja jatkavat tiedon MPKK:n johtamisen maisteriopetusryhmälle.

1C04 Kehittyjästä valmentajaksi 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Pääosa opiskelijoista on suorittanut sotatieteiden kandidaatin tutkinnon, mutta mukana voi tulevaisuudessa olla myös siviilikandidaattitutkinnon suorittaneita tai joo -opinto-oikeuden perusteella opintojaksolle osallistuvia. Opintojaksolla syvennetään aikaisemmissa opinnoissa ja työelämässä opittuja tietoja ja taitoja. Pääosalla opiskelijoista on kokemusta työelämästä. Tämä huomioidaan suunniteltaessa opintojakson työskentelemistapoja suosien niissä sellaisia, joissa opintojakson teemoista haetaan yhteyksiä työelämään. Opintojaksolla on opiskelijoita 10–20 henkeä.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee johtamiskäyttäjymisen kehittämisen taustalla vaikuttavan teorian
- Opiskelija tuntee johtamiskäyttäjymisen kehittämisprosessin
- Opiskelija osaa ohjata johtajuuden kehittämistä työyhteisössään
- Opiskelija osaa kehittämiskeskusteluprosessin ja osaa käydä kehityskeskustelun

Sisältö

- Johtajuuden ja johtamiskäyttäjymisen kehittämisen teoria
- Psykologinen testi ja palautekeskustelu psykologin kanssa
- Kehittymissuunnitelman laatiminen, toteuttaminen ja raportointi
- Esimies työyhteisönsä kehittäjänä
- Kehityskeskusteluprosessi

Työelämäyhteydet

Kehittymissuunnitelmaa laadittaessa hyödynnetään työelämävaiheen aikana kerättyä palautetta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luennot 40 h, omatoiminen opiskelu 41 h
- Opintojakso toteutetaan kolmessa vaiheessa ja se kestää koko maisteriopintojen ajan.
- Ensimmäinen lähiopetusvaihe (1. opiskeluvuoden syyslukukausi):
- Luento-opetuksena/itseopiskeluna johtajuuden ja johtamiskäyttäjymisen teoria
- Laaditaan ryhmätyö, jossa opiskelijat käsittelevät johtajuuden kehittämistä työelämästä saamiensa kokemusten kautta.
- Psykologiset testit ja palautekeskustelu psykologin kanssa

- Opiskelijat laativat henkilökohtaisen kehityssuunnitelman, jonka tukena ovat keskustelu psykologin kanssa ja työelämävaiheessa kerätty palaute.
- Etäopetusvaihe (1. opiskeluvuoden syyslukukausi - 2. opiskeluvuoden kevätlukukausi):
- Opiskelija toteuttaa kehityssuunnitelmaansa ja laatii sen toteutumisesta raportin.
- Toinen lähiopetusvaihe (2. opiskeluvuoden kevätlukukausi):
- Luento-opetuksena ja harjoituksina kehityskeskusteluprosessi
- Työyhteisön kehittäminen luento-opetuksena ja ryhmäkeskusteluina
- Kehitymisraporttien esittely
- Opettajan tukee opiskelijoiden oppimista. Tämä tapahtuu havainnollistamalla teorian ja käytännön yhteyttä konkreettisilla esimerkeillä.
- Opettaja antaa laadituista kehityssuunnitelmista ja kehitymisraporteista henkilökohtaisen palautteen.
- Opintojaksolla käytetään koulutusportaalia tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, omatoiminen opiskelu opiskelijan valitsemassa paikassa

Toteutusajankohta

Alkaa 1. opiskeluvuoden syyslukukaudella ja päättyy 2. opiskeluvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

SMOPRY/JOSPEL

Oheiskirjallisuus:

- Nissinen, Vesa: Puolustusvoimien johtajakoulutus. Johtamiskäyttätymisen kehittäminen.
- Pirnes, Unto: Kehittyvä johtajuus: Johtamisen dynamiikka.
- Puolustusvoimien esimiesvalmennuksen materiaali

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opettaja arvioi laaditut kehityssuunnitelmat ja -raportit. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

- Opintojakson johtaja antaa opiskelijoille palautteen heidän toiminnastaan
- Opintojakson johtaja antaa palautteen kehityssuunnitelmasta ja -raportista
- Opiskelijoilta kerätään kirjallinen palaute opintojakson toteutuksesta
- Opintojaksosta laadittu kehittämismuistio tallennetaan koulutusportaaliiin opintojakson työtilaan.

1C05 Johtamisen tutkimusmenetelmäopinnot 15 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opintokokonaisuudella pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojakson läpikäytyään laatimaan pro gradu -tutkielmansa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiopinnoissaan.

Oppimistavoite

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohdaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Sisältö

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohdaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Opintokokonaisuuteen kuuluu pakollisina opintoina kaikille yhteisiä opintoja 3 op (opintojaksot YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op ja YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op) sekä 1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op.

Lisäksi johtamisen pääaineopiskelijan tulee valita 7 op:n verran valinnaisia tutkimusmenetelmäopintoja joko johtamisen pääoppiaineen omasta opintotarjonnasta 7 op (1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op, 1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op, 1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op) tai vaihtoehtoisesti muiden ainelaitosten tutkimusmenetelmäopinnoista 7 op.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia todellisuuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään.

Esitietovaatimukset

▶ 1B06A Tutkimusmenetelmät johtamisessa 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintokokonaisuus toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Opintokokonaisuuteen kuuluvat opintojaksot on eritelty tarkemmin ko. jaksojen pedagogisissa käsikirjoituksissa. Opetuksen ohjausta annetaan koulutusportaalis- ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen.
- Järvinen, P. & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan pääsääntöisesti hyväksyty - hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Pakollisista metodiopinnoista kerätään palaute 1. proseminaarin jälkeen. Muista opintojaksoista ei kerätä erikseen palautetta. Poikkeukset on määritelty kunkin opintojakson pedagogisissa käsikirjoituksissa.

1C05A Johtamisen pakolliset tutkimusmenetelmäopinnot 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojakson läpikäytyään laatimaan pro gradu -tutkielmansa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiotunnoissaan.

Oppimistavoite

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiaan johtamisen alalla. Opiskelija perehtyy johtamisen tutkimuksen ajankohdaisiin teemoihin ja tutkimusmenetelmiin.

Sisältö

Tieteenfilosofiset suuntauokset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet ja metodologia.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia todellisuuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään.

Esitietovaatimukset

► 1B06A (Tutkimusmenetelmät johtamisessa; 5 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Johtamisen pakollisiin tutkimusmenetelmäopintoihin kuuluu lisäksi kaikille yhteisiä opintoja 3 op (opintojaksot YTUTKMEN 1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op sekä YTUTKMEN 2 Metodiikan kurssi 2 op). On huomattava, että jo yhteisissä metodiopinnoissa opiskelijoille opetetaan yhteisesti perusteet johtamisen päämetodeista.

Opintojakson aluksi syvennetään opiskelijoiden tieteenfilosofisia perusteita sekä johtamisen metodisia päälähestymistapoja lähiopetuksella (3h). Opetuksessa korostetaan konstruktivistista tieteenfilosofiaa laadullisen tutkimuksen perustana. Lähiopetuksen jälkeen opiskelijoille annetaan kaksi etätehtävää:

Lukupaketti ja keskustelukysymykset (tieteenfilosofia), joista opiskelijat valmistautuvat keskustelemaan pienryhmissä (2) ensimmäisen viikon lopulla.

Alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen, johon opiskelijoilla on aikaa noin kuukausi. Alustava tutkimussuunnitelma palautetaan koulutusportaaliin ja esitellään 1. tutkimusseminaarissa.

Opetuksen ohjausta annetaan koulutusportaalissa ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen.
- Järvinen, P. & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty - hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Pakollisista metodiopinnoista kerätään palaute 1. proseminaarin jälkeen. Muista opintojaksoista ei kerätä erikseen palautetta. Poikkeukset on määriteltävä kunkin opintojakson pedagogisissa käsikirjoituksissa.

1C05BV Lähteiden käyttö kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta tietoa, mutta koska opiskelijat lähtökohtaisesti seuraavat eri medioissa käytävää keskustelua maailman tapahtumista, heillä on tällöin myös vahvoja omia mielipiteitä. Opintojakson oppimiskäsitys on näin ollen konstruktivistinen, eli opettajan rooli on oppimista tukeva.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jo vahvoja omia, kokemukseen perustuvia näkökantoja.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa hyödyntää avoimia lähteitä maa-analyysien laadinnassa.

Sisältö

Laadulliset tutkimusmenetelmät.

Työelämäyhteydet

Opintojakso linkittyy vahvasti työelämään ja valmistaa opiskelijoita toimimaan asiantuntijoina strategiseen viestintään ja informaatio-operaatioihin liittyvissä tehtävissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintokokonaisuus pyritään integroimaan opintojakson Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä (1C08DV) sisältöjen kanssa. Opintojakso sisältää lähiopetusta 6 h (johdantoluennot sekä ryhmätöiden esittely) ja ryhmätöitä 24 h.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Erikseen käskettävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointimenetelmät**

Ryhmätöitä arvioidaan hyväksyty - hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Kerätään opiskelijapalaute opintokokonaisuuden loppuun. Palautteen jälkeen vastuuopettaja laatii palautteen perusteella kehittämismuistion.

1C05CV Johtamisen valinnaiset tutkimusmenetelmäopinnot 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojakson läpikäytyään hyödyntämään oppimaansa pro gradu -tutkielmassaan. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä, tieteenfilosofiasta ja metodeista kandidaattiopinnoissaan.

Oppimistavoite

Syventää oman aihealueensa metodologista lähestymistä.

Sisältö

Voidaan suorittaa laatimalla joko essee oman tutkimuksen aihealueeseen liittyvistä metodologisista orientaatioista tai osallistumalla sotilaspedagogiikan metodologisiin opintoihin kuuluvien kvantitatiivisten menetelmäopintojen (opintojakso 3C07) yleisiin osuuksiin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia todellisuuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso perustuu pitkälti itseopiskeluun, mutta sen jaksos voi suorittaa myös osallistumalla lähiopetukseen (esim. opintojakso 3C07).

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu tai vapaavalintainen.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi (suositus)/avoin.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Erikseen käskettävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty - hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opiskelijapalaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään kurssin lukukausi-/loppupalautteeseen.

1C05DV Strategisen johtamisen tutkiminen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta opintojakson sisällöistä.

Oppimistavoite

Tavoitteena on sisäistää strategiseen johtamiseen liittyviä kokonaisuuksia kirjoittamalla erikseen annettavasta aiheesta essee. Opintojakso on integroitu opintojaksoon 1C08AV (Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta).

Sisältö

Strateginen johtaminen osana kokonaismaanpuolustusta -opintojaksoa ja siihen liittyvä metodologinen essee. Kyseinen opintojakso voidaan sisällyttää johtamisen tutkimusmenetelmäopintoihin (1C05).

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia tulevaisuuksia käytäntöön sitoen, joten opintojakson sisällöt linkittyvät ainakin jonkin verran opiskelijoiden kokemusmaailmaan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson tehtävänasettelu annetaan opintojakson 1C08AV aluksi. Opintojakson muu sisältö perustuu itseopiskeluun, minkä lopputuloksena opiskelijat laativat noin 8 sivun kirjoitelman.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu tai vapaavalintainen.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi (suositus)/avoin.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Terho, Sampo 2009: Strategian jäljillä. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos, julkaisusarja 2, no 1.
- Henry Mintzberg: Strategy Safari.
- Muu opintojaksolla 1C08AV jaettava kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjoitelma arvioidaan hyväksyty - hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä erillistä opiskelijapalautetta; opiskelijapalaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään kurssin lukukausi-/loppupalautteeseen.

1C06 Johtamisen pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op.

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojaksoa suorittaessaan laatimaan pro gradu -tutkielmansa kriittistä, tieteellistä ja asiantyylin normit täyttävää kirjoitustapaa osoittaen.

Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta ja argumentoitvien tekstitaitojen kehittymistä, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiotpinnoissaan. Opiskelijoiden tekstitaidoissa voi olla suuria eroja.

Oppimistavoite

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin ja normitetun asiantyylin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun ja tekstipalautteen antamiseen ja hyödyntämiseen opponentin ja respondentin rooleissa.

Sisältö

Tieteenfilosofiset suuntauksat, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiantyylin normit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään lähestymään mahdollisia todellisuksia teoreettisesti, joten opintojakson sisällöt eivät pääsääntöisesti linkity työelämään. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson sisällöt harjaannuttavat työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa tarvittavia tekstitaitoja.

Esitietovaatimukset

- ▶ YTUTKMEN 1 (Sotatieteet tieteiden kentässä; 1 op), YTUTKMEN 2 (Metodiikan kurssi; 2 op), 1C05A (Johtamisen pakolliset menetelmäopinnot; 5 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentely toteutetaan kuudessa seminaarissa, joihin integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op.) sekä 1 op. opintojaksosta YM02 Vieras kieli / englanti. Opintojakso toteutetaan seuraavasti: Pro gradun tutkimussuunnitelman laatiminen (3 op.), 1. vuosi loka-joulukuu.
- Seminaari 1 (3 op.), Tutkimussuunnitelman esittely, 1. vuosi joulukuu.
- Seminaari 2 (3 op.), Tutkimuksen näkökulman ja menetelmän esittely, 1. vuosi helmi-maaliskuu.
- Seminaari 3 (3 op.), Teemaseminaari eli teoreettinen lähestyminen tutkimusaiheeseen, 1. vuosi huhtikuu.
- Seminaari 4 (3 op.), Tekstin- ja kielenhuolto, jossa kielen asiantuntijan johdolla tarkastellaan pro gradujen teoreettista taustaa tai opiskelijan työstään valitseman tekstinkatkelman kieliasua, 1. vuosi elokuu.
- Seminaari 5 (3 op.), yhden luvun tai tutkimusasetelman esittely englanniksi, 2. vuosi syyskuu.
- Seminaari 6 (3 op.), artikkeliseminaari, 2. vuosi helmikuu, huom. seminaari 5:n ja 6:n välisenä aikana (2. vuoden syys-helmikuussa) opiskelijat lähettävät noin 4 sivua valitsemaansa tekstiä (esim. tiivistelmä, johdanto tai yhdistelmä) kielen asiantuntijan tekstipalautetta varten.
- Opinnäytteen laatiminen (11 op.)
- Maisterintutkintoon kuuluvan kypsyysnäytteen, pro gradu -tutkielman tiivistelmän, laatiminen ja muokkaaminen sisällön ohjaajan ohjauksessa.
- Opinnäytteiden esittely (2 op.), 2. vuosi elokuu, juuri ennen valmistamista.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu ja vapaavalintainen. Kielen asiantuntijan tekstin- ja kielenhuollon ohjaus toteutetaan verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Koko kurssin ajan.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä, kielen asiantuntijat

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Virta, Jami (2008) Johtamisen laitoksen tutkimustyöohje.
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen.
- Järvinen, P. & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.
- Hakala, J.T. 1999. Graduopas. Melkein maisterin käsikirja. Helsinki: Gaudeamus

- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen oppaat ja verkkosivut
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Seminaariesitelmät hyväksytyt - hylätyt. Pro gradu asteikolla Approbatur – Laudatur.

YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

Palaute

Palaute kerätään Kadettikurssin loppupalautteen yhteydessä.

1C08 Valinnaiset opinnot 15 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jo vahvoja omia, kokemukseen perustuvia näkökantoja.

Oppimistavoite

Opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -aluetta ja sen metodisia valintoja tukevia opintoja sekä omasta että muiden ainelaitosten tarjonnasta. Tavoitteena on syventää oman tutkimusaiheen sisältöä sekä poikkitieteellistä tutkimusotetta. Pääaineopiskelijan tulee valita vähintään 6 op laitoksen omasta tarjonnasta.

Sisältö

Opiskelija valitsee tutkimusaihetta, -alueita ja sen metodisia valintoja tukevia opintoja sekä omasta että muiden ainelaitosten tarjonnasta. Tavoitteena on syventää oman tutkimusaiheen sisältöä sekä poikkitieteellistä tutkimusotetta. Pääaineopiskelijoiden tulee valita vähintään 6 op laitoksen omasta tarjonnasta. Opiskelija esittelee opetustarjonnasta kokoamansa 15 op:n kokonaisuuden ainelaitoksensa professorille, joka hyväksyy suunnitelman.

Huom

RVL:n opiskelijat suorittavat valinnaisten opintojen tilalla pakollisina opintoina.

1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaisuumaanpuolustusta 3 op,

1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 1 opintopisteen laajuuisena,

1C08DV Johtamisen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 2 opintopisteen laajuuisena sekä

RM01 Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op,

RM02 Rajavartiolaitoksen perusyksikön hallinto ja johtaminen 3 op sekä

RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op.

Työelämäyhteydet

Oppisisältöjä pyritään lähestymään käytäntöön sitoen, joten ne linkittyvät ainakin jonkin verran opiskelijoiden kokemusmaailmaan.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Määräytyvät opintojaksokohtaisesti.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu tai vapaavalintainen.

Toteutusajankohta

Opintojaksokohtaisesti.

Vastuutaho

Opintojaksokohtaisesti.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksokohtaisesti.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksokohtaisesti.

Palaute

Opintojaksokohtaisesti.

1C08AV Strateginen johtaminen osana kokonaisuoppilustusta 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jo vahvoja omia, kokemukseen perustuvia näkökantoja.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy strategiseen johtamiseen kokonaisuoppilustukseen näkökulmasta, tuntee strategisen johtamisen perusteet ja tärkeimmät käsitteet ja tietää strategisen suunnittelun perusteet ja tuntee tärkeimmät päätöksenteon apuvälineet.

Sisältö

Strateginen suunnittelu ja johtaminen. Huom. tämä opintojakso on pakollinen RVL:n opiskelijoille.

Työelämäyhteydet

Oppisisältöjä pyritään lähestymään käytäntöön sitoen, joten ne linkittyvät ainakin jonkin verran opiskelijoiden kokemusmaailmaan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopetus 23h, ryhmätyöt 42h, itseopiskelu (oppimispäiväkirja ja tenttiin valmistautuminen) 36h. Opintojakso integroidaan valinnaisena opintojaksona 1C08BV (Johtamisen tutkimussuuntaukset; 3 op):een, jonka suorittamiseksi (essee/opintopäiväkirja) opintojaksoon 1C08AV on sisällytetty myös valmistautumisaikaa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuosi/syyslukukausi.

Vastuutaho

Evl Juha Tikka ja evl Torsti Sirén/JOSPEL

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Voimassa oleva valtioneuvoston puolustuspoliittinen selonteko.
- Minzberg,H, Ahlstrand,B & Lampel,J. 1998. Strategy Safari. Prentice Hall Europe.

- Scholes, K & Johnson, G. Exploring Public Sector Strategy.
- Keskinen, A. 2002. Systeminen ajattelu ja menetelmät tulevaisuuden tutkimuksessa. Turku.
- Aalto, H-K. & toim. 2003. Tulevaisuuden tutkimuksen tieteelliset menetelmät. Turku.

Huom. käytettävät osiot em. teoksista tarkentuvat myöhemmin.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson aikana tehtävä harjoitus-/ryhmätyö arvioidaan hyväksytty/hylätty. Opintojakson loppuun järjestettävä tentti arvioidaan asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään opiskelijapalaute, jonka vastuunopettaja analysoi, ja jonka perusteella hän kirjoittaa opintojaksosta kehittämismuistion.

1C08BV Johtamisopit Suomessa ja puolustusvoimissa 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Pääosa opiskelijoista on suorittanut sotatieteiden kandidaatin tutkinnon, mutta mukana voi olla tulevaisuudessa myös siviilikandidaattitutkinnon suorittaneita tai JOO -opinto-oikeuden perusteella opintojaksolle osallistuvia. Opintojaksolla syvennetään aikaisemmissa opinnoissa ja työelämässä opittuja tietoja. Opintojaksolla on opiskelijoita 20–30 henkeä.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee johtamisoppien kehityksen Suomessa
- Opiskelija tuntee puolustusvoimien soveltamien johtamisoppien ja johtamisoppien yleisen kehityksen välisen yhteyden
- Opiskelija tuntee puolustusvoimien johtamisrakenteen ja sen toimintaperiaatteen
- Opiskelija tuntee puolustusvoimien johtamisoppien teoreettisen taustan ja sovellukset organisaatiossa

Sisältö

Johtamisopit ja puolustusvoimien johtamis rakenne ja sen toiminta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luennot 1 h, omatoiminen opiskelu 80 h
- Opintojakso toteutetaan kirjoittamalla 10–15 sivun laajuinen essee, jossa pohditaan Suomessa vallitsevien ja valliinneiden johtamisoppien ja puolustusvoimien omaksumien johtamisoppien välistä yhteyttä.
- Opettaja antaa esseistä henkilökohtaisen palautteen
- Opintojaksolla käytetään koulutusportaalia tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, omatoiminen opiskelu opiskelijan valitsemassa paikassa

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa vuosittain syyslukukaudella ja päättyy kevätlukukaudella.

Vastuutaho

SMOPRY/JOSPEL

Oheiskirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö: yleinen osa: puolustusjärjestelmän toiminnan perusteet. 2008
- Seeck, H.: Johtamisopit Suomessa.
- Opintojakson muu kirjallisuus koostuu esseiden lähdekirjallisuudesta, jonka opiskelija valitsee itse opettajan tukemana.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

- Opintojakson arvosana muodostuu esseestä annettavasta arvosanasta
- Opettajan tekemää arviointia tuetaan itse- ja vertaisarviolla
- Oppimistehtävän arviointiperusteet selvitetään opiskelijoille opintojakson alkaessa
- Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

- Opintojakson johtaja antaa palautteen esseistä
- Kukin opiskelija laatii kahdesta esseestä vertaispalautteen
- Opiskelijoilta kerätään kirjallinen palaute opintojakson toteutuksesta
- Opintojaksosta laadittu kehittämismuistio tallennetaan koulutusportaaliiin opintojakson työtilaan

1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Pääosa opiskelijoista on suorittanut sotatieteiden kandidaatin tutkinnon, mutta mukana voi tulevaisuudessa olla myös siviilikandidaattitutkinnon suorittaneita tai joo -opinto-oikeuden perusteella opintojaksolle osallistuvia. Opintojaksolla syvennetään aikaisemmissa opinnoissa ja työelämässä opittuja tietoja ja taitoja. Pääosalla opiskelijoista on kokemusta työelämästä. Tämä huomioidaan suunniteltaessa opintojakson työskentelemistapoja suosien niissä sellaisia, joissa opintojakson teemoista haetaan yhteyksiä työelämään. Opintojaksolla on opiskelijoita 10–20 henkeä.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee toimintaympäristöissä vaikuttavien erilaisten ilmiöiden vaikutuksen ja merkityksen johtamisen kokonaisuuteen.

Sisältö

Opintojaksolla tarkastellaan johtamisen kannalta ajankohtaisia ja haasteellisia ilmiöitä. Ilmiöt vaihtelevat vuosittain. Esimerkkeinä ilmiöistä voisivat olla:

- Kokonaismaanpuolustus
- Viranomaisyhteistyö
- Terrorismi ja rikollisuus
- Verkostopuolustus
- Sosiaalinen media
- Valta
- Mielikuvien johtaminen
- Sukupuoli ja johtaminen
- Monikulttuurisuus
- Asevelvollisuus suomalaisessa yhteiskunnassa

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

- Luennot 40 h ja omatoiminen opiskelu 41 h
- Opintojaksolla käytetään koulutusportaalia tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, omatoiminen opiskelu opiskelijan valitsemassa paikassa

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

SMOPRY/JOSPEL

Oheiskirjallisuus:

- Hoikkala, Tommi: Tunnetut sotilaat: varusmiehen kokemus ja terveystaju.
- Shütz, Alfred: Sosiaalisen maailman merkityksenkäs rakentuminen.
- Tarkasteltaviin ilmiöihin liittyvä ajankohtainen kirjallisuus

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson arvosana muodostuu muistiosta, jossa pohditaan tietyn ilmiön merkitystä johtamiselle. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Opintojakson johtaja antaa opiskelijoille palautteen toiminnasta opintojaksolla

Opiskelijoilta kerätään kirjallinen palaute opintojakson toteutuksesta

Opintojaksosta laadittu kehittämismuistio tallennetaan koulutusportaaliin opintojakson työtilaan.

1C08DV Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Kohderyhmä koostuu 3-5 vuotta työelämässä olleista SK-tutkinnon suorittaneista henkilöistä tai muun vastaavan koulutuksen omaavista henkilöistä. Henkilöiden työelämätaustat ovat hyvin erilaisia toisten toimittua koko työuransa ajan asiantuntijatehtävissä toisten taas työskenneltyään varusmieskouluttajina koko uransa. Osalla opiskelijoilla saattaa olla kokemusta kriisinhallintatehtävistä joukkue-komppania-tasolta. Lähtökohtaisesti opintojakson asiat ovat jokseenkin uusia suurimmalle osalle opiskelijoita, joten opiskelijoiden erilaisia taustoja ei ole tarpeen huomioida opetuksen toteuttamisessa suuremmin. Soveltavan harjoituksen toimintaympäristönä on maavoimien kriisinhallintajoukko.

Oppimistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee yleisellä tasolla kansainvälisen kriisinhallinnan eri toimijat, sotilaallisen ja siviilikriisinhallinnan periaatteet, toiminnan osana eurooppalaista kriisinhallintaa sekä kansainväliseen oikeuden perusteet. Teoriaopetuksen lisäksi pidettävän sovelletun harjoituksen jälkeen opiskelija tuntee kriisinhallinnan toimintaympäristössä vaikuttavat erityispiirteet sekä osaa sotilasenglannin perusteet. Näkökulmina ovat kriisinhallinnan toimintaympäristön asettamat haasteet johtajalle sekä puolustusvoimien rooli osana kansainvälistä kriisinhallinnan kokonaisuutta.

Sisältö

Painopiste on komppania-pataljoona- sekä yhteysupseeri-sotilastarkkailijatasoin toiminnissa. Opintojakson tavoitteena ei ole toimia rotaatiokoulutuksena, joka antaisi suorat valmiudet toimia kriisinhallintatehtävissä eri operaatioissa, vaan antaa käsitys johtamiseen vaikuttavista tekijöistä kriisinhallinnan toimintaympäristössä.

- Kansainvälinen harjoitus 2
- Operaatioiden erityispiirteet ja johtaminen, kriisinhallinnan perusteet
- Puolustusvoimien rooli kansainvälisessä sotilaallisessa kriisinhallinnassa ja toiminnan perusteet
- kriisinhallintaan liittyvät kansainvälinen ja kansallinen lainsäädäntö, mandaatit sekä sodan lait
- kansainvälinen johtaminen ja kulttuurien tuntemus
- kriisinhallintaoperaatioon valmistautuminen
- johtajana kriisinhallintaoperaatiossa
- kriisinhallintaoperaation päättyminen ja siihen liittyvät toimenpiteet
- Harjaantuminen perus- ja joukkoyksikötason tehtävissä.

- Kulttuurinen tietoisuus
- Neuvottelutaito
- Lainsäädäntö
- Media

Työelämäyhteydet

Opintojaksoon sisältyy sovellettu harjoitus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso jakautuu teoriavaiheeseen, jossa opetetaan kansainvälisen kriisinhallinnan perusteet ja tutustutaan eri operaatioiden erityispiirteisiin sekä sovellettuun harjoitukseen. Sovelletussa harjoituksessa näkökulma on maavoimien toimintaympäristö ja osa opetuksesta / koulutuksesta tulee olemaan vieraalla kielellä ja opiskelijoilta odotetaan eläytymistä kulloinkin eteen tulevaan tilanteeseen ja tehtävään.

Opintojakso voidaan järjestää yhdessä SK-vaiheen opintojakson 1B02 Kriisinhallinnan toimintaympäristö, kansainvälinen harjoitus 1 kanssa.

Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot:

Luennot 28 h, harjoitukset 54 h, ryhmätyöt 4 h, omatoiminen opiskelu 4 h, yhteensä 90 h

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Helsingin varuskunnan alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Vastuuopettajana kapteeni Teemu Saressalo

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Hofstede, G. Uudistettu painos 1997. Cultures and Organizations: Software of the mind. Intercultural CO-operation and Its Importance for Survival
- Takamaa, K. 2003. Sotilaan moraaliset valinnat ja oikeus kansainvälistyvässä maailmassa. julkaisussa Tiede ja Ase n:o 61
- Puolustusvoimien voimassa olevat pysyväisasiikirjat - Rosen, G & Parkkari, J. 2004. Sodan lait-käsikirja, 3. painos (sivut 1-358). Edita
- Hakapää, K. 2003, 2. painos. Uusi kansainvälinen oikeus (osoitettu osin). Talentum
- Laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta (211/2006 myöhempine muutoksineen))

- Yhdistyneiden kansakuntien peruskirja ja Kansainvälisen tuomioistuimen perussääntö (SopS 1/1956) myöhemmin tehtyine muutoksineen (SopS 69/1965, 43/1968 sekä 73/1973)

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää opetukseen ja harjoitukseen osallistumista. Opintojaksosta voidaan järjestää tentti tai laatia kirjallinen raportti annetusta aiheesta, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Opintojakso arvioidaan hyväksyty-hylätty.

Palaute

Opintojakson jälkeen kerätään palaute numeerisena sekä sanallisena kehittämiskohteineen ja vahvuusalueineen opetuksen kehittämiseksi.

1C08EV Rauhan ajan toimintaympäristö 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Pääosa opiskelijoista on suorittanut sotatieteiden kandidaatin tutkinnon, mutta mukana voi olla tulevaisuudessa myös siviilikandidaattitutkinnon suorittaneita tai joo -opinto-oikeuden perusteella opintojaksolle osallistuvia. Opintojaksolla syvennetään aikaisemmissa opinnoissa ja työelämässä opittuja tietoja ja taitoja. Pääosalla opiskelijoista on kokemusta työelämästä. Tämä huomioidaan suunniteltaessa opintojakson työskentelemistapoja suosien niissä sellaisia, joissa opintojakson teemoista haetaan yhteyksiä työelämään. Opintojaksolla on opiskelijoita 10–20 henkeä.

Oppimistavoite

- Opiskelija tuntee rauhan ajan toimintaympäristön asettamat vaatimukset johtamiselle
- Opiskelija tuntee rauhan ajan johtamisympäristön erityisosaamista vaativien alojen johtamisen perusteet

Sisältö

- Rauhan ajan toimintaympäristön yleiskuvas
- Lainsäädäntö
- Turvallisuus johtamisen osana
- Asiantuntijaorganisaation johtaminen
- Kumppanuuksien johtaminen
- Projektijohtaminen
- Viestintä
- Virkamiesetiikka
- Rauhan ajan organisaatiot ja niiden ilmiöt
- Hallintoajattelun uudistaminen
- Hyvän hallinnon periaatteet

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luennot 27 h, omatoiminen opiskelu 27 h, ryhmätö 27 h
- Opiskelijat laativat luento-opetuksesta oppimispäiväkirjan
- Opiskelijoilta edellytetään kykyä yhdistää luento-opetuksessa esitelty ja lähdekirjallisuudesta opiskelijan itsensä omaksuma teoretieto oppimispäiväkirjan pohdintaan.
- Opiskelijoiden edellytetään asettavan henkilökohtaisia oppimistavoitteita opintojaksolle.

- Opettaja tukee opiskelijoiden oppimista. Tämä tapahtuu havainnollistamalla teorian ja käytännön yhteyttä konkreettisilla esimerkeillä ja muotoilemalla oppimistehtävä tarkoituksenmukaisesti.
- Opettaja antaa oppimistehtävistä henkilökohtaisen kirjallisen palautteen, jossa otetaan kattavasti kantaa suoriutumiseen tehtävästä.
- Luento-opetukseen valmistaudutaan lukemalla teemoihin johdattelevia artikkeleita ja tekemällä valmistautumistehtäviä.
- Opintojaksolla käytetään koulutusportaalia tiedottamiseen sekä materiaalin jakamiseen, taltiointiin ja palauttamiseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, omatoiminen opiskelu opiskelijan valitsemassa paikassa

Toteutusajankohta

Alkaa 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella

Vastuutaho

SMOPRY/JOSPEL

Oheiskirjallisuus:

- Kenttäohjesääntö: yleinen osa: puolustusjärjestelmän toiminnan perusteet. 2008
- Kerko, Pertti: Turvallisuusjohtaminen.
- Mannermaa, Mika: Jokuveli: elämä ja vaikuttaminen ubiikkiyhteiskunnassa.
- Sipilä, Jorma: Asiantuntija ja johtaja: miten hallitsen nämä kaksi roolia?
- Yleinen palvelusohjesääntö 2009
- Vuosittain erikseen määritettävät artikkelit

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arvioitava tuotos on oppimispäiväkirja. Opintojakso arvioidaan hyväksytyksi - hylätty.

Palaute

- Opintojakson johtaja antaa palautteen oppimispäiväkirjasta
- Opintojakson johtaja antaa opiskelijoille palautteen toiminnasta opintojaksolla
- Opiskelijoilta kerätään kirjallinen palaute opintojakson toteutuksesta
- Opintojaksosta laadittu kehittämismuistio tallennetaan koulutusportaaliiin opintojakson työtilaan

RM01 Rajavartiolaitoksen strateginen toimintaympäristö sekä rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehitysnäkymät 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen strategisen toimintaympäristön perusteet ja valtion hallinnon vaatimukset sekä niiden merkityksen ja vaikutukset Rajavartiolaitoksen toimintaan.
- Opiskelija syventää tietämystään rajaturvallisuuden eri toimialoista, meripelastuksesta ja muusta rajavartiolaitoksen operatiivisesta toiminnasta sekä niihin liittyvästä viranomaisyhteistyöstä.
- Opiskelija perehtyy keskeisiin ajankohtaisiin rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kehityshankkeisiin sekä tulevaisuuden näkymiin.

Sisältö

- RVL:n strateginen toimintaympäristö
- EU, Venäjä, lähialueet ym.
- historia, nykytilanne, tulevaisuus

- merkitys ja vaikutus RVL:n toimintaan
- Valtion hallinnon vaatimukset (merkitys RVL:n osalta)
- Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- RVL:n strategia ja henkilöstöstrategia
- RVL:n toiminta, viranomaisyhteistyö ja kehitysnäkymät
- rajavalvonta ja rajatarkastukset
- meripelastus
- rikostorjuntajärjestelmä
- rajatilanteen seuranta ja analysointi (riskianalyyysijärjestelmä)
- rajavartiolaitosten hallinta
- muu ajankohtainen ja keskeinen RVL:n operatiivinen toiminta
- rajatilannekatsaus

Työelämäyhteydet

Rajavartiolaitoksen nykytila ja sen kehitysnäkymät. Peilataan opiskelijoiden kuva Rajavartiolaitoksesta esitettyyn nykytilaan.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:
- ▶ RVL:n strategia 2015
- ▶ RVL:n henkilöstöstrategia 2015
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät opintojakson aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syventävien luentojen osuus on noin 30 %. Opinnot koostuvat lisäksi opiskelijoiden laatimista kohdennetuista raporteista ja niiden esittelyistä.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden alku

Vastuutaho

- RMVK:n maisterikurssin johtaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valtionhallinnon ja SM:n tuottavuusohjelmat
- Yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen strategia
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- RVL:n strategia 2015
- RVL:n henkilöstöstrategia 2015

- RVL:n toiminta- ja taloussuunnitelma ja luentomateriaali
- Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen. Opintojakson osa-alueista laaditaan raportti, joka tehdään tutkimustyöstä annettujen ohjeiden mukaisesti. Raportti arvioidaan arvosanoihin hyväksytyt - hylättyt. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt-hylättyt.

Palaute

Opintojakson jälkeen käydyn palautekeskustelun perusteella sekä viivästetty palaute.

RM02 Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen hallinnon ja sen kehittymisen merkityksen osana valtion hallintoa.
- Opiskelija osaa Rajavartiolaitoksen toiminnan ja talouden suunnittelu-prosessin ja henkilöstövoimavarojen johtamisjärjestelmän erityisesti perusyksikön (vast.) johtamisen kannalta tarkasteltuna.
- Opiskelija ymmärtää tulossuunnittelun ja -johtamisen, riskianalyysin ja toimeenpanon sekä toiminnan seurannan väliset yhteydet.
- Opiskelija syventää tietämystään Rajavartiolaitoksen sisäisestä hallinnosta ja virkaehtosopimusjärjestelmästä sekä turvallisuusjohtamisesta.

Sisältö

- SM:n tuottavuuden parantaminen ja palvelukeskusten toiminta osana hallintoa
- RVL:n hallinnon kehittäminen

- RVL:n henkilöstön ja viestinnän kehittäminen
- RVL:n toiminnan ja talouden suunnittelu osana valtionhallintoa
- Tulostavoitteet ja niiden mittaaminen sekä kustannusten muodostumisen merkitys
- Hallintoyksikön toiminnan ja talouden johtamisprosessi sekä sen merkitys riskianalyysin, toimeenpanon (käskyt) ja toiminnan seurannan kannalta
- RVL:n henkilöstövoimavarojen johtamisjärjestelmä
- Henkilöstötilinpäätös ja sen merkitys johtamisessa
- Palvelukseen ottaminen ja virkaan nimittäminen
- Hankintatoimen kulku ja hankintojen suorittaminen sekä materiaalihallinto
- Turvallisuusjohtaminen ja sen merkitys perusyksikössä (vast.)
- Virkamiesoikeus
- Sisäinen valvonta, tutkinta, riskienhallinta ja epäkohtiin puuttuminen RVL:ssa
- RVL:n virkaehtosopimusjärjestelmä
- Hallintoyksikön ja perusyksikön (vast.) johtamisen kannalta keskeiset työ- ja virkaehdot
- Tavoite- ja kehityskeskustelut sekä RVL:n palkkausjärjestelmä esimiehen näkökulmasta
- Luottamusmie- ja yhteistoiminta RVL:n hallinnon osana

Työelämäyhteydet

Perusyksikön keskeiset toimintaan vaikuttavat hallinnolliset näkökohdat tuodaan esille opintojakson aikana. Samanaikaisesti saavat opiskelijat vertailla ja pohtia omia havaintojaan perusyksikön johtamisen ja hallinnoinnin problematiikasta.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ RVL:n henkilöstöstrategia
- ▶ RVLPAK A.9; RVL:n toiminnan ja tulosten seurantarjestelmä
- ▶ Hanén, Tom: Turvallisuusjohtaminen ja rajavartiolaitos. MPKK:n johtamisen laitoksen julkaisu, julkaisusarja 1, tutkimuksia N:o 30, Helsinki 2005.

Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Omatoimisen verkkotuetun etäopiskelun ja itseopiskelutehtävien avulla opiskelija syventää aihealueiden lähiopetusta. Opintojaksoon sisältyy osallistuvaan havainnointiin perustuvaa raportointia ja seminaarityöskentelyä osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää. Opintoja syvennetään toteuttamalla opintomatka erikseen nimettäviin raja- ja merivartiostoihin sekä

tutustumalla Sisäasiainministeriön palvelukeskukseen. Opintojakso liittyy kiinteästi RMVK:n opintojaksoon RM03 Hallintoyksikön rajaturvallisuus-toiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op.

RVL:n opiskelijat suorittavat kaikille pakollisiin opintoihin kuuluvan MPKK:n (Jospel) opintojakson 1C08FV Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op, josta osa opiskelijoista voi korvata 1 op:n samassa yhteydessä järjestettävällä RMVK:n opintojaksolla RM 12 Rauhan ajan räjääkärikomppanian johtaminen ja hallinto 1 op.

Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.

Opintojakso aloitetaan MPKK:n (Jospel) opintojakson 1C08CV Toimintaympäristöissä vaikuttavat ilmiöt 3 op yhteydessä, josta RVL:n opiskelijat suorittavat 1 op:n laajuiset opinnot jotka lasketaan yllä olevaan 3 op:een.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. ja 3. opiskeluvuosi.

Vastuutaho

RMVK, Espoon oppiaineryhmä, Johtamisen oppiainevastaava.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- SM:n tuottavuusohjelma
- RVL:n strategia 2019, henkilöstöstrategia ja viestintästrategia
- RVL:n strateginen henkilöstösuunnitelma
- Salminen, Matti; Tulosohjauksen käsikirja. Valtiovarainministeriö 2005, Julkaisuja.
- RVL:n tulossuunnitelma sekä toiminta- ja taloussuunnitelma
- RVL:n toimintakertomus
- Hanén, Tom; Turvallisuusjohtaminen ja rajavartiolaitos. MPKK:n johtamisen laitoksen julkaisu, julkaisusarja 1, tutkimuksia N:o 30, Helsinki 2005.

Säädökset:

- Hallintolaki (434/2003)
- Laki rajavartiolaitoksen hallinnosta (577/2005)
- Talousarviolaki (423/1998) ja talousarvioasetus (1243/1992)
- Valtion virkamieslaki (750/1994) ja virkamiesasetus (971/1994)
- Valtion virkaehtosopimuslaki (664/1970) ja virkaehtosopimusasetus (1203/1987)
- Laki yhteistoiminnasta valtion virastoissa ja laitoksissa (651/1988) sekä yhteistoimintasopimukset
- Valtion yleinen virka- ja työehtosopimus

- RVL:n tarkentava virkaehtosopimus (RVL TARKVES) sekä siihen liittyvät johdannaisopimukset (ml luottamusmies- ja yhteistoimintasopimus)
- RVL:n palkkausjärjestelmää koskeva tarkennettu virkaehtosopimus (RVL-PJTARKVES)

Määräykset:

- SM:n taloussääntö
- RVLPAK 1.5; RVL:n virkojen täyttäminen
- RVLPAK A.9; RVL:n toiminnan ja tulosten seurantajärjestelmä
- RVLPAK A.20; RVL:n talousmääräys
- RVLPAK A.21; Sisäinen valvonta ja riskienhallinta RVL:ssa
- RVLPAK A.22; Operatiivinen laillisuusvalvonta RVL:ssa
- RVLPAK B.12; Tavoite- ja kehityskeskustelut RVL:ssa
- RVL:n materiaalihallintoa koskevat pysyväisasiakirjat
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien ja rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa. Opintojakso arvioidaan arvosanoin hyväksytyt - hylätty.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikriisinhallinta 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tekeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkettyä tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää rajaturvallisuuden, meripelastuksen ja siviilikriisinhallinnan kansainvälisen toimintaympäristön ja toiminnan perusteet. Opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen kansainvälisen toiminnan laajuuden sekä kansainvälisen viranomaisyhteistyön ja siviilikriisinhallinnan merkityksen.
- Opiskelija syventää tietämystään rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälisestä viranomaisyhteistyöstä, Rajavartiolaitoksen kansainvälisistä toimintamuodoista sekä naapurimaiden rajavalvonnan järjestelyistä.
- Opiskelija perehtyy siviilikriisinhallintaan ja Rajavartiolaitoksen osuuteen siinä.

Sisältö

- Rajaturvallisuuden, meripelastuksen ja siviilikriisinhallinnan kansainvälinen toimintaympäristö

- Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälisen viranomaisyhteistyön merkitys ja keskeiset sopimukset
- Naapurimaiden rajavalvonnan järjestelyt
- Itämeriyhteistyö
- Kahdenvälinen yhteistyö
- Rajavaltuutettutoiminnan järjestelyt
- Suomen ja Itämeren meripelastusjärjestelmät
- Meripelastusviranomaiset ja niiden tehtävät
- IMO -työskentely
- Meripelastuksen kansainvälinen yhteistyöverkosto
- RVL:n henkilöstön kansainväliset tehtävät ja niiden vaatimukset
- Siviilikriisinhallintajärjestelmä
- Siviilikriisinhallinnan tavoitteet, sisältö ja koulutusjärjestelmä
- Kriisinhallintakeskuksen tehtävät ja toiminta
- RVL:n osallistuminen siviilikriisinhallintaan

Työelämäyhteydet

Opintojakson on tarkoitus luoda kytkeä niin osajakson RM04 sekä omien kokemusten kautta kansainväliseen toimintaan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syventävien asiantuntijaluentojen osuus on noin 30 %. Aihealueita voidaan käsitellä opinjaksolla RM04 järjestettävässä seminaarissa. Seminaarin perusteella opiskelijat laativat raportin osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää. Osa opinnoista suoritetaan osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin osallistumalla kansainväliseen harjoitukseen, rajavaltuutettujen tapaamiseen (vast.) tai vastaavaan RVL:n kansainvälistä toimintaa koskevaan tapahtumaan. Tapahtuma voi olla sama kuin opintojakson RM04 yhteydessä mainittu opintomatka/harjoittelu. Opintojakso toteutetaan yhdessä RMVK:n opintojakson ”RM04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op” kanssa. Opintojakso aloitetaan (perusteet) MPKK:n (JospEL) opintojakson ”1C08DV Johtaminen kriisinhallinnan toimintaympäristössä 3 op” yhteydessä, josta RVL:n opiskelijat suorittavat 2 op:n laajuiset opinnot.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuosi

Vastuutaho

RMVK, Korkeakouluosasto sekä siviilikriisinhallinnan ja meripelastuksen oppiainevastaavat

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Meripelastuslaki ja -asetus
- Hampurin sopimus
- Kahdenväliset sopimukset (Suomi - Ruotsi, Suomi - Norja, Suomi - Viro, Suomi - Venäjä) ja niitä täydentävät pöytäkirjat
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista opetukseen ja seminaarityöskentelyyn (RM04) sekä seminaari- ja kansainvälisen harjoitteluraporttien laatimista. Opintojakso edellyttää myös rajoitettujen oppimistehtävien suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi oppimistehtävien esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa. Opintojakso arvioidaan arvosanoihin hyväksytyt - hylätyt.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM06 Operatiivinen riskianalyysi, valinnainen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen riskianalyysijärjestelmän rakenteen sekä operatiivisen riskianalyysin merkityksen raja- ja merivartioston rajaturvallisuustoiminnan johtamisen osana.
- Opiskelija ymmärtää rajaturvallisuustoimintaan ja sen johtamiseen liittyvän operatiivisen informaatiovirran kulun, operatiivisen riskianalyysin rakenteen ja osaa tehdä analysoituja johtopäätöksiä riskianalyysiin liittyen.
- Opiskelija osaa hallintoyksikkötason riskianalyysin laadinnan perusteet.
- Opiskelija syventää tietämystään taktisen tason riskianalyysistä. Opiskelija perehtyy riskianalyysiin osana Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmää.

Sisältö

- RVL:n riskianalyysijärjestelmä
- strateginen riskianalyysi
- operatiivinen riskianalyysi
- taktinen riskianalyysi
- Riskianalyysi johtamisen välineenä
- Riskianalyysijärjestelmän tuotteet (analyysit ja raportit)
- RVL:n rikostorjuntajärjestelmä (rikostiedustelu- ja analyysi)
- EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä sekä rajavalvonnan järjestelyt
- Kansainvälinen yhteistyö riskianalyysiin liittyen
- EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) riskianalyysiyksikön toiminta

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia hyväksikäyttää riskianalyysia toiminnan suunnittelun perusteeksi sekä painopisteajattelun luomiseksi.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin, joita syvennetään asiantuntijaluentojen avulla. Osa opinnoista suoritetaan toteutamalla opintomatka Rajavartiolaitoksen esikuntaan ja erikseen nimettävään vartiostoon sekä sen yhteydessä tehtävien harjoitustehtävien ja osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin avulla.

Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti). Opintojakso toteutetaan MPKK:n (JospeL) opintojaksioon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op liittyen.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Korkeakouluosasto, riskianalyysin opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007.
- Savolainen, Jukka: Rajavalvonnan riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III).
- Opintomatkan kohteena olevan vartioston opintovuotta koskevat riskianalyysit

Määräykset:

- RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalyyisijärjestelmä (luotamuksellinen)
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen harjoitustehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytyksi. Opintojakso arvioidaan 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM07 Tutkinnan johtamisen valmiudet, valinnainen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää rikostorjuntaketjun prosessina tiedonhankinnasta rikosseuraamukseen.
- Opiskelija perehtyy tutkinnan johtamiseen liittyvään lainsäädäntöön ja Rajavartiolaitoksen tutkinnanjohtajan toimintaan sekä syventää tietämystään Rajavartiolaitoksen rikostorjuntajärjestelmästä.

Sisältö

- Rikosoikeus ja rikosprosessioikeus (yleiset periaatteet)
- Esitutkintaa ja pakkokeinoja koskevat säädökset
- Tunnusmerkistöseikat
- Oikeudenkäyntimenettely
- RVL:n rikostorjunnan järjestelyt ja ohjeistus (rikostiedustelu, tarkkailu ja tekninen tarkkailu sekä esitutkinta)
- RVL:n tutkinnanjohtajan tehtävät, toimivaltuudet ja rooli
- RVL:n suorittaman esitutkinnan erityisohjeistus

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia toimia tutkinnoissa sekä edistää hänen kehittymistä kohti tutkinnan johtajaa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:
- ▶ Helminen-Lehtola-Virolainen: Esitutkinta ja pakkokeinot (kirjan sisällysluettelo). Talentum 2005.
- ▶ Säädökset: Rajavartiolaki, rikoslaki (pp. luvut 17, 25, 33, 45), esitutkintalaki, pakkokeinolaki, asetus esitutkinnasta ja pakkokeinoista, poliisilaki
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opinnot koostuvat etä- ja lähiopinnoista sekä harjoitustehtävistä. Verkko-opetuksena toteutettavat etäopinnot käsittävät säädösaineiston ja rikostorjunnan yleiset periaatteet. Lähiopinnot käsittävät säädöspohjaisen opetuksen tutkinnan johtajan tehtävistä, toimivallasta ja roolista. Opintojakso sisältää myös perehtymisen tutkinnanjohtajan tehtäviin, joka voidaan toteuttaa myös työssäoppimisena hallintoyksiköiden tutkintayksiköissä/-ryhmissä. Lähiopetus toteutetaan mahdollisuuksien mukaan RVL:n tutkinnanjohtajakursin yhteydessä (2 ov). Opintojakso toteutetaan MPKK:n (JospEL) opintojakssoon ”IC03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op” liittyen. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Rikostorjunnan oppiainevastaava

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Helminen-Lehtola-Virolainen: Esitutkinta ja pakkokeinot. Talentum 2005.
- Rikosoikeus 2009. Talentum Media Oy, Helsinki 2008.

Määräykset:

- RVLPAK A.5; Rikosasiain käsittely RVL:ssä
- RVLPAK C.5; Rikostiedustelu RVL:ssä (luottamuksellinen)
- RVLPAK C.6; Tarkkailu RVL:ssä (luottamuksellinen)
- Keskeiset rikostorjuntaa ja esitutkintaa koskevat muut määräykset ja ohjeet

Säädökset:

- Rajavartiolain (578/2005) 6 luku sekä hallituksen esityksen yksityiskohdalliset perustelut
- Rikoslaki (19.12.1889), Ri 101
- Esitutkintalaki (30.4.1987/449), Ri 301
- Pakkokeinolaki (30.4.1987/450), Ri 302
- Asetus esitutkinnasta ja pakkokeinoista (17.6.1988/575), Ri 303
- Poliisilaki (493/1995)
- Laki oikeudenkäynnistä rikosasioissa (11.7.1997/689), Pr 102
- Laki rangaistusmääräysmenettelystä (26.7.1993/692), Pr 211
- Asetus rangaistusmääräysmenettelystä (26.11.1993/1026), Pr 212
- Laki rikesakkomenettelystä (21.1.1983/66), Pr 213
- Rikesakkoasetus (29.6.1983/606), Pr 214
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään esseemuotoinen tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen harjoitustehtävien suorittamista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM08 Tilanteiden hallinnan johtaminen, valinnainen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan vaativien ja erityistilanteiden hallinnasta osana Rajavartiolaitoksen toimintaa.
- Opiskelija perehtyy yleisjohtajan tehtäviin ja toimintamalleihin, tilanteiden hallinnan edellyttämään varautumiseen sekä tilanteisiin liittyvien jälkitoimenpiteiden hoitoon. Opiskelija syventää tietämystään eri viranomaisten välisistä johtosuhteista sekä rikostorjunnan menetelmien liittämisestä vaativien ja erityistilanteiden hallintaan.
- Opiskelija ymmärtää linjaorganisaation mukaisen esimiehen roolin ja vastuun rajavarti tilanteiden hallinnan kokonaisuudessa.
- Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään tilanteiden hallinnan johtamisessa.

Sisältö

- Yleisjohtajan tehtävät ja ajattelumalli
- Tilanteiden hallinnan edellyttämä varautuminen (erityisesti suunnitelma-
valmius)
- Viranomaisten väliset johtosuhteet
- Tarkkailun, rikostiedustelun ja -tutkinnan hyödyntäminen vaativien ja
erityistilanteiden hallinnassa
- Erityisyksiköiden käyttö tilanneorganisaatiossa
- Traumaattisten tilanteiden jälkihoito
- Vaativien ja erityistilanteiden edellyttämä taktinen jälkiarviointi
- Varautuminen tilanteen jälkeiseen tutkintaan

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia hyväksikäyttää riskianalyysejä toiminnan suunnittelun perusteeksi sekä painopisteajattelun luomiseksi.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Hämeenaho et al: Rajavartiotilanteiden hallinnan opas. Raja- ja merivar-
tiokoulu 2008.

Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso koostuu omatoimisesta verkkotuetausta etäopiskelusta tehtävi-
neen, luennoista sekä suunnitteluharjoituksista. Opintojaksolle voi erikseen
sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).
Opintojakso toteutetaan MPKK:n (Jospel) opintojaksoon ”1C03 Johtami-
seen harjaantuminen 3 op” liittyen.

Toteutuspaikka

RMVK, Imatra

Toteutusajankohta

2.opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Tilanteiden hallinnan oppiainevastaava

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Hämeenaho, Kari ym: Rajavartiotilanteiden hallinnan opas. Raja- ja meri-
vartiokoulun julkaisusarja 2, Yliopistopaino, Helsinki 2008.
- Hakala, Kauko & Penttilä, Pekka: Kenttätoiminnan yleisjohtaminen. Edi-
ta 2003.
- Kaukonen, Esko (toim.): Pelastustoiminnan johtaminen. Pelastusopisto,
tutkimus- ja kehittämissyksikkö, Kuopio 2006.

- Nurmi, Lasse: Kriisi, pelko, pakokauhu. Edita Prima 2006.
- Erikseen määritettävät RVL:n ja poliisin hallinnolliset määräykset ja säädökset
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolta laaditaan oppimispäiväkirja, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM09 Meripelastustoimen johtaminen, valinnainen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkettyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hallitsee meripelastustilanteissa onnettomuuspaikan johtajalta vaadittavat tiedot ja taidot.
- Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa meripelastustilanteiden etsintätehtävät sekä tuntee etsintäalueen suunnitteluun ja etsintätehtävään liittyvät teoriat.
- Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään meripelastuksen johtamisessa.

Sisältö

- Suomen meripelastusjärjestelmä
- Meripelastuslainsäädäntö, ohjeet ja määräykset
- Meripelastuspalvelun kansainväliset sopimukset
- Meripelastusjohtaminen
- Meripelastusviranomaisten rooli merionnettomuuksissa

- Suuronnettomuuden, monialaonnettomuuden ja monipotilastilanteen erityispiirteet
- Materiaalin pelastaminen ja ympäristöonnettomuudet
- Salvage / SAR
- Onnettomuustutkinta
- OSC:n tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet
- Meripelastustoiminnan viestiliikenne
- Tiedottaminen
- Kauppa-aluksen turvallisuusjärjestelyt
- Työturvallisuus ja riskien arviointi
- Inhimilliset tekijät (kriisikäyttäytyminen ja -johtaminen)
- Yhteistoiminta ilma-alusten kanssa
- Lääkintä (potilaslajittelu, sairaskuljetukset, tyypillisimmät vammat)
- Etsinnän suunnittelu ja johtaminen
- Ryhmätyöskentely, ryhmädynamiikka
- Tilanteenarviointi
- Kohteen liikkumiseen vaikuttavat voimat (virta, tuuli jne.)
- Etsintäalueen määrittäminen eri menetelmin
- Etsintätehtävän suunnittelu, käskytyks ja johtaminen
- Etsinnän peitto, etsintäkaistat ja -linjat sekä löytymistodennäköisyys
- Yksiköiden etsintäalueiden optimointi (effort allocation)

Työelämäyhteydet

Kykenee toimimaan onnettomuuspaikan johtajana.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Meripelastuslaki
- ▶ Meripelastusohje
- ▶ RVL:n meripelastusopas 2006; erityisesti onnettomuuspaikan johtajan (OSC) toimintaa koskeviin osiin, mutta myös meripelastusjohtajan (SMC) ja meripelastusyksikön (SRU) osiin verkko-osoitteessa: <http://www.raja.fi/meripelastusopas2006>.
- Muuta ennakkovalmistautumismateriaalia (mahdollisuuksien mukaan)
- Oman vartioston meripelastussuunnitelmat
- Lento- ja meripelastuskäsikirjan (IAMSAR vol 3) OSC-osio
- Onnettomuuksien tutkintaselostuksia (ks. www.onnettomuustutkinta.fi)
- SMCP (Standard Marine Communication Phrases) AI/1, AI/1.2 AI/2, AI/3 (distress, urgency and safety signals)

Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää pääosin johtamis- ja laivasimulaattoriopetusta, missä korostetaan ongelmakeskeistä oppimiskäsitystä tukevaa työskentelyä. Opintojen lähiopetuksen osuus on noin 75 %. Opintojakson jälkeen opiskelija saa onnettomuuspaikan johtajan (OSC) pätevyyskatsauksen. Opintojakso toteutetaan MPKK:n (JospeL) opintojaksoon ”1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op” liittyen. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Meripelastuksen oppiainevastaava.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Meripelastuslaki
- Meripelastusohje
- RVL:n meripelastusopas 2006
- Meripelastuspalvelun kansainväliset sopimukset

Määräykset:

RVLPAK C.19; RVL:n meriturvallisuusjärjestelmä

Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Tentti sisältää teoriaosuuksia ja käytännön näyttökokeita. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen. Lisäksi opintojen aikana arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa. Opintojakso arvioidaan 0-5.

Palautekäytäntö

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM10 Lentotoiminnan johtaminen, valinnainen 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa. Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

- Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen lentotoiminnan roolin ja merkityksen sisäisen turvallisuuden ja rajaturvallisuuden osana Suomessa ja kansainvälisissä tehtävissä.
- Opiskelija syventää tietämystään Rajavartiolaitoksen lentotoimintaan vaikuttavista siviili-ilmailua koskevista säädöksistä, lentotoimintaan liittyvästä viranomaisyhteistyöstä, Vartiolentolaivueen hallinnosta sekä toiminnan ja talouden suunnitteluprosessista erityisesti lentotoiminnan näkökulmasta.

Sisältö

- Yleiseurooppalaiset (JAR) ja kansalliset ilmailumääräykset
- RVL:n Lentotoimintakäsikirja
- Yhteistoiminta kansallisten ilmailuviranomaisten kanssa
- (RVL:n ja VLLV:n toiminnan ja talouden suunnittelu
- Lentotoiminnan johtamisen kannalta keskeiset työ- ja virka-ehdot

Työelämäyhteydet

Opiskelija ymmärtää lentotoiminnan asettamat vaatimukset omalle toiminnalleen sekä RVL:n operatiiviselle toiminnalle. Opiskelija kykenee työskentelemään Vartiolentolaivuudessa ymmärtäen lentotoiminnan asettamat vaatimukset. Opintojakso on ensisijaisesti tarkoitettu opiskelijoille joita on suunniteltu VLLV:een palvelukseen ja jotka eivät ole lentokoulutettuja. Lentokoulutetuille opiskelijoille (kuusivuotinen maisterikoulutus) opintojakso painottuu ilmailuviranomaisten yhteistoimintaan, valmiussuunnitteluun sekä toiminnan- ja talouden suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä JAR -määräyskoelmaan. Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso suoritetaan pääosin omatoimisen opiskelun keinoin. Aiheita syvennetään luennoilla. Osa opinnoista toteutetaan raportoimalla. Havainnointi työyksikkövierailujen yhteydessä. Opintojakso toteutetaan MPKK:n (Jospel) opintojaksoon ”1C03 Johtamiseen harjaantuminen 3 op” liittyen.

Toteutuspaikka

VLLVE, Helsinki

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

VLLVE, Lentotoimisto

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- RVL:n Lentotoimintakäsikirja
- RVL:n ja VLLV:n toiminta- ja taloussuunnitelma
- Valtion virkaehtosopimus ja RVL:n tarkentava virkaehtosopimus

Säädökset:

Ilmailulaki

Määräykset:

- JAR -määräykset
- Keskeiset lentotoimintaa koskevat RVL:n pysyväisasikirjat ja määräykset
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä annettujen tehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

LIITE 2 SOTATAITO

Perusopinnot

2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu kognitiiviseen oppimiskäsitykseen. Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmätoita. Opiskelijan rooli on aktiivisuutensa kautta muodostaa oma sisäinen ajattelumallinsa opetettavista asioista. Opettajan tehtävänä on esittää suuntaviivat ja auttaa opiskelijaa muodostamaan oma käsityksensä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotataidon perusopintoihin. Kohderyhmänä on koko ensimmäisen vuosikurssi. Opiskelijoiden lähtötaso ja henkilökohtaiset valmiudet huomioidaan tehtävänannoissa ja työryhmäkokoonpanoja muodostettaessa. Opintojaksolla käsitellään sotataidon perusasioita, jotka sidotaan käytännön esimerkein opiskelijoiden aiempaan kokemusmaailmaan.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa sotataidon ja sodan kuvan historiallisen kehityskulun, sen nykyyisyyden ja mahdollisen tulevaisuuden. Opiskelija tuntee sotataidon peruskäsitteet ja kansallisen sotilaallisen maanpuolustuksen yleiset periaatteet. Opiskelija tuntee sotataitoon liittyvät tieteenalat (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja sotahistoria) sotatieteiden kentässä.

Sisältö

Opintojaksoon sisältyy strategian, sotahistorian ja taktiikan osajaksot, jotka ovat kukin 3 opintopisteen laajuisia. Opintojakson sisältönä ovat sotataidon peruskäsitteet ja määritelmät sekä niiden väliset suhteet, taistelukentän muutos, nykyaikaisen sotataidon historiallinen kehityskulku, sotilasorganisaatioiden, tekniikan ja sotataidon jatkuva muutos osana yhteiskunnallista muutosta ja länsimaisen sotataidon ja erityisesti suomalaisen sotataidon historiallinen tausta osana nykypäivän sotataidollista ajattelua.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat liittyvät suomalaiseen ja kansainväliseen ajatteluun nykyaikaisesta sodankäynnistä, puolustusratkaisuista ja sodan kuvasta. Opintojakso antaa yhtenäiset perusteet niin sotahistorian, strategian kuin taktiikan ja operaatiotaidon jatko-opinnoille sekä sotataidollisen osaamisen kehittymiselle työelämässä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmätöitä. Lähiopetusta 162h, omatoimista opiskelua ja ryhmätyöskentelyä 81h. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Sotahistorian laitos, Taktiikan laitos ja Strategian laitos toteuttavat opintojakson Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojakson kokonaisuudesta vastaa Sotahistorian laitos.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika. Näkökulmia taktiikkaan.
- Kulomaa, Jukka. Syvään taisteluun.
- Malkki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi, Sipilä. Sodan historia.
- Rekkedal, Nils Marius. Nykyaikainen sotataito.
- Visuri, Pekka. Suomi kylmässä sodassa.
- Visuri, Pekka. Turvallisuuspolitiikka ja Strategia.

Oheiskirjallisuus:

- Hannula, Joose. Sotataidon historia I-III.
- Jahnukainen, O.S. Sotataidon historia IV.
- Raunio (toim.), Jouko, Kesseli ja Kulomaa. Suursotien vuosisata.
- Kemppe, Jarkko. Suomalaisen sotataidon kehittyminen vuosina 1918 - 1924.
- Kolstela, Risto. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito.

Muu käsiteltäviin aiheisiin liittyvä kirjallisuus ohjeistetaan opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä harjoitustöistä. Opintojakso arvioidaan numeerisesti (0-5) arviointiohjeen mukaisesti. Harjoitustyöt arvioidaan hyväksytyy-hylätty -periaatteella.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2A01-opintojakson strategian osajakso 3 op

Oppimistavoite

Sotataidon perusteet -opintojaksoon kuuluvan strategian osuuden tavoitteena on antaa opiskelijoille perusteet seurata, analysoida ja ymmärtää ensinnäkin kansainvälistä politiikkaa ja turvallisuustilannetta Euroopassa ja Suomen lähialueella ja toiseksi Suomen turvallisuusympäristössä keskeisesti vaikuttavien toimijoiden ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, päämääriä, keinoja ja menetelmiä.

Sisältö

Oppimistavoitteen saavuttamiseksi opiskelijat perehdytetään kansainväliseen politiikkaan ja sen pääteoreettisiin lähestymistapoihin, turvallisuuden monimuotoisuuteen, valtioiden turvallisuuspäämäärien ja niiden käyttämien strategioiden väliseen yhteyteen sekä Suomen turvallisuusympäristön keskeisiin tekijöihin. Kurssi koostuu tietyistä teemoista, jotka liittyvät kansainvälisen politiikan ja turvallisuuden keskeisiin aihekokonaisuuksiin. Strategian perusteiden jälkeen kurssilla keskitytään neljään teemaan, jotka ovat kansainvälinen politiikka, turvallisuus, strategiat politiikan välineenä ja Suomen turvallisuusympäristö. Jokainen teema koostuu 3-9 luennosta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Strategian osajakso on kolmen opintopisteen (3 op) laajuinen. Luentokurssin pituus on 81 tuntia, joista luentoja on 33 tuntia, omatoimista opiskelua 43 tuntia, tentti 3 tuntia ja keskustelutilaisuus 2 tuntia. Kurssi koostuu viidestä teemasta. Kurssin aloitusluennolla kurssin pääopettaja esittää jokaiseen teemaan liittyen kolme kysymystä, jotka ovat luentoja yhdistävä tekijä ja joihin teemaan liittyvät luennot kokonaisuudessaan pyrkivät tuomaan vastauksen. Samalla nämä jokaisen teeman kolme kysymystä toimivat opiskelijoille ajattelun ja pohdiskelun apuvälineenä. Niiden tarkoitus on auttaa opiskelijoita ymmärtämään aihekokonaisuutta paremmin ja yhdistämään yksittäisiä asioita suurempaan kokonaisuuteen. Yksittäisten luennoitsijoiden on huomioitava omalta osaltaan esityksissään kunkin teeman kolme kysymystä.

Kurssilla ei ole tarkoitus opettaa kansainvälisen politiikan tapahtumien yksityiskohtia, koska opiskelijat voivat lukea ne alan kirjallisuudesta. Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijoita ajattelemaan ja ymmärtämään kansainvälistä politiikkaa. Toisin sanoen opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien kuvailun (mitä, missä, milloin) sijasta näiden tapahtumien analysointia, johtopäätöksiä ja tulkintaa. Tarkoitus on siis saada opiskelijat pohtimaan, ymmärtämään ja selittämään kansainvälistä politiikkaa (miksi, mikä seuraus) sekä kyseenalaistamaan erilaisia näkemyksiä ja väitteitä (kenen mielestä, onko näin). Tämän takia kurssilla tuodaan esille erilaisia näkökulmia ja selitysmalleja samoille kansainvälisen politiikan tapahtumille ja ilmiöille. Opetustilaisuuksissa pyritään saamaan aito vuorovaikutus opettajien ja opiskelijoiden välille. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Osa kurs-

sin opinnoista tapahtuukin omatoimisena opiskeluna. Suunniteltu omatoiminen opiskelu on tarkoitettu etenkin luentokursseilla opettujen asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen. Vapaa-ajalla tapahtuvassa omatoimisessa opiskelussa opiskelijat keskittyvät itsenäiseen tiedonhankkimiseen lukemalla esimerkiksi suosittua oheiskirjallisuutta ja seuraamalla ajankohtaisia maailmanpolitiikan tapahtumia. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä.

Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Strategian perusteet strategia tieteenalana strategian käsitteet ja määritelmät	2	-	2	4	
Kansainvälinen politiikka kansainvälisen politiikan keskeiset piirteet historiassa kansainvälisen turvallisuusjärjestelmän kehitys kylmän sodan jälkeen	4	-	4	8	
Kansainvälisen politiikan teoreettiset päälähestymistavat liberalismi realismi konstruktivismi	3	-	3	6	
Turvallisuus sotilaallinen turvallisuus laaja turvallisuus läntisen sodan kuvan muutos sotilaallinen kriisinhallinta ja kansainvälinen terrorismi sota politiikan välineenä	5	-	5	10	
Johdatus valtioiden käytännön strategioihin rauhan strategiat: voimatasapaino, hegemonia, kollektiivinen turvallisuus, integraatio, kansainvälinen oikeus, normit, aseidenriisunta ja asevalvonta sotilasstrategiat: strategian teorit, maantiede ja strategia, ydinaseet	10	-	10	20	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Suomen turvallisuusympäristö unipolaarinen maailma ja alueellinen moninapaisuus geopolitiikka ja Suomen geostrateginen asema Yhdysvaltojen, Venäjän, EU:n ja Ruotsin turvallisuus- ja puolustuspolitiikka Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka	9	-	9	18	
Koulutyö tettiin valmistautuminen tentti Kurssin keskeisimmät asiat ja koulutyön palautus	5	-	10	15	
Yhteensä	38	-	43	81	

Toteutuspaikka

Osajako toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Osajako toteutetaan 1. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa strategian laitoksen kadettien opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Seuraavaa oheiskirjallisuutta suositellaan opiskelijoille luettavaksi lisätiedon hankkimiseksi:
- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot: Strategy in the Contemporary World (2007).
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations (2007).
- Juntunen, Alpo: Itään vai länteen: Venäjän vaihtoehdot (2003).
- Juntunen, Alpo: Venäjän imperiumin paluu (2009).
- Kerttunen, Mika (toim.): Uudet uhkat? (2007).
- Kerttunen, Mika & Koivula, Tommi & Jeppsson, Tommy: EU Battlegroups – Theory and Development in the Light of Finnish-Swedish Cooperation (2005).
- Lagerstam, Kaarle: Naton muutos (2005).
- Lintonen, Raimo: Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen (1996).
- Raitasalo, Jyri: Turvallisuusympäristön muutos ja Suomen puolustus (2008).
- Raitasalo, Jyri & Sipilä, Joonas (toim.): Sota – teoria ja todellisuus (2008).
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito: Sotilaallinen voima muutosessa (2006).

- Ruhala, Kalevi & Sivonen, Pekka & Tiilikainen, Teija & Järvenpää, Pauli: Suomen turvallisuuspolitiikan vaihtoehdot (2003).
- Sivonen, Pekka & Heikka, Henrikki (toim.): Kansainvälisen järjestelmän ennakkointia vuoteen 2030 (2007).
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, Valtioneuvoston selonteko (2009, 2004, 2001 ja 1997).
- Tavaila, Arvi & Forsström, Pentti & Inkinen, Pertti & Puistola, Juha-Antero & Sirén, Torsti: Venäjän asevoimat ja sotilasstrategia (2004).
- Tietoja Suomen kokonaisuunpuolustuksesta (2006).
- Visuri, Pekka: Turvallisuuspolitiikka ja strategia (1997).
- Visuri, Pekka (toim.): Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan linjat (2003).

Arviointi

Strategian kurssin lopussa järjestetään koulutyö ja sen palautustilaisuus, jotka toimivat varsinaista opetusta täydentävänä opetustapahtumana. Tentillä pyritään mittaamaan opiskelijoiden ajattelua ja ymmärtämistä, ei asioiden yksityiskohtaista muistamista. Tämän takia tenttikysymys liittyy laajaan asiakokonaisuuteen.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute. Palaute analysoidaan osajaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2A01-opintojakson operaatiotaidon ja taktiikan osajakso 3 op

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa oppimistehtävien määrittämisessä sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa opetus ja palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Oppimistehtävänä laadittavien ryhmätöiden purkamisessa pyritään argumentointi- väittely keskusteluun. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat aikuisopiskelijoita, pääosin aloittaessaan opinnot 20 - 26 vuotiaita. Osa opiskelijoista on tätä ikäluokkaa vanhempaa. Opistoupseerin tutkinnon suorittaneet voivat hakeutua myös myöhemmin jatkamaan opintojaan SK- tutkinnoksi. Lähes kaikki opiskelijat ovat suorittaneet varusmiespalveluksen, saaden palveluksen aikana vähintään ryhmänjohtaja-tasoisien koulutuksen. Ennen operaatiotaidon ja taktiikan opintojen alkua on oltava

suoritettuna täydentävät joukkueen johtaja tason opinnot tai vastaava suoriutus. Opiskelijoiden varusmiespalveluksen aikainen koulutus saattaa vaihdella suurestikin, eikä heillä ole välttämättä taisteluteknistä koulutusta henkilökohtaisella tai organisaatiossa. Muutamia täysin ilman varusmies- tai sotilaskoulutusta olevia JOO-opiskelijoita osallistuu sotataidon perusopinointiin. Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötasoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Lähtötaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla sekä tarvittaessa antamalla itseopiskelutehtäviä (lukutehtävät ja koulutusportaalien työtilat). Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri osastojen aikaisemmin saama opetus ja tiedon tarve. Ryhmätöiden aihepiirejä ja ryhmiä määritettäessä otetaan huomioon puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset.

Oppimistavoite

Sotataidon peruste- opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen sotataidon tieteenaloista (operaatiotaito ja taktiikka, strategia ja historia) sotatieteiden kentässä. Lisäksi perehdytään sodan kuvaan, sotataidon peruskäsitteisiin, sotataidon historiaan sekä nykyaikaiseen ja tulevaisuuden taistelukenttään.

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat sotataito tieteenalana, johdatus sotataidon opintoihin ja tutkimuskenttään, sodan kuva ja nykyaikainen taistelukenttä, sotataidon historia, tulevaisuuden sodankäynti sekä puolustusjärjestelmämme rakenne ja alueellisen taistelun periaate. Tarkasteltavana on taistelukentän ja sodan kuva menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Tarkastelunäkökulma on sekä kansallinen että kansainvälinen. Opintojakson aikana johdatetaan opiskelijat strategian, operaatiotaiton ja taktiikan sekä sotahistorian opintoihin. Lisäksi tavoitteena on, että opiskelijat hankkivat käsityksen sotataidon tieteenaloista. Tavoitteena on myös tutustuttaa opiskelijat sotataidon käsitteisiin sekä lähdeaineistoihin ja niiden käyttöön. Opintojakson aikana opiskelijat ymmärtävät ainelaitosten roolin sotataidon opetuksessa ja tutkimuksessa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus järjestetään kokonaisuudessa kaikille kadeteille sekä JOO- opiskelijoille Maanpuolustuskorkeakoululla. Opintojakso toteutetaan kirjallisuuden tutustuen, luennoin, ryhmätöin, maastoharjoituksin sekä tenttimällä. Luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja koke-

muksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen voidaan teettää pienryhmätyönä alustuksia tai esimerkiksi lyhyitä selvityksiä aihealueen keskeisimmistä kohdista. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Oppimisen, ja asiayhteyksien ymmärtämisen kannalta oleellista on opiskelijoiden oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla aiheeseen hyvin perehtynyt.

SISÄLTÖ	L	O	RT	OT	
Sotataidon tieteenalat (operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria, strategia) Taktiikka ja operaatiotaito tieteenala, käsitteet, opetus	2				
Sodan kuva ja taistelukenttä nykyaikainen taistelukenttä ja sen elementit maa-, ilma- ja merioperaation toteuttaminen ja joukkojen käytön periaatteet	14		7	5	RT- tunnit sisältävät purkamisen ja aiheen käsittelyn
Operaatiotaidon ja taktiikan keskeiset käsitteet ja yleiset periaatteet	2		7	5	
Alueellisen taistelun periaatteet valmiuden kohottaminen puolustushaarojen ja aselajien sekä niiden yhteistoiminnan merkitys taistelukentällä	2			12	
Oppimispäiväkirjan laadinta ja palaute	1			26	Ohjeistus ja Palaute 1 h
TAKT yhteensä	19		14	48	Operaatiotaito ja taktiikka kuormittavuus yhteensä 81 h

Toteutuspaikka

Sotataidon perusteet- opintojakson operaatiotaidon ja taktiikan osajakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan ensimmäisen lukuvuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitos. Operaatiotaidon ja taktiikan osajaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- N. M. Rekkedal: Nykyaikainen sotataito.
- P. Visuri: Turvallisuuspolitiikka ja strategia, 1997 (määrätty sivualue)
- Näkökulmia taktiikkaan (TaktL:n julkaisu 1/2005).
- Aseellinen taistelu 2020 (TaktL:n julkaisusarja 1 1/2003).
- Richard E. Simpkin: Race to the Swift. Thoughts on Twenty-First Century Warfare.

(Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.)

Arviointi

Sotataidon perusteet -opintojakso tentitään arvioitavalla oppimispäiväkirjalla. Ryhmätyöt ja erilliset tehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 1-5.

Palaute

Taktiikan osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2A02MAA Taistelun perusteet 1 5 op sekä 2A03MAA Taistelun perusteet 2 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppiminen perustuu realistiseen konstruktivismiin, missä toimintaympäristö kuvataan realistisesti. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia. Jakson tavoitteena on yhtenäistää koulutuksessa käytettävät käsitteet, määritelmät ja menetelmät. Jakson tavoitteena on myös viedä käytäntöön ja konkretiaan teoriassa opiskeltu ydinaines siten, että opiskelija ymmärtää teorian ja käytännön välisen yhteyden. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Aktiivista vuorovaikutusta korostavat opetusmenetelmät vaativat opettajalta laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat suorittaneet taktiikan perusteet 2A01 opintojakson ennen 2A02 ja 2A03 opintojakson aloittamista. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään, että opiskelija osaa sotataidon peruskäsitteet ja määritelmät, sekä niiden väliset suhteet eri oppiaineiden sisällöissä. Opiskelijoiden osaamistauhan vaihtelevaisuus yhtenäistetään opintojakson aikana.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy taistelun lainalaisuuksiin joukkueen johtajan näkökulmasta komppanian toimintaympäristössä maavoimissa. Opintojakson jälkeen opiskelija hallitsee perusteet joukkueen taistelusta sotataidon perusteiden mukaisesti ja ymmärtää oman joukkueen käyttöönsä ja suorituskykyyn vaikuttavat tekijät komppanian osana. Lisäksi opiskelija syventää tietämystään taistelun lainalaisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä maavoimissa. Opiskelija perehtyy joukkueen taisteluun vaikuttaviin keskeisimpiin aselajitoimintoihin sekä yhteistoimintaan erilaisten vahvennusten kanssa.

Sisältö

Opintojakson ydinaineksen muodostavat jalkaväen ja maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien joukkueen/vast ja perusyksikköä vastaan vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen.

Työelämäyhteydet

Taistelun perusteet 1 ja 2 opintojaksot antavat perusteet työelämään liittyviin joukkueen kouluttajan koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus).

Esitietovaatimukset

► Sotataidon perusteet -opintojakso (2A01)

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojaksossa korostuu harjoituksissa toteutettava käytännön harjoittelu. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet.

Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat olla esseetyyppisiä tai esimerkiksi laadittavia suunnitelman osioita. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Opintojakson aikana laaditaan ainakin neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- 1) Joukkueen johtajan tilanteenarviointi ja päätös puolustuksessa
- 2) Joukkueen johtajan taistelusuunnitelman laatiminen ja sen käskeminen, käskykierrokset ml aselajikohdat puolustuksessa
- 3) Marssi suunnitelman laatiminen
- 4) Joukkueen johtajan tilanteenarviointi, päätöksen ja taistelusuunnitelman laadinta hyökkäyksen eri vaiheissa
- 5) Joukkueen aselajitoiminnot hyökkäyksessä

Opintojakson ohjaavat tuntijaksotellut on esitetty alla. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
Joukkueen taistelun perusteet Tukikohdan taistelu Aselajiperusteet		10				10	Aselaji perusteet 2h/ aselaji JV, KT, PI,VI, HU
JALKAVÄKIHARJOITUS Joukkueen marssi komppanian osana Ryhmän puolustus ja hyökkäys joukkueen osana Tukikohdan rakenne		2	40		2	44	Totutetaan 4 vrk maastohar- joituksena jossa toistoharjoitteluna puolustukseen ryhmittymisen hyökkäyksen ra- kenne OT marssikäskyn laatiminen
PUOLUSTUKSEN PERUSHARJOITUS							
Joukkueen puolustus- taistelun perusteet		4				4	
Joukkueenjohtajan päättös		3				3	Sis komppanian päällikön päätök- sen tarkastelun oman toiminnan kannalta
Epäsuoran tulen käyttö puolustuksessa		2			1	3	
Pioneeri- ja suojelutoi- minta puolustuksessa		2			1	3	
Viestitoiminta puolus- tuksessa		1	1		1	3	
Ilmatorjunta puolus- tuksessa		1				1	
Huolto puolustuksessa		1				1	
Tilanteenarviointi ja joukkueen johtajan päättös puolustuksessa		4	6		2	12	Sisältää maastotar- kastelut
Taistelusuunnitelman laadinta puolustus- sessa		4				4	
Tulenjohtotoiminta puolustuksessa Tulenjohtoon perusteet Tulisuunnitelman laatiminen Havainnot ja tarkistus- ammunnat Varmuusetäisyydet, tulensiirrot		8				8	

SISÄLTÖ	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
MAASTOHARJOITUS Marssi Tilanteenarviointi ja päätös Taistelusuunnitelman laatiminen ja käskyttäminen Taistelusuunnitelman harjoittelu 1. ja 2. käskykierros Tuliasemien linnoittaminen, tukikohdan linnoitusuunnitelma Taistelupartion toiminta			40		5	45	Sis harjoitusvalmistelut ja -puhuttelut
Päätösten palautus ja palaute		2				2	Harjoituksessa laadittujen päätösten tarkastelu
HYÖKKÄYKSEN PERUSHARJOITUS	L	O	H	RT	OT	YHT	
Hyökkäyksen perusteet, päätös lähtöalueella		4			2	6	
Päätös lähtöasemassa		4			1	5	
Aselajitoiminnot hyökkäyksessä		4			2	6	
Epäsuoran tulen käyttö hyökkäyksessä		3			1	4	
Komppanian päällikön päällikön päätös lähtöalueella		2				2	Harjoitustilanteen julkaisu
MAASTOHARJOITUS Marssi Tilanteenarviointi ja päätös Taistelusuunnitelman laatiminen ja käskyttäminen Taistelusuunnitelman harjoittelu 1. ja 2. käskykierros			36		4	40	Sis harjoitusvalmistelut ja -puhuttelut
HYÖKKÄYKSEN JA PUOLUSTUSKSEN HARJOITUS							

SISÄLTÖ	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
Harjoituspuhuttelu		2				2	Harjoitustilanne ja tehtävä. Ohjeet TP1 ja TP2 Ten-teistä
KASI JÄRJESTELMÄ		1				1	
MAASTOHARJOITUS Marssi Tilanteenarviointi ja päätös Taistelusuunnitelman laatiminen ja käskyttäminen Taistelusuunnitelman harjoittelu 1. ja 2. käskykierros Taistelupartion toiminta Taistelusuunnitelman testaaminen simulaattoriavusteisena taisteluharjoituksena			50		4	54	Sovellettu harjoitus puolustuksesta ja hyökkäyksestä. Tilanteen arviointipäätös- taistelusuunnitelman laadinta. - käskytyks ja harjoittelu tois- tokoulutuksena. KASI- järjestelmän palaute taktisiin periaatteisiin verraten
TENTIT		8				8	
KAIKKI YHTEENSÄ						281	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa Sotataidon- ja Kouluttamisen opettajaryhmän ja Korkeakouluosaston eri sektoreiden toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukauden aikana (huhti-heinäkuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Maasotakoulun taktiikan pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena. (Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No), s. 47 - 67 .
- Benson, Nicholas: Rat's Tales. The Staffordshire Regiment at War in the Gulf, s 91 - 112
- Smedberg Marco, Om stridens grunder, s 9 - 17 ja 102 - 133
- Thomas, Timothy L: The Battle of Grozny: Deadly Classroom for Urban Combat, Parameters, kesä 1999, s. 1-4.

Oheiskirjallisuus:

- Joukkueen opas 1999
- Komppanian taisteluohje 2008
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tulenjohton koulutusopas
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kummankin opintojaksojen oppisisällöt tentitään järjestettävällä tentillä. Tentti voidaan järjestää joko erikseen tai molemmista opintojaksoista yhdessä molempien opintojaksojen päätteeksi. Opintojaksojen arviointi muodostuu opintojaksosta järjestettävien tenttien, tehtävänantojen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista. Molemmat opintojaksot arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2A02MERI Taistelun perusteet 1 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Koska opintojakso on ensimmäinen merivoimien taktiikkaa ja taistelutekniikkaa käsittelevä kokonaisuus, tulee opiskelussa korostumaan kunkin opiskelijan alkutiedot ja taidot sekä henkilökohtaiset opiskelunvalmiudet. Lähtötaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja koulutusportaalin työtilat).

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy merivoimien tehtäviin, joukkojen ja taistelualusten käyttöperiaatteisiin, taistelutekniikkaan sekä merivoimien ase- ja johtamisjärjestelmiin. Samalla opiskelijalle muodostuu käsitys Itämerestä operaatioalueena. Opiskelija ymmärtää miksi Itämeren alueen merivoimat ovat kalustoltaan ja taktiikaltaan kehittyneet nykyiseen muotoonsa.

Sisältö

Opintojakso järjestetään koko merikadettikurssille siten, että kaikki linjat suorittavat yhteisen Meripuolustuksen perusteet ja taistelukenttä -osajakson (3 op). Toinen opintojakson osajakoista suoritetaan linjoittain seuraavasti:

- laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjan opiskelijat suorittavat Aluksen meritaisteluvälineet -osajakson (2 op),
- rannikkojoukkolinja suorittaa Rannikkojääkärijoukkueen taistelutekniikka -osajakson (2 op).

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin sekä itseopiskeluna. Koko opintojakson ajan käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukualue

eet julkaistaan koulutusportaalin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Etukäteen suoritettavalla materiaalin jakamisella tuetaan opiskelijoiden omatoimista perehtymistä ja orientoitumista osajakson aihepiireihin. Opintojakson aloitukseen voidaan liittää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä. Näin varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Aloitusluennolla opiskelijat johdatetaan aihealueeseen sekä selvitetään opintojakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät ja kirjallisuus. Aloitusluennolla jaetaan ja ohjeistetaan opintojakson aikana laadittavat ryhmätyötehtävät sekä selvitetään opintojakson arviointimenetelmät. Lähiopetuksella opiskelijoille luodaan riittävät teoreettiset perusteet merivoimien taktiikan ja taistelutekniikan perusteista. Näitä tietoja sovelletaan käytännön harjoitteissa. Luennoilla on mahdollista vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Merisotilaan käsikirja (2004)
- Harjoitusvahvuudet A 1, Merivoimat luonnos (2008) VIRK
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet (2005)
- Ryhmänjohtajan käsikirja (2003)
- Joukkueen opas (1999)
- Asutuskeskustaisteluopas I (1986)
- Sotilaspoliisiopas (2000)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (2006)
- Sinkoampujan käsikirja
- Kalusto-oppaat ja manuaalit
- Laivapalvelusopas (2006), (erikseen määrätyt sivut)
- Oheiskirjallisuus
- Merisotaopas (1994), VIRK
- Merimiinoitusopas (2008)
- Miinantorjuntaopas (1999)
- Rannikkojääkäripataljoonan opas (2006)
- Sukellusveneentorjuntaopas (2001)
- Jane's Fighting Ships - julkaisusarjat ja tietopankit
- Miinasodankäynti merellä opetuspaketti
- Asejärjestelmätekniikka

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joista Meripuolustuksen perusteet ja taistelukenttä (3 op) -osajakson tentti on yhteinen merikadettikurssin kaikille linjoille. Opintojakson arvosana muodostuu osajaksojen tenttien keskiarvosta. Hylättyjen arvosanojen osalta menettellään MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 1–5.

Palautekäytäntö

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palaatteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaatteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2A02MERI-opintojakson Meripuolustuksen perusteet ja taistelukenttä -osajakso 3 op

Oppimistavoite

Osajakson aikana opiskelija perehtyy merisotataktiikkaan, merivoimien joukkotyyppeihin ja taistelualuksiin, merivoimien tehtäviin eri kriisivaiheissa sekä merivoimien ase- ja johtamisjärjestelmiin. Samalla opiskelijalle muodostuu käsitys Itämerestä operaatioalueena sekä erityispiirteistä. Osajakson jälkeen opiskelijan tulee ymmärtää, miksi Itämeren alueen merivoimat ovat kalustoltaan ja taktiikaltaan kehittyneet nykyiseen muotoonsa.

Sisältö

Osajakson aikana perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Suomen merivoimien tehtävät, joukot, organisaatio ja meritaisteluvälineet
- Itämeri operaatioalueena
- Itämeren alueen merivoimat
- Eri merisotatoimien toimintamuodot

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Alla on määriteltynä osajakson ohjaava tuntijaksottelu. Osajakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätyöt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOS-SA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merivoimien tehtävät, joukko-osastot, tehtävät, kokoonpanot ja sijainnit	1	0	2	3	
Kriisi- ja uhkamallit merellisessä ympäristössä: sotilaallinen ja poliittinen painostus strategisen iskun ennaltaehkäisy ja torjunta strategisella iskulla alkava hyökkäys alueiden valtaamiseksi	4	0	2	6	Tarkastelun painopisteenä kriisi- ja uhkamallien ilmeneminen merellisessä ympäristössä
Sotatoimet merellä eri uhkamalleissa: Itämeri sotatoimialueena hyökkääjän toiminta meripuolustuksen toiminta	4	0	2	6	
Itämeren alueen merivoimat: Itämeren alueen merivoimien organisaatiot, tehtävät ja kaluston käyttöperiaatteet Itämeren alueen ilma- ja pinta-aluskalusto	5	8	2	15	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Opiskelijat laativat ryhmätyöt Itämeren alueen merivoimien kokoonpanoista ja kalustosta. Ohjeistus ryhmätöihin annetaan kurssin aloitusluennolla.
Merivoimien sodan ajan joukot, tehtävät ja niiden käyttöperiaatteet: valvonta-, tiedustelu- ja tulenjohtoyksiköt tykistöyksiköt ohjus- ja miinasodankäynnin yksiköt	4	0	2	6	
Merivoimien taistelualukset ja niiden suorituskyky alusten käyttöperiaatteet henkilöstö ja vahvuudet taistelunjohto taisteluvälineet	3	4	0	7	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Opiskelijat laativat ryhmätyöt taistelualusten meritaisteluvälineistä. Ohjeistus ryhmätöihin annetaan kurssin aloitusluennolla.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Lyhenteet ja taktiset merkit, merivoimien johtamissanomien rakenne taktisten merkkien muodostaminen, värien ja lyhenteiden käyttö merivoimien sodanajanjoukkojen taktiset merkit ja tulenkäytön merkinnät MJS, MEK-65, erikoisalakoodit	2	0	3	5	
Meripuolustuksen viesti- ja johtamisjärjestelmät: rannikon sanomalaiteverkko MEVAT ja ANCS MESI RANTA	6	0	0	6	
Ilmasodan kuva ja uhkamallit	6	0	2	8	
Tentti:	3	0	0	3	
Opintojakson päätös tentin palautekeskustelu palautteen purku	1	0	0	1	
YHTEENSÄ	40	12	15	67	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Merisotilaan käsikirja (2004)
- Harjoitusvahvuudet A 1, Merivoimat luonnos (2008) VIRK
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet (2005)
- Oheiskirjallisuus
- Merisotaopas (1994), VIRK
- Merimiinoitusopas (2008)
- Miinantorjuntaopas (1999)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (2006)
- Rannikko-ohjuskompanian opas (2008)
- Meritiedustelukomppaniaopas (2009)
- Sukellusveneentorjuntaopas (2001)
- Jane's Fighting Ships - julkaisusarjat ja tietopankit

- Arviointi
- Osajaksosta järjestetään yksi arvosteltava tentti.

2A02MERI-opintojakson Aluksen meritaisteluvälineet -osajakso 2 op

Oppimistavoite

Osajakson aikana laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjan opiskelija perehtyy merivoimien taistelualuksiin sekä niiden ase- ja johtamisjärjestelmiin. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää aluksen taistelun perusteet ja osaa taistelualusten asejärjestelmien käytön perusteet.

Sisältö

Osajakson aikana perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin:

- Sota-alkukset ja niiden tehtävät
- Sota-aluksen meritaisteluvälineet

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso koostuu luennoista sekä käytännön harjoituksista. Aluksen miina- ja tykistöjärjestelmiä käsittelevien aloitusluentojen tarkoituksena on riittävien teoreettisten perusteiden opettaminen opiskelijoille. Luentojen jälkeen siirrytään käytännön harjoitusvaiheeseen taistelualuksen tykistö- ja miina-aseilla. Luentojen ja harjoitusten aikana käydään opetuskeskusteluita. Niiden avulla vaihdetaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Alla on määriteltynä osajakson ohjaava tuntijaksottelu. Osajakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja ohjausryhmät	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Tykistöjärjestelmä: ammunnanhallintajärjestelmä ja siihen liittyvät sensorit tykistöaseet tykistön johtaminen	2	0	0	2	Tutustuminen sota-aluksen tykistöjärjestelmään sen eri kokonaisuuksiin ja taistelunjohtotoimintaan
12,7 LKK (laivakonekivääri) rakenne ja toiminta toiminta tykkiryhmässä ammunnat ammuntojen jälkeinen huolto	3	12	4	19	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö limityivät yhdeksi kokonaisuudeksi. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
23 LT (laivatykki) rakenne ja toiminta toiminta tykkiryhmässä ammunnat ammuntojen jälkeinen huolto	3	12	4	19	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö limityivät yhdeksi kokonaisuudeksi. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla.
40 LT ja 57 LT (laivatykki) rakenne ja toiminta toiminta tykkiryhmässä	1	2	0	3	
Miinasodankäynti: miinasodankäynnin periaatteet aluksen miinoitusjärjestelmä aluksen toiminta miinoitustehävissä	2	0	2	4	
Merimiinat: Kosketusmiinat (S-58, S-43-55) Pohjamiinat (PM-90, PM-04)	2	12	4	18	
Tentti	3	0	0	3	Tentissä kaksi teoria- ja käytäntöosuutta
Opintojakson päätös tentin palautekustelu palautteen purku	1	0	0	1	
YHTEENSÄ	18	38	14	70	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa ensimmäisen koulutuspurjehduksen aikana

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Merisotilaan käsikirja (2004)
- Laivapalvelusopas (2006), (erikseen määrätty sivut)
- Oheiskirjallisuus
- Miinasodankäynti merellä opetuspaketti
- Asejärjestelmätekniikka

Arviointi

Osajakson loppuentti koostuu tykistö- ja miinaosioista. Kumpikin osio jakautuu teoria- ja käytäntöosuuteen. Osajakson tentin läpäistäkseen on opiskelijan suoritettava tentin kaikki neljä osuutta hyväksytysti. Osajakso on suoritettava koulutuspurjehduksen aikana.

2A02MERI-opintojakson Rannikkojääkärijoukkueen taistelutekniikka -osajakso 2 op

Oppimistavoite

Rannikkojoukkolinjan opiskelija perehtyy taistelun lainalaisuuksiin rannikkojääkärijoukkueen johtajan näkökulmasta rannikkojääkärikomppanian toimintaympäristössä merivoimissa. Opiskelija hallitsee perusteet rannikkojääkärijoukkueen taistelusta sotataidon periaatteiden mukaisesti ja ymmärtää oman joukkueensa käyttöön ja suorituskykyyn vaikuttavat tekijät komppanian osana.

Sisältö

- Rannikkojääkärijoukkueen hyökkäystaistelu
- Rannikkojääkärijoukkue kohteensuojaamistehtävässä
- Rannikkojääkärijoukkue erikoisjoukkojen etsintä- ja torjuntatehtävässä
- Rannikkojääkärijoukkueen taistelu rakennetulla alueella
- Rannikkojääkärijoukkueen kaluston käyttö (yksittäisen taistelijan varusteet, taisteluvälinemateriaali, viesti- ja venekalusto)
- Rannikkojääkärijoukkueen marssi ja siirtyminen ja
- Joukkueen taistelun suunnittelu ja johtaminen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso jaetaan kahteen selkeästi erotettavaan osuuteen. Ensimmäinen osuus toteutetaan luento-opetuksena. Sen tavoitteena on antaa kadeteille riittävät perusteet ryhmätöiden sekä eri osaharjoitteiden toteuttamiseen. Osajakson toisella osuudella kadetit syventyvät luento-opetuksessa omaksuttuja tietoja maastoharjoituksissa ja laatimalla ryhmätöitä. Maastoharjoituksissa toteutettavien ryhmätöiden ja case-harjoitteiden kautta syvennetään kadettien ymmärrystä taistelun lainalaisuuksista rannikolla rannikkojääkärijoukkueen viitekehityksessä. Case-harjoitteiden ja luennoilla sekä harjoituksissa laadittavien ryhmätöiden kautta kadetti ymmärtää rannikkojääkärijoukkueen suorituskyvyn eri taistelulajeissa osana komppaniaa. Osajakson tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja. Tenttikysymyksen tai -kysymysten asettelulla mitataan käytännön harjoitteiden kautta saavutettua ymmärrystä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloittaminen: - johdatus osajakson opintoihin - osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja yksilö- / ryhmätöyt	2			2	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MERISK:n opiskelijoille.
Rannikkojääkärikomppanian ja -joukkueen perusteet - organisaatio ja kalusto - tehtävät ja käyttöperiaatteet - taistelun suunnittelu ja johtamistoiminnan perusteet	4			4	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Rannikkojääkärijoukkueen kalusto - kelluttava sirpalesuojaliivi - valonvahvistin 2000 - RK 95 - panssarintorjunta-aseet - LV 141 – lähiradio ja lähiradioverkko	2	8		10	Sisältää kertasinkojen sisäpiippu- ja rynnäkökivääriammunnat, ml. pimeäämunnat valonvahvistimella.
Rannikkojääkärijoukkue kohteensuojaustehtävässä - suojattavat kohteet ja uhat - suojauksen suunnittelu ja toteuttaminen; yleiset periaatteet ja kehäperiaate - joukkueen johtajan suunnitteluprosessi ja joukkueen käyttö - epäilyttävän henkilön pysäyttäminen, kiinniotto ja tarkastaminen, sotilaankortti / VOKS - kohteensuojausharjoitus	2	3		5	Osa ryhmätöistä toteutetaan harjoitusten yhteydessä.
Rannikkojääkärijoukkueen taistelu rakennetulla alueella - taistelu asutuskeskuksessa ja sen erityispiirteet - liikkuminen ja aseiden käsittely - taistelijan ja taistelijaparin toiminta - kulman haltuunotto - taistelijaparin ja ryhmän sisäänmenotekniikat - simulaattorikoulutus, KASI - rannikkojääkärijoukkueen taistelutekniikka rakennetulla alueella	4	3		7	
Rannikkojääkärijoukkue erikoisjoukkojen etsintä- ja torjunta-tehtävässä	4	3		7	
Rannikkojääkärijoukkueen hyökkäystaistelu - hyökkäystaistelun perusteet - hyökkäyksen rakenne - perustaistelumenetelmät - hyökkäystaistelun suunnittelu ja johtaminen - ryhmän ja joukkueen johtaminen hyökkäyksessä - käskenäntoharjoitteet - hyökkäysharjoitus	8	10		18	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tentti	4			4	Sisältää opintojakson palautteen
Tentin palautus ja opintojakson palautteen purku	2			2	
Yhteensä	36	23		57	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoululla sekä sotaharjoituksissa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- A2 Keltainen
- Ryhmänjohtajan opas
- Joukkueen opas
- Asutuskeskustaisteluopas
- Sotilaspoliisiopas
- Sinkoampujan käsikirja
- Rannikkojääkäripataljoonaopas ja
- Kalusto-oppaat ja manuaalit
- Muu opetusta tukeva kirjallisuus:
- Erillinen lista jaetaan opintojakson alussa.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytyille suorittamiselle. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti.

2A02ILMA Taistelun perusteet 5 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden tietotaso tasataan ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana omatoimisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee ilmapuolustusjärjestelmän, ilmavoimien tehtävät, pääjärjestelmät ja tukikohdan toimintaympäristön. Opiskelija osaa suunnitella sotilaspoliisijoukkueen käytön tukikohdan alueella.

Sisältö

Opiskelija saa perusteet ilmapuolustusjärjestelmän rakenteesta, ilmavoimien tehtävistä, pääjärjestelmistä, tukikohdan rakenteesta, organisaatiosta ja toiminnoista, sekä siihen kohdistuvasta maauhasta. Tukikohdan toimintaympäristöä ja toimintaa tarkastellaan sotilaspoliisijoukkueen näkökulmasta. Tukikohtaan kohdistuvaa uhkaa tarkastellaan maapuolustuksen näkökulmasta. Opiskelija tuntee ilmapuolustuksen keskeisimmät taktiset merkit.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamiseen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

▶ 2A01 Sotataidon perusteet

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen oppimistehtävillä, kirjallisuuden tutustuen, luennoin ja ryhmittäin. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojakson aikana opettaja antaa valmistautumistehtävät taistelunperusteet 2 opintojaksoa varten, joiden avulla opiskelija johdatetaan kyseiseen opintojaksoon. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Orientaatiotehtävät		27		27	
Orientaatiotehtävien purku	6			6	
Sotilaspoliisijoukkueen ja -komppanian suoritusvaatimukset	8	8	4	20	
Joukkojen ryhmittäminen	2	6	8	16	
Ilmapuolustuksen kokonaisuus	8	6	2	16	
Suomen ilmavoimat	8		8	16	
Tukikohtajärjestelmä	16	8	10	34	
YHTEENSÄ	48 h	55 h	32 h	135 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- PEJV-OS PAK 03:11 JALKAVÄEN JOUKKOJEN JA NIIDEN HENKILÖSTÖN SUORITUSVAATIMUKSET
- 03:11.Liite 06.01
- Sotilaspoliisikomppania
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PVAH asiakirjana.

2A03MERI Taistelun perusteet 2 5 op

Opintojakso jakaantuu kahteen linjakohtaisesti eriytyvään osajaksoon: Saaristo- ja rannikkomerenkulun perusteet -osajaksoon (5 op, laivastolinja- ja jojalinja) sekä Tiedustelun, valvonnan ja tulenkäytön johtaminen rannikolla -osajaksoon (5 op, rannikkojoukkolinja).

2A03MERI-opintojakson Saaristo- ja rannikkomerenkulun perusteet -osajakso 5 op

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään sekä laivasto- että johtamisjärjestelmälinjalle. Lähtötaseroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskeluvalmiudet. Lähtötaseroja pyritään tasaamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa rannikkomerenkulun perusteet siten, että hänelle voidaan harjoittelujakson jälkeen myöntää sotilasveneenkuljettajankirja. Oppimistavoitteet jakautuvat seuraaviin alakokonaisuuksiin: Opiskelija osaa aluksen rakenteet, ohjailun sekä käsittelyn perusteet, aluksen hoidon, merimiestyöt ja palvelun aluksella. Opiskelija osaa meriteiden säännöt ja palveluksen sota-aluksella. Opiskelija tuntee Sotilasmerenkulkuohjeen ja laiva-asiakirjat sekä merenkulun pysyväisasiakirjat. Opiskelija tuntee merenkulkuun kuuluvat kansainväliset ja kansalliset ohjeet sekä määräykset. Osajakso liittyy STCW -opintoihin (STCW A II/1 ja STCW A II/4)

Sisältö

Osajakso rakentuu osakokonaisuuksista, joita opiskelijan on ymmärrettävä ennen käytännön merenkulun harjoituksia, ts. saaristomerenkulun perusteet jaksoa. Osajaksolla perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin: Rannikkomerenkulun teoria, aluksen ohjailun ja käsittelyn perusteet sekä alusten rakenteet ja hoito, merimiestaito, sotilasmerenkulun keskeisimmät ohjeet ja säädökset, palvelu aluksella ja sota-alusten yleisjärjestelyt, merenkulun keskeisimmät ohjeet ja säädökset

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimintaan merenkulun eri tehtävissä merivoimien aluksilla.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Osajakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin sekä opettajan ohjauksessa suoritettavilla käytännön harjoitteilla. Koko opinjakson aikana käydään opetuskeskusteluita. Osajakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusporatalin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Osajakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana suoritettavien harjoitusten syvälliseen osaamiseen. Tentti on laaja merenkulun perusasioita ja vesiteiden säännöksiä mittaava kokonaisuus. Siihen liittyy soveltavia osiota, joissa opiskelija joutuu yhdistelemään opinjakson aikana oppimia tietoja.

Alla on määriteltynä osajakson ohjaava tuntijaksottelu. Osajakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opinjakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätöyt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Kansainväliset sopimukset: STCW-95 MARPOL -sopimus SOLAS -sopimus ISM -koodi	2	0	0	2	Opintojakson alkupuolella käsitellään kansainvälisten merenkulkuun liittyvien sopimusten sisältöä sekä niiden vaikutusta merivoimien aluksiin
Merivoimien merenkulun ohjeet: Sotilasmerenkulkuohje (SMO) Laivapalvelusopas (LPO) Merivoimien merenkulunormit	2	2	6	10	Osa ohjeistukseen perehtymisestä tehdään ryhmätöitä. Työryhmät ja aiheet jaetaan opinjakson aloitusopitunnilla. Ryhmätöiden palautus KOPO:n palautuskansioon. Ryhmätöiden esittelyt kootusti luokassa.
Maapallon asteverkko ja ominaisuudet: maapallon muoto ja mitat maapallon liike ja aika asteverkko sekä maantieteellinen pituus ja leveys kaariminuutti eli meripeninkulma	3	0	0	3	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Karttaprojektiot: yleistä projisoinnista Mercatorin projektiio ja sen ominaisuudet Gauss-Krügerin projektiio Gnomoninen projektiio Kooninen projektiio	4	0	0	4	
Merikartta: mittakaavat suomalaiset merikartat pohjoismaiset ja brittiläiset merikartat	3	1	4	8	
Merenkulun turvalaitteet: Kiinteät turvalaitteet Kelluvat turvalaitteet Suomalainen viitoitusjärjestelmä Kansainväliset viitoitusjärjestelmät Vesikulkuväylien liikennemerkkit ja valo-opasteet	3	0	3	6	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Itseopiskelun aikana opiskelija omatoimisesti syventää tietojaan aihepiiristä.
Karttatyöskentely: Merkinnänpitovälineet ja niiden käyttö Kartalle tehtävät merkinnät Pisteen koordinaattien mittaaminen ja paikan merkitseminen Kahden pisteen välisen etäisyyden ja suunnan merkitseminen Merkinnänpito Sovelletut tehtävät	2	3	2	7	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö liittyvät yhdeksi kokonaisuudeksi. Alussa esitellään karttatyöskentelyssä käytettävät merkinnänpitovälineet ja niiden käyttö. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana. Osa merkinnänpito-hajotuksista koulutuspurjehduksella ja saaristomerenkulun soveltavissa opinnoissa

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
<p>Aluksen kulkusuunnan määrittäminen: Suunnat maapallolla Isoympyrä Aluksessa käytettävät kompassit Tosisuunta, magneettinen suunta ja kompassisuunta Eranto ja eksymä Laskuharjoitukset</p>	4	0	3	7	<p>Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet laskuharjoitusten tekemiseen. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana.</p>
<p>Veden syvyyden määrittäminen: käsiluotaus kaikuluodit ja niiden toimintaperiaatteet sekä virheet</p>	1	1	0	2	<p>Harjoittelu suoritetaan koulutuspurjehduksella ja saaristomerenkulun soveltavissa opinnoissa.</p>
<p>Matkan, ajan ja nopeuden määrittäminen: Matkan ajan ja nopeuden määrittämisessä käytettävät suureet Nopeus pohjan ja veden suhteen Laskuharjoitukset</p>	2	0	3	5	<p>Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet laskuharjoitusten tekemiseen. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana. Osa laskuharjoituksista suoritetaan koulutuspurjehduksella.</p>

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Sorto ja virta: virta ja virran määrittäminen tuuli ja tuulen määrittäminen sorto- ja virtalaskut	2	0	3	5	Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet laskuharjoitusten tekemiseen. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana. Osa laskuharjoituksista suoritetaan koulutuspurjehduksella.
Vesiliikenteen säädökset: ohjaus- ja kulkusäänöt valot ja merkkikuviot ääni- ja valomerkit häätämerkit aluksen päällikön oikeudet ja vastuu	4	4	4	12	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Itseopiskelun aikana opiskelija omatoimisesti syventää tietoa aihepiiristä. Vesiliikenteen säädösten soveltaminen käytäntöön suoritetaan saaristomerenkulun soveltavissa opinnoissa.
Optinen paikanmäärittäminen: sijoittaja, sijoittajien yhdistelmä ja sijoittajien luotettavuus suuntimien määrittäminen ja suuntimalaitteet yhdyslinjat, vaakakulma, etäisyys, luotaaminen sovelletut kuivapurjehdusharjoitukset	4	0	5	9	Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet paikanmäärittämisestä. Ensimmäiset paikanmäärittämisjärjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien oikeellisuus tarkastetaan seuraavan päivän aikana.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Elektroninen paikanmääritys: satelliittijärjestelmät virheet paikanmäärityksessä integroitu merenkulkujärjestelmä	2	4	0	6	Luento-osuuden aikana esitellään satelliitteihin perustuvan paikanmäärityksen toimintaperiaatteet. Integroituun merenkulkujärjestelmään (ECDIS) tutustutaan merenkululuokan harjoituslaitteiston avulla
Merenkulun purjehdusoppaat: kotimaiset (MKL) oppaat ulkomaalaiset (Admiralty tms.) oppaat	1	0	0	1	
Aluksen päiväkirjat: laiva-, konepäiväkirja sekä pursi- ja konepäiväkirja laivapäiväkirjan juridinen asema laivapäiväkirjan pito	1	6	3	10	Opintojakson aikana opiskelijalle annetaan perusteet eri päiväkirjojen pidosta. Lisäksi opiskelija syvenyy tarkemmin laivapäiväkirjan pitoon. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Laivapäiväkirjan pidon sovellettu harjoittelu suoritetaan koulutuspurjehduksella ja saaristomerenkulun soveltavissa opinnoissa
Merisääoppi: Suomen ilmaston yleispiirteet Ilmatieteelliset perussuureet Sääilmiöiden perusteet Havaintolaitteet merellä Sääpalvelujärjestelmät Säätalkastelu	2	3	2	7	Luento-opetuksessa selvitetään sääilmiöiden perusteita. Opetuksen pääpaino on merenkulun sääpalvelujärjestelmissä, niiden tuottamassa informaatiossa ja säätalkasteluun sisällytettävissä tiedoissa sekä sen pitämisessä.
Aluksen käsittely: Potkuri, peräsin ja peräsinkoneet Aluksen käsittely irrotus- ja kiinnitystilanteissa	4	4	4	12	Aluksen käsittelyn käytännön harjoitukset suoritetaan saaristomerenkulun soveltavissa opinnoissa.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Reittisuunnittelu: reittisuunnitelma tarkoitus ohjailusuunnitelma laatiminen (optinen, tutka, elektroninen) ohjailupiirroksen tarkoitus reittitarkastelun pito	2	4	2	8	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö limit-tyvät yhdeksi kokonaisuudeksi. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. esimerkki reitti- ja ohjailusuunnitelmien teosta sekä reittitarkastelun pidosta. Elektronista valmistelua harjoitellaan merenkulkuluokan harjoituslaitteiston (ECDIS) avulla. Valmisteluissa harjaantuminen suoritetaan koulutuspurjehduksen ja saaristomerenkulun soveltavien opintojen aikana
Komentosiltatyöskentely: ohjailuryhmän työskentelyn periaatteet komentokieli	1	0	2	3	
Tentti:	3	0	0	3	
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	kerätyn palautteen purku ja keskustelu opintojaksolla käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	54	32	46	132	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella (tammi-toukokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Koulutusviirikö / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Rannikkomerenkulku (2002)
- Vesiliikenteen säädökset, ISBN 978-951-37-4881-8 (erikseen määrättyt sivut)
- Sotilasmerenkulkuohje (2009)
- Laivapalvelusopas (2006)
- Merimiestaito (2000)
- Oheiskirjallisuus:

- Merivoimien merenkulkualan pysyväisasiakirjat ja ohjeet
- Merisotakoulun reittisuunnitteluohje
- Merisotakoulun komentositatyöskentelyohje
- STCW 95 -sopimus
- MARPOL -sopimus
- SOLAS -sopimus
- ISM -koodi.

Arviointi

Kurssista järjestetään yksi arvosteltava tentti (sotilasveneenkuljettajan teorialentti), johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Tentin läpäistäkseen opiskelijan on saavutettava vähintään 50 % tentin maksimipistemäärästä. Tentin hyväksytyt suorittaminen mahdollistaa opiskelijan osallistumisen merenkulun käytännön harjoitusjaksoon (saaristomerenkulun soveltavat opinnot). Opiskelijan sotilasveneenkuljettajan kirjan edellyttämän harjoittelupraktiikan kertyminen alkaa vasta, kun hän on saavuttanut teorialentissä vähintään 75 % tentin maksimipistemäärästä.

2A03MERI-opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa Koulutusviirikko.

2A03MERI-opintojakson Tiedustelun, valvonnan ja tulenkäytön johtaminen rannikolla -osajakso 5 op

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Osajakso järjestetään rannikkojoukkolinjalle. Lähtötasoeroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskeluvälitiedot. Lähtötasoeroja pyritään tasaamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Rannikkojoukkolinjan opiskelija perehtyy tiedustelun, valvonnan ja tulenjohton perusteisiin rannikolla sekä meritiedustelukompanian sensoreiden ja välineiden käyttöön. Opiskelija osaa meritiedustelukompanian merival-

vonta- ja meritulenojohtotoiminnan sekä osaa maatulenojohtotoiminnan perusteet ja tulenojohto- ja viestikaluston käyttöä.

Sisältö

Vastustajan toiminta, sensoreiden ja välineiden käyttö (Lasu-tumila, rannikotutka, suunnin), merivalvonta (aluksen tunnistus, valvontataso, merivies-ti, silhuettipiirros), maatulenojohto (tulenojohtoryhmä, sanomalaite, laseretäisyysmittari, käsisuuntakehä, KSM), meritulenojohto (merivalvontaryhmä), meritulenojohtoaseman valvoja, laseretäisyysmittarin käyttäjän ja laseretäisyysmittarin käyttöä kouluttajan oikeudet ja merivalvontaryhmän ja rannikotutkaryhmän toiminta osana Meritiedustelukomppaniaa. Osajakson asioita käsitellään ja opetetaan kahdessa noin viikon mittaisessa harjoituksessa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteitä työelämän tehtäviin, koulutustehtäviin sekä sodan ajan suunnitteluun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso toteutetaan luennoin, ryhmitöin sekä opettajan ohjauksessa suoritettavilla käytännön harjoitteilla. Koko osajakson aikana käydään opetuskeskusteluita.

Osajakso jaetaan meritulenojohto- ja merivalvonta -osuuteen sekä maatulenojohto-osuuteen. Meritulenojohto ja merivalvonta -osuudessa painopiste on meritiedustelukomppanian eri ryhmien toimintaan vaadittavien tietojen ja taitojen oppimisessa. Toisessa osuudessa keskitytään maatulenojohtoon perusteisiin sekä maatulenojohtoryhmän toimintaan.

Kadetit syventävät tietojään sekä harjaantuvat käytännön taidoissa osallistumalla osajakson aikana järjestettäviin sotaharjoituksiin. Meritulenojohto- ja merivalvonta -taitojaan kadetit kehittävät osallistumalla Merisotakoulun järjestämään rannikkotaisteluharjoitukseen merivalvontaryhmänä osana meritiedustelukomppaniaa. Kadetit osallistuvat vanhimmalle kadettikurssille järjestettävään ampumaharjoitukseen, missä he kehittävät maatulenojohtotaitojaan toimimalla tulenojohtoryhmän kranaatinheitinammunnoissa. Luento-opetuksella, annettavilla ryhmitöillä sekä käytännön harjoittelulla annetaan opiskelijoille perusteet osallistua edellä mainittuihin harjoituksiin. Osajakson tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja. Tenttikysymykset tulee laatia siten, että ne mittaavat myös kokonaisuuden hallintaa sekä ymmärrystä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloittaminen: - johdatus osajakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ja yksilö- / ryhmätyöt	2	0	2	4	Opiskelijat perehtyvät osajakson toteutuksen sisältöön.
Merivalvonnan perusteet - merivalvonta osana alueellisen koskemattomuuden valvontaa sensoritasalla - aluksen tunnistus - valvontataso - valvontasanoma, meriviesti silhuettipiirros	6	2	4	12	Tutustumiskäynti Merivartioston johtokeskukseen / MRSC
Meritulenjohton perusteet - meriammuntamenetelmät - tulikomennot - havainnot ja tulen korjaaminen - tulensiirto ja maalinvaihto - tulenjohtolaskut	4	6	2	12	
Kalustokoulutus, viestikalusto - puhelimet (P78, 3P87, PVS) - radiot (LV217/M, LV317/M) - antennit (PL) - lisälaitteet (KKL, MKV) - virtalähteet (paristot, akut, akkuvaraajat) - voimakone - käyttöhuolto	4	6	0	10	Opetetaan viestivälineiden yleiset ominaisuudet sekä käyttö.
Kalustokoulutus, valvonta- ja tulenjohtokalusto - lasu 2000 - tumila - suunnin 60/60 - rannikkotutka	4	14	0	18	Opetetaan merivalvontaryhmän kaluston ominaisuudet sekä käyttö. Rannikkotutkasta opetetaan ainoastaan teoriaosuus.
Sanomalaitejärjestelmä - sanomalaite, tumila Viestiasiakirjat - VEM, radioliikennetaulukko Rantajärjestelmän käyttö rannikon sanomalaiteverkossa - liittäminen KSL:ään - tunnushallinta, ilmoittautuminen	4	4	0	8	Kadeteille annetaan perusteet rannikonsanomalaitejärjestelmästä sekä RANTA-järjestelmän osista.
Merivalvontaryhmän aseman perustaminen - topografinen valmistelu - kaluston valmistelu	4	10	0	14	Opetetaan aseman yleisjärjestelyt sekä ampumavalmiuteen johtavat toimenpiteet.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tulenjohtoharjoitus Tuksilla - tulen avaus - havainnot ja tulen korjaaminen - tulensiirto - maalinvaihto	1	12	0	13	Painopisteenä on ryhmän sisäinen tulikomentoliikenne ja henkilöstön tehtävät sekä yksinkertaisen ampumatehtävän suorittaminen.
Mittauksen perusteet - koordinaatitot - suuntakulmat, pohjoissuunnat - kartat, kiintopisteluettelot - laskut	2	0	2	4	
Suunnan mittausvälineet - käsisuuntakehä - kaltevuuden mittari	1	1	0	2	Ominaiskorjauksen määrittäminen sekä käyttö.
Suunnan mittaus - kartasta - käsisuuntakehämittaus	2	8	0	10	
Maa-ammunnan perusteet - tulilajit ja muodot - tulikomento - tulisuunnitelmat - varmuusetäisyydet - tulenjohtotaso	5	4	0	9	
Tulenjohtoaseman perustaminen - tulenjohtopartion toiminta - tulenjohtajan tehtävät	1	6	0	7	Opetetaan tulenjohtoryhmän toiminta puolustukseen ryhmittyessä sekä henkilöstön tehtävät.
Tulenjohtoharjoitus Tuksilla - tarkistusammunta - kerroittain ja maalin määrittäminen - tulensiirto - tulimuodot	0	8	0	8	Painopisteenä tulen avaus, tulen korjaaminen sekä vaikutusammuntaan siirtyminen.
Tentti: - ml. mahdollinen käytännön koe	4	0	0	4	
Opintojakson palautteen purku	3	0	0	3	
YHTEENSÄ	46	81	10	137	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulun Suomenlinnan ja Santahaminan tiloissa.

Toteutusajankohta

Toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- A2
- Merivalvontaopas,
- Meritulenjohto-opas
- KTO II
- KTO IV
- Rantajärjestelmäohje
- LASU 2000 tekninen ohje ja
- Rannikkotutka BOR-A 550 tekninen ohje.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Osajaksoson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajaksoson tenttiin voidaan tarvittaessa liittää käytännönosuu, jonka vaikutus kokonaisarvosanaan on 30%. 2A03MERI-opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Osajaksoson kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palautte. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2A03ILMA Taistelun perusteet 2 5 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden tietotaso tasataan ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana omatoimisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee tukikohdan joukkojen käyttö- ja ryhmittämisperiaatteet sekä suorituskyvyn. Opiskelija syventää tietämystään tukikohtaa vastaan kohdistuvasta maauhkasta. Opiskelija osaa laatia arvion tukikohtaa vastaan kohdistuvasta maauhkasta, sekä uhkaa vastaavat vartio- ja sotilaspoliisiyksikön taistelusuunnitelmat. Opiskelija tietää tukikohdan muiden joukkojen toiminnan ja merkityksen osana tukikohdan suojaamista maaviihollista vastaan.

Sisältö

Opintojakson opettaja luo opintojaksolle valmistautumistehtävän, joka edesauttaa loogisessa siirtymisessä taistelunperusteet 1 opintojaksosta taistelunperusteet 2 opintojaksoon. Opintojaksossa opiskelijat perehtyvät erikoisjoukkojen, sekä tukikohdan vartio- ja sotilaspoliisikomppanian taistelutekniikkaan, tehtävätaktiikkaan ja tilanteenarviointi - päätöksentekoprosessiin. Opiskelijat laativat opintojakson aikana tukikohdan maauhka-arvion, sekä siihen vastaavat vartio- ja sotilaspoliisikomppanian taistelusuunnitelmat.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

► 2A02 Taistelun perusteet 1

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan ”taistelun perusteet 1” opintojaksossa saatujen orientaatiotehtävien avulla, luennoin, kirjallisuuden tutustuen ja ryhmätöin. Ohjaajalinja toteuttaa opintojakson alla esitetyn osajakson mukaisesti.

Orientaatiotehtävien tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta. Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätöinä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tukikohdan joukot	6	2	2	10	
Tukikohdan maauhka-arvio	6	6	2	14	
Erikoisjoukkotoiminta	6	3	2	11	
Tukikohtapataljoona	2			2	
Sotilaspoliisi- / vartiokomppanian taktiikka	6	4	4	14	
Sotilaspoliisi- / vartiokomppanian taistelu	8	4	4	16	
Sotilaspoliisikomppanian päällikön päätös	8	8	4	20	
Sotilaspoliisi- / vartiokomppanian johtaminen ja huolto	8			8	
Vastatoimet	8	4	4	16	
Yhteistoiminta	4			4	
Koulutyö	4		16	20	
YHTEENSÄ	66 h	31 h	38 h	135 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Sotilaspoliisijoukkueen koulutusopas
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2006
- MPKK:n taktiikan laitoksen julkaisusarjat (erikoisjoukkojen toiminnasta)
- PEJV-OS PAK 03:11 JALKAVÄEN JOUKKOJEN JA NIIDEN HENKILÖSTÖN SUORITUSVAATIMUKSET
- 03:11.Liite 06.01
- Sotilaspoliisikomppania

Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt

Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa. Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Lisäksi taistelunperusteet 1 ja 2 opintojaksoista järjestetään yhteinen moduulikoe. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäske ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2A03ILMA-opintojakson ohjaajalinjan Lentotoiminnan suunnittelun perusteet -osajakso 5 op

Opiskelija-analyysi

Ilmavoimien ohjaajalinjan opiskelijat suorittavat taistelun perusteet 2 -opintojaksona ”lentotoiminnan suunnittelun perusteet” -osajakson. Opiskelijoilta edellytetään osajakson aikana omatoimisuutta ja aloitteellisuutta itenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on antaa opiskelijalle perusteet ilmaoperaation suunnitteluun vaikuttavista tekijöistä. Opiskelija syventää tietämystään lentotoiminnan suunnittelun lainalaisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä.

Sisältö

- Opiskelija perehtyy nykyaikaisen Ilmaoperaation taistelun suunnittelun perusteisiin yksittäisen koneen taktisessa viitekehyksessä.
- Matkalentojen suunnittelu; ICAO:n lentosuunnitelma; Käytännön lennonsuunnittelu; IFR-reittikarttojen käyttö lentosuunnitelman teossa; Lennonsuunnittelu suihkumoottorilentokoneilla.
- Lentotoiminta - ilma-alukset - yleistä; Erityiset toimintamenetelmät ja vaarat (yleistä)
- Oppilas syventää tietämystään lentotoiminnan menetelmistä ja niiden liittymäpinnoista sotilasilmailuun. Oppilas tuottaa opintosisällön pohjalta raportin lennonsuunnittelun vaikutuksista ilmaoperaation toteuttamiseen.

Työelämäyhteydet

Osajakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

▶ 2A02 Taistelun perusteet 1

Ilmailuviranomaisen hyväksymän yksityislentäjän lupakirjan sekä VN1- lentokoulutusohjelman teoriaosuutta vastaava ilmailuteoriakoulutus tulee olla suoritettuna.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso toteutetaan orientoivalla verkkopohjaisella etäopiskelulla ja lähiopetuksella. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää etäopiskelussa omaksettuja aiheita. Lähiopetuksen jälkeen opiskelija tuottaa opintosisällön pohjalta raportin lennonsuunnittelun vaikutuksista ilmaoperaation toteuttamiseen.

Toteutuspaikka

Lentosotakoulu

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 2. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Kadettikurssin ohjaajalinjan johtaja Lentosotakoululla.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bristol ATPL:
 - 033 Flight planning and monitoring
 - 070 Operational procedures
- Erikseen jaettavat luentomonisteet
- Oppimistehtävissä ja raporteissa hyödynnettävä valinnainen kirjallisuus.
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi

Perinteinen tentti muunnoksineen. FTO(Flight Training Organization) tasokoe. Kirjallinen raportti. Raportti arvioidaan hyväksytyt/hylätty periaatteella. Osajakso arvioidaan perinteisellä tentillä asteikolla 0-5.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2A04 Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemmän asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Ennen opintojaksoa opiskelijat ovat jo suorittaneet yhden strategian osajakson. Tästä johtuen opiskelijoiden lähtötasoerot eivät ole niin suuret, vaikka yksittäiset opiskelijoiden suhteen saattavatkin olla huomattavat. Lisäksi kurssille saattaa osallistua JOO-opiskelijoita, jotka ovat jo opiskelleet kansainvälistä politiikkaa yliopistomaailmassa. Kurssi soveltuu erilaisen strategian tietämyksen omaaville opiskelijoille, koska opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien analysointia ja ymmärtämistä.

Oppimistavoite

Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet -kurssin tavoitteena on täydentää opiskelijoiden perusteita ja lisätä kykyä seurata, analysoida ja ymmärtää ensinnäkin kansainvälistä politiikkaa ja turvallisuustilannetta Euroopassa ja Suomen lähialueella ja toiseksi Suomen ja sen turvallisuusympäristössä keskeisesti vaikuttavien muiden toimijoiden ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, päämääriä, keinoja ja menetelmiä. Päämääränä on että, kurssin jälkeen opiskelijat ymmärtävät turvallisuuden ja kansainvälisen politiikan monimuotoisuuden, tietävät Suomen turvallisuusympäristöön keskeisesti vaikuttavat tekijät ja osaavat arvioida niiden politiikan merkitystä Suomen turvallisuudelle ja vaikutusta politiikkaan, tietävät Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sekä maanpuolustuksen keskeiset piirteet ja tavoitteet sekä ymmärtävät Suomen politiikan laajemmassa merkityksessä ja ovat syventäneet tietämystään kansainvälispolitiikan teoreettisista päälähestymistavoista ymmärtämisen apuvälineenä.

Sisältö

Kurssi koostuu tietyistä teemoista, jotka liittyvät kansainvälisen politiikan ja turvallisuuden keskeisiin aihekokonaisuuksiin. Kaksi pääteemaa ovat Suomen turvallisuusympäristö sekä Suomen puolustuspolitiikka ja maanpuolustus. Suomen turvallisuusympäristöön liittyy neljä alateemaa: Euroopan unioni, Yhdysvallat, NATO ja Venäjä. Jokainen teema koostuu 3-5 luennosta

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusteet, strategian osuus 2A01 tai vastaavat tiedot yliopisto-maailmasta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet -kurssi on 3 opintopisteen (3 op) laajuinen. Strategian kurssi koostuu yhden viikon luentokurssista, omatoimisesta opiskelusta, tentistä ja esseestä. Luentokurssin pituus on 41 tuntia, joista luentoja on 23 tuntia, suunniteltua omatoimista opiskelua 12 tuntia, tentti 4 tuntia ja keskustelutilaisuus 2 tuntia. Esseen kirjoittaminen vaatii noin 40 tunnin työpanoksen. Kurssi koostuu kuudesta teemasta. Kurssin aloitusluennolla kurssin pääopettaja esittää jokaiseen teemaan liittyen kolme kysymystä, jotka ovat luentoja yhdistävä tekijä ja joihin teemaan liittyvät luennot kokonaisuudessaan pyrkivät tuomaan vastauksen. Samalla nämä jokaisen teeman kolme kysymystä toimivat opiskelijoille ajattelun ja pohdiskelun apuvälineenä. Niiden tarkoitus on auttaa opiskelijoita ymmärtämään aihekokonaisuutta paremmin ja yhdistämään yksittäisiä asioita suurempaan kokonaisuuteen. Yksittäisten luennoitsijoiden on huomioitava omalta osaltaan esityksissään kunkin teeman kolme kysymystä. Kurssilla ei ole tarkoitus opettaa kansainvälisen politiikan tapahtumien yksityiskohtia, koska opiskelijat voivat lukea ne alan kirjallisuudesta. Tavoitteena on opettaa ja kannustaa opiskelijoita ajattelemaan ja ymmärtämään kansainvälistä politiikkaa. Toisin sanoen opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien kuvailun (mitä, missä, milloin) sijasta näiden tapahtumien analysointia, johtopäätöksiä ja tulkintaa. Tarkoitus on siis saada opiskelijat pohtimaan, ymmärtämään ja selittämään kansainvälistä politiikkaa (miksi, mikä seuraus) sekä kyseenalaistamaan erilaisia näkemyksiä ja väitteitä (kenen mielestä, onko näin). Tämän takia kurssilla tuodaan esille erilaisia näkökulmia ja selitysmalleja samoille kansainvälisen politiikan tapahtumille ja ilmiöille. Opetustilaisuuksissa pyritään saamaan aito vuorovaikutus opettajien ja opiskelijoiden välille.

Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Osa kurssin opinnoista tapahtuukin omatoimisena opiskeluna. Suunniteltu omatoiminen opiskelu on tarkoitettu etenkin luentokurssilla opettujen asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen. Vapaa-ajalla tapahtuvassa omatoimisessa opiskelussa opiskelijat keskittyvät

itsenäiseen tiedonhankkimiseen lukemalla esimerkiksi suositeltua oheiskirjallisuutta ja seuraamalla ajankohtaisia maailmanpolitiikan tapahtumia. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Suomen turvallisuusympäristö Suomen uhkakuva politiikka 2000-luvun alussa Aseellinen voiman käyttö uni- polaarisessa maailmassa Laaja turvallisuus CASE: kansainvälinen terrorismi	5	-	2	7	
Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka Suomen turvallisuuspolitiikka kylmässä sodassa Suomen turvallisuuspolitiikan ja sotilaallisen maanpuolustuksen linjaukset kylmän sodan jälkeen Kokonaismaanpuolustus: yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen ja sisäisen turvallisuuden ylläpitäminen Sodan kuvan muutos ja Suomen puolustuksen uskottavuus	5	-	2	7	
Euroopan unioni EU Suomen turvallisuuspoliittisena ratkaisuna Alueelliset kriisit ja EU:n kriisinhallinta EU:n kriisinhallinta CASE: Tšad	3	-	2	5	
Yhdysvallat Yhdysvaltojen ulkopoliitiikka ja transatlanttiset suhteet kylmän sodan jälkeen Yhdysvaltojen kansallinen ohjuspuolustusjärjestelmä Voimapolitiikka CASE 1: Irak	3	-	2	5	
NATO NATO:n muutos ja laajentuminen Suomen ja NATO:n välinen yhteistyö NATO:n kriisinhallinta CASE: Afganistan Afganistanin vakauttamisen merkitys Suomelle	4	-	2	6	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Venäjä Venäjän imperiumin paluu Voimapolitiikka CASE 2: Venäjän ja Georgian välinen sota Uhka ja kumppani: Venäjä Suomen puolustushallinnossa	3	-	2	5	
Koulutyö tentti Kurssin keskeisimmät asiat ja koulutyön palautus	6	-	-	6	
Essee	-	-	40	40	
Yhteensä	29	-	52	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Strategian laitoksen kadettien opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Seuraavaa oheiskirjallisuutta suositellaan opiskelijoille luettavaksi lisätiedon hankkimiseksi:

- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot: Strategy in the Contemporary World (2007).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations (2007).
- Juntunen, Alpo: Itään vai länteen: Venäjän vaihtoehdot (2003).
- Juntunen, Alpo: Venäjän imperiumin paluu (2009).
- Kerttunen, Mika (toim.): Uudet uhkat? (2007).
- Kerttunen, Mika & Koivula, Tommi & Jeppsson, Tommy: EU Battlegroups – Theory and Development in the Light of Finnish-Swedish Cooperation (2005).
- Lagerstam, Kaarle: Naton muutos (2005).
- Limnell, Jarno: Suomen uhkakuva politiikka 2000-luvun alussa (2009).
- Limnell, Jarno & Salenius-Pasternak, Charly: Miksi Afganistan on tärkeä Suomelle? (2009).
- Lintonen, Raimo: Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen (1996).
- Nokkala, Arto: Uhka ja kumppani: Venäjä Suomen puolustushallinnossa (2009).
- Puistola, Juha-Antero & Herrala, Janne: Terrorismi Euroopassa (2006).
- Raitasalo, Jyri: Kriisinhallinta kriisissä? (2008)
- Raitasalo, Jyri: Turvallisuusympäristön muutos ja Suomen puolustus (2008).

- Raitasalo, Jyri & Sipilä, Joonas (toim.): Sota – teoria ja todellisuus (2008).
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito: Sotilaallinen voima muutoksessa (2006).
- Ruhala, Kalevi & Sivonen, Pekka & Tiilikainen, Teija & Järvenpää, Pauli: Suomen turvallisuuspolitiikan vaihtoehdot (2003).
- Sivonen, Pekka & Heikka, Henriikki (toim.): Kansainvälisen järjestelmän ennakkointia vuoteen 2030 (2007).
- Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka, Valtioneuvoston selonteko (2009, 2004, 2001 ja 1997).
- Tavaila, Arvi & Forsström, Pentti & Inkinen, Pertti & Puustola, Juha-Antero & Sirén, Torsti: Venäjän asevoimat ja sotilasstrategia (2004).
- Tietoja Suomen kokonaisuuspuolustuksesta (2006).
- Visuri, Pekka: Turvallisuuspolitiikka ja strategia (1997).
- Visuri, Pekka (toim.): Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikan linjat (2003).
- Visuri, Pekka: Suomi kylmässä sodassa (2006).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Strategian luentokurssin lopussa järjestetään koulutyö ja sen palautustilaisuus, jotka toimivat varsinaista opetusta täydentävänä opetustapahtumana. Tentillä pyritään mittaamaan opiskelijoiden ajattelua ja ymmärtämistä, ei asioiden yksityiskohtaista muistamista. Tämän takia tenttikysymys liittyy laajaan asiakokonaisuuteen. Lisäksi luentokurssin jälkeen opiskelijat kirjoittavat esseen erikseen määritetystä aiheesta. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5. Kurssin kokonaisarvosana muodostuu koulutyöstä saadusta arvosanasta (50%) ja esseestä saadusta arvosanasta (50%).

Palautekäytäntö

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute luentokurssin jälkeen. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2A05 Taktiikan perusteet 1 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kadettikurssille, jolloin opiskelun lähtötasot erot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Lähtötaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja koulutusportaalin työtilat). Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri osastojen aikaisemmin saama opetus.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa käsityksen komppanian taisteluun vaikuttavista tekijöistä sekä komppanian taistelun merkityksestä osana laajempaa nykyaikaista ja tulevaisuuden taistelukenttää. Opintojakso auttaa opiskelijaa ymmärtämään komppanian toimintaympäristöä. Opintojakso antaa perusteet taktiikan aineopinnoille.

Sisältö

Opintojakso rakentuu osakokonaisuuksista, joita opiskelijan on ymmärrettävä ennen perusyksikön puolustus- ja hyökkäysharpoituksia. Opintojaksolla perehdytään komppanian suunnitteluprosessiin, komppaniaan vaikuttavan vastustajan toimintaan, aselajien toimintaan sekä komppanian suorituskykyyn ja käyttöperiaatteisiin erilaisissa olosuhteissa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus). Työelämä sidonnaisuus korostuu jalkaväkijonin osalta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusteet -opintojakso (2A01), opintojaksot Taistelun perusteet 1 ja 2 (2A02 ja 2A03)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin (min 1 kk) lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeoteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti voi olla esseetyyppinen tai esimerkiksi suunnitelman osio. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen. Opintojakson aikana laaditaan kolme - neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä. Oppimistehtävien aiheita: Valmiuden kohottaminen, perustaminen; suunnitteluprosessi, tehtävän erittely; arvio vihollisen toiminnasta; marssisuunnitelma

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2			2	
Harjoitusvastustaja kokoonpanot ja suorituskyky yleiset taktiset periaatteet kenttäykistö viesti pioneerit ja suojele huolto tiedustelu ilmavoimien tuki ja IT taktiset merkit	5	17	3	25	Perusteita opiskellaan luennoilla sekä laatimalla ryhmätöitä. Harjoitusvastustajan taktisia periaatteita syvennetään laatimalla arvio vihollisen toiminnasta oppimistehtävänä opetusryhmissä. Oppimista tuetaan ryhmäkeskusteluihin sekä välitarkasteluiden kautta toteutettavalla palautteella.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Omat joukot valmiuden kohottaminen kokoonpanot ja suorituskyky yleiset taktiset periaatteet taktiset merkit komppanian siirtäminen ja marssi	7,5	17	5,5	30	Perusteoppitunteja ja syventävä käsittely Syventävä käsittely toteutetaan tarkas- telemalla joukkojen perustamista ja suunnitteluprosessia oppimistehtävillä ja ryhmätoilla (käsitellään myös aselajien tilanteen arviointia). Kurszin läpivientiin liit- tyen siirtosuunnitelma opetetaan ja laaditaan TP2 opintojakson alussa.
Työkistöjärjestelmä	2		1,5	3,5	A2 aselajien tuki hyök- käyksessä, aselajiopin perusteet, komppanian suunnitteluprosessi aselajien ja toimiajojen näkökulmasta.
Ilmapuolustusjärjestelmä	2		1,5	3,5	
Viestijärjestelmä	2		1,5	3,5	
Pioneeri- ja suojelutoiminta	2		1,5	3,5	
Huoltojärjestelmä	2		1,5	3,5	
Tiedustelujärjestelmä	1		0,5	1,5	
Harjoitustyö ja reflektointi	4			4	
Yhteensä	29,5	34	16,5	80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden syyslukukaudella (elo-syyskuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän pääopet-
taja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja tak-
tiikan keinot tulkinna kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan
laitoksen julkaisusarja 3 No 1.
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima
muutoksessa.

- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa (2005).
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO).
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TaktL:n julkaisu 1/2001).
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet sotataidon perusteet -kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä.

Oheiskirjallisuus:

- U.S Army Field Manuals (FM) 7-10: Infantry Company.
- David Glantz: The Soviet Conduct of Tactical Maneuver. Spearhead of the Offensive.
- Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen.
- Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu mahdollisesta tasokokeesta, oppimistehävien suorittamisesta sekä opintojaksosta järjestettävän tentin arvioinnista. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

Aineopinnot

2B01MAA Taktiikan perusteet 2 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötasoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Lähtötaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja koulutusportaalin työtilat). Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri osastojen aikaisemmin saama opetus ja tiedon tarve. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset huomioidaan viimeistään opintojakson jatkuessa puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii yleiset taktiset periaatteet ja suunnitteluprosessin komppanian puolustuksessa ja hyökkäyksessä. Opiskelija osaa yhdistää aikaisempien taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia komppanian toimintaympäristöön puolustus- ja hyökkäystehtävässä. Opintojaksolla luodaan jokaiselle opiskelijalle näkemys komppanian toiminnasta puolustuksessa ja hyökkäyksessä. Teoriaa sovelletaan käytäntöön maastoharjoituksissa ja myöhemmissä puolustushaaran tai aselajin eriytyvissä opinnoissa.

Sisältö

Opintojakso rakentuu osista, joiden muodostama kokonaisuus ja osakokonaisuuksien keskinäisen sidonnaisuuden ymmärtäminen on oleellista. Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt ovat komppanian päällikön arvio vihollisen toiminnasta ja päätös.

Opintojakso sisältää myös perustiedot pataljoonan taistelun perusteista siten, että opiskelija ymmärtää komppanian taistelun merkityksen osana ylemmän johtoportaan toimintaa. Opintojakson oppisisältö liittyy kiinteästi Sodan ajan perusyksikkö toimintaympäristönä ja hallinnollisena kokonaisuutena -opintojakson (1A05) opintoihin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Työelämä sidonnaisuus korostuu jalkaväkijoukon osalta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Taktiikan perusteet 1 -opintojakso, jossa on toteutettu suunnitteluprosessin ensimmäiset vaiheet komppanian puolustus -osajaksioon.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kahdessa osassa sen jakautuessa komppanian puolustus ja komppanian hyökkäys osajaksoihin.

Opetus järjestetään kokonaisuudessaan maasotalinjan ja merisotalinjan rannikko-opintosuunnan kadeteille Maanpuolustuskorkeakoululla. Merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnan sekä ilmavoimien kadeteille perusteiden opetus aloitetaan yhteisesti Maanpuolustuskorkeakoululla ja opintojakso jatkuu puolustushaarakoululla eriytyvällä osajaksolla toimintaympäristön erilaisuuden vuoksi.

Opintojakso toteutetaan kirjallisuuteen tutustuen, luennoin, ryhmitöin, maastoharjoituksin sekä tenttimällä. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin (min 1 kk) lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opetuksen alkua. Lukualueista voidaan järjestää pieni-muotoinen tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa sekä syventää aselajiosaamista taistelulaji huomioiden. Limitöidyt luennot ja niiden jälkeen voidaan teettää pienryhmitöinä alustuksia tai esimerkiksi lyhyitä selvityksiä aihealueen keskeisimmistä kohdista. Oppimisen, ja asiayhteyksien ymmärtämisen kannalta oleellista on opiskelijoiden oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla aiheeseen hyvin perehtynyt.

Opintojakson aikana laaditaan useita oppimistehtäviä alla olevista aihepiireistä. Osa oppimistehtävistä voidaan laatia Taktiikan perusteet 1 opintojaksolla. Aiheita ovat:

- Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely
- Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista ja toiminnasta
- Omien toimintamahdollisuuksien ja vaihtoehdot
- Komppanian päällikön päätös
- Komppanian taistelusuunnitelma

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan opiskelijoiden lähtötaso.

Komppanian puolustus:

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	1			1	
Pataljoonan ja komppanian puolustuksen perusteet	1,5			1,5	Voidaan pitää taktiikan perusteet 1 -opintojakson yhteydessä
Suunnitteluprosessi vaihtoehtojen laatiminen suunnitelmien/käskeyjen laatiminen suunnitelmien ja käskeyjen tarkastelu ja päivitys	7,5		18	25,5	
Maastontiedustelu	1		5	6	Maastontiedustelusuunnitelman laatiminen ja maastontiedustelu
Tykistöjärjestelmä	2		2	4	Opetetaan aselajin ja toimialan erityispiirteet ja komppanian päällikön päätöksen vaatimukset puolustustaistelussa sekä laaditaan taistelusuunnitelman osia
Ilmapuolustusjärjestelmä	2		1	3	
Viestijärjestelmä	2		1	3	
Pioneeri- ja suojelutoiminta	2		2	4	
Huoltojärjestelmä	2		1	3	
Tentti ja palautetilaisuus	1		4	5	
Yhteensä	22		34	56	

Komppanian hyökkäys:

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset					Puolustuksen osajakson yhteydessä sekä perusteet oppitunnilla
Omat joukot Pataljoonan hyökkäyksen rakenne ja suorituskyky Komppanian suorituskyky ja yleiset taktiset periaatteet hyökkäyksessä	2			2	
Harjoitusvastustaja mekanisoidun joukkueen yleiset taktiset periaatteet puolustuksessa mekanisoidun komppanian ja pataljoonan yleiset taktiset periaatteet läpimurtohyökkäyksessä ja kohtaamistaistelussa	1		3	4	Tehdään osana suunnitteluprosessia arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista sekä arvio vihollisen toiminnasta. Tarkastellaan ja käydään opetuskeskustelut päätösten tarkastelun yhteydessä

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Suunnitteluprosessi tehtävän vastaanotto tilanteen arviointi vaihtoehtojen laatiminen suunnitelmien/käskeyjen laatiminen suunnitelmien ja käskeyjen tarkastelu ja päivitys	7		14	21	Laaditaan komppanian päällikön päätökset lähtöalueella sekä lähtöasemassa.
Maastotarkastelu; hyökkäyksen rakenne	6			6	Maastotarkastelun yhteydessä voidaan pitää ase- ja toimialojen lyhyitä opetuskeskusteluita/tietoisukuja
Tykistöjärjestelmä sekä tulentoiminta hyökkäyksessä	3		2	5	Opetetaan aselajin ja toimialan erityispiirteet hyökkäystaistelussa sekä laaditaan taistelusuunnitelman osia
Ilmapuolustusjärjestelmä	1		1	2	
Viestijärjestelmä	1		1	2	
Pioneeri- ja suojelutoiminta	1		1	2	
Huoltojärjestelmä	1		1	2	
Tiedustelujärjestelmä	1			1	
Harjoitustyö ja palautetilaisuus	1		4	5	
Yhteensä	25		27	52	

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä sekä osittain merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmäopintosuunnan sekä Ilmavoimien kadeteille Meri- ja Ilmasotakoulussa. Tentit pidetään johtamisen harjoituksen yhteydessä maastossa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden syyslukukaudella (syys-marraskuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- A2 mekanisoitu pataljoona taistelussa (A2 MEKP), 2005
- Harjoitusvahvuudet A1;JVP
- Harjoitusvahvuudet A1; PORJPR
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO), 1995
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Komppanian taisteluohje (KOTO), 2008
- Joukkueen opas (Jopas), 1999
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005

Oheiskirjallisuus:

- Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa.
- Jukka Kulomaa: Syvään taisteluun. Johdatus Neuvostoliiton maavoimien sotataitoon 1917 – 1991.
- Jorma Saarelainen (toim.): Helena Seppälä(toim.): Erkki Nieminen (käänt.): Venäjä (SNTL) paikallisissa sodissa ja aseellisissa konflikteissa XX vuosisadan toisella puoliskolla.
- Paul Hardy Herbert: Toward the Best Available Thought: The Writing of Field Manual 100-5, "Operations" by the United States Army. University Microfilms International. Dissertation Information Service, Michigan 1988.
- Paul Albert Dyster: In the Wake of the Tank: The 20th-century
- Evolution of the Theory of Armoured Warfare. University Microfilms International Dissertation Information Service, Michigan 1988.
- George A. Higgins: German and US Operational Art: A Contrast in Maneuver, Military Review, Lokakuu 1985.
- Charles Dick: Soviet Operational Concepts, Military Review, syyskuu 1985.
- Mark Gay: Soviet and U.S. Styles of War, Military Review, Syyskuu 1985.
- Jyrki Kosola: Maasodankäynti 2020.

Muu oheismateriaali koostuu Taktiikan perusteet 1 -opintojakson opintomonisteista ja opetuspaketeista.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Taktiikan soveltavissa kokeissa olennaisena osana koesuoritusta on taistelua jäljittelevä kiire, stressi ja sotilasjohtajan vastuu omasta päätöksestään. Suunnitteluprosessin toteuttaminen on aina oma yksilöllinen kokemus, joka opettaa opiskelijaa ymmärtämään vallitsevaa tilannetta ja toimintaympäristöä. Opintojakson arviointi muodostuu mahdollisesta tasokokeesta, oppimistehtävien suorittamisesta sekä maastoharjoitusten yhteydessä järjestettävien tenttien arvioinnista. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 1-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

2B01MERI Taktiikan perusteet 2 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinja. Opiskelijoiden valmiudet vaihtelevat erilaisista linjakohtaisista lähtötasoista johtuen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää taistelualusten asejärjestelmien käytön osana aluksen omasuojaa ja merivoimien kokonaistulenkäyttöä. Opintojakson aikana opiskelija syventää tietämystään taistelualusten keskeisten asejärjestelmien rakenteesta, suorituskyvystä ja toiminnasta. Opiskelija osaa käyttää taistelualusten keskeisiä asejärjestelmiä siten, että ymmärtää asejärjestelmien suorituskyvyn sekä järjestelmien rajoitukset ja mahdollisuudet. Opintojakson jälkeen opiskelija kykenee yhdistämään aikaisemmin oppimansa asejärjestelmien ominaisuudet ja käyttöperiaatteet osana merivoimien kokonaistulenkäyttöä sekä aluksen omasuojaa. Opiskelija kykenee opintojakson jälkeen suunnittelemaan ja johtamaan omasuojajailmatorjunnan harjoittelun aluksella. Opiskelija ymmärtää miinoitustoiminnan ja ohjustulenkäytön suoritusperiaatteet kokonaistulenkäytön näkökulmasta sekä miinoituksen kokonaissuorituksen suunnittelun ja toteutuksen aluksella.

Sisältö

Opintojakson ydinaineksen muodostaa taistelualusten asejärjestelmien käyttö osana aluksen omasuojaa ja merivoimien kokonaistulenkäyttöä. Merivoimien tykistöasejärjestelmät ja niiden käyttö, merivoimien miina-asejärjestelmät ja niiden käyttö, merivoimien ohjusjärjestelmät ja niiden käyttö.

Opintojakso jakaantuu kokonaisuuksiin seuraavasti:

- Opintojakson yhteinen aloitus Maanpuolustuskorkeakoululla
- Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
- Ohjusasejärjestelmien käytännön koulutus laivueissa (tutustumiskäynnit)
- Miina- ja tykistöasejärjestelmien koulutus toisella koulutuspurjehduksella

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Ennen lähiopetusta voidaan teettää kuhunkin osa-alueeseen liittyviä pienimuotoisia ennakkotehtäviä. Niiden tarkoituksena on perehdyttää opiskelijat kulloinkin käsiteltävään aihealueeseen. Lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu käytännön koulutuksessa laivueissa sekä toisella koulutuspurjehduksella.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	1			1	
Pataljoonan ja komppanian puolustuksen perusteet	1,5			1,5	Voidaan pitää taktiikan perusteet 1 -opintojakson yhteydessä
Suunnitteluprosessi vaihtoehtojen laatiminen suunnitelmien/käskyjen laatiminen suunnitelmien ja käskyjen tarkastelu ja päivitys	6,5		14	20,5	Laaditaan komppanian päällikön arvio vihollisen toiminnasta sekä päätös, joka tarkastellaan luokkaopetusvaiheen viimeisenä päivänä MPKK:lla
Maastontiedustelu	1		4	5	Maastontiedustelu suunnitelman laatiminen ja maastontiedustelu
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätö	1	0	0	1	Kurssikäskyt, läpiviennit ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3-4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Merivoimien kokonaistulenkäyttö ja sen johtaminen	3	4	0	7	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
Keskustoiminta, perusteet Taistelunjohtajärjestelmä Taistelualuksen keskuksen organisaatio ja tehtävät Taistelunjohtajärjestelmän kuuluvien osakokonaisuuksien käyttö ja ominaisuudet	6	4	0	10	Toisen koulutuspurjehduksen satamajaksolla

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Taistelualuksen radiokalusto	2	4	0	6	Toisella koulutuspurjehduksella
Merivoimien viesti- ja radioliikenne osaa MeriVEM:n käyttö ja järjestelmäviestiliikenteen perusteet: aluksen tilannekuvan rakentuminen ja sovellukset (TDA, NCCP) ja DLT:n alustaminen	1	4	0	5	Toisella koulutuspurjehduksella
Taistelualuksen elektroninen tiedustelu taajuushallinta	1	2	0	3	Toisella koulutuspurjehduksella
Miinoituksen suunnittelu ja johtaminen	4	0	0	4	Teorialuennot kolmannen opintovuoden keväällä
ANCS MPEXA -sovellus miinoitussuunnitelman laadinta	3	7	0	10	Teorialuennot ja harjoitukset kolmannen opintovuoden keväällä
Miinoittajan toiminta miinanlaskussa Miinoittajan toiminta laskun eri vaiheissa Miinoituksen reittisuunnittelu Varomääräykset Harjoitusmiinojen lasku	3	5	0	8	Toisella koulutuspurjehduksella
Alusilmatorjunta Alusilmatorjunnan päämäärä Alusilmatorjunnan johtaminen	3	0	0	3	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
Aluksen omasuojan järjestelyt (tykistö) Järjestelmän rakenne ja ominaisuudet Perusampumamenetelmät Simulaattoritoiminnot Maa-ammuntojen toteuttamisen Varomääräykset Harjaantuminen ammunnoissa	1	19	0	20	Toisella koulutuspurjehduksella
Meritorjuntaohjus osana merivoimien kokonaistulenkäyttöä Ohjustulenkäytön perusteet	2	0	0	2	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
Ohjusveneen käyttö osana taisteluosastoa Ohjusvene tulenkäyttäjänä Ohjusvene tulyksikkönä Ohjusveneen toiminta ohjusammunnassa	2	0	0	2	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Ohjustulenkäytön ohjeistus Maalinosoitus ja maaliaviestiliikenne	2	0	0	2	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
Alusilmatorjunnan perusteet LV2000 Alusosaston ilmatorjunta Umkhonto-asejärjestelmä	2	0	0	2	Asiantuntijaluennot Merisotakoululla
MTO-85 M Ohjuksen rakenne ja toimintaperiaate Ohjusasejärjestelmän rakenne ja kokoonpano	3	0	0	3	Luento ja tutustumiskäynti LV2000
MEPS Rakenne ja toimintaperiaate Järjestelmän taktinen käyttö Käytännön harjoittelu	1	2	0	3	Luento ja tutustumiskäynti LV2000
ITO-04 Ohjuksen rakenne ja toimintaperiaate Ohjusasejärjestelmän rakenne ja kokoonpano	2	3	0	5	Luento ja tutustumiskäynti LV2000
Raportti	0	0	6	6	
Tentit: Kirjallinen tentti	6	0	0	6	Arvostellaan numeerisesti
Opintojakson palautteiden purku	2	0	0	2	keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	50	54	6	110	

Toteutuspaikka

Opintojakso aloitetaan kaikkien puolustushaarojen yhteisellä osuudella Maanpuolustuskorkeakoululla. Tämän jälkeen opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa, laivueissa sekä toisella koulutuspurjehduksella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa 3. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä/MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Merisotaohje 1993
- Merisotaopas, 1994
- Harjoitusvavuudet A1 Merivoimat, 2008, Luonnos
- Merivalvontaohje, 2002
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet, 2005
- Merimiinoitusopas, 2008
- Miinantorjuntaopas, 1999
- Vedenalaisen valvonnan opas, 1999

- Sukellusveneentorjuntaopas, 2001
- Alusilmatorjuntaopas, 2004

Oheiskirjallisuus

- Alusten taisteluohjeet
- Asejärjestelmien ohjeet
- Merivalvontaopas, 2005, luonnos

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksoon sisältyy kolme tenttiä, jotka arvostellaan MPKK:n arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien arvosanojen keskiarvon mukaan. Opintojakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B01ILMA Taktiikan perusteet 2 4 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden tietotaso ilmapuolustuksen viitekehyksessä on hyvin moninainen. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana omatoimisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee nykyaikaisen ilmasodan kehityshistorian ja ilmasodankäynnin yleiset lainalaisuudet. Opiskelija tuntee nykyaikaisen ilma-aseen käyttöperiaatteet ja keskeisimmät asejärjestelmät ja lavetit. Opiskelija osaa yhdistää käsiteltäviä asiakokonaisuuksia ilmavoimien ja ilmatorjunnan perusyksikköjen toimintaympäristöön. Lisäksi opiskelija osaa hyödyntää sotahistorian kokemukset nykypäivän ja tulevaisuuden taistelukentällä oman puolustushaaran toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Sisältö

Opiskelija perehtyy ilmasodankäynnin historiaan ensimmäisestä maailmasodasta viimeaikaisiin konflikteihin. Opintojen aikana luodaan kattava kuva ilmasodankäynnin ilmiökentästä ja siinä vaikuttavista lainalaisuuksista. Luennot muodostavat perustan hyökkäävän ilmakomponentin toiminnan ja ilmapuolustuksen eri osa-alueiden yhteistoiminnan ymmärrykselle. Ajattelun syvyyttä luodaan teettämällä opetukseen liittyviä harjoitustehtäviä, joiden avulla opiskelijat oppivat soveltamaan yleisiä taktisia periaatteita ja sotakokemuksia. Opetuksessa keskitytään arvioon ilmavihollisen toiminnasta sekä ilmaoperaation yleisten periaatteiden tarkasteluun. Opintojakson aloittaa toisen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan ilmapuolustuksen upseerin sodan tehtävien asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 3op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, etätehtävin, kirjallisuuden perehtyen ja ryhmätoin. Ilmasotakoulussa järjestettävän Ilmapuolustusseminaarin luennot ja tehtävät ovat osa opintojaksoa. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Luentojen jälkeiset oppimistehtävät teetetään pienryh-

mätyönä. Ryhmätöiden tulokset esitetään ja tarkastellaan kootusti. Yksilökohtaiset oppimistehtävät tehdään verkkopohjaisesti ennen lähiopetuksen alkua.

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Verkkotehtävät		13		13	
Verkkotehtävien purku	2			2	
Yhteiset opinnot(MPKK)	34			34	
Ilmapuolustusseminaari	16	3		19	
Ilmasodan teoriat ja ilmaope- raation rakenne	6	2		8	
Operaatiokohtaiset tarkastelut	18	6		24	
Tenttiin valmistautuminen			8	8	
YHTEENSÄ	71 h	29 h	8h	108 h	

Toteutuspaikka

Opintojakso aloitetaan kaikkien puolustushaarojen yhteisellä osuudella Maanpuolustuskorkeakoululla. Tämän jälkeen opintoja jatketaan Ilmasotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tuikka, M. 2006. Ilmasota. Tuusula: Ilmatorjuntakoulu
- Tukikohtaopas (TKK-Opas). 2006. Helsinki: Ilmavoimien esikunta
- Taisteluvälineet 2020. 2004. Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitos
- Spick, M. 2002. Modern Warplanes. MBI publishing co.
- Lennox, D. 2001. Airlaunched weapons. Jane's information group
- Streetly M. 2003. Electronic mission aircraft. Jane's information group
- Luentomonistee
- Aiheeseen liittyvät opinnäytetyöt
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia sekä internetistä saatavilla olevia artikkeleita. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan koulutyön perusteella, joka arvioidaan MPKK:n arvosteluohjeen mukaisesti numeerisesti asteikolla 0-5. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäske ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02A/B/C Taktiikan soveltaminen jääkäri- , kranaatinheitin- ja tiedusteluopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppiminen perustuu realistiseen konstruktivismiin, missä toimintaympäristö kuvataan realistisesti. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia. Jakson tavoitteena on yhtenäistää koulutuksessa käytettävät käsitteet, määritelmät ja menetelmät. Jakson tavoitteena on myös viedä käytäntöön ja konkretiaan teoriassa opiskeltu ydinaines siten, että opiskelija ymmärtää teorian ja käytännön välisen yhteyden. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Aktiivista vuorovaikutusta korostavat opetusmenetelmät vaativat opettajalta laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso toteutetaan samansisältöisenä kaikille jalkaväkijän opiskelijoille. Opiskelijat ovat suorittaneet taktiikan perusteet 2B01 opintojakson ennen 2B02 opintojakson aloittamista. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään, että opiskelija ymmärtää jalkaväen perusyksikön toiminnan perusteet. Lisäksi tulee huomioida opiskelijoiden eri koulutushaaranlinjojen tavoitteiden vaikutus opintojen etenemiseen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen jalkaväessä. Opiskelija oppii jalkaväen taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio- päätöksentekoprosessiin ja päätöksen toimenpanoon.

Sisältö

Opintojakson ydinaineksen muodostavat jalkaväen ja maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien perusyksikkö- ja joukkoyksikkötaasaa vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen.

Opintojakso koostuu seuraavista osajaksoista:

- Komppanian taistelu 8,0 op
- Komppanian taistelun erityistarkastelut 4,0 op
- Joukkoyksikön taistelu 4,0 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus). Opintojakson suorittaminen antaa edellytykset opiskelijalle, että hänet voidaan harjaannuttuaan sijoittaa SA perusyksikön päällikön tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Taktiikan perusteet 2 -opintojakso 2

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojaksossa korostuu harjoituksissa toteuttava käytännön harjoittelu. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeaineen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet.

Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja toisaalta toimittava palauteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat olla esseetyyppisiä tai esimerkiksi laadittavia suunnitelman osioita. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Opintojakson ohjaavat tuntijaksotellut on esitetty liitteissä. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen. Opintojakson aikana laaditaan ainakin neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- 1) Komppanian päällikön tilanteenarviointi ja päätös puolustuksessa
- 2) Komppanian päällikön taistelusuunnitelman laatiminen ja sen käskeminen, käskykierrokset ml aselajikohdat puolustuksessa
- 3) Marssi suunnitelman laatiminen
- 4) Komppanian päällikön tilanteenarviointi, päätöksen ja taistelusuunnitelman laadinta hyökkäyksessä eri vaiheissa
- 5) Aselajitoiminnot hyökkäyksessä

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa Sotataidon- ja Kouluttamisen opettajaryhmän ja Korkeakouluosaston eri sektoreiden toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. opiskeluvuoden aikana (syyskuu-elokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Maasotakoulun taktiikan pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War, osa I: The Arab-Israeli Conflicts, 1973 – 1989 (ISBN 0-7201-2045-4), kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa käsittelevät sivut.
- Cordesman, A. H. & Wagner, A. R. The Lessons of Modern War osa III: The Afghan and Falklands conflicts (ISBN 0-7201-2043-8), kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa käsittelevät sivut.
- Cordesman, Anthony: Lessons of Modern War, osa IV. The Gulf War, Boulder, Colorado : Westview Press, 1996, kukin aselaji ja puolustushaara omaa toimintaa koskevat sivut.
- Cordesman, Anthony: The Iraq War Strategy, Tactics and Military Lessons, Westport, Conn. & London : Praeger, 2003, kukin aselaji ja puolustushaara oman alan toimintaa koskevat sivut.
- Cordesman, Anthony: The Lessons and Non-Lessons Of the Air and Missile Campaign in Kosovo, Washington, DC : Center for Strategic and International Studies, 1999, kukin aselaji ja puolustushaara omaa toimintaa koskevat sivut.

Oheiskirjallisuus:

- Komppanian taisteluohje 2008
- Joukkueen opas 1999
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tulenjohton koulutusopas
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu osajaksosta järjestettävien tenttien, tehtävänäntöjen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista.

- Osajaksosta *komppanian taistelu (8 op)* järjestetään kaksi tenttiä.
- Osajaksosta *komppanian taistelun erityistarkastelut (4 op)* järjestetään yksi tentti
- Osajaksosta *Joukkoyksikön taistelu (4 op)* järjestetään 1 tentti.

Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2B02A/B/C-opintojaksojen Komppanian taistelun perusteet 8 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- Hallitsee toiminnan suojaamisen, maastontiedustelun ja kykenee tilanteen arviointiin ja päätöksen tekoon
- Hallitsee taistelusuunnitelman laatimisen sekä käskyt 1. ja 2. käskykierroksella
- Osaa komppanian linnoittamisen suunnittelun ja toteuttamisen
- Osaa sulutteen osien suunnittelun ja vaatimuksien antamisen suluttavalle pioneerijoukolla
- Osaa sulutteen vastaanottamisen rakentaneelta joukolta
- Osaa komppanian taistelusuunnitelman harjoittamisen
- Hallitsee komppanian puolustustaistelun johtamisen
- Tuntee yksikön vääpelin tehtävät ja komppanian huollon johtamisen

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet komppanian taistelun perusteet sekä käytännön harjoitteita, joissa opiskelijat harjaantuvat komppanian taistelun suunnittelussa ja toimeenpanossa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
OPETUSJAKSON TAVOITTEET		2				2	Ml. oppimistehtävien anto
Komppanian taistelun perusteet							5 vrk
Komppanian suunnitteluprosessin kertaus		2			2	4	
Komppanian tehtävän anto		2				2	
Tilanteen arviointi, tehtävän erittely ja päätös, maastontiedustelu-suunnitelma		2			6	8	Arvio vihollisen toiminnasta ja päätöksen laatiminen itsenäisesti. Palautetaan opettajien tarkastettavaksi

SISÄLTÖ	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
Komppanian linnoittaminen		2			2	4	Linnoittamistehtävien anto, linnoittamisharjoituksen harjoituspuhuttelu
Linnoittamissuunnitelman tekeminen				4		4	
Maastontiedustelu				8		8	ml linnoittamissuunnitelman tarkastus Taipalsaari
Päätöksien tarkastelut		4				4	Opetuskeskustelut
Komppanian taistelusuunnitelma					4	4	
YHTEENSÄ		12		12	14	38	

Komppanian linnoittaminen	L	O	H	RT	OT	yht	5 vrk
Työmaan perustaminen			2			2	
Linnoitteiden yksityiskohtainen suunnittelu			4			4	
Työmaan naamiointi			4			4	
Koneiden käytön suunnittelu			2			2	
Linnoitteiden rakentaminen			32			32	
Linnoitteiden tarkastelu			6			6	
YHTEENSÄ			50			50	

Komppania puolustustaistelu	L	O	H	RT	OT	YHT	
Pataljoonan ja komppanian puolustus Vastustajan toiminta - A2 hyökkäys		2			1	3	Tilanteen ja tehtävän anto Ml harjoituspuhuttelu
Komppanian tiedustelu ja valmisteluosaston toiminta			2			2	
Puolustukseen ryhtyminen - käskykierrokset			4			4	

Komppania puolustustaistelu	L	O	H	RT	OT	YHT	
Puolustusvalmistelujen toteuttaminen - tiedustelu - tulenkäyttö - ilmasuojelu - pioneeritoiminta ja suojelupuolustus - huolto - viestitoiminta			4		4	8	Oppimistehtävät - arvio vih toim - tilanteenarviointi, päätös - tst-suunnitelma
Puolustustaistelun johtaminen			32			32	Voidaan toteuttaa sotapelinä tai taisteluharjoituksena
Koulutyö		4				4	
YHTEENSÄ		6	42		5	53	

KOMPANIAN HYÖKKÄYS	L	O	H	RT	OT	YHT	5 vrk
Komppanian hyökkäys pataljoonan osana		1			1	2	
Komppanian hyökkäys tutkimuksen esittely	2				2	4	
Komppanian tilanteenarviointi, tehtävenerittely ja päätös							
Marssi							
Tehtävän anto		4			4	8	Opiskelijat laativat päätöksen
Komppanian hyökkäys - valmisteltuhyökkäys			8			8	Maastotarkastelut, käskynatoharjoitus
Komppanian hyökkäys - kohtaamishyökkäys			8			8	Maastotarkastelut, käskynatoharjoitus
Harjoitusvalmistelut		4				4	
YHTEENSÄ	2	9	16		7	34	

KOMPANIAN HYÖKKÄYS-HARJOITUS	L	O	H	RT	OT	YHT	5 vrk
Marssi			4			4	
Toiminta lähtöalueella			2			2	
Komppanian valmistettu hyökkäys - Tiedustelu ja valmisteluosaston toiminta - Toiminta jalkautumisalueella - Toiminta lähtöasemassa - Komppanian hyökkäys - Toiminta tavoitteessa - Taistelukyvyn palauttaminen			16			16	
Komppanian hyökkäys kohtaamisolosuhteissa			16			16	
Hyökkäys pimeällä			8			8	
KESI-SIMULAATTORI harjoitus			24			24	toteutetaan 5 vrk harjoituksena, vaihteeltaisesti KESI puolustuksen yhteydessä
Koulutyö		4				4	
YHTEENSÄ		4	70			74	
KAIKKI YHTEENSÄ						148	

LINJOITTAIN ERIITYVÄT OPINNOT							
PANSSARIN-TORJUNTA	L	O	H	RT	OT	YHT	15 vrk JÄÄKÄRI-OPINTOSUUNTA
Pst-taistelukentällä		8	72	4		84	Kokonaisuus pitää sisällään teoriaopetuksen, PSTK:n ja PSTOHJJ harjoitukset
YHTEENSÄ		8	72	4		84	
KRHK	L	O	H	RT	OT	YHT	15 vrk KRH OPINTOSUUNTA
Krh-taistelukentällä		8	72	4		84	Kokonaisuus pitää sisällään maasto-harjoituksia
YHTEENSÄ		8	72	4		8	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa jalkaväkijoukon kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:
- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- PORJPR (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Komppanian taisteluohje 2008
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet
- Joukkueen opas 1999
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tulenjohton koulutusopas
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt..

Arviointi

Osajaksosta järjestetään 2 tenttiä, jotka arvioidaan numeerisesti.

2B02A/B/C-opintojaksojen Komppanian taistelun erityistarkastelut 4 op -osajakso**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- Osaa komppanian tulenjohtotoiminnan perusteet
- Osaa soveltaa puolustuksellisia ja hyökkäyksellisiä perustaistelumenetelmiä komppanian viivytystaistelussa tai puolustustaistelussa laajalla alueella
- Tuntee sissitoiminnan perusteet
- Osaa ryhmän ja joukkueen perustaistelumenetelmät taistellessa rakennetulla alueella
- Osaa komppanian puolustus- ja hyökkäystaistelun suunnittelun rakennetulla alueella
- Tuntee sodanajan joukkojen perustamisen periaatteet
- Osaa kohteensuojaamisen perusteet komppaniassa
- Tuntee valmiuslainsäädännön merkityksen SIETO - toimintojen suunnitteluun
- Tuntee yleisesti SIETO- joukkojen käyttöperiaatteet

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet komppanian taistelun perusteet sekä käytännön harjoitteita, joissa opiskelijat harjaantuvat komppanian taistelun suunnittelussa ja toimeenpanossa eri tilanteissa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

KOMPPANIAN TAISTELUN ERITYIS- TARKASTELUT	L	O	H	RT	OT	YHT	HUOM
Tulenjohtamisen perusteet							5 vrk (2 + 3)
Epäsuoran tulen merkitys							Sotahistoria
Tulenjohtaminen perusteet		2	6			8	
Tulenjohtaminen			6			6	Tuksi
Tulenjohtaminen			16			16	Tulenjohto- harjoitus
YHTEENSÄ		2	28			30	

Komppanian taistelu taajamassa	L	O	H	RT	OT	YHT	10 vrk (2 + 8)
Asutuskeskustaistelu							Sotahistoria
Taajamataistelun periaatteet		2			4	6	
Taistelutekniikka			8			8	Tstpari - ryhmä
Taistelutekniikka			32			32	joukkue
Komppanian taistelu taajamassa - puolustus - hyökkäys		4	32			36	Taktiikka
Aselajitoiminnat		8				8	
YHTEENSÄ		14	72		4	90	

Komppanian viivytykset	L	O	H	RT	OT	YHT	5 vrk (1 + 4)
Viivytykset							Sotahistoriassa
Viivytyksen perusteet		2			2	4	
Komppanian viivytykset			40			40	Sovellettu harjoitus
YHTEENSÄ		2	40		2	44	

Komppanian taistelu erityistilanteissa	L	O	H	RT	OT	YHT	5 vrk
SIETO		2			2	4	
Viranomaisyhteistyö		2		8		10	Voi sisältää tutustumiskohteita
Komppanian kohteen-suojaus		1		7		8	
Case harjoitus			8			8	
Koulutyö		4				4	Voi sisältää osakokonaisuuksia tulenjohtamisesta, taajamataistelusta ja viivytyksestä
YHTEENSÄ		9	8	15	2	34	
KAIKKI YHTEENSÄ						198	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella (helmi- maaliskuu).

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa jalkaväkijoukon kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- PORJPR (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Komppanian taisteluohje 2008
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet
- Joukkueen opas 1999
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tulenjohton koulutusopas
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt..

Arviointi

Osajaksosta järjestetään 1 tentti, joka arvioidaan numeerisesti.

2B02A/B/C-opintojakson Joukkoyksikön taistelu 4 op -osajakso**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- Osaa pataljoonan tiedustelujoukkueen toiminnan
- Tuntee tiedustelun kokonaisjärjestelmän yhtymätasolla ja tiedustelun johtamisen pataljoonassa sekä komppaniassa
- Osaa pataljoonan taistelun perusteet ja periaatteet eri taistelulajeissa
- Tuntee pataljoonan suorituskyvyn
- Tuntee pataljoonan suunnitteluprosessin
- Osaa pataljoonan esikunnan tiedustelu-upseerin tehtävät
- Osaa tiedonkulun pataljoonan esikunnan sisällä
- Osaa pataljoonan tilannekuvan muodostamisen ja välittämisen
- Osaa maavoimien tietojärjestelmän käytön ja hyödyntämisen pataljoonan esikunnassa.

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet kompanian taistelun perusteet sekä käytännön harjoitteita, joissa opiskelijat harjaantuvat kompanian taistelun suunnittelussa ja toimeenpanossa eri tilanteissa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

JOUKKOYKSIKÖN TAISTELU	L	O	H	RT	OT	YHT	5 vrk
Tiedusteluharjoitus							
Maavoimien tiedustelujärjestelmä							
Yhtymän tiedustelu		2				2	
Pataljoonan tiedustelu		2				2	
Tiedustelutietojen analysointi		4				4	
Tiedustelujoukkueen toiminta		2				2	
Partiotiedustelu			8			8	
Tähystystiedustelu			8			8	
Tiedusteluharjoitus			24			24	Sovellettu harjoitus
YHTEENSÄ		10	40			50	

Joukkoyksikön taistelu	L	O	H	RT	OT	YHT	9 vrk
Pataljoonan taistelun perusteet - ml aselajitoiminnot		4				4	
Pataljoonan suunnitteluprosessi - tilanteenarviointi - tehtävän erittely - päätös		4		4		8	
Maastontiedustelu			8			8	
Maavoimien tietojärjestelmä		1	7			8	Pitää sisällään MATI opetuksen
Pataljoonan esikunnan toiminta - tiedonkulku - tilannekuvan muodostaminen		1	7			8	MATI Tiedustelu-upseerin toiminta
Pataljoonan esikunnan harjoitus			48			48	Sotapeli 5 vrk
Koulutyö		8				8	Soveltavakoulutyö koko opintokokonaisuudesta
YHTEENSÄ		18	70	4		92	
KAIKKI YHTEENSÄ							

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella (kesä-elokuu).

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa jalkaväkijonin kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Tiedusteluopas 2003
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- PORJPR (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Komppanian taisteluohje 2008
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet
- Joukkueen opas 1999
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa

- Moottoroidun jalkaväkijoukkueen taisteluohjesääntö
- Moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tulenjohton koulutusopas
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt..

Arviointi

Osajaksosta järjestetään 1 tentti, joka arvioidaan numeerisesti.

2B02D Taktiikan soveltaminen panssariopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Perusteet osajakson suunnittelun lähtökohtana on pääsääntöisesti kognitiivinen oppimisenäkemyksellä jota täydennetään kokemuseräisellä oppimisenäkemyksellä. Kahden viimeisen osajakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimisenäkemykseen. Oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa harjoitusten ja käytännön kokemusten liittämiseksi suunnitteluprosessin tuotosten laatimiseen. Tuotosten pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa korostetaan opiskelijan tietojen soveltamista. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä aikaisemman tiedon hyväksikäyttämistä uuden oppimisessa. Opiskelijalla on oltava kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään panssariopintosuunnan kadeteille. Varusmiespalveluksen suorituspaikka aiheuttaa oppilaille lähtötasoeroja. Lähtötasoerot tasoittuvat ensimmäisen osajakson aikana. Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri opiskelijoiden aikaisemmin saama opetus.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija harjaantuu oppimansa taktiikan soveltamiseen mekanisoiduissa yksikössä. Opiskelija oppii mekanisoitujen joukkojen taktiset käyttöperiaatteet, sekä niiden soveltamisen käytännössä eri tilanteissa ja olosuhteissa. Opiskelija harjaantuu joukkueen johtajan ja päällikön tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessiin ja päätöksen toimeenpanoon.

Sisältö

Opintojakson ydinaineksen muodostavat mekanisoidun joukon taistelun perusteet sekä mekanisoitujen joukkojen perusyksikkö- ja joukkoyksikkötason taktiikka. Opintojaksoon liittyy kiinteästi vastaavan tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen.

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista:

- mekanisoidun joukon taistelun perusteet
- mekanisoidun perusyksikön taistelu
- mekanisoidun taisteluosaston taistelu

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus).

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusopinnot
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, harjoituksin ja ryhmittöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Osa opetuskeskusteluista toteutetaan maastotarkasteluina karttatarjoitusten yhteydessä. Opintojaksosta ei tehdä erillistä toimeenpanokäskyä. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeoteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Harjoituksissa ja ryhmittöissä opetellaan käytännön tekemisellä mekanisoidun joukon taistelun perusteet. Perusteet antavat pohjan opiskelijan mahdollisuuksiin soveltaa tietämystään oppimistehtävissä. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Osajaksojen tentit ovat oppimistilanteita ja antavat opettajille palautetta opiskelijoiden oppimisesta. Osajaksojen tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Oleellisinta on, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Opintojakson tarkempi tuntijaksottelu on määritetty liitteinä olevien osajaksojen käsikirjoituksissa. Osajaksojen tarkennettu ohjelma käsketään viikko-ohjelmissa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Panssarikoululla korkeakouluosaston toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella (marras-joulukuu) ja kevtlulukaudella (touko-kesäkuu).

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston kandidaattien kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus on lueteltu osajaksojen toteutusten kohdalla. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään ennen kunkin osajakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu osajaksojen arvioinneista, jotka on kuvattu osajaksojen kuvauksissa. Kokonaisarvosana muodostuu osajaksojen arvosanojen opintopisteillä painotetusta keskiarvosta. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään opiskelijoilta suullinen palaute osajaksojen päättyessä sekä kirjallinen palaute panssarikoulun vaiheen päättyessä. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02D-opintojakson Mekanisoidun joukon taistelun perusteet 4 op-osajakso

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- tuntee mekanisoidun taisteluosaston kokoonpanon ja tärkeimmän sotavarustuksen,
- tietää panssarivaunukomppanian ja panssarijääkärikomppanian kokoonpanon ja sotavarustuksen,
- tuntee panssarivaunukomppanian ja panssarijääkärikomppanian taistelun suunnittelun perusteet sekä
- osaa panssarivaunu- ja panssarijääkärijoukkueen taistelun suunnittelun ja toteuttamisen komppanian puitteissa marssin ja hyökkäyksen tilanteissa.

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun maasto-opetukseen sisältäen kaksi kartta- ja käskynantoharjoitusta. Harjoitukset toteutetaan Parolanummen lähialueella. Opiskelijat tekevät omakohtaisia töitä ja ryhmätöitä. Tehdyt suunnitelmat esitellään ja käsitellään CASE-pohjaisesti maasto- ja luokkatarkasteluissa

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan taistelukoulutuksen luennoilla sekä kartta- ja käskynantoharjoituksina.

Opintojakson aikana laaditaan kolme - neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- Panssarivaunu- tai panssarijääkärijoukkueen johtajan marssikäsky
- Panssarivaunu- tai panssarijääkärijoukkueen johtajan hyökkäyskäsky
- Arvio vihollisen toiminnasta
- Käsky tulitukiosastolle

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	yht	
MEKANISOIDUN JOUKON TAISTELUN PERUSTEET							
Perusteet	10				8	18	
1.1 Mekanisoidun taisteluosaston organisaatio, ominaisuudet, yleiset käyttöperiaatteet sekä suorituskyky	2				2	4	
1.2. Mekanisoidun taisteluosaston iskuportaan yksiköiden joukkueiden kokoonpano, ominaisuudet ja suorituskyky. Yksiköiden käyttöperiaatteet eri taistelulajeissa	2				2	4	
1.3. Vihollisen toiminta panssaroitua joukkoa vastaan	2				2	4	
1.4. Aselajijoukot ja aselajitoimintojen erityispiirteet mekanisoiduissa joukoissa - Aselajitoiminnot joukkueen taistelussa	4				2	4	
Karttatarjoitus 1: Panssarivaunu- ja panssarijääkäri joukkueen marssi	4	5	12	12	3	37	
2.1 Perusluento	4				3	6	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	yht	
2.2 Tehtävän anto: - Yksikön päällikön päätös marssista.		2				2	
2.3 Joukkueen marssisuunnitelman ja -käskyn laatiminen (Suunnitteluprosessi) Arvio vihollisen toiminnasta→ Maastontiedustelu→ tilanteenarviointi→Tais- telusuunnitelma→ Taistelusuunnitelman toimeenpano (Käskyt + toimintaohjeet)		2		12		14	
2.4 Tarkastelu (luokka/ maasto)		2	12			12	
Karttahaarjoitus 2: Panssarivaunu- ja panssarijääkärijoukkueen hyökkäys	4	5	12	12	3	37	
3.1 Perusluento	4				3	6	
3.2 Tehtävän anto: Yk- sikön päällikön päätös hyökkäyksestä.		2				2	
3.3 Joukkueen hyök- käyssuunnitelman ja -käskyn laatiminen (Suunnitteluprosessi) Arvio vihollisen toiminnasta→ tilanteenarviointi→Tais- telusuunnitelma→ Taistelusuunnitelman toimeenpano (Käskyt + toimintaohjeet)		2		12		14	
3.4 Tarkastelu (luokka/ maasto)		2	12			12	
Tentti ja palaute		7			9	16	
4.1 Tenttiin valmistau- tuminen		1			9	10	
4.2 Tentti		4				4	
4.3 Tentin palautus ja palautekeskustelu		2				2	
YHTEENSÄ	18	17	24	24	22	108	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan pääsääntöisesti 3. vuoden syyslukukaudella. Panssarijääkärikurssi tai panssarivaunujoukkueen taistelu -kurssi toteutetaan pääosin kevätlukukaudella riippuen kalustokurssien suoritusjärjestyksestä.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston kandidaattien kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Panssarivaunujoukkueen taisteluohje
- Panssarijääkärijoukkueen (CV90) käsikirja (luonnos)
- Panssarijääkäriopas 2000
- Panssarivaunukomppanian käsikirja
- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Panssarivaunujoukkueen koulutuskortit
- Panssarijääkäriin taskutieto
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka perusteella määritetään kurssin arvosana. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietoaan panssarivaunu- ja panssarijääkärijoukkueen taisteluun. Osajakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

2B02D-opintojakson Mekanisoidun perusyksikön taistelu 10 op -osajakso**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- tuntee panssari- ja mekanisoidun joukon perustamisen erityispiirteet
- tuntee panssari- ja mekanisoidun joukon perustamisen jälkeiset koulutusjärjestelyt
- tuntee panssarivaunu- ja panssarijääkärikomppanian taistelun osana mekanisoidun taisteluosaston taistelua
- osaa panssarivaunu- ja panssarijääkärikomppanian viivytykseen ryhmittämisen ja viivytyksvalmistelut sekä viivytystaistelun suunnittelun osana mekanisoidun taisteluosaston taistelua
- osaa panssariyksikön sekä niiden vahvennusten hyökkäystaistelun suunnittelun ja toteutuksen osana mekanisoidun taisteluosaston taistelua
- osaa panssariyksikön taistelun rakennetulla alueella osana mekanisoitua taisteluosastoa

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun maasto-opetukseen sisältäen kolme käskynanto- ja karttatarjoitusta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan luennoilla sekä kartta- ja käskynantoharjoituksina.

Opintojakson aikana laaditaan kolme - neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- Panssariyksikön päällikön arvio vihollisen toiminnasta
- Panssarivaunu- tai panssarijääkärikomppanian päällikön hyökkäyssuunnitelma ja hyökkäyskäsky
- Panssarivaunu- tai panssarijääkärikomppanian päällikön viivytyssuunnitelma ja viivytyiskäsky

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
MEKANISOIDUN JOUKON TOIMINTA-VALMIUS (1 OP)	4	5	6	8	4	27	
1.1 Perusluennot							
- Perustamisjärjestelyt							
- Toiminta väistöalueella	4				4	8	
1.2 Tehtävänanto (Perustamisjärjestelyt)							
Toiminta väistöalueella		1		8		9	
1.3 Tarkastelut		4				4	
1.4 Vierailu panssarivarikolle			6			6	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
MEKANISOIDUN YKSIKÖN TAISTELUN PERUSTEET (1 OP)	16				11	27	
2.1 Mekanisoidun taisteluosaston organisaatio, ominaisuudet, yleiset käyttöperiaatteet sekä suorituskyky, kertaus	1				2	3	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
2.2 Mekanisoidun taisteluosaston esikunnan ja esikunnan organisaatio ja henkilöstö.	1				2	3	
2.3 Mekanisoidun taisteluosaston taistelun luonne ja toiminnan erityispiirteet. Ps-joukon johtaminen eri tasoilla	1				1	2	
2.4. Aselajijoukot ja aselajitoimintojen erityispiirteet mekanisoiduissa joukoissa							
2.4.1 Epäsuoran tulen joukot ja kalusto. Epäsuoran tulen käyttö ja järjestelyt yksiköiden taistelussa	2				1	3	
2.4.2 Yhteistoiminta panssaritiedustelu- ja panssarintorjuntaohjusjoukkueiden kanssa. Panssariyksikön tiedustelun järjestelyt.	2				1	3	
2.4.3 Pioneerijoukot ja -kalusto. Pioneeritoiminnan järjestelyt ja pioneerijoukkojen käyttö taistelussa	2				1	3	
2.4.4 Ilmatorjuntajoukot ja ilmatorjunnan järjestelyt	2				1	3	
2.4.5 Yhtymän viestija johtamisjärjestelmä. Panssariyksiköiden viestijoukot ja kalusto. Viestiliikennejärjestelyt ja viestitoiminta	2				1	3	
2.4.6. Huollon suorituskyky ja erityispiirteet sekä panssariyksikön taistelukyvyyn palauttaminen	2				1	3	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
Panssarivaunu- ja panssarijääkäriyksikön viivytyt ja puolustus (1 OP)		8	6	8	5	27	
3.1 Perusluento Mekanisoidun yksikön käyttö viivytyksessä ja puolustuksessa Viivytyssuunnitelma Puolustusuunnitelma		4			3	7	
3.2 Tehtävän anto.		2			2	4	
3.3. Päälikön viivytyssuunnitelman ja -käslyn laatiminen (Suunnitteluprosessi) Arvio vihollisen toiminnasta → tilanteenarviointi → päätös → Päätöksen toimeenpano (Käskyt + toimintaohjeet)				8		8	
3.4 Tarkastelu (luokka/maasto)		2	6			8	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
Vahvennetun Panssarivaunu- ja panssarijääkäriyksikön hyökkäys (3 OP)	9	8	28	21	15	81	
4.1 Perusluento	5				5	10	
4.2 Tehtävän- ja jatko-tehtävän anto Komentajan päätöksen julkaisu		4		4		8	
4.3 Päälikön hyökkäyssuunnitelman ja -käslyn laatiminen (Suunnitteluprosessi) Maastontiedustelu- suunnitelma → Maastontiedustelu → Arvio vihollisen toiminnasta → Tilanteenarviointi → Päätös → Päätöksen toimeenpano (Käskyt + toimintaohjeet)	4		12	17	10	42	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
4.4 Tarkastelu (luokka/ maasto) 1. vaihe Caset 2. vaihe		4	16			20	
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Panssarivaunu- ja panssarijääkäriyksikön taistelu rakennetulla alueella (3 OP)	9	8	28	21	15	81	
5.1 Perusluento Rakennetun alueen erityispiirteet Vihollinen Oma toiminta	5				5	10	
5.2 Tehtävän- ja jatko- tehtävän anto Komentajan päätöksen julkaisu		4		4		8	
5.3 Päällikön hyök- käyssuunnitelman ja -käskyn laatiminen (Suunnitteluprosessi) Maastontieduste- lusuunnitelma → Komentajan päätöksen julkaisu Maastontiedustelu → Komentajan päätöksen julkaisu Arvio vihollisen toimin- nasta →Komentajan päätöksen julkaisu Tilanteenarviointi → Komentajan päätöksen julkaisu Päätös →Komentajan päätöksen julkaisu Päätöksen toimeen- pano (Käskyt + toimintaoh- jeet)	4		12	17	10	42	
5.4 Tarkastelu (luokka/ maasto) 1. vaihe Caset 2. vaihe		4	16			20	

	L	O	H	RT	OT	YHT	
KOULUTYÖ (1 OP)		5	12		10	27	
6.1 Tenttiin valmistautuminen		1			10	2	
6.2 Tenti			12			12	
6.3 Palautus ja loppukeskustelu		4				4	
YHTEENSÄ	38	34	80	58	60	270	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella (toukokuu - kesäkuu).

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston kandidaattien kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Panssarivaunujoukkueen taisteluohje
- Panssarijääkärijoukkueen (CV90) käsikirja (luonnos)
- Panssarijääkäriopas 2000
- Panssarivaunukomppanian käsikirja
- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston opas
- Perustamiskeskusopas
- LKP upseerin opas
- Erikseen jaettavat luentomonistheet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka perusteella määritetään kurssin arvosana. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan panssarivaunu- ja panssarijääkärikomppanian taisteluun. Osajakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

2B02D-opintojakson Mekanisoidun taisteluosaston taistelu 2 op-osajakso

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa mekanisoidun taisteluosaston tilanteen arviointi- ja johtamisprosessin ja johtamismenetelmät toimittaessa valmiusprikaatin osana marssilla
- osaa mekanisoidun taisteluosaston esikunnan työskentelyn, henkilöstön tehtävät ja johtamisvälineet sekä

- tuntee mekanisoidun taisteluosaston esikunnan operatiivisen toimiston tehtävät ja työskentelyn

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun esikuntaharjoitukseen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan taistelukoulutuksen luennoilla sekä esikuntaharjoituksena. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ							HUOM
MEKANISOIDUN TAISTELUOSASTON TAISTELU (2 OP)	L	O	H	RT	OT	YHT	
1. Mekanisoidun taisteluosaston esikunnan organisaatio, henkilöstö ja työjärjestys	1					1	
2. Mekanisoidun taisteluosaston Esikuntaohje ja suunnittelu-prosessi	3	4			4	11	
3 .Suunnitteluprosessi MEKTSTOS esikunnassa Tilanteenarviointi→ Päätös→ Päätöksen toimeenpano (Käskyt + toimintaohjeet)			20	12		32	
MATI -Koulutus			8		2	10	
YHTEENSÄ	4	4	28	12	6	54	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella (kesäkuu-heinäkuu). Panssarijääkärikurssi tai panssarivaunujoukkueen taistelu -kurssi toteutetaan kevätlukukaudella riippuen kalustokurssien suoritusjärjestyksestä.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston kandidaattien kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston opas
- Mekanisoidun taisteluosaston esikuntaohje
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä. Osajaksoa ei arvioida.

2B02E Taktiikan soveltaminen tykistöopinnotsuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä pelkän luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään Tykistökoululla opiskelevalla kenttätykistöopinnotsuunnalla, jolloin opiskelun lähtötaasoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat erot). Lähtötaaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Kenttätykistölän sotatieteellisten opintojen tavoitteena on antaa sellaiset valmiudet, että opiskelija on eriytyvät opinnot suoritettuaan kykenevä toimimaan kenttätykistön tuliasema-, tulenjohto-, mittaus- ja viestikoulutushaaran mukaisissa kouluttaja ja johtajatehtävissä niin asevelvollisten kuin reserviläistenkin kanssa. Opintojen jälkeen työpaikka- ja täydennyskoulutuksena toteutetaan mittaus-tiedustelu- ja sääalan sekä panssaritukiköyksiköiden johtaja- ja kouluttajatehtäviin opettaminen ja ohjaaminen.

Opintojen yksilöityinä tavoitteina on tuottaa sellaiset valmiudet, että opiskelija hallitsee:

- tulenjohtopäällikön,
- tulipatterin jaosjohtajan,
- tulipatterin patteriupseerin sekä
- mittausupseerin tehtävät.

osaa:

- tulipatterin päällikön,
- raketinheitinpatterin jaosjohtajan,
- raketinheitinpatterin patteriupseerin,
- raketinheitinpatterin päällikön,
- tulitoimintaupseerin,
- patteriston esikunta- ja huoltopatterin päällikön,
- patteriston ja pataljoonan viestiupseerin,
- tulenjohto- ja viestipatterin päällikön/tulenjohtoukseerin,
- tykistön tiedustelu-upseerin tehtävät.

Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija:

- kehittää suullista ja kirjallista esitystaitoaan sekä opiskelu-, vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojaan,
- vahvistaa upseerin arvoperustaa,
- kehittää upseerilta edellytettäviä perusominaisuuksia sekä
- vahvistaa itseluottamustaan ja luontevaa esiintymistään.

Sisältö

Opintojakso jakaantuu neljään osajaksoon, joita ovat:

- Tykistön taistelun perusteet (1 op)
- Perusyksikön aselajitaktiikka (7,5 op)
- Joukkoyksikön aselajitaktiikka (2,5 op)
- Aselajitaktiikan soveltaminen (5 op)

Opintojakson toteutukseen liittyy kiinteästi myös kolmannen opiskeluvuoden aikana suoritettavat muiden oppiaineiden opinnot.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat läpileikkauksen kenttätykistöaselajin monipuolisuudesta sekä perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen opintojen aloittamista opiskelija on suorittanut hyväksytysti yhteisten opintojen opinnot taktiikassa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson osajaksot toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä karttahaarjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävinä toimivien suunnitelmien ja käskyjen laadinta sekä ohjataan niiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta.

Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja toisaalta niiden on toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojaksojen tentit perustuvat kurssi-kirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat pitää sisällään hyvinkin yksityiskohtaisia kysy-

myksiä tai esimerkiksi taistelusuunnitelman osia. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tenteissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Opintojakson eri osajaksojen tarkemmat kuvaukset esitellään tämän käsikirjoituksen jälkeen.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Selviää liitteistä osajakoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Osajaksojen arviointi selviää osajaksojen kuvauksista. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02E-opintojakson Kenttätykistön taistelun perusteet 1 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa kenttätykistön taktiikan perusteet ja tulenkäytön järjestelyt
- osaa kenttätykistöaselajin keskeisen käsitteistön ja perussuureet
- osaa taistelua tukevien tulyksiköiden kokoonpanot ja käyttöperiaatteet

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet komppanian tulenkäytön johtamiselle sekä omatoimisesta opiskelusta. Painopisteinä ovat aselajin käsitteet ja määritelmät sekä taktilliset merkit.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Kenttätykistön ja kranaatinheittimistön taktiset merkit ja lyhenteet	1		2	3	
Jääkärikomppanian kokoonpano, varustus, käyttöperiaatteet ja suorituskyky	1			1	
Komppanian tulenjohtovoima ja epäsuoran tulen järjestelyt	1		1	3	
JVP:n kokoonpano, aseistus ja suorituskyky, JP:n kokoonpano, aseistus ja suorituskyky		3		3	
TSTOS:n kokoonpano, aseistus ja suorituskyky	1			1	
Pataljoonan tulenjohtovoima ja epäsuoran tulen järjestelyt	1		1	2	
JVPR:n, JPr:n ja VALMPR:n organisaatiot ja käyttöperiaatteet	2			2	
Tykistöjoukkojen kokoonpanot, aseistus ja käyttöperiaatteet	3		2	5	
Tykistön tehtävät ja taistelijaotus	1		1	2	
A2 tykistöjoukot, aseistus, suorituskyky ja käyttöperiaatteet	3		1	4	
Tentti	1			1	
Tentin palautus	1			1	
YHTEENSÄ	16	3	8	27	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksesta vastaa kenttätykistöopintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- PORJPR (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Jääkärikomppanian opas

- Sotilasmerkistö ja lyhenteet
- Kenttätykistöopas II luonnos
- Kenttätykistöopas III luonnos.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään yksi tentti, joka arvioidaan numeraalisesti. Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä.

2B02E-opintojakson Perusyksikön aselajitaktiikka 7,5 op -osajakso

Oppimistavoite

Tavoitteet selviävät osajakson alaliitteistä.

Sisältö

Osajakso jakaantuu edelleen neljään osajaksoon:

- Komppanian tulenjohtotoiminta (3,0 op)
- Komppanian tulenkäyttö (1,0 op)
- Tulipatterin toiminta (2,5 op)
- Raketinheitinpatterin (kevyt) toiminta (1,0 op).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajaksot sisältävät luentojen, oppimistehtävien ja käytännön harjoitusten lisäksi taistelu- ja ampumarjoituksia, joissa osaamista sovelletaan käytäntöön.

Toteutuspaikka

Osajaksot toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajaksot toteutetaan kolmannen lukuvuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Selviää alaosajaksoittain.

Arviointimenetelmät

Selviää alaosajaksoittain.

Komppania tulenjohtotoiminta 3 op

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- hallitsee komppanian tulenjohtotoiminnan teorian
- osaa ampumatoiminnan, tulenjohtamisen ja tuliasemamittausten matemaattiset ja teoreettiset perusteet
- osaa komppanian ja hallitsee joukkueen viestitoiminnan
- tuntee tiedustelutulenjohtajan tehtävät
- tuntee komppanian viestihuollon järjestelyt.

Sisältö

Tulenjohtaminen sisältää luentoja, oppimistehtäviä, käytännön harjoituksia sekä kirjallisen koulutyön lisäksi taisteluharjoituksen sekä ampumaharjoituksen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ampumatoiminnan käsitteistö	1		1	2	
Tulikomennon rakenne ja tulikomentylyhenteet	1		1	2	
Komppanian tulenjohtueen kokoonpano ja kalusto	1		1	2	
Maalit, niiden tarkkuus ja paikantaminen	1			1	
Tulilajit ja -muodot, suurimmat tulinopeudet	1		1	2	
Tuliannokset ja -nopeudet	1			1	
Tulen teho ja vaikutus maalissa	1			1	
Havainnot ja tulen korjaaminen	1			1	
Tulenaloitustavat	1		1	2	
Patterilla/joukkueella kerroittain ammunta, tulen koossa olo	1			1	
Tuliyksikön kerroittain ammunta ja lähialueen tulittaminen	1			1	
Tarkistusammunnat	1		1	2	
Tulensiirto	1		1	2	
Varmuusetäisyydet	1		1	2	
Tulen keskittäminen kahdella tuliyksiköllä	1			1	
Joukkueen tulisuunnitelma puolustuksessa ja puolustuksen tulenkäyttö	1	1	1	3	
Joukkueen tulisuunnitelma hyökkäyksessä ja hyökkäyksen tulenkäyttö	1	1	1	3	
Erikoisammunnat	1			1	
Ammunnat tykistöryhmällä	1			1	
Tulikomennon eri viestitysmahdollisuudet	1			1	
Tulenjohtoharjoitus 1: Tulenkäyttö joukkueen puolustuksessa ja hyökkäyksessä		12		12	Tulenjohtoharjoitus 1

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ampumaharjoitus 1: Tulenkäyttö joukkueen puolustuksessa ja hyökkäyksessä		20		20	Tulenjohtoharjoitus 2 tai KV tulenjohtoharjoitus
Ampumaharjoitus 2: Tulenkäyttö komppanian puolustuksessa ja hyökkäyksessä		20		20	TYKK:n ampumaharjoitus: toiminta tulenjohtueena
Tentti	3			3	
Tentin palautus	1			1	
YHTEENSÄ	24	54	10	88	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1,
- Jalkaväen taisteluohjesääntö,
- Jääkärikomppanian opas,
- Joukkueen opas,
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet,
- Kenttätykistöopas I,
- Kenttätykistöopas II luonnos,
- Kenttätykistöopas IV,
- Kenttätykistöopas V,
- Tykistön viestiliikenneohje,
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään yksi tentti. Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä.

Komppanian tulenkäyttö 1 op

Oppimistavoite

Osajaksoson tavoitteena on, että opiskelija:

- hallitsee tulenjohtajan johtamistoiminnan hyökkäyksessä ja puolustuksessa
- hallitsee tulenjohtamisen käytännön valmiudet hyökkäyksessä ja puolustuksessa
- osaa komppanian tulenkäytön järjestelyt hyökkäyksessä ja puolustuksessa

- osaa kompanian johdossa olevien ja sen taistelua tukevien tuliyksiköiden käyttöperiaatteet hyökkäyksessä ja puolustuksessa
- osaa soveltaa oppimaansa teoriaa eri kenttäyhteyksien tehtävissä
- tuntee kansainvälisesti käytössä olevat tulenjohtolliset käytännöt
- osaa tulenjohtopäällikön tehtävät sekä kompanian tulenkäytön suunnittelun hyökkäyksessä ja puolustuksessa.

Sisältö

Kompanian tulenkäyttö sisältää luentoja, ryhmätöitä, oppimistehtäviä, käytännön harjoituksia sekä kirjallisen koulutyön lisäksi ampumaharjoituksen, jossa taktiikan perusteita sovelletaan käytäntöön.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Kompanian puolustustaistelun periaatteet	1			1	
Kompanianpäällikön ja tulenjohtopäällikön yhteistoiminta, tulenjohtopäällikön tehtävät	1		1	2	
Kompanian päällikön ja tulenjohtopäällikön tilanteenarviointi puolustuksessa, kompanian päällikön päätös ja taistelusuunnitelma puolustuksessa	1			1	
Kompanian tulisuunnitelma puolustuksessa	1	1		2	
Tulenjohtopäällikön suunnitelma	2	5	2	9	
Tulenjohtopäällikön käsky puolustuksessa	1	1		2	
Kompanian hyökkäystaistelun periaatteet	1			1	
Kompanian päällikön ja tulenjohtopäällikön tilanteenarviointi hyökkäyksessä, kompanian päällikön päätös ja taistelusuunnitelma hyökkäyksessä	1		1	2	
Kompanian tulisuunnitelma hyökkäyksessä, tulivalmistelu	1	1		2	
Tulenjohtopäällikön suunnitelma	2	5		7	
Tulenjohtopäällikön käsky lähtöalueella ja lähtöasemassa		1	1	2	
Tentti	3			3	
Tentin palautus	1			1	
YHTEENSÄ	16	15	5	36	

Toteutuspaikka

Alaosajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Alaosajakso toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Osaajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A3
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- Jääkärikomppanian opas
- Joukkueen opas
- Sotilaslyhenteet ja merkit
- Kenttätykistöopas II luonnos
- Kenttätykistöopas III luonnos.

Arviointi

Alaosajaksosta järjestetään yksi tentti. Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä.

Tulipatterin toiminta 2,5 op**Oppimistavoite**

Osaajaksoston tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa tulipatterin tulariasematoiminnan suunnittelun ja johtamisen
- osaa tulipatterin eri johtajatehtävät
- osaa tulipatterin taistelutekniikan sekä tulariasema- ja ampumatoiminnan
- tuntee tulitoimintapuseerin tehtävät

Sisältö

Tulipatterin toiminta sisältää luentoja, oppimistehtäviä, käytännön harjoituksia, kirjalliset koulutyöt sekä taistelu-, kehys- ja ampumaharjoituksia.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tulipatterin kokoonpano ja kalusto sekä henkilöstön tehtävät	1		1	2	
Tulipatterin päällikön ja patteriupseerin johtamistoiminta, käskyt	1		1	2	
Tulipatterin taisteluasemat	1		1	2	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tuliaseman tiedustelu, valmistaminen ja asemaanajo sekä ampumavalmiuden saavuttaminen	1			1	
Tulipatterin lähipuolustus ja panssarintorjunta, torjuntajoukkueen kokoonpano, käyttöperiaate ja kalusto	2		2	4	
Tulipatterin komentopaikan viestijärjestelyt	1			1	
Tulipatterin auraukset	1			1	
Suora-ammunta	1			1	
Kääntöasematoiminta	1			1	
Tulipatterin käskyt		12	4	16	
Tuliasemien tiedustelu ja valmistelu		3		3	
Lähipuolustuspiirroksen perusteet		2		2	
Tuliasemaharjoitus 1: - Tulijaoksen toiminta		10		10	
Tuliasematoiminnan tentti	2			2	
Tentin palautus	0,5			0,5	
Ampumataulukot ja niiden käyttö, sääsanoman rakenne ja tarkkuus	1			1	
Laskijoiden tehtävät	1			1	
Lentoradan korjauslaskelma	1			1	
Patteritason kuntoonlaitto, tasomerkinnät, siirtokortti	1			1	
Ampuma-arvojen määrittäminen	1			1	
Tulipatterin päällikön ja laskijoiden yhteistoiminta	1			1	
Tulitoimintaupseerin- ja aliupseerin yhteistoiminta	1	4		5	Kehysharjoitus 1 ja 2
Tuliasemaharjoitus 2: - Tulipatterin toiminta		10		10	Tuliasemaharjoitus 2
Ampumatoiminnan tentti	1,5			1,5	
Tentin palautus	0,5			0,5	
YHTEENSÄ	21	41	9	71	

Toteutuspaikka

Alaosajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Alaosajakso toteutetaan kolmannen lukuvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Harjoitusvahvuudet A1
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas III luonnos
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas VI
- Kenttä- ja keskiötykistön ampumatarvikkeet
- Kenttätykistön viestivälineohje
- Linnoittamisopas I
- Maastouttamisopas

Arviointi

Alaosajaksosta järjestetään kaksi tenttiä. Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä.

Raketinheitinpatterin (kevyt) toiminta 1 op**Oppimistavoite**

Osajaksoson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa kevyen raketinheitinpatterin tuliasematoiminnan suunnittelun ja johtamisen
- osaa kevyen raketinheitinpatterin eri johtajatehtävät
- tuntee raskaan raketinheitinpatterin organisaation, kaluston, käyttöperiaatteet sekä taktisen toiminnan.

Sisältö

Opinnot sisältävät luentoja, käytännön harjoituksia, kirjallisen koulutyön sekä taistelu- ja ampumarajoituksen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Raketinheitinpatterin koonpano ja kalusto sekä henkilöstön tehtävät, patterin käyttöperiaatteet	2	5	2	9	Raketinheitinampumaharjoitus
Patterin päällikön ja patteriupseerin johtamistoiminta, käskyt	1	5		6	Raketinheitinampumaharjoitus
Raketinheitinpatterin ja heittimen tuliasema	1	1	1	3	
Ampuma-arvojen määrittäminen	2	5		7	
Tentti	1			1	
Tentin palautus	1			1	
YHTEENSÄ	8	16	3	27	

Toteutuspaikka

Alaosajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Alaosajakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Alaosajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas VI
- Raketinheitinpatterin tuliasematoimintaohje
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet

Arviointi

Alaosajaksosta järjestetään yksi tentti. Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä.

2B02E- opintojakson Joukkoyksikön aselajitaktiikka 2,5 op -osajakso

Oppimistavoite

Tavoitteet selviävät osajakson alaosajaksosta

Sisältö

Osajakso jakaantuu edelleen kahteen alaosaan:

- Pataljoonan tulenkäyttö ja viestitoiminta (1,5 op)
- Patteriston johtamis- ja mittaustoiminta (1,0 op).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajaksot sisältävät luentoja, oppimistehtäviä ja käytännön harjoitusten lisäksi kaksi esikuntaa ja komentopaikkaharjoitusta, joissa osaamista sovelletaan käytäntöön.

Toteutuspaikka

Osajaksot toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajaksot toteutetaan 3. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Selviää alaosaosittain.

Arviointi

Joukkoyksikön aselajitaktiikasta järjestetään yksi viestitoiminnan tentti (1,5 op), jossa yhdistyy pataljoonan ja patteriston viestitoiminta sekä yksi mittaustoiminnan tentti (1,0 op). Opintojen hyväksytyt suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä. Pataljoonan tulenkäytön suunnittelusta ja patteriston johtamistoiminnasta ei järjestetä tenttiä.

Pataljoonan tulenkäyttö ja viestitoiminta 1,5 op**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa pataljoonan taistelua tukevien tulyyksiköiden käyttöperiaatteet
- osaa tulenojohtajaseerin, tulenojohto- ja viestipatterin päällikön, tykistön tiedustelu-upseerin sekä tiedustelutulenojohtajan tehtävät
- osaa pataljoonan viestiupeerin tehtävät
- tuntee yhtymän tulenkäytön viestijärjestelmän
- tuntee pataljoonan tulenkäytön järjestelyt
- syventää aselajin taktista näkemystään

Sisältö

Tulenojohtaminen sisältää luentoja, oppimistehtäviä, käytännön harjoituksia sekä kirjallisen koulutyön lisäksi taisteluharjoituksen sekä ampumaharjoituksen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tulenjohto- ja viestipatterin päällikön tehtävät	1			1	
Pataljoonan puolustustaistelun periaatteet, tulenkäyttö puolustuksessa	2		1	3	
Pataljoonan tulenjohtovoima ja sen käyttö, Pataljoonan komentopaikka, henkilöstö ja tehtävät	1		2	3	
Pataljoonan viestitoiminta	1			1	
Pataljoonan tiedustelu, tiedusteluunnilma	2	5		7	
Tiedustelutietojen kokoaminen, käsittely ja hyödyntäminen	1			1	
Tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminta puolustustaistelussa, yhteistoiminta pataljoonan komentajan kanssa	0,5			1	
Pataljoonan hyökkäystaistelun periaatteet, tulenkäyttö hyökkäyksessä	2		1	3	
Tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminta hyökkäystaistelussa	0,5		1	2	
Tulenjohtokomentajan suunnitelma puolustuksessa ja hyökkäyksessä	2			1	
Pr 2005:n tulenjohtotoiminta	2		1	3	
Komentopaikkaharjoitus 1: - komentopaikan järjestelyt - henkilöstön tehtävät - esikuntatyöskentely - tiedustelutulenjohtajan tehtävät		5		5	
Prikaatin viestijärjestelmä, viestiliikenneasiakirjat sekä niiden jako ja käyttö	1			1	
Pataljoonan komentopaikan viestijärjestelyt	2			2	
Pataljoonan viestiupseerin tehtävät	1			1	
Pataljoonan komentopaikan tiedustelu ja valmistelu		2		2	KNTOPHARJ2

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Pataljoonan komentopaikan perustaminen		2		2	KNTOPHARJ2
Viestiupseerin johtamistoiminta, viestisuunnitelma ja käskyt		2		2	KNTOPHARJ2
Tentti	1				
Tentin palautus	1				
YHTEENSÄ	21	16	7	44	

Toteutuspaikka

Osajaksototeutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajaksototeutetaan 3. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Kenttäohjesääntö II Jääkäriprikaatin taistelu
- Kenttäohjesääntö yleinen
- Prikaatin taisteluohje
- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkärikomppanian opas
- Tiedusteluopas
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas V
- Kenttätykistöopas VI
- Huollon käsikirja
- Ilmatorjunnan taisteluohjesääntö
- Linnoittamisopas 1
- Maastouttamisopas
- Sulutusohjesääntö
- Pioneerijoukkueen opas
- Suojeluopas
- Tykistön viestiliikenneohje
- Viestiliikenneopas

- Yhtymän viestitoimintaopas
- Elektronisen sodankäynninopas
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet.

Patteriston johtamis- ja mittaustoiminta 1 op

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa toimia kaikissa patteriston päällikkötehtävissä
- osaa suunnitella ja johtaa patteriston mittaustoimintaa
- tuntee patteriston tuliasematoiminnan suunnittelun ja johtamisen.

Sisältö

Opinnot sisältävät luentoja, ryhmätöitä, käytännön harjoituksia, kirjallisen koulutyön sekä komentopaikka- ja esikuntaharjoituksen, jossa opiskeltua teoriaa sovelletaan käytännössä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Patteriston kokoonpano ja henkilöstön tehtävät	1		1	2	
Esikunta- ja huoltopatterin päällikön tehtävät	1			1	
Patteriston komentajan suunnitelma	3			3	
Patteriston junakuljetus ja marssi	1			1	
Patteriston tuliasema-alue	1			1	
Tuliasemien tiedustelu ja valmistelu ja ryhmittäminen	1			1	
Patteriston komentopaikan järjestelyt	1			1	KNTOPHARJ2
Sääpalvelun tehtävät ja organisaatio	1			1	
Sääsanoma laatiminen	1			1	
Tykistön mittausjoukot, niiden käyttö ja tehtävät	1			1	
Patteriston tuliasemamittaukset ja mittausryhmän toiminta tulipatterissa	2			2	
Mittausupseerin mittaussuunnitelma	2	2		4	
Komentopaikkaharjoitus 1: - komentopaikan järjestelyt - henkilöstön tehtävät - esikuntatyöskentely		5		5	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Patteriston viestiupseerin tehtävät, komentopaikan tiedustelu ja valmistelu	1	1		2	KNTOPHARJ2
Patteriston komentopaikan perustaminen		2		2	KNTOPHARJ2
Viestiupseerin johtamistoiminta, viestisuunnitelma ja käskyt		2		2	KNTOPHARJ2
Tentti	1			1	
Tentin palautus	1			1	
YHTEENSÄ	19	12	1	32	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 3. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa kenttätykistölinjan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojen aikana jaetaan opetusmonisteita sekä ohjaavia itseopiskelutehtäviä. Lähdemateriaalina käytetään seuraavia kirjoja:

- Kenttäohjesääntö II Jääkäriprikaatin taistelu
- Kenttäohjesääntö yleinen
- Prikaatin taisteluohje
- Harjoitusvahvuudet A1
- Harjoitusvahvuudet A2
- Jääkäriprikaatin väliaikainen harjoitusvahvuus
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Jääkärikomppanian opas
- Tiedusteluopas
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas V
- Kenttätykistöopas VI
- Huollon käsikirja
- Ilmatorjunnan taisteluohjesääntö
- Linnoittamisopas 1
- Maastouttamisopas
- Sulutusohjesääntö
- Pioneerijoukkueen opas

- Suojeluopas
- Viestiliikenneopas
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Elektronisen sodankäynninopas
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet

2B02E-opintojakson aselajitaktiikan soveltaminen 5 op -osajakso

Oppimistavoite

Osjakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa aselajinsa tilanteenarvioinnin, toiminnan suunnittelun ja johtamisen
- osaa soveltaa aselajinsa taktisia käyttöperiaatteita perus- ja joukkoyksikkö-tasolla erilaisissa olosuhteissa ja tilanteissa

Sisältö

Opinnot koostuvat aselajijakson harjoituksissa tehtävistä taktisista suunnitelmista, niiden tarkasteluista sekä palautteesta. Jaksoon sisältyvät tulenjohton, tuliaseaman sekä mittauksen taktiset ratkaisut eri tilanteissa ja taistelulajeissa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tykistön ampumaharjoitus 2 : - toiminta tulenjohtopäällikkönä - toiminta tulenjohto- ja viestipatterin päällikkönä - toiminta tulenjohtoupseerina / tykistön tiedustelu-upseerina	2	50		52	
Tykistökoulun ampumaharjoitus 1: - toiminta tulijaoksessa	1	30		31	
Tykistön ampumaharjoitus 1: - toiminta tulipatterin päällikkönä ja patteriupseerina	2	50		52	
Palautetilaisuus	2			2	
Tulosten analysointi	2			2	
YHTEENSÄ	9	130		139	

Toteutuspaikka

Osjakso toteutetaan kokonaisuudessaan Tykistökoulussa.

Toteutusajankohta

Osjakso toteutetaan 3. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osjaksosta vastaa kenttätykistölän kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Lähdekirjallisuutena toimii aiempien taktiikan opintojen kirjallisuus.

Arviointi

Opinnot arvioidaan karttajarjoituksissa läpäisyperiaatteella. Toiminta taistelu- ja ampumaharjoituksissa arvioidaan johtamissuorituksen arviointilomakkeella. Arvosana muodostuu johtamissuoritusten arviointien perusteella.

2B02F Taktiikan soveltaminen ilmatorjuntaopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-toimisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Oma toimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsityksen ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisympäristön merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: toimintavalmiuden perusteet, ilmauhka, ilmapuolustusjärjestelmä sekä lentotukikohdan taistelu, jotka on kuvattu tämän käsikirjoituksen alaosaosajaksokuvauksissa.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksittain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksittain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot sekä lentotukikohdan taistelu järjestetään Ilmasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

- Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.
- Kirjallisuus ja muu oheismateriaali
- Kuvattu osajakoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hylätyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajakson aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (2op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajakoittain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalautteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02F-opintojakson Opintojakson koulutyö 2 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opetettuihin asioihin myös osajaksojen jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksoa tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Koevastauksen palautusajankohta on ennen ”tukikohdan taistelu” osajaksoa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi koevastausta tehdessään samat lähökohdat (osajakso voidaan suorittaa monella eri tavalla).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen			27 h	27 h	
Opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			54 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehdyt ryhmätyöt ja muut suoritukset tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojaksoson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäsily ennen opintojaksoson alkua sekä toimintakertomus opintojaksoson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02F-opintojaksoson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajaksojon jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilalakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin.

Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen).

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liiketransporttijärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskittetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapuolustusvoimien ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista

- Kenttäohjesääntö yleinen osa 2008
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02F-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskyyvyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisientiedustelukaluston, ilmaherruushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskyyvyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskyyvystä ja niiden olosuhderajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriittisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskyyvyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskyyvyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteiden vaikutusta ilmatoimintaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuden tutustuen ja ryhmätöin.

Opetus on luonteeltaan harjoitettavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltailmavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelujärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008		8	8		Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm,
Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo	2			16	Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonistheet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytyt/hylätyt. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02F-opintojakson Ilmapuolustusjärjestelmä 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää ilmapuolustuksen ja ilmavoimien joukot ja pääjärjestelmät. Tietää ilmavoimien pääjärjestelmien rakenteen ja toiminnan integroinnin ilmavoimien tehtävän toteuttamiseksi eri valmiustiloissa. Tuntee ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet sekä eri johdotoportaiden roolit. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisjärjestelmän merkityksen valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana. Tavoitteen saavuttamiseksi opiskelijan on tiedettävä valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän rakenne, toimintaperiaatteet ja suorituskykytekijät. Opiskelija tietää kaikki tukikohtatoiminnot, niiden toteuttamisperiaatteet ja tukikohtatoimintoja toteuttavat joukot ja niiden suunnitteluprosessit. Opiskelija tuntee tukikohdan taistelun suunnittelun ja johtamisen päämäärät, johtamislajit, johtosuhteet sekä johtamis- ja suunnitteluprosessit.

Sisältö

Osajakson sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta. Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisketjuun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakson aloittaa kolmannen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Osajakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Ilmapuolustusjärjestelmän opetukseen pyritään liittämään opintomatka operatiiviseen lennostoon. Opintomatkan tarkoituksena on tutustua PÄÄJOKEn sekä hävittäjälaivueen toimintaan. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ilmapuolustusseminaari	27			27	
Ilmapuolustusjärjestelmän osajärjestelmät	16	4		20	
Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)	6	2	2	10	
Hävittäjälentolaivueeseen ja pääjohtokeskukseen tutustuminen		24		24	
YHTEENSÄ	49 h	30 h	2 h	81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonistheet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan asteikolla hyväksytty/hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02F-opintojakson Lentotukikohdan taistelu 6 op -osajakso**Oppimistavoite**

1. luokan tukikohdan päätehtävänä on luoda ja ylläpitää tukeutumisedellytykset 1-2 hävittäjäparvelle. Tukikohtaharjoituksessa opiskelija harjaantuu tukikohdan taistelun suunnitteluun ja johtamiseen valmiutta kohotettaessa (painostusvaihe) ja SIETO -vaiheessa. Harjoituksen jälkeen opiskelijalla on kokemus toimimisesta tukikohdan esikuntatehtävissä ja eri joukkojen sekä toimialojen johtotehtävissä. Harjoituksen jälkeen opiskelija hallitsee tärkeimpien lentotukikohdan joukkojen tehtävät (määritellään harjoituskohtaisesti), joukkojen käytön suunnittelun, johtamisen sekä yhteistoiminnan muiden joukkojen kanssa; osaa TKKE operatiivisen ja taktisen tasan johtamisprosessin; osaa toiminnan perusyksikön (vast.) päällikön päätöksen tekemiseksi ja taistelusuunnitelman laatimiseksi; osaa esikuntatyöskentelyn perusteet mukaan lukien tietoturvallisuus, ilmasuojelu, henkilö- ja tilaturvallisuus; osaa 1. luokan lentotukikohdan tehtävät ja tuntee toiminnan osana lennoston taistelua; tuntee tukikohdan esikunnan tehtävät ja yhteistoiminnan eri toimialojen kanssa.

Sisältö

Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen operatiivisen sekä tulenkäytön johtamisketjuun tukikohdan näkökulmasta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan sotilaallisena suunnittelu- ja johtamisharjoituksena. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Valmistautumistehtävät			10	10	
Lentotukikohdan suunnittelu- ja johtamisharjoitus		140	12	152	
YHTEENSÄ		140 h	22 h	162 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Liddell Hart, B.H. Strategy: The indirect approach, 1967
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02G Taktiikan soveltaminen pioneeri- ja suoje luopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu kognitiivis- konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Osa opintojakson ensimmäisistä perusteluennosta perustuu oppimiskäsitykseen, jossa opiskelijalle opetetaan pioneeri- ja suoje luotoiminnan käsitteet ja periaatteet johdetusti ja vähemmän konstruktivistisesti. Opetuksessa painotetaan ajattelun käyttöä ja vaihtoehtojen löytämistä pioneeri ja suoje luotoiminnan toteuttamisessa ryhmätöiden, keskusteluiden sekä jatkuvan vuoro- vaikutuksen keinoin.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoista osalla on kokemuksia ja aikaisempaa taustaa pioneeriaselajista varusmiespalveluksen tai työtehtävien osalta. Opiskelun lähtökohtana on kuitenkin että peruskäsitteet opiskellaan samalle tasolle.

Oppimistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa sodan ajan pioneerijoukkueen joukkueen toiminnan suunnittelun ja johtamisen. Opiskelija osaa sodan ajan ja suoje lu- ja pioneeriryksikön toiminnan suunnittelun sekä johtamisen. Opiskelija tuntee joukkoyksikkötasan ja alueellisen pioneeritoiminnan.

Sisältö

Opintojakso sisältää neljä osajaksoa, joista ensimmäistä käsittelevät joukkue- tasan toimintaa. Osajaksot sisältävät luentoja, ryhmätyöskentelyä, käytännön harjoituksia sekä maastoharjoituksia. Joukkoyksikkötasan pioneeritoimintaa ja yhtymän pioneeritoimintaa käsitellään opetuksen kehyksenä. Perusteluen- toja lukuun ottamatta opetuksen painopiste on käytännön harjoituksissa ja ryhmätyöskentelyssä.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää valmiuksia toimia rauhan ajan perusyksikön koulutta- jan tehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijoilla on oltava suoritettuna sotatieteiden kandidaatin tutkinnon ensimmäisen ja toisen vuosikurssin operaatiotaidon ja taktiikan opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla opetus muodostuu teorialuennoista, ryhmätöistä, käytännön harjoituksista, etätehtävistä sekä maastoharjoituksista, jotka sisältävät käy- tännön harjoittelua sekä ryhmätyöskentelyä.

Opintojakso jakautuu neljään osajaksoon, jotka ovat:

- Joukkueen taistelu 4 op
- Pioneeriyksikön taistelun perusteet 4 op
- Suojeluyksikön taistelun perusteet 4 op
- Pioneerii ja suojeluyksikön taistelu 4 op

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Pioneerii- ja Suojelukoululla Keuruulla. Käytännön harjoituksia toteutetaan Keski- Suomen alueella

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan kolmannen lukuvuoden aikana

Vastuutaho

Opintojakson vastuutahona toimii kadettikurssin kurssin johtaja. Opetuksen järjestää Korkeakouluosasto yhteistyössä Pioneerii- ja suojelukoulun muiden osastojen kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opetuksessa käytettävä kirjallinen aineisto koostuu huoltoaselajin voimassa olevista ohjesäännöistä ja oppaista, yleisen taktiikan ohjesäännöistä sekä Pioneerii ja suojelukoulun tuottamista opetusmonisteista sekä teknisistä ohjeista.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kustakin osajaksosta järjestetään tentti, joista kukin vaikuttaa opintojakson arviointiin. Opintojakson arvostelu perustuu tenttien hyväksytyyn suoritukseen. Tenttien osuus opintojakson arvostelusta on 80 prosenttia. Opiskelijoiden opintojakson aikana laatimat ryhmätyöt ja suunnitelmat arvioidaan sekä niistä annetaan palaute. Henkilökohtaiset oppimistehtävät ja käytännön suoritukset muodostavat 20 prosenttia arvioinnista. Tentit arvioidaan asteikolla 0-5. Hylätyksi arvioitujen tenttien osalta toimitaan Maanpuolustuskorkeakoulun arviointiohjeen mukaan.

Palaute

Opintojakson päättyessä kerätään opiskelijoilta palaute, jossa käsitellään koko opintojakson sisältöä. Palaute toteutetaan kysymyssarjoja sekä sanallista palautetta hyödyntäen. Jokaisesta osajaksosta kerätään vapaamuotoinen palaute kirjallisena. Lisäksi jokainen palautekysely reflektoidaan suullisesti osajaksoson päättyttyä.

2B02G-opintojakson Joukkueen taistelu 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Sotataidollisena tavoitteena on, että opiskelija tuntee harjoitusvastustajan moottoroidun jalkaväkirykmentin taktiikan hyökkäyksessä ja puolustuksessa

siten, että ymmärtää sen merkityksen pioneeriyksikön toiminnalle ja suojelutoiminnalle. Lisäksi opiskelija tuntee pioneeriyksikön käyttöperiaatteen suluttamis- ja liikkeenedistämistehtävissä

Johtamistaidollisena tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää pioneeriyksikön johtamisprosessin ja toiminnan aikajänteen merkityksen pioneerijoukkueen johtamiseen

Sotateknisenä tavoitteena on syventää opiskelijoiden ymmärrystä pioneerijoukkueen välineiden käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

- Harjoitusvastustajan pioneeritoiminta
- Pioneeriaselajin taktiikan perusteet, joukkueen johtaminen puolustuksessa ja hyökkäyksessä taktisen ajattelun mukaan
- Osajakso sisältää opintoja seuraavista aineopinnoista
- Taktiikan soveltaminen, 2B02
- Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi, 1B05
- Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I ja/tai II, 4B19/4B20

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
PIONEERIJOUKKUEEN TAISTELU (TH1)					
Aloittaminen - taktiikan opetus PIONJASLUK:lla - oppimistavoite ja läpivienti	1			1	
HARJOITUSVASTUSTAJA (perusteet)					
Alustus - harjoitusvastustajan operatioiden ja taktiikan perusteet - MTJVDIV kokoonpano ja käyttöperiaatteet - MTJVDIV tuki MTJVRYKM:lle	2			2	
Ryhmätyö - MTJVRYKM hyökkäys * arvio todennäköisestä toiminnasta * joukkojen käyttö * pp MTJVP:ssa - organisaatiotarkastelu * johto-, tehtävä- ja tukihenkilöstö (MTJVRYKM, MTJVP, MTJVK) * vahvuudet ja heikkoudet	3	8		11	Oppitunti = töiden esittely

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
HARJOITUSVASTUSTAJAN PIONEERITOIMINTA					
Alustus - MTJVDIV ja MTJVRYKM pio- neeritoiminta ja -joukot - suluttamisvälineet ja -mene- telmät - ylimenovälineet ja -menetel- mät - raivaamisvälineet ja -mene- telmät	2		2	4	
Ryhmätyö - MTJVDIV ja MTJVRYKM raivaamiskyky - MTJVDIV ja MTJVRYKM ylimenokyky - MTJVDIV ja MTJVRYKM suluttamiskyky - kaluston ja joukon vahvuudet ja heikkoudet maastotarkastelu tehtyyn arvioon vastustajan todennä- köisestä toiminnasta	2	12		14	Oppitunti = töiden esittely
HARJOITUSVASTUSTAJAN SUOJELUTOIMINTA					
Alustus - CNRN-aseet - polttotaisteluaseet	1		1	2	
TAISTELUOSASTO (JP) PERUSTEET					
* kokoonpano ja käyttöperi- aatteet * suoritevaatimukset * puolustus * SWOT-analyysi	2	4		6	
TAISTELUOSASTO (JP) PIONEERITOIMINTA					
* suluttaminen * liikkeen edistäminen * linnoittaminen	2			2	
PIONJ/JP:N SUOJELUTOIMINTA					
* JP:n suojelujoukot ja suojelu- toiminta * PIONJ:n suojelun suoritevaa- timukset * suojelutoiminnan huomioon ottaminen PIONJ:n toiminnan suunnittelussa	2			2	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
TAISTELUOSASTON JOHTAMINEN, PUOLUSTUS					
* TST-OS:n tehtävä * tilanteenarviointi * vaihtoehdot * komentajan päätös * tiestön käyttökokous	1	2		3	
TAISTELUOSASTON PIONEERITOIMINNAN SUUNNITTELU, PUOLUSTUS					
* pioneerisuunnitelma - suluttaminen - linnoittaminen - liikkeen edistäminen	1	2		3	
PIONJ/JP:N JOHTAMISPROSESSI, PUOLUSTUS					
* PIONJ:n tilanteenarviointi * toiminnan suunnittelu * PIONJJOHT:n käsky	1	5		6	
PIONJ/JP:N JOHTAMISTOIMINTA, PUOLUSTUS					
Case-harjoitus		2		2	
JÄÄKÄRIPATALJOONAN HYÖKKÄYS, PERUSTEET					
* JP:n tehtävä * tilanteenarviointi * vaihtoehdot * komentajan päätös * tiestönkäyttökokous	1	2		3	
JÄÄKÄRIPATALJOONAN PIONEERITOIMINNAN SUUNNITTELU, HYÖKKÄYS					
JP:n pioneerisuunnitelma * liikkeen edistäminen * suluttaminen	1	3		4	
PIONJ/JP:N JOHTAMISPROSESSI, HYÖKKÄYS					
* PIONJ:n tilanteenarviointi * toiminnan suunnittelu * PIONJJOHT:n käsky	1	5		6	
PIONJ/JP:N JOHTAMISTOIMINTA, HYÖKKÄYS					
Case-harjoitus		3		3	
Taktiikan harjoitus 1 :n koe (so-vellettu)			4	4	
YHTEENSÄ	24	49	7	80	

Toteutuspaikka

Pioneeri- ja Suojelukoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukaudella

Vastuutaho

Kurssinjohtaja, taktiikan opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Pioneerijoukkueen käsikirja
- Harjoitusvahvuus A1
- Kenttäohjesääntö II
- Erikseen jaettava opetusmateriaali

Arviointimenetelmät

Osajaksosta järjestetään kirjallinen tentti, jonka läpäisy on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusaa arvosteluohjeen mukaisesti. Osajaksoson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02G-opintojakson pioneeriyksikön taistelun perusteet 4 op-osajakso**Oppimistavoite**

Kokonaistavoitteena on antaa valmiudet toimia sodan ajan pioneeriyksikön päällikön ja varapäällikön tehtävissä. Sotataidollisena tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää yhtymän pioneeritoiminnan järjestelyt ja yhteistoiminnan muiden aselajien kanssa, osaa joukkueen ja komppanian sotavarustuksen ja käyttöperiaatteet, osaa moottoroidun JVD:n/vast taktiikan sekä vihollisen pioneerijoukkojen käyttöperiaatteet ja pioneeritoiminnan ja tuntee harjoitusvastustajan kokonaistulenkäyttö, tuntee pioneeriyksikön yhteistoimintaosapuolet, tuntee toimintaympäristön ja olosuhteiden vaikutuksen yksikön suorituskykyyn. Johtamistaidollisena tavoitteena on, että opiskelija osaa sodan ajan pioneeriyksikön johtamisen suluttamis- ja liikkeenedistämis-tehtävissä, tuntee komppanian suunnittelu- ja johtamisprosessin. Sotateknisenä tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystä pioneeriyksikön sotavarustuksen käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

- Pioneeriaselajin taktiikan syventäminen komppania taktiseen kehyykseen sekä pioneeriyksikön johtaminen suluttamis- ja liikkeenedistämis-tehtävissä hyökkäyksessä ja puolustuksessa.
- Yhtymän pioneeritoiminnan järjestelyt ja yhteistoiminta muiden aselajien kanssa.

- Vihollisen toiminta operatiivisella tasolla sekä CBRN-ase ja polttoase ja niiden vaikutus ja käyttö.
- Osajakso sisältää opintoja seuraavista aineopinnoista: Taktiikan soveltaminen (2B02) Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi (1B05) ja Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I ja/tai II (4B19/4B20).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
PIONEERIIKSIKÖN TAISTELUN PERUSTEET (TH2)					
Aloittaminen - oppimistavoite ja läpivienti	1			1	
PERUSTEET					
Johtamis- ja maastosuunnitelusovellukset	1	7		8	
Vihollisen toiminta	2	8	2		
Yhtymän puolustus ja hyökkäys yhtymän pioneeritoiminta pioneeriyksikön rooli yhtymän taistelussa	3		1	4	
Organisaatiot käyttöperiaatteet suorituskyky	3		1	4	
Suluttamistehtävän toteuttaminen	1		1	2	
Tienpitotehtävän toteuttaminen	1		1	2	
Raivaamistehtävän toteuttaminen	1		1	2	
Yksikön huollon toteuttaminen	2		1	3	
Yksikön viestitoiminnan järjestelyt	2		1	3	
PUOLUSTUSTAISTELU					
Toimintaympäristön vaikutus pioneerikompanian suorituskykyyn	2	6		8	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Oman joukon suorituskyky - resurssianalyysi	1	6		7	
Vihollisen vaikutus yksikön tehtäviin	1	5		6	
Yksikön marssi ja ryhmittymi- nen	1	7		8	
Pioneerikomppanian suunnitte- luprosessi	1			1	
- suunnittelun käynnistäminen	1	3		4	
- suunnitteluperusteiden mää- rittäminen	1	7		8	
- toiminta-ajatuksen laatiminen	1	7		8	
- suunnitelman laatiminen	1	7		8	
Käskyjen laatiminen esikäskyt taistelukäskyt käsky	1	8		9	
HYÖKKÄYSTAISTELU					
Oman joukon suorituskyky - resurssianalyysi	1	3		4	
Vihollisen vaikutus yksikön tehtäviin	1	3		4	
Toimintaympäristön vaikutus	1	4		4	
- suunnittelun käynnistäminen	1	2		4	
- suunnitteluperusteiden mää- rittäminen	1	6		7	
- toiminta-ajatuksen laatiminen	1	7		8	
- suunnitelman laatiminen	1	7		8	
Käskyjen laatiminen esikäskyt taistelukäskyt käsky	1	8		9	
KOULUTYÖ			6	6	
YHTEENSÄ	37	107	15	160	

Toteutuspaikka

Pioneerii- ja Suojelukoulu, lähialueet

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Kurssinjohtaja, taktiikan opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuus A1, moniste, uusimmat versiot (2005)
- Pioneerijoukkojen käsikirja 2001, PvKK, Ykkös-Offset Oy, Vaasa, 2001
- Pioneeripataljoonan käsikirja 2003
- Yhtymän pioneeritoiminnan käsikirja 2004

Arviointi

Osajaksosta järjestetään kirjallinen tentti, jonka läpäisy on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajaksoson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02G-opintojakson Suojeluyksikön taistelun perusteet 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Kokonaistavoitteena on antaa valmiuksia toimia sodan ajan suojeluyksikön päällikön ja varapäällikön tehtävissä. Sotataidollisena tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää yhtymän suojelutoiminnan järjestelyt ja yhteistoiminnan muiden aselajien kanssa, tuntee harjoitusvastustajan CBRN- ja polttoaseet ja niiden vaikutuksen suojeluyksikön toimintaan, tuntee komppanian toimintaympäristön, tuntee yhteistoimintaosapuolet, tuntee joukkueen ja komppanian sotavarustuksen ja käyttöperiaatteet sekä ymmärtää joukkueiden toiminnan suojelukomppanian osana. Johtamistaidollisena tavoitteena on, että opiskelija osaa sodan ajan suojeluyksikön johtamisen ja tuntee suojeluyksikön suunnittelu- ja johtamisprosessin

Sotateknisenä tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystä suojeluyksikön sotavarustuksen käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

- Suojelutaktiikan perusteet, suojelujoukkueen ja -komppanian johtaminen suojelutehtävässä taktisen ajattelun mukaan
- Vihollisen CBRN -ase ja polttoase sekä niiden vaikutus ja käyttö
- Osajakso sisältää opintoja seuraavista aineopinnoista:
- Taktiikan soveltaminen, 2B02
- Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi, 1B05
- Puolustusshaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I ja/tai II, 4B19/4B20

Opetus- ja opiskelumenetelmät

YHTEENSÄ	L	RT/ HRAJ	OT	YHT	HUOM
SUOJELUYKSIKÖN TAISTELUN PERUSTEET (TH3)					
Aloittaminen - oppimistavoite ja läpivienti	1			1	
Suojelukomppanian Ylempijohtoporras Organisaatio Suorituskyky Käyttötarkoitus Käyttöperiaatteet	4			4	
Suojelukomppanian toiminta- periaatteet Pelastustoiminta Puhdistustoiminta Suojelutiedustelu Johtaminen Huolto	8			8	
Suojelukomppanian toiminnan suunnittelu - Suunnitteluprosessin kertaus	2			2	
Suunnitteluprosessin toteutus - Suunnittelun käynnistäminen	2	2		4	
Suunnitteluprosessin toteutus - Suunnittelu perusteiden määrittäminen	2	18		20	
Suunnitteluprosessin toteutus - Toiminta-ajatuksen laatiminen	2	14		16	
Suunnitteluprosessin toteutus - Toimintasuunnitelman laati- minen	2	14		16	
Tilannejohtaminen	1	7		8	
Koulutyö				2	
Päätäminen Palaute			2	1	
YHTEENSÄ	23	65	2	80	

Toteutuspaikka

Pioneeri- ja Suojelukoulu, lähialueet

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Kurssinjohtaja, suojelutaktiikan opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Suojelukomppanian käsikirja (luonnos)
- Suojelun käsikirja
- Suojelu- ja pelastustoimintaopas

Arviointi

Osajakson arviointiin käytetään jatkuvaa arviointia, sekä oppimistehtäviä jotka on suoritettava hyväksytysti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02G-opintojakson Pioneerii- ja suojeluyksikön taistelu 4 op-osajakso

Oppimistavoite

Kokonaistavoitteena on, että opiskelija harjaantuu pioneeri - ja suojeluyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa ja kehittää valmiuksia toimia sodan ajan pioneeri- ja suojeluyksikön päällikön ja varapäällikön tehtävissä. Sotataidollisena tavoitteena on, että opiskelija osaa pioneeri- ja suojelutoiminnan järjestelyt sodan ajan yksikössä, osaa moottoroidun JVD:n taktiikan sekä vihollisen pioneerijoukkojen käyttöperiaatteet ja pioneeritoiminnan, tuntee harjoitusvastustajan kokonaistulenkäytön, tuntee CBRN- ja polttoaseet ja niiden vaikutuksen yksikön toimintaan, tuntee yhteistoimintaosa-puolet, tuntee joukkueen ja komppanian sotavarustuksen ja käyttöperiaatteet sekä hallitsee joukkueen toiminta komppanian osana. Johtamistaidollisena tavoitteena on, että opiskelija osaa sodan ajan pioneeri- ja suojeluyksikön johtamisen suoritusvaatimusten mukaisissa tehtävissä sekä osaa komppanian suunnittelu- ja johtamisprosessin. Sotateknisenä tavoitteena on, että opiskelija syventää ymmärrystä suojeluyksikön sotavarustuksen käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

- Pioneeriaselajin taktiikan syventäminen komppania- ja pataljoonataso-n taktiseen kehukseen sekä pioneeri- ja suojelukomppanian johtaminen hyökkäyksessä ja puolustuksessa.
- Yhtymän pioneeri- ja suojelutoiminnan järjestelyt ja yhteistoiminta muiden aselajien kanssa. Vihollisen pioneeri- ja suojelutoiminta operatiivisella tasolla sekä CBRN-ase ja polttoase ja niiden vaikutus ja käyttö.
- Osajakso sisältää opintoja seuraavista aineopinnoista:
- Taktiikan soveltaminen, 2B02
- Johtajuuden kehittämisen jatkokurssi, 1B05
- Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I ja/tai II, 4B19/4B20

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	HARJ/ RT	OT	YHT	HUOM
PIONEERI- JA SUOJELUYKSIKÖN TAISTELU (TH4)					
Aloittaminen	1			1	
- oppimistavoite ja läpivienti					
- suunnittelun käynnistäminen	1	3		4	
- suunnitteluperusteiden määrittäminen	1	7		8	
- toiminta-ajatuksen laatiminen	1	7		8	
- suunnitelman laatiminen	1	7		8	
Käskyjen laatiminen esikäskyt käsky	1	9		10	
Sotapeli	1	39		40	Sisältää sovelletun kirjallisen kuulustelun
YHTEENSÄ	7	73		80	

Toteutuspaikka

Pioneeri- ja Suojelukoulu, lähialueet

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Kurssinjohtaja, taktiikan opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuus A1, moniste, uusimmat versiot (2005)
- Pioneerijoukkojen käsikirja 2001, PvKK, Ykkös-Offset Oy, Vaasa, 2001
- Taistelupioneerikompanian opas
- Pioneeripataljoonan käsikirja 2003
- Yhtymän pioneeritoiminnan käsikirja 2004

Arviointi

Osajaksosta järjestetään kirjallinen tentti, jonka läpäisy on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätöyt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajako arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02H Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmäopintosuunnalla (maavoimat) 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita, ryhmätöitä, oppimistehtäviä ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötasossa ei ole suuria eroja, mikäli kaikki ovat suorittaneet sotataidon perusopinnot hyväksytysti. Viestiaselajissa aiemmin palvelleilla voi olla muita paremmat lähtötiedot, mutta se ei vaikuta opintojakson suunnitteluun tai toimeenpanoon. Lähtötasoeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja ryhmätyöt).

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa sodan ajan viestiperusyksikön toiminnan osana Esikunta- ja Viestipataljoonaa (EVP), osaa viestiperusyksikön suunnittelu- ja johtamisprosessin, tuntee EVP:n suunnittelu- ja johtamisprosessin, sekä osaa toimia sodan ajan viestiperusyksikön päällikön ja varapäällikön tehtävissä.

Sisältö

Opintojakso on jaettu neljään eri osajaksoon:

- Viestiaselajin taistelun perusteet 4 op
- Viestiperusyksikön taktiikka 5 op
- Esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) taktiikan perusteet 3 op
- Viestiaselajin taktiikan soveltaminen 4 op. Osajaksojen sisällöt esitetään alla olevissa kuvauksissa.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa perusteet ja valmiudet työelämään liittyviin viestiperusyksikön koulutustehtäviin sekä SA-viestiperusyksikön päällikön ja varapäällikön tehtäviin. Varsinainen harjaantuminen edellä mainittuihin tehtäviin tapahtuu vasta työelämässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusopinnot 2A01-2A05
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet (2).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso on jaettu neljään eri osajaksoon:

- Viestiaselajin taistelun perusteet 4op
- Viestiperusyksikön taktiikka 5op
- Esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) taktiikan perusteet 3op
- Viestiaselajin taktiikan soveltaminen 4op

”Viestiaselajin taktiikan soveltaminen”- osajakso on koko aselajijakson kestävä kokonaisuus, muiden ollessa ajallisesti omia selkeitä kokonaisuuksiaan.

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opetuksen pääpaino on luennoissa, koska opiskelijoiden lähtötaso opetettavista aiheista ei ole korkea. Opintojaksolla osallistutaan kahteen taktiikan harjoitukseen, joiden tarkoituksena on syventää opiskelijoiden tietämystä ja harjaannuttaa heitä opetustavoitteiden mukaisesti. Osajaksojen tarkemmat kuvaukset on esitetty seuraavaksi.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Viestikoulussa.

Toteutusajankohta

Toteutusajankohta selviää osajaksoittain.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali esitetään osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvosana muodostuu kolmen osajakson tulosten keskiarvosta, jossa osajaksojen tulokset painotetaan opintopistemäärällä. Numeerisesti arvioitavat osajaksot ovat:

- Viestiaselajin taistelun perusteet 4 op
- Viestiperusyksikön taktiikka 5 op
- Esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) taktiikan perusteet 3 op

”Viestiaselajin taktiikan soveltaminen” -osajakson oppimistehtävä arvioidaan hyväksyty/hylätty.

Palaute

Kurssin johtaja kerää osajaksoista ja lisäksi jokaisesta sotaharjoituksesta palautteen opiskelijoilta. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa ja opintojakson jälkeen pidettävässä Korkeakouluosaston opetuksen kehittämispalaverissa.

2B02H-opintojakson Viestiaselajin taistelun perusteet 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Opintojen tavoitteena on, että opiskelijat perehtyvät viestiaselajin toimintaperiaatteisiin sekä sodan ajan viestijoukkojen käyttöperiaatteisiin ja taisteluun sekä viime sodissa että nykypäivän taistelukentällä. Opiskelija tuntee yhtymän organisaation ja käyttöperiaatteet niiden viestitoiminnalle asettamien vaatimusten ja haasteiden näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää yhtymän viestitaktiikan periaatteet sekä yhtymän operatiivisen suunnittelu- ja johtamisprosessin perusteet. Opiskelija tuntee alueellisten viestijoukkojen käyttöperiaatteet sekä taktiikan perusteet.

Sisältö

- Viestiaselajin taktiikan kehittyminen itsenäisyyden aikana
- Viestiaselajin nykytila ja tulevaisuuden näkymät
- Vastustajan toiminta
- Prikaatin ja taisteluosaston (JVPR, JPR, VALMPR, MEKTST-OS, MTTST-OS) toiminta ja viestitoiminta
- Kiinteät viestiverkot
- Alueelliset viestijoukot

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Viestiaselajin taktiikan kehittyminen itsenäisyyden aikana vapaussodan viestitoiminta talvi-, jatko- ja Lapin sodan viestitoiminta kehitys Lapin sodasta nykypäivään viestijoukkojen historia ja perinteet viestiaselajin merkkihenkilöt	3	1	-	4	-	8	16 h toteutuu kohdassa opintojakson arviointi sotahistorian ryhmätöinä
Viestiaselajin nykytila ja tulevaisuuden näkymät viestin koulutuspaikat asevelvollisten koulutusjärjestelmä palkatun henkilöstön koulutusjärjestelmä	3	-	-	-	-	3	

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Nykyaikainen taistelulukenttä viestiaselajin näkökulmasta	2	-	-	-	-	2	
Vastustajan toiminta keskeisimmät joukot ja niiden käyttöperiaatteet kalusto johtaminen viestitoiminta elektroninen sodankäynti	3	5	-	-	-	8	
Prikaatin ja taisteluosaston (JVPR, JPR, VALMPR, MEKTST-OS, MTTST-OS) toiminta kokoonpano ja kalusto käyttöperiaatteet suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessin perusteet vaatimukset viesti- ja johtamistoiminnalle	6	9	-	-	-	15	
Prikaatin ja taisteluosaston (JVPR, JPR, VALMPR, MEKTST-OS, MTTST-OS) viestitoiminta viestijoukot viestijärjestelmät viestitaktiikka viestin toiminta osana suunnittelu- ja johtamisprosessia	12	-	12	4	2	30	
Kiinteät viestiverkot YTV PVVV liityntäverkko	4	-	-	6	-	10	
Alueelliset viestijoukot kokoonpano ja kalusto käyttöperiaatteet suorituskyky	4	-	4	4	-	12	
Opintojakson arviointi taktiikan tentti sotahistorian raportti	2		16			18	
Yhteensä	39	15	32	18	2	106	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Viestikoulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bellamy: The evolution of modern land warfare. Theory and practice.
- Liimatainen ja Rantapelkonen: Informaatioajan viestitaktisia ajatuksia
- Uro: Suomen sodat viestimiesten silmin
- Väinövalkeista valokaapeliin: sotilasviestitoiminnan historia
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Prikaati 2005 viestitaktinen ohje
- VK (T):n käsikirja
- Sotilasmerkit ja -lyhenteet
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Yhtymän opas
- Rantapelkonen ja Huhtinen: Taistelu, kokemus ja tieto
- Rantapelkonen ja Ikonen: Sotataidon jäljillä
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteen määritetään opintojakson alussa.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti. Lisäksi opiskelijoiden laatimat sotahistorian raportit arvioidaan. Tentti: numeerinen 0-5. Sotahistorian raportti: Hyväksytyt/Hylätyt

2B02H-opintojakson Viestiperusyksikön taktiikka 5 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija harjaantuu viestiaselajin tilanteenarviointiin, toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen sodan ajan viestiperusyksikkötasalla. Opiskelija oppii viestiaselajin perusyksikön taktiset käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa sodan ajan viestiperusyksiköiden organisaatiot, tehtävät ja suorituskyvyt sekä suunnittelu- ja johtamisprosessien perusteet.

Sisältö

- Viestikomppania/EVP taktiikka
- Esikuntakomppania/EVP taktiikka
- Viestikomppania (T):n taktiikka
- EVK/MEKTST-OS:n ja EVK/MTTST-OS:n taktiikka

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Viestikomppania/EVP taktiikka kokoonpano ja kalusto käyttöajatus suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessi yhtymän viesti- ja tietojärjestelmien toteuttaminen ja ylläpito taisteluiden johtaminen	12	13	-	-	10	35	
Esikuntakomppania/EVP taktiikka kokoonpano ja kalusto käyttöajatus suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessi yhtymän johtamispaikkojen tukeminen taisteluiden johtaminen	12	10	-	5	8	35	
Viestikomppania (T):n taktiikka kokoonpano ja kalusto käyttöajatus suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessi liityntäverkon rakentaminen taisteluiden johtaminen	12	-	13	-	10	35	
Viestikeskuskomppania (T):n taktiikka kokoonpano ja kalusto käyttöajatus suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessi palveltavien johtoportaiden viesti- ja tietojärjestelmien rakentaminen ja ylläpito taisteluiden johtaminen	4	-	6	2	-	12	

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
EVK/MEKTST-OS:n ja EVK/MTTST-OS:n taktiikka kokoonpano ja kalusto käyttöajatus suorituskyky suunnittelu- ja johtamisprosessi johtamisen tukeminen sekä viesti- ja tietojärjestelmien ylläpito taisteluiden johtaminen	5	8	-	-	-	13	
Arviointi - taktiikan koulutyö	4	-	-	-	-	4	
Yhteensä	49	31	19	7	28	134	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Viestikoulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiusprikaatin esikunta- ja viestipataljoonan taktinen ohje
- VK/EVP:n käsikirja
- EK/EVP:n käsikirja
- VK (T):n käsikirja
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Sotilasmerkit ja -lyhenteet
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Yhtymän opas
- Prikaati 2005 viestitaktinen ohje
- Rantapelkonen ja Ikonen: Sotataidon jäljillä
- Liimatainen ja Rantapelkonen: Informaatioajan viestitaktisia ajatuksia
- Rantapelkonen ja Huhtinen: Taistelu, kokemus ja tieto

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti 0-5.

2B02H-opintojakson Esikunta- ja viestipataljoonan taktiikan perusteet 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy tilanteenarviointiin sekä toiminnan suunnitteluun ja johtamiseen yhtymän esikunta- ja viestipataljoonassa (EVP). Opiskelija ymmärtää viestitaktiset periaatteet joukkoyksikkötasolla. Opiskelija tuntee esikunta- ja viestipataljoonan (EVP) organisaation, kaluston, tehtävät ja suorituskyvyn sekä suunnittelu- ja johtamisprosessin perusteet.

Sisältö

- Esikunta- ja viestipataljoonan kokoonpano, kalusto, suorituskyky, tehtävät, käyttöajatus
- Esikunta- ja viestipataljoonan esikunta
- Esikunta- ja viestipataljoonan suunnitteluprosessi
- Esikunta- ja viestipataljoonan johtaminen

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Esikunta- ja viestipataljoona kokoonpano ja kalusto tehtävät ja käyttöajatus suorituskyky	4	-	-	4	2	10	
Esikunta- ja viestipataljoonan esikunta kokoonpano ja varustus henkilöstön tehtävät suorituskyky	4	-	-	3	3	10	
Esikunta- ja viestipataljoonan suunnittelu-prosessi suunnittelun käynnistäminen suunnitteluperusteiden määrittäminen toiminta-ajatuksen laatiminen suunnitelmien laatiminen suunnitelmien päivittäminen toiminnan eri vaiheissa laadittavat tuotokset	8	-	-	4	8	20	

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Esikunta- ja viestipataljoonan toimintojen suunnittelu yhtymän viesti- ja tietojärjestelmien rakentaminen ja ylläpito yhtymän johtamispaikkojen tukeminen yhtymän tiedustelu selustan tulenkäyttö yhtymän esikunnan ja EVP:n huoltaminen toiminnan eri vaiheissa laadittavat tuotokset	6	-	-	4	7	17	
Esikunta- ja viestipataljoonan yhteistoiminta yhtymän esikunta yhtymän alajohtoportaat PVJJK alistukset naapurit ylemmän johtoportaan viestijoukot	3	-	-	-	2	5	
Esikunta- ja viestipataljoonan johtaminen johtosuhteet perustoimintojen johtaminen taisteluiden johtaminen	3	-	-	-	2	5	
Esikunta- ja viestipataljoonan tilannekuva tilannekuvan muodostaminen ja ylläpito tilannekuvan jakaminen maavoimien tietojärjestelmän käyttö EVP:ssa	3	-	-	-	2	5	
Arviointi taktiikan koulutyö oppimistehtävä taktiikan harjoituksessa	4	-	4	-	-	8	
Yhteensä	35	-	4	15	26	80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Viestikoulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiusprikaatin esikunta- ja viestipataljoonan taktinen ohje
- VK/EVP:n käsikirja
- EK/EVP:n käsikirja
- VK (T):n käsikirja
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Sotilasmerkit ja -lyhenteet
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Yhtymän opas
- Prikaati 2005 viestitaktinen ohje
- Rantapelkonen ja Ikonen: Sotataidon jäljillä
- Liimatainen ja Rantapelkonen: Informaatioajan viestitaktisia ajatuksia
- Rantapelkonen ja Huhtinen: Taistelu, kokemus ja tieto

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti 0-5.

2B02H-opintojakson Viestiaselajin taktiikan soveltaminen 4 op-osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija oppii soveltamaan oppimaansa Esikunta- ja viestipataljoonan sekä viestiperusyksiköiden toiminnassa (suunnittelu- ja johtamisprosessi) aselajijakson harjoitusten aikana erilaisissa olosuhteissa ja tilanteissa.

Sisältö

- Esikunta- ja viestipataljoonan toiminta
- VK/EVP:n toiminta
- EK/EVP:n toiminta
- VK (T):n toiminta

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
Esikunta- ja viestipataljoonan toiminta suunnitteluprosessi taisteluiden johtaminen	-	-	-	-	24	24	
VK/EVP:n toiminta suunnitteluprosessi taisteluiden johtaminen	-	-	-	-	35	35	

SISÄLTÖ	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	HUOM
EK/EVP:n toiminta suunnitteluprosessi taisteluiden johtaminen	-	-	-	-	20	20	
VK (T):n toiminta suunnitteluprosessi taisteluiden johtaminen	-	-	-	-	20	20	
Arviointi oppimistehtävät harjoituksissa	-	-	8	-	-	8	
Yhteensä	-	-	8	-	99	107	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Viestikoulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevät- ja syyslukukausi.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiusprikaatin esikunta- ja viestipataljoonan taktinen ohje
- VK/EVP:n käsikirja
- EK/EVP:n käsikirja
- VK (T):n käsikirja
- Yhtymän viestitoimintaopas
- Sotilasmerkit ja -lyhenteet
- Harjoitusvahvuudet A1 ja A2
- Yhtymän opas
- Prikaati 2005 viestitaktinen ohje
- Rantapelkonen ja Ikonen: Sotataidon jäljillä
- Liimatainen ja Rantapelkonen: Informaatioajan viestitaktisia ajatuksia
- Rantapelkonen ja Huhtinen: Taistelu, kokemus ja tieto

Arviointi

Oppimistehtävä PV:n pääsotaharjoituksessa/vast, jossa opiskelijat toimivat omien tulevien työpaikkojensa SA-organisaatiossa toimivina johtajina tai kouluttajina. Arvioidaan Hyväksytty/Hylätty.

2B02I Taktiikan soveltaminen huolto-opintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu kognitiivis- konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Osa opintojakson ensimmäisistä perusteluennoina perustuu oppimiskäsitykseen, jossa opiskelijalle opetetaan kenttähuollon käsitteet ja periaatteet johdetusti ja vähemmän konstruktivistisesti. Opetuksessa painotetaan ajattelun käyttöä ja vaihtoehtojen löytämistä perusyksikön huollon toteuttamisessa ryhmätöiden, keskusteluiden sekä jatkuvan vuorovaikutuksen keinoin.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat kolmannen vuosikurssin kadetteja. Opiskelijoista osalla on kokemuksia ja aikaisempaa taustaa huoltoaselajista varusmiespalveluksen tai määräaikaisten työtehtävien osalta. Opintojaksolla saattaa olla tutkintoaan sotatieteiden kandidaatiksi täydentäviä opistoupseereita, joilla on pitkä kokemus huoltoaselajista.

Oppimistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa sodan ajan perusyksikön huoltojoukkueen toiminnan suunnittelun ja johtamisen. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön huollon järjestelyt ja huoltoyksikön toiminnan suunnittelun sekä johtamisen. Opiskelija osaa huollon suunnittelu- ja johtamisprosessin joukkoyksikkötasolla. Opiskelija osaa soveltaa joukkoyksikkötason huollon taktisia käyttöperiaatteita siten, että huoltojärjestelmällä kyetään tehokkaasti tukemaan joukkoyksikön taistelua. Opiskelija tuntee sodan ajan perusyhtymän huollon järjestelyt ja huoltopataljoonan toiminnan perusteet.

Sisältö

Opintojakso sisältää neljä osajaksoa, joista kaksi ensimmäistä käsittelevät perusyksikön huoltojärjestelmää ja huoltojoukkuetta. Osajaksot sisältävät teorialuentoja, ryhmätyöskentelyä, käytännön harjoituksia sekä kaksi maastoharjoitusta. Joukkoyksikön huoltojärjestelmää ja huollon johtamista käsitellään kahdella osajaksolla perusyksikköopetuksen jälkeen. Opintojakson alun perusteluentoja lukuun ottamatta opetuksen painopiste on käytännön harjoituksissa ja ryhmätyöskentelyssä.

Opetuksessa käsitellään Harjoitusvahvuus A1 2004 Porin Jääkäriprikaatin mukaista organisaatiota.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää valmiuksia toimia rauhan ajan perusyksikön kouluttajan tehtäviin huoltoaselajissa. Opintojakson suorittamisesta on hyötyä sodan ajan huollon tehtävissä. Opintojaksolla annetaan perusteet huollon toimialoista, jonka jälkeen opiskelijalla on hyvät valmiudet halutessaan erikoistua työelämässä tiettyyn toimialaan.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijoilla on oltava suoritettuna sotatieteiden kandidaatin tutkinnon ensimmäisen ja toisen vuosikurssin operaatiotaidon ja taktiikan opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla opetus muodostuu teorialuennoista, ryhmätöistä, käytännön harjoituksista, etätehtävistä sekä maastoharjoituksista, jotka sisältävät käytännön harjoittelua sekä ryhmätyöskentelyä.

Opintojakso jakautuu neljään osajaksoon, jotka ovat:

- Huoltojoukkueen taistelu 4 op (lukuvuoden alussa)
- Huoltojoukkue osana Jääkärikomppaniaa 4 op (heti edellisen osajakson jälkeen)
- Pataljoonan huollon perusteet 4 op (lukuvuoden toisen lukukauden alussa)
- Huoltokomppania osana Jääkäripataljoonaa 4 op (heti edellisen osajakson jälkeen)

Opiskelijoilta odotetaan aktiivista ja vuorovaikutteista osallistumista opetukseen. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy perusteiden opettamisen jälkeen soveltamaan huoltotaktiikkaa ja päättämään vaihtoehtoisia ongelmien ratkaisumalleja itsenäisesti, sekä yhteistyössä muiden opettajien ja muiden opiskelijoiden kanssa. Opiskelijalta edellytetään opintojakson lopussa kykyä esitellä ja perustella suunnittelemansa taktiset ratkaisut ymmärrettävästi.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Huoltokoululla Hämeen Rykmentissä. Käytännön harjoituksista osa toteutetaan Hälvälän harjoitusalueella, sekä Lahden ympäristössä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden kandidaatin tutkintojakson kolmannen lukuvuoden ensimmäisen kahden kuukauden sekä kyseisen lukuvuoden toisen lukukauden ensimmäisen kahden kuukauden aikana.

Vastuutaho

Opintojakson vastuutahona toimii kadettikurssin huolto-opintosuunnan kurssin johtaja. Opetuksen järjestää Huoltokoulun Korkeakouluosasto yhteistyössä Huoltokoulun muiden osastojen sekä Hämeen Rykmentin huoltolaitosten kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opetuksessa käytettävä kirjallinen aineisto koostuu huoltoaselajin voimassa olevista ohjesäännöistä ja oppaista, yleisen taktiikan ohjesäännöistä sekä Huoltokoulun tuottamista opetusmonisteista sekä teknisistä ohjeista.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kustakin osajaksosta järjestetään tentti, joista kukin vaikuttaa opintojakson arviointiin. Opintojakson arvostelu perustuu tenttien hyväksytyyn suorittamiseen. Tenttien osuus opintojakson arvostelusta on 80 prosenttia. Opiskelijoiden opintojakson aikana laatimat ryhmätyöt ja suunnitelmat arvioidaan sekä niistä annetaan palaute. Henkilökohtaiset oppimistehtävät ja käytännön suoritukset muodostavat 20 prosenttia arvioinnista. Tentit arvioidaan asteikolla 0-5. Hylätyksi arvioitujen tenttien osalta toimitaan Maanpuolustuskorkeakoulun arviointiohjeen mukaan.

Palaute

Opintojakson päättyessä kerätään opiskelijoilta palaute, jossa käsitellään koko opintojakson sisältöä. Palaute toteutetaan kysymyssarjoja sekä sanallista palautetta hyödyntäen. Jokaisesta osajaksosta kerätään vapaamuotoinen palaute kirjallisena. Lisäksi jokainen palautekysely reflektoidaan suullisesti osajaksos päättyttyä.

2B021-opintojakson Huoltojoukkueen taistelu 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija osaa soveltaa perusyksikön taktiikkaa, osaa sodanajan perusyksikön huoltojoukkueen ja sen ryhmien taktiset käyttöperiaatteet. Tuntee perusteet huollon toteuttamisesta ja johtamisesta perusyksikkötasolla.

Sisältö

Sodan ajan huoltojoukkueen tehtävien (mukaan lukien henkilöstön tehtävät), kaluston, suorituskyvyn, käyttöperiaatteiden ja perusyksikön huollon toimialojen järjestelyjen opetus.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	YHT	
JÄRJESTELYT					
Aloittaminen: - johdatus opintojakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja yksilö- / ryhmätyöt	2			2	Kurssikäsky, läpiviennit ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MpKK:n opiskelijoille.
JP-PORJPR kokoonpano, suoritusvaatimukset ja taistelun perusteet	1		1	2	
HJ-JK kokoonpano, suoritusvaatimukset, henkilöiden tehtävät ja perustettavat huoltopaikat	1		1	2	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	YHT	
HK-JP kokoonpano, suoritusvaatimukset, huoltopaikkojen toiminta JK:n kannalta tarkasteltuna	1			1	
Huollon toimialat - huoltojärjestelmän rakenne - täydennykset - kunnossapito - lääkintähuolto - kuljetukset - huoltopalvelut	2			2	
VIHOLLISEN TOIMINTA Huoltoon kohdistuva uhka ja siltä suojautuminen	1	1		2	
Huollon toimialat komppaniassa ja pataljoonassa - käsitteet ja määritteet - suunnittelu ja tilanteenarviointi - kulutus- ja tappioarviot - toimintaperiaate - toteuttavat joukot	10			15	
Täydennykset		1			
Kunnossapito		1			
Kuljetukset		1			
Lääkintähuolto		1			
Huoltopalvelut					
Huollon käsitteet ja määritteet - Huollon käsikirja, s. 73-83 - Huollon käsikirja, liite 15 - SML (Komppaniassa - Pataljoonassa käytettävät merkit ja lyhenteet)			3	3	Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat perehtyvät lähde- ja luentomateriaaliin (vast.).
- Kenttä- leiri- ja elintarviketarvikehygieniä - Lääkintä-, täydennys- ja muonitusryhmän toiminta			3	3	Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat perehtyvät lähde- ja luentomateriaaliin (vast.).
- Huoltojoukkueen johtajan käskyt			3	3	Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat perehtyvät lähde- ja luentomateriaaliin (vast.).
Salmonellatesti		1		1	
Hygieniapassikuulustelu	1			1	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	YHT	
Huoltopalvelut - muonituksen toteutus JK:ssa - muonitusryhmän kalusto ja sen käsittely - ruoanvalmistus kenttämuonituskalustolla	2	2 11	1	16	Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat perehtyvät lähde- ja luentomateriaaliin (vast.).
Lääkintähuolto - lääkintäryhmän kalusto ja sen käsittely	1	3		4	
Täydennykset - täydennys- ja kunnossapitoryhmän kalusto ja sen käsittely	1	3		4	
Huoltojoukkueen käyttöperiaatteet puolustuksessa ja hyökkäyksessä	2			2	
Huoltojoukkueen ryhmittäminen JK:n osana puolustuksessa		4		4	Maastontiedustelu ja HJJOHT:n päätös
Huoltojoukkueen marssin johtaminen JK:n osana	1	1		2	Karttatarjoitus ja marssisuunnitelman laatiminen
Huoltojoukkueen ja sen ryhmien toiminta JK:n osana puolustuksessa ja hyökkäyksessä - HJ:een kalusto ja sen kuormaaminen ajoneuvoihin - HJ:een marssin johtaminen - huoltourat ja huoltotiet - JK:n huoltosuunnitelma - huoltojoukkueen johtajan käskyt Täydennys- ja kunnossapito-, lääkintä- ja muonitusryhmän toiminta ja johtaminen - huoltoapaikan perustaminen - huollon suorittaminen toimialoittain välillä JÄÄKJ-HJ-JK-JP - huoltoapaikan henkilöstön tehtävät - huoltoapaikan maastouttaminen - lähipuolustus- ja vartiointi - ryhmänjohtajien käskyt		40		40	Maastoharjoitus

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	YHT	
Koulutyö Teoriaosa Sovellettu osio Kokeen palautus		8		8	
Opintojakson palautteen purku	1			1	Oman oppimisen arviointi ja syventymistartteiden määrittely.
YHTEENSÄ	27	79	14	118	

Toteutuspaikka

Huoltokoulu, Hämeen Rykmentti ja Hälvälän harjoitusalue

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi (syys-lokakuu)

Vastuutaho

Kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huollon oppaat: Täydennysopas, Kuljetusopas, Kunnossapito-opas, huoltopalveluopas, Lääkintähuolto-opas
- Jääkärikomppanian (05) opas,
- Jääkäripataljoonan 05 taktinen ohje,
- Harjoitusvahvuus A1 2004 Porin Jääkäriprikaati
- luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään kirjallinen tentti, jonka läpäisy on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusita arvosteluohjeen mukaisesti. Osajaksoson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02I-opintojakson Huoltojoukkue osana jääkärikomppaniaa 4 op-osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija osaa johtaa Jääkärikomppanian huoltojoukkuetta hyökkäys- ja puolustustaistelussa. Opiskelija osaa laatia perusyksikön huoltosuunnitelman ja johtaa perusyksikön huoltoa. Opiskelija syventää taktiikan ja operatiivisuuden osaamistaan.

Sisältö

Osajaksoson keskeinen sisältö käsittää teoriaopetuksen huoltojoukkueen johtamisesta ja johtamiseen liittyvistä suunnitelmista sekä taktisista käyttöperiaatteista, huollon suunnittelusta ja siihen liittyvistä perusteista, kuten huol-

lon toimialojen järjestelyistä ja huoltosuunnitelman laatimisesta. Osajaksoon kuuluu maastoharjoitus, jossa opiskelijat johtavat huoltojoukkuetta jääkärikomppanian hyökkäystaistelussa. Maastoharjoituksessa opiskelijat laativat sekä huoltojoukkueen taktiseen johtamiseen, että komppanian huollon johtamiseen liittyvät käskyt ja suunnitelmat.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	Yht.	Huom.
Aloittaminen: - johdatus opintojakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja yksilö- / ryhmätö	2			2	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MpKK:n opiskelijoille.
JK:n huolto puolustuksessa HJ:n näkökulmasta ja toimialoitain	5	5		10	
JK:n huolto hyökkäyksessä HJ:n näkökulmasta ja toimialoitain	5	5		10	
JK:n huollon suunnittelu ja johtaminen puolustuksessa ja hyökkäyksessä	6	6		12	
JK:n huolto puolustuksessa ja hyökkäyksessä sekä HJ:n marssin johtaminen - marssi uudelle ryhmitysalueelle - tiedustelu- ja valmisteluosaston toiminta - HJJOHT:n käskyt ja tarkastuskierrokset - huoltosuunnitelma puolustuksessa ja hyökkäyksessä - HJ:n toiminta ja sen johtaminen JK:n hyökkäyksessä	10	20	2	32	Luentoina, suunnitteluna ja maastontiedusteluna suoritettava harjoitus.

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	Yht.	Huom.
Huoltojoukkueen ja sen ryhmien johtaminen JK:n osana puolustuksessa ja hyökkäyksessä - HJ:n marssi ja ryhmittäminen puolustukseen JK:n osana - JK:n huoltosuunnitelma puolustuksessa ja JK:n huollon johtaminen - HJ:n toiminta ja johtaminen JK:n hyökkäyksessä - JK:n huoltosuunnitelma hyökkäyksessä ja JK:n huollon johtaminen - HJ:n suojaaminen linnoitetuista asemista ja rakennuksia hyväksi käyttäen - Huollon toimialojen johtaminen HJ/JK ja HK/JP välillä puolustuksessa ja hyökkäyksessä SA-perusyksikön vääpelin/HJ:n johtajan näkökulmasta		40		40	Maastoharjoitus
Tentti		1		1	
Opintojakson palautteen purku	1			1	Oman oppimisen arviointi ja syventymistartteiden määrittely.
YHTEENSÄ	29	77	2	108	

Toteutuspaikka

Huoltokoulu, Hämeen Rykmentti. Maastoharjoitus toteutetaan Hälvälän harjoitusalueella sekä Lahden ympäristössä

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukaudella (syys-lokakuu)

Vastuutaho

Huolto-opintosuunnan kurssin johtaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huollon oppaat: Täydennysopas, Kuljetusopas, Kunnossapito-opas, huoltopalveluopas, Lääkintähuolto-opas
- Jääkärikomppanian (05) opas,
- Jääkäripataljoonan 05 taktinen ohje,
- Harjoitusvahvuus A1 2004 Porin Jääkäriprikaati
- luentomonistheet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään sovellettu kirjallinen tentti, jonka läpäisy on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa

ja hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehtyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B021-opintojakson Pataljoonan huollon perusteet 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija osaa Jääkäripataljoonan huoltokomppanian kokoonpanon, kaluston, henkilöstön sekä taktiset käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa Jääkäripataljoonan huoltokomppanian päällikön tehtävät ja johtamistoiminnan suunnittelun ja toteuttamisen. Opiskelija tietää joukkoyksikön huoltojärjestelmän toiminnan ja suorituskyvyn. Opiskelija tuntee perusyhtymän huoltojärjestelmän toiminnan ja suorituskyvyn.

Sisältö

Sodan ajan joukkoyksikön huoltokomppanian tehtävien ml. päällikön ja joukkueiden johtajien (joukkoyksikön huollon toimialajohtajien) tehtävien sekä taktisen käytön ja käyttöperiaatteiden sekä suorituskyvyn opetus. Opetus sisältää perusteluentoja, ryhmätöitä, maastontiedustelua, komppanian päällikön päätösten ja taistelusuunnitelman sekä näihin liittyvien käskyjen laatimista ja toimeenpanemista. Osajaksoon sisältyy yksi maastoharjoitus, jossa harjoitellaan käytännössä huoltokomppanian ryhmittämistä, johtamista ja joukkueiden toimintoja. Osajakson alussa opetetaan perusteet sodan ajan perusyhtymän huollon järjestelyistä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
Aloittaminen: - johdatus opintojakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja yksilö- ja ryhmätyöt	1			1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MpKK:n opiskelijoille.
Valmiusyhtymän kokoonpano ja toimintaperiaatteet sekä vaatimukset huollolle. Valmiusyhtymän huoltojoukot ja huoltojoukkojen suorituskyky	4			4	
Täydennysten toteutus valmiusyhtymässä - täydennysten suunnittelu ja johtaminen - täydennyksiä toteuttavat joukot ja täydennysten toteutusperiaate valmiusyhtymässä	2	1	4	7	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
Kuljetusten toteutus valmiusyhtymässä - kuljetusten suunnittelu ja johtaminen - kuljetuksia toteuttavat joukot ja kuljetusten toteutusperiaate valmiusyhtymässä	2	4		6	
Kunnossapidon toteutus valmiusyhtymässä - kunnossapidon suunnittelu ja johtaminen - kunnossapitoa toteuttavat joukot ja kunnossapidon toteutusperiaate valmiusyhtymässä	3	5		8	
Lääkintähuollon toteutus valmiusyhtymässä - lääkintähuollon suunnittelu ja johtaminen - lääkintähuoltoa toteuttavat joukot ja lääkintähuollon toteutusperiaate valmiusyhtymässä	2	4		6	
Huoltopalveluiden toteutus valmiusyhtymässä - huoltopalveluiden suunnittelu ja johtaminen - huoltopalveluja toteuttavat joukot ja huoltopalveluiden toteutusperiaate valmiusyhtymässä	2	3		5	
Perusyhtymän huoltokeskuksen - vihollisuhat - ryhmittämisen asettamat vaatimukset - johtaminen	2			2	
JP 2005:n kokoonpano, taktinen käyttöperiaate ja toiminnan asettamat haasteet huollolle sekä vihollisuhka joukkoyksikön huollolle.	2			2	
HUOLTOKOMPANIAN JOHTAMISEN PERUSTEET - HK:n kokoonpano, kalusto ja suoritusvaatimukset - HK:n ryhmittämisen perusteet - HK:n tiedustelu- ja valmisteluosaston kokoonpano - HK:n johtamiseen liittyvät käskyt	4			4	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
HUOLTOPALVELUJOUKKUE - kokoonpano, kalusto ja suoritusvaatimukset - ryhmittämisen perusteet	1	2		3	
TÄYDENNYS- JA KULJETUSJOUKKUE - kokoonpano, kalusto ja suoritusvaatimukset - ryhmittämisen perusteet	1	2		3	
KUNNOSSAPITOJOUKKUE - kokoonpano, kalusto ja suoritusvaatimukset - ryhmittämisen perusteet	1	2		3	
LÄÄKINTÄJOUKKUE - kokoonpano, kalusto ja suoritusvaatimukset - ryhmittämisen perusteet	1	2		3	
HUOLTOKOMPANIAN JOHTAMINEN - maastontiedustelu suunnitelman laatiminen - huoltokomppanian ryhmittäminen karttatiedustelun perusteella ja peitepiirroksen laatiminen ryhmitysalueesta - HK:n päällikön päätös ja taistelusuunnitelma	2	2		4	
HUOLTOKOMPANIAN MARSSI - marssisuunnitelman ja -käskyn laatiminen - marssin johtaminen - tiedustelu- ja valmisteluosaston toiminta - HK:n ryhmitysalue ja ryhmittäminen - HK:n päällikön ja joukkueenjohtajien käskyt	2	2		4	
HK:N HARJOITUS - HK:n joukkueiden ryhmittäminen ja toiminta		40		40	Maastoharjoitus
Koulutyö		1		1	
Koulutyön palautus	2			2	
YHTEENSÄ	34	70	4	108	

Toteutuspaikka

Huoltokoulu, Hämeen Rykmentti. Maastoharjoitus toteutetaan Hälvälän harjoitusalueella.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukauden tammi - helmikuu

Vastuutaho

Huolto-opintosuunnan kurssin johtaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huollon oppaat: Täydennysopas, Kuljetusopas, Kunnossapito-opas, huoltopalveluopas, Lääkintähuolto-opas
- Jääkärikomppanian (05) opas
- Jääkäripataljoonan 05 taktinen ohje
- Harjoitusvahvuus A1 2004 Porin Jääkäriprikaati
- luentomonistheet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka läpäisy on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakson arviointi toteutetaan asteikolla 0-5.

2B02I-opintojakson Huoltokomppania osana jääkäripataljoonaa 4 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön huoltopäällikön tehtävät ja niihin liittyvän huollon suunnittelu- ja johtamisprosessin. Opiskelija osaa joukkoyksikön huollon operatiivisen ja järjestelyiden johtamisen. Opiskelija osaa MATI- ja JOHLA- sovellusten peruskäytön ja tuntee MATI- ympäristön rakenteen ja käyttöperiaatteet.

Sisältö

Sodan ajan joukkoyksikön huoltopäällikön opetus. Opetus sisältää perusteluentoja, ryhmätöitä, maastontiedustelua, huollon suunnitteluperusteiden määrittämistä ja huollon toiminta-ajatuksen laatimista. Osajaksoon sisältyy kolme maastoharjoitusta, joista ensimmäisessä harjoitellaan huollon suunnittelua ja johtamista sekä huoltokomppanian toimintavaihtoehtojen laatimista karttahojoituksena. Toisessa maastoharjoituksessa harjoitellaan huoltopäällikön suunnittelu- ja johtamistoimintaa sovellettuna johtamisharjoituksena MATI-ympäristössä. Kolmannessa maastoharjoituksessa osallistutaan Itä-Suomen Sotilasläänin tai Maanpuolustuskorkeakoulun johtamisharjoitukseen kesäkuun aikana. Kyseisessä harjoituksessa opiskelijat toimivat joukkoyksiköiden huoltopäällikköinä ja harjaantuvat huollon suunnittelussa ja johtamisessa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
Aloittaminen: - johdatus opintojakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus ja yksilö- ja ryhmätyöt	1			1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MpKK:n opiskelijoille.
Huollon johtaminen ja suunnittelu joukkoyksikössä - Joukkoyksikön johtamisprosessi ja sen huollon suunnittelu ja johtaminen sekä johtamiseen liittyvät käskyt - Joukkoyksikön huoltopäällikön tehtävät ja yhteistoiminta pataljoonan komentajan kanssa - Pataljoonan huoltosuunnitelma ja sen suunnittelun perusteet sekä huollon tilanteenarviointi - Huollon tilanneilmoitukset	6	4		10	
HUOLTOPALVELUT JOUKKOYKSIKÖSSÄ - huoltopalveluiden tilanteenarviointi ja suunnittelu osana joukkoyksikön huoltosuunnitelmaa	1	1		2	
LÄÄKINTÄHUOLTO JOUKKOYKSIKÖSSÄ - lääkintähuollon tilanteenarviointi ja suunnittelu osana joukkoyksikön huoltosuunnitelmaa	1	1		2	
TÄYDENNYKSET JOUKKOYKSIKÖSSÄ - täydennysten tilanteenarviointi ja suunnittelu osana joukkoyksikön huoltosuunnitelmaa	2	2		4	
KULJETUKSET JOUKKOYKSIKÖSSÄ - kuljetusten tilanteenarviointi ja suunnittelu osana joukkoyksikön huoltosuunnitelmaa	1	1		2	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
KUNNOSSAPITO JOUKKOYK-SIKÖSSÄ - kunnossapidon tilanteenarviointi ja suunnittelu osana joukkoyksikön huoltosuunnitelmaa	2	2		4	
HUOLTOKOMPPANIAN JOHTAMINEN PUOLUSTUKSESSA (karttatarjoitus) - ryhmitysalueen tiedustelu karttatiedustelun pohjalta - maastontiedustelusuunnitelman laatiminen - HK:n ryhmitysalueen maastontiedustelu - HK:n päällikön päätös ryhmyksestä huoltoapaikan tarkkuudella maastontiedustelun jälkeen - HK:n päällikön taistelusuunnitelman laatiminen - HK:n päällikön toimenpide luettelon laatiminen annettuun tehtävään liittyen - vihollisen vaikutuksen arviointi	1	11		12	
HUOLTOKOMPPANIAN JOHTAMINEN HYÖKKÄYKSESSÄ (karttatarjoitus) - ryhmitysalueen tiedustelu karttatiedustelun pohjalta - maastontiedustelusuunnitelman laatiminen - HK:n ryhmitysalueen maastontiedustelu - HK:n päällikön päätös ryhmyksestä huoltoapaikan tarkkuudella maastontiedustelun jälkeen - HK:n päällikön tst-suunnitelman laatiminen - HK:n päällikön toimenpide luettelon laatiminen annettuun tehtävään liittyen - vihollisen vaikutuksen arviointi	1	11		12	
KARTTA- JA KÄSKYNANTOHARJOITUS - HK-JP 2005 taistelusuunnitelman ja käskyjen laatiminen sovellettuna harjoituksena		20		20	

SISÄLTÖ	L	RT / HARJ	OT	yht.	Huom.
Huoltokomppanian taisteluharjoitus (sovellettu)		38		38	ISSL:n harjoitus
Koulutyö		2		2	
Palaute koulutyöstä ja opintojaksosta	2			2	Oman oppimisen arviointi ja syventymistarpeiden määrittely.
Yhteensä	18	93		111	

Toteutuspaikka

Huoltokoulu, Hämeen Rykmentti. Maastoharjoitukset toteutetaan Lahden ympäristössä, Hälvälän harjoitusalueella sekä Itä-Suomen Sotilasläänin / Maanpuolustuskorkeakoulun määrittämässä paikassa

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukauden helmi-maaliskuu.

Vastuutaho

Huolto-opintosuunnan kurssin johtaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huollon oppaat: Täydennysopas, Kuljetusopas, Kunnossapito-opas, huoltopalveluopas, Lääkintähuolto-opas
- Jääkärikomppanian (05) opas
- Jääkäripataljoonan 05 taktinen ohje
- Harjoitusvahvuus A1 2004 Porin Jääkäriprikaati
- luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään sovellettu tentti, jonka läpäisy on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajaksoson arvosana muodostuu sovelletun tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Osajakso arvioidaan asteikolla 0-5.

2B02J Taktiikan soveltaminen helikopteriopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-aloitteellisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsitteen ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisympäristön merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: toimintavalmiuden perusteet, ilmauhka, ilmapuolustusjärjestelmä, lentotukikohdan taistelu sekä helikopterikompanian taistelu.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksoittain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksoittain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot sekä lentotukikohdan taistelu järjestetään Ilmasotakouluksa. Ohjaajalinjojen eriytyvistä osajaksista vastaa Helikopteripataljoona.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kuvattu osajaksottain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hylätyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajakson aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (2op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajaksottain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalautteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02J-opintojakson Opintojakson koulutyö 2 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opetettuihin asioihin myös osajaksojen jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksoa tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Koevastauksen palautusajankohta on ennen ”tukikohdan taistelu” osajaksoa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi koevastausta tehdessään samat lähtökohdat (osajakso voidaan suorittaa monella eri tavalla).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen			27 h	27 h	
Opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			54 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson opiskelupakettiin kuuluu kaikki osajaksojen aikana kerätty materiaali.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehdyt ryhmätyöt ja muut suoritteet tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojakson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02J-opintojakson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilalakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen). Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liikekannellepanojärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskitetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapuolustuksen ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista

- Kenttäohjesääntö yleinen osa 2008
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan hyväksyty-hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02J-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskvyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisentiedustelukaluston, ilmaherruushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskvyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskvystä ja niiden olosuhderajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriittisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskvyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskvyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteiden vaikutusta ilmoitointiaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltailmavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelujärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008		8	8		Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm, Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo	2			16	
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien

avulla, jotka arvioidaan hyväksyty-hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02J-opintojakson Ilmapuolustusjärjestelmä 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää ilmapuolustuksen ja ilmavoimien joukot ja pääjärjestelmät. Tietää ilmavoimien pääjärjestelmien rakenteen ja toiminnan integroinnin ilmavoimien tehtävän toteuttamiseksi eri valmiustiloissa. Tuntee ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet sekä eri johtoportaiden roolit. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisyjärjestelmän merkityksen valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana. Tavoitteen saavuttamiseksi opiskelijan on tiedettävä valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän rakenne, toimintaperiaatteet ja suorituskykytekijät. Opiskelija tietää kaikki tukikohtatoiminnot, niiden toteuttamisperiaatteet ja tukikohtatoimintoja toteuttavat joukot ja niiden suunnitteluprosessit. Opiskelija tuntee tukikohdan taistelun suunnittelun ja johtamisen päämäärät, johtamislajit, johtosuhteet sekä johtamis- ja suunnitteluprosessit.

Sisältö

Osajakson sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta. Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisketjuun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakson aloittaa kolmannen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Osajakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin. Opetus on luonteeltaan harjoitettavaa. Ilmapuolustusjärjestelmän opetukseen pyritään liittämään opintomatka operatiiviseen lennoston. Opintomatkan tarkoituksena on tutustua PÄÄJOKEN sekä hävittäjälaivueen toimintaan. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ilmapuolustusseminaari	27			27	
Ilmapuolustusjärjestelmän osajärjestelmät	16	4		20	
Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)	6	2	2	10	
Hävittäjälaivueeseen ja pääjohtokeskukseen tutustuminen		24		24	
YHTEENSÄ	49 h	30 h	2 h	81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

Kadettikurssin kolmannen vuosikurssin syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonistheet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla, jotka arvioidaan hyväksyty-hylätty. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02J-opintojakson Helikopterikomppanian taistelu 6 op -osajakso

Helikopterikomppanian taistelu -osajakso on osa Ilmasotakoulun järjestämää Taktiikan soveltaminen -opintojaksoa (16 op). Osajakso toteutetaan helikopteriohjaajapiskelijoille ja se toteutetaan Helikopteripataljoonassa.

Oppimistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee helikoptereiden ja niiden käyttöperiaatteiden kehityksen. Opiskelija osaa osajakson jälkeen helikopterikomppanian taktiset käyttöperiaatteet ja osaa soveltaa niitä eri tilanteissa ja olosuhteissa.

Sisältö

Opiskelija perehtyy osajaksolla ilmamekanisoinnin historiaan, johon sisältyy sekä helikoptereiden että käytössä olevien organisaatioiden kehitys. Lisäksi hän tutustuu maailmalla olemassa oleviin helikopterioorganisaatioihin, viimeisimmissä kriiseissä toteutettuihin helikopteriooperaatioihin sekä eri helikoptereiden asejärjestelmiin ja niiden käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Osajaksolla opiskellaan helikopterikomppanian taistelun eri osa-alueita, keskittyen erityisesti helikopterikomppanian operatiivisen tukikohdan vaatimuksiin ja tukeutumiseen. Helikopterikomppanian taisteluun liittyen opiskelija syventää osaamistaan ilmauhka-arvion laatimisessa operatiivisen tukikohdan ympäristössä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso toteutetaan lähiopetuksena sekä itsenäisenä työskentelynä oppimistehtävien muodossa. Osajaksoon ei sisälly sotaharjoitusta. Tarkempi toteutus kuvataan toimeenpanokäskyssä, joka julkaistaan viimeistään kuukautta ennen osajakson alkamista.

Toteutuspaikka

Utin jääkäriyrykmentin Helikopteripataljoona

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan sotatieteiden kandidaattivaiheen 3. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Osajakson vastuuhenkilönä toimii Helikopteripataljoonan pataljoonapäällikö.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Aherto, J., Saarelainen, J., Loikkanen, L. & Hynynen, T. 2002. Helicopters - A new branch of service in the Finnish Ground Forces. (soveltuvin osin)
- Ahlberg, J., Eskelinen, S. & Sivonen, M. 1997. Venäjän ilma-aseen toiminta Tsetsheniassa. (soveltuvin osin)
- Everett-Heath J. 1993. Helicopters in Combat. The First Fifty Years. Arms and Armour Press. (soveltuvin osin)
- Laari, J. 1997. Ilmamekanisointi - maasodankäynnin siirtyminen kolmanteen ulottuvuuteen. (soveltuvin osin)
- Pisto, M. 1998. Ilmavoimien rakentaminen ja pioneeritoiminta. (soveltuvin osin)
- Luentomonistees
- Oheiskirjallisuutena käytetään tarvittaessa lisäksi kirjoja/raportteja/artikleita viimeisistä ilmaoperaatioista.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ne tulee suorittaa hyväksytysti läpi. Oppimistehtävien arviointias- teikkona käytetään hyväksytyt/täydennettävä/hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat avoimilla vastauksilla sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi opettajilta kerätään ns. vastine opiskelijapalautteeseen, jonka tarkoituksena on kehittää opintojakson toteutusta kokemusten myötä. Palautteet analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2B02K Taktiikan soveltaminen laivasto-opintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu koko merikadettikurssi. Opiskelijoiden valmiudet vaihtelevat linjoittain sekä erilaisista lähtötasoista johtuen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tilannekuvan merkityksen yksikön toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn merkityksen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan ja merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin sekä osaa merivalvonnan sensorien käytön aluksella, linnakkeella ja merivalvontakeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä. Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet sekä vedenalaisten valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet. Lisäksi opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen. Opiskelija perehtyy merivoimien yksiköiden taktisiin käyttöperiaatteisiin sekä tutustuu niiden soveltamiseen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Sisältö

Opintojakso järjestetään osin sisällöltään eriytyvänä merikadettikurssin eri linjoille. Opintojakson ydinaineksen muodostavat merivoimien taistelun ja toiminnan perusteet perus- ja joukkoyksikkötasolla. Opintojakso koostuu laivastolinjalle seuraavista osajakoista:

- Meripuolustuksen tilannekuva -kurssi 6 op,
- Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op ja
- Taktiikan soveltaminen 7 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson osajaksojen toimeenpanokäskyissä/vast määritellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lisäksi voidaan teettää pienimuotoisia ennakkotehtäviä kuhunkin osa-alueeseen liittyen opiskelijoiden perehdyttämiseksi kulloiseenkin aihealueeseen. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävässä suunnitteluharjoituksessa sekä käytännön harjoittelussa merivoimien taisteluluksilla tai vastaavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa. Tarkempi toteutuspaikka on selviää osajaksojen kuvauksista.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa toisen ja kolmannen vuoden aikana.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus ja muu materiaali on osajaksoittain alaliitteissä.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Tenttien järjestäminen on kuvattu osajaksoittain. Harjoitustyöt. Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävät liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson tavoitteisiin: 1) Maasto- ja olosuhdeanalyysi 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Omien toimintamahdollisuuksien arviointi. Osajaksojen tarkat arviointiperusteet on laadittu liitteisiin

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta

ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B02K-opintojakson Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakso: Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen sekä Tilannekuvasensorit ja niiden käyttö

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto-, rannikkojoukko- ja johtamisjärjestelmälinjoille. Opiskelijoiden lähtötasoeroista johtuen opintojakson opetuksessa on kaikilta osin lähdettävä liikkeelle perusteista.

Oppimistavoite

Opiskelijalle ymmärtää tilannekuvan merkityksen taistelualusyksikön ja rannikko-joukkojen toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Lisäksi opiskelijalle muodostuu käsitys valtakunnallisen ilma-, pinta- ja vedenalaisen tilannekuvan muodostamisesta, täydentämisestä ja jakamisesta tarvitsijoille. Opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn sekä osaa analysoida näiden toimintakykyä esimerkiksi mahdollisen häirinnän aikana. Lisäksi opiskelijalle muodostuu teoreettinen tietämys elektronisen sodankäynnin keinojen vaikutuksesta käyttämämme taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan sekä merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin. Opiskelija tuntee merivalvonnan sensorien käytön aluksella sekä merivalvonta- ja taistelunjohtokeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmiä perusteet merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- merivoimien valmiusvaatimukset ja päivystysjärjestelmä
- taistelujohtokeskusten toiminta
- merivalvonnan tehtävät, toimijat, johtosuhteet ja valtuudet
- lainsäädäntö (aluevalvontalaki, suoja-alueet, merivalvontaohje)
- viranomaisyhteistyö (VTS, AIS, GOFREP, SUCFIS, johtokeskukset)
- MEVAT-järjestelmän käyttö
- ANCS -taistelunjohtajärjestelmän käytön perusteet
- kiinteiden ja siirrettävien tutkien käyttöperiaatteet
- laser, optiset ja optroniset sensorien käytön perusteet
- Ilmatilannekuva merivoimissa
- elektronisen sodankäynnin menetelmät
- kiinteän vedenalaisen valvontajärjestelmän tuottaman tiedon käyttö

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson peruskoulutus annetaan luento-opetuksena Merisotakoulussa.

Perusteiden jälkeen opiskelija laajentaa tietämystään käytännön harjaantumisella eri laiteympäristöissä. Kurssi sisältää myös omatoimista opiskelua. Kokonaisuuden ymmärtämiseksi osajakson aikana toteutetaan lisäksi opintokäyntejä.

Kurssi jakaantuu neljään kokonaisuuteen:

- Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen
 - luentoja ja vierailut merivalvontakeskukseen sekä VTS-keskukseen (ja Merivartioston johtokeskukseen)
- Tilannekuvasensorit ja niiden käyttö
 - luentoja ja soveltava koulutus varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä
- Taistelualuksen tilannekuva (ANCS)
 - luentoja ja soveltava koulutus laiteympäristössä
- Elektronisensodankäynnin perusteet
 - luentoja ja laskuharjoituksia

Opetus muodostuu luennoista ja oppitunneista, itseopiskelutehtävistä, ryhmätöistä, käytännön harjoittelusta laiteympäristössä ja tentistä. Opiskelijat laativat oppimispäiväkirjan soveltavasta koulutuksesta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

Opetus osajaksojen 1 ja 2 osalta.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätö	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Merivalvonnan perusteet merivoimien päivystysjärjestelmä tilannekuvan muodostamisen perusteet johtosuhteet, METO -viranomaiset, viranomaisyhteistyö	3	0	0	3	
Opintokäynti: MEVAKE merivalvontakeskus merialueet, suojalueet merivalvonnan johtosuhteet ja suorittajat merivalvontaan liittyvät voimankäytön säädökset	2	6	0	8	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merivalvontasensoreiden ja -järjestelmien käyttö MEVAT Sensorit	4	10	0	14	Toteutetaan osaksi koulutuksena valvontajärjestelmillä
Ilmatilannekuva Merivoimissa valtakunnallisen ilmatilannekuvan muodostaminen, täydentäminen ja jakaminen MITTSTJOKER ITTH ohjelmisto-TASP	2	6	0	8	Toteutetaan tilannekeskuksessa esim Upinniemessä (MITTSTJOKER)
MESI tilannekuva, johtaminen järjestelmän käyttökoulutus Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko) Päivystyssovellus, tapahtumailmoitukset, jne KARE + päivittäminen	2	12	0	14	Sisältää käytännön harjoittelun MESILLÄ
MESI Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko)	0	3	0	3	
Valvontajärjestelmät Vesikuuntelujärjestelmät Siirrettävä uravalvontajärjestelmä Merivalvontatutka (MEVATKA) Rannikotutka (RANNTKA) Liikkuvan valvonnan (alusten) järjestelmät	8	2	0	10	
Opintokäynti: MVJOKE VTS	2	5	0	7	
Ryhmätöiden purku MESI	0	4	0	4	
Tentti: Kirjallinen tentti	3	0	0	3	Arvostellaan numeerisesti
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	28	48	0	76	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä. Osien 3 ja 4 osalta toteutuspaikka selviää osajaksoittain.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan kolmannen opintovuoden aikana Merisotakoulu-
sa. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksoittain alalitteistä.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Asetus Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta
- Merivalvontaohje (MEVO) (2002)
- Merivalvontaopas (2005) (luonnos)
- Taistelujohtokeskuksen toimintaohje (2008) (luonnos)
- Merisotaohjesääntö
- Suoja-alueet Suomen rannikolla vihkonen
- Vedenalaisen valvonnan opas (1999)
- Jyri Kosola, Janne Jokinen: Elektroninen sodankäynti osa 1

Oheiskirjallisuus

- Merivoimien viestierikoismääräys
- Merivartiokäsikirja
- Klemola-Lehtonen: Tutkatekniikka
- Antti Räisänen, Arto Lehto: Radiotekniikan perusteet
- Jyri Kosola, Tero Solante: Digitaalinen taistelulukentä
- järjestelmien ja laitteiden käyttöohjeet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson ANCS-kurssi 1,5 op -alaosajakso

Opiskelija-analyysi

Osajakso sisältyy sotataidon aineopintoihin ja toteutetaan koko merikadettikurssille. Oppilaiden lähtötaso on kirjava, joka tulee huomioida opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijat ymmärtävät taistelujohtojärjestelmän roolin osana yksikön taistelujärjestelmää, sekä oppivat perusteet taistelujohtojärjestelmän toiminnasta ja hallinnasta. Opiskelija oppii huo-

mioimaan miten tekniikka osallistuu operaattorin toimintaa eri tilanteissa ja miten se vaikuttaa ihmisen tekemiin päätelmiin ja päätöksiin.

Sisältö

Taistelunjohtojärjestelmä:

- Osana taistelujärjestelmää sekä rajapinnat
- Taistelunjohtojärjestelmä ja operaattori
- Perustoiminnot
- Osajärjestelmät
- Operaattoritoiminnot
- Tekniikan hyödyntäminen ja tiedostaminen päätöksen teossa
- Järjestelmän ylläpito ja virhetilanteet.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimia taistelunjohtojärjestelmällä operaattorina eri tehtävissä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Oppituntien tarkoituksena on johdattaa opiskelijat aihealueeseen, jossa tarkastellaan taistelujärjestelmän ominaisuuksia, toimintoja ja niiden merkityksiä. Harjoituksissa tarkastellaan toimintoja käytännössä ja todetaan eri sovellusten yhteydet kokonaisuuteen ja sen hallintaan. Kirjallisen muistion tavoitteena on osoittaa, että opiskelija tuntee osajärjestelmät sovelluksineen ja ymmärtävät järjestelmän toimintafilosofian. Alla on määriteltynä opintojaksos ohjaava tuntijaksottelu. Opintojaksos johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Kurssin aloittaminen: - Kurssin avaus - ANCS-teoria, perusteet	3	0	0	3	MERISK
Perustoiminnot: - Järjestelmän käynnistäminen - Perustoiminnot ja asetukset (TDA, Track control, Track list, viestisovellukset) - Järjestelmän sammuttaminen	1	2	0	3	MERISK
Osajärjestelmät: - Perustoiminnot ja asetukset (TEWA, ROE, Filter doctrine)	1	2	0	3	LAIVUE
Operaattorin toiminta: - Käyttöperiaatteet - Operaattoritoiminnot - Harjoitus	2	18	0	20	LAIVUE

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Taistelujohtojärjestelmän automaattitoimintojen huomioiminen: - Parametritiedot - Vaikutus operaattorin päätöksen tekoon	2	0	0	2	MERISK
Ylläpito ja virhetilanteet: - Asetusten hallinta - Ongelmatilanteet	1	1	0	2	MERISK

NCCP: - NCCP - Asetusten hallinta - Kalustorekisteri ja sen päivittäminen	1	2	0	3	MERISK
Oppimistehtävän laadinta	0	0	3	3	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	12	25	3	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Suomenlahden/Saaristomeren Meripuolustusalueen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssikirjallisuus:
- IETM (Interactive Electronic Technical Manuals)
- Opettajien jakama kirjallinen materiaali

Arviointi

Edellyttää, että opiskelija osallistuu opetukseen ja laatii annetun oppimistehtävän. Arviointi Hyväksytyt/hylätty.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalaute, josta ANCS -kurssi on yksi osa. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi osajaksosta kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op -alaosajakso

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotataidon aineopintoihin ja toteutetaan koko merikadettikurssille. Oppilaiden lähtötaso on kirjava, joka tulee huomioida opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Oppijalle muodostuu näkemys elektronisen sodankäynnin perusteista, sen teknisistä ilmiöistä ja niiden vaikutuksesta taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- Elektronisen sodankäynnin merkitys ja rooli taistelussa
- Elektronisen sodankäynnin elementit
- Elektronisen sodankäynnin liittynät muihin toiminnan aloihin
- Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyviä käsitteitä

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita oman yksikön sähkömagneettisen spektrin hallintaan sekä auttavat huomioimaan elektronisen sodankäynnin merkityksen sodan ajan tehtävän suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Vaatimuksena fysiikan ja matematiikan aineopinnot sekä seuraavat opintojaksot ovat suoritettu: 4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op
- ▶ 4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan yhteistyössä Viestirykmentin kanssa. Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, laskutehtävin sekä laatimalla aihepiiriin liittyvät ennakkotehtävät, joiden pohjalta tutustutaan elektronisen sodankäynnin keskeisiin teknisiin käsitteisiin. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään lukualueet (minimi 3 viikkoa ennen lähijaksoa), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Toimeenpanokäskyssä tarjotaan myös mahdollisuus vapaaehtoiseen kertauskoulutukseen ELSO:n teknisiin ilmiöihin liittyen. Opetus järjestetään 2-3 iltana opiskelijoiden toivomusten mukaisesti ennen lähiopetusta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyvien asioiden kertaus, esim: - smg spektri - desibelien ja lineaarilukujen väliset yhtälöt - tutkayhtälö - radiohorisontti	(4)	(2)	0	(6)	Vapaaehtoinen, ei sisälly kurssin viralliseen tuntikehykseen
Ennakkotehtävät: ELSO:n tekniikkaan liittyviä keskeisiä käsitteitä ja esimerkkejä: - Desibeli - Taajuus, aallonpituus - Doppler ilmiö - Signaalin tehobudjetti	0	0	2	2	MERISK (kopo) - sisältää laskuharjoituksia
Kurssin aloittaminen: - Johdatus osajakson opintoihin - Osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät ja kirjallisuus - Ennakkotehtävien palautus ja tarkastaminen	1	0	0	1	MERISK

ELSO:n merkitys ja rooli taistelussa: - Sähkömagneettinen toimintaympäristö - ELSO informaatio-sodankäynnin työkaluna - Tekniikkaan liittyvät käsitteet (kurssikirja LIITE 5)	6	2	0	8	MERISK - sisältää laskuharjoituksia
ELSO:n elementit: - Elektroninen tuki - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojautuminen	4	0	0	4	MERISK - teoria ja käsitteet
ELSO:n elementit (tekniset menetelmät ja käsitteet): - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojautuminen	7	7	0	14	VIESTIR Opetus sisältää käytännön harjoituksia esim. TUTSI ja ELSO-laskentaohjelmien käyttöä
ELSO:n liitännät muihin toiminnan aloihin: - Tiedustelu - Signaalitiedustelu (SIGINT) - Taajuushallinta (EMCON) - Herätteet	5	0	0	5	MERISK
TST-aluksen ELSU: - Elsu-järjestelmät - Aluksen herätteet	3	0	0	3	MERISK

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Tentti	2	0	0	2	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	29	9	2	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Viestirykmentin Elektronisen Sodankäynnin Keskuksen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä yt. Tekniikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kurssikirjallisuus:

- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 1 - taistelun viides dimensio, Edita Prima Oy, Helsinki 2004, luvut: 1 - 3, Liitteet 1 - 3, 5-7
- Oheiskirjallisuus:
- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 2 - toimeenpano sotilasoperaatioissa, Edita Prima Oy, Helsinki 2004
- Kosola, Jyri & Solanne, Tero: Digitaalinen taistelukenttä.....
- Klemola, Olli & Lehto, Arto: Tutkatekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999
- Räsänen, Antti & Lehto, Arto: Radiotekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999

Arviointi

Osajaksoon sisältyy tentti, joka arvostellaan numeerisella arvosanalla. Ennakkotehtävä voi vaikuttaa lopulliseen kurssiarvosanaan 0,5 korottavasti tai laskevasti.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalaute, josta ELSO -perusteet on yksi osa. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02K-opintojakson Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op-osajakso

Oppimistavoite:

Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet. Oppimistavoitteet jakautuvat seuraaviin alakokonaisuuksiin:

- Opiskelija ymmärtää vedenalaisten valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet sekä niiden teknisen suorituskykyyn
- Opiskelija ymmärtää olosuhteiden vaikutuksen vedenalaisten valvontajärjestelmien käyttöön ja vedenalaisen sodankäynnin taktiikkaan liittyen
- Opiskelija kykenee yhdistämään sotatekniikan opinnoissaan oppimaansa sensori- ja asejärjestelmätekniikkaa osaksi taisteluteknistä päätöksentekoprosessia vedenalaisen sodankäynnin suunnittelussa, valmistelussa ja johtamisessa

Sisältö:

- Vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan perusteet: kuuntelu- ja signaalianalyysi
- Kiinteän ja liikkuvan vedenalaisen valvonnan suorituskyvyt ja käyttö sekä sukellusveneentorjunnan johtaminen aluksella.
- Miinantorjunnan perusteiden ja suorituskyvyt

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso koostuu kahdesta eri osiosta. Ensimmäisessä osiossa keskitytään vedenalaiseen valvontaan ja sukellusveneentorjuntaan. Toisessa osiossa perehdytään miinanetsintään ja -torjuntaan. Osajakson opetuksen painopiste on vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan osiossa. Osajakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusporatalin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Etukäteen suoritettavalla materiaalin jakamisella tuetaan opiskelijoiden omatoimista perehtymistä ja orientoitumista osajakson aihepiireihin. Osajakson aloitukseen voidaan liittää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä. Näin varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Aloitusuennolla selvitetään jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät, kirjallisuus sekä jaetaan ryhmätyötehtävät. Aloitusluennolla osajakson selvitetään opiskelijoille osajakson arviointimenetelmät. Arviointi voidaan suorittaa joko oppimistehtävän tai esseetentin muodossa. Kumpikin arvioidaan numeerisesti. Mikäli arviointi suoritetaan loppuputenttien avulla, jaetaan aloitusluennolla luettelo tenttikysymyksistä, joista yksi kysytään loppuputentissä. Tällä tavoin opiskelijoita pyritään aktivoimaan opetuksen seuraamiseen. Jos arvioinnissa käytetään oppimistehtävää, tulee sen asiasisältöön, palautukseen ja muutoseikkoihin liittyvä ohjeistus antaa aloitusluennolla. Ohjeistuksen tulee olla yksiselitteinen.

Osajakson ensimmäinen osio toteutetaan, luento-opetuksena, ryhmätöinä sekä simulaattoriavusteisena opetuksena. Simulaattoriopetuksen osajoukkoihin liittyy opetuskeskusteluita, joissa analysoidaan muun muassa harjoitustilanteiden kehitystä, tehtyjä päätöksiä ja lopputuloksia. Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Vedenalaisen valvonnan perusteita käsittelevien luentojen tarkoituksena on riittävien teoreettisten perusteiden luominen opiskelijoille. Luento-opetuksella taataan riittävä teoreettinen pohja simulaattorissa suoritettavien käytännön

harjoitusten suorittamiseen. Luentojen aikana käydään opetuskeskusteluita. Niiden avulla vaihdetaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Lyhyen teoriaopetusvaiheen siirrytään simulaattoriavusteiseen koulutukseen. Koulutusta ei toteuteta kokonaan käytännön harjoitteina, vaan simulaattoriharjoituksiin liittyy lyhyitä teoriatietoiskuja sekä debriefing-keskusteluita. Tällä tavoin mahdollistetaan jatkuva oikeiden toimintatapojen oppiminen sekä opiskelijoiden vireystilan säilyminen korkeana. Aluksi vedenalaisen valvonnansimulaattoria käytetään järjestelmien käyttöperiaatteiden havainnollistamiseen ja toimintaperiaatteiden opetteluun. Kun opiskelijat osaavat käyttää simulaattorissa mallinnettuja laitteita auttavasti, siirrytään opetuksessa nousujohteisesti etenevien case -harjoitusten käyttöön. Harjoitusten avulla opiskelijalle muodostuu käsitys siitä, mitä vedenalaisen valvonnan laitteilla voidaan tehdä, minkälaisiin havaintoetäisyyksiin niillä päästään Suomen rannikon olosuhteissa ja mitkä tekijät vaikuttavat havaintoetäisyyksien muodostumiseen. Case -harjoituksissa oppimista edistetään ennakoita luoduilla ja aututetuilla oppimiskysymyksillä sekä debriefing-keskusteluilla. Osajakson vedenalaista valvontaa käsittelevä osio päättyy simulaattorissa järjestettävään useamman tunnin kestävään sovellettuun harjoitukseen. Sen avulla yhdistetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja kokonaisuudeksi. Sovelletun harjoituksen aikana harjoitellaan vedenalaisen valvonnan aseman ja SUTO -aluksen välistä yhteistoimintaa sekä SUTO -tilanteen johtamista aluksella. Ennen harjoitusta pidetään luento, jossa opetetaan SUTO -tilanteen johtosuhteet, yhteistoiminta VEVA -aseman ja aluksen välillä ja komentokieli. Lisäksi näytetään lyhyt esimerkki aluksen sisäisestä toiminnasta SUTO -tilanteessa.

Osajakson toinen osio toteutetaan, luento-opetuksena ja opetuskeskusteluinä, joihin liittyy tutustumiskäynti miinantorjunta-aluksille (etsijä + raivaaja) Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Luentojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille riittävät teoreettiset perusteet miinantorjunnan periaatteista sekä miinanetsijöiden ja – raivaajien taktisesta käytöstä. Opiskelijan tulee myös saada kuva miinantorjunta-alusten suorituskyvyistä ja toimintamahdollisuuksista. Tutustumiskäynnin yhteydessä perehdytään asiantuntijatietoiskujen avulla miinantorjunta-alusten kaluston käyttöön ja taistelutekniikkaan. Osajakson arvioinnissa käytettävä oppimistehtävä tai tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimia tietoja sitä laatiessaan. Arvioitavan ”suorituksen” on myös toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Loppuarviointiin voidaan liittää yksinkertainen käytännön koe, jossa opiskelija toimii aktiivimittaimen operaattorina ja pyrkii paikantamaan sukellusveneen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätyöt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Vedenalainen valvonta: vedenalaisen valvonnan päämäärä aluevalvonta, ml. vesikuuntelukentät ja alueloukkausten torjunta käsitteet	2	0	0	2	Yleiskuvaus vedenalaisen valvonnan järjestelyistä ja päämäärästä aluevalvonnan osana. Avataan osajaksoilla käytettäviä keskeisimpiä käsitteitä
Vedenalainen valvonta: Itämeren hydroakustiikka ja topografia äänen eteneminen vedessä ja siihen vaikuttavat tekijät	6	0	6	12	
Sukellusveneet: rakenne ja toiminta Itämeren alueen sukellusveneet sukellusveneiden asejärjestelmät sukellusveneiden sensorijärjestelmät	5	3	3	11	Toteutetaan osaksi ryhmätyönä. Opiskelijat laativat ryhmätyöt Itämeren alueen sukellusveneistä (orientoituminen). Ohjeistus annetaan kurssin aloitusluennolla. Ryhmätyöt puretaan kurssin toisena päivänä. Luennoissa keskitytään tarkemmin sukellusveneidentoimintaperiaatteisiin
Vedenalainen valvonta: Kuuntelu- ja signaalianalyysin perusteet (mm. äänen muodostuminen, Lofar, Demon)	3	3	0	6	Teoriaa ja käytännön esimerkkejä. Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa. HarjoitusLofarin ja Demonin tulkinnasta

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Vedenalainen valvonta: passiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	3	0	6	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (pinta-alus, suve ja em. aluksista yhdistetty meritilanne). Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon
Vedenalainen valvonta: aktiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	4	0	7	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (liikkuva kohde, paikallaan oleva kohde) Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon
Vedenalainen valvonta: Siirrettävän uravalvontajärjestelmän (SURA) käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	1	0	0	1	
Sukellusveneen torjunta: alusten SUTO-kalusto ja aseistus SUTO-tilanteen perusteet ja johtosuhteet SUTO-osaston toiminta ja johtaminen	2	0	2	4	Itseopiskelutehtävä sovellettua harjoitusta varten
Sukellusveneentorjunta: Sovellettu harjoitus (VEVA-asetat ja alus)	0	8	0	8	Sovelletut harjoitukset piennyryhmissä. Harjoituksissa yhdistetään viikon aikana opittua tietoa kokonaisuudeksi
Miinanetsintä: Miinanetsinnän ja -torjunnan päämäärä perusteet ja käsitteet	2	0	0	2	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Miinanetsintä: käytettävät etsintämenetelmät miinanetsintätaktiikka	4	0	0	4	
Miinanetsintä: tutustuminen miinanetsijään (Katanpää-LKA) miinanetsintäkalusto ja sen käyttöperiaatteet	8	0	0	8	Suoritetaan opin- tomatka Pansioon, jonka aikana selvitetään aluksen ominaisuudet, käyttöperiaatteet, suori- tuskyyky ja toimintamah- dollisuudet.
Miinantorjunta: käytettävät miinanraivausme- netelmät ja -taktiikka	3	0	0	3	
Tentti: Essee / oppimistehtävä mahdollinen yksinkertainen käytännön koe	3	0	0	3	Essee ja oppimistehtävä arvostellaan numeer- isesti, käytännönkoe HYV/HYL
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	Oppimistehtävän palautekeskustelu sekä keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	47	21	11	79	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa ja tutustumiskäynnin osalta Saaristo-
meren Meripuolustusalueella

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / vedenalaisen sodankäynnin opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Sukellusveneentorjunta opas 2000
- Vedenalaisen valvonnan opas 1999
- Miinantorjunta opas
- Oheiskirjallisuus:
- Huhtinen: Heräteemiinatekniikkaa
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2020, osa I

Arviointi

Kurssista järjestetään yksi arvosteltava tentti tai oppimistehtävä. Arviointiin
voidaan liittää mahdollinen yksinkertainen käytännön koe. Se arvostellaan
periaatteella hyväksytty/hylätty.

2B02K-opintojakson Soveltava merisotataktiikka 7 op -osajakso

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto- ja merivartiolinjoille. Opiskelijoiden lähtötaasoeroista johtuen opintojakson opetuksessa on kaikilta osin lähdettävä liikkeelle perusteista.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen merivoimien ja rajavartiolaitoksen alusyksiköissä. Opiskelija oppii merivoimien ja rajavartiolaitoksen alusyksikköjen taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessiin ja päätöksen toimeenpanoon. Opiskelija yhdistää osana merisotataitoa taktisen suunnitteluprosessin ja merenkulussa tarvitsemansa tiedot ja taidot. Opiskelija osaa yhdistää alusyksikköjen tehtävät eri merisotatoimiin.

Sisältö

- Taistelualusten taistelutekniikan ja toiminnan perusteet.
- Taistelualusten ja taisteluosaston ja alaisten yksiköiden aselajitaktiikka.
- Aselajitaktiikan soveltaminen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusopinnot 25 op
- ▶ Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä koulutus- ja taistelualuksilla. Merivartiolinjalle jakso toteutetaan osaksi RMVK:lla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen ja kolmannen vuoden aikana Merisotakoulussa sekä koulutus- ja taistelualuksilla.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Merisotaohje 1993
- Merisotaopas, 1994
- Harjoitusvahvuudet A1 Merivoimat, 2008, Luonnos
- Merivalvontaohje, 2002
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet, 2005
- Merimiinoitusopas, 2008
- Miinantorjuntaopas, 1999
- Vedenalaisen valvonnan opas, 1999

- Sukellusveneentorjuntaopas, 2001
- Alusilmatorjuntaopas, 2004

Oheiskirjallisuus

- Rannikkojääkäripataljoonaopas, 2006
- Merivalvontaopas, 2005, luonnos

Arviointi

Harjoitustyöt. Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävä liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson tavoitteisiin: 1) Maasto- ja olosuhdeanalyysi 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Omien toimintamahdollisuuksien arviointi. Arviointiasteikko hyväksyty / hylätty.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palautte. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B02L Taktiikan soveltaminen rannikkojoukko-opintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu koko merikadettikurssi. Opiskelijoiden valmiudet vaihtelevat linjoittain sekä erilaisista lähtötasoista johtuen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tilannekuvan merkityksen yksikön toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn merkityksen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan ja merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin sekä osaa merivalvonnan sensorien käytön aluksella, linnakkeella ja merivalvontakeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä. Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet sekä vedenalaisten valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet. Lisäksi opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen. Opiskelija perehtyy merivoimien yksiköiden taktisiin käyttöperiaatteisiin sekä tutustuu niiden soveltamiseen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Sisältö

Opintojakso järjestetään osin sisällöltään eriytyvänä merikadettikurssin eri linjoille. Opintojakson ydinaineksen muodostavat merivoimien taistelun ja toiminnan perusteet perus- ja joukkoyksikkötasolla.

Opintojakso koostuu rannikkojoukko-opintosuunnalla seuraavista osajaksista:

- Meripuolustuksen tilannekuva -kurssi 6 op
- Rannikkojoukkojen asejärjestelmät 3 op
- Rannikkojoukkojen perusyksiköiden sotataidollinen tarkastelu 6 op
- Rannikkomerenkulun perusteet 1 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson osajaksojen toimeenpanokäskyissä/vast määritellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lisäksi voidaan teettää pienimuotoisia ennakotehtäviä kuhunkin osa-alueeseen liittyen opiskelijoiden perehdyttämiseksi kulloiseenkin aihealueeseen. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävässä suunnitteluharjoituksessa sekä käytännön harjoittelussa merivoimien taisteluluksilla tai vastaavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa. Tarkempi toteutuspaikka on selviää osajaksoittain.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa toisen ja kolmannen opintovuoden aikana. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksoittain.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus ja muu materiaali on kuvattu osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Tenttien järjestäminen on kuvattu osajaksoittain. Harjoitustyöt. Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävät liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson tavoitteisiin: 1) Maasto- ja olosuhdeanalyysi 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Omien toimintamahdollisuuksien arviointi. Osajaksojen tarkat arviointiperusteet on kuvattu osajaksoittain.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta

ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B02L-opintojakson Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakso

Osajakso koostuu kolmesta alaosajaksosta:

- Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen, Tilannekuvasensarit ja niiden käyttö 3 op
- ANCS-kurssi (ADVANCED NAVAL COMBAT SYSTEM) 1,5 op
- Elektronisen sodankäynnin perusteet (1,5 op)

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto-, rannikkojoukko- ja johtamisjärjestelmälinjoille. Opiskelijoiden lähtötasoeroista johtuen opintojakson opetuksessa on kaikilta osin lähdettävä liikkeelle perusteista.

Oppimistavoite

Opiskelijalle ymmärtää tilannekuvan merkityksen taistelualusyksikön ja rannikko-joukkojen toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Lisäksi opiskelijalle muodostuu käsitys valtakunnallisen ilma-, pinta- ja vedenalaisen tilannekuvan muodostamisesta, täydentämisestä ja jakamisesta tarvitsijoille. Opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn sekä osaa analysoida näiden toimintakykyä esimerkiksi mahdollisen häirinnän aikana. Lisäksi opiskelijalle muodostuu teoreettinen tietämys elektronisen sodankäynnin keinojen vaikutuksesta käyttämämme taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan sekä merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin. Opiskelija tuntee merivalvonnan sensorien käytön aluksella sekä merivalvonta- ja taistelunjohtokeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- merivoimien valmiusvaatimukset ja päivystysjärjestelmä
- taistelujohtokeskusten toiminta
- merivalvonnan tehtävät, toimijat, johtosuhteet ja valtuudet
- lainsäädäntö (aluevalvontalaki, suoja-alueet, merivalvontaohje)
- viranomaisyhteistyö (VTS, AIS, GOFREP, SUCFIS, johtokeskukset)
- MEVAT-järjestelmän käyttö
- ANCS -taistelunjohtajärjestelmän käytön perusteet
- kiinteiden ja siirrettävien tutkien käyttöperiaatteet

- laser, optiset ja optroniset sensorien käytön perusteet
- Ilmatilannekuva merivoimissa
- elektronisen sodankäynnin menetelmät
- kiinteän vedenalaisen valvontajärjestelmän tuottaman tiedon käyttö

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson peruskoulutus annetaan luento-opetuksena Merisotakoulussa. Perusteiden jälkeen opiskelija laajentaa tietämystään käytännön harjaantumisella eri laiteympäristöissä. Kurssi sisältää myös omatoimista opiskelua. Kokonaisuuden ymmärtämiseksi osajakson aikana toteutetaan lisäksi opintokäyntejä.

Kurssi jakaantuu neljään kokonaisuuteen:

- Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen
 - luentoja ja vierailut merivalvontakeskukseen sekä VTS-keskukseen (ja Merivartioston johtokeskukseen)
- Tilannekuvasensorit ja niiden käyttö
 - luentoja ja soveltava koulutus varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä
- Taistelualuksen tilannekuva (ANCS)
 - luentoja ja soveltava koulutus laiteympäristössä
- Elektronisensodankäynnin perusteet
 - luentoja ja laskuharjoituksia

Opetus muodostuu luennoista ja oppitunneista, itseopiskelutehtävistä, ryhmätöistä, käytännön harjoittelusta laiteympäristössä ja tentistä. Opiskelijat laativat oppimispäiväkirjan soveltavasta koulutuksesta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

Opetus osajaksojen 1 ja 2 osalta.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätöyt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merivalvonnan perusteet merivoimien päivystysjärjestelmä tilannekuvan muodostamisen perusteet johtosuhteet, METO -viranomaiset, viranomaisyhteistyö	3	0	0	3	
Opintokäynti: MEVAKE merivalvontakeskus merialueet, suoja-alueet merivalvonnan johtosuhteet ja suorittajat merivalvontaan liittyvät voimankäytön säädökset	2	6	0	8	
Merivalvontasensoreiden ja -järjestelmien käyttö MEVAT Sensorit	4	10	0	14	Toteutetaan osaksi koulutuksena valvontajärjestelmillä
Ilmatilannekuva Merivoimissa valtakunnallisen ilmatilannekuvan muodostaminen, täydentäminen ja jakaminen MITTSTJOKER ITTH ohjelmisto-TASP	2	6	0	8	Toteutetaan tilannekukuksessa esim Upinniemessä (MITTSTJOKER)
MESI tilannekuva, johtaminen järjestelmän käyttökoulutus Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko) Päivystyssovellus, tapahtumailmoitukset, jne KARE + päivittäminen	2	12	0	14	Sisältää käytännön harjoittelun MESILLÄ
MESI Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko)	0	3	0	3	
Valvontajärjestelmät Vesikuuntelujärjestelmät Siirrettävä uravalvontajärjestelmä Merivalvontatutka (MEVATKA) Rannikkotutka (RANNTKA) Liikkuvan valvonnan (alusten) järjestelmät	8	2	0	10	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Opintokäynti: MVJOKE VTS	2	5	0	7	
Ryhmätöiden purku MESI	0	4	0	4	
Tentti: Kirjallinen tentti	3	0	0	3	Arvostellaan numeerisesti
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	28	48	0	76	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä. Osien 3 ja 4 osalta toteutuspaikka selviää osajaksittäin alaliitteistä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden aikana Merisotakoulussa. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksittäin alaliitteistä.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Asetus Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta
- Merivalvontaohje (MEVO) (2002)
- Merivalvontaopas (2005) (luonnos)
- Taistelujohtokeskuksen toimintaohje (2008) (luonnos)
- Merisotaohjesääntö
- Suoja-alueet Suomen rannikolla vihkonen
- Vedenalaisen valvonnan opas (1999)
- Jyri Kosola, Janne Jokinen: Elektroninen sodankäynti osa 1

Oheiskirjallisuus

- Merivoimien viestierikoismääräys
- Merivartiokäsikirja
- Klemola-Lehtonen: Tutkatekniikka
- Antti Räisänen, Arto Lehto: Radiotekniikan perusteet
- Jyri Kosola, Tero Solante: Digitaalinen taistelukenttä
- järjestelmien ja laitteiden käyttöohjeet

Arviointi

Tentti. Osajaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson ANCS-kurssi 1,5 op -alaosajakso

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotataidon aineopintoihin ja toteutetaan koko merikadettikurssille. Oppilaiden lähtötaso on kirjava, joka tulee huomioida opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijat ymmärtävät taistelujohtojärjestelmän roolin osana yksikön taistelujärjestelmää, sekä oppivat perusteet taistelujohtojärjestelmän toiminnasta ja hallinnasta. Opiskelija oppii huomioimaan miten tekniikka osallistuu operaattorin toimintaa eri tilanteissa ja miten se vaikuttaa ihmisen tekemiin päätelmiin ja päätöksiin.

Sisältö

Taistelunjohtojärjestelmä:

- Osana taistelujärjestelmää sekä rajapinnat
- Taistelunjohtojärjestelmä ja operaattori
- Perustoiminnot
- Osajärjestelmät
- Operaattoritoiminnot
- Tekniikan hyödyntäminen ja tiedostaminen päätöksen teossa
- Järjestelmän ylläpito ja virhetilanteet.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimia taistelujohtojärjestelmällä operaattorina eri tehtävissä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Oppituntien tarkoituksena on johdattaa opiskelijat aihealueeseen, jossa tarkastellaan taistelujärjestelmän ominaisuuksia, toimintoja ja niiden merkityksiä. Harjoituksissa tarkastellaan toimintoja käytännössä ja todetaan eri sovellusten yhteydet kokonaisuuteen ja sen hallintaan. Kirjallisen muiston tavoitteena on osoittaa, että opiskelija tuntee osajärjestelmät sovelluksineen ja ymmärtävät järjestelmän toimintafilosofian. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Kurssin aloittaminen: - Kurssin avaus - ANCS-teoria, perusteet	3	0	0	3	MERISK
Perustoiminnot: - Järjestelmän käynnistäminen - Perustoiminnot ja asetukset (TDA, Track control, Track list, viestisovellukset) - Järjestelmän sammuttaminen	1	2	0	3	MERISK
Osajärjestelmät: - Perustoiminnot ja asetukset (TEWA, ROE, Filter doctrine)	1	2	0	3	LAIVUE
Operaattorin toiminta: - Käyttöperiaatteet - Operaattoritoiminnot - Harjoitus	2	18	0	20	LAIVUE
Taistelujohtojärjestelmän automaattitoimintojen huomiointi: - Parametritiedot - Vaikutus operaattorin päätöksen tekoon	2	0	0	2	MERISK
Ylläpito ja virhetilanteet: - Asetusten hallinta - Ongelmatilanteet	1	1	0	2	MERISK

NCCP: - NCCP - Asetusten hallinta - Kalustorekisteri ja sen päivittäminen	1	2	0	3	MERISK
Oppimistehtävän laadinta	0	0	3	3	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	12	25	3	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Suomenlahden/Saaristomeren Meripuolustusalueen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssikirjallisuus:
- IETM (Interactive Electronic Technical Manuals)
- Opettajien jakama kirjallinen materiaali

Arviointi

Edellyttää, että opiskelija osallistuu opetukseen ja laatii annetun oppimistehävän. Arvioidaan Hyväksytyt/hylätyt.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalaute, josta ANCS -kurssi on yksi osa. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi osajaksosta kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op -alaosajako**Opiskelija-analyysi**

Opintojakso sisältyy sotataidon aineopintoihin ja toteutetaan koko merikadettikurssille. Oppilaiden lähtötaso on kirjava, joka tulee huomioida opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Oppijalle muodostuu näkemys elektronisen sodankäynnin perusteista, sen teknisistä ilmiöistä ja niiden vaikutuksesta taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- Elektronisen sodankäynnin merkitys ja rooli taistelussa
- Elektronisen sodankäynnin elementit
- Elektronisen sodankäynnin liitynnät muihin toiminnan aloihin
- Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyviä käsitteitä

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita oman yksikön sähkömagneettisen spektrin hallintaan sekä auttavat huomioimaan elektronisen sodankäynnin merkityksen sodan ajan tehtävän suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Vaatimuksena fysiikan ja matematiikan aineopinnot sekä seuraavat opintojaksot ovat suoritettu: 4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op
- ▶ 4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan yhteistyössä Viestirykmentin kanssa. Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, laskutehtävin sekä laatimalla aihepiiriin liittyvät ennakkotehtävät, joiden pohjalta tutustutaan

elektronisen sodankäynnin keskeisiin teknisiin käsitteisiin. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään lukualueet (minimi 3 viikkoa ennen lähijaksoa), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötasosta. Toimeenpanokäskyssä tarjotaan myös mahdollisuus vapaehtoiseen kertauskoulutukseen ELSO:n teknisiin ilmiöihin liittyen. Opetus järjestetään 2-3 iltana opiskelijoiden toivomusten mukaisesti ennen lähiopetusta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyvien asioiden kertaus, esim: - smg spektri - desibelien ja lineaarilukujen väliset yhtälöt - tutkayhtälö - radiohorisontti	(4)	(2)	0	(6)	Vapaaehtoinen, ei sisälly kurssin viralliseen tuntikehykseen
Ennakkotehtävät: ELSO:n tekniikkaan liittyviä keskeisiä käsitteitä ja esimerkkejä: - Desibeli - Taajuus, aallonpituus - Doppler ilmiö - Signaalin tehobudjetti	0	0	2	2	MERISK (kopo) - sisältää laskuharjoituksia
Kurssin aloittaminen: - Johdatus osajakson opintoihin - Osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät ja kirjallisuus - Ennakkotehtävien palautus ja tarkastaminen	1	0	0	1	MERISK

ELSO:n merkitys ja rooli taistelussa: - Sähkömagneettinen toimintaympäristö - ELSO informaatio-sodankäynnin työkaluna - Tekniikkaan liittyvät käsitteet (kurssikirja LIITE 5)	6	2	0	8	MERISK - sisältää laskuharjoituksia
ELSO:n elementit: - Elektroninen tuki - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojautuminen	4	0	0	4	MERISK - teoria ja käsitteet

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
ELSO:n elementit (tekniset menetelmät ja käsitteet): - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojauminen	7	7	0	14	VIESTIR Opetus sisältää käytännön harjoituksia esim. TUTSI ja ELSO-laskentaohjelmien käyttöä
ELSO:n liitännät muihin toiminnan aloihin: - Tiedustelu - Signaalitiedustelu (SIGINT) - Taajuushallinta (EMCON) - Herätteet	5	0	0	5	MERISK
TST-aluksen ELSU: - Elsu-järjestelmät - Aluksen herätteet	3	0	0	3	MERISK
Tentti	2	0	0	2	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	29	9	2	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Viestirykmentin Elektronisen Sodankäynnin Keskuksen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä yt. Tekniikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kurssikirjallisuus:

- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 1 - taistelun viides dimensio, Edita Prima Oy, Helsinki 2004, luvut: 1 - 3, Liitteet 1 - 3, 5-7

Oheiskirjallisuus:

- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 2 - toimeenpano sotilasoperaatioissa, Edita Prima Oy, Helsinki 2004
- Kosola, Jyri & Solanne, Tero: Digitaalinen taistelukenttä.....
- Klemola, Olli & Lehto, Arto: Tutkatekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999
- Räisänen, Antti & Lehto, Arto: Radiotekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999

Arviointi

Opintojaksoon sisältyy tentti, joka arvostellaan Maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Ennakkotehtävä voi vaikuttaa lopulliseen kurssiarvosanaan 0,5 korottavasti tai laskevasti. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalautte, josta ELSO -perusteet on yksi osa. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02L- opintojakson Rannikkojoukkojen asejärjestelmät 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija saa perusteet merivoimien rannikkojoukkojen merelle vaikuttavien asejärjestelmien käyttöperiaatteista, tehosta ja käytön rajoitteista. Opiskelija oppii asejärjestelmien käyttöön vaikuttavat tekijät. Opintojen aikana opiskelijoille annetaan lisäksi kuva asejärjestelmien tulasematoiminnasta ja tulitoiminnasta. Osajakso opintojen perusteella opiskelijalla on perusteet opiskella rannikkojoukkojen perusyksiköiden sotataidollinen tarkastelu rannikkopatterin ja rannikko-ohjuskomppanian osalta.

Sisältö

- Rannikko-ohjus,
- Meritorjuntaohjus ja
- Raskas tornikanuuna (130 TK).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin sekä opettajan ohjauksessa suoritettavilla käytännön harjoitteilla. Koko opintojakson aikana käydään opetuskeskusteluita. Lisäksi opiskelijat laativat muistion tai erillisen tarkastelun kunkin asejärjestelmän käytöstä osana rannikkojoukkojen taistelua. Osajakso on jaettu asejärjestelmittäin kolmeen eri osuuteen: rannikko-ohjus, meritorjuntaohjus sekä raskas tornikanuuna. Kunkin asejärjestelmän osalta pyritään pikemminkin ymmärtämään asejärjestelmän tuoma taktinen ja kokonaistulenkäytöllinen panos kun perehtyä teknisiin yksityiskohtiin. Toisaalta kadeteille tulee myös opettaa järjestelmien tekniset rajoitteet suunniteluun liittyen. Kadeteille annetaan lyhyehköllä luento-opetuksella perusteet asejärjestelmiä käyttävistä yksiköistä, jonka jälkeen tutustumiskäyntien ja käytännön harjoitteiden jälkeen oppimista syvennetään case-harjoitteilla.

Osajakson tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja. Tenttikysymykset tulee laatia siten, että ne mittaavat myös kokonaisuuden hallintaa sekä ymmärrystä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Osajakson aloitus - johdatus osajakson opintoihin - jakson tavoitteet, sisältö, kirjallisuus - perusteet osajakson sotataidollisen muistion laatimisesta	2	0	2	4	
Rannikko-ohjus - rannikko-ohjusryhmän kokoonpano ja tehtävät - kalustokoulutus - ohjuksen ampumalaite, lämpötähtäin ja kolmijalka - ohjuksen kantolaitteet - ohjusryhmän tuliasema - ohjusryhmän tulitoiminta - simulaattoriharjoittelu	4	16	4	24	Rannikko-ohjuskoulutus toteutetaan osaltaan Rannikkojoukkojen perusyksiköiden sotataidollinen tarkastelu -osajakson yhteydessä kolmannen opiskeluvuoden syyslukukaudella.
Meritorjuntaohjus - ohjuspatterin organisaatio - lavettiajoneuvo - laskentakeskus - tuliasematoiminta	4	16	0	20	
Raskas tornikanauna - tykkiryhmän kokoonpano ja tehtävät - kalustokoulutus - tykkitoiminta - tykkilaskin - ampuma- ja säilytyskuuntoon saattaminen - toiminta epäsuora- ja suora-ammunnoissa - huolto	4	16	0	20	
Muistion laatiminen	1	0	16	17	Muistioiden aiheet käsittelevät tiettyjä asejärjestelmiä käyttävien yksiköiden taktisiin käyttöperiaatteisiin eri operaatioissa.
Tentti	3	0	0	3	
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	
YHTEENSÄ	19	48	22	89	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulun Suomenlinnan ja Santahaminan tiloissa.

Toteutusajankohta

Toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rannikko-ohjuskomppanian toimintaohje, luonnos,
- Rannikkotykistöpatterioipas,
- Meritorjuntaohjuspatterioipas,
- Tykkitoimintaopas (130 TK) ja
- Järjestelmäohjeet ja oppaat.
- Muu opetusta tukeva kirjallisuus:
- Erillinen lista jaetaan osajakson alussa.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Osajakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana laadittu muistiot voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti.

2B02L-opintojakson Rannikkojoukkojen perusyksiköiden sotataidollinen tarkastelu 6 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija oppii kriisi- ja uhkamallit ja vastustajan toimintaperiaatteet. Lisäksi opiskelija oppii arvioimaan vastustajan toimintaa sekä ymmärtämään vastustajan toimintaan liittyvät rajoitteet. Opiskelija perehtyy rannikkojoukkojen eri perusyksiköiden käyttöperiaatteisiin, toiminnan suunnitteluun sekä johtamiseen. Opiskelija osaa soveltaa taktiikan perusteita sekä tilanteenarviointia eri yksikkötyypeille. Opiskelija oppii soveltamaan oppimaansa suunnitteluprosessia eri yksiköiden toiminnan suunnittelun kannalta. Lisäksi opiskelija perehtyy rannikon erityisolosuhteisiin ja olosuhteiden ja vuodenaikojen aiheuttamiin rajoitteisiin rannikkojoukkojen taistelulle.

Sisältö

- Uhka- ja kriisimallit
- Vastustajan toiminta (merialueen vapaan käytön estäminen, tulenkäyttö merialueelta, erikoisjoukkojen käyttö, maahanlaskut ja rajoitetut maihinnousuoperaatiot rannikolla)
- Oman toiminnan suunnittelun perusteet (joukot ja joukkotyypit, käyttöperiaatteet, toimivaltuudet ja voimankäytönsäädökset) ja
- Perusyksiköiden toiminnan suunnittelu ja johtaminen (rannikkojääkärikomppania, rannikko-ohjuskomppania, meritiedustelukomppania, rannikkopatteri, meritorjuntaohjuspatteri).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Osajakso toteutetaan luennoin, ryhmitöin sekä opettajan ohjauksessa suoritettavilla suunnittelutöillä. Koko opintojakson aika-

na käydään opetuskeskusteluita sekä toteutetaan case-harjoitteita. Osajakso jaetaan kahteen selkeästi erottuvaan osuuteen, joiden tavoitteena on luoda kadeteille selkeä käsitys rannikolla toimivien perusyksiköiden käyttöperiaatteista, toiminnan suunnittelusta sekä johtamisesta. Painopiste osajaksossa luodaan vaiheeseen kaksi. Ensimmäisellä osuudella paneudutaan kriisi- ja uhkamalleihin sekä vastustajan operaatioihin eri vaiheissa. Kadeteille kerrataan myös komppanian päällikön päätökseen sekä taistelusuunnitelman suunnittelutyötä taktisesta näkökulmasta sekä korostetaan toimintaympäristön vaikutusta sotatoimiin saaristossa ja rannikolla. Luentojen ja ryhmätöiden tavoitteena on antaa kadeteille riittävä teoreettinen pohja toisen vaiheen suunnittelutehtäviä varten.

Toisessa vaiheessa kadetit harjaantuvat eri perusyksiköiden päälliköiden toimintaan tilanteen arvioinnista taistelusuunnitelmaan. Osajakson asioita käsitellään neljässä noin viiden päivän mittaisissa harjoituksissa, joissa kadetit laativat perusyksikön päällikön päätöksiä sekä taistelusuunnitelmia eri kriisi- ja uhkamalleissa. Osajakson tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja. Tenttikysymykset/kysymys tulee laatia siten, että ne mittaavat myös kokonaisuuden hallintaa sekä ymmärrystä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloittaminen: - johdatus osajakson opintoihin - osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, kirjallisuus ja yksilö- / ryhmätyöt	2	0	0	2	
Kriisi- ja uhkamallit, vastustajan toiminta	6	0	0	6	
Taistelujen luonne rannikolla - vastustajan operaatiot - rannikon erityispiirteet - yhtymän ja joukko-yksikön taistelu ja tulenkäyttö	4	0	4	8	Laaditaan arviot vastustajan toiminnasta eri tilanteisiin sidottuna
Rannikkojoukkojen perusyksiköt - kokoonpanot - käyttöperiaatteet - tehtävätyypit Rannikkoalueen johtamat operaatiot sekä johtaminen sekä niiden vaikutus perusyksikön taisteluun	6	4	0	10	Kerrataan rannikolla toimivien keskeisimmät perusyksiköt. Perusteet rannikkoalueen johtamisesta sekä toimintaperiaatteista eri operaatioissa.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Rannikkojoukkojen perusyksiköiden johtaminen	6	2	0	8	Kerrataan perusyksikön päällikön suunnittelu- ja johtamisprosessi tilanteen arvioinnista taistelusuunnitelmaan. Opetuksessa korostetaan toimintaympäristön merkitystä päällikön toiminnassa.
Rannikkopatterin ja meritorjuntaohjuspatterin toiminnan suunnittelu	4	8	0	12	Perusteiden jälkeen laaditaan ryhmätöinä rannikkopatterin ja meritorjuntaohjuspatterin päälliköiden päätöksiä.
Rannikkojääkärikomppanian taistelu (puolustus ja kohteensuojaaminen, hyökkäys, osallistuminen meriliikenteen suojaustehtävään, muut tehtävät) - komppanian toimintaperiaatteet eri tehtävissä, - komppanian päällikön johtamistoiminta	8	20	0	28	Laaditaan komppanian päällikön päätöksiä erityyppisiin operaatioihin liittyen. Osa asioista opetetaan tai niitä kerrataan erillisessä noin viiden päivän mittaisessa RANNJK:n suunnitteluharjoituksessa
Meritiedustelukomppanian taistelu - komppanian toimintaperiaatteet - komppanian päällikön johtamistoiminta	8	20	0	28	Laaditaan komppanian päällikön päätöksiä eri toiminta-alueille ja eri kriisi- ja uhkamalleissa. Osa asioista opetetaan tai niitä kerrataan erillisessä noin viiden päivän mittaisessa MERITIEDK:n suunnitteluharjoituksessa.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Rannikko-ohjuskomppanian taistelu (tappioiden tuottaminen merimaaleille, meriliikenteen suojaaminen, kohteen suojaaminen) - komppanian toimintaperiaatteet eri tehtävissä, - komppanian päällikön johtamistoiminta, - rannikko-ohjustulenkäyttö, - komppanian tai sen osan alistaminen erilliselle johtoportaalille.	8	20	0	28	Laaditaan komppanian päällikön päätöksiä erityyppisiin operaatioihin liittyen. Osa asioista opetetaan tai niitä kerrataan erillisessä noin viiden päivän mittaisessa ROHJK:n suunnitteluharjoituksessa.
Rannikkojoukkojen perusyksiköiden toiminnan suunnittelu ja johtaminen - case- ja karttatarjoitukset	2	27	0	29	Toteutetaan Merisotakoulun järjestämässä suunnitteluharjoituksessa.
Tentti: - ml. mahdollinen käytännön koe	9	0	0	9	
Opintojakson palautteen purku	3	0	0	3	
YHTEENSÄ	66	101	4	171	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoululla. Osajakson asioita käsitellään kolmannen opiskeluvuoden molemmissa rannikkotaisteluharjoituksissa

Toteutusajankohta

Toteutetaan 3. vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rannikko-ohjuskomppaniaopas
- Rannikkotyökistöpatterioapas
- Meritorjuntaohjuspatterioapas ja
- Rannikkojääkäripataljoonaopas
- A2 Keltainen
- Jalkaväen taisteluohjesääntö (JVO), 1995
- Jääkärikomppanian opas (JkOpas) luonnos, 1989
- Komppanian taisteluohje (KOTO), 2008
- Joukkueen opas (Jopas), 1999
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), 2005
- Mäihinnousu ja sen torjuntamahdollisuudet Itämeren olosuhteissa, 1999
- Internetlähteet (annetaan erikseen)
- Smith, E (2003) Effect Based Operations, Applying Network Ventric Warfare in Peace, Crisis and War, Information Age Transformation Series, CCRP

- Arquilla, J, Ronfelt, D. Swarming & The Future of Conflict,
- Wikström, K (2005) Merisodan kuva 2025, MERISK:n julkaisusarja A,
- STAE osat I ja II, intranet
- Aseellinen taistelu 2020, TAKTL julkaisu 1/2003 ja

Muu opetusta tukeva kirjallisuus:

Erillinen lista jaetaan osajakson alussa.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään 1-3 tenttiä tai arvosteltavaa yksilötyötä, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytyille suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia opinto-oppaan mukaisesti. Osajakson arvosana muodostuu tenttien ja yksilötöiden arvosanojen keskiarvosta. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Taktiikan soveltavissa kokeissa olennaisena osana koesuoritusta on taistelua jäljittelevä kiire, stressi ja sotilasjohtajan vastuu omasta päätöksestään. Suunnitteluprosessin toteuttaminen on aina oma yksilöllinen kokemus, joka opettaa opiskelijaa ymmärtämään vallitsevaa tilannetta ja toimintaympäristöä.

2B02L-opintojakson Saaristomerenkulun perusteet 1 op -osajakso

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään rannikkojoukkolinjalle. Lähtötasoeroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskeluvalmiudet. Lähtötasoeroja pyritään tasaamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee sotilasmerenkulun perusteet ja venekaluston käytön sekä harjaantuu yleisessä merimiestaidossa. Opiskelijalle annetaan sotilasvenekuljettajankirjan edellyttämät teoreettiset valmiudet soveltuvilta osin. Lisäksi opiskelija harjaantuu rannikkojoukkojen venekaluston käytössä. Osajakson aikana opiskelija ymmärtää merellä liikkumiseen liittyvät rajoitteet joukkojen opointikyvyille.

Sisältö:

Osajaksolla annetaan teoreettiset perusteet sotilasammattilliseen opintojaksoon ”rannikko- ja saaristomerenkulun koulutus”. Osajaksolla perehdytään seuraaviin kokonaisuuksiin:

Saaristomerenkulun teoria; Aluksen ohjailun ja käsittelyn perusteet sekä alusten rakenteet ja hoito, merimiestaito; Sotilasmerenkulun keskeisimmät ohjeet ja säädökset, palvelu aluksella ja sota-alusten yleisjärjestely

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet merivoimien alusyksiköiden toimintaan liittyvistä lainalaisuuksista.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmitöin sekä opettajan ohjauksessa suoritettavilla käytännön harjoitteilla. Koko osajakson aikana käydään opetuskeskusteluja.

Osajakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali, etätehtävä ja lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusporatalin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Etukäteen suoritettavalla materiaalin jakamisella tuetaan opiskelijoiden omatoimista perehtymistä ja orientoitumista osajakson aihepiireihin. Osajakson etätehtävä puretaan aloituspäivänä. Näin varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Aloituluennolla opiskelijat johdatetaan aihealueeseen sekä selvitetään osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät ja kirjallisuus. Aloitusluennolla selvitetään opintojakson arviointimenetelmät. Lähiopetuksella opiskelijoille luodaan riittävät teoreettiset perusteet soveltavaa työskentelyä ja merenkulun harjoituksia varten. Luennoilla on mahdollista vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja se toimii opettajille palautteena opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien harjoitusten osaamiseen. Tentti on merenkulun perusasioita ja vesiteiden säännöksiä mittaava kokonaisuus. Siihen liittyy soveltavia osiota, joissa opiskelija joutuu yhdistelemään opinjakson aikana oppimia tietoja.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätö	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPO:ssa opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merivoimien merenkulun ohjeet: Sotilasmerenkulkuohje (SMO) Merivoimien merenkulunormit (soveltuvilta osin)	2	2	0	4	Osa ohjeisiin perehtymisestä tehdään etätehtävänä. Työryhmit ja aiheet jaetaan KOPO:ssa kurssikäskyn yhteydessä. Ryhmätöiden palautus KOPO:n palautuskansioon. Töiden esittelyt suoritetaan kootusti.
Maapallon asteverkko ja kartta-projektiot: asteverkko sekä maantieteellinen pituus ja leveys kaariminuutti eli meripeninkulma Mercatorin projektio ja sen ominaisuudet	2	0	0	2	
Merikartta: mittakaavat ja karttatyytit suomalaiset merikartat	2	0	0	2	
Merenkulun turvalaitteet: Kiinteät turvalaitteet Kelluvat turvalaitteet Vesikulkuväylien liikennemerkit	2	0	0	2	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Itseopiskelun aikana opiskelija omatoimisesti syventää tietojaan aihepiiristä.
Karttatyöskentely: Merkinnänpitovälineet ja niiden käyttö Kartalle tehtävät merkinnät Pisteen koordinaattien mittaaminen ja paikan merkitseminen Kahden pisteen välisen etäisyyden ja suunnan merkitseminen Sovelletut tehtävät	2	0	0	2	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö liittyvät yhdeksi kokonaisuudeksi. Alussa esitellään karttatyöskentelyssä käytettävät merkinnänpitovälineet ja niiden käyttö. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aluksen kulkusuunnan määrittäminen: Aluksessa käytettävät kompassit Tosisuunta, magneettinen suunta ja kompassisuunta Eranto ja eksymä Laskuharjoitukset	2	0	0	2	Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet laskuharjoitusten tekemiseen. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana.
Veden syvyyden määrittäminen: käsiluotaus kaikuluodit ja niiden toiminta-periaatteet sekä virheet	1	0	0	1	Harjaantuminen toteutetaan ajoharjoitteluviikolla
Matkan, ajan ja nopeuden määrittäminen: Matkan ajan ja nopeuden määrittämisessä käytettävät suureet Laskuharjoitukset	1	0	1	2	Luento-osuudessa opiskelijoille annetaan perusteet laskuharjoitusten tekemiseen. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Opetuksen päätteeksi opiskelijoille annetaan harjoitustehtäviä, jotka he ratkaisevat omatoimisesti. Tehtävien tulokset tarkastetaan seuraavan päivän aikana.
Vesiliikenteen säädökset: ohjaus- ja kulkusäännöt valot ja merkkikuviot ääni- ja valomerkit häätämerkit aluksen päällikön oikeudet ja vastuu	3	0	0	3	Perusteet opetetaan luento-opetuksena. Itseopiskelun aikana opiskelija omatoimisesti syventää tietoaan aihepiiristä. Vesiliikenteen säädösten soveltaminen käytäntöön suoritetaan ajoharjoitteluviikolla

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aluksen käsittely: Potkuri ja peräsin Vesisuihkupropulsion erityispiirteet Aluksen käsittely irrotus- ja kiinnitystilanteissa	3	0	0	3	Harjaantuminen toteutetaan ajoharjoitteluviikolla
Reittisuunnittelu: reittisuunnitelma tarkoitus ohjailusuunnitelma laatiminen (optinen, tutka, elektroninen) ohjailupiirroksen tarkoitus reittitarkastelun pito	2	0	1	3	Aiheen opettamisessa teoria ja käytäntö limityvät yhdeksi kokonaisuudeksi. Ensimmäiset harjoitukset tehdään opettajan johdolla. Valmisteluissa harjaantuminen toteutetaan ajoharjoitteluviikolla
Tentti:	2	0	0	2	
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	kerätyn palautteen purku ja keskustelu opintojaksolla käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	26	2	2	30	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Koulutusviirikö / Merisotakoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Rannikkomerenkulku (2002)
- Vesiliikenteen säädökset, ISBN 978-951-37-4881-8 (erikseen määräytyt sivut)
- Sotilasmerenkulkuohje (2009)
- Laivapalvelusopas (2006)
- Merimiestaito (2000)
- Oheiskirjallisuus:
- Merivoimien merenkulkualan pysyväisasiakirjat ja ohjeet
- Merisotakoulun reittisuunnitteluohje
- Merisotakoulun komentositatyöskentelyohje

Arviointi

Kurssista järjestetään yksi arvosteltava tentti (sotilasveneenkuljettajan teorialentti), johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Tentin läpäistäkseen opiskelijan on saavutettava vähintään 50 % tentin mak-

simipistemäärästä. Tentin hyväksytyt suorittaminen mahdollistaa opiskelijan osallistumisen merenkulun käytännön harjoitusjaksoon (rannikko- ja saaristomerenkulun koulutus).

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa Koulutusviirikko.

2B02M Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmälinjalla (Merivoimat) 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu koko merikadettikurssi. Opiskelijoiden valmiudet vaihtelevat linjoittain sekä erilaisista lähtötasoista johtuen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tilannekuvan merkityksen yksikön toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn merkityksen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan ja merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin sekä osaa merivalvonnan sensorien käytön aluksella, linnakkeella ja merivalvontakeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä. Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet sekä vedenalaisen valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet. Lisäksi opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen. Opiskelija perehtyy merivoimien yksiköiden taktisiin käyttöperiaatteisiin sekä tutustuu niiden soveltamiseen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Sisältö

Opintojakso järjestetään osin sisällöltään eriytyvänä merikadettikurssin eri linjoille. Opintojakson ydinaineksen muodostavat merivoimien taistelun ja toiminnan perusteet perus- ja joukkoyksikkötasolla.

Opintojakso koostuu johtamisjärjestelmäopintosuunnalla seuraavista osajaksista:

- Meripuolustuksen tilannekuva -kurssi 6 op,
- Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op ja
- Merivoimien viestitaktiikka 4 op
- Meripuolustuksen tilannekuvan turvaaminen 3 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson osajaksojen toimeenpanokäsikirjassa/vast määritellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lisäksi voidaan teettää pienimuotoisia ennakkotehtäviä kuhunkin osa-alueeseen liittyen opiskelijoiden perehdyttämiseksi kulloiseenkin aihealueeseen. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävässä suunnitteluharjoituksessa sekä käytännön harjoittelussa merivoimien taistelualuksilla tai vastaavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa. Tarkempi toteutuspaikka on selviää osajaksoittain.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa toisen ja kolmannen opintovuoden aikana. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksoittain.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus ja muu materiaali on kuvattu osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Tenttien järjestäminen on kuvattu osajaksoittain. Harjoitustyöt. Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävät liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson tavoitteisiin: 1) Maasto- ja olosuhdeanalyysi 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Omien toimintamahdollisuuksien arviointi. Osajaksojen tarkat arviointiperusteet on laadittu liitteisiin.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteesta opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta

ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B02M-opintojakson Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakso

Osajakso koostuu kolmesta osajaksosta:

- Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen, Tilannekuvasensorit ja niiden käyttö 3 op
- ANCS-kurssi (ADVANCED NAVAL COMBAT SYSTEM) 1,5 op
- Elektronisen sodankäynnin perusteet (1,5 op)

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktiivisia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto-, rannikkojoukko- ja johtamisjärjestelmälinjoille. Opiskelijoiden lähtötasoeroista johtuen opintojakson opetuksessa on kaikilta osin lähdettävä liikkeelle perusteista.

Oppimistavoite

Opiskelijalle ymmärtää tilannekuvan merkityksen taistelualusyksikön ja rannikko-joukkojen toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Lisäksi opiskelijalle muodostuu käsitys valtakunnallisen ilma-, pinta- ja vedenalaisen tilannekuvan muodostamisesta, täydentämisestä ja jakamisesta tarvitsijoille. Opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn sekä osaa analysoida näiden toimintakykyä esimerkiksi mahdollisen häirinnän aikana. Lisäksi opiskelijalle muodostuu teoreettinen tietämys elektronisen sodankäynnin keinojen vaikutuksesta käyttämämme taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan sekä merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin. Opiskelija tuntee merivalvonnan sensorien käytön aluksella sekä merivalvonta- ja taistelunjohtokeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- merivoimien valmiusvaatimukset ja päivystysjärjestelmä
- taistelujohdotokeskusten toiminta
- merivalvonnan tehtävät, toimijat, johtosuhteet ja valtuudet
- lainsäädäntö (aluevalvontalaki, suoja-alueet, merivalvontaohje)
- viranomaisyhteistyö (VTS, AIS, GOFREP, SUCFIS, johtokeskukset)
- MEVAT-järjestelmän käyttö
- ANCS -taistelunjohtojärjestelmän käytön perusteet
- kiinteiden ja siirrettävien tutkien käyttöperiaatteet

- laser, optiset ja optroniset sensorien käytön perusteet
- Ilmatilannekuva merivoimissa
- elektronisen sodankäynnin menetelmät
- kiinteän vedenalaisen valvontajärjestelmän tuottaman tiedon käyttö

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson peruskoulutus annetaan luento-opetuksena Merisotakoulussa. Perusteiden jälkeen opiskelija laajentaa tietämystään käytännön harjaantumisella eri laiteympäristöissä. Kurssi sisältää myös omatoimista opiskelua. Kokonaisuuden ymmärtämiseksi osajakson aikana toteutetaan lisäksi opintokäyntejä.

Kurssi jakaantuu neljään kokonaisuuteen:

- Merivalvonta, päivystysjärjestelmä ja valmiuden kohottaminen
 - luentoja ja vierailut merivalvontakeskukseen sekä VTS-keskukseen (ja Merivartioston johtokeskukseen)
- Tilannekuvasensorit ja niiden käyttö
 - luentoja ja soveltava koulutus varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä
- Taistelualuksen tilannekuva (ANCS)
 - luentoja ja soveltava koulutus laiteympäristössä
- Elektronisensodankäynnin perusteet
 - luentoja ja laskuharjoituksia

Opetus muodostuu luennoista ja oppitunneista, itseopiskelutehtävistä, ryhmätöistä, käytännön harjoittelusta laiteympäristössä ja tentistä. Opiskelijat laativat oppimispäiväkirjan soveltavasta koulutuksesta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

Opetus osajaksojen 1 ja 2 osalta.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätöet	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienvi ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merivalvonnan perusteet merivoimien päivystysjärjestelmä tilannekuvan muodostamisen perusteet johtosuhteet, METO -viranomaiset, viranomaisyhteistyö	3	0	0	3	
Opintokäynti: MEVAKE merivalvontakeskus merialueet, suoja-alueet merivalvonnan johtosuhteet ja suorittajat merivalvontaan liittyvät voimankäytön säädökset	2	6	0	8	
Merivalvontasensoreiden ja -järjestelmien käyttö MEVAT Sensorit	4	10	0	14	Toteutetaan osaksi koulutuksena valvontajärjestelmillä
Ilmatilannekuva Merivoimissa valtakunnallisen ilmatilannekuvan muodostaminen, täydentäminen ja jakaminen MITTSTJOKER ITTH ohjelmisto-TASP	2	6	0	8	Toteutetaan tilannekeskuksessa esim Upinniemessä (MITTSTJOKER)
MESI tilannekuva, johtaminen järjestelmän käyttökoulutus Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko) Päivystyssovellus, tapahtumailmoitukset, jne KARE + päivittäminen	2	12	0	14	Sisältää käytännön harjoittelun MESILLÄ
MESI Piiroksen laatiminen Dokumentin laatiminen Suunnitelman laatiminen ja tallentaminen (tasojoukko)	0	3	0	3	
Valvontajärjestelmät Vesikuuntelujärjestelmät Siirrettävä uravalvontajärjestelmä Merivalvontatutka (MEVATKA) Rannikkotutka (RANNTKA) Liikkuvan valvonnan (alusten) järjestelmät	8	2	0	10	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Opintokäynti: MVJOKE VTS	2	5	0	7	
Ryhätöiden purku MESI	0	4	0	4	
Tentti: Kirjallinen tentti	3	0	0	3	Arvostellaan numeerisesti
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	28	48	0	76	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä varsinaisessa laite- tai toimintaympäristössä. Osien 3 ja 4 osalta toteutuspaikka selviää osajaksittain alaliitteistä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden aikana Merisotakoulussa. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksittain alaliitteistä.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Asetus Suomen alueen valvonnasta ja sen alueellisen koskemattomuuden turvaamisesta
- Merivalvontaohje (MEVO) (2002)
- Merivalvontaopas (2005) (luonnos)
- Taistelujohtokeskuksen toimintaohje (2008) (luonnos)
- Merisotaohjesääntö
- Suoja-alueet Suomen rannikolla vihkonen
- Vedenalaisen valvonnan opas (1999)
- Jyri Kosola, Janne Jokinen: Elektroninen sodankäynti osa 1

Oheiskirjallisuus

- Merivoimien viestierikoismääräys
- Merivartiokäsikirja
- Klemola-Lehtonen: Tutkatekniikka
- Antti Räisänen, Arto Lehto: Radiotekniikan perusteet
- Jyri Kosola, Tero Solante: Digitaalinen taisteluenttä
- järjestelmien ja laitteiden käyttöohjeet

Arviointi

Tentti. Osajaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys osajakson hyväksytylle suorittamiselle. Kurssi arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson ANCS-kurssi 1,5 op -alaosajakso

Oppimistavoite

Koulutuksen tavoitteena on, että opiskelijat ymmärtävät taistelujohtojärjestelmän roolin osana yksikön taistelujärjestelmää, sekä oppivat perusteet taistelujohtojärjestelmän toiminnasta ja hallinnasta. Opiskelija oppii huomioimaan miten tekniikka osallistuu operaattorin toimintaa eri tilanteissa ja miten se vaikuttaa ihmisen tekemiin päätelmiin ja päätöksiin.

Sisältö

- Taistelunjohtojärjestelmä:
- Osana taistelujärjestelmää sekä rajapinnat
- Taistelunjohtojärjestelmä ja operaattori
- Perustoiminnot
- Osajärjestelmät
- Operaattoritoiminnot
- Tekniikan hyödyntäminen ja tiedostaminen päätöksen teossa
- Järjestelmän ylläpito ja virhetilanteet.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimia taistelujohtojärjestelmällä operaattorina eri tehtävissä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Oppituntien tarkoituksena on johdattaa opiskelijat aihealueeseen, jossa tarkastellaan taistelujärjestelmän ominaisuuksia, toimintoja ja niiden merkityksiä. Harjoituksissa tarkastellaan toimintoja käytännössä ja todetaan eri sovellusten yhteydet kokonaisuuteen ja sen hallintaan. Kirjallisen muistion tavoitteena on osoittaa, että opiskelija tuntee osajärjestelmät sovelluksineen ja ymmärtävät järjestelmän toimintafilosofian. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Kurssin aloittaminen: - Kurssin avaus - ANCS-teoria, perusteet	3	0	0	3	MERISK
Perustoiminnot: - Järjestelmän käynnistäminen - Perustoiminnot ja asetukset (TDA, Track control, Track list, viestisovellukset) - Järjestelmän sammuttaminen	1	2	0	3	MERISK

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Osajärjestelmät: - Perustoiminnot ja asetukset (TEWA, ROE, Filter doctrine)	1	2	0	3	LAIVUE
Operaattorin toiminta: - Käyttöperiaatteet - Operaattoritoiminnot - Harjoitus	2	18	0	20	LAIVUE
Taistelujohtojärjestelmän automaattitoimintojen huomiointi: - Parametritiedot - Vaikutus operaattorin päätöksen tekoon	2	0	0	2	MERISK
Ylläpito ja virhetilanteet: - Asetusten hallinta - Ongelmatilanteet	1	1	0	2	MERISK

NCCP: - NCCP - Asetusten hallinta - Kalustorekisteri ja sen päivittäminen	1	2	0	3	MERISK
Oppimistehtävän laadinta	0	0	3	3	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	12	25	3	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Suomenlahden/Saaristomeren Meripuolustusalueen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssikirjallisuus:
- IETM (Interactive Electronic Technical Manuals)
- Opettajien jakama kirjallinen materiaali

Arviointi

Edellyttää, että opiskelija osallistuu opetukseen ja laatii annetun oppimistehtävän. Arvioidaan Hyväksytyt/hylätyt.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalaute, josta ANCS -kurssi on yksi osa. Palautteessa opiskelijat arvioivat

numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi osajaksosta kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

Meripuolustuksen tilannekuva 6 op -osajakson Elektronisen sodankäynnin perusteet 1,5 op -alaosajakso

Oppimistavoite

Oppijalle muodostuu näkemys elektronisen sodankäynnin perusteista, sen teknisistä ilmiöistä ja niiden vaikutuksesta taktiikkaan, taistelutekniikkaan ja johtamiseen merellisessä ympäristössä.

Sisältö

- Elektronisen sodankäynnin merkitys ja rooli taistelussa
- Elektronisen sodankäynnin elementit
- Elektronisen sodankäynnin liittynät muihin toiminnan aloihin
- Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyviä käsitteitä

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita oman yksikön sähkömagneettisen spektrin hallintaan sekä auttavat huomioimaan elektronisen sodankäynnin merkityksen sodan ajan tehtävän suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Vaatimuksena fysiikan ja matematiikan aineopinnot sekä seuraavat opintojaksot ovat suoritettu: 4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op
- ▶ 4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan yhteistyössä Viestirykmentin kanssa. Opintojakso toteutetaan määrittelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, laskutehtävin sekä laatimalla aihepiiriin liittyvät ennakkotehtävät, joiden pohjalta tutustutaan elektronisen sodankäynnin keskeisiin teknisiin käsitteisiin. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään lukualueet (minimi 3 viikkoa ennen lähijaksoa), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Toimeenpanokäskyssä tarjotaan myös mahdollisuus vapaehtoiseen kertauskoulutukseen ELSO:n teknisiin ilmiöihin liittyen. Opetus järjestetään 2-3 iltana opiskelijoiden toivomusten mukaisesti ennen lähiopetusta. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Elektronisen sodankäynnin tekniikkaan liittyvien asioiden kertaus, esim: - smg spektri - desibelien ja lineaarilukujen väliset yhtälöt - tutkayhtälö - radiohorisontti	(4)	(2)	0	(6)	Vapaaehtoinen, ei sisälly kurssin viralliseen tuntikehykseen
Ennakkotehtävät: ELSO:n tekniikkaan liittyviä keskeisiä käsitteitä ja esimerkkejä: - Desibeli - Taajuus, aallonpituus - Doppler ilmiö - Signaalin tehobudjetti	0	0	2	2	MERISK (kopo) - sisältää laskuharjoituksia
Kurssin aloittaminen: - Johdatus osajakson opintoihin - Osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät ja kirjallisuus - Ennakkotehtävien palautus ja tarkastaminen	1	0	0	1	MERISK

ELSO:n merkitys ja rooli taistelussa: - Sähkömagneettinen toimintaympäristö - ELSO informaatio-sodankäynnin työkaluna - Tekniikkaan liittyvät käsitteet (kurssikirja LIITE 5)	6	2	0	8	MERISK - sisältää laskuharjoituksia
ELSO:n elementit: - Elektroninen tuki - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojautuminen	4	0	0	4	MERISK - teoria ja käsitteet
ELSO:n elementit (tekniset menetelmät ja käsitteet): - Elektroninen vaikuttaminen - Elektroninen suojautuminen	7	7	0	14	VIESTIR Opetus sisältää käytännön harjoituksia esim. TUTSI ja ELSO-laskentaohjelmien käyttöä
ELSO:n liitännät muihin toiminnan aloihin: - Tiedustelu - Signaalitiedustelu (SIGINT) - Taajuushallinta (EMCON) - Herätteet	5	0	0	5	MERISK

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
TST-aluksen ELSU: - Elsu-järjestelmät - Aluksen herätteet	3	0	0	3	MERISK
Tentti	2	0	0	2	MERISK
Opintojakson palaute ja palautteen purku	1	0	0	1	MERISK
YHTEENSÄ	29	9	2	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Viestirykmentin Elektronisen Sodankäynnin Keskuksen kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä yt. Tekniikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kurssikirjallisuus:

- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 1 - taistelun viides dimensio, Edita Prima Oy, Helsinki 2004, luvut: 1 - 3, Liitteet 1 - 3, 5-7

Oheiskirjallisuus:

- Kosola, Jyri & Jokinen, Janne: Elektroninen sodankäynti osa 2 - toimeenpano sotilasoperaatioissa, Edita Prima Oy, Helsinki 2004
- Kosola, Jyri & Solanne, Tero: Digitaalinen taistelulenttä.....
- Klemola, Olli & Lehto, Arto: Tutkatekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999
- Räisänen, Antti & Lehto, Arto: Radiotekniikka, Hakapaino, Helsinki 1999

Arviointi

Opintojaksoon sisältyy tentti, joka arvostellaan Maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Ennakkotehtävä voi vaikuttaa lopulliseen kurssiarvosanaan 0,5 korottavasti tai laskevasti. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti.

Palaute

2B02 Meripuolustuksen tilannekuva -kurssista kootaan kirjallinen opiskelijapalaute, josta ELSO -perusteet on yksi osa. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02M-opintojakson Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op-osajakso

Oppimistavoite

- Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet.

Oppimistavoitteet jakautuvat seuraaviin alakokonaisuuksiin:

- Opiskelija ymmärtää vedenalaisten valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet sekä niiden teknisen suorituskykyyn
- Opiskelija ymmärtää olosuhteiden vaikutuksen vedenalaisten valvontajärjestelmien käyttöön ja vedenalaisen sodankäynnin taktiikkaan liittyen
- Opiskelija kykenee yhdistämään sotatekniikan opinnoissaan oppimaansa sensori- ja asejärjestelmäteknikkaa osaksi taisteluteknistä päätöksentekoprosessia vedenalaisen sodankäynnin suunnittelussa, valmistelussa ja johtamisessa

Sisältö:

- Vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan perusteet: kuuntelu- ja signaalianalyysi
- Kiinteän ja liikkuvan vedenalaisen valvonnan suorituskyvyt ja käyttö sekä sukellusveneentorjunnan johtaminen aluksella.
- Miinantorjunnan perusteiden ja suorituskyvyt

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso koostuu kahdesta eri osiosta. Ensimmäisessä osiossa keskitytään vedenalaiseen valvontaan ja sukellusveneentorjuntaan. Toisessa osiossa perehdytään miinanetsintään ja -torjuntaan. Osajakson opetuksen painopiste on vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan osiossa. Osajakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukuluheet julkaistaan koulutusporatallin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Etukäteen suoritettavalla materiaalin jakamisella tuetaan opiskelijoiden omatoimista perehtymistä ja orientoitumista osajakson aihepiireihin. Osajakson aloitukseen voidaan liittää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä. Näin varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Aloituluennolla selvitetään jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät, kirjallisuus sekä jaetaan ryhmätyötehtävät. Aloitusluennolla osajakson selvitetään opiskelijoille osajakson arviointimenetelmät. Arviointi voidaan suorittaa joko oppimistehtävän tai esseentien muodossa. Kumpikin arvioidaan numeerisesti. Mikäli arviointi suoritetaan loppuputenttien avulla, jaetaan aloitusluennolla luettelo tenttikysymyksistä, joista yksi kysytään loppuputentissa. Tällä tavoin opiskelijoita pyritään aktivoimaan opetuksen seuraamiseen. Jos arvioinnissa käytetään oppimistehtävää, tulee sen asiasisältöön, palautukseen ja muutoseikkoihin liittyvä ohjeistus antaa aloitusluennolla. Ohjeistuksen tulee olla yksiselitteinen.

Osajakson ensimmäinen osio toteutetaan, luento-opetuksena, ryhmätöinä sekä simulaattoriavusteisena opetuksena. Simulaattoriopetuksen osaharjoitukseen liittyy opetuskeskusteluita, joissa analysoidaan muun muassa har-

joitustilanteiden kehitystä, tehtyjä päätöksiä ja lopputuloksia. Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Vedenalaisen valvonnan perusteita käsittelevien luentojen tarkoituksena on riittävien teoreettisten perusteiden luominen opiskelijoille. Luento-opetuksella taataan riittävä teoreettinen pohja simulaattorissa suoritettavien käytännön harjoitusten suorittamiseen. Luentojen aikana käydään opetuskeskusteluita. Niiden avulla vaihdetaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta.

Lyhyen teoriaopetusvaiheen siirrytään simulaattoriavusteiseen koulutukseen. Koulutusta ei toteuteta kokonaan käytännön harjoitteina, vaan simulaattoriharjoituksiin liittyy lyhyitä teorialietoiskuja sekä debriefing -keskusteluita. Tällä tavoin mahdollistetaan jatkuva oikeiden toimintatapojen oppiminen sekä opiskelijoiden vireystilan säilyminen korkeana. Aluksi vedenalaisen valvonnansimulaattoria käytetään järjestelmien käyttöperiaatteiden havainnollistamiseen ja toimintaperiaatteiden opetteluun. Kun opiskelijat osaavat käyttää simulaattorissa mallinnettuja laitteita auttavasti, siirrytään opetuksessa nousujohteisesti etenevien case -harjoitusten käyttöön. Harjoitusten avulla opiskelijalle muodostuu käsitys siitä, mitä vedenalaisen valvonnan laitteilla voidaan tehdä, minkälaisiin havaintoetäisyyksiin niillä päästään Suomen rannikon olosuhteissa ja mitkä tekijät vaikuttavat havaintoetäisyyksien muodostumiseen. Case -harjoituksissa oppimista edistetään ennakolta luoduilla ja aidatetuilla oppimiskysymyksillä sekä debriefing-keskusteluilla.

Osajakson vedenalaista valvontaa käsittelevä osio päättyy simulaattorissa järjestettävään useamman tunnin kestävään sovellettuun harjoitukseen. Sen avulla yhdistetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja kokonaisuudeksi. Sovelletun harjoituksen aikana harjoitellaan vedenalaisen valvonnan aseman ja SUTO -aluksen välistä yhteistoimintaa sekä SUTO -tilanteen johtamista aluksella. Ennen harjoitusta pidetään luento, jossa opetetaan SUTO -tilanteen johtosuhteet, yhteistoiminta VEVA -aseman ja aluksen välillä ja komentokieli. Lisäksi näytetään lyhyt esimerkki aluksen sisäisestä toiminnasta SUTO -tilanteessa.

Osajakson toinen osio toteutetaan, luento-opetuksena ja opetuskeskusteluinä, joihin liittyy tutustumiskäynti miinanorjunta-aluksille (etsijä + raivaaja) Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Luentojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille riittävät teoreettiset perusteet miinanorjunnan periaateista sekä miinanetsijöiden ja – raivaajien taktisesta käytöstä. Opiskelijan tulee myös saada kuva miinanorjunta-alusten suorituskyvyistä ja toimintamahdollisuuksista. Tutustumiskäynnin yhteydessä perehdytään asiantuntijatietoiskujen avulla miinanorjunta-alusten kaluston käyttöön ja taistelutekniikkaan. Osajakson arvioinnissa käytettävä oppimistehtävä tai tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja sitä laatiessaan. Arvioitavan ”suorituksen” on myös toimitettava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Loppuarviointiin voidaan liittää yksinkertainen käytännön koe, jossa opiskelija toimii aktiivimittaimen operaattorina ja pyrkii paikantamaan sukellusveneen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätyöt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Vedenalainen valvonta: vedenalaisen valvonnan päämäärä aluevalvonta, ml. vesikuunte-lukentät ja alueloukkausten torjunta käsitteet	2	0	0	2	Yleiskuvaus veden-alaisen valvonnan järjestelyis-tä ja päämäärästä alueval-vonnan osana. Avataan osajak-solla käytettäviä keskeisimpiä käsitteitä
Vedenalainen valvonta: Itämeren hydroakustiikka ja topografia äänen eteneminen vedessä ja siihen vaikuttavat tekijät	6	0	6	12	
Sukellusveneet: rakenne ja toiminta Itämeren alueen sukellusveneet sukellusveneiden asejärjestel-mät sukellusveneiden sensorijärjes-telmät	5	3	3	11	Toteutetaan osak-si ryhmätyönä. Opiskelijat laativat ryhmätyöt Itämeren alueen sukellusveneis-tä (orientoituminen). Ohjeistus annetaan kurssin aloitusluennolla. Ryhmätyöt puretaan kurssin toisena päivänä. Luennoissa keskitytään tarkemmin sukellusve-neidentoimintaperiaat-teisiin
Vedenalainen valvonta: Kuuntelu- ja signaalianalyysin perusteet (mm. äänen muodos-tuminen, Lofar, Demon)	3	3	0	6	Teoriaa ja käytännön esimerkkejä. Havainnol-listaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa. HarjoitusLofarin ja Demonin tulkinnaasta

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Vedenalainen valvonta: passiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	3	0	6	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (pinta-alus, suve ja em. aluksista yhdistetty meritilanne). Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon
Vedenalainen valvonta: aktiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	4	0	7	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (liikkuva kohde, paikallaan oleva kohde) Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon
Vedenalainen valvonta: Siirrettävän uravalvontajärjestelmän (SURA) käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	1	0	0	1	
Sukellusveneen torjunta: alusten SUTO-kalusto ja aseistus SUTO-tilanteen perusteet ja johtosuhteet SUTO-osaston toiminta ja johtaminen	2	0	2	4	Itseopiskelutehtävä sovellettua harjoitusta varten
Sukellusveneentorjunta: Sovellettu harjoitus (VEVA-asetat ja alus)	0	8	0	8	Sovelletut harjoitukset pienryhmissä. Harjoituksissa yhdistetään viikon aikana opittua tietoa kokonaisuudeksi
Miinanetsintä: Miinanetsinnän ja –torjunnan päämäärä perusteet ja käsitteet	2	0	0	2	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Miinanetsintä: käytettävät etsintämenetelmät miinanetsintätaktiikka	4	0	0	4	
Miinanetsintä: tutustuminen miinanetsijään (Katanpää-LKA) miinanetsintäkalusto ja sen käyttöperiaatteet	8	0	0	8	Suoritetaan opin- tomatka Pansioon, jonka aikana selvitetään aluksen ominaisuudet, käyttöperiaatteet, suori- tuskyky ja toimintamah- dollisuudet.
Miinantorjunta: käytettävät miinanraivausme- netelmät ja -taktiikka	3	0	0	3	
Tentti: Essee / oppimistehtävä mahdollinen yksinkertainen käytännön koe	3	0	0	3	Essee ja oppimistehtävä arvostellaan numeer- isesti, käytännönkoe HYV/HYL
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	Oppimistehtävän palautekeskustelu sekä keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	47	21	11	79	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa ja tutustumiskäynnin osalta Saaristo-
meren Meripuolustusalueella

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / vedenalaisen sodankäynnin opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Sukellusvenentorjunta opas 2000
- Vedenalaisen valvonnan opas 1999
- Miinantorjunta opas
- Oheiskirjallisuus:
- Huhtinen: Herätemiinatekniikkaa
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2020, osa I

Arviointi

Kurssista järjestetään yksi arvosteltava tentti tai oppimistehtävä. Arviointiin
voidaan liittää mahdollinen yksinkertainen käytännön koe. Se arvostellaan
periaatteella hyväksyty/hylätty.

2B02M-opintojakson Merivoimien viestitaktiikka 3 op -osajakso**Opiskelija-analyysi**

Opintojakso sisältyy sotataidon aineopintoihin ja on Merivoimien johtamisjärjestelmälinjau kadetille pakollinen.

Oppimistavoite

Kurssin ensimmäisen vaiheen jälkeen opiskelija osaa viestijoukkueen kokoonpanon ja suorituskyvyn, viestijoukkueen käyttöperiaatteet, viestijoukkueen toiminnan sekä ymmärtää viestijoukkueen merkityksen tietotekniikkakeskuksen/tietotekniikkakomppanian osana. Kurssin toisen vaiheen jälkeen oppija ymmärtää viestitaktisen tilanteen arvioinnin, vaihtoehtojen vertailemisen, päätöksenteon, viestitoiminnan tehtävien ja perusajatuksen laatimisen sekä viestisuunnitelman- ja käskyn laatimisen merivoimien joukkoyksikön viitekehyksessä sekä tuntee ja osaa käyttää viestiasiakirjoja yhtymän viitekehyksessä.

Sisältö

- Merivoimien viestijoukot
- Viestijoukkueen johtaminen
- Merivoimien keskeiset viesti- ja tiedonsiirtojärjestelmät
- Taisteluosaston viestitoiminta
- Miinoittajien viestitoiminta
- Rannikkoalueen viestitoiminta
- Rannikkojääkäripataljoonan viestitoiminta
- Viestitoiminnan tehtävät ja perusajatus
- Viestitilanteen arviointi
- Vaihtoehtojen vertailu ja päätös
- Viestisuunnitelma
- Merivoimien viestierikoismääräyksen sisältö ja merkitys
- Merivoimien koodistot
- Meripuolustusalueen, rannikkoalueen sekä taisteluosaston viestikäskey

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteitä työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi yhtymän viestikäskeyn suunnitteluprosessi ja laadinta).

Esitietovaatimukset

Vaatimuksena seuraavat opintojaksot suoritettuina:

- ▶ 2A01 Sotataidon perusteet
- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1
- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 2
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1
- ▶ Merivoimien johtamisjärjestelmä-opintosuunnan sotatekniikan perusopinnot
- ▶ Merivoimien viesti- ja tiedonsiirtojärjestelmien käyttö -osajakso
- ▶ Meripuolustuksen tilannekuva -osajakso
- ▶ Sodanajan perusyksikön johtamisympäristönä -opintojakso

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luentoja 26 h, ryhmätöitä 31 h ja omatoimisia harjoitustöitä 24h.

Opetus jaetaan 2 vaiheeseen.

- Vaihe 1 (joukkuetasa):

Opinnot toteutetaan osana (RTH/MPH) sotaharjoituksia. Viestijoukkueen johtamisen perusteet opetetaan lähiopetuksena ja ryhmätöinä, jonka jälkeen sotaharjoituksessa harjaantuminen. Vaihe 2 alkaa sotaharjoituksen jälkeen (n. 2 viikon kuluttua).

- Vaihe 2 (perusyksikkö-/yhtymätasa):

Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen osa-alue kerrallaan. Opettaja alustuksen avulla opiskelijat etenevät harjoitustehtävässään, jota seuraa yhteinen tarkastelu. Tarkastelun jälkeen jatketaan opettajan alustuksella, jonka perusteella opiskelijat jatkavat oppimistehtävien laadintaa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opetuksessa ei käsitellä tarkasti kaikkia Merivoimien yhtymätasan joukkoja, vaan opettaja ja opiskelijat valitsevat tietyn joukon, johon muodostetaan painopiste. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Tuntijaksottelu sisältää opetuskeskustelut.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Osajakson aloitus – johdatus osajakson opintoihin – jakson tavoitteet, sisältö, kirjallisuus	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MERISK:n opiskelijoille.
VAIHE 1: Oppitunnit ja SH					
- Viestijoukkueen kokoonpano ja tehtävät ja huoltaminen sekä taistelukelpoisuuden ylläpitäminen - Viestijoukkueiden kalustot - Viestiaseman ja -asemaparin paikalle asetettavat vaatimukset ja viestiverkon solmukohdan rakenne - Viestijoukkueen johtajan tehtävät - Viestijoukkueen johtaminen, ilmoitukset, toimenpiteiden kirjaaminen - Viestiasemien paikan tiedustelu ja suunnittelu - Siirtyminen ensimmäiseen tehtävään - Viestiasemien perustaminen ja ylläpito - Viestiasemien purkaminen ja siirto - Viestijoukkueen johtajan johtamistoiminta	7	10	8	25	MERISK/SLMEPA/1.K Teoria opetus MERISK, toimivana johtajana 1.K varusmiehille RTH/MPH:ssa
VAIHE 2: Oppitunnit ja karttaharjoitus					
Merivoimien Tietohallintoyksiköt/ viestijoukot - kokoonpanot - suorituskyky - käyttöperiaatteet - vastuut - johtaminen - viestitoiminnan johtosuhteet	2	2	0	4	MERISK
Merivoimien viesti- ja tiedon-siirtojärjestelmät (kertaus)	2	2	0	4	MERISK
Merivoimien keskeiset viesti-asiakirjat: - MERI-VEM - Yksiköiden viestiohjeet	1	1	0	2	
Viestitoiminnan tehtävät ja perusajatus:	2	2	0	4	MERISK

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Erillisyksiköiden viestikalusto: - tst-osasto - miinoittajat/mito-yksiköt	1	1	0	2	MERISK
Taisteluosaston viestitoiminta Miinoittajien viestitoiminta Tykistöyksiköiden viestitoiminta	2	4	0	6	MERISK Ykittäistarkastelu- na miten tietty alus käyttää viestikalustoaan liikkuessaan merellä (viesti(tys)suunnitelma
Rannikkojääkäripataljoonan viestitoiminta	3	4	0	7	MERISK/UUDPR
Merivoimien viestihuolto	1	1	0	2	MERISK
Yhtymän viestikäskey (esim. Tst-os) - viestitilanteen arviointi - vaihtoehtojen vertailu ja päätös	2	4	10	16	Harjoituksen viestikäs- kyn laatiminen
Sovellettu koulutyö	0	0	6	6	MERISK
Harjoitustyön palautus ja opin- tojakson palautteen purku	2	0	0	2	MERISK
YHTEENSÄ	26	31	24	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Suomenlahden Meripuolustusalueen kanssa (Sotaharjoitus).

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kurssilaisten tulee hallita seuraavien kirjojen sisältö:

- Merivoimien Esikunta: Merivoimien viestierikoismääräys, TLL IV VI-RANOMAISKÄYTTÖ
- Merivoimien harjoitusvahvuudet A1
- Miinoittajien ja ohjusyksiköiden viestiohjeet
- Suunnitteluprosessi -moniste
- Opetusmonisteet
- Yhtymän viestitoimintaopas

Oheiskirjallisuus:

- Sotilaalliset lyhenteet ja merkistö (SLM) 2005
- Viestikomppania (T) käsikirja
- Valmiusprikaatin viestikomppanian käsikirja
- Huhtinen, Rantapelkonen (toim): Taistelu, kokemus, tieto - näkemys sotatieteellisestä viestitaktiikasta

- Liimatainen, Rantapelkonen (toim): Informaatioajan viestitaktillisia ajatuksia
- Rantapelkonen, Ikonen: Sotataidon jäljillä - taktinen ja viestitaktinen taito taistelulentäällä
- Peltonen O: Meripuolustusalueen viestitilanteen arviointi ja päätöksentekoprosessi, MPKK ye-kurssin diplomityö 1999
- Kuosmanen P: Taktisten ad hoc-radioverkkojen toteuttamismahdollisuudet erilaisissa toimintaympäristöissä, MPKK ye-kurssin diplomityö 2004
- Vesterinen S: Vaatimukset meripuolustuksen taktiselle kenttäradiolle 2010-luvulla MPKK:n Sotatekniikan laitos, Julkaisusarja 1, 23/2006
- Pihlaja V: Meritiedustelukompanian kenttäradioiden antennien kehittäminen, MERISK Pro Gradu-työ 2005
- Merivoimien Esikunta: Ohjustulenkäytön yhteistoimintaohje, TLL III LUOTTAMUKSELLINEN

Harjoitusvahvuudet A3

Arviointi

Arviointi koostuu sovelletusta koulutyöstä. Opintojakson aikana tehdyt yksilö/ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Opintojaksolla tehtävät yksilö/ryhmätyöt ovat edellytys opintojakson hyväksytylle arvosanalle.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02M-opintojakson Meripuolustuksen tilannekuvan turvaaminen 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Kurssin ensimmäisenä tavoitteena on, että oppija syventää tietämystään merivalvontaan sekä merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin. Oppija osaa merivalvonnan sensorien käytön aluksella, merivalvontalinnakkeella ja merivalvontakeskuksessa. Toisena tavoitteena on, että kadetti tuntee Merivoimien erikoismateriaalin huoltojärjestelyt. Kolmannen vaiheen tavoitteena on, että opiskelija tuntee elektronisen tukitoiminnan ja suojautumisen perusteet Merivoimien toimintaympäristössä.

Sisältö

- MEVAT- työaseman alustaminen ja käyttöönotto, paikallinen ja alueellinen valvonta sekä hallinta
- Merivalvonnan suorittajat ja heidän suorituskyky
- Valvonta- ja taistelunjohtojärjestelmien sekä sensoreiden huoltojärjestelmä

- Elektronisen tiedustelun ja vaikuttamisen tunnistaminen
- Elektronisen suojautumisen menetelmien käyttö tietoliikenne-, tutka- ja optronisilla järjestelmillä

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojaksolla käsiteltävät asiat syventävät oman yksikön sähkömagneettisen spektrin hallintaan (Jatkoa ”Elektronisen sodankäynnin perusteet” -kursseille) sekä auttavat huomioimaan elektronisen sodankäynnin merkityksen sodan ajan tehtävän suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

Vaatuksena seuraavat opintojaksot suoritettuina

- ▶ 2A01 Sotataidon perusteet
- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1
- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 2
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2
- ▶ Merivoimien johtamisjärjestelmä-opintosuunnan sotatekniikan perusopinnot
- ▶ Merivoimien viesti- ja tiedonsiirtojärjestelmien käyttö -osajakso
- ▶ Meripuolustuksen tilannekuva -osajakso
- ▶ Sodanajan perusyksikön johtamisympäristönä -opintojakso.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin sekä harjoitus-/laboratoriotoin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeosteen tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa suoritetaan johdetusti erilaisia harjoitustaustehtäviä sekä ryhmä- ja laboratoriotöitä joilla syvennetään opiskelijoiden osaamista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskusteluin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta.

Kurssin opetus toteutetaan kolmessa vaiheessa, joissa painopisteet ovat:

- Merivalvonnan käyttöliittymien ylläpito
- Merivoimien erikoismateriaalin huoltojärjestelyt
- Elektroninen tuki ja suojautuminen Merivoimien toimintaympäristössä

Alla on määriteltyä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
Osajakson aloitus - johdatus osajakson opintoihin - jaksoson tavoitteet, sisältö, kirjallisuus	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali ovat verkossa ja jakeluna MERISK:n opiskelijoille.

SISÄLTÖ	L	HT	OT	YHT	HUOM
VAIHE 1: - Merivalvonnan suorittajat - Merivalvonnan käyttöliittymät ja järjestelmät - MEVAT- työaseman alustaminen ja käyttöönotto, paikallinen ja alueellinen valvonta sekä hallinta - Merivalvonnan suorituskyky	6	14	0	20	MERISK
VAIHE 2: Erikoismateriaalin huoltojärjestelyt: - Merivoimien Materiaalilaitoksen organisaatio ja tehtävät - Merivoimien erikoismateriaalin huoltotoiminta. - Erikoismateriaalin elinkaaren kattavan kunnossapidon toteutus sekä käyttäjän materiaali-vastuut - Joukko-osaston erikoismateriaalin huoltojärjestelyt perusyksiköstä joukko-osasto tasalle	18	0	4	22	MERISK YT MERIV-MATLE
VAIHE 3: - Elektronisen tiedustelun perusteet - Elektronisen tiedustelun ja vaikuttamisen tunnistaminen	6	32	0	38	ILMASK
- Elektronisen suojautumisen menetelmien käyttö tietoliikenne-, tutka- ja optronisilla järjestelmissä	12	0	2	14	MERISK YT MERIVTL
Harjoitustyö	0	8	0	8	KP:lla ryhmätyö: aluksen ELSU -menetelmät ja suorituskyky
TENTTI	3	0	0	3	MERISK
Tentin palautus ja opintojakson palautteen purku	2	0	0	2	MERISK
YHTEENSÄ	48	54	6	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa yhteistoiminnassa Merivoimien Materiaali- ja Tutkimuslaitoksen sekä Ilmasotakoulun kanssa.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Tekniikan opettajaryhmä yt. Taktiikan opettajaryhmä/Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jyri Kosola, Tero Solante: Digitaalinen taistelukenttä
- Jyri Kosola, Janne Jokinen: Elektroninen sodankäynti osat 1 & 2
- Jyri Kosola, Suorituskyvyn elinjakson hallinta
- Järjestelmien ja laitteiden käyttöohjeet
- Opintomoniste

Arviointi

Opintojaksoon sisältyy tentti, joka arvostellaan Maanpuolustuskorkeakoulun arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Opintojaksolla tehtävät yksilö/ryhmätyöt ovat edellytys opintojakson hyväksytylle arvosanalle.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta Merisotakoulun palautejärjestelmän mukaisesti. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2B02N Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-aloitteellisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsitteen ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisympäristön merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: toimintavalmiuden perusteet, ilmauhka, ilmapuolustusjärjestelmä sekä lentotukikohdan taistelu.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksosittain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksosittain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot sekä lentotukikohdan taistelu järjestetään Ilmasotakoulussa. Ohjaajalinjojen eriytyvistä osajaksista vastaa Lentosotakoulu.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kuvattu osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hylätyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajakson aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (2op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajaksoittain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalautteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02N-opintojakson Opintojakson koulutyö 2 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opetettuihin asioihin myös osajaksojen jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksoa tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Koevastauksen palautusajankohta on ennen ”tukikohdan taistelu” osajaksoa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi koevastausta tehdessään samat lähtökohdat (osajakso voidaan suorittaa monella eri tavalla).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen			27 h	27 h	
Opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			54 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson opiskelupakettiin kuuluu kaikki osajaksojen aikana kerätty materiaali.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehdyt ryhmätyöt ja muut suoritteet tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojakson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02N-opintojakson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilalakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen). Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liikekannellepanojärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskitetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapuolustuksen ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista
- Kenttäohjesääntö yleinen osa 2008

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02N-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskyvyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisentiedustelukaluston, ilmaherrushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskyvyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskyvystä ja niiden olosuhderajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriittisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskykyyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskykyyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatiin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteiden vaikutusta ilmoitointaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltailmavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelujärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008 Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo	2	8	8	16	Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm, Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02N-opintojakson Ilmapuolustusjärjestelmä 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää ilmapuolustuksen ja ilmavoimien joukot ja pääjärjestelmät. Tietää ilmavoimien pääjärjestelmien rakenteen ja toiminnan integroinnin ilmavoimien tehtävän toteuttamiseksi eri valmiustiloissa. Tuntee ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet sekä eri johdotoportaiden roolit. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisyjärjestelmän merkityksen valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana. Tavoitteen saavuttamiseksi opiskelijan on tiedettävä valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän rakenne, toimintaperiaatteet ja suorituskykytekijät. Opiskelija tietää kaikki tukikohtatoiminnot, niiden toteuttamisperiaatteet ja tukikohtatoimintoja toteuttavat joukot ja niiden suunnitteluprosessit. Opiskelija tuntee tukikohdan taistelun suunnittelun ja johtamisen päämäärät, johtamislajit, johtosuhteet sekä johtamis- ja suunnitteluprosessit.

Sisältö

Osajakson sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta. Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisketjuun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakson aloittaa kolmannen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Osajakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin. Opetus on luonteeltaan harjoitettavaa. Ilmapuolustusjärjestelmän opetukseen pyritään liittämään opintomatka operatiiviseen lennoston. Opintomatkan tarkoituksena on tutustua PÄÄJOKEN sekä hävittäjälaivueen toimintaan. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ilmapuolustusseminaari	27			27	
Ilmapuolustusjärjestelmän osajärjestelmät	16	4		20	
Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)	6	2	2	10	
Hävittäjälentolaivueeseen ja pääjohtokeskukseen tutustuminen		24		24	
YHTEENSÄ	49 h	30 h	2 h	81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksyty-hylätty). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02N-opintojakson Lentotukikohdan taistelu 6 op -osajakso

Osajakso toteutetaan kolmella vaihtoehtoisella tavalla linjoittain siten, että ohjaajalinjat suorittavat joko omalle linjalle suunnitellun korvaavan osajakson, muille linjoille suunnatun osajakson tai näiden yhdistelmän.

Oppimistavoite

1. luokan tukikohdan päätehtävänä on luoda ja ylläpitää tukeutumisedellytykset 1-2 hävittäjäparvelle. Tukikohtaharjoituksessa opiskelija harjaantuu tukikohdan taistelun suunnitteluun ja johtamiseen valmiutta kohotettaessa (painostusvaihe) ja SIETO -vaiheessa. Harjoituksen jälkeen opiskelijalla on kokemus toimimisesta tukikohdan esikuntatehtävissä ja eri joukkojen sekä toimialojen johtotehtävissä.

Harjoituksen jälkeen opiskelija

- hallitsee tärkeimpien lentotukikohdan joukkojen tehtävät (määrittellään harjoituskohtaisesti), joukkojen käytön suunnittelun, johtamisen sekä yhteistoiminnan muiden joukkojen kanssa
- osaa TKKE operatiivisen ja taktisen tasan johtamisprosessin
- osaa toiminnan perusyksikön (vast.) päällikön päätöksen tekemiseksi ja taistelusuunnitelman laatimiseksi.
- osaa esikuntatyöskentelyn perusteet mukaan lukien tietoturvallisuus, ilmasuojelu, henkilö- ja tilaturvallisuus

- osaa 1. luokan lentotukikohdan tehtävät ja tuntee toiminnan osana lennon taistelua
- tuntee tukikohdan esikunnan tehtävät ja yhteistoiminnan eri toimialojen kanssa

Sisältö

Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen operatiivisen sekä tulenkäytön johtamisketjuun tukikohdan näkökulmasta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan sotilaallisena suunnittelu- ja johtamisharjoituksena. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Valmistautumistehtävät			10	10	
Lentotukikohdan suunnittelu- ja johtamisharjoitus		140	12	152	
YHTEENSÄ		140 h	22 h	162 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Liddell Hart, B.H. Strategy: The indirect approach, 1967
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteeet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palautte

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02O Taktiikan soveltaminen johtamisjärjestelmäopintosuunnalla (Ilmavoimat) 16 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-toimisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Oma toimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsityksen ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisyjärjestelmän merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: toimintavalmiuden perusteet, ilmauhka, ilmapuolustusjärjestelmä, lentotukikohdan taistelu.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksoittain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksoittain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot sekä lentotukikohdan taistelu järjestetään Ilmasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kuvattu osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hyläytyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajakson aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (2op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajaksoittain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalautteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B020-opintojakson Opintojakson koulutyö 2 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opettuihin asioihin myös osajaksojen jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksoa tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Koevastauksen palautusajankohta on ennen ”tukikohdan taistelu” osajaksoa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi koevastausta tehdessään samat lähtökohdat (osajakso voidaan suorittaa monella eri tavalla).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen			27 h	27 h	
Opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			54 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson opiskelupakettiin kuuluu kaikki osajaksojen aikana kerätty materiaali.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehdyt ryhmätyöt ja muut suoritukset tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojakson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päättyttyä PvAH asiakirjana.

2B02O-opintojakson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen). Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liikkekannellepanojärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskitetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapuomien ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista

- Kenttöohjesääntö yleinen osa 2008
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B020-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskyyvyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisientiedustelukaluston, ilmaherruushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskyyvyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskyyvystä ja niiden olosuhderajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriittisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskyyvyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskyyvyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteiden vaikutusta ilmatoimintaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuden tutustuen ja ryhmitöin.

Opetus on luonteeltaan harjoitettavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltailmavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelijärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008		8	8		Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm,
Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo	2			16	Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonistheet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02O-opintojakson Ilmapuolustusjärjestelmä 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää ilmapuolustuksen ja ilmavoimien joukot ja pääjärjestelmät. Tietää ilmavoimien pääjärjestelmien rakenteen ja toiminnan integroinnin ilmavoimien tehtävän toteuttamiseksi eri valmiustiloissa. Tuntee ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet sekä eri johdotoportaiden roolit. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisyjärjestelmän merkityksen valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana. Tavoitteen saavuttamiseksi opiskelijan on tiedettävä valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän rakenne, toimintaperiaatteet ja suorituskykytekijät. Opiskelija tietää kaikki tukikohtatoiminnot, niiden toteuttamisperiaatteet ja tukikohtatoimintoja toteuttavat joukot ja niiden suunnitteluprosessit. Opiskelija tuntee tukikohdan taistelun suunnittelun ja johtamisen päämäärät, johtamislajit, johtosuhteet sekä johtamis- ja suunnitteluprosessit.

Sisältö

Osajakson sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta. Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisketjuun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakson aloittaa kolmannen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Osajakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Ilmapuolustusjärjestelmän opetukseen pyritään liittämään opintomatka operatiiviseen lennostoon. Opintomatkan tarkoituksena on tutustua PÄÄJOKEn sekä hävittäjälaivueen toimintaan. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ilmapuolustusseminaari	27			27	
Ilmapuolustusjärjestelmän osajärjestelmät	16	4		20	
Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)	6	2	2	10	
Hävittäjälentolaivueeseen ja pääjohtokeskukseen tutustuminen		24		24	
YHTEENSÄ	49 h	30 h	2 h	81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonistheet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksyty-hylätty). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B020-opintojakson Lentotukikohdan taistelu 6 op -osajakso**Oppimistavoite**

1. luokan tukikohdan päätehtävänä on luoda ja ylläpitää tukeutumisedellytykset 1-2 hävittäjäparvelle. Tukikohtaharjoituksessa opiskelija harjaantuu tukikohdan taistelun suunnitteluun ja johtamiseen valmiutta kohottaessa (painostusvaihe) ja SIETO -vaiheessa. Harjoituksen jälkeen opiskelijalla on kokemus toimimisesta tukikohdan esikuntatehtävissä ja eri joukkojen sekä toimialojen johtotehtävissä.

Harjoituksen jälkeen opiskelija

- hallitsee tärkeimpien lentotukikohdan joukkojen tehtävät (määrittää harjoituskohtaisesti), joukkojen käytön suunnittelun, johtamisen sekä yhteistoiminnan muiden joukkojen kanssa
- osaa TKKE operatiivisen ja taktisen tasan johtamisprosessin
- osaa toiminnan perusyksikön (vast.) päällikön päätöksen tekemiseksi ja taistelusuunnitelman laatimiseksi.
- osaa esikuntatyöskentelyn perusteet mukaan lukien tietoturvallisuus, ilmasuojelu, henkilö- ja tilaturvallisuus
- osaa 1. luokan lentotukikohdan tehtävät ja tuntee toiminnan osana lennon taistelua
- tuntee tukikohdan esikunnan tehtävät ja yhteistoiminnan eri toimialojen kanssa

Sisältö

Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen operatiivisen sekä tulenkäytön johtamisketjuun tukikohdan näkökulmasta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan sotilaallisena suunnittelu- ja johtamisharjoituksena. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Valmistautumistehtävät			10	10	
Lentotukikohdan suunnittelu- ja johtamisharjoitus		140	12	152	
YHTEENSÄ		140 h	22 h	162 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Liddell Hart, B.H. Strategy: The indirect approach, 1967
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02P Taktiikan soveltaminen lentoteknisellä opintosuunnalla 6 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-aloitteisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsitteen ilmapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisjärjestelmän merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: opintojakson koulutyö, toimintavalmiuden perusteet ja ilmauhka.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksottain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksottain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot järjestetään Ilmasotakoulussa.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kuvattu osajaksottain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hylätyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajaksos aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (1 op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajaksottain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalautteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02P-opintojakson Opintojakson koulutyö 1 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opettuihin asioihin myös osajaksos jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksos tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen ja opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			27 h	27 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson opiskelupakettiin kuuluu kaikki osajaksojen aikana kerätty materiaali.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehtyt ryhmätyöt ja muut suoritukset tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojakson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02P-opintojakson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen). Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liikekannellepanojärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskitetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapvoimien ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Osajakson vastuuolettajana toimii majuri Jarkko Toivola (lukukausi 2010-2011).

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Valmiuslaki

Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus

- Laki puolustusvoimista
- Kenttäohjesääntö yleinen osa 2008
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02P-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskyvyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisentiedustelukaluston, ilmaherruushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskyvyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskyvystä ja niiden olosuhderajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriittisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskykyyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskykyyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatiin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteita.

den vaikutusta ilmatoimintaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelujärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008	2	8	8	16	Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm, Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo					
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytty/hylätty). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02Q Taktiikan soveltaminen merivartiolinjalla 16 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijalähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu koko merikadettikurssi. Opiskelijoiden valmiudet vaihtelevat linjoittain sekä erilaisista lähtötasoista johtuen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää tilannekuvan merkityksen yksikön toiminnan suunnittelulle, johtamiselle, taktiikalle ja asejärjestelmien käytölle. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää eri sensorien suorituskyvyn merkityksen. Opiskelija perehtyy merivalvontaan ja merivalvonnan käytössä oleviin sensoreihin sekä osaa merivalvonnan sensorien käytön aluksella, linnakkeella ja merivalvontakeskuksessa. Opiskelija ymmärtää elektronisen sodankäynnin menetelmien perusteet merellisessä ympäristössä. Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet sekä vedenalaisen valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet. Lisäksi opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen. Opiskelija perehtyy merivoimien yksiköiden taktisiin käyttöperiaatteisiin sekä tutustuu niiden soveltamiseen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Sisältö

Opintojakso järjestetään osin sisällöltään eriytyvänä merikadettikurssin eri linjoille. Opintojakson ydinaineksen muodostavat merivoimien taistelun ja toiminnan perusteet perus- ja joukkoyksikkötasolla.

Opintojakso koostuu merivartiolinjalle seuraavista osajakoista:

- Johdanto rajaturvallisuuteen 2 op (RMVK)
- Rajojen valvonnan perusteet 4 op (RMVK)
- Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op ja
- Taktiikan soveltaminen 7 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon ja sotatekniikan perusopinnot

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson osajaksojen toimeenpanokäsikirjoitukset/vast määrittellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lisäksi voidaan teettää pienimuotoisia ennakotehtäviä kuhunkin osa-alueeseen liittyen opiskelijoiden perehdyttämiseksi kulloiseenkin aihealueeseen. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekemistä ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävässä suunnitteluharjoituksessa sekä käytännön harjoittelussa merivoimien taistelutalutuksilla tai vastaavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä merivartiolinjalle osin RMVK:lla. Tarkempi toteutuspaikka on selviää osajaksoittain.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa toisen ja kolmannen opintovuoden aikana sekä merivartiolinjalle osin RMVK:lla. Tarkempi toteutusajankohta selviää osajaksoittain.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Taktiikan opettajaryhmä / MERISK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus ja muu materiaali on kuvattu osajaksoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti. Opintojakso arvioidaan arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Tenttien järjestäminen on kuvattu osajaksoittain. Harjoitustyöt. Opintojakson aikana laadittavat oppimistehtävät liittyvät oman aselajin taktisten käyttöperiaatteiden lisäksi seuraaviin opintojakson tavoitteisiin: 1) Maasto- ja olosuhdeanalyysi 2) Arvio vihollisen toiminnasta 3) Omien toimintamahdollisuuksien arviointi. Osajaksojen tarkat arviointiperusteet on laadittu liitteisiin.

Palaute

Osajaksoista kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta

ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa taktiikan opettajaryhmä.

2B02Q-opintojakson Johdanto rajaturvallisuuteen 2 op -osajakso

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on opiskelijoille ensimmäinen kosketus Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöön. Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin. Opintojaksolle osallistuu kaikki kolme Rajavartiolaitoksen opintosuuntaa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa rajaturvallisuusalan opintojen aloittamisen pedagogiset ja muut perusteet sekä ymmärtää oman asemansa ja koulutuksen merkityksen raja- ja meriturvallisuuden kannalta. Opiskelija saa perusteet ymmärtää Rajavartiolaitoksen arvojen, keskeisimpien perinteiden ja rajavartiomiehen käyttäytymisvaatimusten merkityksen omassa toiminnassaan ja rajaupseeriksi kasvamisessaan. Opiskelija tietää Rajavartiolaitoksen toimintaympäristön perusteet ja valtionhallinnon tärkeimmät vaatimukset sekä tuntee niiden merkityksen ja vaikutukset Rajavartiolaitoksen toimintaan. Opiskelija tuntee turvallisuusympäristön kehityksen keskeiset tekijät sekä hahmottaa Rajavartiolaitoksen ja tärkeimpien yhteistyöviranomaisten roolin kokonaisturvallisuuden kannalta. Opiskelija ymmärtää rajaturvallisuusjärjestelmän kokonaisuuden Rajavartiolaitoksen tehtäväkentän kannalta osana Suomen sisäistä turvallisuutta ja Euroopan Unionin rajaturvallisuutta sekä Rajavartiolaitoksen roolin kriisinhallinnassa ja sotilaallisessa maanpuolustuksessa.

Opiskelija tietää Rajavartiolaitoksen aseman, tehtävät ja organisaation sekä tuntee tehtävien suoritusperiaatteet, Rajavartiolaitoksen johtamisjärjestelmän ja viranomaisyhteistyön perusteet. Opiskelija perehtyy Rajavartiolaitoksen historiaan ja perinteisiin, rajatilanteeseen, raja- ja meriturvallisuuden perusteisiin sekä Rajavartiolaitoksen toimintaan ja toimintaympäristön fyysisiin olosuhteisiin. Opiskelija tuntee raja- tai merivartioasemalla ja rajanylityspaikalla laadittavan riskianalysin ja rajaturvallisuuskäskyn sekä niiden taktisen suunnitteluprosessin perusteet (saa perusteet aloittaa oppimistehtävän laadinnan).

Sisältö

- Rajaturvallisuusalan opintojen aloitus ja perusteet
- opintojen toteutus ja arviointi sekä hallinto
- opiskelu ja opiskelijan asema RMVK:lla
- RVL:n tutkimustoiminta ja tietopalvelu
- pedagoginen lähtökohta sekä opiskelijan ja opettajan rooli
- RVL:n arvot sekä opiskelijan/rajavartiomiehen asenteet, esiintyminen ja käyttäytyminen

- rajavartiomiesten koulutusjärjestelmä ja upseerikoulutus RVL:ssa
- RVL:n ulkoinen ja sisäinen toimintaympäristö
- EU, Venäjä, Itämeri, naapurimaat, lähialueet ym.
- RVL:n ja tärkeimpien yhteistyöviranomaisten tehtävät
- valtionhallinnon tuottavuuden parantaminen
- sisäinen ja ulkoinen turvallisuus
- EU:n ja Suomen rajaturvallisuusjärjestelmä
- rajojen valvonta ja rajatarkastukset
- rikostorjunta ja rajavartiotilanteiden hallinta
- meripelastus ja muu meriturvallisuus
- kriisinhallinta ja sotilaallinen maanpuolustus
- viranomaisyhteistyön perusteet toimialoittain
- RVL:n johtamisjärjestelmä ja valmiusjärjestelyt
- Raja- tai merivartioston eri toimipisteet, niiden toiminta ja johtamisen perusteet
- vartioasema, rajanylityspaikka, maasto-/meriraja, alueen johtopaikka, tilannekeskus ja esikunta
- toiminta erityisesti rajojen valvonnan ja rajatarkastusten osalta
- Rajatilannekausaus
- Rajaturvallisuuden taktinen suunnittelu- ja johtamisprosessi
- Riskianalyysi ja rajaturvallisuuskäsky (perusteet oppimistehtävälle)

Työelämäyhteydet

Osakaslo luu edellytykset ymmärtää RVL:n aseman turvallisuuskentässä

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:
- ▶ Rajaturvallisuusalan opintojen toimeenpanokäsky
- ▶ RMVK:n johtosääntö
- ▶ Sotatieteellisten perustutkintojen (SK+SM) rajaturvallisuusalan opintojen opetussuunnitelma
- ▶ Rajakadetin kirja
- ▶ Kosonen, Matti & Pohjonen, Juha: Isänmaan portinvartijat. Suomen rajojen vartiointi 1918-1994. Otava, Keuruu 1994.
- ▶ RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmitöillä perehdytään perusteisiin ja määritelmiin sekä syvennytään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Opintojakson alussa toimintaympäristön kokonaisuutta ja rajaturvallisuusjärjestelmää hahmotetaan käsittekartan laatimisen ja ryhmäkeskustelujen avulla. Samalla tarkennetaan oppimistavoitteita ja tarkastellaan rajaturvallisuusalan opintojen toteutussuunnitelmaa pedagogiselta kannalta.

RMVK:n oppiaineiden esittelyjen avulla syvennetään tietämystä RVL:n tehtävistä, toimialoista ja viranomaisyhteistyöstä. Tutustumiskäynnillä raja- tai

merivartioston operatiivisiin toimipisteisiin perehdytään niiden toimintaan, RVL:n tehtävien suorittamiseen, johtamisjärjestelmään sekä tarkastelu-kohteena olevaan yksikköön. Rajamuseoon tutustumisen avulla edistetään RVL:n historian tuntemusta.

Opintojakson aikana annetaan perusteet sotataidon aineopintojen oppimis-tehtäville. Rajavartiolinjan opiskelijat laativat MPKK:n (TaktL) opintojak-son ”2B02 Taktiikan soveltaminen 16 op” vaatimusten mukaisesti oppimis-tehtävänä ”Rajavartioaseman riskianalyysi ja rajaturvallisuussuunnitelma osana taktista suunnitteluprosessia”.

Merivartiolinjan opiskelijat laativat osana MERISK:n opintoja ja RMVK:n opintojaksoa ”Tilannekuva- ja riskianalyysitoiminta” oppimistehtävänä ”Merivartioaseman riskianalyysi ja valvonnan kohdentamissuunnitelma osana taktista suunnitteluprosessia”. Perusteiden ja tutustumiskäyntien pe-rusteella opiskelijat voivat tarkemmin suunnitella tehtävän toteutuksen sekä laatia riskianalyysin ja suunnitelman raja- tai merivartioston etukäteen mää-ritetylle vartioasemalle ja rajanylityspaikalle lähes koko rajaturvallisuusalan opintojen aikana eri opintoihin syventymisen ja opettajien ohjauksen avulla.

Opintojakso aloittaa rajaturvallisuusalan opinnot ja toteutetaan osittain yh-dessä RMVK:n opintojakson ”Rajavartiomiehen toimivallan oikeudellinen perusta” kanssa.

Merivartiolinjalla osajakso (2 op) suoritetaan yhdessä RMVK:n opintojakson ”Rajojen valvonnan perusteet 4 op” kanssa sotataidon aineopintojen MERISK:n opintojakson ”Meripuolustuksen tilannekuva” (6 op) asemasta.

Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

2B02Q-opintojakso Rajojen valvonnan perusteet 4 op -osajakso

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija omaa opintolinjansa mukaisesti raja- tai merivartioaseman päällystön sekä kenttäjohtajan (vast.) tehtävissä tarvittavat rajojen valvonnan perustiedot ja -taidot. Opiskelija ymmärtää ra-jojen valvonnan kokonaisuuden Rajavartiolaitoksen tehtäväkentässä ja sen merkityksen osana Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmää. Opiske-lijä tietää rajojen valvonnan keskeiset tehtävät ja niiden suoritusperiaatteet. Opiskelija osaa raja- tai merivartioaseman rajojen valvontatehtävien sekä niiden yhteydessä suoritettavien muiden Rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suunnittelun, toteutuksen ja johtamisen. Opiskelija osaa rajojen valvonnan sekä tuki- ja virka-aputehtävien yhteydessä suoritettavan viran-omaisyyhteistyön perusteet. Opiskelija syventää tietämystään rajavartiomie-hen toimivaltuuksista rajojen valvonnan osalta. Opiskelija kehittää ongel-manratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään partiotoiminnassa ja kenttäjohtamisessa.

Sisältö

- Valtakunnan rajat, niihin liittyvät vyöhykkeet sekä niiden merkintä
- Partiointi, aluevalvonta ja ilmavalvonta
- RVL:n koiratoiminta ja koirien käyttö rajojen valvonnassa
- Rajajärjestyksen ylläpito ja rajajärjestyssojimus
- Rajavyöhykesäädösten valvonta
- Alueellisen koskemattomuuden valvonta
- Ilma-alusten käyttö rajojen valvonnassa
- Erävalvonta
- Rajojen valvonnan taktiikka
- Partion johtaminen
- Rajojen valvonta luvaton rajanylitystä selvitettäessä ja rajojen valvontaa tehostettaessa
- Ensipartion toiminta
- Tilanteen arviointi ja toimintaympäristön tiedustelu
- Tilannekuva- ja riskianalyysoiminnan perusteet
- Rajojen valvonnan kenttätoiminnan suunnittelu, toteutus ja johtaminen
- Pelastus-, avustus- ja sairaankuljetustoiminta maa-alueilla
- Virka-apu ja viranomaisyhteistoiminta
- Viestiliikenne

Työelämäyhteydet

Opiskelija syventää tietämystään rajavartiomiehen toimivaltuuksista rajojen valvonnan osalta vartiostasman tehtäväkentässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:
- ▶ Rajavartiolaki (578/2005)
- ▶ VN:n asetus rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta (653/2005)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, itseopiskelutehtävien ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmäkeskusteluilla perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin ja toimintamenetelmiin sekä syvennyttään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Ryhmätöillä luodaan valmiuksia perustietojen ja -taitojen soveltamiseen rajojen valvonnan suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa. Harjoituksissa opetellaan rajojen valvontaa käytännössä ja harjaannutaan rajojen valvonnan perustaidoissa sekä sovelletaan perustietoja ja -taitoja rajojen valvonnan suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa.

Opintojakso toteutetaan osittain yhdessä RMVK:n opintojaksojen ”Rajaturvallisuustekniikan perusteet”, ”Rajavartiomiehen toimivallan oikeudellinen perusta” ja ”Rikos- ja rikosprosessioikeus” kanssa.

Merivartiolinjalla opintojakso (4 op) suoritetaan yhdessä RMVK:n opintojakson ”Johdanto rajaturvallisuuteen” kanssa sotataidon aineopintojen MERISK:n opintojakson ”Meripuolustuksen tilannekuva” (6 op) asemasta..

Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo sekä Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

RMVK, Imatran oppiaineryhmä, Rajojen valvonnan oppiainevastaava

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rajavalvontaopas (luonnos). Raja- ja merivartiokoulu 2005.
- LaFu: Ilmatorjuntamiehen ilma-asekuvasto (s. 105-262). Ilmatorjuntaupseeriyhdistys, Gummerus 1998.
- Metsästäjän opas (sivut ilmoitetaan erikseen). Metsästäjäin keskusliitto, Gummerus 2005.
- Castrén ym: Suuronnettomuusopas. Kustannus Oy Duodecim, Gummerus Kirjapaino Oy 2006.

Määräykset:

- RVLPAK C.2; RVL:n valmiusjärjestelyt
- RVLPAK C.9; Rajavyöhykelupa-asioiden käsittely
- RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalysijärjestelmä (luotamuksellinen)
- RVLPAK C.14; RVL:n ilma-alusten käyttö
- RVLPAK C.16; Meripelastustoimen johtamisjärjestelmä (vain mv-linja)
- RVLPAK C.18; Hallinnollisen öljynpäästömaksun määrittäminen ja viranomaisyhteistoiminta (vain mv-linja)
- RVLPAK C.19; RVL:n meriturvallisuusjärjestelmä (vain mv-linja)
- RVLPAK C.21; RVL:n koiratoiminta
- RVLPAK 2.24; Helikopterin ja vartioalusten yhteistoiminta

Säädökset:

- Rajavartiolaki (578/2005)
- VN:n asetus rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta (653/2005)
- SM:n asetus rajavartiolaitoksen menettelystä eläimen kiinniottamisessa, säilyttämisessä ja lopettamisessa (659/2005)
- Ulkomaalaislaki (301/2004), aluevalvontalaki (755/2000), ampuma-aselaki (1/1998), ilmailulaki (29.12.2005/1242)
- Metsästyslaki (615/1993), maastoliikennelaki (1710/1995), vesiliikennelaki (463/1996), kalastuslaki (286/1982), luonnonsuojelulaki (1096/1996), muinaismuistolaki (295/1963)
- VN:n asetus ilmailulta rajoitetuista alueista (26.10.2006/929)
- Pelastuslaki (468/2003), VN:n asetus pelastustoimesta (787/2003), meripelastuslaki (1145/2001), VN:n asetus meripelastuksesta (37/2002)
- SM:n asetus säteilyvaaratilanteiden varalle laadittavista pelastustoimen suunnitelmista ja säteilyvaarasta tiedottamisesta (520/2007)

- Laki onnettomuuksien tutkinnasta (373/1985), asetus onnettomuuksien tutkinnasta (79/1996)
- Rajajärjestyssopimus (muutoksineen)
- Tasavallan presidentin asetus Norjan kanssa Suomen ja Norjan välisen valtakunnan rajan hoidosta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta (8.6.2007/56) (vain rv-linja)
- Sopimus Suomen ja Ruotsin välisestä valtakunnan rajan hoidosta (SopS 56/1988; Suomen ja Ruotsin välinen rajapöytäkirja 20.3.2007, s. 72-74: Esitys rajan tulevaisuuden hoitosopimukseksi)
- Keskeisimmät sisältöön liittyvät asetukset määritetään erikseen.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Osajakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää myös aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytysti.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02Q-opintojakson Taistelualusten vedenalainen sodankäynti 3 op -osajakso

Oppimistavoite:

- Opiskelija ymmärtää vedenalaisen sodankäynnin perusteet.
- Oppimistavoitteet jakautuvat seuraaviin alakokonaisuuksiin:
- Opiskelija ymmärtää vedenalaisten valvontajärjestelmien ja meritaisteluvälineiden käytön periaatteet sekä niiden teknisen suorituskykyyn
- Opiskelija ymmärtää olosuhteiden vaikutuksen vedenalaisten valvontajärjestelmien käyttöön ja vedenalaisen sodankäynnin taktiikkaan liittyen
- Opiskelija kykenee yhdistämään sotatekniikan opinnoissaan oppimaansa sensori- ja asejärjestelmäteknikkaa osaksi taisteluteknistä päätöksentekoprosessia vedenalaisen sodankäynnin suunnittelussa, valmistelussa ja johtamisessa

Sisältö:

- Vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan perusteet: kuuntelu- ja signaalianalyysi
- Kiinteän ja liikkuvan vedenalaisen valvonnan suorituskyvyt ja käyttö sekä sukellusveneentorjunnan johtaminen aluksella.
- Miinantorjunnan perusteiden ja suorituskyvyt

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso koostuu kahdesta eri osiosta. Ensimmäisessä osiossa keskitytään vedenalaiseen valvontaan ja sukellusveneentorjuntaan. Toisessa osiossa perehdytään miinanetsintään ja -torjuntaan. Osajakson opetuksen painopiste on vedenalaisen valvonnan ja sukellusveneentorjunnan osiossa.

Osajakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali ja lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusporatalin sotataito-työtilassa noin 3–4 viikkoa ennen osajakson aloitusta. Etukäteen suoritettavalla materiaalin jakamisella tuetaan opiskelijoiden omatoimista perehtymistä ja orientoitumista osajakson aihepiireihin. Osajakson aloitukseen voidaan liittää pienimuotoinen etätehtävä, joka puretaan aloituspäivänä. Näin varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Aloituluennolla selvitetään jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät, kirjallisuus sekä jaetaan ryhmätyötehtävät. Aloituluennolla osajakson selvitetään opiskelijoille osajakson arviointimenetelmät. Arviointi voidaan suorittaa joko oppimistehtävän tai esseetentin muodossa. Kumpikin arvioidaan numeerisesti. Mikäli arviointi suoritetaan loppuputentin avulla, jaetaan aloitusluennolla luettelo tenttikysymyksistä, joista yksi kysytään loppuputentissa. Tällä tavoin opiskelijoita pyritään aktivoimaan opetuksen seuraamiseen. Jos arvioinnissa käytetään oppimistehtävää, tulee sen asiiasältöön, palautukseen ja muutoseikkoihin liittyvä ohjeistus antaa aloitusluennolla. Ohjeistuksen tulee olla yksiselitteinen.

Osajakson ensimmäinen osio toteutetaan, luento-opetuksena, ryhmätöinä sekä simulaattoriavusteisena opetuksena. Simulaattoriopetuksen osaharjoitukseen liittyy opetuskeskusteluita, joissa analysoidaan muun muassa harjoitustilanteiden kehitystä, tehtyjä päätöksiä ja lopputuloksia. Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Vedenalaisen valvonnan perusteita käsittelevien luentojen tarkoituksena on riittävien teoreettisten perusteiden luominen opiskelijoille. Luento-opetuksella taataan riittävä teoreettinen pohja simulaattorissa suoritettavien käytännön harjoitusten suorittamiseen. Luentojen aikana käydään opetuskeskusteluita. Niiden avulla vaihdetaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Lyhyen teoriaopetusvaiheen siirrytään simulaattoriavusteiseen koulutukseen. Koulutusta ei toteuteta kokonaan käytännön harjoitteina, vaan simulaattoriharjoitukseen liittyy lyhyitä teoriatietoiskuja sekä debriefing-keskusteluita. Tällä tavoin mahdollistetaan jatkuva oikeiden toimintatapojen oppiminen sekä opiskelijoiden vireystilan säilyminen korkeana. Aluksi vedenalaisen valvonnan simulaattoria käytetään järjestelmien käyttöperiaatteiden havainnollistamiseen ja toimintaperiaatteiden opetteluun. Kun opiskelijat osaavat käyttää simulaattorissa mallinnettuja laitteita auttavasti, siirrytään opetuksessa nousujohteisesti etenevien case -harjoitusten käyttöön. Harjoitusten avulla opiskelijalle muodostuu käsitys siitä, mitä vedenalaisen valvonnan laitteilla voidaan tehdä, minkälaisiin havaintoetäisyyksiin niillä päästään Suomen rannikon olosuhteissa ja mitkä tekijät vaikuttavat havaintoetäisyyksien muodostumiseen. Case -harjoituksissa oppimista edistetään ennakolta luoduilla ja aitautetuilla oppimiskysymyksillä sekä debriefing-keskusteluilla. Osajakson vedenalaista valvontaa käsittelevä osio päättyy simulaattorissa järjestettävään useamman tunnin kestävään sovellettuun harjoitukseen. Sen avulla yhdistetään aiemmin opittuja tietoja ja taitoja kokonaisuudeksi. Sovelletun harjoituksen aikana harjoitellaan vedenalaisen valvonnan aseman ja SUTO -aluksen välistä yhteistoimintaa sekä SUTO -tilan-

teen johtamista aluksella. Ennen harjoitusta pidetään luento, jossa opetetaan SUTO -tilanteen johtosuhteet, yhteistoiminta VEVA -aseman ja aluksen välillä ja komentokieli. Lisäksi näytetään lyhyt esimerkki aluksen sisäisestä toiminnasta SUTO -tilanteessa.

Osajakson toinen osio toteutetaan, luento-opetuksena ja opetuskeskusteluna, joihin liittyy tutustumiskäynti miinantorjunta-aluksille (etsijä + raivaaja) Opetus- ja työskentelymuodot on eritelty liitteenä olevaan taulukkoon. Luentojen tarkoituksena on antaa opiskelijoille riittävät teoreettiset perusteet miinantorjunnan periaatteista sekä miinanetsijöiden ja – raivaajien taktisesta käytöstä. Opiskelijan tulee myös saada kuva miinantorjunta-alusten suorituskyvystä ja toimintamahdollisuuksista. Tutustumiskäynnin yhteydessä perehdytään asiantuntijatietoisukujen avulla miinantorjunta-alusten kaluston käyttöön ja taistelutekniikkaan. Osajakson arvioinnissa käytettävä oppimistehtävä tai tentti tulee laatia siten, että opiskelija yhdistelee osajakson aikana oppimiaan tietoja sitä laatiessaan. Arvioitavan ”suorituksen” on myös toimitettava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Loppuarviointiin voidaan liittää yksinkertainen käytännön koe, jossa opiskelija toimii aktiivimittaimen operaattorina ja pyrkii paikantamaan sukellusveneen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aloitus: johdatus opintojakson opintoihin jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, opetusmenetelmät, kirjallisuus, ohjausryhmät ja yksilö- / ryhmätyöt	1	0	0	1	Kurssikäsky, läpivienti ja materiaali KOPOSSA opiskelijoille 3–4 viikkoa ennen kurssin alkua. Opiskelijat perehtyvät oppiaineen toteutuksen sisältöön jne.
Vedenalainen valvonta: vedenalaisen valvonnan päämäärä aluevalvonta, ml. vesikuunte-lukentät ja alueloukkausten torjunta käsitteet	2	0	0	2	Yleiskuvaus vedenalaisen valvonnan järjestelyistä ja päämäärästä aluevalvonnan osana. Avataan osajak-solla käytettäviä keskeisimpiä käsitteitä
Vedenalainen valvonta: Itämeren hydroakustiikka ja topografia äänen eteneminen vedessä ja siihen vaikuttavat tekijät	6	0	6	12	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Sukellusveneet: rakenne ja toiminta Itämeren alueen sukellusveneet sukellusveneiden asejärjestelmät sukellusveneiden sensorijärjestelmät	5	3	3	11	Toteutetaan osaksi ryhmätyönä. Opiskelijat laativat ryhmätyöt Itämeren alueen sukellusveneistä (orientoituminen). Ohjeistus annetaan kurssin aloitusluennolla. Ryhmätyöt puretaan kurssin toisena päivänä. Luennoissa keskitytään tarkemmin sukellusveineidontoimintaperiaatteisiin
Vedenalainen valvonta: Kuuntelu- ja signaalianalyysin perusteet (mm. äänen muodostuminen, Lofar, Demon)	3	3	0	6	Teoriaa ja käytännön esimerkkejä. Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa. HarjoitusLofarin ja Demonin tulkinnasta
Vedenalainen valvonta: passiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	3	0	6	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (pinta-alus, suve ja em. aluksista yhdistetty meritilanne). Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon
Vedenalainen valvonta: aktiivisten järjestelmien käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	3	4	0	7	Havainnollistaminen toteutetaan VEVA-simulaattorissa etukäteen luoduilla harjoituksilla (liikkuva kohde, paikallaan oleva kohde) Tärkeää havainnollistaa, kuinka vaativaa operaattorin työ on, millaiseen paikannustarkkuuteen päästään ja mitä olosuhdetekijöitä tulee ottaa huomioon

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Vedenalainen valvonta: Siirrettävän uravalvontajärjestelmän (SURA) käyttöperiaatteiden ja suorituskyvyn perusteet	1	0	0	1	
Sukellusveneiden torjunta: alusten SUTO-kalusto ja aseistus SUTO-tilanteen perusteet ja johtosuhteet SUTO-osaston toiminta ja johtaminen	2	0	2	4	Itseopiskelutehtävä sovellettua harjoitusta varten
Sukellusveneentorjunta: Sovellettu harjoitus (VEVA-asetat ja alus)	0	8	0	8	Sovelletut harjoitukset pienryhmissä. Harjoituksissa yhdistetään viikon aikana opittua tietoa kokonaisuudeksi
Miinanetsintä: Miinanetsinnän ja -torjunnan päämäärä perusteet ja käsitteet	2	0	0	2	
Miinanetsintä: käytettävät etsintämenetelmät miinanetsintätaktiikka	4	0	0	4	
Miinanetsintä: tutustuminen miinanetsijään (Katanpää-LKA) miinanetsintäkalusto ja sen käyttöperiaatteet	8	0	0	8	Suoritetaan opintomatka Pansioon, jonka aikana selvitetään aluksen ominaisuudet, käyttöperiaatteet, suorituskyky ja toimintamahdollisuudet.
Miinantorjunta: käytettävät miinanraivausmenetelmät ja -taktiikka	3	0	0	3	
Tentti: Essee / oppimistehtävä mahdollinen yksinkertainen käytännön koe	3	0	0	3	Essee ja oppimistehtävä arvostellaan numeerisesti, käytännönkoe HYV/HYL
Opintojakson palautteen purku	1	0	0	1	Oppimistehtävän palautekeskustelu sekä keskustelu käsitellyistä aiheista
YHTEENSÄ	47	21	11	79	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Merisotakoulussa ja tutustumiskäynnin osalta Saaristomeren Meripuolustusalueella

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Taktiikan opettajaryhmä / vedenalaisen sodankäynnin opettaja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Sukellusveneentorjunta opas 2000
- Vedenalaisen valvonnan opas 1999
- Miinantorjunta opas

Oheiskirjallisuus:

- Huhtinen: Herätemiinatekniikkaa
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2020, osa I

Arviointi

Kursista järjestetään yksi arvosteltava tentti tai oppimistehtävä. Arviointiin voidaan liittää mahdollinen yksinkertainen käytännön koe. Se arvostellaan periaatteella hyväksytyt/hylätty.

2B02Q-opintojakson soveltava merisotataktiikka 7 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija perehtyy oppimansa taktiikan soveltamiseen merivoimien ja rajavartiolaitoksen alusyksiköissä. Opiskelija oppii merivoimien ja rajavartiolaitoksen alusyksiköiden taktiset käyttöperiaatteet sekä niiden soveltamisen käytännössä erilaisissa tilanteissa ja olosuhteissa. Opiskelija harjaantuu tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessiin ja päätöksen toimeenpanoon. Opiskelija yhdistää osana merisotataitoa taktisen suunnitteluprosessin ja merenkulussa tarvitsemansa tiedot ja taidot. Opiskelija osaa yhdistää alusyksiköiden tehtävät eri merisotatoimiin.

Sisältö

- Taistelualusten taistelutekniikan ja toiminnan perusteet.
- Taistelualusten ja taisteluosaston ja alaisten yksiköiden aselajitaktiikka.
- Aselajitaktiikan soveltaminen.

Opintojakso koostuu seuraavista osajaksoista:

- Perehtyminen operaatioalueeseen Merisotakoulun koulutusaluksilla rannikkomerenkulun soveltaviin opintoihin liittyen. Oppimistehtävä
- Harjoittelu taistelualusyksiköissä kolmannen opiskeluvuoden syksyllä
- Kolmannen opiskeluvuoden syksyllä RTH -harjoituksen yhteydessä pidettävä suunnitteluharjoitus.

- Edellisen jatkona harjaantuminen aselajipuseerin tehtävissä taistelualuksilla Meri-puolustusharjoituksessa / vast. Jakson painopiste on opiskelijan omassa päätöksentekoprosessissa, jonka päätteeksi hän johtaa oman suunnitelmansa mukaisen tehtävän suorittamisen. Suunnitteluprosessin osalta kurssi on jatkoa Sodanajan perusyksikkö johtamisympäristönä kurssille.
- Merivartiolinjalle jakso toteutetaan kohtien 2. ja 4. osalta RMVK:lla.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin työ- ja koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusopinnot 25 op
- ▶ Sodan ajan perusyksikkö johtamisympäristönä 3 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson osajaksojen toimeenpanokäskyissä/vast määritellään lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lisäksi voidaan teettää pienimuotoisia ennakkotehtäviä kuhunkin osa-alueeseen liittyen opiskelijoiden perehdyttämiseksi kulloiseenkin aihealueeseen. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa ohjataan oppimistehtävien tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla ja lähiopetuksen aikana on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta. Harjaantuminen tapahtuu järjestettävässä suunnitteluharjoituksessa sekä käytännön harjoittelussa merivoimien taistelualuksilla tai vastaavassa oppimisympäristössä.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä koulutus- ja taistelualuksilla. Merivartiolinjalle jakso toteutetaan kohtien 2.- 4. osalta RMVK:illa.

2B02R Taktiikan soveltaminen rajavartio-opintosuunnalla 16 op

Opintojakso 2B02R toteutetaan rajavartio-opintosuunnalla osajaksoittain jäljessä olevien osajaksojen kuvausten mukaisesti sisältäen seuraavat osajakset:

- Johdanto rajaturvallisuuteen 2 op
- Rajojen valvonnan perusteet, 4 op
- Tilannekuva- ja riskianalyysitoiminta, 4 op
- Rajojen valvonta, kenttätoiminnan taktinen johtaminen 2 op
- Kriisinhallinta ja sotilaallinen maanpuolustus, rajajoukkojen taistelu 2 op
- Kansainvälinen toiminta 2 op

2B02R-opintojakson Johdanto rajaturvallisuuteen 2 op -osajakso

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on opiskelijoille ensimmäinen kosketus Rajavartiolaitoksen toimintaympäristöön. Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin. Opintojaksolle osallistuu kaikki kolme Rajavartiolaitoksen opintosuuntaa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa rajaturvallisuusalan opintojen aloittamisen pedagogiset ja muut perusteet sekä ymmärtää oman asemansa ja koulutuksen merkityksen raja- ja meriturvallisuuden kannalta. Opiskelija saa perusteet ymmärtää Rajavartiolaitoksen arvojen, keskeisimpien perinteiden ja rajavartiomiehen käyttäytymisvaatimusten merkityksen omassa toiminnassaan ja rajaupseeriksi kasvamisessaan. Opiskelija tietää Rajavartiolaitoksen toimintaympäristön perusteet ja valtionhallinnon tärkeimmät vaatimukset sekä tuntee niiden merkityksen ja vaikutukset Rajavartiolaitoksen toimintaan. Opiskelija tuntee turvallisuusympäristön kehityksen keskeiset tekijät sekä hahmottaa Rajavartiolaitoksen ja tärkeimpien yhteistyöviranomaisten roolin kokonaisturvallisuuden kannalta. Opiskelija ymmärtää rajaturvallisuusjärjestelmän kokonaisuuden Rajavartiolaitoksen tehtäväkentän kannalta osana Suomen sisäistä turvallisuutta ja Euroopan Unionin rajaturvallisuutta sekä Rajavartiolaitoksen roolin kriisinhallinnassa ja sotilaallisessa maanpuolustuksessa.

Opiskelija tietää Rajavartiolaitoksen aseman, tehtävät ja organisaation sekä tuntee tehtävien suoritusperiaatteet, Rajavartiolaitoksen johtamisjärjestelmän ja viranomaisyhteistyön perusteet. Opiskelija perehtyy Rajavartiolaitoksen historiaan ja perinteisiin, rajatilanteeseen, raja- ja meriturvallisuuden perusteisiin sekä Rajavartiolaitoksen toimintaan ja toimintaympäristön fyysisiin olosuhteisiin. Opiskelija tuntee raja- tai merivartioasemalla ja rajanylityspaikalla laadittavan riskianalyysin ja rajaturvallisuuskäskyn sekä niiden taktisen suunnitteluprosessin perusteet (saa perusteet aloittaa oppimistehtävän laadinnan).

Sisältö

- Rajaturvallisuusalan opintojen aloitus ja perusteet
- opintojen toteutus ja arviointi sekä hallinto
- opiskelu ja opiskelijan asema RMVK:lla
- RVL:n tutkimustoiminta ja tietopalvelu
- pedagoginen lähtökohta sekä opiskelijan ja opettajan rooli
- RVL:n arvot sekä opiskelijan/rajavartiomiehen asenteet, esiintyminen ja käyttäytyminen
- rajavartiomiesten koulutusjärjestelmä ja upseerikoulutus RVL:ssa
- RVL:n ulkoinen ja sisäinen toimintaympäristö
- EU, Venäjä, Itämeri, naapurimaat, lähialueet ym.
- RVL:n ja tärkeimpien yhteistyöviranomaisten tehtävät
- valtionhallinnon tuottavuuden parantaminen
- sisäinen ja ulkoinen turvallisuus
- EU:n ja Suomen rajaturvallisuusjärjestelmä
- rajojen valvonta ja rajatarkastukset
- rikostorjunta ja rajavartiotilanteiden hallinta
- meripelastus ja muu meriturvallisuus
- kriisinhallinta ja sotilaallinen maanpuolustus
- viranomaisyhteistyön perusteet toimialoittain
- RVL:n johtamisjärjestelmä ja valmiusjärjestelyt
- Raja- tai merivartioston eri toimipisteet, niiden toiminta ja johtamisen perusteet
- vartioasema, rajanylityspaikka, maasto-/meriraja, alueen johtopaikka, tilannekeskus ja esikunta
- toiminta erityisesti rajojen valvonnan ja rajatarkastusten osalta
- Rajatilanekatsaus
- Rajaturvallisuuden taktinen suunnittelu- ja johtamisprosessi
- Riskianalyysi ja rajaturvallisuuskäskey (perusteet oppimistehtävälle)

Työelämäyhteydet

Osajakso luo edellytykset ymmärtää RVL:n aseman turvallisuuskentässä

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:
- ▶ Rajaturvallisuusalan opintojen toimeenpanokäskey
- ▶ RMVK:n johtosääntö
- ▶ Sotatieteellisten perustutkintojen (SK+SM) rajaturvallisuusalan opintojen opetussuunnitelma
- ▶ Rajakadetin kirja
- ▶ Kosonen, Matti & Pohjonen, Juha: Isänmaan portinvartijat. Suomen rajojen vartiointi 1918-1994. Otava, Keuruu 1994.
- ▶ RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmätöillä perehdytään perusteisiin ja

määritelmiin sekä syvennyttään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Opin-
tojakson alussa toimintaympäristön kokonaisuutta ja rajaturvallisuusjärjes-
telmää hahmotetaan käsittekartan laatimisen ja ryhmäkeskustelujen avulla.
Samalla tarkennetaan oppimistavoitteita ja tarkastellaan rajaturvallisuusalan
opintojen toteutussuunnitelmaa pedagogiselta kannalta.

RMVK:n oppiaineiden esittelyjen avulla syvennetään tietämystä RVL:n teh-
tävästä, toimialoista ja viranomaisyhteistyöstä. Tutustumiskäynneillä raja- tai
merivartioston operatiivisiin toimipisteisiin perehdytään niiden toimintaan,
RVL:n tehtävien suorittamiseen, johtamisjärjestelmään sekä tarkastelu-
kohteena olevaan yksikköön. Rajamuseoon tutustumisen avulla edistetään
RVL:n historian tuntemusta.

Opintojakson aikana annetaan perusteet sotataidon aineopintojen oppimis-
tehtäville. Rajavartiolinjan opiskelijat laativat MPKK:n (TaktL) opintojak-
son ”2B02 Taktiikan soveltaminen 16 op” vaatimusten mukaisesti oppimis-
tehtävänä ”Rajavartioston riskianalyysi ja rajaturvallisuussuunnitelma
osana taktista suunnitteluprosessia”.

Merivartiolinjan opiskelijat laativat osana MERISK:n opintoja ja RMVK:n
opintojaksoa ”Tilannekuva- ja riskianalyysitoiminta” oppimistehtävänä
”Merivartioston riskianalyysi ja valvonnan kohdentamissuunnitelma
osana taktista suunnitteluprosessia”. Perusteiden ja tutustumiskäyntien pe-
rusteella opiskelijat voivat tarkemmin suunnitella tehtävän toteutuksen sekä
laatia riskianalyysin ja suunnitelman raja- tai merivartioston etukäteen mää-
ritetylle vartioasemalle ja rajanylityspaikalle lähes koko rajaturvallisuusalan
opintojen aikana eri opintoihin syventymisen ja opettajien ohjauksen avulla.

Opintojakso aloittaa rajaturvallisuusalan opinnot ja toteutetaan osittain yh-
dessä RMVK:n opintojakson ”Rajavartiomiehen toimivallan oikeudellinen
perusta” kanssa. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita
kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo sekä Imatra

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi ja 3. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK Korkeakouluosasto, kadettikurskien johtajat

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rajaturvallisuusalan opintojen toimeenpanokäsäky
- RMVK:n pedagoginen strategia
- Sotatieteellisten perustutkintojen (SK+SM) rajaturvallisuusalan opintojen
opetussuunnitelma
- Rajavartiolaitoksen arvot (RVLE:n ak 1353/01/2004/16.3.2005)
- Rajakadetin kirja

- Kosonen, Matti & Pohjonen, Juha: Isänmaan portinvartijat. Suomen rajojen vartiointi 1918-1994. Otava, Keuruu 1994.
- Tietoja Suomen kokonaisuusmaapuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005.
- Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003.
- Valtionhallinnon tuottavuusohjelma
- Sisäisen turvallisuuden ohjelma
- RVL:n strategia 2019
- RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi)
- Savolainen, Jukka: Rajavalvonnan riskianalyysi (s. 57-110). Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III).

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää myös aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista. RVL:n historian ja perinteiden osaaminen arvioidaan opintojakson alussa järjestettävässä RMVK:n ”Rajankäynti” -perinnetilaisuudessa, jossa opiskelijat otetaan samalla osaksi rajaupseerien joukkoa. Riskianalyysia ja rajaturvallisuussuunnitelmaa (vast.) koskevan oppimistehtävän laatiminen otetaan huomioon rajaturvallisuuden opintojen jatkuvan näytön arvioinnissa. Hyväksytyt hylätty

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02R-opintojakso Rajojen valvonnan perusteet 4 op -osajakso

Opiskelija-analyysi

Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin. Opiskelijoita pidetään yleensä erittäin motivoituneina kaikkiin rajaturvallisuusalan opintoihin. Ohjausta vaaditaan opintojen alussa jonka jälkeen itseohjautuvuuden taso on korkea.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija omaa opintolinjansa mukaisesti raja- tai merivartioaseman päällystön sekä kenttäjohtajan (vast.) tehtävissä tarvittavat rajojen valvonnan perustiedot ja -taidot. Opiskelija ymmärtää rajojen valvonnan kokonaisuuden Rajavartiolaitoksen tehtäväkentässä ja sen merkityksen osana Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmää. Opiskelija tietää rajojen valvonnan keskeiset tehtävät ja niiden suoritusperiaatteet. Opiskelija osaa raja- tai merivartioaseman rajojen valvontatehtävien sekä niiden yhteydessä suoritettavien muiden Rajavartiolaitokselle säädettyjen tehtävien suunnittelun, toteutuksen ja johtamisen. Opiskelija osaa rajojen

valvonnan sekä tuki- ja virka-aputehtävien yhteydessä suoritettavan viranomaisyhteistyön perusteet. Opiskelija syventää tietämystään rajavartiomiehen toimivaltuuksista rajojen valvonnan osalta. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään partiotoiminnassa ja kenttäjohtamisessa.

Sisältö

- Valtakunnan rajat, niihin liittyvät vyöhykkeet sekä niiden merkintä
- Partiointi, aluevalvonta ja ilmavalvonta
- RVL:n koiratoiminta ja koirien käyttö rajojen valvonnassa
- Rajajärjestyksen ylläpito ja rajajärjestyssopimus
- Rajavyöhykeseäädösten valvonta
- Alueellisen koskemattomuuden valvonta
- Ilma-alusten käyttö rajojen valvonnassa
- Erävalvonta
- Rajojen valvonnan taktiikka
- Partion johtaminen
- Rajojen valvonta luvatonta rajanylitystä selvitetessä ja rajojen valvontaa tehostettaessa
- Ensipartion toiminta
- Tilanteen arviointi ja toimintaympäristön tiedustelu
- Tilannekuva- ja riskianalysitoiminnan perusteet
- Rajojen valvonnan kenttätoiminnan suunnittelu, toteutus ja johtaminen
- Pelastus-, avustus- ja sairaankuljetustoiminta maa-alueilla
- Virka-apu ja viranomaisyhteistoiminta
- Viestiliikenne

Työelämäyhteydet

Opiskelija syventää tietämystään rajavartiomiehen toimivaltuuksista rajojen valvonnan osalta vartioaseman tehtäväkentässä.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Rajavartiolaki (578/2005)
- ▶ VN:n asetukset rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta (653/2005)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, itseopiskelutehtävien ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmäkeskusteluilla perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin ja toimintamenetelmiin sekä syvennytään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Ryhmätöillä luodaan valmiuksia perustietojen ja -taitojen soveltamiseen rajojen valvonnan suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa. Harjoituksissa opetellaan rajojen valvontaa käytännössä ja harjaannutaan rajojen valvonnan perustaidoissa sekä sovelletaan perustietoja ja -taitoja rajojen valvonnan suunnittelussa, toteutuksessa ja johtamisessa.

Opintojakso toteutetaan osittain yhdessä RMVK:n opintojaksojen ”Rajaturvallisuustekniikan perusteet”, ”Rajavartiomiehen toimivallan oikeudellinen perusta” ja ”Rikos- ja rikosprosessioikeus” kanssa. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti)

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo sekä Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

RMVK, Imatran oppiaineryhmä, Rajojen valvonnan oppiainevastaava

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rajavalvontaopas (luonnos). Raja- ja merivartiokoulu 2005.
- LaLu: Ilmatorjuntamiehen ilma-asekuvasto (s. 105-262). Ilmatorjuntaupseeriyhdistys, Gummerus 1998.
- Metsästäjän opas (sivut ilmoitetaan erikseen). Metsästäjien keskusliitto, Gummerus 2005.
- Castrén ym: Suuronnettomuusopas. Kustannus Oy Duodecim, Gummerus Kirjapaino Oy 2006.

Määräykset:

- RVLPAK C.2; RVL:n valmiusjärjestelyt
- RVLPAK C.9; Rajavyöhykelupa-asioiden käsittely
- RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalysijärjestelmä (luotamuksellinen)
- RVLPAK C.14; RVL:n ilma-alusten käyttö
- RVLPAK C.16; Meripelastustoimen johtamisjärjestelmä (vain mv-linja)
- RVLPAK C.18; Hallinnollisen öljynpäästömaksun määrääminen ja viranomaisyhteistoiminta (vain mv-linja)
- RVLPAK C.19; RVL:n meriturvallisuusjärjestelmä (vain mv-linja)
- RVLPAK C.21; RVL:n koiratoiminta
- RVLPAK 2.24; Helikopterin ja vartioalusten yhteistoiminta

Säädökset:

- Rajavartiolaki (578/2005)
- VN:n asetus rajavyöhykkeestä ja rajavyöhykkeen takarajasta (653/2005)
- SM:n asetus rajavartiolaitoksen menettelystä eläimen kiinniottamisessa, säilyttämisessä ja lopettamisessa (659/2005)
- Ulkomaalaislaki (301/2004), aluevalvontalaki (755/2000), ampuma-aselaki (1/1998), ilmailulaki (29.12.2005/1242)
- Metsästyslaki (615/1993), maastoliikennelaki (1710/1995), vesiliikennelaki (463/1996), kalastuslaki (286/1982), luonnonsuojelulaki (1096/1996), muinaismuistolaki (295/1963)
- VN:n asetus ilmailulta rajoitetuista alueista (26.10.2006/929)

- Pelastuslaki (468/2003), VN:n asetus pelastustoimesta (787/2003), meripelastuslaki (1145/2001), VN:n asetus meripelastuksesta (37/2002)
- SM:n asetus säteilyvaaratilanteiden varalle laadittavista pelastustoimen suunnitelmista ja säteilyvaarasta tiedottamisesta (520/2007)
- Laki onnettomuuksien tutkinnasta (373/1985), asetus onnettomuuksien tutkinnasta (79/1996)
- Rajajärjestyssopimus (muutoksineen)
- Tasavallan presidentin asetus Norjan kanssa Suomen ja Norjan välisen valtakunnan rajan hoidosta tehdyn sopimuksen voimaansaattamisesta (8.6.2007/56) (vain rv-linja)
- Sopimus Suomen ja Ruotsin välisestä valtakunnan rajan hoidosta (SopS 56/1988; Suomen ja Ruotsin välinen rajapöytäkirja 20.3.2007, s. 72-74: Esitys rajan tulevaisuuden hoitosopimukseksi)
- Keskeisimmät sisältöön liittyvät asetukset määritetään erikseen.

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Osajaksosta hyväksytyt suorittaminen edellyttää myös aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista hyväksytyksi.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02R-opintojakson Tilannekuva- ja riskianalyysitoiminta 4 op-osajakso

Opiskelija-analyysi

Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin. Opiskelijoita pidetään yleensä erittäin motivoituneina kaikkiin rajaturvallisuusalan opintoihin. Ohjausta vaaditaan opintojen alussa jonka jälkeen itseohjautuvuuden taso on korkea.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelijalla on perusvalmiudet osallistua ja johtaa opintolinjansa mukaisesti raja- tai merivartioaseman tilannekuva- ja riskianalyysitoimintaan aktiivisesti. Opiskelija tietää tilannekuva- ja riskianalyysitoiminnan yleisjärjestelyt Rajavartiolaitoksessa, ajallisesti tai asiallisesti rajoitetun tilannekuvan luomisen ja riskianalyysin laatimisen perusteet sekä ymmärtää niiden merkityksen rajaturvallisuustoiminnan johtamisen kannalta. Opiskelija osaa tilannekuvan luomiseen liittyvän tiedon hankinnan, tiedon käsittelyn, analysoinnin ja raportoinnin raja- tai merivartioasemalla. Opiskelija osaa käyttää erilaisia teknisiä välineitä ja järjestelmiä tilannekuvan luomisessa ja riskianalyysin laatimisessa sekä eri analyysi- ja tutkimusmenetelmiä tilannekuva- ja riskianalyysitoiminnassa. Opiskelija kehittää ongel-

manratkaisu-, soveltamis-, analysointi-, johtopäätöksenteko- ja yhteistyökykyään.

Sisältö

- Tilannekuva- ja riskianalyysitoiminta RVL:ssa
- Tiedustelulajit
- Tiedonhankinta ja tietolähteet
- Tiedon käsittely
- Analysointi- ja tutkimusmenetelmät ja niiden käyttö
- Raportointi
- Tietojärjestelmät ja niiden käyttö
- Viranomaisyhteistoiminta
- Analyysiharjoitus

Työelämäyhteydet

Ymmärtää riskianalyysin ja tilannekuvan keskeisen merkityksen vartioaseaman johtamisprosessissa.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007.
- ▶ RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalyysijärjestelmä (luotamuksellinen). Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, harjoitustehtävän ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmäkeskusteluilla perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin, tiedonhankinta- ja analysointimenetelmiin ja niiden käyttöön sekä syvennytään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Ryhmätöillä ja harjoitustehtävällä (analyysiharjoitus) syvennetään tietämystä sekä sovelletaan ja kehitetään taitoja tietojen keräämisessä, käsitelystä, analysoinnissa ja välittämisessä. Riskianalyysia ja rajaturvallisuusuunnitelmaa (vast.) koskevan oppimistehtävän avulla syvennetään aihealueen tuntemusta ja ymmärtämistä.

Toteutuspaikka

RMVK, Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Imatran oppiaineryhmä, Rajojen valvonnan oppiainevastaava

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007.
- Savolainen, Jukka: Rajavalvonnan riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III).

Määräykset:

- RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalysijärjestelmä (luotamuksellinen)
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonistheet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Arviointi

Opintojaksoista järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti yhdessä opimistehtävän tuotoksen kanssa. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää myös aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen harjoitus- ja ryhmätyötehtävien suorittamista hyväksytysti.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02R-opintojakson Rajojen valvonta, kenttätoiminnan taktinen johtaminen 2 op -osajakso**Opiskelija-analyysi**

Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin raja- ja merivartioasemilla (taktinen taso).

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa harjaantumisen jälkeen johtaa opintolinjansa mukaisesti raja- ja tai merivartioalueen rajojen valvonnan kenttätoimintaa. Opiskelija tietää Rajavartiolaituksen valmiusjärjestelyt ja rajaturvallisuustoiminnan johtamisjärjestelmän sekä osaa raja- tai merivartioalueen kenttäjohtajan (vast.) toiminnan perusteet. Opiskelija osaa harjoituksissa ja työelämässä tapahtuvan harjaantumisen jälkeen johtaa raja- tai merivartioalueen resursseja ja alueelle tyypillisesti osoitettavia reservejä tavanomaisissa rajaturvallisuustilanteissa, tavanomaisissa tuki- ja virka-aputehtävissä, rajaturvallisuustoimintaa tehostettaessa sekä vaativien ja erityistilanteiden alkuvaiheessa. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään kenttätoiminnan johtamisessa.

Sisältö

- Rajavartiolaitoksen valmiusjärjestelyt sekä rajaturvallisuusreservit ja niiden käyttö
- Rajavartioalueen kenttäjohtajan tehtävät ja toiminta (rv-linja)
- Merivartioaseman kenttätoiminnasta vastaavan henkilön tehtävät ja toiminta (mv-linja)
- Raja- ja merivartioalueen resurssien johtaminen tavanomaisessa tilanteessa
- Raja- ja merivartioalueen resurssien ja sille tyypillisesti osoitettavien reservien johtaminen rajojen valvontaa tehostettaessa
- Monipartiotilanteiden johtaminen
- Partiotaktiikka
- kohteen etsintä maastossa, tarkastus ja puhuttaminen
- toiminta aluesulkupisteellä
- MRTV-hälytyksen tarkastus
- toiminta ajoneuvo- ja takaa-ajopartioissa
- Taktinen riskianalyysi
- Valmiussuunnitelmat ja niiden täytäntöönpano
- Ratkaisuoikeudet
- Tilanteiden ja tehtävien jako eri luokkiin tehtävien vaativuuden ja kiireellisyden perusteella
- Johtamisessa käytettävät järjestelmät ja apuvälineet
- Organisaatiot eri tilanteissa
- Viranomaisyhteistoiminta
- Tutustuminen kenttäjohtajan toimintaan ja hätäkeskukseen (rv-linja)

Työelämäyhteydet

Oppimista syvennetään Rajavartiolaitoksen oikeassa toimintaympäristössä tapahtuvan ohjatun harjaantumisen kautta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä opintojaksoa koskeviin säädöksiin ja määräyksiin. Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, luentojen, harjoitustehtävien ja ryhmätöiden avulla. Luennoilla ja ryhmäkeskusteluilla perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin, ohjeistusten ja toimintamenetelmien tuntemukseen ja niiden käyttöön sekä syvennetään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Ryhmätöillä ja harjoituksilla syvennetään tietämystä sekä kehitetään taitoja johtamisjärjestelmien käytössä ja kykyä soveltaa ja yhdistää eri toimintamenetelmiä erilaisissa taktisissa tilanteissa. Rajavartiolinjalla opintoihin sisältyy tutustuminen rajavartioalueen kenttäjohtajan tehtäviin vähintään yhden työvuoron ajan sekä tutustuminen hätäkeskukseen ja sen toimintaan. Riskianalyysia ja rajaturvallisuussuunnitelmaa koskevan oppimistehtävän avulla syvennetään aihealueen tuntemusta ja ymmärtämistä. Oppinnot antavat myös perusteita oppimistehtävän laadintaan

Toteutuspaikka

RMVK, Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Rajaturvallisuuden oppiaineryhmä, rajojen valvonnan oppiainevas-
taava.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Rajavalvontaopas (luonnos); kenttäjohtamista koskevat osat. Raja- ja me-
rivartiokoulu 2005.
- Hämeenaho, Kari ym: Rajavartiotilanteiden hallinnan opas (erikseen
määritettävät osat). Raja- ja merivartiokoulun julkaisusarja 2, Yliopisto-
paino, Helsinki 2008.

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista
lähiopetukseen ja annettavien tehtävien hyväksytyä suorittamista.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian
mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

**2B02R-opintojakson Kriin hallinta ja sotilaallinen maanpuolustus,
rajajoukkojen taistelu 2 op -osajakso****Opiskelija-analyysi**

Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla. MPKK:lla saatujen
taktiikan opintojen odotetaan mahdollistavan kyvyn soveltaa yleistä taktiik-
kaa RVL:n toimintaympäristöön.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen
osuuden kokonaisuusmaapuolustuksessa. Opiskelija perehtyy Rajavartio-
laitoksen ja rajajoukkojen toimintaan eri kriisi- ja uhkamalleissa sekä Ra-
javartiolaitoksen sotilaallisen valmiuden kohottamiseen. Opiskelija tuntee
sodan ajan rajajääkärikomppanian perustamisen järjestelyt, organisaation
ja suorituskykyvaatimukset sekä komppanian toiminnan painostuksen ja
strategisen iskun ennaltaehkäisyn vaiheen eri tehtävissä. Opiskelija osaa ra-
jajääkärikomppanian taktisen suunnittelu- ja johtamisprosessin sekä laatia
komppanian rajaturvallisuussuunnitelman toimintaa tehostettaessa. Opiske-
lija perehtyy rajajääkärikomppanian suunnitteluun ja johtamiseen sissitoi-
minnan valmisteluissa. Opiskelija tietää sodan ajan rajajääkärikomppanian
sissitoiminnan järjestelyt ja toteutuksen taistelun kaikissa vaiheissa osana
vartioston taistelua. Opiskelija osaa rajajääkärikomppanian taktisen suun-
nittelu- ja johtamisprosessin sissitoiminnan eri vaiheissa sekä tietää rajajää-

kärikkomppanian sissitoimintasuunnitelman laatimisen perusteet. Opiskelija syventää tietämystään rajajääkärijoukkueen ja -komppanian taistelutaktiikasta sekä yhteistoiminnasta eri joukkojen kanssa. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään taktisessa johtamisprosessissa.

Sisältö

- Kriisi- ja uhkamallit sekä niiden kehittyminen
- RVL:n kriisi- ja sodan ajan toiminta kokonaisuompuolustuksessa
- Rajavartioston valmiussuunnittelun ja sodan ajan joukkojen sijoittamisen perusteet
- RVL:n sotilaallisen valmiuden kohottamisen perusteet
- Rajajoukot (maaraja) ja niiden kehitysnäkymät
- perustamisen järjestelyt
- organisaatiot ja suorituskykyvaatimukset
- tehtävät, toiminta ja käyttöperiaatteet eri uhkamalleissa
- erityisesti RjK, TiedK ja ErikRjK
- Rajajoukkojen sekä muiden joukkojen ja viranomaisten yhteistoiminnan perusteet eri kriisi- ja uhkamalleissa
- Rajajääkärikkomppanian taktinen suunnittelu- ja johtamisprosessi
- Rajajääkärikkomppanian toiminnan suunnittelu ja johtaminen sodan uhan ajan eri tehtävissä (painostus ja strategisen iskun ennaltaehkäisy)
- alueloukkausten ja erikoisjoukkojen torjunta
- varautuminen laajamittaiseen maahantuloon
- arvio tilanteen kehittymisestä
- maastontiedustelu ja sen suunnittelu
- rajaturvallisuussuunnitelman laatiminen
- sissitoiminnan valmistelut
- Rajajääkärikkomppanian toiminnan suunnittelu ja johtaminen sodan ajan eri tehtävissä (strategisen iskun torjunta)
- vihollistilannearvio
- vastustajan organisaatiot ja niiden keskeiset kohteet sissitoiminnan kannalta
- maastontiedustelu ja sen suunnittelu
- päällikön tilanteenarviointi
- sissitoimintasuunnitelman rakenne ja laatiminen
- komppanian ja joukkueen taktiikka sekä päällikön johtamistoiminta taistelun eri vaiheissa (kärkitaistelu, häirintävaihe ja koottu vaihe)
- Tutustuminen rajavartioasemaan

Työelämäyhteydet

Karttatyöt suoritetaan rajajoukkojen taktisten käyttöperiaatteiden mukaisilla alueilla.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Kenttäohjesääntö 2008 (yleinen osa)
- ▶ Rajajääkärikomppanian opas 2003. Raja- ja merivartiokoulu, Helsinki, Multiprint 2003.
- ▶ Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005.
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan pääosin karttajarjoituksena. Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun, tietoiskujen ja ryhmätöiden avulla. Suunnitelmien laadintaan liittyvällä ryhmätyöskentelyllä syvennetään tietämystä rajajääkärikomppanian toiminnasta sekä kehitetään ja sovelletaan taitoja sen suunnittelussa ja johtamisessa.

Toteutuspaikka

RMVK, Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

RMVK, Rajaturvallisuuden oppiaineryhmä, kriisinhallinnan ja sotilaallisen maanpuolustuksen oppiainevastaava.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1 (luottamuksellinen)
- Kenttäohjesääntö 2008 (yleinen osa)
- Rajajääkärikomppanian opas 2003. Raja- ja merivartiokoulu, Helsinki, Multiprint 2003.
- Tiedusteluopas (TiedO) 2003. PVKK, Helsinki, Edita Prima 2003.
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML). Pääesikunta, Helsinki, Edita Prima 2005
- Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005.
- Rajavalvontaopas (luonnos). Raja- ja merivartiokoulu 2005.
- Vastustajan joukkojen organisaatioita koskevat lähteet
- Rajavartioaseman rajaturvallisuuskäskey

Arviointi

Kirjallinen koulutyö. Arviointiasteikko 0-5.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02R-opintojakson Kansainvälinen toiminta 2 op -osajakso

Opiskelija-analyysi

Motivaatiotason ja odotusten oletetaan olevan korkealla, koska aihepiiri liittyy kiinteästi opiskelijoiden tuleviin työtehtäviin.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija syventää tietämystään kansainvälisestä toimintaympäristöstä ja Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmästä sekä niiden merkityksestä Rajavartiolaitoksen toimintaan. Opiskelija perehtyy Rajavartiolaitoksen kansainvälisen toiminnan ja kansainvälisissä tehtävissä suoritettavan kenttätoiminnan perusteisiin. Opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen kansainvälisen viranomaisyhteistyön merkityksen ja Euroopan rajaturvallisuusviraston (Frontex) roolin rajaturvallisuuden koordinoijana. Opiskelija tuntee Suomen naapurimaiden rajavalvonnan organisoinnin ja toteutuksen sekä niiden kanssa toteutettavan yhteistyön. Opiskelija tutustuu Euroopan Unionin muiden maiden rajaturvallisuusorganisaatioihin sekä Rajavartiolaitoksen rooliin siviilikriisinhallinnassa. Opiskelija syventää tietämystään rajavartiomiehen toimivaltuuksista kansainvälisessä toiminnassa. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään kansainvälisessä rajaturvallisuustoiminnassa. Kansainvälisen viikon myötä opiskelija tuntee monikulttuurisen työympäristön haasteet ja mahdollisuudet.

Sisältö

- EU ja sen toiminta
- Schengen-alue ja ulkorajojen merkitys
- EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä
- Schengen-ajan ylittäminen ja toimenpiteet Schengenin sisärajan yli jatkuvissa tilanteissa
- Itämeri- ja kolmikantayhteistyö
- Keskeiset kahdenväliset suhteet
- Naapurimaiden (Venäjä, Ruotsi, Norja ja Baltia) rajavalvonta
- Muiden EU-maiden rajaturvallisuustoiminnan perusteet
- Euroopan rajaturvallisuusviraston (Frontex) tehtävät ja toiminta
- RABIT, FJST ja FPO - toiminta
- Kansalliset yhteyspisteet
- Meripelastusyhteistyö
- Kansainvälinen koulutusyhteistyö
- Siviilikriisinhallinnan perusteet ja RVL:n rooli
- RVL:n henkilöstön kansainväliset tehtävät (erityisesti upseerit)
- RVL:n kv-tehtävissä kentätasolla suoritettavan valvonta-, tarkastus-, tukinta- ja viestitoiminnan sekä raportoinnin yleiset perusteet

Työelämäyhteydet

Opiskelija laajentaa kulttuuritietämystään ja sisäistää Rajavartiolaitoksen roolin eurooppalaisena turvallisuusviranomaisena.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003.
- ▶ EU:n rajaturvallisuusstrategia
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen opiskelun keinoin. Luennoilla ja ryhmätöillä perehdytään perusteiden ohella käsitteisiin, organisaatioihin, toimintamenetelmiin sekä syvennyttään kokonaisuuksien hahmottamiseen. Käytännön harjoituksissa tutustutaan RVL:n kansainvälisissä tehtävissä suoritettavan kenttätoiminnan perusteisiin. Riskianalyysia ja rajaturvallisuussuunnitelmaa (vast.) koskevan oppimistehtävän avulla syvennetään aihealueen tuntemusta ja ymmärtämistä. Opinnot antavat myös perusteita oppimistehtävän laadintaan. Opintojakso toteutetaan osittain yhteistoiminnassa RMVK:n eurooppalaisten kumppanuusakatemioiden opiskelijoiden kanssa. Osa opetuksesta toteutetaan englannin kielellä.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo sekä Imatra

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Korkeakouluosasto

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003.
- Raunio, Tapio & Tiilikainen, Teija (toim.): Euroopan rajat. Laajentuva Euroopan unioni. Gaudeamus, Helsinki 2002.
- EU:n rajaturvallisuusstrategia
- EUTD -opintomateriaali

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista lähiopetukseen ja kansainvälisellä viikolla annettavien tehtävien hyväksytyt suorittamista. Arviointiasteikko hyväksytyt/hylätyt.

Palaute

Välitön palaute opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

2B02S Taktiikan soveltaminen ohjaajaopintosuunnalla (RVL) 16 op

Opintojakson suunnittelu

Opiskelija-analyysi

Aiempien sotataidon opintojen johdosta opiskelijoiden tietotaso on tasattu ilmaapuolustuksen kannalta riittävälle perustasolle. Tästä opintojaksosta alkaen eri linjojen opintoja lähdetään osin eriyttämään linjojen opetustavoitteiden mukaisesti. Opiskelijoilta edellytetään opintojakson aikana oma-aloitteisuutta ja aloitteellisuutta itsenäisten töiden loppuun saattamiseksi. Omatoimisten töiden suorittaminen edellyttää opiskelijalta myös tutkivaa otetta työskentelyyn.

Oppimistavoite

Opiskelija hankkii kokonaiskäsitteen ilmaapuolustuksen toimintaympäristöstä ja ilmauhkasta, sekä ilmavoimien ja ilmatorjunnan tehtävistä, joukoista, järjestelmistä, toimintaperiaatteista ja toimintavalmiuden ylläpidosta ilmaapuolustuksen toteuttamiseksi. Lisäksi opiskelija kehittää taktista ajattelukykyään soveltamalla aikaisempien taktiikan opintojaksojen sisältöjä lentotukikohdan toimintaympäristöön sekä tutkii siinä tapahtuvia ilmiöitä. Opintojaksolla asioita tarkastellaan lentotukikohdan näkökulmasta. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisjärjestelmän merkityksen taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajaksista: toimintavalmiuden perusteet, ilmauhka, ilmaapuolustusjärjestelmä sekä lentotukikohdan taistelu.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan yksikön päällikön tehtävän asettamisen vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A02 Taistelun perusteet 1 (5 op)
- ▶ 2A03 Taistelun perusteet 2 (5 op)
- ▶ 2A05 Taktiikan perusteet 1 (3 op)
- ▶ 2B01 Taktiikan perusteet 2 (4 op)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksottain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksottain.

Toteutuspaikka

Yhteiset osajaksot sekä lentotukikohdan taistelu järjestetään Ilmasotakoulussa. Ohjaajalinjojen eriytyvistä osajaksista vastaa Helikopteripataljoona.

Toteutusajankohta

Kolmas lukuvuosi.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kuvattu osajakoittain.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksoon kuuluvat osajaksot arvioidaan hyväksytyt / hylätyt -periaatteella laadittavien oppimistehtävien ja raporttien tai osajakson aikana annettujen näyttöjen perusteella. Opintojaksoon sisältyy kirjallinen koulutyö, jonka perusteella määritetään opintojakson arvosana. Koulutyö suoritetaan opintojakson aikana siten, että opiskelijoille annetaan koekysymys etukäteen ja heidän tulee luoda vastaus kysymykseen opintojakson kuluessa. Koevastauksen kirjoittamiseen käytetty aika sisältyy opintojakson opintopisteisiin (2op). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson palaute muodostuu osajakoittain kerättävästä kirjallisesta opiskelijapalauteesta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B025-opintojakson Opintojakson koulutyö 2 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija kerää tietoa koulutyöhönsä opintojakson aikana ja laatii koevastauksensa opintojakson kuluessa. Tavoitteena on, että koevastauksen laatiminen tuottaa opiskelijalle syventävän näkemyksen opetetuista aihealueista. Lisäksi vastauksen luominen pakottaa opiskelijan palaamaan jo opetettuihin asioihin myös osajaksojen jälkeen.

Sisältö

Koulutyön aihe (koekysymys) annetaan opiskelijalle ennen ensimmäistä osajaksoa tai heti sen alkaessa. Tavoitteena on että taktiikan soveltaminen opintojakson aloittaa vuosittain syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Koevastauksen palautusajankohta on ennen ”tukikohdan taistelu” osajaksoa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi koevastausta tehdessään samat lähökohdat (osajakso voidaan suorittaa monella eri tavalla).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Koulutyön laatiminen			27 h	27 h	
Opetusmateriaaliin tutustuminen			27 h	27 h	
YHTEENSÄ			54 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson opiskelupakettiin kuuluu kaikki osajaksojen aikana kerätty materiaali.

Arviointi

Tämä koulutyö on ainoa numeerisesti arvosteltava suoritus ”taktiikan soveltaminen” opintojaksossa. Eri osajaksojen aikana tehdyt ryhmätyöt ja muut suoritteet tulee kuitenkin olla hyväksytysti suoritettuna ennen kuin opintojakson lopullinen arvosana annetaan.

Palaute

Osajaksosta ei kerätä erillistä kirjallista opiskelijapalautetta. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskey ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

2B02S-opintojakson Toimintavalmiuden perusteet 2 op -osajakso

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelija tuntee Suomen valmiuslainsäädännön ja sen merkityksen valmiuden kohottamisen eri tasoilla. Tuntee puolustusvoimien valmiudenkohottamisjärjestelmän ja sen toimintaperiaatteet, tietää perusyksikön perustamisjärjestelyt. Tietää ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden perustamisen sekä ilmapuolustusjärjestelmän ja sen osakokonaisuuksien valmiuden kohottamisen periaatteet. Tietää Ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan valmiuden ja voimankäytön säätelyä koskevat ohjeet. Osaa tulkita voimankäytön matriiseja ja laatia niistä omaa perusyksikköä koskevan voimankäytön ohjeistuksen.

Sisältö

Opiskelija perehtyy valmiuslakiin, puolustustilalakiin, kenttäohjesääntöön ja muuhun puolustusvoimien valmiuden säätelyä koskevaan ohjeistukseen. Opiskelija tutustuu ilmavoimien ja/tai ilmatorjunnan yksiköiden sodanajan organisaatioiden luomiseen ja tarkastamiseen, perustamisorganisaation toimintaan ja perustamisjärjestelyihin. Opiskelija perehtyy ilmavoimien ja ilmatorjunnan voimankäytön sääntöihin, sekä harjaantuu niiden ohjeistamiseen omalle joukolle.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Mahdollisuuksien mukaan opintojaksoon pyritään sisällyttämään tutustumiskäynti sotilaslääniin tai aluetoimistoon (sotilasalueeseen). Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Sotilaallisen valmiussuunnitelun uhkamallit	3	1		4	
Valmiuslainsäädäntö ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaaminen (YETT)	3	1		4	
Liikekannellepanojärjestelmä (LKP-järjestelmä)	4			4	
Perustamisen periaatteet	4			4	
Keskitetty ja hajautettu perustaminen	3	1		4	
Perustamiskeskuksen (PERK:n) kokoonpano ja tehtävät	4			4	
Sotilasalueen (SAL) perustamistoiminta ja aluetoimistoon (ALUETSTO) tutustuminen		8		8	
ILMASK:n (PERK:n) perustamistoiminta	4			4	
Henkilöstön sijoittaminen	1			1	
Ajoneuvojen sijoittaminen	1			1	
Varustaminen	1			1	
Perustamisen aikainen huolto	1			1	
Käskytyserät 1-6 (KE 1-6), niiden vaatimukset sekä ilmapuomien ja ilmatorjunnan osuus niissä				8	
Voimankäytön säädökset (VOKS)	4		2	6	
YHTEENSÄ	33 h	11 h	2 h	54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Valmiuslaki
- Puolustusvoimien voiman käytön ohjeistus
- Laki puolustusvoimista

- Kenttäohjesääntö yleinen osa 2008
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta.

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02S-opintojakson Ilmauhka 3 op -osajakso

Oppimistavoite

Opiskelija tietää rauhanaikana suoritettavan strategisen tiedustelun tavoitteet, menetelmät ja suorituskvyyyn, sekä osaa arvioida tiedustelun vaikutusta rauhan ja sodan aikana tukikohtaympäristössä. Opiskelija tietää ilmapuolustuksen lamauttamiseen tähtäävän taktisen ilmaoperaation rakenteen, toteutusperiaatteet, suunnittelun reunaehdot ja rajoitteet. Tuntee lähialueella operatiivisessa käytössä olevien taktisentiedustelukaluston, ilmaherruushävittäjäkaluston, rynnäkkökonekaluston, pommikonekaluston, sekä elso- ja johtokonekaluston suorituskvyyyn ja käyttöperiaatteet. Opiskelija osaa hyödyntää ilmaoperaation rakenteesta, kaluston ja asejärjestelmien suorituskvyyystä ja niiden olosuhterajoitteista hankkimaansa tietoa tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arviota laadittaessa. Osajakso on jatkumoa ”taktiikan perusteet 2” opintojaksossa saatuihin perustietoihin. Opiskelija osaa hyödyntää ilmauhka-arvio -prosessissa tehtyjä johtopäätöksiä tukikohdan joukkojen ja/tai valmiusprikaatin ilmatorjunnan joukkojen taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa käyttää internet -lähteitä tiedon etsinnässä. Opiskelija osaa lähdekriftisesti analysoida internetistä löytämänsä materiaalia.

Sisältö

Opiskelija perehtyy strategisen tiedustelun menetelmiin ja suorituskvyyyn, taktisen ilmaoperaation rakenteeseen, taktisiin tiedustelu- ja asejärjestelmiin, sekä niiden suorituskvyyyn ja rajoitteisiin. Opiskelija harjaantuu arvioimaan tukikohtaan ja/tai valmiusprikaatin kohdistuvaa ilmauhkaa sekä olosuhteiden vaikutusta ilmoitointiaan ja asejärjestelmiin. Opiskelija laatii tukikohdan ja/tai valmiusprikaatin ilmauhka-arvion.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Suurvaltailmavoiman nykytila ja kehitysnäkymät	4			4	
Tykistö- ja risteilyohjukset	2			2	
Nykyaikainen taisteluhelikopteri	2			2	MI-28N, KA-52
Nykyaikainen erittäin pitkän kantaman ilmatorjuntajärjestelmä	2			2	S-400
Lentotiedustelujärjestelmä	2			2	
Ilmaisku lentotukikohtaan - esimerkki	2			2	
Sotakokemukset - Georgia 2008		8	8		Mole Cricket Artzav 19), Desert Storm,
Sotakokemukset - Libanon, Tsetsenia, Persianlahti, Syyria, Kosovo	2			16	Iraqi Freedom, Allied Force, Badr, Orchard
Ilmauhka-arvion perusteet	15	8		23	
Tukikohdan ilmauhka-arvio	12	16		28	
Yhteensä	16	8	8	81	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Modern Warplanes Spick M. MBI publishing co 2002
- Airlaunched weapons Lennox D. Jane's information group 2001
- Electronic mission aircraft Streetly M. Jane's information group 2003
- Ilmatorjunta kylmässä sodassa Ahti Lappi
- Internet lähteet
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmytyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B02S-opintojakson Ilmapuolustusjärjestelmä 3 op -osajakso**Oppimistavoite**

Opiskelija tietää ilmapuolustuksen ja ilmavoimien joukot ja pääjärjestelmät. Tietää ilmavoimien pääjärjestelmien rakenteen ja toiminnan integroinnin ilmavoimien tehtävän toteuttamiseksi eri valmiustiloissa. Tuntee ilmapuolustuksen operatiivisen suunnittelun ja johtamisen perusteet sekä eri johdotoportaiden roolit. Opiskelija ymmärtää tukikohdan ja tukeutumisjärjestelmän merkityksen valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän käyttöä ja ylläpitoa tukevana toimintana. Tavoitteen saavuttamiseksi opiskelijan on tiedettävä valvonta- ja johtamisjärjestelmän sekä taistelujärjestelmän rakenne, toimintaperiaatteet ja suorituskykytekijät. Opiskelija tietää kaikki tukikohtatoiminnot, niiden toteuttamisperiaatteet ja tukikohtatoimintoja toteuttavat joukot ja niiden suunnitteluprosessit. Opiskelija tuntee tukikohdan taistelun suunnittelun ja johtamisen päämäärät, johtamislajit, johtosuhteet sekä johtamis- ja suunnitteluprosessit.

Sisältö

Osajakson sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta. Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisketjuun.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakson aloittaa kolmannen vuosikurssin syyslukukaudella järjestettävä ilmapuolustusseminaari. Osajakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa. Ilmapuolustusjärjestelmän opetukseen pyritään liittämään opintomatka operatiiviseen lennoston. Opintomatkan tarkoituksena on tutustua PÄÄJOKEN sekä hävittäjälaivueen toimintaan. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Ilmapuolustusseminaari	27			27	
Ilmapuolustusjärjestelmän osajärjestelmät	16	4		20	
Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)	6	2	2	10	
Hävittäjälentolaivueeseen ja pääjohtokeskukseen tutustuminen		24		24	
YHTEENSÄ	49 h	30 h	2 h	81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksyty-hylätty). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B025-opintojakson Lentotukikohdan taistelu 6 op -osajakso

Osajakso toteutetaan kolmella vaihtoehdoisella tavalla linjoittain siten, että ohjaajalinjat suorittavat joko omalle linjalle suunnitellun korvaavan osajakson, muille linjoille suunnatun osajakson tai näiden yhdistelmän.

Oppimistavoite

1. luokan tukikohdan päätehtävänä on luoda ja ylläpitää tukeutumisedellytykset 1-2 hävittäjäparvelle. Tukikohtaharjoituksessa opiskelija harjaantuu tukikohdan taistelun suunnitteluun ja johtamiseen valmiutta kohotettaessa (painostusvaihe) ja SIETO -vaiheessa. Harjoituksen jälkeen opiskelijalla on kokemus toimimisesta tukikohdan esikuntatehtävissä ja eri joukkojen sekä toimialojen johtotehtävissä.

Harjoituksen jälkeen opiskelija

- hallitsee tärkeimpien lentotukikohdan joukkojen tehtävät (määrittellään harjoituskohtaisesti), joukkojen käytön suunnittelun, johtamisen sekä yhteistoiminnan muiden joukkojen kanssa
- osaa TKKE operatiivisen ja taktisen tasan johtamisprosessin
- osaa toiminnan perusyksikön (vast.) päällikön päätöksen tekemiseksi ja taistelusuunnitelman laatimiseksi.
- osaa esikuntatyöskentelyn perusteet mukaan lukien tietoturvallisuus, ilmasuojelu, henkilö- ja tilaturvallisuus
- osaa 1. luokan lentotukikohdan tehtävät ja tuntee toiminnan osana lennon taistelua
- tuntee tukikohdan esikunnan tehtävät ja yhteistoiminnan eri toimialojen kanssa

Sisältö

Opiskelija perehtyy ilmapuolustuksen operatiivisen sekä tulenkäytön johtamisketjuun tukikohdan näkökulmasta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan sotilaallisena suunnittelu- ja johtamisharjoituksena. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Valmistautumistehtävät			10	10	
Lentotukikohdan suunnittelu- ja johtamisharjoitus		140	12	152	
YHTEENSÄ		140 h	22 h	162 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- FINGOP ohjeistus: Yhtymän suunnittelun perusteet A, B ja C osat
- Liddell Hart, B.H. Strategy: The indirect approach, 1967
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2006)
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- TOP2 opintomateriaali
- Luentomonisteen
- Opinnäytetyöt
- Opintojaksolle ei ole korvaavaa kirjallisuutta

Arviointi

Osajakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla (hyväksytyt/hylätyt). Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2B03AA Tieteellisen tutkimuksen perusteet 1 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso keskitytään sotataito-oppiaineen tieteenalojen (strategia, operaatiotaito ja taktiikka, sotahistoria) kriittisen tieteellisen ajattelun perusteisiin. Opintojakso koostuu em. tieteenaloja esittelevistä luennoista. Opettaja toimii asiantuntijana.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotataidon menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne kandidaatin tutkintoa suorittavat opiskelijat, jotka ovat valinneet sotataidon pääaineekseen tai kyseisen opintojakson valinnaisina opintoina.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee sotataito-oppiaineen sisällä olevien tieteenalojen tieteellisen ajattelun perusteet.

Sisältö

Sotataito-oppiaineen eri tieteenalojen tieteenfilosofioiden perusteet.

Esitietovaatimukset

► Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja 12 tuntia 15 tuntia oppilastöitä (lukutehtäviä ja alustuksia). Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Lauerma, Matti: Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase n:o 35/1977.
- Sotahistorian tutkimus puolustusvoimissa 80 vuotta. Tiede ja Ase n:o 63/2005.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustyöt. Opintojakso arvioidaan hyväksytyy/hylätty.

Palaute

Tästä opintojaksosta ei kerätä erillistä palautetta.

2B03AB Taktiikan tutkimusmenetelmät 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitykset luovat perustan opintojakson suunnittelulle. Kussakin oppimistilanteessa valitaan hyödynnettäväksi oppimistulosten kannalta parhaita ja soveltuvimpia piirteitä eri oppimiskäsityksistä. Opintojakson suunnittelun kannalta keskeisin tieteenfilosofisen keskustelun suuntaus on realismi. Taktiikan kannalta soveltuvimpia perustaa luovia ajatuksia on esitetty kriittisessä tieteellisessä realismissa. Tärkeitä käsitteitä opintojaksolla ovat todistusvoima ja tieteellinen näyttö. Opintojaksolla keskitytään opettelemaan taktiikan tutkimuksen tiedonhankintaan, analyysiin, tulkintaan ja tuloksen esittämiseen soveltuvien menetelmien käyttöä.

Kognitiivisesta oppimiskäsityksestä opintojaksolla hyödynnettäväksi soveltuvia piirteitä ovat tiedon aktiivinen käsittely, oppimisen yhteisöllinen prosessi, mielekkyyden kasvu käytännön ongelmien ratkaisemisen myötä, oppimisen tuloksena syntyvät sisäiset mallit sekä oppimisen kriittinen arviointi. Humanistisesta/kokemuksellisesta oppimiskäsityksestä opintojaksolla hyödynnettäväksi soveltuvia piirteitä ovat oppijan kasvun korostaminen arvoitaessa omia kokemuksia (itsereflektio), itseohjautuvuuden näkeminen myötäsyttyisenä, kyky kyseenalaistaa perusolettamuksia, aktiivoiva toiminnallisuus oppimisessa ja oppimisen näkeminen jatkuvana tiedon ja ymmärryksen syventämisenä.

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen oikean soveltamisen tuloksena opiskelijan ymmärtämisen syvyys on tärkeämpää kuin ulkoa osaamisen määrää.

Edellä mainitut hyödynnettäväksi valitut piirteet toimivat opintojakson pedagogisen suunnittelun perustana oppimiskäsitysten näkökulmasta. Tärkeä tavoite ja liittymäpinta taktiikan muuhun opetukseen liittyen ovat hyvän taktikon kyvyt:

- Johdonmukaisuus ja selkeä ajattelukyky
- Taito erottaa olennainen epäolennaisesta
- Joustavuus
- Ennakkoluulottomuus
- Hallittu mielikuvitus
- Rohkeus esittää omia perusteltuja näkökulmia
- Päämäärätietoisuus ja kestävyys toteuttaa tehtävä paineen alaisena
- Päätöksenteko- ja riskinotto-kyky
- Toimeenpano- ja järjestelykyky
- Esitys- ja yhteistoimintakyky.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 50-60 opiskelijaa eli noin noin ½ koko kurssin vahvuudesta. Opintojakso aloitetaan lähtötasokyselyllä. Kyselyllä kartoitetaan lyhyesti opiskelijoiden aiempaa kosketuspintaa tutkimukseen sekä hei-

dän asennetaan ja motivaatiotaan opiskella taktiikan tutkimusmenetelmiä. Lähtökohtaisesti opiskelijoiden valmiudet tutkimusmenetelmien opiskeluun vaihtelevat. Osa opiskelijoista saattaa olla laatinut pienimuotoisia tutkielmia joko lukiossa tai ammatillisissa opinnoissa. Osalle opiskelijoista tutkimusmenetelmät saattavat tulla eteen ensimmäistä kertaa. Tasoeroihin vastataan muun muassa tuomalla aktiivisesti sekä opettajilla että ryhmässä olevaa osaamista yhteiseen käyttöön opetuskeskusteluissa ja oppimistehtäviin liittyvissä työryhmissä. Ennen kutakin kolmea proseminaaria (2B04A) järjestetään erilliset menetelmäpajat, joissa syvennetään esille nousseita asioita opiskelijoiden valmisteltujen kysymysten perusteella. Lisäksi opintojaksosta vastaava opettaja järjestää yksilöllistä menetelmäopetusta opiskelijoiden esiin nostamien tarpeiden perusteella.

Opintojaksolla annetaan verraten laaja yleiskuva tutkimusmenetelmistä, koska:

- Taktiikka on monitieteinen ja -metodinen tieteenala, jota leimaa tieteiden välisyys ja jonka tavoitteena on poikkitieteellisyys.
- Opiskelijalla halutaan antaa mahdollisuus valita laajahkosta työkalupakista itselleen sopivimmat menetelmät.
- Opintojakso palvelee upseerin monimuotoista työtä sen eri toimintaympäristöissä. Ajatuksena on kasvattaa opiskelijaa kandidaatintutkielmaa laajempaan näköalaan siitä huolimatta, että kandidaatintutkielman palveleminen onkin opintojakson selkeä painopiste.

Oppimistavoite

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (taktiikka pääaineena) kokonaisoppimistavoitteena on perehtyä tutkimusmenetelmien käyttöön ja soveltamiseen sekä tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin tekemällä pienimuotoinen tutkimus kandidaatintutkielmana. Taktiikan tutkimusmenetelmäopintojakson (2B03AB) oppimistavoitteena on perehtyä taktiikan tutkimusmenetelmien käyttöön ja soveltamiseen. Opintojaksoon kuuluu tyypillisesti taktiikan tutkimusmenetelmien ja niiden käytön opetus esimerkkeineen mukaan lukien näyttöön perustuva tutkimus, jossa painotutaan satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) järjestelyihin, mittaamiseen ja havainnointiin. Opintojakso toteutetaan luentoina, ohjattuina oppimistehtävinä, näyttöön perustuvan tutkimuksen (NPT) kurssina ja tenttinä.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkeimmät asiasällöt jakautuvat seuraavasti:

- 15 Luentoa
- Operaatiotaito ja taktiikka tieteenalana
- Taktiikan tutkimuksen lähestymistapa

- Taktiikan tutkimuskoulutuksen sisältö
- TAKTL:n tutkimustyöohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti
- Laadullinen ja määrällinen tutkimusote
- Lähdekritiikki
- Käsitetutkimus
- Haastattelu
- Hypoteettis-deduktiivinen menetelmä
- Toiminta- ja tapaustutkimus
- Tulevaisuuden tutkimus
- Seminaarikäytäntöjen opetus
- Esimerkkitutkimus 1 (Teoreettinen tai käsitetutkimus)
- Esimerkkitutkimus 2 (Empiirinen tai toimintatutkimus)
- Esimerkkitutkimus 3 (Tapaus- tai tulevaisuuden tutkimus)
- 3 Oppimistehtävää (Lähteet ja menetelmät, referaatti menetelmäoppaista ja NPT)
- OT 1: Lähteet ja menetelmät (4-6 sivua)
- Aiempi tieteellinen keskustelu (lähinnä aiemmat tutkimukset)
- Menetelmävalinta mukaan lukien perustelut
- Soveltuvuus omaan työhön perusteluineen
- OT 2: Referaatti menetelmäoppaista (4-6 sivua)
- Menetelmien soveltuvuus omaan työhön perusteluineen
- OT 3: NPT-kurssin tutkimussuunnitelma (6-8 sivua)
- TAKTL:n OT-ohjeen mukaan
- NPT:n soveltaminen käytäntöön
- Satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) järjestelyt
- Mittaaminen ja havainnointi sekä analysointi ja dokumentointi
- Mittausten luotettavuuden varmistaminen
- Näyttöön perustuvan tutkimuksen kurssi
- SKK:n järjestelyjen toteuttaminen
- Henkilöstön tehtävät
- Mittaaminen ja havainnointi
- Määrälliset ja laadulliset analysointiosuudet
- Yhdistäminen taktiikan analyysiksi (Kokonaisnäkemys ilmiöstä)
- Raportointi
- Tentti: Tutkimusmenetelmien soveltaminen käytäntöön.

Työelämäyhteydet

Opiskelijoilla on vaihtelevasti, mutta verraten niukasti kokemusta työelämästä, pois lukien vaihtotoaan täydentävät opistoupseerit. Kandidaatintutkielman aihe liittyy puolustusvoimien kehittämissohjelmiin MPKK:n opinnäytetöiden aiheiden määrittely- ja valintaprosessin mukaisesti. Tässä mielessä opintojakso palvelee opiskelijan orientoitumista tulevaan työelämään hyvin. Opintojakso palvelee ensisijaisesti opiskelijan kandidaatintutkielman laatimista, mutta opintojaksoon sisältyy myös muita tulevaa työelämää palvelevia piirteitä. Koulutus antaa käytännön perusteita muun muassa tutkivan työotteen toteuttamiseen ja kehittämiseen, hyvän taktikon kykyjen ja taitojen

kehittämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimuksen tekemiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamisessa ja johtamisessa
- Joukko-osaston tutkimus- ja kehittämisprojekteissa
- Pitkän sivuaineen harjoitustyössä (kokeelliset tutkimukset on suositeltavinta suorittaa SK- ja SM-tutkintojen välisen työelämävaiheen aikana)
- Pro gradu -tutkielman tekemisessä SM-tutkintoon liittyen sekä
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omilla intresseillä SK-tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Esitietovaatimukset

Ennen taktiikan tutkimusmenetelmät -opintojaksoa on suoritettava seuraavat opintojaksot:

- ▶ Tieteellisen tutkimuksen perusteet (Y02, 3 op)
- ▶ Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (2B03AA, 1 op)
- ▶ Kirjoitusviestintä (Y03A, 2 op).

Tieteellisen tutkimuksen perusteita käsittelevien jaksoiden (Y02 ja 2B03AA) tarkoituksena on saada perusteet sotatieteellisestä tutkimuksesta MPKK:ssa tutustumalla sotatieteellisen tutkimuksen kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin, tieteelliseen työtapaan sekä tutkimus- ja tieteenetiikkaa koskeviin peruskysymyksiin. Jakson aikana opitaan arvioimaan ja käyttämään tieteellistä informaatiota sekä tieteellisen raportin kirjoittamisen perusteet.

Kirjoitusviestintäjakso (Y03A) on yhdistetty kandidaatintutkielman (2B04A) ohjaukseen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

On tärkeää jo etukäteen miettiä, mutta erityisesti opetuksen aikana aistia, kuinka opiskelijat motivoituvat ja sitoutuvat tutkimuksen ja -menetelmien opiskeluun ja kuinka tehokkaasti oppiminen toteutuu. Opiskelijat eivät itsestään selvästi hyväksy ja omaksu esitettyjä asioita ja/tai niiden esittämistäpoja. Olennaista on perustella asiat hyvin samalla motivoiden ja kannustan opiskelijoita. On tärkeää kertoa kandidaattiopiskelijoille konkreettisesti, miksi tutkimus ja erityisesti menetelmäosaaminen on heille tärkeää. Tärkein syyhän on luonnollisesti, että tieteellinen tutkimus on vahvin saatavissa oleva peruste päätöksenteolle rauhan aikana.

Vahvoja näkemyksiä esiintyy sotilailla luonnostaan, mutta jos tarkoitus on aikaan saada kestävä kehitystä, on tieteellinen tutkimus paras vaihtoehto rauhan aikana. Jos aiotaan saada omassa perus- ja joukkoyksikössä tai joukko-osastossa aitoa kehitystä aikaan, on hyvän tieteellisen tavan mukainen tutkiva työote ainoa konkreettinen vaihtoehto. Asioiden perustelu ”minä olen tehnyt tätä jo N saapumiserää” -tyylillä johtaa umpikujaan. Tätä pe-

rusajatusta syvennetään koko opintojakson ajan. Opetuksessa painotetaan aktiivisia oppimistehtäviä ja oppimiskeskusteluja. Perusteita opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta tekemistä ja asioita syventäviä keskusteluita painotetaan mahdollisimman paljon. Luennoilla painotetaan asioita, joita voi olla hankala oppia pelkästään kirjallisesta materiaalista. Opiskelijoita kannustetaan aktiiviseen perusteiden opiskeluun sekä rohkeaan keskusteluun luennoilla. Opettajalta opintojakson toteutus vaatii muun muassa:

- laaja-alaista ammattitaitoa,
- huolellista valmistautumista,
- oppimista tukevaa asennetta,
- kykyä valita ja käyttää opetusmenetelmiä laajalla kirjolla ja
- tilanteen mukaista pelisilmää oppimisen optimoimiseksi.

Opintojakson toteutusta leimaa nousujohteisuus. Tämä näkyy muun muassa siten, että alkuvaiheen luennoilla kasvatetaan opiskelijoiden sisäistä kiinnostusta asiiasältöön sekä motivoidaan rohkeaan kysymyksenasetteluun ja ajatteluun. Opintojakson keskivaiheilla painopiste on asiiasältöjen kriittisessä tarkastelussa oppimistehtävien myötä. Opintojakson loppupuolella järjestettävässä tentissä kiinnitetään huomio opiskeltavan aineksen soveltamiseen siten, että se palvelee ja antaa parhaat mahdolliset perusteet opiskelijan oman kandidaatintutkielman laatimiselle. Opintojakso huipentuu työryhmittäin tehtävään pienenmuotoiseen empiiriseen tutkimukseen NPT-kursilla.

Opintojakson perusajatukseen sisältyy, että kandidaattiopiskelijat saavat pitävät perusteet tutkimukselliseen kasvuunsa myös SK-tutkintoa pidemmällä aikajänteellä. Opiskelija opastetaan laajahkon tutkimusmenetelmällisen työkalupakin äärelle ja käyttöön siten, että pakista löytyy vastauksia ja suunta- viivoja myös monenlaisten jatkossa eteensä tulevien haastavien tutkimus- ja kehittämistehtävien ratkaisuun. Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti kandidaatintutkielman laatimista siitä huolimatta, että se antaa samalla perusteita niin maisterintutkintoa kuin työelämääkin varten. Taulukossa 1 on esimerkki opintojakson konkreettisesta ja nousujohteisesta toteuttamisesta opetus- ja opiskelumenetelmineen.

Taulukko 1. Esimerkki opintojaksojen 2B03AB ja 2B04A yhteen nivotusta toteutuksesta.

VIIKKO	AIHE
2.lukuvuoden syksy	
38-39	Y02 (Esitetään 2B03AB:n ja 2B04A:n lähtökohtia) Sotatieteellisen tutkimuksen kohteita ja lähestymistapoja Tieteellisen työtavan, -etiikan ja -kirjoittamisen lähtökohtia
46	2B03AB Lähiopetus Operaatiotaito ja taktiikka tieteenalana Taktiikan tutkimuskoulutuksen sisältö KADK:lla Kandidaatintutkielmien aiheet TAKTL:n tutkimustyöohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti OT 1 antaminen (Lähteet ja menetelmät)

VIKKO	AIHE
49	2B03AB Etätyö (OT 1 tekeminen)
2.lukuvuoden kevät ja 3.lukuvuoden syksy	
1	2B03AB Etätyö OT 1 OT 1 tekeminen OT 1 palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
2	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Taktiikan lähestymistapa OT 2 antaminen (Referaatit) Laadullinen tutkimusote Määrällinen tutkimusote Lähdekritiikki Käsitetutkimus Haastattelu Hypoteettis-deduktiivinen menetelmä Toimintatutkimus Tapaustutkimus OT 2 tekeminen
5	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Esimerkkejä taktiikan tutkimuksista Tulevaisuuden tutkimus OT 3 antaminen (NPT:n kurssin tutkimussuunnitelma) OT 2+3 tekeminen OT 2 palautus esim. PE KLO 1600 mennessä Valmistautuminen tenttiin
7	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Tentti Seminaarikäytäntöjen opetus Valmistautuminen työseminariin OT 3 tekeminen Työseminarityön palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
8	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Työseminari TI-TO Tutkimustehtävä Viitekehys Näkökulma ja rajaukset Lähdemateriaali Työsuunnitelma OT 3 tekeminen Ohjaajien tapaaminen
13	2B03AB Etätyö OT 3 palautus esim. PE KLO 1600 mennessä
14	2B03AB Lähiopetus ja etätyö OT 3 purkaminen (esittely työryhmittäin) NPT:n kurssilla toteutettavan tutkimuksen suunnittelu Muuttujien valinta ja perustelut Johtaminen ja järjestelyt (satunnaistaminen ja kontrollointi) Mittaaminen (määrä) ja havainnointi (laatu) Analysointisuunnitelma Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi

VIIKKO	AIHE
15	2B03AB Etätyö OT 3 viimeistely Kandidaatintutkielman tutkimussuunnitelman laatiminen
16	2B03AB Lähiopetus (NPT:n kurssi) OT 3 viimeistely MA Tutkimuksen valmistelu TI Mittareiden ja havaintovälineiden käyttö Varustaminen Koejärjestelyn rakentaminen Henkilöstön tehtävät ja toiminnan harjoittelu Satunnaistettu ja kontrolloitu koe KE Toiminta (Mittaaja, havainnoija, taistelija ja johtaja) Varusteiden palautus Datan tarkistus, artefaktan poisto ja syöttö koneelle Analysointi TO Määrälliset ja laadulliset analyysit è Päätelmät Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi è Päätelmät Raportoinnin aloittaminen è Kirjaaminen NPT-kurssin raportin laatiminen alkaen PE Kandidaatintutkielman tutkimussuunnitelman laatiminen
17	2B04A Tutkimustyön tekeminen
19	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 1-työn palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
20	2B04A PROSEMINAARI 1 Tutkimussuunnitelma Ohjaajien tapaaminen Tutkimustyön tekeminen
21	2B04A Tutkimustyön tekeminen - NPT:n kurssin raportin palautus esim. PE KLO 1600 mennessä
24-25	2B04A Tutkimustyön tekeminen
32	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 2-työn palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
33	2B04A PROSEMINAARI 2 Johdanto Yksi pääluke Muiden lukujen sisältö luettelona, kuvioina, taulukoina/vast Tutkimustyön tekeminen
34	2B04A Tutkimustyön tekeminen
3.lukuvuoden kevät	
4	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 3-työn palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
5	2B04A PROSEMINAARI 3 Viimeistelyä vaille valmis työ Tutkimustyön viimeistely
17	2B04A Tutkimustyön tekeminen - Kandidaatintutkielman palautus

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen painottuminen ilmenee käytännössä siten, että kussakin oppimistapahtumassa samanaikaisesti ja tavoitteen kannalta yhteen nivottuna:

- Esitetään ja käsitellään opetustapahtuman ydinsisältöä (itse asioita)
- Suositetaan parhaita mahdollisia lähestymistapoja asian käsittelemiseksi
- Opastetaan käsittelemään asioita useista näkökulmista
- Kannustetaan ja rohkaistaan opiskelijaa etenemään asioissa suuntaviittojen ohjaamana syvemmälle omien henkilökohtaisten tavoitteiden näkökulmista
- Tarjotaan opiskelijalle sekä opettajan että ryhmän asiantuntemusta käyttöön
- Keskustellaan asioista opiskelijan omien kysymysten pohjalta.

Toteutuspaikka

Taktiikan tutkimusmenetelmät -opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan MPKK:ssa Santahaminassa TAKTL:n johtamana (taulukko 1).

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa toisen lukuvuoden syksyllä marraskuussa aloitusluennoilla ja ensimmäisen oppimistehtävän antamisella. Opintojakso päättyy toisen lukuvuoden keväällä huhtikuussa NPT:n kurssin jälkeen opiskelijoiden siirtäessä taktiikan kandidaatintutkielman tekemiseen (Opintojakso 2B04A, taulukko 1).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:
- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävistä, tentistä ja jatkuvasta arvioinnista. Sekä oppimistehtävät, tentti että koko opintojakso arvioidaan HYVÄKSYTTY/HYLÄTTY -periaatteella. Oppimistehtävien, tentin ja koko oppimisprosessin arviointiin sisältyy verraten paljon yksityiskohtaista palautetta. Tämä palaute kirjataan ja/tai annetaan suoraan vastauspapereihin sekä kasvokkain. HYLÄTTY-tapauksissa suoritetaan joko oppimistehtävä uusintana tai tentti uusin kysymyksin.

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään jäsenneyllä (strukturoidulla) palautelomakkeella opintojakson jälkeen. Sanallista palautetta kerätään opintojakson puolivälissä ja lopussa. Palaute käsitellään opiskelijoiden kanssa yhteisessä tilaisuudessa ja kirjataan MPKK:n palaute- ja laatujohtamisen mukaisesti.

2B03AC Strategian tutkimusmenetelmät 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on ennemmin asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötaso on suhteellisen samanlainen, koska ennen opintojaksoa opiskelijat ovat suorittaneet kaikille opiskelijoille pakollisen sotataidon perusteisiin liittyvän strategian kurssi.

Oppimistavoite

Strategian tutkimusmenetelmäopintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille hyvä ymmärrys pro gradu -tutkielman laatimisen tieteellisistä vaatimuksista sekä hyvät tieteelliset ja teoreettiset valmiudet aloittaa oma tutkimusprosessi. Tavoitteena on, että opiskelija tietää strategian tutkimuksen peruslähtökohdat ja kykenee soveltamaan niitä omassa tutkimuksessaan.

Sisältö

Opintojakso sisältää seuraavia aihekokonaisuuksia: strategia tieteenalana, teorioiden asema strategian tutkimuksessa, tutkimusasetelman rakentaminen sekä strategian lähdeaineisto ja sen käyttö.

Esitietovaatimukset

▶ Sotataidon perusteet, strategian osuus 2A01 on suoritettu.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Strategian tutkimusmenetelmäopinnot -kurssi on neljän opintopisteen (4 op) laajuinen. Menetelmäopinnot koostuvat luennoista, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadituista kolmesta harjoitustyöstä ja seminaareista. Opiskelijat

johdatetaan yksittäisten oppituntien ja harjoitustöiden avulla saavuttamaan ymmärrys tieteellisten perusteiden ja teoreettisten koulukuntien konkreettisesta käytöstä strategian tutkimuksessa. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Strategian tutkimusmenetelmä-opinnot 1: Perusteet Strategian tutkimuksen metodologiasta 1 ja 2 - Metodologinen harjoitustyö 1 ja 2 sekä niiden tarkastelu	20	-	46	66	
Strategian tutkimusmenetelmä-opinnot 2: Tutkimusaiheen haltuunotto Strategian tutkimuksen metodologiasta 3 tutkimusongelman määrittäminen teoriataustan pohdinta, lähestymistavan, näkökulman ja tutkimusotteen valinta strategian lähdeaineiston käyttö tutkimusasetelman rakentaminen perusteet tutkimus-suunnitelman laatimisesta ja tieteellisestä kirjoittamisesta Metodologinen harjoitustyö 3 ja sen tarkastelu	20	-	22	42	
Yhteensä	40	-	68	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden syyslukukaudella ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä kadettien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Seuraavaa oheiskirjallisuutta suositellaan opiskelijoille luettavaksi lisätiedon hankkimiseksi:

- Strategian ja kansainvälisen politiikan tutkimus
- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): *Strategy in the Contemporary World* (2007).
- Carlsnaes, Walter & Risse, Thomas & Simmons, Beth A. (eds.): *Handbook of International Relations* (2002).
- Collins, Alan (eds.): *Contemporary Security Studies* (2007).
- Hakovirta, Harto: *Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus* (2002).
- Hollis, Martin & Smith, Steve: *Explaining and Understanding International Relations* (1991).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: *Introduction to International Relations: Theories and approaches* (2007).
- Lintonen, Raimo: *Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen* (1996).
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): *Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen* (2007).
- Ó Tuathail, Gearóid & Dalby Simon & Routledge, Paul: *The Geopolitics Reader* (2006).
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: *World Politics: The Menu for Choice* (2006).
- Visuri, Pekka: *Turvallisuuspolitiikka ja strategia* (1997).

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus

- Alasuutari, Pertti: *Laadullinen tutkimus* (1999).
- George, Alexander L. & Benneth, Andrew: *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences* (2005).
- Hakala, Juha T.: *Graduopas: Melkein maisterin niksikirja* (1999).
- Mahoney, James & Rueschemeyer, Dietrich (eds.): *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences* (2003).
- Marsh, David & Gerry Stoker (eds.): *Theory and Methods in Political Science* (2002).
- Metsämuuronen, Jari: *Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä* (2006).
- Metsämuuronen, Jari (toim.): *Laadullisen tutkimuksen käsikirja* (2006).
- Raatikainen, Panu: *Ihmistieteet ja filosofia* (2004).
- Raunio, Kyösti: *Positivismi ja ihmistiede: Sosiaalitutkimuksen perustat ja käytännöt* (1999).
- Schiffrin, Deborah & Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi, E.: *The Handbook of Discourse Analysis* (2003).
- Trachtenberg, Marc: *The Craft of International History: A Guide to Method* (2006).
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli: *Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi* (2003).

- Töttö, Pertti: Pirullisen positivismin paluu: Laadullisen ja määrällisen tarkastelua (2000).
- De Vaus, David: Surveys in Social Research (2002).
- Yin, Robert K.: Case Study Research: Design and Methods (2003).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opiskelijat laativat kolme metodologista harjoitustyötä, jotka esitellään seminaareissa. Opintojakso arvioidaan hyväksytyksi tai hylätyksi.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute viimeisen seminaarin jälkeen. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2B03AD Sotahistorian tutkimusmenetelmät 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Historiatieteessä ja sotahistoriassa tämä tarkoittaa yksityiskohtien selvittämistä ja kysymysten hahmottamista sekä niiden pohjalta suurempien kokonaisuuksien ymmärtämistä. Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia, ryhmätöitä ja kirjallisia esityksiä. Opettajan tehtävänä on käynnistää oppimisprosessi, luoda resurssit ja auttaa opiskelijoita oppimisprosessin edetessä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne kandidaatin tutkintoa suorittavat opiskelijat, jotka ovat valinneet sotahistorian pääaineekseen tai kyseisen opintojakson valinnaisina opintoina.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee sotahistorian tutkimuksen perusteet ja pystyy tältä pohjalta laatimaan kandidaatin tutkielman.

Sisältö

Opintojakson päätyttyä opiskelijan on kyettävä tarkastelemaan menneisyyttä kriittisen tieteellisen ajattelun pohjalta. Opintojakson sisältönä ovat sotahistorian tutkimuksen tieteellinen traditio, erilaiset tieteelliset suuntautumsvaihtoehdot sekä yleisimmät sotahistorian tutkimuksessa käytettävät menetelmät. Opintojaksolla perehdytään myös lähdemateriaalin hankintaan ja erilaisten arkistojen ja teknisten apuvälineiden käyttöön tutkimuksessa.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää analyyttistä ajattelua, myös jokapäiväistä arkielämää varten.

Esitietovaatimukset

- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja, kirjallisuusanalyysseja ja perehtymistä valmistuneisiin kandidaatin tutkielmiin. Luentoja 27 h, kirjallisuusanalyysseja 54 h ja perehtymistä 27 h. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Jussi T.: Haluatko historiankirjoittajaksi?
- Turtola, Martti: Henkilöhistoria sotahistorian tutkimusmenetelmänä teoksessa Maanpuolustuskorkeakoulu – kehittyvä sotatieteellinen yliopisto.
- Renvall, Pentti: Nykyajan historiantutkimus, 2. painos.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustyöt arvioidaan läpäisyperiaatteella. Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2B03BA Johdatus taktiikan harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson 2B03BA suunnittelussa hyödynnetään oppimistulosten kannalta parhaita ja soveltuvimpia piirteitä useista oppimiskäsityksistä. Keskeisessä roolissa on konstruktivistinen oppimiskäsitys, josta opintojaksolla erityisesti hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat:

- Oppimisen näkeminen aktiivisena tiedon rakentamisen prosessina
- Opiskelijan omiksi kokemien kysymysten herättäminen
- Opiskelijan oman kokeilunhalun rohkaisu
- Opiskelijan oman ongelmanratkaisun tukeminen
- Opiskelijan oman ymmärtämisen merkityksen korostaminen
- Oppimisen näkeminen oppijan oman tilannesidonnaisen toiminnan tu-loksena.

Koska opintojaksolla keskitytään kokonaisvaltaiseen kehittämisprosessiin, on tärkeää hahmottaa opintojakson tavoite ja liittymäpinta taktiikan kokonaisuuteen ja muuhun opetukseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 30-40 taktiikan sivuaineopiskelijaa eli noin noin 1/3 koko kurssin vahvuudesta. Kaikki kandidaattiopiskelijat ovat yli-opisto-opiskelukelpoisia. Lähtökohtaisesti opiskelijoiden valmiudet tutkimusmenetelmien opiskeluun vaihtelevat. Osa opiskelijoista saattaa olla laatinut pienimuotoisia tutkielmia joko lukiossa tai ammatillisissa opinnoissa. Osalle opiskelijoista tutkimusmenetelmät saattavat tulla eteen ensimmäistä kertaa. Tasoeroihin vastataan muun muassa tuomalla aktiivisesti sekä opettajilla että ryhmässä olevaa osaamista yhteiseen käyttöön opetuskeskusteluissa ja oppimistehtävässä. Esille nousseita asioita käsitellään opiskelijoiden valmisteltujen kysymysten perusteella. Lisäksi opintojaksosta vastaava opettaja järjestää yksilöllistä menetelmäopetusta opiskelijoiden esiin nostamien tarpeiden perusteella.

Opintojaksolla annetaan verraten laaja yleiskuva tutkimusmenetelmistä, koska taktiikka on monitieteinen ja -metodinen tieteenala, jota leimaa tieteen välisyys ja jonka tavoitteena on poikkitieteellisyys. Opiskelijalla halutaan antaa mahdollisuus valita laajahkosta työkalupakista itselleen sopivimmat menetelmät. Opintojakso palvelee upseerin monimuotoista työtä sen eri toimintaympäristöissä. Ajatuksena on kasvattaa opiskelijaa pitkän sivuaineen harjoitustyötä (PSA-HT) laajempaan näköalaan siitä huolimatta, että harjoitustyö onkin opintojakson selkeä painopiste.

Oppimistavoite

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (taktiikka pitkänä sivuaineena) kokonaisoppimistavoitteena on saada riittävä perehtyneisyys taktiikan ja operaatiotaidon tutkimusmenetelmiin ja tehdä

pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus sivuaineen harjoitustyönä. Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvaa sivuaineen harjoitustyötä palveleva tutkimuskoulutus annetaan sotatieteiden kandidaatin tutkintoon johtavan koulutuksen aikana, jotta kenttätutkimukselle on perusteet työelämäjakson aikana. Johdatus taktiikan harjoitustyöhön -opintojakson tarkoitus on saada harjoitustyön laatimista varten riittävä perusta taktiikan teoriasta ja metodologiasta sekä tutkimuksen toteutuksesta. Opintojaksoon kuuluu tyyppillisesti taktiikan tutkimusmenetelmien ja niiden käytön opetus esimerkkeineen. Opintojakso toteutetaan luentoina ja ohjattuna oppimistehtävänä.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti:

- 9 Luentoa
- Operaatiotaito ja taktiikka tieteenalana
- Taktiikan tutkimuksen lähestymistapa
- TAKTL:n tutkimustyöohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti
- Laadullinen ja määrällinen tutkimusote
- Lähdekritiikki
- Käsitetutkimus
- Haastattelu
- Hypoteettis-deduktiivinen menetelmä
- Toiminta- ja tapaustutkimus
- 1 oppimistehtävä (Alustava tutkimussuunnitelma PSA-HT:tä varten).

Opintojakson perusteella myöhemmin laadittava PSA-HT lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn, tiedon hakuun ja sen kriittiseen arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien kehityshakuisen ratkaisuun. PSA-HT:n ydinsisällön muodostavat kehittämisprojekti, tuote, tapahtuma tai vastaava ja siitä laadittava raportti. Opintojakson sisältö konkretisoituu kuviossa 2 pelkistettyyn jaotteluun. PSA-HT:n raportin menetelmäosiossa edellytetään vähintään yhden harjoitustyössä käytetyn menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osa-alueella.

Työelämäyhteydet

Opiskelijoilla on vaihtelevasti, mutta verraten niukasti kokemusta työelämästä, pois lukien tutkintoaan täydentävät opistoupseerit. PSA-HT on työelämän käytäntöihin liittyvä opinnäytetyö, jossa opiskelija osoittaa ammatillista tietoa, taitoa ja ymmärrystä. PSA-HT palveleekin työelämää erittäin hyvin. Harjoitustyö on työelämään liittyvä kehittämis työ, jonka tavoitteena on käytännön toiminnan kehittäminen, ohjeistaminen tai järjestäminen. Harjoitustyön tulee olla mahdollisimman käytännön läheinen ja palvella joukko-osaston tai hallintoyksikön koulutus- tai muuta toimintaa.

Joukko-osasto tai hallintoyksikkö on harjoitustyön tilaaja ja toimeksiantaja. Tavoitteena on joukko-osaston/vast. toiminnan käytäntöjen kehittäminen, esimerkiksi käslynto- ja karttatarjoitus, harjoitusten sisältöjen kehittäminen, palkatun henkilöstön perehdyttämisopas tai SA -suunnittelun toteuttaminen perusyksikössä. Joukko-osasto tai hallintoyksikkö määrittää harjoitustyön aiheen yhteistyössä opiskelijan kanssa sekä määrää harjoitustyölle 2. ohjaajan/ohjaajat (lähi-/aiheohjaaja). 2. ohjaajaksi tulee valita harjoitustyön ohjaukseen sopiva henkilö, joka on aiheen asiantuntija (pääsääntöisesti upseeri). Ohjaajan tulee olla perehtynyt harjoitustyön ohjaukseen ja arviointiin liittyviin perusteisiin sekä omattava syvälinen osaaminen harjoitustyön aiheesta. 2. ohjaajan osaamisen ja kokemuksen arvioi joukko-osasto tai hallintoyksikkö. Optimaalisessa tapauksessa PSA-HT:hön liittyvät kokeet ja muut käytännön tutkimusosuudet tehdään tutkinnon suorittamisen jälkeen työelämävaiheessa ja PSA-HT raportoidaan SM-opiskeluvaiheessa, johon tutkintoon se myös kirjataan.

Opintojakso palvelee ensisijaisesti opiskelijan PSA-HT:n laatimista, mutta opintojaksoon sisältyy myös muita tulevaa työelämää palvelevia piirteitä. Koulutus antaa käytännön perusteita muun muassa tutkivan työotteen toteuttamiseen ja kehittämiseen, hyvän taktikon kykyjen ja taitojen kehittämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimuksen tekemiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamisessa ja johtamisessa
- Joukko-osaston tutkimus- ja kehittämisprojekteissa
- Kokeellisten tutkimusten suorittamisessa sekä
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omilla intresseillä jatkossa.

Esitietovaatimukset

Ennen johdatus taktiikan harjoitustyöhön -opintojaksoa on suoritettava seuraavat opintojaksot:

- ▶ Tieteellisen tutkimuksen perusteet (Y02, 3 op)
- ▶ Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (2B03AA, 1 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

On tärkeää jo etukäteen miettiä, mutta erityisesti opetuksen aikana aistia, kuinka opetus menee perille opiskelijoille. Olennaista on perustella asiat hyvin samalla motivoiden ja kannustaen opiskelijoita. On tärkeää kertoa kandidaattiopiskelijoille konkreettisesti, miksi tutkimus ja erityisesti menetelmäosaaminen on heille tärkeää. Tärkein syyhän on luonnollisesti, että tieteellinen tutkimus on vahvin saatavissa oleva peruste koskien myös käytännön elämää kehittävää päätöksentekoa rauhan aikana.

Vahvoja näkemyksiä esiintyy sotilailla luonnostaan, mutta kun tarkoitus on aikaan saada kestävää kehitystä omassa perus- ja joukkoyksikössä tai joukko-osastossa, on käytännöllinen sotatieteellinen tutkimus paras vaihtoehto rauhan aikana. Asioiden perustelu omasta kokemuspööristä nousevilla yksittäisillä tapauksilla, tyylisiin ”minä olen tehnyt tätä jo N saapumiserää”, jotta umpikujan. Opetuksessa painotetaan aktiivisia oppimiskeskusteluja ja oppimistehtävää. Luennoilla painotetaan asioita, joita voi olla hankala oppia pelkästään kirjallisesta materiaalista ja ohjataan opiskelijoiden huomio tärkeisiin asioihin. Opiskelijoita kannustetaan aktiiviseen perusteiden opiskeluun sekä rohkeaan keskusteluun luennoilla.

Opintojakson toteutusta leimaa tiiviys. Luennoilla kasvatetaan opiskelijoiden sisäistä kiinnostusta asiasisältöön sekä motivoidaan rohkeaan kysymyksenasetteluun ja ajatteluun. Oppimistehtävässä palvelee suoraan ja konkreettisesti PSA-HT:n laatimista. Opintojakson perusajatukseen sisältyy, että opiskelijat saavat pitäviä perusteita tutkimukselliseen kasvuunsa pidemmällä aikajänteellä. Opiskelija opastetaan laajahkon tutkimusmenetelmällisen työkalupakin äärelle ja käyttöön siten, että pakista löytyy vastauksia ja suunta-avivoja myös monenlaisten jatkossa eteen tulevien haastavien tutkimus- ja kehittämistehtävien ratkaisuun. Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti PSA-HT:n laatimista siitä huolimatta, että se antaa konkreettisia perusteita työelämää varten. Taulukossa 1 on esimerkki opintojakson toteuttamisesta opetus- ja opiskelumenetelmien.

Taulukko 1. Esimerkki opintojakson 2B03BA toteutuksesta.

VIIKKO	AIHE
2.lukuvuoden kevät	
1	2B03BA Lähiopetus TAKTL:n ohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti Tiivistelmä taktiikan keskeisimmistä tutkimusmenetelmistä OT:n antaminen (PSA-HT:n tutkimussuunnitelma v 1.0) OT:n tekeminen
8	2B03BA Etätyö OT:n tekeminen
17	2B03BA Johdatus taktiikan harjoitustyöhön HT:n tutkimussuunnitelman v 1.0 palauttaminen esim. PE KLO 1600 mennessä

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen painottuminen ilmenee käytännössä siten, että kussakin oppimistapahtumassa samanaikaisesti ja tavoitteen kannalta yhteen nivottuna:

- Esitetään ja käsitellään opetustapahtuman ydinsisältöä (itse asioita)
- Suositetaan parhaita mahdollisia lähestymistapoja asian käsittelemiseksi
- Opastetaan käsittelemään asioita useista näkökulmista
- Kannustetaan ja rohkaistaan opiskelijaa etenemään asioissa suuntaviittojen ohjaamana syvemmälle omien henkilökohtaisten tavoitteiden näkökulmista

- Tarjotaan opiskelijalle sekä opettajan että ryhmän asiantuntemusta käyttöön
- Keskustellaan asioista opiskelijan omien kysymysten pohjalta.

Toteutuspaikka

Johdatus taktiikan harjoitustyöhön -opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan MPKK:ssa Santahaminassa TAKTL:n johtamana.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden keväällä alkaen tammikuussa luennoista ja päättyen toukokuussa oppimistehtävän palauttamiseen.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:
- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Ohje sotatieteiden maisteriopintojen yhteydessä laadittavasta harjoitustyöstä, AF4659, 2.3.2009
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävästä. Oppimistehtävä arvioidaan HYVÄKSYTTY/HYLÄTTY -periaatteella. HYLÄTTY-tapauksissa suoritetaan oppimistehtävä uusintana.

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään sekä jäsenneytillä (strukturoidulla) palautelomakkeella että sanallisesti opintojakson jälkeen. Palaute käsitellään ja kirjataan MPKK:n palaute- ja laatu järjestelmän mukaisesti.

2B03BB Johdatus strategian harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemminkin asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötaso on suhteellisen samanlainen, koska ennen opintojaksoa opiskelijat ovat suorittaneet kaikille opiskelijoille pakollisen sotataidon perusteisiin liittyvän strategian kurssin.

Oppimistavoite

Strategian harjoitustyön opintojakson tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta. Vaikka 15 - 20 tekstisivun mittainen harjoitustyö on muita opinnäytetöitä vapaamuotoisempi työ, sen täytyy kuitenkin täyttää myös tieteellisen kirjoittamisen vaatimukset. Tästä johtuen opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijoille hyvä ymmärrys strategian tutkielman laatimisen tieteellisistä vaatimuksista sekä hyvät tieteelliset ja teoreettiset valmiudet aloittaa oma tutkimusprosessi. Tavoitteena on, että opiskelija tietää strategian tutkimuksen peruslähtökohdat ja kykenee soveltamaan niitä omassa tutkimuksessaan. Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusmerkkejä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen.

Sisältö

Opintojakso sisältää seuraavia aihekokonaisuuksia: strategia tieteenalana, teorioiden asema strategian tutkimuksessa, tutkimusasetelman rakentaminen sekä strategian lähdeaineisto ja sen käyttö.

Esitietovaatimukset

- Sotataidon perusteet, strategian osuus 2A01 ja Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet kurssin 2A04 luentokurssi on suoritettu.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Johdatus strategian harjoitustyöhön -kurssi on viiden opintopisteen (5 op) laajuinen. Opintojakso koostuu luennoista, itsenäisesti tai pienryhmätyönä laadituista kolmesta harjoitustyöstä ja seminaareista. Opiskelijat johdatetaan yksittäisten oppituntien ja harjoitustöiden avulla saavuttamaan ymmärrys tieteellisten perusteiden ja teoreettisten koulukuntien konkreettisesta käytöstä strategian tutkimuksessa. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Strategian tutkimuksen metodologiasta 1 strategian tutkimuskohteista, teorioista ja lähestymistavoista Metodologinen harjoitustyö 1 ja sen tarkastelu	16	-	29	45	
Strategian tutkimuksen metodologiasta 2 yhteiskuntatieteellisen tutkimuksen tekemisestä ihmistieteissä tutkimusongelman määrittäminen lähestymistavan, näkökulman ja tutkimusotteen valinta strategian lähdeaineiston käyttö tutkimusasetelman rakentaminen perusteet tutkimus-suunnitelman laatimisesta ja tieteellisestä kirjoittamisesta Metodologinen harjoitustyö 2 ja sen tarkastelu	16	-	29	45	
Strategian harjoitustyön tekeminen Ohjeita ja esimerkkejä strategian harjoitustöistä Harjoitustyö 3: Maa-analyysi ja tilannekatsaus sekä sen esittely	16	-	29	45	
Yhteensä	48	-	87	135	

Toteutumispaiikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella. Varsinainen harjoitustyö voidaan aloittaa laatimaan jo sotatieteiden kandidaatin opintojen aikana, mutta viimeistään sotatieteiden maisterin opintojen aikana. Suositeltavaa on, että harjoitustyö tehdään varsinaisten opintojen välisen työelämävaiheen aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä kadettien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Seuraavaa oheiskirjallisuutta suositellaan opiskelijoille luettavaksi lisätiedon hankkimiseksi:

Strategian ja kansainvälisen politiikan tutkimus

- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): *Strategy in the Contemporary World* (2007).
- Carlsnaes, Walter & Risse, Thomas & Simmons, Beth A. (eds.): *Handbook of International Relations* (2002).
- Collins, Alan (eds.): *Contemporary Security Studies* (2007).
- Hakovirta, Harto: *Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus* (2002).
- Hollis, Martin & Smith, Steve: *Explaining and Understanding International Relations* (1991).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: *Introduction to International Relations: Theories and approaches* (2007).
- Lintonen, Raimo: *Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen* (1996).
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): *Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen* (2007).
- Ó Tuathail, Gearóid & Dalby Simon & Routledge, Paul: *The Geopolitics Reader* (2006).
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: *World Politics: The Menu for Choice* (2006).
- Visuri, Pekka: *Turvallisuuspolitiikka ja strategia* (1997).

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus

- Alasuutari, Pertti: *Laadullinen tutkimus* (1999).
- George, Alexander L. & Benneth, Andrew: *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences* (2005).
- Hakala, Juha T.: *Graduopas: Melkein maisterin niksikirja* (1999).
- Mahoney, James & Rueschemeyer, Dietrich (eds.): *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences* (2003).

- Marsh, David & Gerry Stoker (eds.) : Theory and Methods in Political Science (2002).
- Metsämuuronen, Jari: Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä (2006).
- Metsämuuronen, Jari (toim.): Laadullisen tutkimuksen käsikirja (2006).
- Raatikainen, Panu: Ihmistieteet ja filosofia (2004).
- Raunio, Kyösti: Positivismi ja ihmistiede: Sosiaalitutkimuksen perustat ja käytännöt (1999).
- Schiffrin, Deborah & Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi, E.: The Handbook of Discourse Analysis (2003).
- Trachtenberg, Marc: The Craft of International History: A Guide to Method (2006).
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli: Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi (2003).
- Töttö, Pertti: Pirullisen positivismin paluu: Laadullisen ja määrällisen tarkastelua (2000).
- De Vaus, David: Surveys in Social Research (2002).
- Yin, Robert K.: Case Study Research: Design and Methods (2003).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opiskelijat laativat kolme harjoitustyötä, jotka esitellään seminaareissa. Opintojakso arvioidaan hyväksytytty tai hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute viimeisen seminaarin jälkeen. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2B03BC Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opintojakson alussa keskitytään sotataito-oppiaineen tieteenalojen (strategia, operatiotaito ja taktiikka, sotahistoria) kriittisen tieteellisen ajattelun perusteisiin. Tämä osakokonaisuus koostuu em. tieteenaloja esittelevistä luennoista. Alkuvaiheen luentojen jälkeen opitaan ymmärtämään, mikä merkitys kysymyksenasettelulla ja toisaalta yksityiskohdilla ja niiden selvittämisellä on suurempien kokonaisuuksien ymmärtämisessä (sota)historiatieteessä. Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia, ryhmätöitä ja kirjallisia esityksiä. Opettajan tehtävänä on käynnistää oppimisprosessi, luoda resurssit ja auttaa opiskelijoita oppimisprosessin edetessä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne kandidaatin tutkintoa suorittavat opiskelijat, joille sotahistoria on pitkä sivuaine.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee sotataito-oppiaineen sisällä olevien tieteenalojen tieteellisen ajattelun perusteet ja että opiskelija tuntee sotahistorian tutkimuksen perusteet ja pystyy tältä pohjalta laatimaan sotahistorian harjoitustyön.

Sisältö

Sotataito-oppiaineen eri tieteenalojen tieteenfilosofioiden perusteet, ovat sotahistorian tutkimuksen tieteellinen traditio, erilaiset tieteelliset suuntautumisvaihtoehdot sekä yleisimmät sotahistorian tutkimuksessa käytettävät menetelmät. Opintojaksolla perehdytään myös lähdemateriaalin hankintaan ja erilaisten arkistojen ja teknisten apuvälineiden käyttöön tutkimuksessa.

Työelämäyhteydet

Harjoitustyö liittyy konkreettiseen, joukko-osastossa määritettyyn tiedontarpeeseen.

Esitietovaatimukset

► Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja 39 tuntia kirjallisuusanalyyseja 54 tuntia ja perehtymistä 42 tuntia oppilastöitä (lukutehtäviä ja alustuksia). Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali**Kirjallisuus:**

- Lauerma, Matti: Sotahistorian tutkimuksen problematiikkaa ja metodiikkaa. Tiede ja Ase n:o 35/1977.
- Sotahistorian tutkimus puolustusvoimissa 80 vuotta. Tiede ja Ase n:o 63/2005.
- Lappalainen, Jussi T.: Haluatko historiankirjoittajaksi?
- Turtola, Martti: Henkilöhistoria sotahistorian tutkimusmenetelmänä teoksessa Maanpuolustuskorkeakoulu – kehittyvä sotatieteellinen yliopisto.
- Renvall, Pentti: Nykyajan historian tutkimus, 2. painos.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustehtävät arvioidaan läpäisyperiaatteella. Opintojakso arvioidaan hyväksytty tai hylätty.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2B04A Taktiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson 2B04A suunnittelussa hyödynnetään oppimistulosten kannalta parhaita ja soveltuvimpia piirteitä samoista oppimiskäsityksistä, kuin edeltävällä opintojaksolla 2B03AB. Keskeisessä roolissa on konstruktivistinen oppimiskäsitys, josta opintojaksolla erityisesti hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat:

- Oppimisen näkeminen aktiivisena tiedon rakentamisen prosessina
- Opiskelijan omiksi kokemien kysymysten herättäminen
- Opiskelijan oman kokeilunhalun rohkaisu
- Opiskelijan oman ongelmanratkaisun tukeminen
- Opiskelijan oman ymmärtämisen merkityksen korostaminen
- Oppimisen näkeminen oppijan oman tilannesidonnaisen toiminnan tuloksena.

Koska opintojaksolla keskitytään kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin, on tärkeää hahmottaa opintojakson tavoite ja liittymäpinta taktiikan kokonaisuuteen ja muuhun opetukseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 50-60 opiskelijaa eli noin noin ½ koko kurssin vahvuudesta. Kaikki kandidaattiopiskelijat ovat yliopisto-opiskelukelpoisia. Pääosalle kandidaattiopiskelijoista kokonaisvaltaisen tutkimusprosessin käytännön toteuttamista voidaan kuvata uudeksi kokemukseksi. Suhtautuminen on yleensä aluksi arkaa, mutta mielenkiinnon sävyttämää. Opintojakson alkuvaiheessa opiskelijoiden asenteista on luettavissa jonkinlainen alitajuinen käsitys tieteellisen tutkimuksen perustavaa laatua olevasta merkityksestä yhteiskunnallisen päätöksenteon perustana. Tämä johtuu muun muassa asian yleisestä korostumisesta viimeaikaisessa keskustelussa mukaan lukien joukkoviestintä. Opinnäytetyön ohjaaja on erittäin tärkeä henkilö opiskelijalle. Ohjaajan rooli on enemmänkin opettaja verrattaessa tilannetta upseerinuran myöhempiin kursseihin.

Ohjausotteen muodostuminen on lopulta pitkälti kiinni opiskelijan osoittamista valmiuksista saattaa opinnäytetyö itsenäisesti loppuun saakka. Lopputuloslähtöisesti voidaan pelkistää opintojakson olleen opiskelijan kohdalta onnistunut, mikäli hänelle jää tieteellisestä tutkimuksesta mielikuva kiehtovana, mutta myös vaativana osaamisalueena, jota kohtaan hän kuitenkin tuntee sekä mielenkiintoa että tarvetta hyödyntää sitä päätöksentekonsa perustana jatkossa.

Oppimistavoite

Sotatieteiden kandidaatin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (taktiikka pääaineena) kokonaisoppimistavoitteena on perehtyä tutkimusmene-

telmien käyttöön ja soveltamiseen sekä tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin tekemällä pienimuotoinen tutkimus kandidaatintutkielmana.

Taktiikan kandidaatintutkielmaopintojakson (2B04A) tarkoitus on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan lähtödataan, tutkimuksiin ja menetelmiin, osallistumalla seminaarityöskentelyyn sekä tekemällä pienimuotoinen tutkimus ja raportoimalla se. Opintojaksoon kuuluu tyypillisesti yksi työseminaari ja kolme proseminaaria. Menetelmäopintojakson lopulla toteutettavassa työseminaarissa opiskelija ohjataan oikeaan suuntaan seuraavien viiden ydinasian osalta: tutkimustehtävä, viitekehys, näkökulma ja rajaukset, lähdemateriaali ja työsuunnitelma.

Proseminaarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä ja perehtyä yleisesti tutkimuksen rakenteeseen, tieteelliseen kirjoittamiseen sekä lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuun, valintaan ja käyttöön. Samalla opiskelija oppii tieteellisen seminaarikäytännön. Ensimmäisessä proseminaarissa opiskelija esittelee tutkimussuunnitelmansa, joka ohjataan täyttämään kriteerit. Toisessa proseminaarissa opiskelija esittää työnsä jäsentelyn, yhden valmiin luvun sekä muiden lukujen sisällön luettelomaviivoina, kuvioina tai vastaavalla tavalla. Ohjauksella varmistetaan oikea etenemissuunta ja -tahti. Kolmannessa proseminaarissa opiskelija esittää viimeistelyä vaille valmiin työn. Ohjauksella varmistetaan, että tutkimuskoulutuksen tavoitteet saavutetaan. Seminaaripalautteiden avulla viimeistellään kandidaatintutkielma. Kypsyysnäyte annetaan tyypillisesti kolmannen proseminaarin yhteydessä, jolloin se nivoutuu parhaalla mahdollisella tavalla opetukseen. Taktiikan kandidaatintutkielmaopintojaksolla syvennetään ja yhdistetään opittua tietoa laatimalla noin 20–30 sivun mittainen kandidaatintutkielma. Opiskelijan tulee suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä äidinkielen että sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opinnäyte työn jättämisen jälkeen tutkimuskoulutusta tuetaan sekä esittelemällä parhaita kandidaatin- ja pro gradu -tutkielmia taktiikan alalta että tarvittaessa artikkelien kirjoittamisella. Upseerilla, joka ymmärtää ilmiöitä, on muuttuvassa maailmassa paremmat selviytymisen lähtökohdat, kuin sillä, joka pelkää osaa asioita.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkein tavoite on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan aineistoihin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoinen tutkimus ja raportoimalla se. Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää osata ensimmäisenä perusasiana tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet erotuksena kolmesta muusta uskomusten luomisen menetelmästä. Tämä on tärkeää myös pitkällä aikajänteellä, sillä pitäen opiskelijan sotatieteellisen ym-

määrityksen ja tutkivan työotteen kehittymistä. Kuvioon 3 on pelkistetty kriittiseen tieteelliseen realismiin perustuvat tieteellisyyden kriteerit.

Toinen keskeinen osattava käsite on todistusvoima (virhevapauden aste), jonka suhteen yksittäiset tutkimukset voidaan asettaa tärkeysjärjestykseen. On hyvä huomata, että tämä on eri asia, kuin tutkimusten paremmuusjärjestys tai tutkimusten laatu. Kolmas keskeinen osattava käsite on tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella. Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään vähintään yhden tutkimuksessa käytetyn menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista.

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti:

- Työseminaari
- Tutkimustehtävä
- Viitekehys
- Näkökulma ja rajaukset
- Lähdemateriaali
- Työsuunnitelma
- 3 Proseminaaria
- PRO 1: Tutkimussuunnitelma
- PRO 2: Työn vaihe
- Jäsentely
- Johdanto
- Yksi pääluku valmiina
- Muiden lukujen sisältö (luettelot, kuvat, taulukot/vast)
- PRO 3: Viimeistelyä vaille valmis työ
- Tutkimuksen tekeminen
- Raportin laatiminen (=Kandidaatintutkielma)
- Kypsyysnäyte.

Työelämäyhteydet

Opiskelijoilla on vaihtelevasti, mutta verraten niukasti kokemusta työelämästä, pois lukien tutkintoaan täydentävät opistoupseerit. Kandidaatintutkielman aihe liittyy puolustusvoimien kehittämisohjelmiin MPKK:n opinäytetöiden aiheiden määrittely- ja valintaprosessin mukaisesti. Perustellusti aihe voi olla itse valittu tai osa laajempaa puolustusvoimia kehittävää tutkimusprojektia. Tässä mielessä opintojakso palvelee opiskelijan orientoitumista tulevaan työelämään hyvin. Aineiston hankinnassa voi ja mielellään tuleekin ollakin yhteyksiä kentälle, joka tarkoittaa muun muassa kokeellisen aineiston hyödyntämistä.

Opintojaksoon sisältyy myös muita tulevaa työelämää palvelevia piirteitä. Koulutus antaa käytännön perusteita tutkivan työotteen toteuttamiseen ja kehittämiseen, hyvän taktikon kykyjen ja taitojen kehittämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimuksen tekemiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamisessa ja johtamisessa
- Joukko-osaston tutkimus- ja kehittämisprojekteissa
- Pitkän sivuaineen harjoitustyössä (kokeelliset tutkimukset on suositeltavinta suorittaa SK- ja SM-tutkintojen välisen työelämävaiheen aikana)
- Pro gradu -tutkielman tekemisessä SM-tutkintoon liittyen sekä
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omilla intresseillä SK-tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Esitietovaatimukset

Ennen taktiikan kandidaatintutkielma -opintojaksoa on suoritettava seuraavat opintojaksot:

- ▶ Tieteellisen tutkimuksen perusteet (Y02, 3 op)
- ▶ Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (2B03AA, 1 op)
- ▶ Kirjoitusviestintä (Y03A, 2 op)
- ▶ Taktiikan tutkimusmenetelmät (2B03AB, 4 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

MPKK:ssa SK-tutkintoon tähtäävä opiskelu on varsin tiivistä. Tutkinto suoritetaan kolmessa vuodessa erittäin tiukkana opintokokonaisuutena. Lyhyt opiskelu-aika vaikuttaa opinnäytetyön laadintaan. Hyvän opinnäytetyön tekeminen edellyttää onnistunutta aihevalintaa ja tutkimuskysymyksen asettelua, hyvää rajausta, tiivistä tutkimussuunnitelmaa mukaan lukien työsuunnitelma. Opetus- ja opiskelumenetelmät kiteytyvät opiskelijan itsenäiseen työhön ja opinnäytetyön ohjaukseen. Kullekin opinnäytetyölle pyritään takaamaan mahdollisimman asiantuntevat lähtökohdat. Ohjaukseen liittyy oleellisesti sitoutuminen opiskelijan tutkimukseen. Ohjaajan tulee muistaa, että opiskelija noudattaa pitkälti ohjaajan antamia neuvoja. Ohjaajan vastuu korostuu erityisesti opintojakson alkuvaiheessa. Ohjaajan tulee olla suunnannäyttävä, joka innostaa etsimään vastauksia ja antaa vinkkejä, mistä vastaus löytyy, ei niinkään valmiiden vastausten antaja.

Seminaarit takaavat säännönmukaisen mahdollisuuden tarkastaa opinnäytetyön edistymisen. Ohjaajan on aiheellista tavata opiskelijaa muulloinkin kuin seminaareissa. Ohjaajan on hyvissä ajoin nähtävä, mikäli opiskelija ei näytä pysyvän aikataulussa. Tällöin tulee opinnäytteen osia vaatia nähtäväksi seminaareja useammin, erityisesti tutkimustyön tekemiseen varattujen aikojen jälkeen. Ohjaajan tulee pitää kurssin johtaja ja tutkimuskoulutuksen pääopettaja tietoisina mahdollisista ongelmista. On kaikkien etu, että opinnäytetyöt valmistuvat riittävän tasokkaina määräaikoihin mennessä. Tiukentuva ohjausote ei tarkoita, että ohjaaja kertoo, miten työ tehdään. Hänen tehtävänsä on auttaa tarvittavilta osin muun muassa rajausten tekemisessä, oikeiden lähteiden käyttämisessä ja oikeiden menetelmän valinnassa sekä tukea muodollisten ongelmien ratkaisussa.

Kandidaattiopiskelijoita on ohjattava isällisemmin, kuin myöhempien kursien opiskelijoita. Hyvä lopputulos on lopulta kiinni lähinnä opiskelijan omasta halusta ja motivaatiosta. Ohjaajan tulee kannustaa opiskelijaa tutkielman tekemiseen. Ohjaajan aito ja innostunut asenne edesauttaa ohjattavan asennoitumista. Ohjaustapahtuma on ainutkertainen tilaisuus. Tapaamisen aikana viitotetaan opiskelijan työtä vähintään viikoiksi eteenpäin. Sekä ohjaajan että opiskelijan on valmistauduttava ohjaustilanteisiin huolellisesti. Jotta ohjaaja kykenee valmistautumaan tilaisuuteen, on opiskelijalta vaadittava etukäteen sekä tarvittava materiaali että häntä askarruttavat kysymykset keskustelun pohjaksi. Ohjaukseen tulee varata riittävästi aikaa. Opiskelijan kannalta on kiusallista ja masentavaa, jos tilaisuus alkaa sillä, että ohjaaja ilmoittaa aikaa olevan liian vähän. Tällöin on parempi ratkaisu varata uusi aika. Ohjaustapahtuma tulee perustaa myönteisiin lähtökohtiin. Ohjaajan on tuotava esille tutkimuksen tärkeys ja pyrittävä parhaaksi katsomillaan keinoilla tukemaan opiskelijaa. Tilannetta vaikeuttaa ratkaisevasti, mikäli asetelma muotoutuu sotaväen järjestelmälle tyypilliseksi esimies-alainen keskusteluksi. Tämä ei ole tarkoitus. Ei myöskään se, että asiallisuus unohtettaisiin. Negatiivinenkin kritiikki tulee esittää myönteisesti. Hyvä ilmapiiri rakentaa pohjaa luottamukselliselle vuorovaikutukselle, jolloin erityisesti opinnäytetyön korjattavien kohtien käsittely menee helpommin opiskelijalle perille.

Opiskelija odottaa oikeutetusti saavansa palautetta ohjaajaltaan. On syytä erityisesti välttää murskaamasta ensimmäisiä tutkijan askeleitaan ottavan kandidaattiopiskelijan mielipiteitä. Ohjauksessa ja kritiikissä on siis oltava erityinen harkinta mukana. Palautteen jälkeen opiskelijan itsentunto tulee olla vähintäänkin tallella, mutta mielellään kohentunut aiemmasta. Tärkeintä on, että opiskelijalla on mahdollisimman selkeä kuva tutkimuksen jatkamiseen liittyvistä vaihtoehdoista sekä niiden tärkeys- ja arvojärjestyksestä. Ohjaajat antavat palautteensa parhaaksi katsomallaan tavalla. Ohjaajan kannattaa dokumentoida kaikki ohjaustapahtumat ja niissä sovitut asiat. Palautteet kannattaa taltioida ainakin siihen asti, kun opinnäytetyö on lopullisesti arvioitu. Usein parasta kirjallista palautetta on kommentointi suoraan tekstiin. Varsinainen kirjallinen palaute on syytä antaa ainakin seminaareihin liittyen. Palaute annetaan aina selkeästi ja yksiselitteisesti.

Tutkijan vapaus on tärkeä arvo, kun ajatellaan opiskelijan kasvua sotatieteelliseen asiantuntijuuteen. Vapaus on MPKK:ssa kuitenkin rajallisempi kuin ns. yleisessä akateemisessa tutkimuksessa. Opinnäytetöitä pyritään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikka ehdotuksia voi tulla usein ja eri suunnista, saattaa opiskelija päätyä tarkastelemaan asiaa näistä poikkeavalla tavalla tai pyrkiä rajaamaan tutkimustaan ehdotettua kapeammaksi. Mikäli valinnoille esitetään loogiset ja hyväksyttävät perusteet, tulee ohjaajan hyväksyä esitetyt menettelyt rohkeasti. Opintojakson tavoite nousee tällöin tärkeimmäksi arviointikriteeriksi. Opiskelijan pakottaminen johonkin organisaation etukäteen pikaisesti muotoilemaan ”laatikkoon” saa todennäköisesti aikaan kokonaisuuden kannalta enemmän haittaa kuin hyötyä.

Palautteen antaminen opiskelijalle ennen ohjaustapahtumaa, sen aikana ja jälkeen on ensiarvoisen tärkeää. Seuraavassa tiivistetään keskeiset vihjeet palautteen antamisesta:

- Kohdista palautteesi aina asiaan, älä henkilöön
- Ole kannustava
- Puhu havainnoitasi
- Ohjaajana et ole sadattelijä tai tuomitsija, sen sijaan voit olla toisinaan tuoppaaja
- Pyri antamaan mahdollisimman yksilöity palaute
- Pyydä opiskelijalta tulevaa ohjaustapahtumaa koskeva kirjallinen aineisto etukäteen
- Anna ideoita ja neuvoja, mutta älä tyrkytä niitä
- Anna opiskelijan itse tehdä opinnäytetyöhön liittyvät lopulliset ratkaisut. Tartu prosessiin vain tilanteessa, jossa aavistelet lopputuloksen olevan tuhoisa
- Harkitse vielä palautteen laatu ja sisältö
- Varmistu, että annat palautteen sopivassa paikassa
- Puhu siten, että kuulijasi ymmärtää sinua
- Keskustele naapurin kanssa.

Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti kandidaatintutkimuksen laatimista siitä huolimatta, että se antaa samalla perusteita niin maisterintutkimintoa kuin työelämääkin varten. Taulukossa 1 on esimerkki opintojakson konkreettisesta toteuttamisesta.

Taulukko 1. Esimerkki opintojaksojen 2B03AB ja 2B04A yhteen nivotusta toteutuksesta.

VIIKKO	AIHE
2.lukuvuoden syksy	
38-39	Y02 (Esitetään 2B03AB:n ja 2B04A:n lähtökohtia) Sotatieteellisen tutkimuksen kohteita ja lähestymistapoja Tieteellisen työtavan, -etiikan ja -kirjoittamisen lähtökohtia
46	2B03AB Lähiopetus Operaatiotaito ja taktiikka tieteenalana Taktiikan tutkimuskoulutuksen sisältö KADK:lla Kandidaatintutkimien aiheet TAKTL:n tutkimustyöohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti OT 1 antaminen (Lähteet ja menetelmät)
49	2B03AB Etätyö (OT 1 tekeminen)
2.lukuvuoden kevät ja 3.lukuvuoden syksy	
1	2B03AB Etätyö OT 1 OT 1 tekeminen OT 1 palautus esim. TO KLO 1600 mennessä

VIIKKO	AIHE
2	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Taktiikan lähestymistapa OT 2 antaminen (Referaatit) Laadullinen tutkimusote Määrällinen tutkimusote Lähdekritiikki Käsitetutkimus Haastattelu Hypoteettis-deduktiivinen menetelmä Toimintatutkimus Tapaustutkimus OT 2 tekeminen
5	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Esimerkkejä taktiikan tutkimuksista Tulevaisuuden tutkimus OT 3 antaminen (NPT:n kurssin tutkimussuunnitelma) OT 2+3 tekeminen OT 2 palautus esim. PE KLO 1600 mennessä Valmistautuminen tenttiin
7	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Tentti Seminaarikäytäntöjen opetus Valmistautuminen työseminariin OT 3 tekeminen Työseminarityön palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
8	2B03AB Lähiopetus ja etätyö Työseminari TI-TO Tutkimustehtävä Viitekehys Näkökulma ja rajaukset Lähdemateriaali Työsuunnitelma OT 3 tekeminen Ohjaajien tapaaminen
13	2B03AB Etätyö OT 3 palautus esim. PE KLO 1600 mennessä
14	2B03AB Lähiopetus ja etätyö OT 3 purkaminen (esittely työryhmittäin) NPT:n kursilla toteutettavan tutkimuksen suunnittelu Muuttujien valinta ja perustelut Johtaminen ja järjestelyt (satunnaistaminen ja kontrollointi) Mittaaminen (määrä) ja havainnointi (laatu) Analysointisuunnitelma Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi
15	2B03AB Etätyö OT 3 viimeistely Kandidaatintutkielman tutkimussuunnitelman laatiminen

VIKKO	AIHE
16	2B03AB Lähiopetus (NPT:n kurssi) OT 3 viimeistely MA Tutkimuksen valmistelu TI Mittareiden ja havaintovälineiden käyttö Varustaminen Koejärjestelyn rakentaminen Henkilöstön tehtävät ja toiminnan harjoittelu Satunnaistettu ja kontrolloitu koe KE Toiminta (Mittaaja, havainnoija, taistelija ja johtaja) Varusteiden palautus Datan tarkistus, artefaktin poisto ja syöttö koneelle Analysointi TO Määrälliset ja laadulliset analyysit → Päätelemät Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi → Päätelemät Raportoinnin aloittaminen → Kirjaaminen NPT-kurssin raportin laatiminen alkaen PE Kandidaatintutkielman tutkimussuunnitelman laatiminen
17	2B04A Tutkimustyön tekeminen
19	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 1-tyon palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
20	2B04A PROSEMINAARI 1 Tutkimussuunnitelma Ohjaajien tapaaminen Tutkimustyön tekeminen
21	2B04A Tutkimustyön tekeminen - NPT:n kurssin raportin palautus esim. PE KLO 1600 mennessä
24-25	2B04A Tutkimustyön tekeminen
32	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 2-työn palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
33	2B04A PROSEMINAARI 2 Johdanto Yksi pääluku Muiden lukujen sisältö luettelona, kuvioina, taulukoina/vast Tutkimustyön tekeminen
34	2B04A Tutkimustyön tekeminen
3.lukuvuoden kevät	
4	2B04A Tutkimustyön tekeminen PROSEMI 3-työn palautus esim. TO KLO 1600 mennessä
5	2B04A PROSEMINAARI 3 Viimeistelyä vaille valmis työ Tutkimustyön viimeistely
17	2B04A Tutkimustyön tekeminen - Kandidaatintutkielman palautus

Toteutuspaikka

Taktiikan kandidaatintutkielma -opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti MPKK:ssa Santahaminassa TAKTL:n johtamana (taulukko 1), mutta joitakin lyhyitä tutkimustyöhön varattuja jaksoja voi sisältyä PAT-koulujen vastuulla oleviin opintojaksoihin.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa toisen lukuvuoden keväällä huhtikuussa NPT:n kurssin jälkeen. Opintojakso päättyy kolmannen lukuvuoden keväällä huhtikuun lopussa kandidaatintutkielman palautukseen.

Vastuutaho

Opiskelijalla on ensisijainen vastuu kandidaatintutkielmansa valmistumisesta. Opintojakson kokonaisuudesta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja (PT-OS). Seminaarien valmistelusta vastaa KADOPR:n opettaja (tutkimusvastaava). Kandidaatintutkielmien ohjauksesta vastaavat ohjaajina toimivat opettajat (KADOPR, TUTKR ja PAT-koulut).

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AEG303, 28.3.2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Ohjaaja arvioi kandidaatintutkielman edistymistä jatkuvasti tutkimusprosessin edetessä. Tutkielman etenemisen tarkistuspesteet liittyvät seminaareihin ja tutkimustyön tekemiseen varattuihin aikajaksoihin. Tarvittaessa ohjaajan käytössä on seuraavia arviointia tukevia keinoja:

- Tutkielmaan liittyvien osioiden vaatiminen tarkastettavaksi tihennetyin välein
- Opiskelijan asettaminen valvontaan yhteistyössä KADK:n kanssa.

Kandidaatintutkielma arvioidaan numeraalisella arvosanalla seuraavien perusteasiakirjojen mukaisesti:

- SK- ja SM-tutkintoa suorittavien opiskelijoiden opintojen arviointi, opintojen aikaiset valinnat sekä annettavat tutkintotodistukset, AC12187, 17.8.2006
- Ohje MPKK:ssa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008 (arvolause)
- Kandidaatintutkielman arvosteluasteikon muutos, AF14327, 30.6.2009 (5 porrasta)
- Kadettikoulun arviointiohje, AF18593, 3.9.2009 (numeerinen ja sanallinen arvosana)
- Kandidaatintutkielman palauttamiskäsky, AG1660, 29.1.2010, 94KADK (5 porrasta).

Kandidaatintutkielma arvioidaan numeerisella arvostelulla seuraavasti:

- 5,0 Erinomaiset tiedot
- 4,5 Erinomaiset tiedot
- 4,0 Kiitettävät tiedot
- 3,5 Kiitettävät tiedot
- 3,0 Hyvät tiedot
- 2,5 Hyvät tiedot
- 2,0 Tyydyttävät tiedot
- 1,5 Tyydyttävät tiedot
- 1,0 Välttävät tiedot
- 0,75 Hylätty.

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään jäsennetyllä (strukturoidulla) palautelomakkeella opintojakson jälkeen. Myös tutkinto-osasto (KADK) kerää kurssipalautteen, johon liittyen saadaan palauteta opintojaksosta. Joukko-osastoilta saadaan viivästetty palaute opiskelijoiden osaamisesta noin vuosi SK-tutkinnon suorittamisen jälkeen. Lisäksi opinnäytetöiden ohjaajilta kerätään palaute opintojaksosta. Saatu palaute yhdistetään ja analysoidaan. Analyysin perusteella tehdään parantamispäätökset ja ryhdytään opintojakson parantamistoimiin MPKK:n palaute- ja laatu järjestelmän mukaisesti. Johtopäätökset kirjataan muistioon, joka toimitetaan opettajalle, joka vastaa kyseisen kurssin opinnoista SM-kurssilla. Parantamistoimista tiedotetaan TAKTL:n sisällä ja tarvittavassa laajuudessa, jotta toimet vaikuttavat tarkoituksenmukaisesti.

2B04B Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemmän asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötaso on suhteellisen samanlainen, koska ennen opintojaksoa opiskelijat ovat suorittaneet kaikille opiskelijoille pakollisen sotataidon perusteisiin liittyvän strategian kurssi.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelijat tutustuvat kokonaisvaltaisesti tutkimusprosessiin, harjoittelevat tieteellisen tutkimuksen tekemistä, lähdeaineiston ja tutkimuskirjallisuuden hakuja, valintaa ja käyttöä sekä erityisesti harjoittelevat tieteellistä argumentointia. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön. Lopputuloksena syntyvä kandidaatintutkielma on pienimuotoinen tieteellinen tutkimusraportti.

Sisältö

Opintojakso koostuu opiskelijoiden itsenäisestä tutkimustyöstä, oppinnäyteohjauksesta, neljästä seminaarista, kypsyysnäytteestä ja noin 20-30 sivuisesta kandidaatintutkielmasta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotataidon perusteet, strategian osuus 2A01, Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet kurssin 2A04 luentokurssi ja Strategian tutkimusmenetelmäopinnot -kurssi, 2B03AC suoritettu.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen -opintojakso on kymmenen opintopisteen (10 op) laajuinen. Opintojakso koostuu opiskelijoiden itsenäisestä tutkimustyöstä, opinnäyteohjauksesta ja neljästä seminaarista. Ensimmäisessä tutkimustyöseminaarissa (proseminaari 1) opiskelijat esittelevät valitsemansa ja strategian laitoksen hyväksymän aiheen ja alustavan tutkimussuunnitelmansa seuraavasti:

- aihe (otsikko)
- valinnan ja tutkimuksen teon perustelut
- aiheesta (ilmiössä) kiinnostavat kysymyksenasettelut
- viimeaikojen tutkimuskirjallisuus ja keskustelu
- alustava oma tutkimusongelma ja tutkimuskysymykset
- alustava tutkimusmenetelmä (tutkimusasetelma ja käytettävä(t) menetelmä(t))
- tärkeimmät lähteet ja niiden käyttö

Seminaarissa saamansa palautteen perusteella opiskelijat laativat yksityiskohdaisemman tutkimussuunnitelmansa ja aloittavat varsinaisen tutkimustyönsä.

Toisessa tutkimustyöseminaarissa (proseminaari 2) käsitellään tutkimusmenetelmiä. Toiseen proseminariin mennessä opiskelijat ovat laatineet tarkennetun tutkimussuunnitelmansa ja kirjoittaneet vähintään tutkielman johdantoluvun luonnoksen. Seminaarissa opiskelijat esittelevät tarkennetun tutkimussuunnitelmansa keskittyen seuraaviin kysymyksiin:

- tarkennettu tutkimusongelma
- tarkennetut tutkimuskysymykset
- teoreettinen viitekehys
- metodologiset lähtökohdat
- tutkimusasetelma
- käytettävä(t) menetelmä(t)
- keskeinen lähdeaineisto
- muut lähdeaineistoon liittyvät kysymykset

Kolmannen strategian tutkielmaseminaarin tarkoituksena on varmistua opiskelijan tutkielman edistymisestä ja tieteellisen kirjoittamisen osaamisesta. Seminaariin mennessä opiskelijoilla on oltava kirjoitettuna noin puolet tutkielmastaan (joko ½ jokaisesta luvusta ja ½ koko tutkielmasta) tieteellisen asiatyylin vaatimusten mukaisesti. Proseminaari 3:ssa opiskelijat esittelevät työnsä lähtökohdat (aihe, tutkimuskysymykset ja tutkimusmenetelmät) lyhyesti ja keskittyvät tutkielmansa asialukujen esittelyyn.

Neljännessä strategian tutkielmaseminaarissa (proseminaari 4) opiskelijat esittelevät koko tutkielmansa käsikirjoituksen pääpainon ollessa pääluvuissa ja saavutetuissa tutkimustuloksissa. Kandidaatintutkielma viimeistellään tämän seminaarin jälkeen nojautuen siinä saatuun palautteeseen. Alla olevassa

taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 1: Tutkimus-suunnitelma Tutkimus-suunnitelman laatiminen Proseminaari 1: Tutkimus-suunnitelman esittely Tutkimus-suunnitelman tarkentaminen	16	-	16	32	
Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 2: Tutkimus-menetelmä Tutkimus-menetelmään perehtyminen Proseminaari 2: Tutkimus-menetelmän esittely Tutkimus-suunnitelman viimeistely	16	-	48	64	
Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 3: Tutkielman tekeminen Tutkielman tekeminen Proseminaari 3: Asialukujen esittely	16	-	78	94	
Strategian kandidaatintutkielma seminaareineen 4: Tutkielman tekeminen Tutkielman tekeminen Proseminaari 4: Tutkielman käsikirjoitus	16	-	48	64	
Kandidaatintutkielma viimeistely	-	-	16	16	
Yhteensä	64	-	206	270	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa strategian laitoksen toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella ja kolmannen lukuvuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä kadettien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Seuraavaa oheiskirjallisuutta suositellaan opiskelijoille luettavaksi lisätiedon hankkimiseksi:

- Strategian ja kansainvälisen politiikan tutkimus
- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): *Strategy in the Contemporary World* (2007).
- Carlsnaes, Walter & Risse, Thomas & Simmons, Beth A. (eds.): *Handbook of International Relations* (2002).
- Collins, Alan (eds.): *Contemporary Security Studies* (2007).
- Hakovirta, Harto: *Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus* (2002).
- Hollis, Martin & Smith, Steve: *Explaining and Understanding International Relations* (1991).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: *Introduction to International Relations: Theories and approaches* (2007).
- Lintonen, Raimo: *Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen* (1996).
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): *Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen* (2007).
- Ó Tuathail, Gearóid & Dalby Simon & Routledge, Paul: *The Geopolitics Reader* (2006).
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: *World Politics: The Menu for Choice* (2006).
- Visuri, Pekka: *Turvallisuuspolitiikka ja strategia* (1997).

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus

- Alasuutari, Pertti: *Laadullinen tutkimus* (1999).
- George, Alexander L. & Benneth, Andrew: *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences* (2005).
- Hakala, Juha T.: *Graduopas: Melkein maisterin niksikirja* (1999).
- Mahoney, James & Rueschemeyer, Dietrich (eds.): *Comparative Historical Analysis in the Social Sciences* (2003).
- Marsh, David & Gerry Stoker (eds.): *Theory and Methods in Political Science* (2002).
- Metsämuuronen, Jari: *Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä* (2006).
- Metsämuuronen, Jari (toim.): *Laadullisen tutkimuksen käsikirja* (2006).
- Raatikainen, Panu: *Ihmistieteet ja filosofia* (2004).
- Raunio, Kyösti: *Positivismi ja ihmistiede: Sosiaalitutkimuksen perustat ja käytännöt* (1999).
- Schiffrin, Deborah & Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi, E.: *The Handbook of Discourse Analysis* (2003).
- Trachtenberg, Marc: *The Craft of International History: A Guide to Method* (2006).
- Tuomi, Jouni & Sarajärvi, Anneli: *Laadullinen tutkimus ja sisältöanalyysi* (2003).

- Töttö, Pertti: Pirullisen positivismin paluu: Laadullisen ja määrällisen tarkastelua (2000).
- De Vaus, David: Surveys in Social Research (2002).
- Yin, Robert K.: Case Study Research: Design and Methods (2003).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opiskelijat laativat neljä seminaaripaperia, jotka esitellään seminaareissa, ja 20-30 sivuisen kandidaatintutkielman. Kandidaatintutkielma arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute viimeisen seminaarin jälkeen. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2B04C Sotahistorian kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoi-
maan sen kirjallisesti ja puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa
tutkimustuloksiaan. Opintojakso sisältää seminaareja, oppilasalustuksia,
tieteellisen keskustelun harjoittelua, opponointeja ja kirjallisia esityksiä.
Opettaja toimii asiantuntijana, luo resurssit ja ohjaa opiskelijoita seminaari-
istunnoissa ja kahdenvälisin ohjaustapahtumin.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä
ovat ne sotatieteiden kandidaatin tutkintoa suorittavat opiskelijat, jotka ovat
valinneet sotahistorian pääaineekseen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä
ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti, puolusta-
maan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja tutkimustuloksiaan.

Sisältö

Neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää analyyttistä ajattelua, myös jokapäiväistä arkielämää
varten.

Esitietovaatimukset

- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua
aikaa. Seminaareihin on varattu 81 tuntia ja tekemiseen 189 tuntia. Yllä esi-
tetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan
toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson se-
minaarit.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden syys- ja kevät- ja kesälukukausilla.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Seminaariesitelmät arvioidaan läpäisyperiaatteella. Tutkielma arvioidaan arvolauseella.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2B06A Taktiikan harjoitustyö 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson 2B06A suunnittelussa hyödynnetään oppimistulosten kannalta parhaita ja soveltuvimpia piirteitä useista oppimiskäsityksistä. Keskeisessä roolissa on konstruktivistinen oppimiskäsitys, josta opintojaksolla erityisesti hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat:

- Oppimisen näkeminen aktiivisena tiedon rakentamisen prosessina
- Opiskelijan omiksi kokemien kysymysten herättäminen
- Opiskelijan oman kokeilunhalun rohkaisu
- Opiskelijan oman ongelmanratkaisun tukeminen
- Opiskelijan oman ymmärtämisen merkityksen korostaminen
- Oppimisen näkeminen oppijan oman tilannesidonnaisen toiminnan tu-loksena.

Koska opintojaksolla keskitytään kokonaisvaltaiseen kehittämisprosessiin, on tärkeää hahmottaa opintojakson tavoite ja liittymäpinta taktiikan kokonaisuuteen ja muuhun opetukseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 30-40 opiskelijaa eli noin noin ½ koko maisterikurssin vahvuudesta. Maisteriopiskelijat ovat jo työelämäkokemusta saaneita. Lähtökohtaisesti maisteriopiskelijat ovat sotatieteiden kandidaatin-tutkinnon jälkeen toimineet työelämässä noin neljä vuotta. Tämä jakso on sisältänyt upseerin uran alkuvaiheen monimuotoisia ja -puolisia työtehtäviä. Tyypillisesti työtehtävät ovat sisältäneet sekä koulutustehtäviä että tutkimus- ja kehittämistehtäviin osallistumista.

Edellä mainituista syistä maisteriopiskelijoita pidetään kandidaattiopiskeli-joita enemmän itseohjautuvina, jolloin heitä kuvaavat:

- Vastuullisuus omasta opiskelustaan ja oppimisestaan
- Motivoituneisuus ja tavoitteellisuus
- Halukkuus ja kykenevyys oppimaan myös ilman ulkoista kontrollia
- Oma-aloitteisuus
- Usko itseensä ja itsensä hyväksyminen oppijana
- Kriittisyys arvioidessaan omaa oppimistaan.

Maisteriopiskelijoilla on jo aiempaa kokemusta kokonaisvaltaisen tutkimus-prosessin käytännön toteuttamista. He ovat saaneet jo kandidaattivaiheessa verraten laajasti tutkimuskoulutusta. Myönteisessä tapauksessa opiskelija on päässyt soveltamaan ja syventämään tutkimusosaamistaan neljän vuoden työelämävaiheen aikana. Suhtautumisen voidaan olettaa olevan pääosal-la opiskelijoista aktiivista ja oma-aloitteista. Opiskelijoilla on myös käsitys tieteellisen tutkimuksen perustavaa laatua olevasta merkityksestä päätöksenteon perustana. Tämä johtuu sekä omakohtaisista kokemuksista että asian yleisestä korostumisesta viimeaikaisessa keskustelussa. Lähtökohtaisesti opis-

kelijat ovat olleet tutkimuksen kanssa tekemisissä työelämässä vähintään pitkän sivuaineen harjoitustyöhönsä (PSA-HT) kenttätutkimusosioon liittyen. Maisteriopiskelijat ovat ainakin osaksi aikuisopiskelijoita, joiden erityispiirteenä on erilaisuus (heterogeenisyys). Iän karttuessa ja elämäkokemuksen kertyessä opiskelijoiden persoonallisuudet korostuvat. Mahdollisiin tasoeroihin vastataan hyvällä, yksilöllisellä ja opiskelijalähtöisellä ohjauksella.

PSA-HT:iden ohjaajien on hyvä muistaa, että ensimmäisten maisterikursien opiskelijoiden tutkuskoulutus ei ole ollut kandidaattivaiheessa yhtä laajaa, mitä se on tällä hetkellä (vuonna 2010). PSA-HT:n ohjaajat ovat erittäin tärkeitä henkilöitä opiskelijalle. Ohjaajan rooli muuttuu enemmänkin ohjailijaksi, kun asiaa verrataan kandidaattiopiskelijoihin. Ohjausotteen muodostuminen on lopulta pitkälti kiinni opiskelijan osoittamista valmiuksista saattaa PSA-HT itsenäisesti loppuun saakka. Lopputuloslähtöisesti voidaan pelkistää opintojakson olleen opiskelijan kohdalta onnistunut, mikäli hänen mielikuvansa sotatieteelliselle perustalle rakentuvasta ja tutkivaa työtettä tehokkaasti hyödyntävästä käytännönläheisestä tutkimus- ja kehittämistyöstä kypsyy ja syvenee. Opintojakson jälkeen opiskelijan tulisi pitää selvänä, että sotatieteellinen käytännönläheinen tutkimus on erittäin käyttökelpoinen ja tarpeellinen päätöksenteon perusta puolustusvoimissa.

Oppimistavoite

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkuskoulutuksen (taktiikka pitkänä sivuaineena) kokonaisoppimistavoitteena on osoittaa riittävä perehtyneisyys taktiikan ja operaatiotaidon tutkimusmenetelmiin ja raportoida pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus sivuaineen harjoitustyönä. Taktiikan harjoitustyön (2B06A) tavoitteena on osoittaa itsenäistä ja suunnitelmallista valmiutta soveltaa tietoja ja taitoja tiedon haussa ja sen kriittisessä arvioinnissa sekä työelämä- ja käytännönläheisen ongelman analysoinnissa ja ratkaisussa. Harjoitustyö koostuu kehitettävän ilmiön suunnittelusta (toiminta, tuote, tapahtuma tai vastaava), ilmiöön liittyvästä pienimuotoisesta kenttätutkimuksesta sekä noin 15–20 sivun laajuisesta raportista. Suositeltavinta on tehdä kenttätutkimusvaihe työelämävaiheessa ja raportoida harjoitustyö viimeistään sotatieteiden maisterin tutkintoon johtavien opintojen aikana. Upseerilla, joka ymmärtää ilmiöitä, on muuttuvassa maailmassa paremmat selviytymisen lähtökohdat, kuin sillä, joka pelkästään osaa asioita.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen. Opintojakson tärkein tavoite on osoittaa kokonaisvaltaisen kehittämisprosessin osaamista tekemällä pienimuotoinen työelämälähtöinen tutkimus ja raporttoimalla se. Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää osata taustalla ensimmäisenä perusasiana tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet erotuksena kolmesta muusta uskomusten luomisen

menetelmästä. Tämä on tärkeää myös pitkällä aikajänteellä, silmällä pitäen opiskelijan sotatieteellisen ymmärryksen ja tutkivan työotteen kehittymistä. Toinen keskeinen osattava käsite on todistusvoima (virhevapauden aste), jonka suhteen yksittäiset tutkimukset voidaan asettaa tärkeysjärjestykseen. On hyvä huomata, että tämä on eri asia, kuin tutkimusten paremmuusjärjestys tai tutkimusten laatu. Kolmas keskeinen osattava käsite on tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella. PSA-HT:n raportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista.

PSA-HT on kaksiosainen kokonaisuus, johon kuuluvat projekti ja raportti. Projektin osat ovat suunnittelu ja toteutus. Raportti on kirjallinen esitys projektista ja se (ml. projektin toteutus) käsitellään PSA-HT -seminaarissa. Pitkän sivuaineen suorittaminen edellyttää kaikkien osien hyväksytyä suorittamista. Harjoitustyön tekemiseen liittyvät vaiheet ja osakokonaisuuksien hyväksytyä suorittaminen dokumentoidaan prosessimuistioon. Opiskelija vastaa prosessimuistion laatimisesta. Prosessimuistion tarkoituksena on seurata harjoitustyön tekemisen edistymistä, koota tekemiseen ja ohjaukseen liittyvät keskeiset havainnot ja ohjeet sekä kirjata osakokonaisuuksien hyväksytyä suorittaminen. Prosessimuistio ja siihen tehdyt merkinnät tarkastetaan ohjaukseen liittyen vähintään prosessikuvauksen vaiheissa 2 (aiheen määrittäminen) ja 4 (työsuunnitelman laatiminen).

Opiskelijan osaamisen kehittymisen kannalta PSA-HT:n keskeisimmät osat ovat sen toiminnallinen osuus (tuotoksen suunnittelu ja toteutus) sekä harjoitustyöraportti ja niistä annettava palaute. PSA-HT:stä laaditaan laajuudeltaan noin 15 - 20 sivun raportti, jonka lisäksi esitetään liitteet ja lähteet. Harjoitustyön aihealueesta riippuen sivumäärä voi olla vähemmän tai enemmän. Myös raportin eri osioita voidaan painottaa aihealueesta riippuen. Esimerkkinä on karttajarjoitus, jossa painopiste voi olla toteutuksen kuvaamisessa ja siihen liittyvissä liitteissä. Raportoinnin on täytettävä tutkimusviestinnän perusvaatimukset: tieteellinen asiatyyli, oikeakielisyyys, viittaus- ja lähdemerkinnät, pohdinta ja johtopäätökset sekä johdonmukainen rakenne.

PSA-HT:hön kuuluu vuosittain harjoitustyöseminaari, jossa käsitellään erikseen määriteltävät harjoitustyöt. Opiskelijan on osallistuttava vähintään yhteen harjoitustyöseminaariin maisteriopintojensa aikana, joko:

- Esittelemällä omaa harjoitustyötään
- Opponoimalla jonkun muun työtä tai
- Muulla aktiivisella tavalla.

Harjoitustyöseminaarit järjestetään vuosittain kesäkuun alussa kurssin läpivientisuunnitelmassa esitettyinä ajankohtina. Seminaarit toteutetaan pienryhmittäin käsiteltävien aihealueiden perusteella. Opiskelija voi osallistua harjoitustyöseminaariin vasta kun oma harjoitustyö on valmis. Opiskelija vastaa itse seminaariin ilmoittautumisesta.

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti:

- Harjoitustyön tekeminen
- Harjoitustyöseminaari
- Raportin laatiminen (=Harjoitustyön raportti)
- Kansilehti
- Tiivistelmä
- Sisällysluettelo
- Johdanto-osa
- Lähtökohdat ja taustat
- Työn merkittävyys ja tarpeellisuus
- Käsitteet
- Menetelmäosa
- Prosessi
- Käytetyt menetelmät (tiedonkeruu, analysointi, tulkinta, tuloksen esittäminen)
- Toteutustapa
- Tulososa
- Tulokset
- Tuote tai tuotos
- Pohdintaosa
- Prosessin arviointi
- Lopputuotteen arviointi
- Mahdollisesti saatu palaute
- Tavoitteiden saavuttaminen
- Käytännön toimenpide-ehdotukset
- Työn hyödynnettävyys
- Tekijän oppiminen ja osaamisen kehittyminen
- Lähteet
- Mahdolliset liitteet (Tuotteen yksityiskohtainen esittely).

Työelämäyhteydet

Harjoitustyö on työelämään liittyvä kehittämistyö, jonka tavoitteena on käytännön toiminnan kehittäminen, ohjeistaminen tai järjestäminen. Harjoitustyön tulee olla mahdollisimman käytännön läheinen ja palvella joukko-osaston tai hallintoyksikön koulutus- tai muuta toimintaa. Joukko-osasto tai hallintoyksikkö on harjoitustyön tilaaja ja toimeksiantaja. Tavoitteena on joukko-osaston/vast. toiminnan käytäntöjen kehittäminen, esimerkiksi käskynanto- ja karttajarjoitus, harjoitusten sisältöjen kehittäminen, palkatun henkilöstön perehdyttämisopas tai SA -suunnittelun toteuttaminen perusyksikössä.

Maisteriopiskelijat tulevat jatkamaan opintojaan työelämästä, joten heillä on jo kokemusta siitä ympäristöstä, johon harjoitustyö liittyy. PSA-HT:ssä suositellaan käyttämään työelämässä saatua havainto- tai mittaustietoa. Opintojakso palvelee hyvin opiskelijan kasvua kohti sotatieteellistä asiantuntijuutta nimenomaan työelämää silmällä pitäen. Opintojakso antaa käytän-

nön perusteita muun muassa tutkivan työtteen syventämiseen sekä hyvän taktikon kykyjen ja taitojen syventämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimusosaamisen parantamiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamis- ja johtamistehtävissä
- Päällikkötehtävissä
- Johto- suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä
- PV:n, puolustushaarojen ja joukko-osastojen tutkimus- ja kehittämistehtävissä
- Kokeellisten tutkimusten suorittamisessa
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omilla intresseillä jatkossa.

Esitietovaatimukset

Ennen taktiikan harjoitustyö -opintojaksoa on suoritettava seuraavat opintojaksot:

- ▶ Tieteellisen tutkimuksen perusteet (Y02, 3 op)
- ▶ Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (2B03AA, 1 op)
- ▶ Johdatus taktiikan harjoitustyöhön (2B03BA, 5 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Joukko-osasto tai hallintoyksikkö määrittää harjoitustyön aiheen yhteistyössä opiskelijan kanssa sekä määrää harjoitustyölle 2. ohjaajan/ohjaajat (lähi-/aiheohjaaja). 2. ohjaajaksi tulee valita harjoitustyön ohjaukseen sopiva henkilö, joka on aiheen asiantuntija (pääsääntöisesti upseeri). Ohjaajan tulee olla perehtynyt harjoitustyön ohjaukseen ja arviointiin liittyviin perusteisiin sekä omattava syvälinen osaaminen harjoitustyön aiheesta. 2. ohjaajan osaamisen ja kokemuksen arvioi joukko-osasto tai hallintoyksikkö. Tehtävään määrätty 2. ohjaaja ohjeistaa harjoitustyön tekemisen, ohjaa ja tukee opiskelijaa tekemisen eri vaiheissa, arvioi toteutuksen, lopputuotteen ja raportin sekä laatii arvioinnin ja antaa henkilökohtaisen palautteen harjoitustyön tekijälle. Erityistä osaamista edellyttävissä harjoitustöissä ohjaajat nimetään erikseen, esimerkiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta tai puolustushaara-, aselaji ja toimialakouluista.

Ennen harjoitustyön aloittamista tulee varmistaa, että opiskelijalla on riittävät valmiudet soveltaa tietojaan ja taitojaan harjoitustyön aiheena olevassa asiassa. Yleensä se tarkoittaa kyseessä olevan oppiaineen aineopintoja ja aiheen edellyttämän erityisalan riittävää tuntemusta. Sivuaineen aine- ja tutkimusmenetelmäopinnot tulee olla suoritettu ennen harjoitustyön aloittamista. Harjoitustyön tekemisessä tulee hyödyntää ja syventää opiskelijan hankkimia valmiuksia. Työelämävaiheessa hankittu osaaminen ja kokemus tulee ottaa huomioon aiheen valinnassa ja rajauksissa. Harjoitustyön voi tehdä osana laajempaa kokonaisuutta tai kehittämishanketta, mutta sen kirjallinen raportti on tehtävä yksilötyönä.

Aiheenvalinta on harjoitustyön tärkeimpiä vaiheita. Optimaalisiin tilanteisiin aiheen osalta saavutetaan silloin, kun se kiinnostaa työntekijää, tukee hänen osaamisensa kehittymistä ja hyödyttää joukko-osastoa. Aiheen tulee olla käytännönläheinen ja tiiviissä yhteydessä opiskelijan työelämään tai toimintaympäristöön. Tulosten tulisi olla välittömästi hyödynnettävissä. Harjoitustyöt ovat luonteeltaan erilaisia, ja niiden toteuttamiseen on useita tapoja. Toteutustapa ja tuotos riippuu aiheesta ja kohderyhmästä, esim. artikkeli, opetusmateriaali, kenttäkoeraportti, opas, ohjeistus, kehittämissuunnitelma tai jokin muu tuotos/tuote/projekti tai vastaava. Harjoitustyö voi olla myös jonkin tilaisuuden, harjoituksen tai tapahtuman suunnitteleminen ja/tai järjestäminen. Opiskelija keskustelee harjoitustyön aiheesta esimiehensä kanssa. Tämän jälkeen opiskelija esittää joukko-osaston hyväksymän aiheen henkilökohtaisessa opintosuunnitelmassa (HOPS). Esimies vahvistaa esityksen allekirjoituksellaan. Ainelaitos hyväksyy esitykset joko sellaisenaan tai muutettuna. Samalla ainelaitos nimeää 1. ohjaajan.

Ainelaitoksille tehtävässä kirjallisessa esityksessä (HOPS) opiskelijan tulee määrittää harjoitustyön aihe, tavoitteet, tuotos tai tuote, toteutus, aikataulu ja alustava työsuunnitelma sekä työn 2. ohjaaja. Ohjaajan osalta on selvitettävä lyhyesti taustatiedot (virkatehtävä tai asema, koulutustausta, aiheen asiantuntemus). SM-tutkintoon tähtäävän opiskelun tiiviiden vuosien hyvän harjoitustyön tekeminen edellyttää onnistunutta aiheenvalintaa ja kysymyksen asettelua, hyvää rajausta, tiivistä tutkimussuunnitelmaa ja mielellään kenttätutkimusvaiheen suorittamista ennen SM-tutkintoon tähtäävää lähiopiskeluvaihetta. Opetus- ja opiskelumenetelmät kiteytyvät opiskelijan itsenäiseen työhön ja harjoitustyön ohjaukseen. Ohjaukseen liittyy oleellisesti sitoutuminen opiskelijan työhön. Ohjaajan tulee muistaa, että maisteriopiskelija ei pelkästään noudata ohjaajan antamia neuvoja, vaan hän tekee joitakin tutkimuksellisia ratkaisuja itsenäisesti. Ohjaajan tulee olla suunnannäyttävä, joka innostaa etsimään vastauksia ja antaa vinkkejä, mistä vastaus löytyy, ei niinkään valmiiden vastausten antaja.

Ohjaajan on hyvissä ajoin nähtävä, mikäli opiskelija ei näytä pysyvän aikataulussa. Tällöin tulee työn osia vaatia nähtäväksi sovitua useammin. Ohjaajan tulee pitää kurssin johtaja ja tutkimuskoulutuksen pääopettaja tietoisina mahdollisista ongelmista. Ohjaajat antavat palautteensa parhaaksi katsomallaan tavalla. Ohjaajan kannattaa dokumentoida kaikki ohjaustapahtumat sekä kehottaa vaatia opiskelijaa kirjaamaan ne prosessimuistioon. Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti PSA-HT:n laatimista siitä huolimatta, että se antaa konkreettisia perusteita työelämää varten jatkossa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti opiskelijan joukko-osastossa/vast. PSA-HT:n raportointi toteutetaan viimeistään SM-opiskeluvaiheessa MPKK:ssa Santahaminassa.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa SK-opiskeluvaiheessa toisen lukuvuoden keväällä opintojakson 2B03BA suorittamisen jälkeen. Opintojakso päättyy viimeistään SM-opiskeluvaiheen toisen lukuvuoden kesällä harjoitustyön raportin palauttamiseen.

Vastuutaho

Opiskelijalla on ensisijainen vastuu harjoitustyönsä valmistumisesta. Opintojakson kokonaisuudesta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja (PT-OS). Seminaarien valmistelusta vastaa KADOPR:n opettaja (tutkimusvastaava). Harjoitustöiden ohjauksesta vastaavat ohjaajat.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:

- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009
- Ohje sotatieteiden maisteriopintojen yhteydessä laadittavasta harjoitustyöstä, AF4659, 2.3.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Harjoitustyön arviointi sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden ja tuotteen sekä harjoitustyön raportin. Harjoitustyö arvioidaan hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu ammattieettisiä periaatteita. Hylätyn arvostaman saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisteriksi ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi.

Ensimmäisessä vaiheessa työn arvioi opiskelija itse. Itsearviointi on oleellinen osa oppimisprosessia, ja sen tarkoituksena on kehittää opiskelijan valmiuksia elinikäiseen oppimiseen sekä oman toiminnan kriittiseen ja analyttiseen pohtimiseen. Harjoitustyön 2. ohjaaja on työn varsinainen arvioija. Ainelaitoksen nimeämä 1. ohjaaja vastaa kokonaisarviointinista sekä annettujen

laatuvaatimusten ja yhteismitallisten kriteerien täyttymisestä. Harjoitustyö arvioidaan hyväksytyksi, mikäli tuotoksen ja raportin numeerinen arvosana on vähintään kolme (3) ja muiden osioiden vähintään kaksi (2). Työ arvioidaan täydennettäväksi, mikäli jokin arvioitavista kohdista saa arvosanan yksi tai tuotos tai raportti arvosanan yksi tai kaksi. Tällöin harjoitustyö tulee täydentää ja korjata kyseessä olevan arviointikohteen osalta. Työ arvioidaan hylätyksi, mikäli yksikin arvioitava kohta saa arvosanan nolla (0).

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään jäsenneyllä (strukturoidulla) palautelomakkeella opintojakson jälkeen. Myös tutkinto-osasto (KADK) kerää kurssipalautteen, johon liittyen saadaan palauteta opintojaksosta. Joukko-osastoilta saadaan viivästetty palaute opiskelijoiden osaamisesta noin vuosi SM-tutkinnon suorittamisen jälkeen. Lisäksi opinnäytetöiden ohjaajilta kerätään palaute opintojaksosta. Palaute yhdistetään ja analysoidaan, jonka perusteella tehdään parantamispäätökset ja ryhdytään parantamistoimiin MPKK:n palaute- ja laatujärjestelmän mukaisesti. Johtopäätökset kirjataan muistioon. Parantamistoimista tiedotetaan TAKTL:n sisällä ja tarvittavassa laajuudessa, jotta toimet vaikuttavat tarkoituksenmukaisesti.

2B06B Strategian harjoitusyö 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Työn ohjaaja on asiantuntija, jolta opiskelija saa näkemyksiä ja ehdotuksia työn laatimiseksi. Ohjaaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Sotataidon strategian opiskelijat valitaan kursseille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulutustarveharkinnan perusteella. Pitkän sivuaineen opiskelussa korostuu opiskelijan oma aktiivisuus ja halu soveltaa opittua käytäntöön tieteellistä lähestymistapaa unohtamatta.

Oppimistavoite

Strategian harjoitusyö perehdyttää strategian tieteenalan ja oppiaineen sisältökysymyksiin ja tieteenalan käytäntöihin sekä niiden soveltamiseen.

Sisältö

Harjoitusyö käsittää työn suunnittelun, kirjallisen suunnitelman, itse harjoitusyön tapahtuman (vast.) pitämisen tai laatimisen, kirjallisen raportoinnin laatimisen sekä arviointiin osallistumisen.

Työelämäyhteydet

Upseeri on turvallisuuspolitiikan asiantuntija puolustusvoimien sisällä (esim. kouluttajana) ja muun yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Strategian opiskelijat saavat perusteet laaja-alaiseen ja kriittiseen ajatteluun, joka helpottaa asiantuntijana kehittymistä. Opintojaksolla lisätään opiskelijoiden valmiuksia tutkivan työotteen hyödyntämiseen tulevissa työtehtävissä ja tiedonhankinnassa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelija laatii Strategian laitokselle yhdessä joukko-osastonsa kanssa kirjallisen esityksen harjoitusyön aiheesta, tavoitteista, tuotteesta sekä alustavan työsuunnitelman. Työ voidaan aloittaa ainelaitokselta saadun hyväksynnän ja 1. ohjaajan nimeämisen jälkeen. Joukko-osasto nimeää työn 2. ohjaajan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Harjoitustyön osalta kyseeseen voi tulla esimerkiksi strategiaa, kansainvälisiä suhteita tai turvallisuuspolitiikkaa käsittelevän seminaarin tai paneelikeskustelun järjestäminen, kurssin tai muun opetustapahtuman suunnitteluun ja pitämiseen osallistuminen tai pienimuotoisen julkaisun toimittaminen tai sivuston kehittämiseen osallistuminen.

Mahdollisuuksien mukaan opiskelija osallistuu Strategian laitoksen järjestämiin tieteellisiin seminaareihin (Suomenlinna-seminaari tai Venäjä-seminaari) sekä järjestelijänä että kuuntelijana. Tavoitteena on antaa esimerkki tieteellisen seminaarin järjestelyistä ja seminaarin järjestämisellä saavutettavasta tieteellisestä hyödystä.

Toteutumispaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu ja itseopiskelu.

Toteutusajankohta

Harjoitustyön voi tehdä joko kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisteritutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan maisterin tutkinnon opintoihin.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä maisterien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Määräytyy opiskelijan aiheen mukaisesti.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Strategian laitos arvioi raportit, tulokset ja muilta tahoilta (joukko-osasto) saadut palautteet. Opintojakso arvioidaan hyväksytyy/hylätty.

Palaute

Palaute kerätään maisterikurssin loppupalautteen yhteydessä.

2B06C Sotahistorian harjoitustyö 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman ja raportoimaan sen kirjallisesti. Opintojakso sisältää tutkimustehtävän määrittämisen, aineiston keruun ja kirjallisen raportin. Ohjaaja toimii asiantuntijana, luo resurssit ja ohjaa opiskelijaa kahdenvälisin ohjaustapahtumin.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne kandidaatin- ja maisterin tutkintoa suorittavat opiskelijat, joilla sotahistoria on pitkä sivuaine.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan käytännön työelämän tutkimustehtävän ja raportoimaan sen kirjallisesti.

Sisältö

Aineiston keruuta, analysointi ja raportointia.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää analyttistä ajattelua jokapäiväistä arkielämää varten.

Esitietovaatimukset

- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 2B03BC Johdatus sotahistorian harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Käytännön työelämään liittyvät tutkimustehtävä, jota joukko-osasto ohjaa omien tarpeidensa mukaan.

Toteutuspaikka

Pääsääntöisesti oma joukko-osasto.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 3. vuoden kevätlukukaudella sekä työelämävaiheessa näiden jälkeen. Harjoitustyö on tehtävä viimeistään maisteriopintojen aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arvioidaan läpäisyperiaatteella. Arviointiasteikkona hyväksytyt tai hylätyt.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

Syventävät opinnot

2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu kognitiiviseen oppimiskäsitykseen. Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmätöitä. Opiskelijan rooli on aktiivisuutensa kautta muodostaa oma sisäinen ajattelumallinsa opetettavista asioista. Opettajan tehtävänä on esittää suuntaviivat ja auttaa opiskelijaa muodostamaan oma käsityksensä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotataidon syventäviin opintoihin. Kohderyhmänä ovat ne sotatieteiden maisterikursin opiskelijat, jotka ovat valinneet sotataidon pääaineekseen. Opiskelijoiden lähtötaso ja henkilökohtaiset valmiudet huomioidaan tehtävänannoissa ja työryhmäkokoonpanoissa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa nykyaikaisen taistelukentän olemuksen ja sen kehittymisen, sodan kuvan muutoksen ja Suomen puolustusjärjestelmän kehityksen ja tulevaisuuden näkymät. Opiskelija osaa sotataidon kehityksen Suomessa ja ulkomailla.

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat taistelukenttä, sodan kuva, puolustusjärjestelmä ja sodan teorit. Tarkasteltavana on taistelukentän ja sodan kuva menneisyydessä, nykyisyydessä ja tulevaisuudessa. Tarkastelunäkökulma on sekä kansallinen että kansainvälinen. Keskeisenä sisältönä on puolustusjärjestelmän rakenne ja alueellisen taistelun periaate. Tähän liittyy perusteet eri puolustushaarojen taistelusta. Määritettävät oppimistehtävät tukevat ennen kaikkea puolustusjärjestelmä-kokonaisuuden ymmärtämistä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat liittyvät suomalaisen ja kansainväliseen ajatteluun nykyaikaisesta sodankäynnistä, puolustusratkaisuista ja sodan kuvasta. Opintojakso antaa yhtenäiset perusteet niin sotahistorian, strategian kuin taktiikan ja operaatiotaidon jatko-opinnoille sekä sotataidollisen osaamisen kehittymiselle työelämässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A01 Sotataidon perusteet 9 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja, alustuksia ja ryhmittöitä. Lähiopetusta 108h, omatoimista opiskelua ja ryhmätyöskentelyä 54h. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Sotahistorian laitos, Taktiikan laitos ja Strategian laitos toteuttavat opintojakson Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden syys- ja kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Glantz, David. Soviet Military Operational Art. In Pursuit of Deep Battle.
- Huttunen, Mika. Näkökulmia taktiikkaan.
- Kesseli, Pasi. In Pursuit of Mobility.
- Kolstela, Risto. Clausewitz ja Yhdysvaltain sotataito.
- Kulomaa, Jukka. Syvään taisteluun.
- Malkki, Marjomaa, Raitasalo, Karasjärvi, Sipilä. Sodan historia.
- Raunio (toim.), Jouko, Kesseli ja Kulomaa. Suursotien vuosisata.
- Rekkedal, Nils Marius. Nykyaikainen sotataito.
- Visuri, Pekka. Suomi kylmässä sodassa.
- Visuri, Pekka. Turvallisuuspolitiikka ja Strategia.
- Oheiskirjallisuus:
- Hannula, Joose. Sotataidon historia I-III.
- Jahnukainen, O.S. Sotataidon historia IV.
- von Clausewitz, Carl. Sodankäynnistä.
- Foertsch, Herman. Nykyinen ja tuleva sotataito.
- Fuller, J.F.C. The Foundations of the Science of War.
- Jomini, Henri. The Art of War.
- Kemppe, Jarkko. Suomalaisen sotataidon kehittyminen vuosina 1918 - 1924.
- Liddell Hart, Basil Henry. The Tanks.
- Guderian, Heinz. Achtung Panzer.
- Miksche, F.O. Blitzkrieg.
- Sun Tzu. Sodankäynnin taito.
- Muu käsiteltäviin aiheisiin liittyvä kirjallisuus ohjeistetaan opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu oppimispäiväkirjasta tai tentistä sekä harjoitustöistä.

Oppimispäivä tai tentti arvioidaan numeerisesti arviointiohjeen mukaisesti. Harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty-hylätty -periaatteella.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2C02AV Turvallisuus- ja puolustuspolitiikka 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemmän asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Sotataidan strategian opiskelijat valitaan kurssille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulutustarveharkinnan perusteella. Ensimmäinen kriteeri tarkoittaa sitä, että opiskelijat ovat lähtökohtaisesti motivoituneita syventämään tietämystään sotataidosta. Jälkimmäinen tarkoittaa sitä, että opiskelijoita on 3-5. Kurssille saattaa osallistua JOO-opiskelijoita, jotka ovat jo opiskelleet yliopistomaailmassa kansainvälistä politiikkaa tai muita strategiana sivuavia oppiaineita. Kurssi soveltuu kuitenkin myös pidemmälle ehtineille opiskelijoille, koska opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien analysointia ja ymmärtämistä.

Oppimistavoite

Kurssin tavoitteena on syventää aiemmissa opinnoissa saatua käsitystä kansallisen ja kansainvälisen turvallisuuden ja turvallisuuspolitiikan käsitteistä ja kysymyksistä.

Sisältö

Kurssin aikana tarkastellaan Suomen näkökulmasta kansalliseen ja kansainväliseen turvallisuuteen vaikuttavia tärkeimpiä tekijöitä. Opetus perustuu laajaan turvallisuuskäsitteeseen sekä kansainvälisten suhteiden teoriakoulukuntien perusolettamuksiin.

Työelämäyhteydet

Upseeri on turvallisuuspolitiikan asiantuntija puolustusvoimien sisällä (esim. kouluttajana) ja muun yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Strategian syventäjät saavat perusteet laaja-alaiseen ja kriittiseen ajatteluun, joka helpottaa asiantuntijana kehittymistä.

Esitietovaatimukset

- 2A04, Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet, 3 op. Esitietovaatimuksista voidaan poiketa korvaavat opinnot osoittamalla.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Käytettävissä oleva aika vaihtelee hieman kurssien mukaan. Viikko-ohjelmaan varatusta ajasta noin puolet on omatoimista opiskelua. Opiskelijoiden määrä ja laatu merkitsevät opetuksen olevan pääsääntöisesti pienryhmäkeskustelutyylisiä, jolloin merkittävä osa luentoihin varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Opiskelijoita kannustetaan haastamaan opettajat omien perusteltujen mielipiteiden avulla. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Suunniteltu omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla opettajien asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen sekä itsenäiseen strukturoituun tiedonhankintaan sekä seminaarityön laatimiseen. Vapaa-ajalla tapahtuvassa omatoimisessa opiskelussa opiskelijat keskittyvät itsenäiseen tiedonhankkimiseen sovitusta seminaari aiheesta. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä. Kurssin tärkein tapahtuma on erikseen määritetystä aiheesta järjestettävä seminaari, jonka opiskelijat valmistavat ja toteuttavat. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Strategian viitekehys	1			1	
Ajankohtaiskatsaukset (Kick Off) Sotilaalliset kriisit ja uudet uhat Lähialuekatsaus pl. Venäjä EU Muu ajankohtainen alue / aihe	4			4	
Strateginen tilannearvio ja maa-analyysi Esimerkki strategisesta tilannearviosta ajankohtaisen aiheen avulla Esimerkki maa-analyysin sisällöstä ja käytöstä Materiaalin hankkiminen	4		6	10	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Kriisit Euroopan lähi- tai intresialueella. Analysoitavan kriisin tai alueen valinta ryhmäkeskustelu tutkimusvastuualueiden määrittäminen teoreettisen lähestymistavan valinta ja merkitys (luento)	8			8	
Kriisinhallintamahdollisuudet valitussa kriisissä. Toimijoiden vahvuudet ja heikkoudet (analyysi) ryhmäkeskustelu	4			4	
Seminaarityön ja –esityksen valmistelu			40	40	
Seminaari valitusta kriisistä / aiheesta valmistelut koordinointi järjestelyt toteutus ”julkaisu”	12		6	18	
Teoreettisen näkökulman vaikutus tutkimuskysymyksiin, viitekehukseen, asetelmaan ja lähteisiin opiskelijoiden tulosten esittely ryhmäkeskustelu	2			2	
Seurattavat kriisit ja ilmiöt 201X–201X - Strategian laitoksen näkökulma	1			1	
Ajankohtaiskatsaukset (Päätös alustukset) Venäjä Käynnissä olevat kriisinhallintaoperaatiot (Suomi)	3			3	
Palautekeskustelu	1			1	
Yhteensä	40		52	92	

Toteutumisaika

Opintojakson lähiopetus toteutetaan Strategian laitoksen tiloissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterikurssin kevätlukukauden alussa.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen maisterikurssien opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bull: The Anarchical Society
- Buzan & al.; Security a New Framework for Analysis
- Collins: Contemporary Security Studies
- Hakovirta: Maailmanpolitiikka. Teoria ja todellisuus.
- Jackson & Sörensen: International Relations
- Kantola & Valenius (toim.): Toinen maailmanpolitiikka
- Raitasalo: Turvallisuusympäristön muutos ja Suomen puolustus
- Sen: Identity and Violence.
- Waltz: Theory of International Politics

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Arviointi koostuu kirjallisesta seminaarityöstä (noin 8 sivua) ja seminaarityöskentelyn arvioinnista. Osa seminaarityön arvioinnin arvosanasta koostuu opiskelijan itsearvioinnista ja ryhmän vertaisarvioinnista. Lisäksi opiskelijalta edellytetään teoreettisen viitekehyksen merkityksen kirjallista (hyv/hyl) arviointia esimerkkikriisin tutkimukseen liittyen. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2C02BV Strategian ja turvallisuuden erityiskysymyksiä 7 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemmän asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Sotataidon strategian opiskelijat valitaan kurssille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulustarveharkinnan perusteella. Ensimmäinen kriteeri tarkoittaa sitä, että opiskelijat ovat lähtökohtaisesti motivoituneita syventämään tietämystään sotataidosta. Jälkimmäinen tarkoittaa sitä, että opiskelijoita on 3-5. Kurssille saattaa osallistua JOO-opiskelijoita, jotka ovat jo opiskelleet yliopistomaailmassa kansainvälistä politiikkaa tai muita strategiana sivuavia oppiaineita. Kurssi soveltuu kuitenkin myös pidemmälle ehtineille opiskelijoille, koska opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien analysointia ja ymmärtämistä.

Oppimistavoite

Laajentaa aiemmissa opinnoissa saatua strategian ja turvallisuuden tietämystä eräiden kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymysten avulla. Oppijakson aikana on mahdollisuus syventyä joihinkin valinnaisiin turvallisuuskysymyksiin. Syventäminen voi tapahtua kirjallisuuteen perehtymällä, harjoitustöiden avulla tai erikseen järjestettävällä lähiopetuksella.

Sisältö

Sodan muutos ja strategioiden kehitys; kriisinhallinnan kehitys ja yleiset konfliktien ja kriisien kärjistymiseen vaikuttaneet lähtökohdat ja tyypilliset tunnuspiirteet.

Työelämäyhteydet

Upseeri on turvallisuuspolitiikan asiantuntija puolustusvoimien sisällä (esim. kouluttajana) ja muun yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Strategian

syventäjät saavat perusteet laaja-alaiseen ja kriittiseen ajatteluun, joka helpottaa asiantuntijana kehittymistä.

Esitietovaatimukset

▶ 2A04, Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet, 3 op.

▶ 2C02AV, Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op.

Esitietovaatimuksista voidaan poiketa korvaavat opinnot osoittamalla.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Käytettävissä oleva aika vaihtelee hieman kurssien mukaan. Kurssiin kuuluu kolme lähijaksoa ja kaksi etäjaksoa. Opiskelijoiden määrä ja laatu merkitsevät lähiopetuksen olevan pääsääntöisesti pienryhmäkeskustelutyylistä, jolloin merkittävä osa luentoihin varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Opiskelijoita kannustetaan haastamaan opettajat omien perusteltujen mielipiteiden avulla. Opetus järjestetään teemojen ympärille. Kurssin yleisteema on ”SISÄINEN TURVALLISUUS”, jota lähestytään toimijan / toiminnan / vast. vaikutusten kautta. Vaikutus voi kohdistua Suomeen, toiseen valtioon, Euroopan unioniin tai globaaliin järjestykseen. Sodan ja kriisien luonteen kehitys ja kriisinhallinnan merkitys valtion sisäiselle turvallisuudelle käsitellään useasta näkökulmasta. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Suunniteltu omatoiminen opiskelu on tarkoitettu luennoilla opettujen asioiden kertaamiseen, pohdiskeluun ja omaksumiseen sekä itsenäiseen strukturoituun tiedonhankintaan. Vapaa-ajalla tapahtuvassa omatoimisessa opiskelussa opiskelijat keskittyvät itsenäiseen tiedonhankkimiseen sovitusta seminaari aiheesta. Samalla opiskelijat pyrkivät muodostamaan itsenäisen ymmärryksen kansainvälisen politiikan tapahtumista ja ilmiöistä. Osa opiskelijoiden tuotoksista tehdään englanniksi. Tavoitteena on valmistautua 2C02CV-kurssiin, jonka materiaali ja tuotokset ovat kokonaan englanniksi. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksotus. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
I LÄHIJAKSO					
Sisäinen turvallisuus, kriisinhallinta Strategian viitekehys Euroopan unionin sisäinen turvallisuus - tavoitteet, tärkeimmät keinot Suomen sisäisen turvallisuuden strategia Terrorismin vastainen strategia Seurattavat ääriyhmät – StratL näkemys Ryhmäkeskustelu	6		2	8	
Sodan muutos, operaatioympäristön muutos Sota, teoria ja todellisuus näkökulmia trendeihin JOE Ryhmäkeskustelu	6		2	8	
Venäjä, Kaukasia ja sisäinen turvallisuus Venäjä, Venäjä, Venäjä – miksi? Kaukasia ja Venäjä Energia ja turvallisuus Euroopan unionin energiastrategia Ryhmäkeskustelu	6		2	8	
RYHMÄKESKUSTELU Sisäisen turvallisuuden suurimmat haasteet ja parhaat ratkaisut 1) Suomi 2) Euroopan unioni	4		4	8	
I Lähijakson kokoava päivä Lähiviikon tärkeimmät havainnot Seuraavan osajakson valmistautumistehtävä Ajankohtainen luento Päättävä keskustelu	6		2	8	
II LÄHIJAKSO					
Sotien ja kriisien trendit Syyt ja seuraukset Rajat ylittävät vaikutukset Nainen ja sota – uhri, sivustakatsoja vai toimija? Ideologian verkkojohtaminen	6		2	8	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Siviilikriisinhallinta Haasteet ja mahdollisuudet Suomen osallistuminen Euroopan unionin kehitysnäkymät Ryhmäkeskustelu	6		2	8	
III LÄHIJAKSO					
Seurantareporttien ja syventymiskysymysten tulosten esittäminen	8			8	
Kurssin kokoava päivä Kriisit ja sisäinen turvallisuus Kriisinhallinnan haasteet ja mahdollisuudet Kuinka Suomen tulisi osallistua? Missä kytee? Ajankohtaiskatsaus	6			6	
Palautekeskustelu	1			1	
ETÄJAKSOT					
Seurantatehtävän (suomeksi) ja syventymiskysymysten (englanniksi) valmistelu			40	40	
Yhteensä	55		56	111	

Toteutumispaikka

Opintojakson lähiopetus toteutetaan Strategian laitoksen tiloissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterikurssin ensimmäisen kevätlukukauden lopussa ja toisen syyslukukauden alussa.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen maisterikurssien opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Allison: Nuclear Terrorism
- Beaufre: Modern strategi för fred och krig
- Gray: Modern Strategy
- Holsti: The State, War and the State of War
- Kaldor: New and old War
- Paret: Makers of Modern Strategy

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arviointi koostuu kirjallisesta seurantatehtävästä (noin 8 sivua, suomeksi), syventymiskysymyksen vastauksesta (6 sivua, englanniksi) sekä ryhmäkeskustelujen ”oppimispäiväkirjoista” (ei määritettyä mitta). Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2C02CV Analyysi- ja suunnitteluharjoitus 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista. Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuus-suhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on ennemmin asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Kuhunkin opintojaksoon sisällytetään mahdollisuus ”haastaa” opettaja vastaamaan opiskelijoiden lisäkysymyksiin, väitteisiin sekä ajatuksiin. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Sotataidan strategian opiskelijat valitaan kurssille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulutustarveharkinnan perusteella. Ensimmäinen kriteeri tarkoittaa sitä, että opiskelijat ovat lähtökohtaisesti motivoituneita syventämään tietämystään sotataidosta. Jälkimmäinen tarkoittaa sitä, että opiskelijoita on 3-5. Kurssille saattaa osallistua JOO-opiskelijoita, jotka ovat jo opiskelleet yliopistomaailmassa kansainvälistä politiikkaa tai muita strategiaa sivuvia oppiaineita. Kurssi soveltuu kuitenkin myös pidemmälle ehtineille opiskelijoille, koska opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien analysointia ja ymmärtämistä.

Oppimistavoite

Syventää ja harjaannuttaa aiemmissa opinnoissa saavutettuja tiedollisia ja taidollisia valmiuksia analysoida kansainvälisen ja kansallisen turvallisuuden kysymyksiä sekä valmentaa työskentelemään monikansallisessa suunnittelu-organisaatiossa tai toimintaympäristössä.

Sisältö

Kansainvälisten toimijoiden poliittisten, taloudellisten, sotilaallisten ja humanitaaristen tavoitteiden, tarkoitusperien ja voimavarojen analysointi. Toimintavaihtoehtojen suunnittelu ja kriisinhallintakonseptin valmistelu.

Työelämäyhteydet

Upseeri on turvallisuuspolitiikan asiantuntija puolustusvoimien sisällä (esim. kouluttajana) ja muun yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Strategian syventäjät saavat perusteet laaja-alaiseen ja kriittiseen ajatteluun, joka hel-

pottaa asiantuntijana kehittymistä. Upseerin ura sisältää yhden tai useampia komennuksia kansainvälisiin tehtäviin. Laajempien tavoitteiden ymmärtäminen edesauttaa operatiivisen tehtävän toteuttamista. Kokeneet upseerit ja siviilivirkamiehet osallistuvat kansainvälisten operaatioiden suunnitteluun ja valmisteluun. Eri toimijoiden tavoitteiden, mahdollisuuksien ja rajoitteiden ymmärtäminen helpottaa suunnittelutyöhön osallistumista.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2A04, Suomen sotilaallisen maanpuolustuksen perusteet, 3 op.
- ▶ 2C02AV, Turvallisuus ja turvallisuuspolitiikka, 5 op.
- ▶ 2C02BV, Strategian ja kansainvälisen turvallisuuden erityiskysymyksiä, 7op.

Esitietovaatimuksista voidaan poiketa korvaavat opinnot osoittamalla.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Kurssi toteutetaan kokonaisuudessaan lähiopetuksena, johon on sisällytetty aikaa itsenäiseen ja ryhmätyöskentelyyn. Opiskelijoiden määrä ja laatu merkitsevät lähiopetuksen olevan pääsääntöisesti pienryhmäkeskustelutyylisiä, jolloin merkittävä osa varatusta ajasta käytetään kysymyksiin vastaamiseen. Eri alojen asiantuntijoita käytetään alustajina ja opiskelijoiden ohjaajina. Opetuksen tavoitteena on kannustaa opiskelijoita itsenäiseen, aktiiviseen tiedonhankintaan. Kurssin tilanne rakennetaan kuvitteellisen orastavan kansainvälisen kriisin ympärille. Opiskelijat analysoivat eri toimijoiden tavoitteet ja keinot tavoitteisiin pääsemiseksi. Lisäksi laaditaan kokonaisvaltainen kriisinhallintakonsepti, jolla tilanteen arvioidaan olevan hallinnassa. Erityinen huomio kohdistetaan konseptin toteuttamisen osalta kriittisiin komponentteihin alkaen poliittisesta päätöksenteosta päätyen tarvittaviin voimavaroihin. Oppijakso toteutetaan tuotoksiltaan kokonaisuudessaan englanniksi. Alustukset pidetään mahdollisuuksien mukaan englanniksi. Alla olevassa taulukossa on määriteltynä opintojakson eri aihekokonaisuudet ja sisältö sekä alustava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää kurssin toimeenpanokäskyssä opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
I VIIKKO					
Alkutilanne toimijat tavoitteet arvio tilanteen kehittymisestä (lyhyt, keskipitkä, pitkä) tilannekatsaukset ja analyysit poliittista päätöksentekoa varten	8	8	8		
Organisaatioiden toimintatavat ja -mahdollisuudet erilaisissa kriiseissä (asiantuntija-alus- tukset) YK EU Nato Etyj SPR Kirkon ulkomaanapu muut	8				
Kansallinen päätöksenteko- menettely kriisinhallintaope- raation käynnistämiseksi sekä voimavara-analyysi (sot/siv) Suomi Ruotsi	4				
Ryhmäkeskustelu eri vaihtoehdot kriisin ratkaise- miseksi suositeltava lähestymistapa tavoiteaikataulu kriittiset tekijät	4				
II VIIKKO					
Jatkotilanne kriisin kehittyminen valtioiden esitykset kriisin ratkaisemiseksi sekä mah- dollisuudet kriisinhallintaan osallistumiseksi tilanteen analysointi ja katsauk- set	2	4	2		
Operaation riskianalyysi eri osapuolten tavoitteet vs keinot sotilaalliset ja muut uhat		4			

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Synteesi: ryhmäkeskustelu eri toimijoiden tavoitteet, keinot, mahdollisuudet ja rajoitteet tärkeimpien toimijoiden tunnistaminen uhat merkittävimpien uhkien tunnistaminen voimavarat kriittisten voimavarojen tunnistaminen muut kriittiset tekijät pääöksenteko rahoitus aika jne	2				
Toimintatavasta päättäminen ratkaisumalli – suuret linjat haluttu lopputulos		2			
Kriisinhallintakonseptin laatiminen työryhmittäin	2	14			
Kriisinhallintakonseptin esittely päätöksentekoa varten	4				
Ryhmäkeskustelu tärkeimmät havainnot ja kaikki kriittisimmät tekijät kriisin ratkaisemiseksi	2				
Ajankohtaiskatsaus: Orastavat kriisit	1				
Palautekeskustelu	1				
Yhteensä					

Toteutuspaikka

Opintojakson lähiopetus toteutetaan Strategian laitoksen tiloissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterikurssin ensimmäisen kevätlukukauden loppussa ja toisen syyslukukauden alussa.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen maisterikurssien opettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla tarvittava materiaali (harjoitusasiakirjat, maatietokannat jne.) ja työskentelyohjeet jaetaan jakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvioidaan hyväksyty/hylätty jatkuvan opettaja- ja vertaisarviointien kautta.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja suullinen opiskelijapalaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään operaatiotaidon ja taktiikan syventäjille, jolloin opiskelussa korostuu aikaisempien opintojaksojen oppisisältöjen syventäminen. Luokkaopetusvaiheessa opiskelijat jaetaan mahdollisimman tasaisesti opetusryhmiin, joissa kussakin löytyy eri aselajien ja toimialojen osaamista omaava henkilöstö. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiempia sotataidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia joukkoyksikön toimintaympäristöön asutuskeskuksessa. Opiskelija harjaantuu pataljoonan komentajan tilanteenarvio- ja päätöksentekoprosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa rakennetun alueen olosuhteissa.

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat Joukkoyksikön taistelun suunnittelu ja toteutus rakennetulla alueella. Opintojaksolla käsiteltävää joukkoyksikköä laajennetaan koskemaan taisteluosastokokonaisuutta. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano. Erityisenä sisältönä on rakennetun alueen taistelun johtamisen erityispiirteet sekä taisteluosaston esikunnan toiminta.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut opintojakson nykyaikaisen taistelun erityispiirteet (5C04).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla. Opintojakso toteutetaan luennoin, karttarajoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin sekä tekemällä oppimistehtävät.

Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Opintojakso aloitetaan perehtymällä luennoin ja oppimistehtävien kautta rakennetun alueen erityispiirteisiin. Taistelun suunnittelu toteutetaan esikuntatyöskentelynä perehtyen TIKE- SUKE- rakenteella toimivan esikunnan toimintatapaan. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukko-yksikön taistelun suunnittelusta sekä johtamisesta. Harjoitusalueena on Hamina ympäristöineen. Opintojakson osa toteutetaan muodostamalla pienryhmät esikuntatyöskentelyä varten. Tällöin opetusmenetelminä käytetään muun muassa ryhmätyötä, jossa strukturoituna esikuntatyöskentelynä laaditaan taistelusuunnitelma. Laadinnan lähtökohdista on ongelmaperustainen oppiminen. Taistelusuunnitelman toimeenpanoa harjoitellaan yksilöllisenä työskentelynä järjestettävänä käsikynätoimintana sekä suunnitelma testataan yksipuolisen sotapelin avulla. Opetuksen eri vaiheissa järjestetään koko esikunnan opetuskeskusteluja, joissa pyritään opiskelijavetoiseen argumentointi- väittelyyn. Oppisisältöjen erillistarkastelut järjestetään case- opetuksena tarkastellen muun muassa rintamavastuun otto, etu- ja välialueen taistelujen johtaminen, puolustusaseman taistelujen johtaminen sekä sisäisen vastahyökkäyksen johtaminen.

Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin alla olevista aihepiireistä.

- Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely puolustuksessa
- Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista ja toiminnasta, puolustuksessa
- Omat toimintamahdollisuudet ja vaihtoehdot, puolustuksessa
- Joukkoyksikön/ taisteluosaston komentajan päätös puolustuksessa

Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOO- DI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
1. opintojakson aloitus, rakenne ja arviointi			1				1		
2. rakennettu alue taistelualueena			2				2		
3. Pataljoonan aselaji-toiminnot asutuskeskuksessa - epäsuoratuli - ilmasuojelu ja -torjunta - pioneeritoiminta - johtaminen ja viestitoiminta - huolto - tiedustelu			12			6	18		oppisisältöinä rakennetun alueen erityispiirteet
4. Pataljoonan komentajan tilanteen- arviointi - yljopon perusteet - tehtävän erittely - suunnitteluprosessi			2	4		4	10		yksilötyönä
5. Maastontiedustelu				8			8		
6. Pataljoonan komentajan päätös - laatiminen - tarkastelu			2			4	6		yksilötyönä
7. Pataljoonan taistelusuunnitelma asutuskeskuksessa - laatiminen - tarkastelu				4	4		8		esikunnittain
8. Pataljoonan taistelusuunnitelman maastotarkastelut				6			6		maastossa
9. Pataljoonan taistelu asutuskeskuksessa - sodan ajan esikunta- palvelu tstosaston esikunta -taistelun johtaminen - sotapeli				22			22		maastossa
10. Koulutyö ja sen palautus			4				4		
YHTEENSÄ			23	44		14	81		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella (Tammi-huhtikuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden

Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti suoritettu/ei suoritettu periaatteella.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

2C02DV Asutuskeskustaistelun erityispiirteet- opintojakson Tukikohdan taistelu 3 op toteutus Ilmavoimissa**Opiskelija-analyysi**

Opiskelijat ovat, lentoupseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat tietävät tukikohdan rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnit-

telussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmista sota-aidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen sisällöistä lentotukikohdan taisteluun kuuluvia asiakokonaisuuksia. Opiskelija osaa komentajan tilanteen arvioinnin ja päätöksentekoprosessin sekä kykenee soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa Lentotukikohdan taisteluun liittyen. Viitekehyyksenä käytetään taistelutukikohdan organisaatioon kuuluvaa joukkoyksikköä (esim. Tukikohtapataljoona). Opiskelija syventää tietämystään tutustumalla muiden länsi-valtioiden tukikohtarakenteisiin. Lisäksi opiskelija syventää tietämystään erikoisjoukkotoiminnasta.

Sisältö

Opintojakso perustuu oleellisilta osin oppilaiden ennen opintojaksoa ja opintojakson kuluessa opiskelemaan tukikohdan taisteluun liittyvään materiaaliin.

Työelämäyhteydet

Lentotukikohdan taistelun hallitseminen on ilmapuolustuksen upseerille tärkeä taito. Opintojakso tuottaa valmiuden yhdistää oman sodan ajan tehtävän merkitys tukikohdan taisteluun ja osin myös ilmapuolustuksen kokonaisuuteen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun(3op)
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1(4op)
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2(4op)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajaus ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala / aselaji / voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8-12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjalta.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Esseen kirjoittaminen	10h		71 h	81 h	
YHTEENSÄ				81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisteriopintojen toisena vuotena.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- PEJV-OS PAK 03:11 JALKAVÄEN JOUKKOJEN JA NIIDEN HENKILÖSTÖN
- SUORITUSVAATIMUKSET
- 03:11.Liite 06.01
- Sotilaspoliisikomppania
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppilaan laatiman raportin perusteella. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään operaatiotaidon ja taktiikan syventäjille, jolloin opiskelussa korostuu aikaisempien opintojaksojen oppisisältöjen syventäminen. Luokkaopetusvaiheessa opiskelijat jaetaan mahdollisimman tasaisesti opetusryhmiin, joissa kussakin löytyy eri aselajien ja toimialojen osaamista omaava henkilöstö. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmissa sotataidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia pataljoonan toimintaympäristöön viivytyksessä. Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön komentajan tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa viivytyksen tai vastaavan taistelulajin puolustushaaran erityisolosuhteissa. Opintojaksolla luodaan jokaiselle opiskelijalle selkeä näkemys joukkoyksikön toiminnasta ko. erityisolosuhteissa (viivytyksessä). Lisäksi opiskelijat perehtyvät Pohjois-Suomen erityisolosuhteisiin sekä harjaantuvat joukkoyksikön alajohtoportaiden toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.

Sisältö

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön puolustustaistelun suunnittelu ja sen johtaminen sekä taistelusuunnitelma ja Pohjois-Suomen toimintaympäristö. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi ja taisteluosaston viivytystaistelun johtaminen laajalla alueella.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut opintojakson 2C0DV.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, karttajarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin sekä tekemällä oppimistehtäviä. Luennoilla käsitellään toimintaympäristöä, taistelun suunnittelua ja toimeenpanoa. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limitäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmitöinä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Opintojaksoon kuuluu Pohjois-Suomessa maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus ja taistelusuunnitelman testaus yksipuoleisena sotapelinä joukkoyksikön taistelun johtamisesta. Ajattelun syvyyttä lisätään laatimalla suunnitelmia ja päätöksiä, joissa opiskelijat soveltavat oppimaansa. Alla olevassa suunnitelmassa on määritelty opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen huomioiden tavoitteet ja rakenne, oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOO- DI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM	
		L	O	H	RT	OT	yht			Operaatio- taito ja taktiikka
1. Opintojakson aloitus, tavoitteet, arviointi, rakenne, valmistelut			1				1	2		
2. Taisteluosaston viivytys - Lapin erikoisolosuhteiden vaikutus			2				4	6		sisältää vastustajan toiminnan tarkastelun
3. Viivytyksen perusteet			1					1		
4. Aselajitoiminnot viivytyksessä - epäsuoratuli - ilmatorjunta ja -suojelu - pioneeritoiminta - johtaminen ja viestitoiminta - huolto - panssarintorjunta ja tiedustelu			6					6		
5. Pataljoonan komentajan ja esikunnan tilanteenarviointi - lähtökohtatilanne - prikaatin operaatiokäskey - prikaatin komentajan käskey - Tilanteenarviointi			2	4				6		yksilötyönä
Maastontiedustelu Aselajien erillistarkastelut						13		13		Maastontiedustelu esikuntienlaa- timien suunnitelmien mukaisesti. Erillistarkastelut maastossa oppilasarasteina ryhmätyönä

	KOO- DI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
7. Pataljoonan komentajan päätös - laatiminen - tarkastelu (ml. aselajit)				6			6		yksilötyönä
8. Pataljoonan taistelusuunnitelma - laatiminen - tarkastelut (ml. aselajit)				8			8		esikunnittain
9. Pataljoonan viivytyssuunnitelman tarkastelut				2			2		sotapelin yhteydessä
10. Taisteluosaston viivytystaistelu - viivytystaistelun johtaminen				27			27		toteutetaan maastossa yksipuoleisena sotapelinä.
11. Koulutyö						4	4		
Yhteensä			12	47	13	9	81		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä. Maastoharjoitus toteutetaan Sodankylä- Pelkosenniemi alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella (toukokuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Aiheeseen perehtymiseen voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta: Lasse Laaksonen: Todellisuus ja harhat. Kannaksen taistelu ja suomalaisten joukkojen tila talvisodan lopussa 1940. Pasi Kesseli: In Pursuit of Mobility. The Birth and Development of Israeli Operational Art. From Theory to Practice.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso tentitään opintojakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksytyä suoritusta ei voi korottaa. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

2C02EV Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella -opintojakson Joukkoyksikön taistelu 3 op toteutus Ilmavoimissa

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat, lentoupseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat tietävät Ilmapuolustuksen rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa yhdistää aiemmista sota-aidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen sisällöistä ilmapuolustuksen joukkojen taisteluun kuuluvia asiakokonaisuuksia. Opiskelija osaa komentajan tilanteen arvioinnin ja päätöksentekoprosessin sekä kykenee soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa ilmapuolustuksen joukkojen taisteluun liittyen. Viitekehystenä käytetään Ilmavoimien organisaatioon kuuluvaa joukkoyksikköä (esim. Hävittäjälentolaivue, Pääjohtokeskus)

Sisältö

Opiskelija ottaa osaa Hävittäjälentolaivueen tai Pääjohtokeskuksen operatiiviseen suunnitteluun osana Ilmapuolustussuunnitelmaa. Opiskelija syventää tietämystään taistelujärjestelmän / tulenkäytönjohtamisesta.

Työelämäyhteydet

Ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisen konseptin hallitseminen on ilmapuolustuksen upseerille tulevissa työtehtävissä tärkeä taito. Opintojakso tuottaa valmiuden yhdistää oman sodan ajan tehtävän merkitys ilmapuolustuksen kokonaisuuteen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun(3op)
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1(4op)
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2(4op)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajaus ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala / aselaji / voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8-12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Esseen kirjoittaminen	10h		71 h		
YHTEENSÄ				81 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisteriopintojen toisena vuotena.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- PEJV-OS PAK 03:11 JALKAVÄEN JOUKKOJEN JA NIIDEN HENKILÖSTÖN SUORITUSVAATIMUKSET
- 03:11.Liite 06.01
- Sotilaspoliisikomppania
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maauhkaa käsittelevät tutkimustyöt

Kirjallisuuden lukualueet voidaan määrittää myös tapauskohtaisesti opintojakson alkaessa.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävän avulla. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty / hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäske ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH- asiakirjana.

2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään operaatiotaidon ja taktiikan syventäjille, jolloin opiskelussa korostuu aikaisempien opintojaksojen oppisisältöjen syventäminen. Luokkaopetusvaiheessa opiskelijat jaetaan mahdollisimman tasaisiin opetusryhmiin, joissa kussakin löytyy eri aselajien ja toimialojen osaamista omaava henkilöstö. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii valmiusyhtymän taistelun periaatteet ja osaa valmiusyhtymän osana taistelevan joukkoyksikön taistelun suunnittelun ja johtamisen. Tavoitteena on myös, että opiskelija osaa yhdistää aiemmissa sotataidon, taktiikan ja taistelutekniikan opintojen asiakokonaisuuksia valmiusyhtymän pataljoonan toimintaympäristöön hyökkäyksessä. Opiskelija harjaantuu joukkoyksikön komentajan tilanteenarvio-päätöksenteko -prosessissa ja pystyy soveltamaan aikaisemmin oppimaansa tietoa. Lisäksi opiskelijat perehtyvät kohtaamistaistelun erityisolosuhteisiin sekä harjaantuvat joukkoyksikön alajohtoportaiden toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa simulaation avulla.

Sisältö

Opintojakson sisältönä on valmiusyhtymän joukkoyksikön hyökkäyksen suunnittelu ja johtaminen sekä taistelusuunnitelman laadinta ja sen testaaminen komentaja- ja esikuntasimulaattorilla. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi sekä päätöksen teko hyökätessä mekanisoitua vihollista vastaan kohtaamisolosuhteissa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä. Opintojakso perehdyttää rauhan ajan operatiiviseen suunnitteluun ja komentaja- ja esikuntasimulaattorin (KESI) käyttöön suunnitelman testaamisessa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut opintojakson 2C0EV.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso toteutetaan luennoin, karttajarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin sekä tekemällä oppimistehtäviä. Luennoilla käsitellään toimintaympäristöä, taistelun suunnittelua ja toimeenpanoa. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkko-pohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu taistelusuunnitelman laadinta rauhan ajan operatiivisin suunnitteluperustein, suunnitelman maastotarkastelut sekä taistelusuunnitelman testaus KESI- sotapelinä. Opintojakso toteutetaan opettajaohjauksessa oppilaiden itsenäisenä työskentelynä, jossa oppilaat pääsevät soveltamaan oppimaansa.

Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen huomioiden tavoitteet ja rakenne, oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOO- DI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
1 opintojakson aloitus, rakenne ja arviointi			1				1	Operaatio- taito ja taktiikka	
2. Operatiiviset perusteet Yhtymän suunnitteluperusteet, suunnitteluprosessi ja vaatimukset			1	2			3		
joukkoyksikön komentajan ja esikunnan suunnitteluprosessi					2		2		
Maastontiedustelu ja tarkastelut ylikulun varmentaminen hyökkäysalueen ratkaisevat tekijät				8			8		Toiminta- alueella.
9. joukkoyksikön komentajan päätös ja tarkastelut				3			3		esikuntatyös- kentelynä/ komentaja Päätöksen tarkastelu opetuskes- kusteluna
11. joukkoyksikön taistelusuunnitelma - laatiminen - tarkastelu				6			6		Esikuntatyös- kentelynä. Suunnitel- man osien tarkastelu opetuskes- kusteluna
14. Koulutyö ja sen palautus				5			5		
YHTEENSÄ			1	24	2		27		

Simulaation (kesi-harjoituksen) osuus:

	KOO- DI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Aloitus ja järjestelyt -tavoitteet ja ohjelma- kaluston järjestelyt, johtamisvälineiden kertauskoulutus, ope- raattorikoulutus			1	6			7	Johtamis- oppi	Harjoitus sisältää tehtävien vaihdon esikuntien ja peliryhmien välillä-> (harjoituksen kokonais-kesto viisi vuorokautta)
Joukkoyksikön hyök- käyksen johtaminen ja esikuntapalvelu -esikuntien työsken- telyedellytysten luo- minen ja esikunnan perustaminen -Alajohtoportaiden käskyttäminen ja taisteluun valmistau- tuminen Joukkoyksikön tilanteenmukainen johtamisprosessi ja harjaantuminen tehtävissä -tilanteen arviointi, päättös, suunnittelu, toimeenpano ja ohja- us, tilanteen seura- minen ja arviointi Alajohtoportaiden taistelusuunnitelmien laadinta ja taistelun johtaminen Tehtävien vaihto ja palautte opiskelijoille				20			KESI- harjoitus	Peliosuus toteutetaan komentaja- ja esikuntasimu- laattorilla. HUOM MATI- työskentely	
YHTEENSÄ			1	26			27		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä. Maastontiedusteluvaihe ja siihen liittyvät tarkastelut toteutetaan Kymenlaaksossa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella (toukokuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso tentitään opintojakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksytyä suoritusta ei voi korottaa. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan ja arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. KESI-harjoitukseen liittyen pidetään erillinen palaute taistelusuunnitelmasta sekä taistelun johtamisesta. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

2C02FV Valmiusyhtymän taistelu 2 op -opintojakson Ilmavoimien toteutuskuvaus**Opiskelija-analyysi**

Opiskelijat ovat, lentopauseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat

tietävät tukikohdan rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa valmiusyhtymän taistelun periaatteet ja tuntee valmiusyhtymän taistelun suunnittelun ja johtamisen. Opintojakso toteutetaan rauhan ajan operatiivisen suunnittelun periaatteella.

Sisältö

Opintojakson sisältönä on ilmavoimien valmiusyhtymän (lennosto) taistelun suunnittelu ja johtaminen sekä rauhan ajan operatiivinen suunnittelu. Operatiivisen suunnittelun työkaluna käytetään soveltuvin osin FINGOP- suunnitteluprosessia. Ydinaineiksena on joukko-osaston komentajan suunnittelu-prosessi, komentajan päätös ja sen toimeenpano lennoston viitekehyydessä.

Työelämäyhteydet

Lennoston taistelun suunnittelun ja johtamisen hallitseminen on ilmapuolustuksen upseerille tulevissa työtehtävissä tärkeä taito. Opintojakso tuottaa valmiuden yhdistää oman sodan ajan tehtävän merkitys lennoston taisteluun ja osin myös ilmapuolustuksen kokonaisuuteen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2C02DV Tukikohdan taistelu (3op)
- ▶ 2C02EV Joukkoyksikön taistelu (3op)
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 (4op)
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 (4op)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kirjallisella oppimistehtävällä(essee). Jokaiselle opiskelijalle rakennetaan yksilöllinen aihe. Aiheissa huomioidaan kunkin opiskelijan aiempi virkaura ja siihen liittyvät rauhan ajan ja sodan ajan tehtävät. Aiheen viitekehys, rajaus ja näkökulma sidotaan mahdollisimman hyvin kunkin opiskelijan asiantuntijuuden alalle. Opintojakso alkaa lähijaksolla (orientaatio), missä opiskelijalle annetaan perusteet tehtävälle. Tässä vaiheessa myös opiskelijan toimiala / aselaji / voi vaikuttaa tehtävän sisältöön. Tehtävänannon jälkeen opiskelija tuottaa kirjallisen raportin essee muodossa (noin 8-12 sivua). Raportti käydään opiskelijan kanssa läpi josta hän saa kirjallisen palautteen. Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Esseen kirjoittaminen	10		44 h	54 h	
YHTEENSÄ				54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen vuosikurssin lukuvuotena.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.
- Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävän avulla. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty / hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti.

2C02MERI Merisodan teoria ja meripuolustuksen uhkakuva 7 op

Opintojakso toteutetaan kahdessa osajaksossa seuraavasti:

2C02MERI-opintojakson Merisodan teoria 3 op -osajakso

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten eri sotateorioita ja käsitteitä analysoimalla historian keskeisimpiä sotatapahtumia sekä vertaamalla näitä havaintoja nykyaikaiseen sodankäyntiin. Perusteet opetaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu ryhmätöinä suoritettavissa analysointitehtävissä ja opetuskeskusteluissa. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä osallistumista opetuskeskusteluihin. Opettajalta luennot ja opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Osajakso järjestetään vain merivoimien taktiikan suuntautumisopinnot valinneille, mutta opiskelijoiden taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria erityisesti merisodankäynnin tuntemuksessa. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä yhteisillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä. Ryhmätöiden ryhmäjaossa sekä opetuskeskusteluissa pyritään hyödyntämään opiskelijoiden taustojen eroavaisuuksia mm. hyödyntämällä opiskelijoiden työelämän kokemuksia analysoitaessa eri teorioiden ja käsitteiden ilmenemistä kansallisessa meripuolustuksessa.

Oppimistavoite

Osajaksoson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy kansalliseen ja kansainväliseen merisotateorioiden syntyyn vaikuttaneisiin teoksiin sekä teorioihin. Opiskelija oppii keskeisimmät merisotataidolliset käsitteet ja niiden merkityksen 1900- ja 2000-lukujen merisotataktiikassa. Opiskelija perehtyy 1900-lukujen merkittäviin merisotaoperaatioihin. Opintojakso auttaa opiskelijaa ymmärtämään nykyaikaista merisodankäyntiä.

Sisältö

Osajaksolla perehdytään merisodan teoreettikkoihin, merisodan teorioihin, merisodan käsitteisiin ja määritelmiin sekä 1900-luvun merkittäviin merisotaoperaatioihin (Japanin-Venäjän sota, Pearl Harbour, Midway, maihinnousu Sisiliaan, Normandian maihinnousu, Falklandin sota, Irakin sodat).

Työelämäyhteydet

Osajaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa perusteet merisotataktiikan teorioiden soveltamiseen erityisesti merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiiviseen suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin sekä ryhmätöin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa (vähintään 1 kk ennen opintojakson aloitusta), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeaineiston (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään ryhmätöiden laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla sekä koulutusportaalissa on mahdollista opetuskeskusteluihin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä aihealueesta.

Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti voi olla esseetyyppinen tai esimerkiksi suunnitelman osio. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Opintojakson aikana laaditaan ryhmätöinä esitykset joistakin seuraavista 1900-luvun keskeisistä merisotaoperaatioista: Japanin-Venäjän sota, Pearl Harbour, Midway, maihinnousu Sisiliaan, Normandian maihinnousu, Falklandin sota, Irakin sodat. Ryhmätöiden laadinta on jaettu kahteen vaiheeseen. Ensimmäisessä vaiheessa kaikki ryhmät analysoivat johdetusti Falklandin sodan eri vaiheita alustuksena toimivan luennon sekä lähdemateriaaliin perustuen. Toisessa vaiheessa ryhmät analysoivat valitsemaansa keskeistä merisotatapahtumaa omatoimisesti itse hankittuun lähdemateriaaliin perustuen.

Alla on määriteltynä osajakson ohjaava tuntijaksottelu. Osajakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2			2	
Käsitteet ja määritelmät	2		4	6	
Merisodankäynnin perusteet	1		2	3	
Merisodankäynnin historia	1		2		
Merisodankäynnin teoreetikot	2		2		
Liike- ja kulutussodankäynti	2		3		
Merivoimien toimintafilosofia	1		2		
Falklandin sota 1982	2	14	2	4	
Maihinnoususotatoimi	1		2	3	
Sodankäynnin peruseriaatteet	2		6	8	
Keskeisten merisotaoperaatioiden analysoiminen		16			
Tentti ja reflektointi	4				
Yhteensä	20	30	25	75	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 1. vuoden syyslukukaudella (tammi-helmikuu).

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa Merisotakoulun taktiikan opettajaryhmä.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Rekkedal Nils Marius, 2006: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7.
- Huttunen Mika, 2005: Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1.
- Vego Milan: Soviet Naval Tactics, 1992
- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Wikström Kaarle: Merisodan kuva 2025, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005
- Petteri Jouko, Harri Niskanen: Iso-Britannian merikuljetukset ja maaoperaatiot Falklandin sodassa. MPKK:n julkaisusarja 2 n:o 6.
- Theodore L. Gatchel: At the Water's Edge, 1996
- ISBN 1-55750-308-7
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet sotataidon perusteet -kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa koulutusportaalissa.

Oheiskirjallisuus:

- Till Geoffrey: Seapower- A Guide to the Twenty First Century, 2004
- Till Geoffrey: Maritime Strategy and the Nuclear Age

Arviointi

Osajakson päätteeksi järjestetään kolmen tunnin tentti, jossa opiskelijoilla ei saa olla lähdeaineistoa käytettävissä. Ryhmätöinä suoritettavat merisotaopeeraatioiden esittelyt sekä analysoinnit arvioidaan hyväksytyt/ hylätty periaatteella. Ryhmätöyt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakson kokonaisuus arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Osajaksesta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2C02MERI-opintojakson Meripuolustuksen uhkakuva 4 op -osajakso

Oppimiskäsitys

Osajakson suunnittelu perustuu näkemykseen, että opiskelija sisäistää parhaiten meripuolustuksen uhkakuvan perehtymällä vastustajan suorituskykyihin ja vertailemalla omien ja vastustajan suorituskykyjen käyttöä todellisessa toimintaympäristössä ja olosuhteissa valitulla operaatioalueella. Opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä itsenäiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Osajakso järjestetään vain merivoimien taktiikan suuntautumisopinnot valinneille, mutta opiskelijoiden erilaiset taustat korostuvat erityisesti opiskelijan toimintaympäristöjen ja suorituskykyjen tuntemuksessa. Opiskelijoiden taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä yhteisillä luennoilla ja itseopiskelutehtävillä. Ryhmätöiden ryhmäjoossa pyritään hyödyntämään opiskelijoiden taustojen eroavaisuuksia arvioimalla opiskelijoiden työelämäkokemuksia.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää tietämystään merivoimien toimintaympäristöstä sekä merivoimia ja meripuolustusta vastaan kohdistuvasta uhasta. Opintojakso syventää opiskelijan valmiuksia ymmärtää suorituskykyjen käyttöön vaikuttavia tekijöitä sekä vastustajan toimenpiteiden, toimintaympäristön ja olosuhteiden vaikutuksia oman operaation suunnitteluun ja toteuttamiseen.

Sisältö

Osajaksoon sisällytetään mm. maastontiedustelu suunnitelman laadinta ja toteutus sekä maasto- ja olosuhdeanalyysin laadinta Merivoimien keskeisiltä operaatioalueilta. Osajaksolla laaditaan arvio toimintaympäristön ja erilaisten olosuhteiden vaikutuksista vastustajan ja omiin suorituskykyihin perusyksikön suunnittelutehtävään liittyen. Lisäksi keskeisenä sisältönä on yksityiskohtaisemmin tarkastella meripuolustuksen yksilöityjä kohteita vastaan kohdistuvia uhkia sekä meripuolustuksen vaikutuspiirissä olevia yhteiskunnallisia uhkatekijöitä.

Työelämäyhteydet

Osajaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Osajakso antaa perusteet operaatio- tai toiminta-alueen syvällisempään tarkasteluun merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiivisessa suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Osajakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmittöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeoteksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti voi olla esseetyyppinen tai esimerkiksi suunnitelman osio. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Alla on määriteltynä osajakson ohjaava tuntijaksottelu. Osajakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen. Osajakson aikana laaditaan kolme - neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmittöitä.

- Maastontiedustelu suunnitelma
- Maasto- ja olosuhdeanalyysi
- Vastustajan ja omien toimintamahdollisuuksien arviointi
- Meripuolustuksen kohteiden uhka-arvio

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2			2	
Harjoitusvastustajan syvälinen tarkastelu kokoonpanot ja suorituskyky yleiset taktiset periaatteet operaatioittain tarkasteltuna tst-alkukset asejärjestelmien suorituskyky merijalkaväki erikoisjoukot kenttätykistö viesti pioneerit ja suojele huolto tiedustelu ilmavoimien tuki ja IT	4	14	8	26	Perusteita opiskellaan luennoilla sekä laatimalla aiheesta ryhmätyö. Harjoitusvastustajan suorituskykyihin syvennytään laatimalla oppimistehtävä opetusryhmissä. Oppimista tuetaan ryhmäkeskusteluihin sekä välitarkasteluiden kautta toteutettavalla palautteella.
Itämeri operaatioalueena - operaatioaluetarkastelu - olosuhde- ja toimintaympäristöanalyysit - Merivoimien keskeiset operaatioalueet	2	18	4	24	Perusteita opiskellaan luennoilla sekä laatimalla aiheesta ryhmätyö. Toimintaympäristöön syvennytään laatimalla oppimistehtävä ja siihen liittyvä tarkastelu.
Sotatoimet merellä eri uhkamalleissa - hyökkääjän toiminta - meripuolustuksen kohteet - uhka-arvio	2	8	2	12	
Ilmataistelun uhkakuvat ja malli	2		4	6	
tuli-isku	2	2	4	8	
Tiedustelujärjestelmä	2		2	4	
Harjoitustyö ja reflektointi	4			4	
Yhteensä	28	29	23	86	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoulun taktiikan opettajaryhmän toimesta.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella (elokuu-syyskuu).

Vastuutaho

Osajaksoista vastaa Merisotakoulun taktiikan opettajaryhmä.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinna kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1.

- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7.
- Venäläisen moottoroidun jalkaväkipataljoonan taisteluohjesääntö (TaktL:n julkaisu 1/2001).
- Rekkedal Nils Marius, 2006: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7.
- Vego Milan: Soviet Naval Tactics, 1992
- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Wikström Kaarle: Merisodan kuva 2025, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005

Oheiskirjallisuus:

- David Glantz: The Soviet Conduct of Tactical Maneuver. Spearhead of the Offensive. ISBN 0-7146-3373-9
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet sotataidon perusteet -kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa koulutusportaalissa.

Arviointi

Osajakson arviointi muodostuu mahdollisesta tasokokeesta, mahdollisten ryhmätöiden laatimisesta (hyväksyty/hylätty). Lisäksi opiskelija laatii raportin/muistion annetusta aiheesta (numeerinen arviointi). Opintojakson kokonaisuus arvioidaan MPKK:n opinto-oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelija- ja opettajapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2C02DVMERI Asutuskeskustaistelun erityispiirteet Merivoimissa 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten merivoimien suorituskyvyn muodostumisen osatekijät sekä meripuolustuksen tukitoiminnot ja huoltojärjestelmän yhdistelemällä omia havaintojaan ja aiemmin opittua luennoilla ja harjoituksissa opetettavaan teoriaan. Perusteet opetetaan luennoilla, ryhmitöin, opintokäynnein sekä itseopiskeluna. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä osallistumista opetuskeskusteluihin. Opettajalta luennot ja harjoitukset vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään merisotalinjalla sotataidon suuntautumisopinnot valinneille. Opiskelijoiden taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmitöillä sekä mahdollisilla itseopiskelutehtävillä. Lisäksi opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida ja hyödyntää eri koulutushaaroissa palvelleiden hankkima kokemus.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy meripuolustuksen tukitoimintoihin sekä huoltojärjestelmään. Opiskelija oppii Merihuoltopataljoonan käytön perusteet sekä toiminnan osana meripuolustusalueen huoltoa. Opiskelija ymmärtää merivoimien erikoismateriaalin huoltojärjestelmän sekä meripuolustuksen joukkojen vaatiman huollon logistiset perusteet.

Sisältö

Opintojakso rakentuu kahdesta osakokonaisuudesta. Ensimmäisessä osakokonaisuudessa perehdytään meripuolustuksen tukitoimintoihin. Toisessa osakokonaisuudessa perehdytään meripuolustuksen huoltojärjestelmään.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa perusteet merisotataktiikan teorioiden soveltamiseen erityisesti merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiiviseen suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op
- ▶ 2C02MERI Merisodan teoriat ja meripuolustuksen uhkakuva 7 op
- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op

- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöihin ja oppimistehtävin. Ryhmätöiden purkuun, sekä oppimistehtäviin että harjoitukseen liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa hyvissä ajoin (1 kk) ennen opintojakson alkua. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Luentojen ja muun lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeosien tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään itseopiskelutehtävien ja ryhmätöiden laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Opintokäynnit keskeisiin tuki- ja huoltopalveluita tuottaviin laitoksiin ovat opintojaksolla keskeisessä asemassa. Opintokäyntien ja teorian yhdistäminen tapahtuu harjoitustyössä, jossa opiskelija laatii suunnitelman annetun rannikko- tai laivastoyksikön huollon järjestelyistä.

Opintojakson päätteeksi järjestettävä kirjallinen tentti on keskeinen osa jakson opintoja. Toisaalta tentti toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Tentti perustuu luentoihin, kursikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden ja opetuskeskusteluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2	0	0	2	
Puolustusvoimien huoltojärjestelmä Huoltorykmentin toiminta ja järjestelyt Huollon toimialat, järjestelyt, johtaminen	14	6	4	24	
Merivoimien huollon järjestelyt Merivoimien liittyminen Pv:n huoltojärjestelmään Huollon operatiivinen johtaminen Huollon järjestelyiden johtaminen	14	6	4	24	
Meripuolustusalue huollettavana yhtymänä, Merihuoltopataljoona: tehtävät suorituskyky käyttöperiaatteet	7	7	4	18	
Opintokäynnit: ESHRE/Lauttasaari Tolkisen aluevarasto	6	0	4	10	
Tentti	2	0	0	2	
Tentin palautus ja reflektointi	1	0	0	1	
Yhteensä	46	19	16	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Huollon käsikirja (Hkäsik), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001
- Huoltopalveluopas (HPalvOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005
- Täydennysopas (TäydOpas) luonnos, Pääesikunta, 2002
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet kertaaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Oheiskirjallisuus:

Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson arviointi muodostuu kirjallisesta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opintooppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2C02EVMERI Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella Merivoimissa 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten meripuolustusalueen johtamisjärjestelmän yhdistelemällä omia havaintojaan ja aiemmin opittua luennoilla ja harjoituksissa opetettavaan teoriaan. Perusteet opetetaan luennoilla, ryhmittäin, harjoituksin ja itseopiskeluna. Opintojakson sisällön soveltaminen tapahtuu omatoimisesti opiskellen sekä sotaharjoitukseen osallistuen. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä tehtäväänsä sitoutumista sotaharjoitukseen osallistuessaan. Opettajalta ja kouluttajilta luennot ja sotaharjoituksessa tapahtuva tutorointi vaatii laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään merisotalinjalla sotataidon suuntautumisopinnot valinneille. Opiskelijoiden taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheessa tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmittöillä sekä mahdollisilla itseopiskelutehtävillä. Lisäksi opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida ja hyödyntää eri koulutushaaroissa palvelleiden hankkima kokemus.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy merivoimien joukkojen (rannikkoalue, taisteluosasto) toiminnan suunnittelun perusteisiin. Suunnittelun painopiste on alajohtoportaiden taistelussa sekä toimintojen yhteensovittamisessa.

Sisältö

Opintojakso rakentuu kahdesta osakokonaisuudesta. Ensimmäisessä osakokonaisuudessa perehdytään rannikkoalueen ja taisteluosaston taisteluun. Toisessa osakokonaisuudessa opiskelija osallistuu rannikkotaisteluharjoitukseen rannikkojoukon toimivana johtajana tai aluksella aselajijupseerina aiemmasta koulutustaustastaan riippuen.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa perusteita työelämässä tapahtuvalle operatiiviselle suunnittelulle sekä opiskelijoiden sodan ajan tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op
- ▶ 2C02 MERI Merisodan teoriat ja meripuolustuksen uhkakava 7 op
- ▶ 2C02DVMERI Asutuskeskustaistelun erityispiirteet Merivoimissa 3 op
- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op

- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op
- ▶ 5C04 Nykyaikaisen taistelun perusteet 6 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöihin ja oppimistehtävin. Ryhmätöiden purkuun, sekä oppimistehtäviin että harjoituksiin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa hyvissä ajoin (1 kk) ennen opintojakson alkua. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Luentojen ja muun lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeosien tarjoamaa tietoa. Luennoilla ja opintokäynneillä kannustetaan opetuskeskustelun tavoin vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson päätteeksi järjestettävä kirjallinen tentti on keskeinen osa jakson opintoja. Toisaalta tentti toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Tentti perustuu luentoihin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden ja opetuskeskusteluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2	0	0	2	
Merivoimien SA-organisaatio	1	0	0	1	
Meripuolustusalueen taistelu - tiedustelu, valvonta ja tilannekuvan muodostaminen - tulenkäyttö - huolto	3	0	0	3	
Mepan yhteistoimintaosapuolet - RVL - Ilmavoimat	2	0	0	2	
Rannikkoalueen taistelun suunnittelu ja johtaminen - uhka-arvio - tehtävä ja tilanteen arviointi - taistelujaotus - johtaminen ja viestitoiminta - tulenkäyttö - muut aselajisuunnitelmat	10	4	0	14	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Taisteluosaston taistelun suunnittelu ja johtaminen - uhka-arvio - tehtävä ja tilanteen arviointi - TSTOS organisaatio ja sen muodostamisperiaatteet - johtaminen ja viestitoiminta - tilannekuvan muodostaminen ja tulenkäyttö - huolto - tukeutuminen	10	4	0	14	
RA ja TSTOS operaatioiden yhdistäminen	3	0	0	3	
Opintokäynnit: - MERIV OPOS:t - OPKE - TIKE, MEVAKE, JOKE - OSJOKE taistelualuksella	6	3	0	9	
Rannikkotaisteluharjoitus	0	10	20	30	
Tentti	2	0	0	2	
Raportin palautus ja reflektointi	1	0	0	1	
Yhteensä	40	21	20	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa sekä operatiivisissa yksiköissä Rannikkotaisteluharjoituksen aikana.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden kevätlukukaudella toukokuussa.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Meritiedustelukompanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006

- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Sotilasmerkistö ja lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneiden torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet kertaa- misesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Oheiskirjallisuus:

- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito - sotilaallinen voima muu- toksessa, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2006, ISBN 951-25-1733-7

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu kirjallisesta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmä- työt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opinto- oppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2C02FVMERI Valmiusyhtymän taistelu Merivoimissa 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten merivoimien joukkojen johtamisen perusteista yhdistelemällä omia havaintojaan ja aiemmin opittua laivueharjoituksessa opetettavaan käytäntöön. Opintojakson sisällön soveltaminen tapahtuu omatoimisesti opiskellen sekä laivueharjoitukseen osallistuen. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä tehtäväänsä sitoutumista harjoitukseen osallistuessaan. Opettajalta ja kouluttajilta luennot ja harjoituksessa tapahtuva tutorointi vaatii laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään merisotalinjalla sotataidon suuntautumisopinnot valinneille. Opiskelijoiden taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää tietämystään merivoimien laivastojoukkojen johtamisesta osana yhtymän taistelua.

Sisältö

Opintojakso rakentuu yhdestä osakokonaisuudesta. Osakokonaisuudessa perehdytään käytännössä taisteluosaston taistelun johtamiseen taisteluosaston esikunnassa. Osakokonaisuuteen kuuluu toteutettava laivueharjoitus harjoitustoimintakalenterin mukaisesti.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa perusteet merisotataktiikan teorioiden soveltamiseen erityisesti merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiiviseen suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2C01 Sotataidon kehittyminen 6 op
- ▶ 2C02MERI Merisodan teoriat ja meripuolustuksen uhkakuva 7 op
- ▶ 2C02DVMERI Asutuskeskustaistelun erityispiirteet Merivoimissa 3 op
- ▶ 2C02EVMERI Joukkoyksikön puolustustaistelu laajalla alueella Merivoimissa 3 op
- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op
- ▶ 5C04 Nykyaikaisen taistelun perusteet 6 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä sekä opintokäynnillä. Lisäksi laaditaan ryhmätyö ja oppimista tukeva tehtävä aiheesta. Jakson keskeisin osa on valmistautuminen sekä osallistuminen laivueharjoitukseen. Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa hyvissä ajoin (1 kk) ennen opintojakson alkua. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Luentojen ja muun lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeosteiden tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään mahdollisten ryhmätöiden laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla kannustetaan opetuskeskustelun tavoin vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson päätteeksi järjestettävä kirjallinen tentti on keskeinen osa jakson opintoja. Toisaalta tentti toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Tentti perustuu luentoihin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden ja opetuskeskusteluiden sisällön syvälliseen osaamiseen.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2	0	0	2	
Valmistautuminen LV-harjoitukseen Harjoitustoiminnan perusteet Valmistelut ja suunnitelmien esittelyt	2	12	0	14	
LV-harjoitus (esim IPH-1)	4	20	10	34	
Tentti	3	0	0	3	
Tentin palautus ja reflektointi	1	0	0	1	
Yhteensä	12	32	10	54	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa ja laivueissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. vuoden kevätlukukaudella (touko-kesäkuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Meritiedustelukompanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Rannikko-ohjuskompanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet kertaaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Laivue-harjoitukseen osallistuminen on edellytys opintojakson hyväksytyille suorittamiselle. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan MPKK:n opintooppaan arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

2C04A Taktiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson 2B04A suunnittelussa hyödynnetään oppimistulosten kannalta parhaita ja soveltuvimpia piirteitä samoista oppimiskäsityksistä, kuin edeltävällä opintojaksolla 2B03AB. Keskeisessä roolissa on konstruktivistinen oppimiskäsitys, josta opintojaksolla erityisesti hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat:

- Oppimisen näkeminen aktiivisena tiedon rakentamisen prosessina
- Opiskelijan omiksi kokemien kysymysten herättäminen
- Opiskelijan oman kokeilunhalun rohkaisu
- Opiskelijan oman ongelmanratkaisun tukeminen
- Opiskelijan oman ymmärtämisen merkityksen korostaminen
- Oppimisen näkeminen oppijan oman tilannesidonnaisen toiminnan tu-loksena.

Koska opintojaksolla keskitytään kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin, on tärkeää hahmottaa opintojakson tavoite ja liittymäpinta taktiikan kokonaisuuteen ja muuhun opetukseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 30-40 opiskelijaa eli noin noin ½ koko maisterikurssin vahvuudesta. Maisteriopiskelijat ovat jo työelämäkokemusta saaneita. Lähtökohtaisesti maisteriopiskelijat ovat sotatieteiden kandidaatin-tutkinnon jälkeen toimineet työelämässä noin neljä vuotta. Tämä jakso on sisältänyt upseerin uran alkuvaiheen monimuotoisia ja -puolisia työtehtäviä. Tyypillisesti työtehtävät ovat sisältäneet sekä koulutustehtäviä että tutkimus-ja kehittämistehtäviä osallistumista. Edellä mainituista syistä maisteriopis- kelijoita pidetään kandidaattiopiskelijoita enemmän itseohjautuvina, jolloin heitä kuvaavat:

- Vastuullisuus omasta opiskelustaan ja oppimisestaan
- Motivoituneisuus ja tavoitteellisuus
- Halukkuus ja kykenevyys oppimaan myös ilman ulkoista kontrollia
- Oma-aloitteisuus
- Usko itseensä ja itsensä hyväksyminen oppijana
- Kriittisyys arvioidessaan omaa oppimistaan.

Maisteriopiskelijoilla on jo aiempaa kokemusta kokonaisvaltaisen tutkimus- prosessin käytännön toteuttamista. He ovat saaneet jo kandidaattivaiheessa verraten laajasti tutkimuskoulutusta. Myönteisessä tapauksessa opiskelija on päässyt soveltamaan ja syventämään tutkimusosaamistaan neljän vuoden työelämävaiheen aikana. Suhtautumisen voidaan olettaa olevan pääosal- la opiskelijoista aktiivista ja oma-aloitteista. Opiskelijoilla on myös käsitys tieteellisen tutkimuksen perustavaa laatua olevasta merkityksestä päätöksen- teon perustana. Tämä johtuu sekä omakohtaisista kokemuksista että asian

yleisestä korostumisesta viimeaikaisessa keskustelussa. On silti mahdollista, että työelämässä ei ole tullut eteen tutkimus- ja kehittämistehtäviä, jolloin erityisesti tutkimusmenetelmien hallinta on vaarassa unohtua. Lähtökohdaisesti opiskelijat ovat olleet tutkimuksen kanssa tekemisissä työelämässä vähintään pitkän sivuaineen harjoitustyöhönsä liittyen. Maisteriopiskelijat ovat ainakin osaksi aikuisopiskelijoita, joiden erityispiirteenä on erilaisuus (heterogeenisyys). Iän karttuessa ja elämäkokemuksen kertyessä opiskelijoiden persoonallisuudet korostuvat. Mahdollisiin tasoeroihin vastataan:

- Hyvällä, yksilöllisellä ja opiskelijalähtöisellä ohjauksella
- Systemaattisella seminaarityöskentelyllä
- Järjestämällä menetelmäpajat ennen kutakin neljää proseminaaria (Syvennetään esille nousseita asioita valmisteltujen kysymysten perusteella.)

Ohjaajien on hyvä muistaa, että ensimmäisten maisterikurssien opiskelijoiden tutkimuskoulutus ei ole ollut kandidaattivaiheessa yhtä laajaa, mitä se on tällä hetkellä. Opinnäytetyön ohjaaja on erittäin tärkeä henkilö opiskelijalle. Ohjaajan rooli muuttuu enemmänkin ohjailijaksi, kun asiaa verrataan kandidaattiopiskelijoihin. Ohjausotteen muodostuminen on lopulta pitkälti kiinni opiskelijan osoittamista valmiuksista saattaa opinnäytetyö itsenäisesti loppuun saakka. Lopputuloslähtöisesti voidaan pelkistää opintojakson olleen opiskelijan kohdalla onnistunut, mikäli hänen mielikuvansa tieteellisestä tutkimuksesta kypsyä ja syvenee. Opintojakson jälkeen opiskelijan tulisi pitää selvänä, että tieteellinen tutkimus on erittäin tarpeellinen ja käyttökelpoinen päätöksenteon perusta puolustusvoimissa.

Oppimistavoite

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (operaatiotaito ja taktiikka pääaineena) kokonaistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseksi operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksen tekemisessä, josta näyttönä on pro gradu -tutkielman laatiminen.

Taktiikan pro gradu -tutkielmaopintojakson tarkoitus on kehittää tieteellistä ajattelukykyä osoittamalla perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, valittujen tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Aihe liitetään puolustusvoimien kehittämiseen. Perustellusti aihe voi olla itse valittu tai osa laajempaa puolustusvoimia kehittävää tutkimusprojektia. Heti taktiikan tutkimuksen menetelmäopintojakson jälkeen toteutettavassa työseminaarissa opiskelija ohjataan oikeaan suuntaan seuraavien viiden ydinasian osalta:

- Tutkimustehtävä
- Viitekehys
- Näkökulma ja rajaukset
- Lähdemateriaali
- Työsuunnitelma.

Proseminaarien tavoitteena on harjoitella tieteellisen tutkimuksen tekemistä perehtymällä lähdeaineiston ja menetelmien hakuun, perusteltuun valintaan ja käyttöön sekä tutkimuksen kirjoittamiseen. Samalla opiskelijat oppivat tieteellisen seminaarikäytännön. Ensimmäisessä proseminaarissa opiskelija esittelee tutkimussuunnitelmansa, joka ohjataan täyttämään kriteerit. Toisessa proseminaarissa opiskelija esittää työnsä sisällysluettelon alaluvuittain sekä johdannon. Ohjauksella varmistetaan tutkimuksen oikea asemoituminen ja tavoiteasetanta. Kolmannessa proseminaarissa opiskelija esittää yhden valmiin luvun sekä muiden lukujen sisällön luetelmaviivoina, kuvioina tai vastaavalla tavalla. Ohjauksella varmistetaan oikea etenemissuunta ja -tahti. Neljännessä proseminaarissa opiskelija esittää viimeistelyä vaille valmiin työn. Ohjauksella varmistetaan, että tutkimuskoulutuksen tavoitteet saavutetaan. Seminaaripalautteiden avulla viimeistellään pro gradu -tutkielma. Kypsyysnäyte annetaan tyypillisesti neljännen proseminaarin yhteydessä, jotta se nivoutuu parhaalla mahdollisella tavalla opetukseen.

Taktiikan pro gradu -tutkielmaopintojaksolla syvennetään ja yhdistetään opittua tietoa laatimalla noin 60-80 sivun mittainen pro gradu -tutkielma. Opiskelijan tulee suorittaa pro gradu -tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sisällön osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opinnäytetyön jättämisen jälkeen tutkimuskoulutusta tuetaan esittelemällä parhaita pro gradu -tutkielmia sekä tarvittaessa artikkelien kirjoittamisella. Upseerilla, joka ymmärtää ilmiöitä, on muuttuvassa maailmassa paremmat selviytymisen lähtökohdat, kuin sillä, joka pelkää osaa asioita.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen. Opintojakson tärkein tavoite on tutustua kokonaisvaltaiseen tutkimusprosessiin perehtymällä alan aineistoihin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoinen tutkimus ja raportoimalla se.

Opintojakson tavoitteesta johtuu, että opiskelijan on tärkeää hallita ensimmäisenä perusasiana tieteellisen uskomusten luomisen menetelmän (tiedon hankinnan) erityiset piirteet erotuksena kolmesta muusta uskomusten luomisen menetelmästä. Tämä on tärkeää myös pitkällä aikajänteellä, sillä pitäen opiskelijan sotatieteellisen ymmärryksen ja tutkivan työotteen kehittymistä. Toinen keskeinen hallittava käsite on todistusvoima (virhevapauden aste), jonka suhteen yksittäiset tutkimukset voidaan asettaa tärkeysjärjestykseen. On hyvä huomata, että tämä on eri asia, kuin tutkimusten paremmuusjärjestys tai tutkimusten laatu. Kolmas keskeinen hallittava käsite on tieteellinen näyttö, jonka saavutettu aste voidaan määrittää, kun tarkasteltavaa ilmiötä on tutkittu usealla tutkimuksella. Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista .

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti:

- Työseminaari
- Tutkimustehtävä
- Viitekehys
- Näkökulma ja rajaukset
- Lähdemateriaali
- Työsuunnitelma
- 4 Proseminaaria
- PRO 1: Tutkimussuunnitelma
- PRO 2: Työn vaihe
- Johdanto valmis
- Sisällysluettelo alaluvuittain
- PRO 3: Työn vaihe
- Johdanto valmis
- Yksi pääluku valmis
- Muiden lukujen sisällöt (luettelot, kuviot, taulukot/vast)
- PRO 4: Viimeistelyä vaille valmis työ
- Tutkimuksen tekeminen
- Raportin laatiminen (=Pro gradu -tutkielma)
- Kypsyysnäyte.

Työelämäyhteydet

Maisteriopiskelijat tulevat jatkamaan opintojaan työelämästä, joten heillä on jo kokemusta siitä ympäristöstä, johon pro gradu -tutkielma tulee liittymään. Tutkielman aihe liittyy puolustusvoimien kehittämissuunnitelmien kautta johonkin konkreettiseen työelämän ongelmaan MPKK:n opinnäytetöiden aiheiden määrittely- ja valintaprosessin mukaisesti. Tutkielmassa suositellaan käyttämään työelämässä saatua havainto- tai mittausaineistoa. Opintojakso palvelee hyvin opiskelijan kasvua kohti sotatieteellistä asiantuntijuutta nimenomaan työelämää silmällä pitäen. Opintojaksoon sisältyy myös muita työelämää palvelevia piirteitä. Koulutus antaa käytännön perusteita muun muassa tutkivan työtöiden syventämiseen sekä hyvän taktikon kykyjen ja taitojen syventämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimusosaamisen parantamiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamis- ja johtamistehtävissä
- Päällikkötehtävissä
- Johto- suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä
- PV:n, puolustushaarojen ja joukko-osastojen tutkimus- ja kehittämistehtävissä
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omilla intresseillä SM-tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Esitietovaatimukset

Ennen taktiikan pro gradu -tutkielma opintojaksoa on suoritettava seuraavat opintojaksot:

- ▶ Sotatiheet tieteiden kentässä -jakson (YTUTKMEN1, 1 op)
- ▶ Metodiiikan kurssi -jakson (YTUTKMEN2, 2 op)
- ▶ Tieteellinen kirjoittaminen (YM01A, 2 op)
- ▶ Taktiikan tutkimus (2C05A, 12 op).

Sotatiheet tieteiden kentässä -opintojakson (YTUTKMEN1) tarkoituksena on laajentaa tietämystä sotatieteellisestä tutkimuksesta tutustumalla sotatieteellisen tutkimuksen kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin, tieteelliseen työtapaan sekä tutkimus- ja tieteeneetiikkaa koskeviin kysymyksiin. Jakson aikana opitaan arvioimaan ja käyttämään tieteellistä informaatiota.

Metodiiikan kurssi -opintojakson (YTUTKMEN2) tarkoituksena on saada tietämys MPKK:n tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovelluksista.

Tieteellinen kirjoittaminen -opintojakso (YM01A) on yhdistetty pro gradu -tutkielman ohjaukseen. Jakson tarkoitus on:

- Perehtyä tieteelliseen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin vaatimuksiin
- Saavuttaa omalla alalla edellytettävät tieteellisen kirjoittajan perustaidot
- Osata itsenäisesti laatia tieteellinen tutkimusraportti
- Ymmärtää tieteellisen viestinnän vaikutukset operaatiotaidon ja taktiikan yhteiskuntaan liittyvässä vuorovaikutuksessa.

Taktiikan tutkimus-opintojakson (2C05A) oppimistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi, kehittää tieteellistä ajattelukykyä ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opintojaksoon kuuluu tyypillisesti operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimpien tutkimusmenetelmien ja niiden käytön opetus esimerkkeineen mukaan lukien näyttöön perustuva tutkimus painottuen satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) johtamiseen. Opintojakso toteutetaan luentoina, ohjattuina oppimistehtävinä, näyttöön perustuvan tutkimuksen (NPT) kurssina ja tenttinä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

MPKK:ssa SM-tutkintoon tähtäävä opiskelu on varsin tiivistä. Tutkinto suoritetaan kahdessa vuodessa erittäin tiukkana opintokokonaisuutena. Lyhyt opiskeluaika vaikuttaa opinnäytetyön laadintaan. Hyvän opinnäytetyön tekeminen edellyttää onnistunutta aihevalintaa ja tutkimuskysymyksen asettelua, hyvää rajausta, tiivistä tutkimussuunnitelmaa mukaan lukien työsuunnitelma.

Opetus- ja opiskelumenetelmät kiteytyvät opiskelijan itsenäiseen työhön ja opinnäytetyön ohjaukseen. Kullekin opinnäytetyölle pyritään takaamaan mahdollisimman asiantuntevat lähtökohdat. Ohjaukseen liittyy oleellisesti sitoutuminen opiskelijan tutkimukseen. Ohjaajan tulee muistaa, että maisteriopiskelija ei pelkästään noudata ohjaajan antamia neuvoja, vaan hän tekee jo joitakin tutkimuksellisia ratkaisuja itsenäisesti. Ohjaajan vastuu korostuu erityisesti opintojakson alkuvaiheessa. Ohjaajan tulee olla suunnannäyttävä, joka innostaa etsimään vastauksia ja antaa vinkejä, mistä vastaus löytyy, ei niinkään valmiiden vastausten antaja.

Seminaarit takaavat säännönmukaisen mahdollisuuden tarkastaa opinnäytetyön edistymisen. Ohjaajan on aiheellista tavata opiskelijaa muulloinkin kuin seminaareissa. Ohjaajan on hyvissä ajoin nähtävä, mikäli opiskelija ei näytä pysyvän aikataulussa. Tällöin tulee opinnäytteen osia vaatia nähtäväksi seminaareja useammin, erityisesti tutkimustyön tekemiseen varattujen aikojen jälkeen. Ohjaajan tulee pitää kurssin johtaja ja tutkuskoulutuksen pääopettaja tietoisina mahdollisista ongelmista. On kaikkien etu, että opinnäytetyöt valmistuvat riittävän tasokkaina määräaikoihin mennessä. Tiukentuva ohjausote ei tarkoita, että ohjaaja kertoo, miten työ tehdään. Hänen tehtävänsä on auttaa tarvittavilta osin muun muassa rajausten tekemisessä, oikeiden lähteiden käyttämisessä ja oikeiden menetelmien valinnassa sekä tukea muodollisten ongelmien ratkaisuisissa.

Maisteriopiskelijoita ei tarvitse ohjata yhtä isällisesti, kuin kandidaattiopiskelijoita, vaan ohjausote on edellistä tasavertaisempi. Hyvä lopputulos on lopulta kiinni lähinnä opiskelijan omasta halusta ja motivaatiosta. Ohjaajan tulee kannustaa opiskelijaa tutkielman tekemiseen. Ohjaajan aito ja innostunut asenne edesauttaa ohjattavan asennoitumista. Ohjaustapahtuma on ainutkertainen tilaisuus. Tapaamisen aikana viitoitetaan opiskelijan työtä jopa kuukausiksi eteenpäin. Sekä ohjaajan että opiskelijan on valmistauduttava ohjaustilanteisiin huolellisesti. Jotta ohjaaja kykenee valmistautumaan tilaisuuteen, on opiskelijalta vaadittava etukäteen sekä tarvittava materiaali että häntä askarruttavat kysymykset keskustelun pohjaksi. Ohjaukseen tulee varata riittävästi aikaa.

Ohjaustapahtuma tulee perustaa myönteisiin lähtökohtiin. On hyvä pitää esillä tutkimuksen tärkeyttä ja pyrkiä parhaaksi katsotuilla keinoilla tukemaan opiskelijaa. Tilannetta vaikeuttaa ratkaisevasti, mikäli asetelma muotoutuu sotaväen järjestelmälle tyypilliseksi esimies-alainen keskusteluksi. Tämä ei ole tarkoituksena. Ei myöskään se, että asiallisuus unohtettaisiin. Negatiivinenkin kritiikki tulee esittää myönteisesti. Hyvä ilmapiiri rakentaa pohjaa luottamukselliselle vuorovaikutukselle, jolloin erityisesti opinnäytetyön korjattavien kohtien käsittely menee helpommin opiskelijalle perille.

Opiskelija odottaa oikeutetusti saavansa palautetta ohjaajaltaan. On syytä erityisesti välttää murskaamista opiskelijan mielipiteitä. Ohjauksessa ja kriitikissä on siis oltava erityinen harkinta mukana. Palautteen jälkeen opiske-

lijan itsetunto tulee olla mielellään kohentunut aiemmasta. Tärkeintä on, että opiskelijalla on mahdollisimman selkeä kuva tutkimuksen jatkamiseen liittyvistä vaihtoehdoista sekä niiden tärkeys- ja arvojärjestyksestä. Ohjaajat antavat palautteensa parhaaksi katsomallaan tavalla. Ohjaajan kannattaa dokumentoida kaikki ohjaustapahtumat ja niissä sovitut asiat. Palaukset kannattaa taltioida ainakin siihen asti, kun opinnäytetyö on lopullisesti arvioitu. Usein parasta kirjallista palautetta on kommentointi suoraan tekstiin. Varsinainen kirjallinen palaute on syytä antaa ainakin seminaareihin liittyen. Palaute annetaan aina selkeästi ja yksiselitteisesti. Tutkijan vapaus on tärkeä arvo, kun ajatellaan opiskelijan sotatieteellisen asiantuntijuuden syvenemistä. Vapaus on MPKK:ssa kuitenkin rajallisempi kuin ns. yleisessä akateemisessa tutkimuksessa. Opinnäytetöitä pyritään hyödyntämään parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikka ehdotuksia voi tulla usein ja eri suunnista, saattaa opiskelija päätyä tarkastelemaan asiaa näistä poikkeavalla tavalla tai pyrkiä rajaamaan tutkimustaan ehdotettua kapeammaksi. Mikäli valinnoille esitetään loogiset ja hyväksyttävät perusteet, tulee ohjaajan hyväksyä esitetyt menettelyt rohkeasti. Opintojakson tavoite nousee tällöin tärkeimmäksi arviointikriteeriksi. Opiskelijan pakottaminen johonkin organisaation etukäteen pikaisesti muotoilemaan ”laatikkoon” saa todennäköisesti aikaan kokonaisuuden kannalta enemmän haittaa kuin hyötyä.

Palautteen antaminen opiskelijalle ennen ohjaustapahtumaa, sen aikana ja jälkeen on ensiarvoisen tärkeää.

Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti pro gradu -tutkielman laatimista siitä huolimatta, että se antaa samalla perusteita niin maisterintutkintoa kuin työelämääkin varten. Taulukossa 1 on esimerkki opintojakson konkreettisesta toteuttamisesta.

Taulukko 1. Esimerkki opintojaksojen 2C04A ja 2C05A yhteen nivotusta toteutuksesta.

VIIKKO	AIHE
1.lukuvuoden syksy	
38-39	YTUTKMEN1 ja YTUTKMEN2 (2C05A:n ja 2C04A:n lähtökohta) Sotatiheet ominaisuuksineen suhteessa tieteiden kenttään Sotatieteiden tieteenalojen tutkimusmenetelmiä ja sovellusaloja
40	2C05A Lähiopetus Operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimpiä tutkimusmenetelmiä Oppimistehtävien (OT 1-4) antaminen Esimerkkitutkimuksia
43	2C05A Etätyö (OT 1-4)
44	2C05A Lähiopetus (OT 1-4 purkaminen) Työseminaari TI Taktiikan ja tutkimuksen trendit KE NPT:n kurssilla toteutettavan tutkimuksen suunnittelu TO Muuttujien valinta ja perustelut Johtaminen ja järjestelyt (satunnaistaminen ja kontrollointi) Mittaaminen (määrä) ja havainnointi (laatu) Analysointisuunnitelma Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi Tentti PE
45	2C05A Lähiopetus (NPT:n kurssi) Tutkimuksen valmistelu TI Mittareiden ja havaintovälineiden käyttö Varustaminen Koejärjestelyn rakentaminen Henkilöstön tehtävät ja toiminnan harjoittelu Satunnaistettu ja kontrolloitu koe KE Toiminta (Johtaja, mittaaja, havainnoija ja taistelija) Varusteiden palautus Kerätyn datan tarkastaminen ja syöttäminen koneelle Analysointi TO Datan tarkistus ja artefaktan poisto Määrälliset ja laadulliset analyysit → Päätelmät Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi → Päätelmät Vaihtoehtoiset tarkastelut → Päätelmät Raportoinnin aloittaminen → Kirjaaminen
48-50	2C04A Tutkimustyön tekeminen (1-3) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 1-työn palautus PE KLO 1600 mennessä NPT:n kurssin raportin palautus PE KLO 1600 mennessä
51	2C04A PROSEMINAARI 1 Tutkimussuunnitelma Koottu palaute NPT:n kurssin raporteista TO
1.lukuvuoden kevät ja 2.lukuvuoden syksy	
1	2C04A Tutkimustyön tekeminen (4)
6-9	2C04A Tutkimustyön tekeminen (5-8)

VIIKKO	AIHE
15	2C04A Tutkimustyön tekeminen (9) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE
21	2C04A PROSEMI 2-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
23	2C04A PROSEMINAARI 2 Johdanto valmis Sisällysluettelo alaluvuittain
24-26	2C04A Tutkimustyön tekeminen (10-12)
31	2C04A Tutkimustyön tekeminen (13)
33-35	2C04A Tutkimustyön tekeminen (14-16) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 3-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
36	2C04A Tutkimustyön tekeminen (17)
37	2C04A PROSEMINAARI 3 14-16SY10 Johdannon lisäksi yksi pääluku valmis Muiden lukujen sisällöt (luetelmaviivat, kuviot, taulukot/vast.)
2.lukuvuoden kevät ja syksy	
12-14	2C04A Tutkimustyön tekeminen (18-20) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 4-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
15	2C04A PROSEMINAARI 4 Viimeistelyä vaille valmis työ Kypsyysnäyte
16-17	2C04A Tutkimustyön tekeminen (21-22)
18	2C04A Tutkimustyön tekeminen Pro gradu -tutkielman palautus PE KLO 1600 mennessä
34	PRO GRADU -SEMINAARIT - Erillisen käskyn mukaan

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti MPKK:ssa Santahaminassa TAKTL:n johtamana (taulukko 1), mutta joitakin lyhyitä tutkimustyöhön varattuja jaksoja voi sisältyä PAT-koulujen vastuulla oleviin opintojaksoihin.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa ensimmäisen lukuvuoden syksyllä marraskuussa NPT:n kurssin jälkeen. Opintojakso päättyy toisen lukuvuoden keväällä toukokuussa pro gradu -tutkielman palautukseen.

Vastuutaho

Opiskelijalla on ensisijainen vastuu kandidaattitutkielmansa valmistumisesta. Opintojakson kokonaisuudesta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja (PT-OS). Seminaarien valmistelusta vastaa KADOPR:n opettaja (tutkimusvastaava). Pro gradu -tutkielmien ohjauksesta vastaavat ohjaajina toimivat opettajat (KADOPR, MAASOTATAKTOPR, ILMASOTATAKTOPR, MERISOTATAKTOPR, TUTKR ja PAT-koulut).

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:
- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Pro gradu -tutkielmille asetetaan kaksi ohjaajaa. Ensimmäinen ohjaaja vastaa kokonaisuudesta. Toinen ohjaaja on ns. sisältöohjaaja. Ohjaajat arvioivat tutkielman edistymistä jatkuvasti tutkimusprosessin edetessä. Tutkielman etenemisen tarkistuspisteet liittyvät seminaareihin ja tutkimustyön tekemiseen varattuihin aikajaksoihin. Tarvittaessa ohjaajien käytössä on seuraavia arviointia tukevia keinoja:

- Tutkielmaan liittyvien osioiden vaatiminen tarkastettavaksi tiheentyin välein
- Opiskelijan asettaminen valvontaan yhteistyössä KADK:n kanssa.

Pro gradu -tutkielma arvioidaan numeraalisella ja sanallisella arvosanalla seuraavien perusteasiakirjojen mukaisesti:

- SK- ja SM-tutkintoa suorittavien opiskelijoiden opintojen arviointi, opintojen aikaiset valinnat sekä annettavat tutkintotodistukset, AC12187, 17.8.2006
- Ohje MPKK:ssa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Kadettikoulun arviointiohje, AF18593, 3.9.2009
- Sotatieteiden maisterikurssin opintojen yksityiskohtainen arviointiohje, AF22171, 9.11.2009.
- Pro gradu -tutkielman palauttamiskäskey.

Pro gradu -tutkielma arvioidaan taulukon 2 mukaisesti

Numeraalinen	Arvolause	Mainesana
5,0	Laudatur	Erinomaiset tiedot
4,5	Eximia cum laude approbatur	Kiitettävät tiedot
4,0	Eximia cum laude approbatur	Kiitettävät tiedot
3,5	Magna cum laude approbatur	Hyvät tiedot
3,0	Magna cum laude approbatur	Hyvät tiedot
2,5	Cum laude approbatur	Tyydyttävät tiedot
2,0	Non sine laude approbatur	Tyydyttävät tiedot
1,5	Lubenter approbatur	Välttävät tiedot
1,0	Approbatur	Välttävät tiedot
0,75	Improbatur	Hylätty

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään jäsenneyllä (strukturoidulla) palautelomakkeella opintojakson jälkeen. Myös tutkinto-osasto (KADK) kerää kurssipalautteen, johon liittyen saadaan palauteta opintojaksosta. Joukko-osastoilta saadaan viivästetty palaute opiskelijoiden osaamisesta noin vuosi SM-tutkinnon suorittamisen jälkeen. Lisäksi opinnäytetöiden ohjaajilta kerätään palaute opintojaksosta. Palaute yhdistetään ja analysoidaan, jonka perusteella tehdään parantamispäätökset ja ryhdytään parantamistoimiin MPKK:n palaute- ja laatu järjestelmän mukaisesti. Johtopäätökset kirjataan muistioon. Parantamistoimista tiedotetaan TAKTL:n sisällä ja tarvittavassa laajuudessa, jotta toimet vaikuttavat tarkoituksenmukaisesti.

2C04B Strategian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävästä osin uutta teoreettista tietoa. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojaksoa suorittaessaan laatimaan pro gradu -tutkielmansa kriittistä, tieteellistä ja asiantyölin normit täyttävää kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta ja argumentoivien tekstitaitojen kehittymistä, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Sotataidon strategian opiskelijat valitaan kurssille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulutustarveharkinnan perusteella. Ensimmäinen kriteeri tarkoittaa sitä, että opiskelijat ovat lähtökohtaisesti motivoituneita syventämään tietämystään sotataidosta. Jälkimmäinen tarkoittaa sitä, että opiskelijoita on 3-5. Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiopinnoissaan. Opiskelijoiden tekstitaidoissa voi olla suuria eroja.

Oppimistavoite

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelukykyä. Opiskelijan tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielmansa aihepiiriin, valitsemiensa tutkimusmenetelmien hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun niin respondentin kuin opponentin rooleissa.

Sisältö

Tieteenfilosofiset suuntauukset, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiantyölin normit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla lisätään opiskelijoiden valmiuksia tutkivan työtoimen hyödyntämiseen tulevissa työtehtävissä. Pro gradun aihepiirillä syvennetään opiskelijan ammattitaitoa ja tietämystä valitussa strategisessa aihepiirissä. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) opintojakson sisällöt harjaannuttavat työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa tarvittavia tekstitaitoja.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2B03AA, Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (1op)
- ▶ 2B03AC, Strategian tutkimusmenetelmät (4op)
- ▶ 2C05B, Strategian tutkimus (12op)
- ▶ YTUTKMEN 1, Sotatieteet tieteiden kentässä (1op)
- ▶ YTUTKMEN 2, Metodiikan kurssi (2op)

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentelyyn integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op.)

Opintojaksoon kuuluu neljä tutkimusseminaaria läpivientisuunnitelman mukaisesti: Ensimmäisessä seminaarissa käsitellään valittua tutkimusaluetta ja tutkimusongelmaa. Toisessa seminaarissa käsitellään tutkimussuunnitelmaa painottaen metodiikkaa ja lähdeaineistokysymyksiä. Kolmannessa seminaarissa keskitytään työn sisältöön ja esitellään vähintään yksi pääluku sekä työn senhetkinen vaihe. Neljännessä seminaarissa esitellään koko työ. Viimeisen seminaarin tarkoituksena on varmistaa työn loppuunsaattaminen.

Opinnäyte laaditaan itsenäisesti 1. ja 2. vuoden aikana. Ohjaustapaamiset järjestetään eri suunnitelman/ohjaussopimuksen mukaan. Ohjaukseen kuuluu tekstin- ja kielenhuoltoa, jossa opiskelijat lähettävät noin 4 sivua valitsemaansa tekstiä (esim. tiivistelmä, johdanto tai yhdistelmä) kielen asiantuntijan tekstipalautetta varten.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu ja vapaavalintainen. Kielen asiantuntijan tekstin- ja kielenhuollon ohjaus toteutetaan verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Koko kurssin ajan.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä maisterien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008 tai uudempi)

Opiskelija valitsee itse työn lähteet. Seuraavia suositellaan:

Strategian ja kansainvälisen politiikan tutkimus

- Baylis, John & Wirtz, James, Gray, Colin S. & Cohen, Eliot (eds.): *Strategy in the Contemporary World* (2007).

- Carlsnaes, Walter & Risse, Thomas & Simmons, Beth A. (eds.): Handbook of International Relations (2002).
- Collins, Alan (eds.): Contemporary Security Studies (2007).
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).
- Hollis, Martin & Smith, Steve: Explaining and Understanding International Relations (1991).
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and approaches (2007).
- Lintonen, Raimo: Johdatus kansainvälisen politiikan tutkimukseen (1996).
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen (2007).
- Ó Tuathail, Gearóid & Dalby Simon & Routledge, Paul: The Geopolitics Reader (2006).
- Russett, Bruce & Starr, Harvey & Kinsella, David: World Politics: The Menu for Choice (2006).
- Visuri, Pekka: Turvallisuuspolitiikka ja strategia (1997).

Yhteiskuntatieteellinen tutkimus

- Alasuutari, Pertti: Laadullinen tutkimus (1999).
- George, Alexander L. & Benneth, Andrew: Case Studies and Theory Development in the Social Sciences (2005).
- Hakala, Juha T.: Graduopas: Melkein maisterin niksikirja (1999).
- Mahoney, James & Rueschemeyer, Dietrich (eds.): Comparative Historical Analysis in the Social Sciences (2003).
- Marsh, David & Gerry Stoker (eds.): Theory and Methods in Political Science (2002).
- Metsämuuronen, Jari: Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä (2006).
- Metsämuuronen, Jari (toim.): Laadullisen tutkimuksen käsikirja (2006).
- Raatikainen, Panu: Ihmistieteet ja filosofia (2004).
- Raunio, Kyösti: Positivismi ja ihmistiede: Sosiaalitutkimuksen perustat ja käytännöt (1999).
- Schiffrin, Deborah & Tannen, Deborah & Hamilton, Heidi, E.: The Handbook of Discourse Analysis (2003).
- Trachtenberg, Marc: The Craft of International History: A Guide to Method (2006).
- Tuomi, Jouni & Sarajarvi, Anneli: Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi (2003).
- Töttö, Pertti: Pirullisen positivismin paluu: Laadullisen ja määrällisen tarkastelua (2000).
- De Vaus, David: Surveys in Social Research (2002).
- Yin, Robert K.: Case Study Research: Design and Methods (2003).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Seminaariesitelmät hyväksytyt/hylätyt. Pro gradu asteikolla Approbatur – Laudatur. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

Palaute

Palaute kerätään maisterikurssin loppupalautteen yhteydessä.

2C04C Sotahistorian pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti ja puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja rajatulla aihealueella itsenäiseen ajatteluun perustuvia tutkimustuloksiaan. Opintojakso sisältää seminaareja, oppilasalustuksia, tieteellisen keskustelun harjoittelua, opponointeja ja kirjallisia esityksiä. Opettaja toimii asiantuntijana, luo resurssit ja ohjaa opiskelijoita seminaari-istunnoissa ja kahdenvälisin ohjaustapahtumin.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittavat opiskelijat, jotka ovat valinneet sotahistorian pääaineekseen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii tieteellisellä menetelmällä ratkaisemaan tutkimusongelman, raportoimaan sen kirjallisesti, puolustamaan keskustelussa tutkimussuunnitelmaansa ja tutkimustuloksiaan ja harjaantuu esittämään itsenäisiä johtopäätöksiä.

Sisältö

Neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää analyyttistä ajattelua, myös jokapäiväistä arkielämää varten.

Esitietovaatimukset

- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op
- ▶ Sotatieteiden tieteenalan kandidaatin tutkielma seminaareineen 10 op
- ▶ YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op
- ▶ YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op
- ▶ 2C05C Sotahistorian tutkimus 12 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää neljä seminaaria ja tutkimustyön tekemiseen varattua aikaa. Seminaareihin on varattu 108 tuntia ja tekemiseen 216 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarinan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson seminaarit.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden kevätlukukaudella ja 2. vuoden syys- ja kevätlukukausilla.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Seminaariesitelmät arvioidaan läpäisyperiaatteella. Pro gradu -tutkielma arvioidaan arvolauseella: approbatur – laudatur.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

2C05A Taktiikan tutkimus 12 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelun kannalta keskeisin tieteenfilosofisen keskustelun suuntaus on realismi. Taktiikan kannalta soveltuvimpia perustaa luovia ajatuksia on esitetty kriittisessä tieteellisessä realismissa. Tärkeitä käsitteitä opintojaksolla ovat todistusvoima ja tieteellinen näyttö. Opintojaksolla keskitytään opettelemaan taktiikan tutkimuksen tiedonhankintaan, analyysiin, tulkintaan ja tuloksen esittämiseen soveltuvien menetelmien käyttöä.

Kognitiivisesta oppimiskäsityksestä opintojaksolla hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat tiedon aktiivinen käsittely, oppimisen yhteisöllinen prosessi, mielekkyyden kasvu käytännön ongelmien ratkaisemisen myötä, oppimisen tuloksena syntyvät sisäiset mallit sekä oppimisen kriittinen arviointi. Humanistisesta/kokemuksellisesta oppimiskäsityksestä opintojaksolla hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat oppijan kasvun korostaminen arvoitaessa omia kokemuksia (itsereflektio), itseohjautuvuuden näkeminen myötäsyttyisenä, kyky kyseenalaistaa perusolettamuksia, aktivoiva toiminnallisuus oppimisessa ja oppimisen näkeminen jatkuvana tiedon ja ymmärryksen syventämisenä.

Konstruktivistisesta oppimiskäsityksestä opintojaksolla hyödynnettäviksi soveltuvia piirteitä ovat:

- Oppimisen näkeminen aktiivisena tiedon rakentamisen prosessina
- Aikaisempien tietojen, käsitysten ja kokemusten näkeminen oppimista säätelevinä
- Opiskelijan omiksi kokemien kysymysten herättäminen
- Opiskelijan oman kokeilunhalun rohkaisu
- Opiskelijan oman ongelmanratkaisun tukeminen
- Opiskelijan oman ymmärtämisen merkityksen korostaminen
- Oppimisen näkeminen oppijan oman tilannesidonnaisen toiminnan tuloksena
- Opiskelijoiden keskinäisen yhteistoiminnan merkityksen korostaminen.

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen oikean soveltamisen tuloksena opiskelijan ymmärtämisen syvyys on tärkeämpää kuin ulkoa osaamisen määrä.

Edellä mainitut hyödynnettäviksi valitut piirteet toimivat opintojakson pedagogisen suunnittelun perustana oppimiskäsitysten näkökulmasta.

Maisteriopiskelijat ovat jo työelämäkokemusta saaneita, joten heidän osaltaan kuviossa 1 esitettyjen behavioristisen ja kognitiivisen oppimiskäsityksen merkitys vähenee sekä humanistisen/kokemuksellisen ja konstruktivistisen oppimiskäsityksen merkitys korostuu. Tämä tarkoittaa opintojakson suunnittelussa erityisesti:

- Tiedon oma-aloitteista ja aktiivista rakentamista
- Opiskeltavan aineksen kytkemistä aiemmin opittuun ja koettuun

- Oppimisen etenemistä konkreettisista kokemuksista ja toiminnasta kohti ilmiöiden syventyvää teoreettista ymmärtämistä ja aiempaa parempia toimintamalleja
- Opiskelijan uudelleenrakennettujen konstruktioiden toimivuuden kokeilemistä
- Konkreettista tekemistä ja käytäntöön soveltamista
- Asteittain paranevan ”käyttöteorian” muodostamista ja soveltamista
- Tutkimuksellisen työtteen perustan vahventamista.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson suorittavat noin 30–40 opiskelijaa eli noin noin ½ koko maisterikurssin vahvuudesta. Maisteriopiskelijat ovat jo työelämäkokemusta saaneita. Lähtökohtaisesti maisteriopiskelijat ovat sotatieteiden kandidaatin-tutkinnon jälkeen toimineet työelämässä noin neljä vuotta. Tämä jakso on sisältänyt upseerin uran alkuvaiheen monimuotoisia ja -puolisia työtehtäviä. Tyypillisesti työtehtävät ovat sisältäneet sekä koulutustehtäviä että tutkimus- ja kehittämistehtäviin osallistumista.

Edellä mainituista syistä maisteriopiskelijoita pidetään kandidaattiopiskelijoita enemmän itseohjautuvina, jolloin heitä kuvaavat:

- Vastuullisuus omasta opiskelustaan ja oppimisestaan
- Motivoituneisuus ja tavoitteellisuus
- Halukkuus ja kykenevyys oppimaan myös ilman ulkoista kontrollia
- Oma-aloitteisuus
- Usko itseensä ja itsensä hyväksyminen oppijana
- Kriittisyys arvioidessaan omaa oppimistaan.

Maisteriopiskelijat ovat ainakin osaksi aikuisopiskelijoita, joiden erityispiirteenä on erilaisuus (heterogeenisyys). Iän karttuessa ja elämäkokemuksen kertyessä opiskelijoiden persoonallisuudet korostuvat. Tasoeroihin vastataan muun muassa tuomalla aktiivisesti sekä opettajilla että ryhmässä olevaa osaamista yhteiseen käyttöön opetuskeskusteluissa ja oppimistehtäviin liittyvissä työryhmissä. Ennen kutakin neljää proseminaaria (2C04A) järjestetään erilliset menetelmäpäivät, joissa syvennetään esille nousseita asioita opiskelijoiden valmisteltujen kysymysten perusteella. Lisäksi opintojaksosta vastaava opettaja järjestää yksilöllistä menetelmäopetusta opiskelijoiden esiin nostamien tarpeiden perusteella.

Maisteriopiskelijat ovat saaneet jo kandidaattivaiheessa verraten laajasti tutkimuskoulutusta. Myönteisessä tapauksessa opiskelija on päässyt soveltamaan ja syventämään tutkimusosaamistaan neljän vuoden työelämävaiheen aikana. On kuitenkin mahdollista, että työelämässä ei ole tullut eteen tutkimus- ja kehittämistehtäviä, jolloin erityisesti tutkimusmenetelmien hallinta on vaarassa unohtua. Lähtökohtaisesti opiskelijat ovat olleet tutkimusmenetelmien kanssa tekemisissä työelämäjakson aikana vähintään pitkän sivuaineen harjoitustyöhönsä liittyen.

On myös muistettava, että ensimmäisten maisterikurssien opiskelijoiden tutkimuskoulutus ei ole ollut kandidaattivaiheessa yhtä laajaa, mitä se on tällä hetkellä. Myös tämän takia opintojaksolla annetaan verraten laaja yleiskuva operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksesta ja tutkimusmenetelmistä.

Opiskelijat tarvitsevat laajahkoa yleiskuvaava operaatiotaidon ja taktiikan tutkimusmenetelmistä myös siksi, että taktiikka on monitieteinen ja -metodin tieteenalana, jota leimaa tieteiden välisyys ja jonka tavoitteena on poikkitieteellisyys. Opiskelijalla halutaan antaa mahdollisuus valita laajahkosta työkalupakista itselleen sopivimmat menetelmät

Opintojakso palvelee upseerin monimuotoista työtä sen eri toimintaympäristöissä

Ajatuksena on kasvattaa opiskelijaa pro gradu -tutkielmaa laajempaan näköalaan siitä huolimatta, että opinnäytetyön palveleminen onkin selkeä painopiste.

Opintojakso aloitetaan lähtötasokyselyllä. Kyselyllä kartoitetaan lyhyesti opiskelijoiden aiempaa kosketuspintaa tutkimukseen, heidän asennettaan ja motivaatiotaan opiskella taktiikan tutkimusmenetelmiä sekä heidän persoonallisia tietotarpeitaan ja kysymyksenasettelujaan.

Oppimistavoite

Sotatieteiden maisterin tutkintoon kuuluvan tutkimuskoulutuksen (operaatiotaito ja taktiikka pääaineena) kokonaistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseksi operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksen tekemisessä, josta näyttönä on pro gradu -tutkielman laatiminen.

Taktiikan tutkimus-opintojakson (2C05A) oppimistavoitteena on syventää metodisia ja käytännön valmiuksia tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi, kehittää tieteellistä ajattelukykyä ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Opintojaksoon kuuluu tyypillisesti operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimpien tutkimusmenetelmien ja niiden käytön opetus esimerkkeineen mukaan lukien näyttöön perustuva tutkimus painottuen satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) johtamiseen. Opintojakso toteutetaan luentoina, ohjattuina oppimistehtävinä, näyttöön perustuvan tutkimuksen (NPT) kurssina ja tenttinä.

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö perustuu opinto-oppaan lisäksi TAKTL:n julkaisuihin laadullisesta tutkimuksesta, määrällisistä tutkimusmenetelmistä sekä opinnäytetyön ohjaajan oppaaseen.

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt jakautuvat seuraavasti:

- 18 Luentoa
- Operaatiotaito ja taktiikka tieteenalana
- Operaatiotaidon ja taktiikan tutkimus

- Taktiikan tutkimuksen lähestymistapa
- Taktiikan tutkimuskoulutuksen sisältö
- TAKTL:n tutkimustyöohje, tutkimussuunnitelma ja esimerkkiraportti
- Laadullinen tutkimusote
- Määrällinen tutkimusote
- Lähdekritiikki
- Käsitetutkimus
- Haastattelu
- Hypoteettis-deduktiivinen menetelmä
- Toimintatutkimus
- Tapaustutkimus
- Tulevaisuuden tutkimus
- Seminaarikäytäntöjen opetus
- Esimerkkitutkimus 1 (Teoreettinen tai käsitetutkimus)
- Esimerkkitutkimus 2 (Empiirinen tai toimintatutkimus)
- Esimerkkitutkimus 3 (Tapaus- tai tulevaisuuden tutkimus)
- 4 Oppimistehtävää (Referaatti, taktiikan trendit, tutkimuksen trendit ja NPT)
- OT 1: Referaatti menetelmäoppaista ja ohjeistuksesta (8-10 sivua)
- TAKTL:n OT-ohje
- Laadullinen tutkimus
- Määrällinen tutkimus
- Menetelmien soveltuvuus omaan työhön perusteluineen
- OT 2: Taktiikan trendit (8-10 sivua)
- Viimeaikaiset mielenkiinnon kohteet taktiikassa
- Sisältöjen soveltuvuus omaan työhön perusteluineen
- OT 3: Tutkimuksen trendit (8-10 sivua)
- Viimeaikaiset mielenkiinnon kohteet tutkimuksessa
- Menetelmien soveltuvuus omaan työhön perusteluineen
- OT 4: NPT-kurssin tutkimussuunnitelma (8-10 sivua)
- TAKTL:n OT-ohjeen mukaan
- NPT:n soveltaminen käytäntöön
- Satunnaistetun ja kontrolloidun kokeen (SKK) johtaminen
- Mittaaminen ja havainnointi sekä analysointi ja dokumentointi
- Mittausten luotettavuuden varmistaminen
- Näyttöön perustuvan tutkimuksen kurssi
- SKK:n järjestelyjen johtaminen ja toteuttaminen
- Henkilöstön tehtävät
- Mittaaminen ja havainnointi
- Määrälliset ja laadulliset analysointiosuudet
- Yhdistäminen taktiikan analyysiksi (Kokonaisnäkemys ilmiöstä)
- Raportointi
- Tentti: Tutkimusmenetelmien soveltaminen käytäntöön.

Tutkimusraportin menetelmäosiossa edellytetään yhden tai useamman tutkimuksessa sovelletun menetelmän perusteltua valintaa ja kuvaamista kullakin neljällä osa-alueella.

Työelämäyhteydet

Tutkimuskoulutus palvelee ensisijaisesti pro gradu -tutkielman laatimista, mutta se palvelee myös tulevaa työelämää. Koulutus antaa lisäperusteita muun muassa tutkivaan työtotteeseen ja erityisesti operaatiotaidon ja taktiikan empiirisen tutkimuksen tekemiseen.

Maisteriopiskelijat tulevat jatkamaan opintojaan työelämästä, joten heillä on jo kokemusta siitä ympäristöstä, johon pro gradu -tutkielma tulee liitty-mään. Tutkielman aihe liittyy puolustusvoimien kehittämissuunnitelmien kautta johonkin konkreettiseen työelämän ongelmaan MPKK:n opinnäytetöiden aiheiden määrittely- ja valintaprosessin mukaisesti. Tutkielmassa suositellaan käyttämään työelämässä saatua havainto- tai mittausaineistoa. Opintojakso palvelee hyvin opiskelijan kasvua kohti sotatieteellistä asiantuntijuutta sil-mällä pitäen nimenomaan työelämää.

Opintojakso palvelee ensisijaisesti opiskelijan pro gradu -tutkielman laati-mista, mutta opintojaksoon sisältyy myös muita työelämää palvelevia piir-teitä. Koulutus antaa käytännön perusteita muun muassa tutkivan työtöteen syventämiseen sekä hyvän taktikon kykyjen ja taitojen syventämiseen sekä erityisesti taktiikan empiirisen tutkimusosaamisen parantamiseen. Nämä taidot ovat suoraan hyödynnettävissä ja edelleen kehitettävissä työelämässä ainakin:

- Oman joukon kouluttamis- ja johtamistehtävissä
- Päällikkötehtävissä
- Johto- suunnittelu- ja asiantuntijatehtävissä
- PV:n, puolustushaarojen ja joukko-osastojen tutkimus- ja kehittämistehtävissä
- Niissä toivottavasti moninaisissa tutkimuksissa, jotka ovat opiskelijan omissa intresseissä SM-tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ennen taktiikan tutkimus -opintojaksoa on suoritettava seuraavat opin-tojaksot:
- ▶ Sotatieteet tieteiden kentässä -jakson (YTUTKMEN1, 1 op)
- ▶ Metodiikan kurssi -jakson (YTUTKMEN2, 2 op)
- ▶ Tieteellinen kirjoittaminen (YM01A, 2 op)

Sotatieteet tieteiden kentässä -opintojakson (YTUTKMEN1) tarkoituksena on laajentaa tietämystä sotatieteellisestä tutkimuksesta tutustumalla sotatie-teellisen tutkimuksen kohteisiin, lähestymistapoihin ja menetelmiin, tieteel-liseen työtapaan sekä tutkimus- ja tieteenetiikkaa koskeviin kysymyksiin. Jakson aikana opitaan arvioimaan ja käyttämään tieteellistä informaatiota.

Metodiikan kurssi -opintojakson (YTUTKMEN2) tarkoituksena on saada tietämys MPKK:n tieteenalojen tutkimusmenetelmistä ja niiden käytännön sovelluksista.

Tieteellinen kirjoittaminen -opintojakso (YM01A) on yhdistetty pro gradu -tutkielman ohjaukseen. Jakson tarkoitus on:

- Perehtyä tieteelliseen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin vaatimuksiin
- Saavuttaa omalla alalla edellytettävät tieteellisen kirjoittajan perustaidot
- Osata itsenäisesti laatia tieteellinen tutkimusraportti
- Ymmärtää tieteellisen viestinnän vaikutukset operaatiotaidon ja taktiikan yhteiskuntaan liittyvässä vuorovaikutuksessa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetusmenetelmien valintaan vaikuttavat tavoitteiden ja opettajan lisäksi erityisesti opiskelijat. On tärkeää jo etukäteen miettiä, mutta erityisesti opetuksen aikana aistia, kuinka opiskelijat motivoituvat ja sitoutuvat tutkimuksen ja -menetelmien opiskeluun ja kuinka tehokkaasti oppiminen toteutuu. Opiskelijat eivät itsestään selvästi hyväksy ja omaksu esitettyjä asioita ja/tai niiden esittämistapoja. Olennaista on perustella asiasisällön lisäksi myös opetusmenetelmiin liittyvät valinnat hyvin.

On tärkeää pitää opiskelijon mielessä konkreettisesti, miksi tutkimus ja erityisesti menetelmäosaaminen on heille tärkeää. Tärkein syyhän on luonnollisesti, että tieteellinen tutkimus on vahvin saatavissa oleva peruste päätöksenteolle rauhan aikana. Tutkimus tulee ymmärtää ikään kuin rauhan ajan tilanteen arviointina, jonka tarkoitus on luoda sitä pohjaa, jolle PV:n toimintaa eri tasoilla koskevat päätökset rakentuvat yksityiskohtaisesti ja pitkäjänteisesti. PV:n ratkaisut ja tarpeet on pystyttävä perusteellisesti ja toimintamenetelmien todistusvoimaisesti sekä tarvittavan osaamisen ja toimintamenetelmien että järjestelmien osalta (taktiikka, johtaminen, koulutus jne.). Muussa tapauksessa kehittämishankkeet voivat pysähtyä odottamattomasti.

Vahvoja näkemyksiä esiintyy sotilailla luonnostaan, mutta tutkimuksessa asioita on pystyttävä katsomaan perinteisiä katsantokantoja laajemmin, kun etsitään kehittyneitä toimintatapoja. Tässä mielessä taktiikan perushyveenä oleva käytännöllisyys korostuu. Tieteellinen tutkimus tarjoaa selkeästi parhaan vaihtoehdon rauhan aikana, kun on tarkoitus aikaan saada kestävää kehitystä omassa perus- ja joukkoyksikössä, joukko-osastossa tai laajemmin. Asioiden perustelu vain omien yksittäisten havaintojen pohjalta johtaa umpikujaan. Tätä perusajatusta syvennetään koko opintojakson ajan.

Käyttökelpoisia opiskelumenetelmiä ovat ongelmalähtöinen oppiminen, tekemällä oppiminen ja havainnollistava opetus. Opintojaksolla käytetään useita opetus- ja opiskelumenetelmiä. Opetuksessa painotetaan aktiivisia oppimistehtäviä ja oppimiskeskusteluja. Perusteita opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta tekemistä ja asioita syventäviä keskusteluita painotetaan mahdollisimman paljon. Luennoilla painotetaan asioita, joita voi olla

hankala oppia pelkästään kirjallisesta materiaalista. Opiskelijoita kannustetaan aktiiviseen perusteiden opiskeluun sekä rohkeaan keskusteluun luennoilla. Opettajalta opintojakson toteutus vaatii muun muassa:

- Laaja-alaista ammattitaitoa
- Huolellista valmistautumista
- Oppimista tukevaa asennetta
- Kykyä valita ja käyttää opetusmenetelmiä laajalla kirjolla
- Tilanteen mukaista pelisilmää oppimisen optimoimiseksi.

Opintojakson toteutusta leimaa nousujohteisuus. Tämä näkyy muun muassa siten, että alkuvaiheen luennoilla kasvatetaan opiskelijoiden sisäistä kiinnostusta asiasisältöön sekä motivoidaan rohkeaan kysymyksenasetteluun ja ajatteluun. Opintojakson keskivaiheilla painopiste on asiasisältöjen kriittisessä tarkastelussa oppimistehtävien myötä. Opintojakson loppupuolella järjestettävässä tentissä kiinnitetään huomio opiskeltavan aineksen soveltamiseen siten, että se palvelee ja antaa parhaat mahdolliset perusteet opiskelijan oman pro gradu -tutkielman laatimiselle. Opintojakso huipentuu työryhmittäin tehtävään pienimuotoiseen empiiriseen tutkimukseen NPT-kurssilla.

Opintojakson perusajatukseen sisältyy, että maisteriopiskelijat saavat pitävät perusteet tutkimukselliseen kasvuunsa myös SM-tutkintoa pidemmällä aikajänteellä. Opiskelija opastetaan laajahkon tutkimusmenetelmällisen työkalupakin äärelle ja käyttöön siten, että pakista löytyy vastauksia ja suunta- viivoja myös monenlaisten jatkossa eteen tulevien haastavien tutkimus- ja kehittämistehtävien ratkaisuun. Kaikki opintojaksolla tehtävä työ palvelee ensisijaisesti pro gradu -tutkielman laatimista siitä huolimatta, että se antaa samalla perusteita myös myöhempiä tehtäviä varten. Taulukossa 1 on esimerkki opintojakson konkreettisesta ja nousujohteisesta toteuttamisesta opetus- ja opiskelumenetelmineen.

Taulukko 2. Esimerkki opintojaksojen 2C05A ja 2C04A yhteen nivotusta toteutuksesta.

VIIKKO	AIHE
1.lukuvuoden syksy	
38-39	YTUTKMEN1 ja YTUTKMEN2 (2C05A:n ja 2C04A:n lähtökohta) Sotatiheet ominaisuuksineen suhteessa tieteiden kenttään Sotatieteiden tieteenalojen tutkimusmenetelmiä ja sovellusaloja
40	2C05A Lähiopetus Operaatiotaidon ja taktiikan merkittävimpiä tutkimusmenetelmiä Oppimistehtävien (OT 1-4) antaminen Esimerkkitutkimuksia
43	2C05A Etätyö (OT 1-4)
44	2C05A Lähiopetus (OT 1-4 purkaminen) Työseminaari TI Taktiikan ja tutkimuksen trendit KE NPT:n kurssilla toteutettavan tutkimuksen suunnittelu TO Muuttujien valinta ja perustelut Johtaminen ja järjestelyt (satunnaistaminen ja kontrollointi) Mittaaminen (määrä) ja havainnointi (laatu) Analysointisuunnitelma Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi Tentti PE
45	2C05A Lähiopetus (NPT:n kurssi) Tutkimuksen valmistelu TI Mittareiden ja havaintovälineiden käyttö Varustaminen Koejärjestelyn rakentaminen Henkilöstön tehtävät ja toiminnan harjoittelu Satunnaistettu ja kontrolloitu koe KE Toiminta (Johtaja, mittaaja, havainnoija ja taistelija) Varusteiden palautus Kerätyn datan tarkastaminen ja syöttäminen koneelle Analysointi TO Datan tarkistus ja artefaktan poisto Määrälliset ja laadulliset analyysit → Päätelmät Yhdistäminen taktiikan tutkimukseksi → Päätelmät Vaihtoehtoiset tarkastelut → Päätelmät Raportoinnin aloittaminen → Kirjaaminen
48-50	2C04A Tutkimustyön tekeminen (1-3) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 1-työn palautus PE KLO 1600 mennessä NPT:n kurssin raportin palautus PE KLO 1600 mennessä
51	2C04A PROSEMINAARI 1 Tutkimussuunnitelma Koottu palaute NPT:n kurssin raporteista TO
1.lukuvuoden kevät ja 2.lukuvuoden syksy	
1	2C04A Tutkimustyön tekeminen (4)
6-9	2C04A Tutkimustyön tekeminen (5-8)

VIKKO	AIHE
15	2C04A Tutkimustyön tekeminen (9) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE
21	2C04A PROSEMI 2-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
23	2C04A PROSEMINAARI 2 Johdanto valmis Sisällysluettelo alaluvuittain
24-26	2C04A Tutkimustyön tekeminen (10-12)
31	2C04A Tutkimustyön tekeminen (13)
33-35	2C04A Tutkimustyön tekeminen (14-16) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 3-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
36	2C04A Tutkimustyön tekeminen (17)
37	2C04A PROSEMINAARI 3 14-16SY10 Johdannon lisäksi yksi pääluke valmis Muiden lukujen sisällöt (luetelmaviivat, kuvat, taulukot/vast.)
2.lukuvuoden kevät ja syksy	
12-14	2C04A Tutkimustyön tekeminen (18-20) Tekstipaja ja menetelmäpaja KE PROSEMI 4-työn palautus PE KLO 1600 mennessä
15	2C04A PROSEMINAARI 4 Viimeistelyä vaille valmis työ Kypsyysnäyte
16-17	2C04A Tutkimustyön tekeminen (21-22)
18	2C04A Tutkimustyön tekeminen Pro gradu -tutkielman palautus PE KLO 1600 mennessä
34	PRO GRADU -SEMINAARIT - Erillisen käskyn mukaan

Opiskelijan oletetaan olevan aktiivinen toimija. Hän on itse vastuussa oppimisestaan. Opiskelija ei ole tiedon passiivinen vastaanottaja, vaan aktiivinen tietojen ja taitojen rakentaja. Opiskelija pyrkii aktiivisesti ja tahtoen saavuttamaan asettamansa tavoitteet.

Opettajan sisällöllinen rooli alkaa hyvissä ajoin ennen opetuksen alkua. Opettaja suunnittelee opetuksen sisällöt ja hankkii tarvittaessa ulkopuoliset opettajat. Hän selvittää, mitkä sisällöt mahdollistavat parhaiten opetuksen tavoitteiden saavuttamisen, mitkä sisällöt soveltuvat parhaiten kohderyhmälle ja miten sisällöt kannattaa esittää. Opettaja sekä tarjoaa sisällöllistä asiantuntemustaan opiskelijoille suoraan että opastaa opiskelijoita sopivien tiedonlähteiden luo. Opettaja myös kannustaa ja motivoi opiskelijaa sekä huolehtii opiskelijasta, jolla on vaikeuksia päästä opiskelussa eteenpäin.

Konstruktivistisen oppimiskäsityksen painottuminen ilmenee käytännössä siten, että kussakin oppimistapahtumassa samanaikaisesti ja tavoitteen kannalta yhteen nivottuna:

- Esiterään ja käsitellään opetustapahtuman ydinsisältöä (itse asioita)

- Suositetaan parhaita mahdollisia lähestymistapoja asian käsittelemiseksi
- Opastetaan käsittelemään asioita useista näkökulmista
- Kannustetaan ja rohkaistaan opiskelijaa etenemään asioissa suuntaviittojen ohjaamana syvemmälle omien henkilökohtaisten tavoitteiden näkökulmista
- Tarjotaan opiskelijalle sekä opettajan että ryhmän asiantuntemusta käyttöön
- Keskustellaan asioista opiskelijan omien kysymysten pohjalta.

Toteutuspaikka

Taktiikan tutkimus -opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan MPKK:ssa Santahaminassa TAKTL:n johtamana.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa ensimmäisen lukuvuoden syksyllä syyskuussa aloitusluennoilla ja oppimistehtävän antamisella. Opintojakso päättyy ensimmäisen lukuvuoden syksyllä joulukuussa NPT:n kurssin jälkeen opiskelijoiden siirtymässä taktiikan pro gradu -tutkielman tekemiseen.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa TAKTL:n TUTKR:n opettaja (PT-OS).

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintojakson ensisijaisena kirjallisuusperustana ovat seuraavat TAKTL:n kirjat ja asiakirjat, joista löytyy opetusdioiden ja opetuksen ohella riittävä määrä viittauksia muuhun tarvittavaan kirjallisuuteen ja syventävään tiedonhakuun:
- Metteri Jussi: Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät operaatiotaidon ja taktiikan tutkimuksessa, 2006
- Huttunen Mika, Metteri Jussi (toim.): Ajatuksia operaatiotaidon ja taktiikan laadullisesta tutkimuksesta, 2008
- Taktiikan laitoksen opinnäytetöiden ohjaajan opas, 2009
- Huttunen Mika: Näkökulmia taktiikkaan – Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena, 2005
- Huttunen Mika: Monimutkainen taktiikka, 2010
- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä, AE6303, 28.3.2008
- Taktiikan laitoksen ohje opinnäytetöistä, AF9764, 4.4.2009.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu oppimistehtävistä, tentistä ja jatkuvasta arvioinnista.

Sekä oppimistehtävät, tentti että koko opintojakso arvioidaan HYVÄK-SYTTY/HYLÄTTY -periaatteella. Oppimistehtävien, tentin ja koko oppi-

misprosessin arviointiin sisältyy verraten paljon yksityiskohtaista palautetta. Tämä palaute kirjataan ja/tai annetaan suoraan vastauspapereihin sekä kasvokkain. HYLÄTTY-tapauksissa suoritetaan joko oppimistehtävä uusintana tai tentti uusin kysymyksin.

Palaute

Opiskelijapalaute kerätään jäsenneyllä (strukturoidulla) palautelomakkeella opintojakson jälkeen. Sanallista palautetta kerätään opintojakson puolivälissä ja lopussa. Palaute käsitellään opiskelijoiden kanssa yhteisessä tilaisuudessa ja kirjataan MPKK:n palaute- ja laatujärjestelmän mukaisesti.

2C05B Strategian tutkimus 12 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Strategian laitoksen käsitys tiedon luonteesta on laadullinen. Kaikessa opetuksessa pyritään opiskelijan todellisuutta koskevien käsitysten syventämiseen ja tarkentamiseen. Opiskelijaa ohjataan sisällön ymmärtämiseen ja kokonaiskuvan sekä laajempien yhteyksien tarkasteluun opetettavista aiheista.

Strategian opiskeluun kuuluu pyrkimys teoreettisen aineksen hyödyntämiseen tarkasteltavien ilmiöiden analysoinnissa ja yleistysten tekemisessä. Tavoitteena tässä on tapahtumien dynamiikan ja keskinäisten riippuvuussuhteiden hahmottaminen. Perustietojen (luennot) antamisen jälkeen opiskelijaa kannustetaan uuden tiedon luomiseen sekä kriittiseen pohdiskeluun ryhmäkeskustelujen sekä kirjallisten tehtävien avulla. Opiskelijan on sitouduttava yhteistoiminnalliseen oppimiseen, jossa hän kantaa päävastuun opetustavoitteiden saavuttamisesta. Opettaja on enemmän asiantuntija kuin pelkkä luennoitsija. Opettaja ei ole ”lopullisen totuuden” julistaja, vaan oppimisresurssien luoja, tiedon välittäjä ja oppimisprosessin kontrolloija.

Opiskelija-analyysi

Sotataidon strategian opiskelijat valitaan kurssille oman halukkuuden ja puolustusvoimien koulutustarveharkinnan perusteella. Ensimmäinen kriteeri tarkoittaa sitä, että opiskelijat ovat lähtökohtaisesti motivoituneita syventämään tietämystään sotataidosta. Jälkimmäinen tarkoittaa sitä, että opiskelijoita on 3-5. Kurssille saattaa osallistua JOO-opiskelijoita, jotka ovat jo opiskelleet yliopistomaailmassa kansainvälistä politiikkaa tai muita strategiaa sivuavia oppiaineita. Kurssi soveltuu kuitenkin myös pidemmälle ehtineille opiskelijoille, koska opetuksessa painotetaan kansainvälisen politiikan tapahtumien analysointia ja ymmärtämistä.

Oppimistavoite

Opiskelija ymmärtää strategian tutkimuksen lähtökohdat niin, että kykenee käyttämään niitä hyvin omassa tutkimustyössään ja kykenee arvioimaan tieteenalan keskustelua näiden lähtökohtien perusteella.

Sisältö

Strategian ja kansainvälisten suhteiden keskeisimpien teoriakoulukuntien ontologiset, epistemologiset ja metodologiset lähtökohdat ja niiden asema tutkimuksen tekemisessä.

Työelämäyhteydet

Upseeri on turvallisuuspolitiikan asiantuntija puolustusvoimien sisällä (esim. kouluttajana) ja muun yhteiskunnallisen vaikuttamisen kautta. Strategian syventäjät saavat perusteet laaja-alaiseen ja kriittiseen ajatteluun, joka helpottaa asiantuntijana kehittymistä. Opintojaksolla lisätään opiskelijoiden valmiuksia tutkivan työotteen hyödyntämiseen tulevaisuissa työtehtävissä ja tiedonhankinnassa.

Esitietovaatimukset

- ▶ 2B03A, Tutkimusmenetelmäopinnot (5op)
- ▶ Esitietovaatimuksista voidaan poiketa korvaavat opinnot osoittamalla.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Kurssi toteutetaan pääosin asiantuntija-alustusten käynnistämänä monimuoto-opiskeluna. Lähipäivinä luodaan perusteita strategian tutkimusmenetelmien ymmärtämiselle ja myöhemmillä lähipäivillä syvennetään. Erityisesti teoriakoulukuntiin ja metodeihin kiinnitetään huomiota. Etäjaksoilla opiskelija perehtyy hänelle osoitettuun materiaaliin, valmisteele tutkielman, jossa vertailee eri teoriakoulukuntien lähtökohtia ja niiden vaikutuksia tutkimukselle sekä laatii muita harjoitustöitä. Pienryhmätöiden ja itsenäisesti laadittavien esitysten tavoite on tukea opiskelijan Pro Gradu -työtä antamalla esimerkkejä erilaisista käyttökelpoisista lähestymistavoista tutkimusongelmaan ja –kysymyksiin sekä laajentamalla opiskelijan metodologista tietämystä. Valtaosa kurssimateriaalista on englanninkielistä.

Toteutumisaika

Maanpuolustuskorkeakoulu ja itseopiskelu.

Toteutusajankohhta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden keväällä ja syksyllä.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa strategian laitoksen professori yhdessä maisterien opettajan kanssa.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jackson, Robert & Sørensen, Georg: Introduction to International Relations: Theories and approaches (2007 tai uudempi).
- Kenneth Waltz: Theory of International Politics (1979)
- Alexander Wendt: Social Theory of International Politics (2002)
- Hedley Bull: The Anarchical Society (3. tai uudempi laitos)
- Kantola, Johanna & Valenius, Johanna (toim.): Toinen maailmanpolitiikka: 10 käsitettä feministiseen kansainvälisten suhteiden tutkimukseen (2007).
- Hakovirta, Harto: Maailmanpolitiikka: Teoria ja todellisuus (2002).

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjallisten töiden arviointi ja jatkuva opettaja-arviointi. Arvosana ei vaikuta maisterioppilaiden järjestykseen. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Palaute kerätään maisterikurssin loppupalautteen yhteydessä.

2C05C Sotahistorian tutkimus 12 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Historiatieteessä ja sotahistoriassa tämä tarkoittaa yksityiskohtien selvittämistä ja kysymysten hahmottamista sekä niiden pohjalta suurempien kokonaisuuksien ymmärtämistä. Opintojakso sisältää luentoja, oppilasesitelmää, ryhmätöitä ja kirjallisia tehtäviä ja esityksiä. Opettajan tehtävänä on toimia asiantuntijana ja ohjaajana, luoda resurssit ja auttaa opiskelijoita oppimisprosessin edetessä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso kuuluu sotahistorian menetelmäopintoihin. Kohderyhmänä ovat ne sotatieteiden maisterin tutkintoa suorittavat opiskelijat, jotka ovat valinneet sotahistorian suuntautumisvaihtoehdokseen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hallitsee keskeiset sotahistorian tutkimuksen perusteet ja menetelmät ja pystyy tältä pohjalta laatimaan pro gradu tutkielman.

Sisältö

Opintojakson päätyttyä opiskelijan on kyettävä tarkastelemaan menneisyyttä kriittisen tieteellisen ajattelun pohjalta. Opintojaksolla syvennetään tietämystä sotahistorian tutkimuksen tieteellisestä traditiosta, erilaisista tieteellisistä suuntautumisvaihtoehdoista sekä sotahistorian tutkimuksessa käytävissä olevista menetelmistä.

Työelämäyhteydet

Opintojakso kehittää analyttistä ajattelua, myös jokapäiväistä arkielämää varten.

Esitietovaatimukset

- ▶ Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op
- ▶ 2B03AA Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 1 op
- ▶ Sotatieteiden tieteenalan kandidaatin tutkielma seminaareineen 10 op
- ▶ YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op
- ▶ YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luentoja, kirjallisuusanalyysseja ja perehtymistä valmistuneisiin kandidaatin tutkielmiin. Luentoja 54 tuntia, kirjallisuusanalyysseja 81 tuntia ja harjoitustöitä 189 tuntia. Yllä esitetty tuntijako on ohjaava. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulun Sotahistorian laitos toteuttaa opintojakson.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. vuoden syys- ja kevätlukukausilla.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Sotahistorian laitoksen professori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Valitaan kullakin kurssilla erikseen.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustyöt arvioidaan läpäisyperiaatteella. Hyväksytty tai hylätty.

Palaute

Opintojakson johtaja kerää opintojaksosta palautteen opiskelijoilta ja opettajilta. Opintojaksosta laaditaan kertomus, jossa saatu palaute analysoidaan.

LIITE 3 SOTILASPEDAGOGIIKKA

Perusopinnot

3A01_2010 Sotilaspedagogiikan perusteet 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Kadetit muodostavat opiskelijoiden pääjoukon. Kadettien lisäksi opintojaksolle voi osallistua opiskelijoita muista korkeakouluista ja yliopistoista joustavalla opinto-oikeudella. Opiskelijat ovat pääosin heterogeenisiä mutta heitä kaikkia yhdistää se, että heillä kaikilla on aiempia koulutus- ja kasvatusta, sekä opiskelu- ja oppimiskokemuksia suomalaisessa yhteiskunnassa ja valtaosalta myös puolustusvoimissa vähintään varusmiespalveluksen ajalta.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikan alan (sotatieteenalana ja pääoppiaineena) ja keskeisiä perusteita sekä yhteyksiä lähipääoppiaineisiin ja -tieteisiin sekä käytäntöihin. Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikan keskeisimpiä käsitteitä.

Sisältö

- Oppimis-, opiskelu- ja kouluttajakokemusten erittely ja analysointi
- Sotilaspedagogiikan luonne pääoppiaineena ja sotatieteenalana
- Johdatus kouluttajuuden ja toimintakyvyn sekä koulutuskulttuurin käsitteisiin
- Johdatus ihmis-, oppimis- ja opetuskäsitteisiin
- varusmieskoulutuksen ja -kasvatuksen kehittämistarpeita sekä mahdollisuuksia yhteiskunnallisten ja puolustusvoimallisten muutostekijöiden ristipaineissa

Työelämäyhteydet

Opetus liitetään opiskelijoiden kokemuksiin ja näkemyksiin sekä tätä kautta puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen koulutusjärjestelmän nykyisiin ongelmiin ja vahvuuksiin. Näistä lähtökohdista opiskelijoita ohjataan opiskelemaan tuleviin töihinsä ja kehittämään opintojensa avulla sotilasammattilisuuttaan jatkuvassa käytännön ja teorian vuorovaikutuksessa. Opintojakso kehittää opiskelijoiden valmiuksia kouluttajatehtäviin - tuleviin kouluttajatehtäviin. Opintojakso kehittää opiskelijan valmiuksia asemoida perusopinnot laajempaan teoreettiseen ja toiminnalliseen kehykseen, mikä luo perustaa toimintakyvyn ja suorituskyvyn systemaattiseen kehittämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksot 3A01_2010 Sotilaspedagogiikan perusteet ja 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 toteutetaan yhtä aikaan opintojakson Kouluttajana kehittyamisen kanssa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja, ryhmätyöskentelyä ja lukemista. Opintojakson rytmi rakennetaan siten, että menetelmät vuorottelevat. Ideana on, että luentojen jälkeen siirrytään ryhmätyöskentelyyn ja ryhmätyöskentelystä yksilökohtaiseen opiskeluun. Luennoilla käsitellään vain opintojaksokirjallisuuden keskeisiä kohtia ja odotetaan että opiskelijat ovat orientoineet itseään lukemalla ja ryhmäkeskusteluilla. Opintojaksolle on varattu kadetतिकurssin läpiviennistä noin 17 tuntia, josta luentoihin käytetään enintään 5 tuntia, yksilökohtaiseen opiskeluun vähintään 10 tuntia ja ryhmäkeskusteluihin noin 2 tuntia.

Opintojakso aloitetaan esittelemällä sotilaspedagogiikka pääoppiaineena ja havainnollistetaan sotilaspedagogiikan opetuksessa käytettäviä keskeisiä pedagogisia periaatteita ao opintojaksolla tapahtuvan opiskelun näkökulmasta. Alustuksen jälkeen siirrytään varusmieskoulutuksen ja –kasvatuksen kehittämistarpeisiin sekä mahdollisuuksiin omien kokemusten näkökulmasta. Kokemusten erittelyn jälkeen ryhdytään analysoimaan kokemuksia sotilaspedagogiikan keskeisten käsitteiden ja teorian avulla. Analyysillä osoitetaan sotilaspedagogiikan teorian ja käytännön välinen yhteys. Analyysi tähtää siihen, että sotilaspedagogiikan ydinkäsitteet ja -ajatuksot tulevat opiskelijoille merkitykselliseksi liittyen jo aiemmin kertyneisiin kokemuksiin. Kokemuksen avaaminen helpottaa myös opintojakson aikana ja lopuksi toteutettavaa oppimisen arviointia. Yksilötyönä tehtävässä oppimistehtävässä opiskelija esittelee analyysinsä omien oppimis- ja kouluttajakokemusten ja sotilaspedagogiikan teorian välisistä yhteyksistä sekä kiteyttää henkilökohtaisen näemyksenä kouluttamisesta ja kouluttajuudesta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Professori Juha Mäkinen, JOSPEL

Kapteeniluutnantti Christian Långstedt, SKOPR/JOSPEL

Erikseen nimettäviä apukouluttajia

Tentittävä kirjallisuus:

Kouluttajan Opas (2007). Helsinki: Edita Prima.

Muu kirjallisuus:

- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. (2009). Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Edita Prima (pl luku 6).
- Halonen, P. (2007). Puolustusvoimien koulutuskulttuurin rakentuminen (osittain).

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Oppimista arvioidaan yksilötyönä tehtävän oppimistehtävän ja kirjatentin perusteella.

Kirjatentissä osoitetaan että luettu on ymmärretty ja liitetty merkitykselliseksi osaksi omia kokemuksia. Oppimistehtävässä osoitetaan tentittävän kirjallisuuden hallintaa ja kykyä soveltaa teoriaa käytännön ongelmanratkaisutilanteissa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakso rakentuu konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaisesti, jossa opiskelijoille luodaan mahdollisuudet aktiiviseen omien tietorakenteiden muodostamiseen sekä tutkivaan työotteeseen, tavoitteena yksilölliset syvällisiä oppimisprosesseja tukevat oppimisympäristöt. Keskeinen osa oppimisen onnistumista ja siirtovaikutusta on opiskelijoiden oma ymmärrys, vastuuntunto omasta oppimisesta sekä sitoutuminen, joita pyritään aktivoimaan aikuiskoulutuksen keinoin. Toiminnallisuus tukee kokemuksellista oppimista.

Opiskelija-analyysi

Kadetit ovat korkeakouluopiskelijoita, jotka opiskelevat Maanpuolustuskorkeakoulussa

puolustusvoimien rauhan ja sodan ajan tehtäviin. Jokaisella opintonsa aloitaneella kadetilla on kokemuksia sotilaspedagogiikasta joko kouluttajan tai koulutettavan näkökulmasta sekä puolustusvoimista toimintaympäristönä vähintään varusmiespalveluksen ajalta. Noin puolet opintonsa aloittaneista on ollut töissä puolustusvoimissa. Noin 80 prosenttia vastavalmistuneista luutnanteista sijoittuu kouluttajatehtäviin. Edellä esitetyn perusteella opintojaksojen toteutus voidaan liittää opiskelijoiden omakohtaisiin kokemuksiin.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee mistä ja miten hyvä kouluttajuus rakentuu sekä miten hän voi kehittää omaa kouluttajuuttaan. Opiskelijan tulee osata suunnitella, toimeenpanna, arvioida ja kehittää taidon oppimiseen tähtäviä koulutus tapahtumia sotilaspedagogiikan teoriaan sitoen. Opiskelijan osaa kouluttaa sotilain perustaitoja vaihteittain, toistokoulutuksen kautta ja palvelusturvallisesti.

Sisältö

- Sotilaspedagogisia, psykologisia ja didaktisia perusteita opiskelijoiden kouluttajuuden ja toimijuuden edelleen kehittämiseksi
- taidon opettamisen teoriaa ja käytäntöjä
- ihmis-, oppimis- ja opetuskäsitusten laajentaminen ja käytäntöön nivominen
- kouluttajuuden ja sotiluuden perusteita
- opettamisen, opiskelun ja oppimisen perusteita
- harjoitussuunnitelman tarkoitus, sivuasetukset, rakenne, sisältö ja kieli
- perussotilastaitojen kehittämiseen tähtäävät harjoitustyypit
- palautteen tarkoitus, muodostaminen ja antaminen
- vaatimukset kadettiharjoituksille ja kadettiharjoituksien suunnittelu sekä toteuttaminen

Työelämäyhteydet

Opintojaksossa hyödynnetään eri joukko-osastojen parhaita käytäntöjä mm. käyttämällä apuna MPKK:n ulkopuolisia kouluttajia.

Esitietovaatimukset

▶ Varusmiesten Johtaja- ja kouluttajakoulutus -normin ja Kouluttajan Op-paan (2007) sisältöjen hallinta edesauttaa opintojaksolla toimimista.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan samanaikaisesti 3A01_2010 Sotilaspedagogiikan perusteet ja 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 -opintojaksojen kanssa.

Opintojaksolla käytetään opetusmenetelminä luentoja ja kadettiharjoituksia. Opintojaksolle on varattu kadettikurssin läpiviennistä noin 28 tuntia sekä tst- ja ampumarjoituksissa noin 37 tuntia. Näistä luentoihin käytetään noin 15 tuntia ja kadettiharjoituksiin noin 50 tuntia. Lisäksi kadettiharjoituksia toteutetaan opintojaksoilla 3A03, 3A06, kieliopinnoissa ja kurssinjohtajan toteuttamina yhteensä kymmeniä tunteja. Jokainen kadetti saa tehtäväkseen johtaa kaksi harjoitusta. Toistojen maksimoimiseksi harjoitukset toteutetaan ryhmittäin. Kadetti tekee pitämistään harjoituksistaan itsearvion. Tämän lisäksi kadetti tekee vertaisarvion toisen kadetin pitämästä harjoituksesta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu lähialueineen, taistelu- ja ampumarjoitukset Santahaminassa ja ampumarjoitus Vuosangassa.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapteeniluutnantti Christian Långstedt, SKOPR/JOSPEL

Kapteeni Tuomo Rusila, SKOPR/JOSPEL

Professori Juha Mäkinen, JOSPEL

Tentittävä kirjallisuus:

Uusikylä, K. & Atjonen, P. (2005). Didaktiikan perusteet. Helsinki: Werner Söderström.

Muu kirjallisuus:

- Varusmiesten johtaja- ja kouluttajakoulutus -normi
- Salo, M. (2004). Alokkaat talon tavoille: etnografinen tapaustutkimus Bourdieun sosiologian näkökulmasta. Helsinki: Edita.
- Erikseen jaettava opintojakson opetusmateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvosana muodostuu seuraavista tekijöistä:

- kirjatentistä
- harjoitussuunnitelmien arvioinnista
- kadettiharjoitusten arvioinnista
- ammunnan johtamissuorituksen arvioinnista
- Lisäksi arvioinnissa käytetään hyväksi vertaispalautetta ja itsearviota.
- Opintojakson arvioitavat osat arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa. Jokaisesta kadettiharjoituksesta annetaan kirjallinen palaute.

3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Aseiden käytön koulutus 1 rakentuu konstruktivistisen oppimiskäsityksen mukaisesti, jossa opiskelijoille luodaan mahdollisuudet aktiiviseen omien tietorakenteiden muodostamiseen sekä tutkivaan työtöteeseen, tavoitteena yksilölliset syvällisiä oppimisprosesseja tukevat oppimisympäristöt. Vahvasti erityyppisten normien ohjaamassa toiminnassa ei kuitenkaan korostu yksilöllinen ja yhteisöllinen tiedon kehittäminen. Opiskelijalta odotetaan halua ja kykyä opiskeluun, jossa korostuu täsmällisyys, aktiivisuus ja mallien mukaan toimiminen. Toiminnallisuus tukee kokemuksellista oppimista.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat (kadetit) ovat peruskoulutustaustaltaan kaikista puolustushaaroista ja aselajeista. Opiskelijat ovat ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla on takana 1-2 vuoden palveluskokemus puolustusvoimissa. Näin ollen jokaisella opintonsa aloittaneella kadetilla on kokemuksia sotilaspedagogiikasta joko kouluttajan tai koulutettavan näkökulmasta sekä puolustusvoimista toimintaympäristönä vähintään varusmiespalveluksen ajalta. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla useammankin vuoden palveluskokemus puolustusvoimissa. Kadettien taustat huomioidaan soveltuvilta osin. Edellä esitetyn perusteella opintojaksojen toteutus voidaan osin liittää opiskelijoiden omakohtaisiin kokemuksiin.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa suunnitella, toteuttaa ja johtaa perustavia ase- ja ampumakoulutuksen harjoituksia. Opiskelija osaa palvelusturvallisuuden käsitteen ja varomääräysten merkityksen osana ase- ja ampumakoulutusta. Opiskelija tuntee aseiden käytön koulutuksen perusteet ja turvallisuustekijät sotilasorganisaatiossa. Opiskelija tuntee ammunnan toimihenkilöiden merkityksen ja osaa toimia perustehtävissä, kuten tulitoiminnan valvojana.

Sisältö

- puolustusvoimien palvelusturvallisuusnormit
- keskeisten aseiden käytön koulutus
- toiminta ase- ja ampumakouluttajana
- ammunnanjohtajakoulutus/koulutuksen järjestäminen (kouluammunnat, käsikranaatti ja tulenkuvaukset)
- toiminta ammunnan eri toimihenkilötehtävissä

Saavutettavat oikeudet/pätevyudet:

- kouluammuntojen johtaja (pienikaliiperiset aseet)(002)
- kouluammuntojen johtaja (pst-aseet)(1901)
- syytysvälineiden käsittelyharjoituksen ja tulenkuvauksen johtaja (120)
- käsikranaatin heittoharjoituksen johtaja ml. AJR (011)

- tulitoiminnan valvoja (pienikaliiperiset aseet)(005)
- tulitoiminnan valvoja (kvksko)(199)
- oikeus käyttää Janter ja Jaster maalilaitteita (661, 6611)
- suojeluharjoituksen johtaja (harjoituskaasut, tiiveyskoe, polttotaistelulaineet) (906)
- hätäensiapukurssi
- ADR/VAK-tiedostavakoulutus

Ilmasotalinjan ohjaajalinja saavuttaa opintojaksolla oikeuden 002 sekä pätevyudet hätäensiapukurssilla ja ADR/VAK-tiedostavassa koulutuksessa. Tämän jälkeen opetuksessa syvennyttään puolustusvoimien palvelusturvallisuusjärjestelmään erityisesti oman puolustushaaran näkökulmasta.

Työelämäyhteydet

Opintojakson sotaharjoitusjaksoilla esim. ulkopuolisten kouluttajien ja valvojen avulla tuodaan opetukseen joukko-osastojen parhaita käytäntöjä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Varusmiesten Johtaja- ja kouluttajakoulutus -normin ja Kouluttajan Op-paan (2007) sisältöjen hallinta edesauttaa opintojaksolla toimimista.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan samanaikaisesti 3A01_2010 Sotilaspedagogiikan perusteet ja 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen -opintojaksojen kanssa.

Verkkoavusteinen orientoiva jakso (1,5 vko), jossa luentoja (50%), ryhmätöitä ja verkkoperustaisia töitä (25%) ja itseopiskelu (25%), taistelu- ja ampumaharjoitukset (2 vko), jossa oppilasharjoituksia ja ammuntoja. Ampumaharjoitus (3vko), jossa toimihenkilötehtäviä ja ammuntoja.

Syksyn lähiopetuksen päätapahtuma on kaksiosainen taistelu- ja ampumaharjoitus, jossa annetaan malleja ase-, ampuma- ja taisteluharjoituksen toteuttamisesta ja harjaannutaan ase- ja ampumakoulutuksen sekä taisteluharjoituksen kouluttajina ja johtajina. Kevään päätapahtumana ampumaharjoitus, jossa opiskelijat harjaantuvat valmistavan ase- ja ampumakoulutuksen toteuttamisessa sekä antavat käytännön osaamisen näyttöjä. Lisäksi opintojakson asioista järjestetään kirjallinen tentti ml. oikeuksiin tähtäävän opetuksen osalta teoreettisen osaamisen näyttö.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu lähialueineen, taistelu- ja ampumaharjoitukset Santahaminassa ja ampumaharjoitus Vuosangassa

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukausi

Vastuutaho

Kapteeni Tuomo Rusila, SKOPR/JOSPEL

Kapteeniluutnantti Christian Långstedt, SKOPR/JOSPEL

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tentittävä kirjallisuus:

Palvelusturvallisuusnormit: kuulusteltava osuus määritetään erikseen.

Muu kirjallisuus:

- Kouluttajan opas (2007)
- Ampumakoulutusopas (1991)
- Kevytasekäsikirja (2004)
- Ryhmänjohtajan käsikirja (2003)
- Raivaamisopas (2001)
- Räjähdeiden raivaamisen (EOD) käsikirja (2002)
- Suluttamisopas (1992 tai uudempi)
- Talvikoulutusopas (2004)
- Sinkoampujan käsikirja (1995)
- Sotilaan käsikirja (2008)

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Tentti:

- syvennetään opiskelijan osaamista, samalla varmistetaan varomäärarysten normien mukaisesta osaamisesta.

Harjoitustyöt:

- oman oppimisen arviointi, kirjalliset työt, käytännön osaamisen näyttökokeet ja kadettiharjoitukset.

Opintojakson läpäisyyn ja oikeuksien esittelyyn vaaditaan vähintään 75 % kunkin osatentin kokonaispistemäärästä, hyväksytysti suoritettujen harjoitustyöt/vast sekä käytännön osaamisen näyttökokeen hyväksytyt suoritukset. Mahdollisuus kahteen uusintakertaan. Toista uusintaa edeltää viikonloppuna pidettävä kertauskoulutus.

Tentti (ml. teoreettisen osaamisen näyttökoe) arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5. Arvosana 1 saavutetaan 75%:lla kokonaispistemäärästä. Käytännön osaamisen näyttökoe arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5. Arvosana 1 saavutetaan 75%:lla kokonaispistemäärästä. Muut harjoitustyöt/vast. arvioidaan hyväksytyt/hylätyt. Opintojaksolla toteutettujen ammunnan johtamissuoritukset ja kouluttamisharjoitukset (kadettiharjoitukset) arvioidaan osana opintojakson 3A02 Kouluttajana kehittyminen arviointia numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sanallinen palaute opintojakson kunkin osakokonaisuuden päätteeksi.

3A04MAA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Oppiminen perustuu realistiseen konstruktivismiin, missä toimintaympäristö kuvataan realistisesti. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat suorittaneet sotilaspedagogiikan perusopinnot ennen 3A04 opintojakson aloittamista. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään, että opiskelija ymmärtää oppimisen perusmekanismit, osaa aseiden käytön koulutuksen perusteet sekä osaa fyysisen kasvatuksen perusteet.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa kehittää koulutustaitoaan Maavoimien perusharjoituksissa, fyysisen koulutuksen kokonaisuudessa sekä taisteluampumakoulutuksen osaamisessaan
- osaa syventää näkemystään sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämiseksi käyttämällä puolustusvoimien koulutusta koskevaa kotimaista tutkimusta koulutuksen suunnittelun tukena
- osaa soveltaa aiemmin oppimaansa teoriaa koulutusikäntöissään.
- tuntee maavoimien koulutuksen toimintaympäristöä ja koulutuksen käytäntöjä

Sisältö

Opiskelun painopisteenä on Maavoimien taistelukoulutus, fyysinen kasvatus ja taisteluampumakoulutus. Opiskelija lisää tietoaan Maavoimien koulutuksen tutkimuksessa, sekä oppii suunnittelemaan ja johtamaan ampumaharjoituksia sotilaan toimintakyvyn kehittämisen ja turvallisuuden näkökulmista. Opiskelija oppii suunnittelemaan ja johtamaan nousujohteista, monipuolista ja virkistävää fyysistä koulutusta ja -kasvatusta. Jaksolla yhtenäistetään koulutuksessa käytettäviä käsitteitä, määritelmiä ja menetelmiä. Opintojakso koostuu seuraavista osioista:

- Maavoimien taistelukoulutus 3,5 op
- Taisteluampumakoulutus 1,0 op
- Fyysinen kasvatus 1,5 op.

Työelämäyhteydet

Osassa harjoituksia opiskelija saa johtaakseen varusmiehiä.

Esitietovaatimukset

Osallistuminen edellyttää seuraavien opintojen hyväksytyä suorittamista:

- ▶ 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen tai 3A02 Ihminen toimijana ja oppijana
- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus (1)
- ▶ 3A06A Liikuntakasvatus.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Oppimisympäristö ja opetusmenetelmät vaihtelevat tilanteen mukaan, kuitenkin siten että opiskelija ehtii ymmärtämään miksi asiat tehdään niin kuin ne tehdään. Opetusta pyritään integroimaan maastoharjoituksiin parhaalla mahdollisella tavalla ja soveltuvin osin. Maastoharjoituksissa toistetaan ja harjoitellaan, teoriassa ja muodollisessa opetuksessa opetettu asiakokonaisuus tai sen osa.

Toteutuspaikka

Opinnot toteutetaan PAT-koulussa.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotilaspedagogiikan pääopettaja/ vast. Maasotakoulussa kapteeni Seppo Naapila / Sotilaspedagogiikan pääopettaja.

Kirjallisuus:

- Toiskallio, J. Halonen, P. Kalliomaa, M. & Anttila, J. 2003. Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille.
- Evans, K.L. 2003. Modernizing soldier training through research. USA: U.S. Army Research Institute.
- Toiskallio, J. (toim) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa. Vaasa. Ykkös-offset Oy.
- Kauranen, K. 2005. Motoristen taitojen opettaminen sotilaskoulutuksessa. Lappeenranta. MAASK.
- Varo- ja pysyväismääräykset (hallittava osuus määritetään erikseen).
- Kouluttajan opas 2007 (kadettiharjoitusten runko).
- Komppanian hyökkäyksen tutkimus (Maavoimien tutkimus/ osia) => opitunnilla koottu käsittely.
- Uuden Komppanian taisteluohjeen luonnoksen (2008, luku 6), Komppanian kouluttaminen ja perustaminen.
- Poikela, Esa & Poikela, Sari. Kriittisyys ja ongelma-perustainen oppiminen.
- Harjoituksissa lähteinä lisäksi: Ryhmän johtajan opas, Sotilaan käsikirja, sekä aseiden käsikirjat ja käyttöohjeet.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arviointilomakkeena käytetään uuden JOKO PAK 30.1.2009 koulutussuorituksen- ja johtamissuorituksen arviointilomaketta. Arvioinnissa kootaan itse- vertais- ja valvojan arvio. Harjoituksen valvoja arvioi samalla itse- ja vertaisarviointikykyä (rehellistä, objektiivista, rakentavaa). Lopullisen arvosanan antaa valvoja 0,5 numeron tarkkuudella. Vertaisarvioijiksi määrätään aina kaksi opiskelijaa. Vertaisarvioijat osallistuvat harjoitukseen ns. normaalisti. Palauteen olennainen osa on sanallinen ja kirjallinen kehittävä palaute.

Opintojaksosta pidetään yksi kirjallinen koulutyö. Koulutyön lukuvaatimukset määrittää sotilaspedagogiikan pääopettaja. Tämän lisäksi jokainen kadetti johtaa ainakin yhden arvosteltavan opetusharjoituksen - sovelletun koulutyön. Opintojakson arvosana muodostuu koulutyön ja opetusharjoituksen arvosanojen keskiarvosta (jos useampi johdettu harjoitus, niin paras arvosana 50 %, kirjallinen koe 50 %). Opetusharjoitus on sovellettu koulutyö, jonka arvosanaa ei voi korottaa. Koulutyöt arvioidaan arviointiohjeen (2009) mukaan. Koulutyöt arvioidaan numeerisella arvosanalla 0 - 5. Opintojakson aikana on myös muita arvioitavia suorituksia, nämä arvioidaan pääasiassa hyväksyty-hylätty asteikolla. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Koulutus toteutetaan ohjattuina ja valvottuina opiskelijaharjoituksina siten, että jokainen opiskelija saa johtaakseen ainakin yhden harjoituksen vertaisilleen. Opiskelija saa ns. 360-palautteen koulutus- ja johtamissuorituksestaan harjoituksen päätyttyä. Arviointilomakkeet laaditaan kahtena kappaleena. Toinen kappale jää opiskelijalle, ja toinen toimitetaan kouluttajan toimesta kurssinjohtajalle taltioimista varten. Jaksopalaute kerätään opintojakson viimeisellä viikolla. Tätä palautetta käytetään tukena opintojakson kehittämispalaverissa.

3A04MERI Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson suunnittelua ohjaava oppimiskäsitys on se, että opiskelija oppii tarvittavat perusteet luennoilla ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu suoritettavissa kirjallisissa ja käytännön oppimistehtävissä ja harjoituksissa sekä opetuskeskusteluissa. Oppimiskäsitystä ja opetusta ohjaa sekä behavioristisen, konstruktivistisen että kokemuksellisen oppimisen periaatteet jaksokohtaisesti.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään kaikille merikadettikurssin linjojen opiskelijoille sotilaspedagogiikan perusopinnoissa linjakohtaisin painotuksin ja eroin. Opiskelijoiden teoreettinen lähtötaso, niin pedagogisesti kuin ammatillisesti, opintojakson alkaessa on hyvin samankaltainen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa kehittää koulutustaitoaan Merivoimien perusharjoituksissa ja fyysisen koulutuksen kokonaisuudessa sekä taisteluumunnoissa
- osaa syventää näkemystään sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämiseksi käyttämällä puolustusvoimien koulutusta koskevaa kotimaista tutkimusta koulutuksen suunnittelun tukena
- osaa soveltaa aiemmin oppimaansa teoriaa koulutusikäntönsään.
- tuntee merivoimien koulutuksen toimintaympäristöä ja koulutuksen käytäntöjä

Laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmälinja

A Koulutustaito ja osaamisen kehittäminen Merivoimissa 3 op

- Opiskelija osaa kehittää taitojaan koulutuksen suunnittelussa vastuullisena kouluttajana tai I-upseerin tehtävässä
- Opiskelija osaa kehittää koulutustaitoaan Merivoimien koulutusyksikössä ja/tai aluksen perusharjoituksissa
- Opiskelija osaa syventää näkemystään sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämiseksi käyttämällä merivoimien koulutusta koskevaa kotimaista tutkimusta koulutuksen suunnittelun tukena,
- Opiskelija tuntee merivoimien koulutuksen toimintaympäristöä ja koulutuksen käytännön toteutusta

B Puolustushaarakohtainen taistelukoulutus ja aseiden käytön koulutus 1,5 op

- Opiskelija osaa ja ymmärtää toiminnan alusympäristössä eri hälytystilanteissa
- Opiskelija osaa kehittää turvallisesti taistelijan toiminta- ja suorituskykyä ammunnoissa

- Opiskelija tuntee varomääräysten ja palvelusturvallisuusohjeiden merkityksen turvallisuuden perustana
- Opiskelija osaa aseiden käytön koulutuksen merivoimien toimintaympäristöissä sekä
- Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa taisteluammuntoja alusympäristössä

Rannikkojoukkolinja

A Taistelijan toimintakyky rannikolla 2,5 op

- Opiskelija osaa syventää tietämystä fyysisen kunnan merkityksestä yksittäisen sotilaan ja joukon suorituskykyyn eri olosuhteissa merivoimien toimintaympäristössä.
- Opiskelija osaa arvioida analyttisesti omia kokemuksiaan toimimisesta rannikon vaativissa olosuhteissa sekä kehittämään omaa toimintakykyään analyysinsä perusteella.
- Opiskelija osaa soveltaa joukon ja yksittäisen taistelijan kouluttamisen sotilaspedagogisia teoriaperusteita rannikon erikoisolosuhteissa.

B Rannikkojääkäreiden aseiden käytön koulutus 2 op

- Opiskelija tuntee taisteluammuntoihin liittyvät varomääräykset sekä aseiden tekniset ohjeet ja manuaalit
- Opiskelija osaa taistelijaparin ja partion taisteluammunnan johtamisen rannikon ja saariston olosuhteissa
- Opiskelija osaa kouluttaa ja huoltaa rannikkojääkäreiden aseet ja johtaa yksittäisen aseiden taisteluammunnan rannikon ja saariston olosuhteissa.
- Opiskelija ymmärtää rannikkojääkäreiden aseiden tulen tehon ja niiden käyttöperiaatteet

Kaikki linjat

C Fyysinen kasvatus ja testaus 1,5 op

- Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa fyysisistä kuntoa kehittäviä harjoituksia merivoimien toimintaympäristössä
- Opiskelija osaa kehittää omaa fyysistä kuntoaan ja osallistuu vuosittain kenttäkelpoisuustesteihin tavoitetasolla HKI 4,0
- Opiskelija tuntee testausturvallisuuden merkityksen osana fyysisen kunnan testausta

Sisältö

A Koulutustaito ja osaamisen kehittäminen Merivoimissa 3 op

- Koulutustaidon opetustapahtumien suunnittelu ja johtaminen harjoituksina koulutusyksikössä ja/tai aluksella (pp. johtamis- ja viestivälineiden sekä järjestelmien kouluttaminen ja merimiestaidon vakioharjoitukset)
- Toimintakyvyn kehittämisen ja turvallisuuden huomioiminen opetuksessa
- Palautteen kerääminen ja analysointi koulutustaidon kehittämiseen liittyen

A Taistelijan toimintakyky rannikolla 2,5 op

- Vesistökuulutus
- Tiedustelu- ja sissitoiminta rannikon erityisolosuhteissa
- Vuodenaikojen ja olosuhteiden vaikutus taistelijan toimintakykyyn sekä joukon suorituskykyyn
- Suorituskyvyn ja kuormittavuuden mittaaminen pienimuotoisena kenttäkokeena

B Puolustushaarakohtainen taistelukoulutus ja aseiden käytön koulutus 1,5 op

- Aluksen eri hälytystilat ja niiden merkitys
- Aluksen ammuntojen suunnittelu ja johtaminen
- Aluksen ase- ja järjestelmäkoulutus
- Varomääräykset liittyen laivatykistöammuntoihin
- Aluksen varoupseeri, 5111

B Rannikkojääkäreiden aseiden käytön koulutus 2 op

- 7.62 konekivääri PKM, 12.7 ilmatorjuntakonekivääri, 40 kranaattikonekivääri 2005, 40 kranaattipistooli 2002, 7.62 tarkkuuskivääri 85, 8.6 tarkkuuskivääri 2000 ja 9.00 konepistooli 2000 käsittelykoulutus, käyttöperiaatteet, ammunnat ja huolto
- T3 partion taisteluammunta.

C Fyysinen kasvatus ja testaus 1,5 op

- Sotilaan ammatin vaatimat fyysiset vaatimukset ja fyysinen harjoittelu merivoimien toimintaympäristössä
- Fyysisen harjoituksen suunnittelu ja toteuttaminen
- Kenttäkelpoisuustestit osana fyysisiä vaatimuksia
- Testausturvallisuus
- Varusmiesten liikuntakoulutuksen sisältö ja fyysisen kunnon testaus

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin kouluttajatehtäviin, toimintakyvyn ylläpitämiseen vaativissa olosuhteissa ja fyysisen kunnon kehittämiseen merivoimien eri toimintaympäristöissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen tai 3A02 Ihminen toimijana ja oppijana
- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus (1)
- ▶ 3A06A Liikuntakasvatus

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa (vähintään 1 kk ennen kunkin jakson aloitusta), joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opintojaksoa.

A jakso toteutetaan seuraavin periaattein:

Laivasto- ja merivartiolinjan osalta jakson I-vaihe toteutetaan toimimalla I-upseerin tehtävässä Merisotakoulun koulutusaluksilla. Tehtävässä opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat aluksen koulutuksen päällikön ohjaamana. Opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat merimiestaidon vakioharjoituksia aluksien päälliköiden ja konepäälliköiden ohjaamina. Harjoitukset suunnitellaan ennen purjehduskauden alkua, perusteet opiskelijoille annetaan luennoin ja reflektoiden ensimmäisen lukuvuoden kesän saaristomerenkulun opintojen merimiestaidon harjoitukset. Jakson I-vaihe toteutetaan rannikkomerenkulun opintojen yhteydessä toisen lukuvuoden kesällä. Jakson II-vaihe toteutetaan koulutuspurjehdus 2:en yhteydessä kolmannen lukuvuoden kesällä, jolloin opiskelijat kouluttavat miinalaivan eri henkilöstöryhmille vaativia harjoituksia. Jakson sisältöön kuuluu koulutuksen suunnittelua, palautteen keräämistä ja saadun palautteen analysointia. Aluksella tapahtuvat päivittäiset valmistelut, koulutustapahtumat sekä opetuskeskustelut ovat keskeisessä osassa jaksoa. Aluksen koko henkilöstö on jatkuvassa vuorovaihtuksessa keskenään.

Johtamisjärjestelmälinjan osalta jakson I-vaihe toteutetaan viestijoukkoja joukkotuottavassa perusyksikössä (MERIVKOULU/SLMEPA) toimimalla joukkueen vastuullisena kouluttajana. Tehtävässä opiskelijat suunnittelevat ja toteuttavat mm. keskeisten viestivälineiden ja johtamisjärjestelmien koulutuksen. Jakson I-vaihe toteutetaan kolmannen lukuvuoden syksyllä. Jakson sisältöön kuuluu koulutuksen suunnittelua ja toteuttamista sekä palautteen keräämistä ja saadun palautteen analysointia. Keskeisessä roolissa jakson toteutuksessa on varusmiesjohtajien ohjaaminen, valmentaminen ja kasvattaminen. Jakson II-vaihe toteutetaan koulutuspurjehdus 2:en yhteydessä kolmannen lukuvuoden kesällä yhdessä laivasto- ja merivartiolinjojen kanssa, jolloin opiskelijat kouluttavat miinalaivan eri henkilöstöryhmille vaativia harjoituksia.

Rannikkojoukkolinjan osalta jakso A toteutetaan jaksojen B ja C periaattein. Jaksoon kuuluu pienimuotoisen kenttäkokeen järjestäminen, jossa mitataan fyysistä kuormittavuutta vaativassa harjoituksessa. Kokeen tulokset raportoidaan.

B ja C jaksot toteutetaan luennoin, ryhmitöin, omatoimisena opiskeluna ja ohjatuin käytännön harjoituksin, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluja ja palautetilaisuuksia. Jaksoon B kuuluu teoria ja käytännön näytöt oikeuksiin vast. liittyen. Rannikkojoukkolinja antaa näytöt ampumaharjoituksissa ja muut linjat koulutuspurjehdus 2:en yhteydessä. C jaksoon liittyen pidetään testausturvallisuuteen liittyvä tentti ja kenttäkelpoisuustestit toteutetaan ohjattuina käytännön harjoituksina, pl. ensimmäisenä opiskeluvuotena ne toteutetaan kouluttajien esimerkkisuorituksina.

Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on opettaa opiskelijoille aihealueeseen liittyvät käsitteet, määritelmät ja tarkastella lähteiden sisältöä ja syven-

tää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Laadittavien oppimistehtävien ja ohjattujen käytännön harjoitusten sekä ammuntojen tarkoituksena on tukea opiskelijan oppimista ja mahdollistaa opitun soveltaminen.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. – 3. opiskeluvuoden aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merisotakoulun koulutuskeskuksen johtamisen ja koulustaidon opettajaryhmä (JOR)/ Kaptl Jari-Pekka Kettula / JOR

Kirjallisuus

- Evans, K.L (2003) Modernizing soldier training through research (US Army Research Institute)
- Kevytasekäsikirja
- Ampumakoulutusopas
- Halonen, P (2005) Puolustusvoimien koulutuskulttuuri ja sen kehitymisestä edellytykset
- Toiskallio, J (1998) Toimintakyky sotilaspedagogiikassa
- Tiedusteluopas
- SMO, LPO
- Kouluttajan opas 2007
- Varomääräyskokoelmat
- Aseiden ja asejärjestelmien käsikirjat ja käyttöohjeet sekä tekniset ohjeet
- Liikuntakoulutuksen käsikirja 1-3
- PUOLUSTUSVOIMIEN KUNTOTESTAAJAN KÄSIKIRJA PVOHJEK PEHENKOS, HE 108.
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään kunkin jakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

A jaksosta ei järjestetä erillistä tenttiä. Kaikki oppimistehtävät (koulustaidon harjoitukset ja kenttäkokeeseen liittyvä raportti) on suoritettava hyväksytysti ja ne arvioidaan numeerisella arvosanalla.

B jaksosta järjestetään tentti. Tentti toimii jakson näytön teoriaosuutena. Tentissä mitataan (varomääräyksien, varo-ohjeiden ja vaara-alueiden) tunteminen vaihtoehto- ja avoimilla kysymyksillä. Koulutuspurjehduksella ja ampumaharjoituksissa annetaan näytön käytännön osuus myönnettävää oikeutta varten. Sekä teoria- että käytännön näytöt arvostellaan hyväksyty / hylätty periaatteella. Oikeuden esittämisen perusteena kadetilla tulee olla hyväksytyinä näyttöjen osalta sekä teoria että käytäntö. Rannikkojoukkolinjalla järjestetään lisäksi jakson numeerisen arvosanan määrittävä tentti.

C jaksoon liittyy testausturvallisuuden tentti. Kaikki oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Tentti ja oppimistehtävät arvioidaan hyväksytty/hylätty periaatteella.

Opintojakson arvosanan muodostuminen selvitetään opiskelijoille opintojakson aloitusluennolla.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute, tarvittaessa jaksoittain. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

3A04ILMA Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Oppiminen perustuu realistiseen konstruktivismiin, missä toimintaympäristö kuvataan realistisesti. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia. Opiskelija vastaa osaamisensa kehittämisestä tieteellisen teoriaan perehtymisen ja käytännön kokemusten kautta. Oppimisprosessissa keskeisenä osana on vertaisryhmissä tapahtuva kokemusten ja ymmärryksen jakaminen, jonka kautta opiskelija voi muodostaa tietokäsitystään.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat suorittaneet sotilaspedagogiikan perusopinnot ennen 3A04 opintojakson aloittamista. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään, että opiskelija ymmärtää oppimisen perusmekanismit, osaa aseiden käytön koulutuksen perusteet sekä osaa fyysisen kasvatuksen perusteet. Opiskelijoilla on moninaista kokemusta ja osaamista, jota halutaan hyödyntää ilmapuolustuksen kehittämiseksi. Opiskelijat suuntautuvat perusopintojen jälkeen ilmavoimien johtamisjärjestelmä- ja lentoteknilliselle opintosuunnalle sekä ilmatorjuntaopintosuunnalle.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa kehittää koulutustaitoaan Ilmavoimien perusharjoituksissa, fyysisen koulutuksen kokonaisuudessa sekä taisteluampumakoulutuksen osaamisessaan
- osaa syventää näkemystään sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittämistä käyttämällä puolustusvoimien koulutusta koskevaa kotimaista tutkimusta koulutuksen suunnittelun tukena
- osaa soveltaa aiemmin oppimaansa teoriaa koulutuskäytännöissään.
- tuntee ilmavoimien koulutuksen toimintaympäristöä ja koulutuksen käytäntöjä

Sisältö

a) Sotilaan toiminta- ja suorituskyyky

- sotilaan toiminta- ja suorituskyvyn kehittäminen ilmavoimien toimintaympäristössä
- erilaisten liikuntalajien opettaminen ja valmentamista tukevan liikuntatieteellisen teorian soveltaminen valmentamisen ja testaamisen käytäntöihin

b) Koulutustaito ja osaamisen kehittäminen

- koulutus- ja harjoitustapahtumien toteuttaminen ja sotilaspedagogisen teorian koulutuskäytäntöihin soveltaminen

- ilmavoimien toimintaympäristön ja ilmavoimien kulttuurin vaikutus koulutustaitoon ja kouluttajan osaamiseen
- varusmieskoulutusta käsittelevien normien ja pysyväisasiakirjojen merkitys koulutusta ohjaavana tekijänä
- erilaisten liikuntalajien opettaminen ja valmentamista tukevan liikuntatieteellisen teorian

Työelämäyhteydet

Opiskelijat harjaannuttavat kouluttajuuden taitojaan perusyksikössä, jossa he vastaavat pienryhmittäin varusmiesten peruskoulutuskauden toteuttamisesta.

Esitietovaatimukset

Osallistuminen edellyttää seuraavien opintojen hyväksytytä suorittamista:

- ▶ 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen tai 3A02 Ihminen toimijana ja oppijana
- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus (1)
- ▶ 3A06A Liikuntakasvatus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso työskennellään tutkivan työtteen menetelmillä. Osaamisen todentaminen toteutetaan hyväksytyjen oppimistehtävien, ryhmäkeskusteluihin osallistumisen ja moduulin päätöstentin kautta. Oppimistehtävissä opiskelija vertaa teoriaa käytännön kokemuksiinsa, joita hän havainnoi ja hankkii toimintaympäristössään (perusyksikkönä komppania). Opiskelija jäsentää tietojaan ja kehittää osaamistaan kirjoittamisen kautta.

Opintojakso sisältää lähiopetusta (20 h) pääosin ennen työharjoittelujaksoa sekä (verkkotuettuja) ryhmäkeskusteluja (noin 10 h). Teoriakirjallisuuteen perehtymiseen (100 h) ja oppimistehtävien kirjoittamiseen (40 h) opiskelijalle varataan erikseen aikaa. Prosessitenttinä tapahtuva moduulin päätöstentti kestää kaksi päivää (20 h).

Oppimistehtävien aihepiirit ovat:

- varusmieskoulutusta sääteleviin normeihin ja pysyväisasiakirjoihin perehtyminen
- koulutus suunnitelman laadinta ja toteutus sekä oppimisprosessin analysointia
- varusmiesten kuntotestaukseen perehtyminen kouluttajan näkökulmasta sekä yksilön toimintakyvyn ja joukon suorituskyvyn arviointia taistelutilanteissa
- kouluttajuuteen perehtyminen peruskoulutuskauden aikaisen oppimispäiväkirjan ja sen perusteella laadittavan raportin kautta
- koulutustapahtumien analysointia teorian ja käytännön kokemusten kautta

Opintojakson avulla tapahtuvan osaamisen kehittymisen edellytyksenä on opiskelijan omakohtainen vastuu oppimisestaan, ryhmänohjaajien kautta tapahtuva opintojen ohjaus, varusmieskoulutusyksikön ammattisotilailta saatava kokemuksellinen tuki sekä riittävä aikaresurssi teoriakirjallisuuteen perehtymiseen ja raporttien kirjoittamiseen.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmasotakoulussa Koulutuskeskuksen Korkeakouluosaston ohjaamana ja Koulutuspataljoonan varusmieskoulutuksen toiminta-ympäristössä tapahtuvassa ammattiin valmentavassa harjoitteluympäristössä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden kevät- ja kesälukukauden sekä toisen syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Opintojakson toteutuksesta vastaa Ilmasotakoulu.

Kirjallisuus

- Toiskallio, J. Halonen, P. Kalliomaa, M. & Anttila, J. 2003. Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille.
- Evans, K.L. 2003. Modernizing soldier training through research. USA: U.S. Army Research Institute.
- Toiskallio, J. (toim) 1998. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa. Vaasa. Ykkös-offset Oy.
- Kauranen, K. 2005. Motoristen taitojen opettaminen sotilaskoulutuksessa. Lappeenranta. MAASK.
- Varo- ja pysyvääsmääräykset (hallittava osuus määritetään erikseen).
- Kouluttajan opas 2007 (kadettiharjoitusten runko).
- Poikela, Esa & Poikela, Sari. Kriittisyys ja ongelmaperustainen oppiminen.
- Harjoituksissa lähteinä lisäksi: Ryhmän johtajan opas, Sotilaan käsikirja, sekä aseiden käsikirjat ja käyttöohjeet.
- Lisäksi fyysiseen kasvatukseen liittyvä kirjallisuus, Liikuntakoulutuksen käsikirjat 1-4, Puolustusvoimien liikuntakoulutuksen tutkimusraportit.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Oppimistehtävät arvioidaan hyväksytytty/täydennettävä -periaatteella. Opintojakso arvioidaan moduulin 1 päätöstentissä, joka tuottaa numeraalisen arvosanan opintojaksosta. Tenttiin osallistumisen edellytyksenä on kaikkien oppimistehtävien hyväksytytty läpäiseminen. Perusopintojen moduuli 1:n päätöstentti arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Kirjallinen palaute kerätään Ilmasotakoulun käytössä olevalla palautelomakkeella.

3A04OHJ Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli sisällön asiantuntijana ja opiskelijan kannustamisessa aktiiviseen ajatteluun ja toimintaan. Opiskelumateriaali ja lähiopetus muodostavat tarkasti etukäteen suunnitellun kokonaisuuden, jota tukee konstrukttiivisen oppimiskäsityksen mukainen verkkopohjainen oppimisympäristö. Opiskelijoita rohkaistaan aktiivisiin oppimiskeskusteluihin verkko-opiskelun aikana, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotilaspedagogiikan perusopintoihin ja on ohjaajaopintosuunnalle pakollinen. Ohjaajaopintosuunta on homogeeninen joukko valintajärjestelmän ja aikaisemman yhteisen koulutuksen ansiosta. Täten opiskelijoiden lähtötaso on suhteellisen samankaltainen.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa huomioida ihmisen suorituskyvyn rajat ja inhimillisten tekijöiden osa-alueet, sekä niiden keskeisen roolin opiskelussa sotilaslentäjän ammattiin. Opiskelija tuntee lentoturvallisuuteen vaikuttavat osatekijät ja osaa soveltaa tietämystään omassa toiminnassaan. Lisäksi opiskelija tuntee ilmailufysiologian ja -psykologian sekä sotilaspedagogiikan perusteet. Opiskelija osaa tarkastella lennonopettajan työtä ja siinä tarvittavaa osaamista kouluttajuuden näkökulmasta sekä peilaamaan käytännön havaintoja kouluttajuutta käsittelevään sotilaspedagogiseen kirjallisuuteen.

Sisältö

Opintojaksokokonaisuus muodostuu neljästä osa-alueesta a, b, c ja d, jotka nivoutuvat yhdeksi isoksi kokonaisuudeksi.

a) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset (2 op)

- Inhimillisten tekijöiden peruskäsitteet; ilmailufysiologian perusteet ja terveydenhuolto; Ilmailupsykologian perusteet

Opintojakso muodostuu orientoivasta lähijaksosta, itsenäisestä opiskelusta verkossa, lähiopetuksesta verkko-opintojakson päätteeksi. Verkko-opinnot sisältävät kokeita, joiden tarkoituksena on mitata oppimisen tasoa. Lähiopetusjaksolla syvennyttään tarkemmin lähdekirjallisuuden (Bristol ATPL: 040 Human performance and limitations) sisältöön.

b) Kouluttajuusosio (1 op), jossa opiskelija tarkastelee lennonopettajan työtä ja siinä tarvittavaa osaamista kouluttajuuden näkökulmasta. Opiskelija tekee 2-4 sivun laajuisen raportin, jossa hän tarkastelee käytännön havaintoja lähdekirjan Sotilaspedagogiikkaa kouluttajalle mukaisen teorian valossa.

c) Lentoturvallisuus ja Ilmavoimien Human Factor (HF) -koulutus (2 op), jossa opiskelija syvennyy sotilasilmailuun liittyviin inhimillisiin tekijöihin. HF-koulutus koostuu muun muassa seuraavista aiheista:

- havainnon tekeminen ja sen analysointi
- inhimilliset virheet ilmailussa
- kuormitus ja stressi
- tilannetietoisuus ja päätöksenteko.

HF-koulutus liittyy olennaisesti hävittäjäohjaajan toiminnan tehostamiseen ja lentoturvallisuuden parantamiseen. HF-koulutus koostuu kolmen päivän lähiopetuksesta (24 h) ja oppimistehtävästä (10 h). Oppimistehtävä pohjautuu seuraaviin teoksiin: Bristol ATPL: 040 Human performance and limitations; sekä Wickens, Gordon & Liu. Introduction to Human Factors Engineering. Pearson Prentice Hall, 2 edition, 2004.

Ilmavoimien lentoturvallisuuskoulutuksen tavoitteena on saada opiskelija ymmärtämään lentoturvallisuustyön merkitys ja heidän roolinsa osana lentoturvallisuusjärjestelmää. Opintojaksossa opitaan lentoharjoitukseen liittyvän riskianalyysin tekeminen. Lentoturvallisuuskoulutus toteutetaan lähiopetuksena (10 h). Opiskelija tekee oppimistehtävänä lentoharjoituksen riskianalyysin (10 h).

d) Fyysinen kasvatus ja testaus - kestävyysliikuntaleiri (1 op)

Opiskelija tekee itselleen lentäjän ammatin edellyttämää fyysistä suorituskykyä kehittävän harjoitussuunnitelman opintojakson kirjallisuuden pohjalta sekä seuraa omaa edistymistään sen pohjalta. Opintojakso sisältää kestävyysliikuntaleirin, jolla annetaan yksilöllistä ohjaamista harjoitusten ja harjoitussuunnitelman toteuttamiseen. Seuraavana on kuvattuna syventävä oppimistehtävä kestävyysliikuntaleirille:

Tehtävä 1: Miten kehitän kestävyysominaisuuksiani malliviikkojen muodossa?

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat on sidottu vahvasti käytäntöön. Työelämäyhteydet tulevat esiin kohdassa 3. Oppimistavoite.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen tai 3A02 Ihminen toimijana ja oppijana
- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus (1)
- ▶ 3A06A Liikuntakasvatus.

Ilmailuviranomaisen hyväksymän yksityislentäjän lupakirjan sekä VN1- lentokoulutusohjelman teoriaosuutta vastaava ilmailuteoriakoulutus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- a) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset (2 op)
- Lähiopintoja (Bristol) 7 h, etäopintoja (Bristol) 43 h
- b) Lennonopettajan kouluttajuuden tarkastelu (1 op).
- Itsenäinen oppimistehtävä, kirjallinen raportti 2-4 sivua.
- c) Lentoturvallisuus ja ilmavoimien Human Factor-koulutus (2 op)
- Human Factor -koulutus: Lähiopintoja 24 h, oppimistehtävä 10 h
 - Lentoturvallisuuskoulutus: 10 h luentoja, oppimistehtävä 10 h (riskianalyysin laadinta lentoharjoitukseen liittyen)
- d) Fyysinen kasvatus ja testaus - kestävyysliikuntaleiri (1 op)
- Liikuntaleiri (kestävyys), (lähiluennot ja oppimistehtävä)

Toteutuspaikka

Opintojakson kouluttajuosio b) toteutetaan Ilmasotakoulun Tukilentolai-
vuuen 4. lentueessa ja muut osiot Lentosotakoulussa Kauhavalla.

Toteutusajankohta

Opintojakson kokonaiskesto ohjaajaopintosuunnalla on noin kaksi vuotta.

- a) Ihmisen suorituskyky ja rajoitukset:
Bristol-ATPL 1. lukuvuoden lopussa kesällä
- b) Kouluttajuosio toteutetaan ensimmäisen lukuvuoden lopussa kesällä
- c) Lentoturvallisuus ja Ilmavoimien Human Factor -koulutus toteutetaan 3.
lukuvuoden keväällä.
- d) Kestävyysliikuntaleiri toteutetaan vuosittain tammi-helmikuun aikana.

Vastuutaho

Opintojakson vastuutaho on Lentosotakoulun koulutuskeskus

Tentittävä kirjallisuus:

- a) • Bristol ATPL: 040 Human performance and limitations.
• Nienstedt, Hänninen, Arstila, Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia, 2004.
• Toiskallio Jarmo. Toimintakyky sotilaspedagogiikassa, 1998.
- b) • Toiskallio, Kalliomaa, Halonen & Anttila, 2002, Sotilaspedagogiikka kouluttajille
- c) • Wickens, Gordon & Liu: Introduction to Human Factors Engineering. Pearson Prentice Hall, 2 edition, 2004.
- d) • Rintala Harri. Ilmavoimien lentävän henkilöstön liikuntaopas, 1996.
• Vapaavuori, Sorsa. Lentävä ihminen - Ilmailufysiologian ja -psykologian perusteet ilmailulupakirjoja varten. Fremont Oy 2005.

Muu kirjallisuus:

c) • Suominen, A. Riskien hallinta. Helsinki WSOY, 2003.

Luentomonisteet, oppimistehtävissä ja raporteissa hyödynnettävä valinnainen kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi edellyttää hyväksytyt tehtävät kaikista osista. Opintojakson numeerinen arviointi määräytyy kohtien a) (Bristol, 2/3 osaa) ja b) (kouluttajuustehtävä, 1/3 osaa) mukaisesti. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojakson kestäessä on opiskelijalla mahdollisuus antaa palautetta reaaliajassa ja jakson päätyttyä kerätään opintojaksopalaute. Palaute jaetaan yhteistyösapuolille.

3A05MAA Aseiden käytön koulutus 2 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat peruskoulutustaustaltaan kaikista puolustushaaroista ja aselajeista. Opiskelijat ovat toisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla on takana 1-2 vuoden palvelus puolustusvoimissa. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla useammankin vuoden sotilaskokemus.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa suunnitella ja johtaa ryhmätason taisteluammuntoja. Opiskelija osaa sotilaan toimintakyvyn kehittämisen taisteluammuntojen viitekehityksessä ja osaa kehittää valmiuttaan tutkivaan työotteeseen sekä ongelmapohjaiseen oppimiseen (problem-based learning).

Sisältö

- Aseiden käytön opetus/koulutus.
- Ampumakoulutuksen opetus/koulutus.
- Ammunnanjohtajakoulutus/koulutuksen järjestäminen.
- Moniulotteisempi taistelun kuva.

Saavutettavat oikeudet:

- Ryhmän taisteluammuntojen johtaja (0042)
- Räjähetysharjoituksen johtaja (119)
- Yllämainittujen lisäksi osa opiskelijoista saavuttaa taisteluammunnan johtaja (rsksko), partion ammunta (193)-oikeuden.

Huom. ilmasotalinjan ohjaajalinjalla sekä merisotalinjan laivasto- ja johtamisjärjestelmälinjalla opiskelevat suorittavat tämän opintojakson tilalla Syn-teettinen oppimisympäristö- simulaattorikoulutus- opintojakson (3A05OHJ tai 3A05MERI). Ilmasotalinjan muut opiskelijat suorittavat tämän opintojakson tilalla 3A05ILMA Aseiden käytön koulutus 2 -opintojakson.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat osallistuvat opintojakson aikana ampumarjoitukseen, jossa toimivat ammuntojen eri toimitsijatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kaksiosaisena: teoriaosuus ja käytännön osuus.

Opetus koostuu luennoista, ryhmätöistä ja ampumaharjoituksesta. Ampumaharjoituksessa johdetaan taisteluammuntoja oppilasharjoituksina sekä annetaan näyttökokeet. Teoriaosuus sisältää vaara-alueiden piirtämiseen sekä ryhmäämmuntojen suunnitteluun, toteutukseen ja johtamiseen liittyvien asioiden kouluttamisen. Teoriaosuuteen sisältyy myös räjäyttäjäkursssi. Käytännön osuus on sovellettu vaihe, joka toteutetaan ampumaharjoituksessa. Käytännön osuuden aikana mitataan kadettien osaaminen ryhmäämmuntojen johtajina sekä ammuntojen toimihenkilöinä. Opetuksen jakautuminen: Noin 40 % luentoja, 25 % ryhmätöitä (sisältyy osin ampumaharjoitukseen) ja 35% itsenäistä työskentelyä (sisältyy osin ampumaharjoitukseen).

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Opintojakson johtaja: yliluutnantti Sami Rautio / SKOPR

Opettaja: kapteeniluutnantti Christian Långstedt / SKOPR

Opettaja: kapteeni Henrik Matilainen / SKOPR

Tentittävä kirjallisuus:

Varo- ja pysyväismääräykset: hallittava osuus määritetään erikseen.

Kirjallisuus

- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa (2005)
- Kaupunkijääkärikomppanian käsikirja(2008)
- Kevytasekäsikirja (2004)
- Kouluttajan opas (2007)
- Raivaamisopas (2001)
- Ryhmänjohtajan käsikirja (2003)
- Vuolio, R. 1993. Räjätysopas. SML:n Maarakentajapalvelu Oy.
- Sotilaspoliisiopas (2000)
- Sinkoampujan käsikirja (1995)
- Sissitoimintaopas (1979)

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti: syvennetään opiskelijan osaamista, samalla varmistetaan varomääräysten normien mukaisesta osaamisesta. Harjoitustyöt: ryhmätyöt ja käytännön osaamisen näyttökokeet. Opintojakson läpäisyyn ja oikeuksien esitelyyn vaaditaan vähintään 75 % kunkin osatentin kokonaispistemäärästä, hyväksytysti suoritettujen harjoitustyöt/vast sekä käytännön osaamisen näyttökokeen hyväksytyt suoritus. Tentin osalta on mahdollisuus kahteen uusintakertaan. Toista uusintaa edeltää viikonloppuna pidettävä kertauskoulutus.

Tentti (ml. teoreettisen osaamisen näyttökoe) arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5. Arvosana 1 saavutetaan 75 %:lla kokonaispistemäärästä.

Käytännön osaamisen näyttökoe arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5. Arvosana 1 saavutetaan 75 %:lla kokonaispistemäärästä. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Opintojakson aikana annetaan opiskelijoille vertais- ja opettajapalautetta. Opintojakson lopussa kerätään opiskelijoilta palaute.

3A05MERI Synteettinen oppimisympäristö -simulaattorikoulutus Merivoimissa 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten simulaattorikoulutuksen pedagogiikkaa ja käsitteitä tutkimalla oppimistehtävien kautta alaa koskevaa keskeistä kirjallisuutta ja vertaamalla tekemiään havaintoja simulaattoriympäristöissä toteutettaviin koulutustapahtumiin. Perusteet opetetaan luennolla, tutustumiskäynneillä ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu ryhmätyönä suunnitellussa ja johdetussa koulutustapahtumassa simulaattorisessa sekä siihen liittyvässä opetuskeskustelussa ja reflektoinnissa. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii perusteiden opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä aktiivista osallistumista koulutustapahtumiin. Opetajalta simulaattorikoulutuksen pedagogiikka ja koulutustapahtumien hallinta vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat pääsääntöisesti toisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla on takana 1-2 vuoden palvelus puolustusvoimissa. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla useammankin vuoden sotilaskokemus. Opintojakso järjestetään laivasto-, merivartio- ja johtamisjärjestelmälinjojen opiskelijoille sotilaspedagogiikan perusopinnoissa. Opiskelijoiden lähtötaso opintojaksolle on pääosiltaan hyvin samanlainen. Opiskelijoilla on opintojakson alkaessa vastaavat sotilaspedagogiikan opinnot suoritettuna. Ryhmätöiden ryhmäjoissa pyritään hyödyntämään opiskelijoiden mahdollisia aikaisempia kokemuksia toimimisesta simulaattoriympäristössä, esimerkiksi aluksenkäsittelysimulaattorisessa vast.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa simulaattoriympäristössä toteutettavan koulutustapahtuman suunnittelun ja johtamisen, simulaattoriympäristöön liittyvät keskeiset käsitteet ja määritelmät sekä tuntee nykyaikaisen teknologian käyttömahdollisuuksia ja rajoitteita opettamiselle ja oppimiselle.

Sisältö

Opintojakson keskeistä sisältöä ovat virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä, simulaattorikoulutuksen pedagogiikka, sotilasmerenkulku-, asejärjestelmä- ja sotapelisimulaattorit.

- Laivatykkisimulaattori, aluksenkäsittelysimulaattori, vedenalaisen valvonnan simulaattori, ANCS taistelunjohtajärjestelmä ja kaupallinen sotapeli.
- Opintojakso sisältää erilaisia painotuksia 1. Laivasto- ja merivartiolinjoille ja 2. johtamisjärjestelmälinjalle.

Työelämäyhteydet

Opintojaksoon sisältyy tutustumiskäyntejä erilaisiin simulaattoriympäristöihin Puolustusvoimissa sekä muissa simulaattorikoulutusta antavissa oppilaitoksissa ja yrityksissä (esim. lääkintäsimulaatio / SOTLK, panssarivaunusimulaattori PSK/PSPR sekä aluksenkäsitteilysimulaattori Aboa Maressa Turussa).

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutus- ja kouluttajatehtäviin Merivoimien eri perusyksiköissä ja Rajavartiolaitoksen aluksilla / toimipisteissä.

Esitietovaatimukset

▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennolla, itseopiskeluna ja ryhmätöin, joiden pohjalta toteutetaan ryhmittäin simulaattoriympäristössä tapahtuva koulutustapahtuma. Koulutustapahtumiin liittyy opetuskeskustelu ja ryhmän reflektointi.

Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaalit sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa (vähintään 1 kk ennen opintojakson aloitusta).

Luennon tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen ja tarkastella lähteiden sisältöä. Luennolla käynnistetään itseopiskelu ja ryhmätöiden laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Koulutusportaalissa on mahdollista keskustella aiheeseen liittyvästä problematiikasta.

Opintojakson aikana laaditaan itseopiskeluna referaatti opintojakson keskeisistä lähteistä (H. Salakari). Referaatin tarkoituksena on keskeisten käsitteiden ja määritelmien selvittäminen sekä opettaa teoriassa simulaattoriharjoituksen pedagoginen rakenne. Lisäksi opiskelijat laativat pienryhminä muistion tutustumiskäyntien kohteista, joissa heille annetaan malli simulaattoriympäristössä tapahtuvasta koulutustapahtumasta (esim. lääkintäsimulaatio / SOTLK tai panssarivaunusimulaattori PSK/PSPR tai aluksenkäsitteilysimulaattori Aboa Maressa Turussa). Muistion tarkoituksena on opettaa opiskelijaa tekemään havaintoja ja analysoimaan oppimista sekä opettamista simulaattoriympäristössä sekä vertailemaan kokemaansa opittuun teoriaan verrattuna.

Opiskelijoiden osaamisen taso mitataan käytännön oppimistilanteessa, joka on simulaattoriympäristössä toteutettavan koulutustapahtuman suunnittelu ja johtaminen. Koulutustapahtuma suunnitellaan ja toteutetaan ryhmätöinä. Koulutustapahtuman onnistuminen antaa opettajalle palautetta opintojakson tavoitteiden saavuttamisesta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoululla.

Opintojakso toteutetaan

- laivasto- ja merivartiolinjoille 2. opiskeluvuoden keväällä (tammikuu - huhtikuu)
- johtamisjärjestelmälinjalle 2. opiskeluvuoden syksyllä (lokakuu - marraskuu)

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merisotakoulun koulutuskeskuksen johtamisen ja koulutustaidon opettajaryhmä (JOR).

Kaptil Jari-Pekka Kettula / JOR

Tentittävä kirjallisuus

- Salakari H. (2009). Toiminta ja oppiminen. Koulutuksen kehittämisen tulevaisuuden suuntaviivoja ja menetelmiä.
- Salakari H. (2004). Käytännön taitoja virtuaalisesti - simulaattorikoulutuksen pedagogisen mallin kehittäminen. Vain soveltuvin osin.

Kirjallisuus:

- Merisotakoulun työpapereita simulaattoreista
- Kouluttajan opas (2007).
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute NETJOTOKSELLA vast. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti ja vapaamuotoisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta.

3A05ILMA Aseiden käytön koulutus 2 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson pedagogiset perusteet sekä oppimiskäsitys perustuu Maanpuolustuskorkeakoulun opinto-oppaaseen kirjattuihin oppiainekohtaisiin tavoitteisiin.

Opiskelija vastaa osaamisensa kehittämistä tieteellisen teoriaan perehtymisen ja käytännön harjoittelun kautta syntyvien kokemusten kautta. Oppimisprosessissa keskeisenä osana on vertaisryhmissä tapahtuva kokemusten ja ymmärryksen jakaminen, jonka kautta opiskelija voi muodostaa tietokäsitystään.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat toisen vuosikursin opiskelijoita, joilla on takana 1-2 vuoden palvelus puolustusvoimissa. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla useammankin vuoden sotilaskokemus. Opiskelijaryhmän kokemustausta on heterogeeninen, jota halutaan hyödyntää yhteisen toimintatavan kehittämiseksi. Opiskelijat suuntautuvat perusopintojen jälkeen ilmavoimien johtamisjärjestelmä- ja lentotekniselle opintosuunnalle sekä ilmotorjuntaopintosuunnalle.

Oppimistavoite

Opiskelijat perehtyvät riskienhallintaan osana koulutusturvallisuutta. He ymmärtävät riskianalyysin laatimisen perusteet, osaavat laatia riskianalyysin käytännön koulutustapahtumaan (ampumaleiri) liittyen, huomioida sen tarjoamat tiedot käytännön toiminnassa sekä kehittää koulutustoimintaa analyysin ja kokemusten perusteella. Opiskelijasta kasvaa vastuullinen turvallisuusasiantuntija, joka kykenee soveltamaan riskianalyysin tekemisessä tarvittavaa perusosaamista myös muihin kohteisiin.

Sisältö

Riskianalyysin merkityksen ja turvallisen kouluttamisen perusteiden ymmärtäminen. Opintojakso koostuu riskienhallintaa käsittelevästä lähiluennosta, erillisistä harjoitustehtävistä sekä käytännön ampumaleiriin liittyvästä riskianalyysistä. Opiskelijat pohtivat koulutusturvallisuutta ja riskienhallintaa teoriaan perehtymisen ja käytännön ampumaleirin jälkeen laadittavassa kirjallisessa raportissa.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat osallistuvat Ryhmän taisteluammuntojen johtamisen perusteet-opintojaksolle, jonka kautta saavat teoreettiset perusteet käytännön harjoittelulle.

Opiskelijat toteuttavat ryhmän taisteluammuntojen johtamisoikeuteen tähtäävää kouluttajuuden harjaannuttamista ampumaleirillä, johon liittyen riskianalyysin oppimistehtävä kohdentuu. Ampumaleirin aikana hyväksytyjen

näyttöjen jälkeen opiskelijat voivat saada erilaisiin ammuntoihin liittyviä oikeuksia ja pätevyyskiä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla työskennellään tutkivan työtteen avulla teoriaa ja käytäntöä vertaamalla. Opintojakso rakentuu lähiopetuksesta (4 h), harjoitustehtävän laatimisesta (6 h), siihen liittyvästä riskianalyysin teoriaan syventymisestä (40 h), verkko- ja ryhmäkeskusteluista (10 h), riskianalyysin mukaisen harjoituksen toteuttamisesta käytännössä (20 h) sekä ampumaleirin jälkeisestä kirjallisesta raportista (10 h), jossa opiskelijat vertaavat teoriaa ja kokemaansa käytäntöä toisiinsa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmasotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1.opiskeluvuoden kevätlukukauden ja 2. opiskeluvuoden syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Ilmasotakoulu, Korkeakouluosasto.

Sotilaspedagogiikan pääopettaja kapt Hannu Rentola

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kevytasekäsikirja (2004)
- Kouluttajan opas (2007)
- Riskianalyysia käsittelevä kirjallisuus (vapaavalintainen, jonka tarkempi määrittäminen tehdään opintojakson aikana, osittain Suominen Arto. Riskienhallinta. Dark Oy, 2003), Ilmavoimien riskienhallintaa ja riskianalyysia käsittelevä materiaali. Lisäksi oheismateriaalina on puolustusvoimien ampumakoulutusta säätelevät normit ja pysyväsasiakirjat varomääräyksineen.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Opintojakson läpäiseminen edellyttää erikseen käskettyjen tehtävien sekä kirjallisen loppuraportin hyväksytyä suorittamista.

Palaute

Kirjallinen palaute kerätään Ilmasotakoulun käytössä olevalla palautelomakkeella.

3A05OHJ Synteettinen oppimisympäristö -simulaattorikoulutus Ilmavoimissa 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaopijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat pääsääntöisesti toisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla on takana 1-2 vuoden palvelus puolustusvoimissa. Opintojakso sisältyy sotilaspedagogiikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Ohjaajaopintosuunta on homogeeninen joukko valintajärjestelmän ja aikaisemman yhteisen koulutuksen ansiosta. Täten opiskelijoiden lähtötaso on suhteellisen samankaltainen.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee ilmavimien simulaattorijärjestelmiä, virtuaalitodellisuusjärjestelmiä ja sen miten ao järjestelmiä hyödynnetään koulutuksen apuvälineinä ilmailualalla.

Sisältö

Opintojakson keskeisimmät sisällöt ovat:

- Virtuaalitodellisuus oppimisympäristönä: rajoitteita ja mahdollisuuksia
- Sotilasilmavimien simulaattorit - teknologia ja kehitysnäkymät
- Ilmavimien simulaattorikoulutus, tyyppilentokoulutuksesta asejärjestelmäkoulutukseen
- Lentosimulaattorikoulutus Vinka-, Hawk- ja Hornet-lentosimulaattoreilla
- Simulaattorikoulutuksen pedagogiikan perusteet

Työelämäyhteydet

Teknologisen kehityksen myötä simulaattorikoulutuksen rooli lentokoulutuksessa on kasvanut ja kasvaa edelleen. Sotilaslentäjä työskentelee ammatissaan lentosimulaattorien kanssa lähes päivittäin ja hänen on hallittava simulaattoriteknologian perusteet ja ymmärrettävä simulaattorimailmaa laajemminkin kuin oman konetyypin osalta.

Opintojakson aikana tehdään vierailuita ilmavimien joukko-osastoihin ja siviili-ilmailun yrityksiin.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus 1 3 op
- ▶ Opintojakso edellyttää aikaisemmin hyväksytyt opinnot
- ▶ VN2-lentokoulutusohjelma (sis. VNS-simulaattorikoulutuksen)
- ▶ Lentokonerakenteet ja -järjestelmät: VN- ja HW-tyyppiteoriakurssit

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso koostuu lähiopetuksesta (16 h), omatoimisesta opiskelusta (8 h), ohjatusta simulaattoriharjoittelusta (8 h) sekä kahdesta kirjallisesta oppimistehtävästä (n. 5 sivua). Opintojaksoon sisältyy kahden päivän mittainen opintomatka, jossa tutustutaan Ilmailualan yrityksiin ja niiden simulaattoriympäristöihin sekä jonkun Ilmavoimien joukko-osaston lentosimulaattoriin. Jakson aikana opiskelijat tutustuvat käytännössä lentokoulutuksen toteuttamiseen lentosimulaattoreissa. Opintojaksoon sisältyvät oppimistehtävät harjaannuttavat opiskelijaa ilmailualan kirjallisuuden ja tietolähteiden etsintään sekä hyödyntämiseen tieteellisessä kirjoittamisessa sekä ilmailualan ulkomaisten julkaisujen seuraamiseen. Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee simulaattoreiden avulla tapahtuvan koulutuksen mahdollisuudet ilmailuun liittyen. Hän osaa etsiä aihepiiriin liittyvää tietoa ilmailualan julkaisuista koulutusympäristön kehittämiseksi.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Lentosotakoulussa.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Lentosotakoulu, Korkeakouluosasto

Kapt Matti Mustanoja

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Salakari, H. (2009) Toiminta ja oppiminen, Eduskills Consulting
- Van Emmerik M.L. & van Rooij, (1999). Efficient Simulator Training: Beyond Fidelity, Proceedings of 10 th International Training & Education conference.

Oppilaan valitsema lähdekirjallisuus

- MS&T (Military Simulation & Training), erikseen määritettävät nro:t / vuosikerta
- TSJ (Training & Simulation Journal), erikseen määritettävät nro:t / vuosikerta

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Oppimistehtävät on suoritettava hyväksyttävästi. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään opintojaksopalaute.

3A06A Liikuntakasvatus 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opetuksessa ilmenee konstruktivistisen oppimiskäsityksen pedagogisista seurauksista tiedon rakentumismetafora: opetus korostaa tiedon rakentumista silloin, kun opetusta tarkastellaan koko upseerin perusopintoja käsittävänä kokonaisuutena. Opintojaksoon kuuluvissa liikunnan oppilasharjoituksissa sekä talviliikuntaleirin harjoituksissa opetus ja oppiminen perustuvat motorisen oppimisen periaatteisiin. Motoristen taitojen oppimisprosessissa aistien kautta tulevaa informaatiota otetaan vastaan käyttäen hyväksi tarkkaavaisuutta ja havaitsemista. Tämän jälkeen uutta tietoa verrataan (työmuistissa) ja yhdistetään jo olemassa olevaan tietoon uuden sisäisen mallin muodostamiseksi.

Opiskelija-analyysi

1. vuosikurssin sotatieteiden kandidaattiopiskelijoita joiden liikunta-aktiivisuus on suhteellisen korkea ja asenne liikuntaa kohtaan positiivinen.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee fyysisen toimintakyvyn liikuntatieteelliset ja valmennusopilliset perusteet sekä osaa suunnitella, valmistella ja toteuttaa fyysisiä ominaisuuksia kehittäviä harjoituksia. Opiskelija ymmärtää fysiologisten vaikutusten merkitykset sotilaan toimintakykyyn ja sen kehittämiseen. Opiskelija tietää sotilaan fysiologisesta kuormittumisesta ja toimintakyvyn säilyttämisestä taistelukentällä.

Sisältö

Fysiologia:

Hengitys- ja verenkiertoelimistön toiminta, energia-aineenvaihdunta. Elimistön kuormittuminen.

Valmennusoppi:

Fyysisien ominaisuuksien harjoittaminen ja ravinnon merkitys.

Liikuntadidaktiikka:

Liikunnan opetusprosessin tavoitteet, menetelmät, sisältö ja arviointi sekä näiden väliset suhteet. Motorisen oppimisen vaiheet.

Pedagogiikka:

Liikuntakasvatuksen yhteiskunnalliset lähtökohdat ja päämäärät, liikuntakasvatus ja sen merkitys.

Testaaminen:

Puolustusvoimain palkatun henkilöstön kenttäkelpoisuustestit ja fyysisen kunnan vaatimukset.

Leirit, harjoitukset ja kilpailut:

Talviliikuntaleiri, liikunnan oppilasharjoitukset ja kultakompassisuunnistus.

Työelämäyhteydet

Opiskelijat tulevat valmistuttuaan toimimaan perusyksikössä varusmiesten kouluttajana. Tehtäviin kuuluu myös liikuntaharjoitusten suunnittelu, valmistelu ja toteuttaminen. Kouluttajan tehtävänä on kouluttaa suorituskykyisiä sodan ajan joukkoja. Kouluttajalla tulee olla riittävät perusteet kouluttaa, opastaa, ohjata ja valmentaa koulutettavien fyysisiä ominaisuuksia. Oppilasharjoitusten opetustavoitteena on antaa kadeteille perusteet suunnitella, valmistella ja johtaa varusmiesten liikuntakoulutuksen mukaisia liikuntaharjoituksia. Opintojakson tavoitteena on antaa mahdollisimman hyvät liikuntakasvatuksen perustiedot ja käytännön osaaminen nuoren upseerin ensimmäiseen tehtävään.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

- Luennot 24 h
- Liikunnan kadettioppilasharjoitukset 19 h
- Henkilökohtaisen harjoitussuunnitelman laatiminen 4 h
- Fyysisen kunnan testit 14 h
- Omatoiminen liikunta 10 h
- Ohjatut liikuntaharjoitukset 8 h
- Kultakompassisuunnistus 16 h
- Talviliikuntaleiri Suomen Urheiluopistolla 40 h

Toteutuspaikka

Teoriaopetus ja liikunnan kadettioppilasharjoitukset, Maanpuolustuskorkeakoulu (Santahamina), Suunnistus (Luukin ja Paloheinän alue), Talviliikuntaleiri (Suomen Urheiluopisto, Vierumäki).

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuosi teoriaopetus, testit ja kadettioppilasharjoitukset
2. opiskeluvuosi kultakompassisuunnistus ja talviliikuntaleiri

Vastuutaho

Yliluutnantti Juha Kokko, kapt Risto-Matti Grusander

Tentittävä kirjallisuus:

- Mero A, Nummela A, Keskinen K & Häkkinen K. 2004. Urheiluvalmennus. Lahti: VK-kustannus
- Kuormitusfysiologia, sivut: 73-126,
- ravinto ja kuormitus, sivut: 145-178,
- fyysisten ominaisuuksien harjoittaminen, sivut: 251-273, 293 -363.
- Heikinaro-Johansson, P. & Huovinen, T. 2007. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. WSOY, 2007.
- liikuntaopetuksen suunnittelu, sivut: 94-109
- liikuntaopetuksen yksilöllinen suunnittelu, sivut: 114-120

- liikunnanopettajan vuorovaikutusosaaminen ja opetusmallit, sivut: 140-149
- motivaatioilmasto liikunnanopetuksessa, sivut: 157-167 liikunnanopetuksen yksilöllinen toteuttaminen, sivut: 196-212
- ydinkeskeinen motorinen oppiminen, sivut: 215-230

Muu kirjallisuus:

- Nienstedt, W., Hänninen, O., Arstila, A., Björkqvist, S-E. 1999. Ihmisen Fysiologia ja Anatomia; Helsinki: WSOY.
- Numminen, P & Laakso, L. 2005. Liikunnan opetusprosessin A, B ja C. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto
- Liikuntakoulutuksen käsikirja 1-3
- Lajikohtainen oheislukemisto
- Kouluttajan opas 2007 (luku: Fyysisen koulutuksen harjoitukset)

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tentti arvostellaan numeraalisesti 0-5, tentin arvosana on opintojakson arvosana.

Kultakompassisuunnistus tulee olla suoritettuna hyväksytysti määräaikaan mennessä, joka ilmoitetaan tarkemmin opintojakson alkaessa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sekä kirjallinen että suullinen palaute. Palaute kerätään kahdessa vaiheessa. Ensimmäisessä vaiheessa palaute kerätään ensimmäisen opintovuoden maaliskuussa, jolloin teoriaopinnot ja käytännön liikuntaharjoitukset on toteutettu. Toinen palaute kerätään talviliikuntaleirin jälkeen.

Aineopinnot

3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat pääsääntöisesti toisen vuosikurssin pää/pitkän sivuaineen opiskelijoita, joilla on takana 2-3 vuoden palvelus puolustusvoimissa. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla useammankin vuoden sotilaskokemus. Sotilasopiskelijoiden lisäksi voi myös olla muutama siviiliopiskelija, joiden taustat voivat erota merkittävästi pääosasta opiskelijoita.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää kokonaisvaltaisesti toimintakyvyn merkityksen kriisien, sotien, taistelujen ja katastrofien ympäristöissä siten, että hän tietää koulutuksen pitkäjänteisen suunnittelun perusteet toimintakyvyn kehittämiseksi.

Sisältö

- Toimintakyvylle asetettavat vaatimukset kriiseissä, sodissa ja katastrofeissa.
- Etiikan merkitys sotilaskoulutuksen kannalta.
- Sotilasjoukko sosiaalisena yhteisönä.
- Toiminnan ja oppimisen psykologia sekä toiminnan fysiologia.
- Taistelijan fyysinen kuormitus ja suorituskyky taistelussa.

Huom. Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opiskelijat suorittavat 3B04_2010 Koulutustaito ammatillisena osaamisena 8 op, 3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen ja 3B06_2010 Kriisinhallinnan toimintaympäristö -opintojaksojen asemasta 3B08FT Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opinnot -kokonaisuuden 17 op.

Työelämäyhteydet

Toimintakyvyn ymmärtäminen ja sen kehittäminen on olennainen osa sodanajan joukkojen pitkäjänteistä kouluttamista.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A01_2010 Sotilaspedagogiikan perusteet, 2 OP.
- ▶ 3A02_2010 Kouluttajana kehittyminen, 6 OP.
- ▶ 3A06A Liikuntakasvatus, 5 OP.

Siviiliopiskelijoiden osalta esitietovaatimukset tarkastellaan tapauskohtaisesti.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Luentoja 30 %, ryhmitöitä 5 %, etäopiskelua 65 %. Koulutusportaalia hyödynnetään opintojaksona aikana pääosin tietopankkina sekä tiedotuskanavana.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Opintojakson johtaja: kapteeniluutnantti Christian Långstedt / SKOPR.
Fyysisen toimintakyvyn -osion vastuu opettaja: yliluutnantti Juha Kokko / FYKA.

Tentittävä kirjallisuus:

- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (luku 4 ja 5). Helsinki: Edita Prima.

Muu oppimista tukeva kirjallisuus:

Sotien ja kriisien inhimillisiin vaikutuksiin liittyvä kirjallisuus:

- Toiskallio, J. (ed.) 2007. Ethical education in the military. Helsinki: Edita Prima.
- Toiskallio, J. 2009. Ethics in the core of officer education: some philosophical aspects for curriculum transformation teoksessa Th. A. van Baarda & Verweij D.E.M. (toim.). The moral dimension of asymmetrical warfare. Martinus Nijhoff publishers: Netherlands.
- Mikkonen, R. 2008. Sotilaan eettinen toimintakyky ja päätöksenteko.
- Aikko, J. painossa. Miesten koulu: sotilaan kasvu kovissa olosuhteissa ja siihen vaikuttaminen sotilaskoulutuksessa.
- Glover, J. 2003. Ihmisyys. Helsinki: Like-kustannus osasta 3 "Tribalismi" alakohdat 14 ja 15 ja osasta 4 "Sodan loukussa" alakohta 19.
- Holmes, R. 2004. Acts of War. The Behaviour of Men in Battle, UK: Cassel.
- -luvusta 3 alakohdat "The Components of War" ja "Living Rough", luku 4 ja luku 5.
- Nurmi L. 2006. Kriisi, pelko ja pakokauhu. Luvut 2 ja 4. Helsinki: Edita Prima.

Sotien ja kriisien inhimillisiin vaikutuksiin liittyvät artikkelit:

- Erickson, D.J., Wolfe, J., King, D.W., King, L. & Sharkansky, E.J. 2001. Posttraumatic Stress Disorder and Depression Symptomatology in a Sample of Gulf War Veterans: A Prospective Analysis. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 69(1), 41-49.
- King, D.W., King, L., Erickson, D.J., Huang, M.T., Sharkansky, E.J. & Wolfe, J. 2000. Posttraumatic Stress Disorder and Retrospectively Re-

- ported Stressor Exposure: A Longitudinal Prediction Model. *Journal of Abnormal Psychology*, 109(4), 624-633.
- Marshall, R.P. & Dobson, M. 1995. A General Model for the Treatment of Posttraumatic Stress Disorder in War Veterans. *Psychotherapy*, 32(3), 389-396.
 - Sharkansky, E.J., King, D.W., Wolfe, J., Erickson, D.J., & Stokes, L.R. 2000. Coping with Gulf War combat stress: mediating and moderating effects. *Journal of Abnormal Psychology*, 109(2), 188-197.
 - Warfe, P. 2000. Post-traumatic stress and the Australian Defence Force: lessons from peace operations in Rwanda and Lebanon. Teoksessa Evans, M., Ryan, A. *The Human Face of Warfare. Killing Fear and Chaos in Battle*. Australia: Allen & Unwin.
 - Yehuda, R., Keefe, R.S., Harvey P.D., Levengood R.A., Gerber D.K., Geni J., & Siever, L.J. 1995. Learning and memory in combat veterans with posttraumatic stress disorder. *American Journal of Psychiatry*, 152, 137-139.
 - Freistetter, W. 2003. Conscience and Authority – Virtues and Pitfalls of Military Obedience. Teoksessa Micewski, Edwin R. (ed.): *Civil-Military Aspects of Military Ethics*. Vienna: National Defense Academy, Vol. 1.
 - Martinelli-Fernandez, S. 2006. Educating Honorable Warriors. *Journal of Military Ethics*, 5(1), 55-66.
 - Richardson, R., Verweij, D., & Winslow, D. 2004. Moral Fitness for Peace Operations. *Journal of Political and Military Sociology*, 32(1), 99-113.
 - Verweij, D., Hofhuis, K., & Soeters, J. 2007. Moral Judgement within the Armed Forces. *Journal of Military Ethics*, 6(1), 19-40.
- Fyysiseen toimintakykyyn liittyvä kirjallisuus:
- Kyröläinen, H., Santtila, M., Hämäläinen, H., Koski, H., Mäntysaari, M., & Karinranta, K. 2004. Pitkäkestoisien partiotiedusteluharjoituksen fysiologiset vasteet ja fyysisen suorituskyvyn muutokset. Helsinki: Edita.
 - McArdle, W.D., Katch, F.I., Katch, V.L. 1996. *Exercise Physiology: energy, nutrition and human performance*, (section 5; Exercise Performance and Environmental Stress, 483-526.
 - Vaara, J., Kyröläinen, H., Oksanen, H., Siiskonen, V., Koivu, M., Mattila, R., Mäntysaari, M., Lyytinen, H., Virravirta, M., Finni, T. 2007. 60 tunnin valvomisen fysiologiset vasteet sekä vaikutukset hermolihasjärjestelmän toimintaan ja oppimiseen.
 - Sotilas kylmässä: Terveys, toimintakyky ja suojautuminen, Loppuraportti, Työterveyslaitos, Oulu 2007.
 - Taistelija 2005, Fyysisen suorituskyvyn tutkimustoiminta (soveltuvin osin).
 - Kokko, J. 2008. Vertaileva tutkimus taisteluvarustuksien fyysisestä kuormittavuudesta. Pro Gradu tutkimus (soveltuvin osin).
 - Naapila, S. 2004. Jääkärikomppanian johtajien kuormittuminen hyökkäyksessä (soveltuvin osin).

Fyysiseen toimintakykyyn liittyvät artikkelit:

- Attwells, R.L. Birrell, S.A. Hooper, R.H. Mansfield, NJ. Influence of carrying heavy loads on soldiers' posture, movements and gait. *Ergonomics*. 49 (14):1527 – 37. 2006, 15.
- Crowder, T. A. Beekley, M. D. Sturdivant, R. X. Johnson, C. A. Lumpkin, A. 2007. Metabolic Effects of Soldier Performance on a Simulated Graded Road March while Wearing Two Functionally Equivalent Military Ensembles. *Military Medicine*, Vol. 172. June 2007.
- Dean, Charles E. 2004. The modern warrior's combat load-dismounted combat operations in Afganistan. US Army. USA. International Congress on Soldiers' Physical Performance. May 18 – 22, 2005. Jyväskylä. Finland. Congress Proceedings.
- Haisman, M. F. Determinants of load carrying ability. 1988. *Applied Ergonomics* 19, pp. 111-121.
- Knapik, J. J. Loads Carried by soldiers: Historical, Physiological, Biomechanical and Medical Aspects. Technical rep.. Oct 88-May 89.
- Kraemer, W. J. 2004. Effects of concurrent resistance and aerobic training on load – bearing performance and the army physical fitness test. *Military Medicine*, Vol. 169.

Oheiskirjallisuus:

- Canadian Defence Academy 2006. Ethics in the Canadian Forces: Making Tough Choices. Instructor manual.
- van Baarda, Th.A. & Verweij, D.E.M. (eds.) *Military Ethics*. The Dutch Approach. Netherlands: Martinus Nijhoff Publishers.
- Pulkka, A-T., & Raviv, A. 2007. Military Ethics Instruction - The Educational Challenge of the Case Study Method. *Tiede ja Ase*, 65, 345-362.
- Lagacé-Roy, D. 2007. *Military Ethics: A Case Study Method*. Teoksessa Toiskallio, J. (ed.) *Ethical Education in the Military. What, How and Why in the 21st Century*. Helsinki: Edita Prima
- Alavillamo, J. 1999. *Sotilaan toimintakyky*.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Oppimispäiväkirja ja tentti. Lajianalyysi.

Oppimispäiväkirja: 0-5

Tentti: 0-5

Lajianalyysi: hyväksytty - hylätty.

Opintojakson arvosanan muodostuminen selvitetään opiskelijoille opintojakson aloitusluennolla.

Palaute

Opintojakson lopussa kerätään opiskelijoilta palaute. Opiskelijat saavat opintojakson aikana laatimistaan töistä palautteen.

3B02A Tutkimusmenetelmät sotilaspedagogiikassa 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojakson suoritettuaan laatimaan kandidaatintutkimuksensa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opintojakson sisällöt ovat uusia, teoreettisia ja haasteellisia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden palveluksessa olleita sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä. Opiskelijoita on noin 20 henkilöä. Tämä mahdollistaa tehokkaan yksilö- ja ryhmäohjauksen, mutta asettaa haasteita erityisesti SPSS-ohjelmiston opettamiselle (lisenssien määrä).

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee kvalitatiivisten ja kvantitatiivisten menetelmien keskeisiä periaatteita ja käyttötapoja ihmistieteissä sekä niiden soveltamisen mahdollisuuksia sotilaspedagogiikassa tutkimuksessa ja SK-tutkielmassaan.

Sisältö

Opiskelija kehittää teoreettisia, metodologisia ja tutkimusteknisiä valmiuksiinsa sotilaspedagogiikan alalla seuraavasti:

- kvalitatiivisen tutkimusotteen soveltaminen sotilaspedagogiikassa,
- kvalitatiivisten menetelmien valintaan liittyvät kysymykset ja oletukset,
- laadullisen aineiston analyysi ja tulkinta
- yleisimpien tilastollisten menetelmien teoreettiset lähtökohdat ja perusteet.
- tilastollisen tulkinnan ja raportoinnin perusteet.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään opiskelijoiden valmiuksia tutkivan työotteen hyödyntämiseen osana kouluttajan tehtäviä.

Esitietovaatimukset

Osajakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista: Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op ja Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 11h (laitoksen antama tutkimuskoulutus, ohje MPKK:ssa laadittavista tutkimustöistä, sisällönanalyysi, dis-

kurssianalyysi ja fenomenografia), etäopetukseen 2h (etätehtävän käsittely) ja itseopiskeluun 56h (etätehtävän eli alustavan tutkimussuunnitelman laatiminen). Opintojaksoon kuuluvien laadullisten menetelmien opetus annetaan lähiopetuksena yhdessä johtamisen pääaineopiskelijoiden kanssa. Opintojakson aikana tehdään yksi etätehtävä, joilla valmennetaan opiskelijat tutkimussuunnitelman tekoon.

Opintojaksoon liittyvä määrällisten menetelmien opetus annetaan kahden kalenteriviikon aikana. Opetus keskittyy yleisimpien tilastollisten menetelmien perusteiden opettamiseen sekä SPSS-ohjelmiston opettamiseen analyysivälineenä. Opetuksen ohjausta annetaan Koulutusportaalissa sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapt Juha Tuominen ja evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Hirsjärvi, ym.: Tutki ja kirjoita.
- Aaltola, J. Valli, R. 2001. Ikkkunoita tutkimusmetodeihin, osa 1. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Eskola, J & Suoranta, J. 2003. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Tampere: Vastapaino.
- Grönroos, M. 2004. Johdatus tilastotieteeseen. Kuvailu, mallit ja päättely. 2.painos. Tampere: Tammer-Paino Oy.
- Tähtinen, J. & Isoaho, H. 2001. Tilastollisen analyysin lähtökohtia. Ensiaskeleet kvanttiaineiston käsittelyyn, analyysiin ja tulkintaan SPSS-ohjelmaympäristössä. Julkaisusarja C, Oppimateriaalit 13. Turku: Turun yliopiston kasvatustieteiden tiedekunta.
- Heikkinen, H. (toim.) 1999. Siinä tutkija missä tekijä (soveltuvilta osin). Jyväskylä: Ateena.
- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Edita Prima.
- Heikkilä T. Tilastollinen tutkimus. 1999 tai uudempi. Helsinki: Edita.
- Lepola, Muhli & Kanniainen (nd) SPSS 11.5 for Windows perusteet. Oulu: Oulun yliopiston ATK-keskus.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolla laaditaan 2 etätehtävää (kval/kvant), jotka on suoritettava hyväksytysti. Etätehtävät arvostellaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojakso kuuluu osana kandidaattien tutkimuskoulutukseen, josta otetaan puolivuotispalaute 1. proseminarin jälkeen. Sen perusteella laaditaan kehittämismuistio, joka sisältää opiskelijapalautteen lisäksi vastuunopettajan/-ien arviot opetuksen toteutuksesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy harjoitustyön tehtävänannon saatuaan itsenäisesti laatimaan pitkän sivuaineen harjoitustyön. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on tukea opiskelijan itseopiskelua ja analyttistä ajattelua korostavaa tutkimusotetta.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden palveluksessa olleita sotilaspedagogiikan pitkän sivuaineen opiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta laajahkon kirjallisen analyysin tekemisestä.

Oppimistavoite

Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.

Sisältö

Opintojakson aikana pyritään antamaan teoriasisällön lisäksi toteutusmerkkeitä harjoitustyön tekemiseen kyseisessä oppiaineessa. Niiden avulla opiskelijan tulisi kyetä aloittamaan tarvittaessa itsenäisesti harjoitustyön laatiminen omaan ammatilliseen oppimiseen liittyen. Opintojakso pyritään integroimaan johtamisen opintojaksoon: 1B06B (johdatus johtamisen harjoitustyöhön).

Työelämäyhteydet

Opintojakso pyritään linkittämään työelämään antamalla harjoitustyön aiheiksi sellaisia aiheita, joita opiskelijat voivat tarkastella ainakin osittain myös oman kokemusmaailmansa kautta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Osajakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista: Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op ja Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 3h (tehtävänasettelu, sisällönanalyysi ja esimerkkitutkimuksia) ja itseopiskeluun itseopiskeluun 16-24h (lähdemateriaalin hankinta ja materiaaliin perehtyminen; käytettävä aika

riippuu kadettikurssin läpivientisuunnitelmassa opintojaksoon käytettäväksi määritetystä ajasta).

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapt Juha Tuominen/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Erikseen jaettava kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjoitelma hyväksyty - hylätty. Kirjoitelma arvostellaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä erikseen palautetta. Opintojaksosta annettava palaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään lukukausipalautteeseen.

3B03 Koulutussuunnittelu 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Tämä ilmenee opintojaksolla siten, että jaksolla korostuu vuorovaikutus opettajan ja oppilaiden välillä. Opettaja hyödyntää opiskelijoiden varusmieskoulutustaustan ja aiemman sotilaskokemuksen opetuksessa, antamalla opetuksen edetessä, tähän pohjaan peilaten käytännön tehtäviä, jotka opiskelijat itse ratkaisevat saamaansa opetusta hyödyntäen. Opintojakso toteutetaan opettajan johtamana ja tahdittamana kokonaisuutena, jossa vuoroin opiskelijat tuottavat materiaalia omatoimisesti yhdessä tarkasteltavaksi ja arvioitavaksi. Opiskelijat omalla työllään vastaavat käytännössä oppimistuloksista.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat peruskoulutustaustaltaan kaikista puolustushaaroista ja aselajeista.

Opiskelijat ovat toisen vuosikurssin opiskelijoita, joilla on takana 2-3 vuoden sotilaskokemus. Opiskelijat opiskelevat sotilaspedagogiikkaa pääaineena tai pitkänä sivuaineena. Opiskelijoista osa voi olla tutkinnon täydentäjiä, joilla voi olla jopa 10 vuoden sotilaskokemus. Ilmavoimien opiskelijat ovat opintojaksolla 3A04 työskennelleet perusyksikössä koko peruskoulutuskauden ajan. Opiskelijoiden taustat ja kokemus voidaan ottaa huomioon ryhmätyöskentelyssä, kyselevässä opetuksessa sekä vuorovaikutteisessa opetuskeskustelussa.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa suunnitella peruskoulutuskauden ja kertausharjoituksen läpiviennin sekä näihin liittyvät viikko-ohjelmat työaikoiheen. Opiskelija osaa tutkivan työtteen periaatteen soveltamisen koulutusta suunnittelevien organisaatioiden (komppania tai vast perusyksikkö) toimintaan sekä suunnittelutyön haasteiden ja mahdollisuuksien tarkasteluun. Opiskelija tuntee koulutuksen suunnittelemisen teoriataustaa ja suunnitteluun vaikuttavia tekijöitä varusmies- ja reserviläiskoulutuksessa. Opiskelija tuntee tieto- ja viestintätekniikan opetuskäytössä hyödyntämisen perusteita.

Sisältö

- Varusmies- ja reserviläiskoulutuksen järjestelyt.
- Varusmies- ja reserviläiskoulutuksen suunnittelun perusteet.
- Koulutussuunnittelun työkalut ja -menetelmät puolustusvoimissa.
- Joukko-osaston ja perusyksikön koulutussuunnittelu.
- Perusyksikön koulutukseen vaikuttavat tekijät.
- Perusyksikkö toiminta-, koulutus- ja oppimisympäristönä.
- Koulutukseen vaikuttavat ohjeet, sotilaskäskyt, oikeudet, varomääräykset ja normit.

- Koulutustapahtuman suunnittelu ja johtaminen.
- Tietojärjestelmien hyödyntäminen koulutuksen suunnittelussa ja valmistelussa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla tarkastellaan ja hyödynnetään todellisia maavoimien koulutuskäytäntöjä yhden perusyksikön näkökulmasta todellisilla koulutuksen suunnittelun työkaluilla.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3A03 Aseiden käytön koulutus (1) 3 op
- ▶ 3A04_2010 Koulutustaidon erikoistavat opinnot 8 op
- ▶ 3A05 Aseiden käytön koulutus (2) 3 op tai vastaava opintojakso

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson aika jakaantuu seuraavasti:

luennot 30 h, ryhmätyöskentely 30h, omatoiminen opiskelu 16 h, tentti 4 h, palaute 1 h.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

3. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Kapteeni Henrik Matilainen / SKOPR/JOSPEL.

Kirjallisuus

- Rauste-von Wright, M. Von Wright, J & Soini T. 2003: Oppiminen ja koulutus. Helsinki: WSOY.
- Toiskallio J., Kallioma M., Halonen P., Anttila J.. 2002: Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Vaasa: Ykkös-Offset Oy.
- Toiskallio J. 1998: Sotilaspedagogiikan perusteet. Hämeenlinna: Karisto Oy.
- Virolainen Jari. 2002: Kouluttajien hiljainen tieto koulutuksen voimavarana? Helsinki: Maanpuolustuskorkeakoulu.
- Puolustusvoimien asianhallintajärjestelmä; pysyväisasiakirjat (PAK), varomääräykset, teknillinen ohjekokoelma (TOK) sekä normistot.
- Perus- ja erikoiskoulutuskauden ohjesäännöt ja oppaat erikseen määriteltynä opintojakson aikana.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Oppilasharjoitukset, harjoitus- ja ryhmätyöt ja tentti. Oppilasharjoitukset hyväksyty - täydennettävä, harjoitus- ja ryhmätyöt hyväksyty -täydennettävä). Tentti 0-5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin perusteella, mutta oppilasharjoitukset ja harjoitus- ja ryhmätyöt voivat korottaa arvosanaa.

Palaute

Opintojakson aikana kaikista ryhmätyövaiheista annetaan opiskelijoille vertais- ja opettajapalautetta. Opintojakson lopussa kerätään opiskelijoilta ja opettajalta sähköinen palaute, josta koostetaan opintojaksoraportti. Palaute sisältää ohjeistetut kysymyksiä sekä vapaanosion.

3B04_2010 Koulutustaito ammatillisena osaamisena 8 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Tämä ilmenee opintojaksolla siten, että jaksolla opiskelija itsenäisesti havainnoi omaa ja muiden toimintaa erilaisissa ympäristöissä sekä yhteyksissä. Havaintojen perusteella opiskelija itse käsittelee, muokkaa ja yhdistää uutta tietoa ja uusia havaintoja kokemustensa pohjalta yhä terävämmäksi toimintatavaksi ja tiedoksi. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodologia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoista osa on suorittanut sotilaspedagogiikan perus- ja aineopinnot ennen 3B04 opintojakson aloittamista. Tämä kurssi on viimeinen sotilaspedagogiikan opintojakso. Rakenne ja laajuus opintojaksolla on kaikille kuitenkin sama. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään yhä, että opiskelija ymmärtää oppimisen perusmekanismit, osaa aseiden käytön koulutuksen perusteet sekä osaa fyysisen kasvatuksen perusteet ja että he yhä edelleen harjaantuvat kouluttajuudessaan ja pääsevät mittaamaan osaamistaan.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee opetusta, kasvatusta ja koulutusta taitokokonaisuutena, jossa yhdistetään tieteellistä tietoa, koulutusyhteisön ja yksilön kokemusta sekä tilannetietoisuutta ja vastuullista päätöksentekoa. Opiskelija hallitsee erikoisalansa (aselajinsa) koulutuksen suunnittelua, toteutusta, johtamista ja kehittämistä etenkin perusyksikön tasolla. Opiskelija osaa yksilöiden ja joukon toimintakyvyn turvaamiseen kenttäoloissa ja erilaisissa kriisiympäristöissä. Opiskelija tuntee aselajikohtaisen toimintaympäristön ja kehitysnäkymien asettamia vaatimuksia ja painotuksia fyysiselle toimintakyvyille.

Sisältö

- Aselajikohtaisten taistelu-, taisteluampuma- ja simulaattorikoulutuksen perusteiden, menetelmien ja oppimisympäristöjen kehittäminen ja käyttö koulutuksessa.
- Koulutuksesta saatavan palautetiedon kerääminen ja hyödyntäminen koulutuksen kehittämisessä sekä oman kouluttajakoulutuksen kriittinen tarkastelu.
- Aselajikohtaisen toimintaympäristön ja kehitysnäkymien asettamat vaatimukset ja painotukset toimintakyvyille. Joukon suorituskyvyn osa-alueet sekä niiden muodostuminen omassa aselajissa.

- Aselajin kouluttajuuden kannalta tärkeimpiin oikeuksiin johtava koulutus.
- Liikuntaharjoitusten suunnittelu ja johtaminen

Työelämäyhteydet

Osan aikaa opintojaksosta tehdään yhteistoimintaa varusmiesten kanssa aselaji- ja puolustushaara- ja toimialakohtaisesti.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3B06A Liikuntakasvatus 5 op
- ▶ 3A04_2010 Koulutustaidon erikoistavat opinnot 6 op
- ▶ 3B03 Koulutussuunnittelu 3 op
- ▶ 3B01 Toimintakyky ja sen kehittäminen 6 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakson rakenne ja kokonaislaajuus sekä oppimistehtävät ovat kaikille opiskelijoille samat. Tarkemmat sisällöt ja niiden laajuudet voivat vaihdella puolustushaara-, aselaji- ja toimialakohtaisesti. Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulun Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen ohjaamana puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa kolmannen opiskeluvuoden aikana. Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitos käskää ja ohjeistaa opintojaksoon sisältyvien oppimistehtävien toteutuksen ennen opiskelijoiden siirtymistä PAT-kouluille.

Oppimistehtävien aiheet ovat:

- 1) Toimintakyvyn analysointitehtävä
- 2) Kouluttajuuden analysointitehtävä
- 3) Portfolio, fyysisen kasvatuksen oppimistehtävät sekä koulutuksen tutkivan kehittämisen muistio

Opiskelijalta odotetaan opintojakson aikana työelämätaivoitteellista kouluttamisen ja kouluttajuuden tarkastelua sekä pohdintaa oman kehittymisen ja kasvun näkökulmasta. Opiskelijan tulee ymmärtää, että oppimistehtäviin varattu aika vastaa noin tunnin päivittäistä työpanosta opintojaksolla.

Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuvat opiskelijat suorittavat jakson sijasta 3B08FT Fyysiseen toimintakykyyn erikoistavan opintokokonaisuuden.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

Toteutusajankohta

3. opiskeluvuoden syys- ja kesälukukaudet.

Vastuutaho

Kapteeni Henrik Matilainen / SKOPR/JOSPEL.

Kirjallisuus:

- Kouluttajan Opas (2007)
- Toiskallio J., Kalliomaa M., Halonen P., Anttila J.. 2002: Sotilaspedagogiikkaa kouluttajille. Vaasa: Ykkös-Offset Oy.
- Toiskallio J. & Mäkinen J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä. Helsinki: Edita Prima.
- Heikinaro-Johansson P. Huovinen T. 2007. Näkökulmia liikuntapedagogiikkaan. Helsinki. WSOY
- Numminen, P. & Laakso, L. 2009. Liikunnan opetusprosessin ABC. Liikuntakasvatuksen julkaisuja 5.
- McArdle, W.D., Katch, F.I., Katch, V.L. 1996. Exercise Physiology: energy, nutrition, and human performance (soveltuvin osin).
- Kallioinen, O. 2001. Kadettien pedagoginen asiantuntijuus. Helsinki: Edita Prima.
- PAT-koulujen koulutukseen liittyvä kirjallisuus ja opetusmateriaali
- Erikseen määritettävät ohjesäännöt, pysyväismääräykset ja normit / vast. sekä aselajeittain määriteltävä kirjallisuus ja muu opetusmateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso sisältää aselaji- ja puolustushaarakohtaisia koulutöitä ja muita oppilasharjoituksia, jotka arvioidaan periaatteella hyväksytty - hylätty. Opintojakson oppimistehtävän analysointitehtävät arvioidaan periaatteella hyväksytty - hylätty. Opintojakson lopullinen arvosana määräytyy portfolio-oppimistehtävästä, joka arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5. Lisäksi kaikki aselaji- ja puolustushaarakohtaiset oikeudet ja pätevyudet tulee olla hyväksytysti suoritettuja ennen opintojakson loppumista.

Palaute

Opiskelijat saavat jakson aikana puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa palautteen opiskelustaan opintojakson yhteydessä. Jakson vastuutaho kerää jakson lopussa kurssista palautteen opiskelijoilta ja puolustushaara-, aselaji- ja toimialakoulujen opettajilta sekä antaa opiskelijoille erikseen oppimistehtävistä palautteen, joista koostetaan opintojaksoraportti.

3B05 Sotilaspedagogiikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy ohjaajansa tukemana laatimaan kandidaatintutkielmansa kriittistä ja tieteellistä kirjoitustapaa osoittaen. Kandidaatintutkielmalla on yksi ohjaaja, jonka rooli on opiskelijan oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on aihealueen onnistunut valinta. Opiskelijan on itse oltava aidosti kiinnostunut aihealueestaan pystyäkseen laatimaan onnistuneen oppinnäytteen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden palveluksessa olleita sotilaspedagogiikan pääaineopiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä ja tieteellisen asiatyylin normit täyttävän tutkimusraportin laatimisesta. Opiskelijoiden tekstitaidoissa voi olla suuria eroja.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee kokonaisvaltaisen tutkimusprosessin.

Sisältö

Opintojaksolla perehdytään sotilaspedagogisiin tutkimuksiin ja menetelmiin, tekemällä pienimuotoisen tutkimuksia, kirjoittamalla tutkimusraportti sekä osallistumalla seminaarityöskentelyyn. Seminaarit koostuvat neljästä periodista, joihin integroidaan Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakso ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte.

Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään alustava tutkimussuunnitelma (tutkimusseminaari). Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työestetään alustava tutkimussuunnitelma asiatyyliseksi tutkimussuunnitelmaksi, joka esitellään I proseminaarissa. Kolmannessa periodissa syvennetään kysymyksenasettelua sekä tutkimusmetodia. Tulokset esitellään II proseminaarissa. Erikseen sovittavan seminaariohjelman mukaan opiskelija saa valitsemistaan tutkielmatekstin katkelmista kirjallista tekstin- ja kielenhuollon palautetta kielen asiantuntijalta. Sen avulla opiskelija muokkaa seuraavan tekstivaiheen. Neljännessä periodissa laaditaan kandidaatintutkielma lähes lopulliseen asuun, joka esitellään III proseminaarissa. Viimeiseen proseminariin integroidaan kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä tutkielmansa alaan että riittävän kieli- ja tekstitaitonsa (suomi/ruotsi). Proseminareissa (ei tutkimusseminaarissa) opiskelijat harjoitetaan myös opponointikäytänteisiin ja tekstipalautteen antamiseen. Seminaarityötä ja teksteistä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatintutkielma.

Tarvittaessa opintojaksoon voidaan integroida koulusivistyskieltään ruotsinkielisen opiskelijan Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä opintoja. Toiteutus räätälöidään tapauskohtaisesti opiskelijan, sisällön ohjaajan ja kielen asiantuntijan yhteistyönä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla lähestytään mahdollisia todellisuksia teoreettisesti, mutta opintojakson avulla pyritään kehittämään opiskelijoiden tutkivan työotteen mukaisia valmiuksia. Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson sisällöt harjaannuttavat työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa tarvittavia tekstitaitoja.

Esitietovaatimukset

Oppiaineen perusopinnot sekä menetelmäopinnot. Suositeltavaa on, että myös pääosa aineopinnojen sisältöopinnoista on suoritettu tai meneillään. Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson tavoitteiden saavuttaminen edellyttää perustekstitaitojen hallintaa tai niiden itseopiskelua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytetään lähiopetukseen 32 h (tutkimusseminaari ja kolme proseminaria). Itseopiskeluun käytettävissä oleva aika määräytyy Kadettikursin läpivientisuunnitelman perusteella. Tutkimusseminaarin, proseminaarien ja opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) hyväksytty suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista, palautteen hyödyntämistä, itsenäistä opiskelua sekä seminaari- ja tekstitöiden hyväksyttyä suorittamista.

Opiskelija kirjoittaa noin 20–30 sivun laajuisen tutkielman, jonka edistymistä seurataan tutkimusseminaarissa ja kolmessa proseminaarissa. Opiskelijan tulee osallistua opintojakson Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -ohjaukseen, itsenäisesti muokata tutkielmatekstiään palautteen avulla ja suorittaa tutkielmaan kuuluva kypsyysnäyte sekä sisällön että kielitaidon osalta ennen tutkielman lopullista hyväksyntää. Opetuksen ohjausta annetaan Koulutusportaalissa, seminaareissa sekä ohjaajan ja ohjattavan kahdenvälisin tapahtumin. Opintojakso toteutetaan integroidusti opintojakson 1B07 Johdamisen kandidaatintutkielma seminaareineen kanssa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu (seminaarit) sekä vapaavalintainen (opiskelijan tutkimusprosessi). Kirjoitusviestinnän ohjaus ja kypsyysnäyte toteutetaan verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapt Juha Tuominen ja Evl Torsti Sirén/JOSPEL tutkimusryhmä ja kielen asiantuntijat

Kirjallisuus

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Tieteenalan opinnäyteohje
- Erikseen määritettävä kirjallisuus
- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen oppaat ja verkkosivut

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksolla laaditaan 1 etätehtävä, joka on suoritettava hyväksytysti.

Y03A/B Kirjoitusviestintä (suomi/ruotsi) -opintojakson ja kandidaatintutkinnon kypsyysnäytteen kielitaidon arviointi on kuvattu niiden pedagogisissa käsikirjoituksissa. Tutkielma arvioidaan asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojakso kuuluu osana kandidaattien tutkimuskoulutukseen, josta otetaan palaute 3. proseminarin jälkeen. Sen perusteella laaditaan kehittämismuistio, joka sisältää opiskelijapalautteen lisäksi vastuuopettajan/-opettajien arviot opetuksen toteutuksesta ja tavoitteiden saavuttamisesta.

3B06_2010 Kriisinhallinnan toimintaympäristö 3 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Kuvaillaan tämän käsikirjan yleisessä osiossa.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuvat sotilaspedagogiikkaa pää- tai sivuaineenaan opiskelevat kadetit, yhteensä noin 50 kadettia. Osalla kadeteista on jo kokemusta kansainvälisistä tehtävistä.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee Suomen kriisinhallintaan osallistumisen perusteet sekä käynnissä olevat operaatiot ja niiden toimintakyvylle asettamat vaatimukset. Opiskelija tuntee Suomen tavoitteet kansainvälisessä sotilas- ja siviilikriisinhallinnassa ja osana kokonaismaanpuolustuksen toimintaympäristöä. Opiskelija osaa taisteluteknisiä periaatteita kriisinhallintaoperaatioissa.

Sisältö

- Puolustusvoimien sotilaallisen kriisinhallinnan perusteet
- Operaatioiden erityispiirteet ja toimintakyvyn haasteet
- Toiminta vieraassa kulttuurissa

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotilaspedagogiikan perusopinnot

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Luennot 15h, ryhmätyöt 6h, käytännön harjoitus (sis. case-harjoitukset) 40h, kirjallisuus 18h, tentti 2h

Opintojakso jakautuu kahteen osaan: Ensimmäisen viikon aikana opiskellaan teoria luentojen ja ryhmätöiden merkeissä, toisella viikolla sovelletaan opittua käytäntöön kansainvälisen harjoituksen muodossa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

Toisen opiskeluvuoden kevät- tai kesälukukausi

Vastuutaho

Kapteeni Juha Lamminen / SKOPR / JOSPEL.

Tentittävä kirjallisuus:

Ådahl, S. 2009. Varying cultures in modern crisis management. Helsinki: Edita Prima. (PVKVK:n julkaisusarja 1:2009)

Muu kirjallisuus:

- Suomen kokonaisvaltainen kriisinhallintastrategia 2009. Ulkoasianministeriö.
- Puolustusvoimien sotilaallisen kriisinhallinnan konsepti. 2009. Helsinki: Pääesikunta. Viranomaiskäyttö.
- Opetuksen aikana jaettavat opetusmonisteet, pysyväisasiakirjat sekä ohjeet

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

- Tentti
- Ryhmätyöt
- Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista sekä teoriaopetukseen että käytännön harjoitukseen. Tentti 0-5. Ryhmätyöt hyväksytyt - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

3B07 Sotilaspedagogiikan harjoitustyö 10 op (pitkä sivuaine)

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson sisältö tulee merkittävälle osalle opiskelijoista uutena asiana. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy harjoitustyön tehtävänannon saatuaan itsenäisesti laatimaan pitkän sivuaineen harjoitustyön. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on tukea opiskelijan itseopiskelua ja analyttistä ajattelua korostavaa tutkimusotetta.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin vuoden palveluksessa sotilaspedagogiikan pitkän sivuaineen opiskelijoita, joilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta laajahkon kirjallisen analyysin tekemisestä.

Oppimistavoite

Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietoaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn ja tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Vain sivuaineopiskelijat laativat harjoitustyön.

Sisältö

Tutkimussuunnitelma, loppuraportti, palaute koulutusportaalissa, itsearviointi.

Opintojakso pyritään integroimaan johtamisen opintojaksoon: 1B09 (Johtamisen harjoitustyö).

Työelämäyhteydet

Opintojakso pyritään linkittämään työelämään antamalla harjoitustyön aiheiksi sellaisia aiheita, joita opiskelijat voivat tarkastella ainakin osittain myös oman kokemusmaailmansa kautta.

Esitietovaatimukset

- ▶ Osajakso edellyttää seuraavien opintojaksojen suorittamista: Y01_2010 Johdatus yliopisto-opiskeluun 3 op, Y02 Tieteellisen tutkimuksen perusteet 3 op ja 3B02B Johdatus sotilaspedagogiikan harjoitustyöhön 5 op.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Harjoitustyö koostuu kolmesta osasta:

Toiminnan, tuotteen tai tapahtuman suunnittelusta, toteuttamisesta sekä loppuraportista.

Toteutuspaikka

Vapaavalintainen.

Toteutusajankohta

Harjoitustyön tekemisen voi aloittaa kandidaatin opintojen aikana, työelämävaiheessa tai maisterin tutkinnon aikana, mutta harjoitustyö kirjataan sotatieteiden maisterin tutkinnon opintoihin.

Vastuutaho

Evl Torsti Sirén ja kapt Juha Tuominen/JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Erikseen jaettava kirjallisuus sekä Vilkka, H. & Airaksinen, T. 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Tammi.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kirjoitelma hyväksytty -hylätty. Kirjoitelma arvostellaan hyväksytty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä erikseen palautetta. Opintojaksosta annettava palaute sisällytetään Kadettikoulun keräämään lukukausipalautteeseen.

3B08FT Fyysiseen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus 17 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opetuksessa ilmenee konstruktivistisen oppimiskäsityksen pedagogisista seurauksista tiedon rakentumismetafora: opetus korostaa tiedon rakentumista silloin, kun opetusta tarkastellaan koko upseerin perusopintoja käsittävänä kokonaisuutena.

Opiskelija-analyysi

2. vuosikurssin sotatieteiden kandidaatteja. Opiskelijavahvuus on 3-5 opiskelijaa joka toinen vuosi. Opiskelija-aines on hyvin valikoitunutta ja motivoitunutta. Heidän asenteensa ja suhtautuminen liikuntaan on erittäin positiivinen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on laajentaa opiskelijoiden kokonaiskuvaa ihmiskehon anatomiaa, biologisista perusilmioistä ja fysiologisesta toiminnasta. Pehdyttää opiskelijat liikunnan ja kuormituksen fysiologisiin vaikutuksiin, fyysisen kunnan osatekijöihin, niiden mittaamiseen ja niissä tapahtuviin muutoksiin sotilaskoulutuksen ja taistelukentän eri tilanteissa. Opiskelija syventää osaamistaan liikunnan ja kuormituksen fysiologisista vaikutuksista ihmisen kehossa ja fyysisen toimintakyvyn säilyttämisestä. Opiskelija ymmärtää fysiologisten vaikutusten merkitykset sotilaan toimintakykyyn ja sen kehittämiseen. Opiskelija syventää tietojaan sotilaan kuormittumisesta erityisolosuhteissa ja toimintakyvyn säilyttämisestä.

Sisältö

Opintokokonaisuus koostuu kolmesta opintojaksosta:

IHMISEN ANATOMIA JA FYSILOGIA (3 op) 3B08FT1

Ihmiskehon rakenne ja toiminta lepotilassa.

- anatomian terminologia
- tuki- ja liikuntaelimet
- sydän ja verenkiertoelimistö
- hengityselimistö
- ruuansulatuselimistö
- hermosto
- aineenvaihdunta
- lämmönsäätely

KUORMITUSFYSILOGIA (12 op), 3B08FT2

Ihmiskehon toiminta kuormituksessa.

- liikunta fysiologisena ilmiönä
- elintoimintojen muutokset kuormituksessa
- fyysinen kunto ja suorituskyky
- fyysinen harjoittelu

- fyysisen suorituskyvyn mittaaminen
- kuormituksen erityisvaatimukset sotilaan toimintakyvyn kannalta

LIIKUNTABILOGISET SOVELLUTUKSET SOTILAAN TOIMINNASSA (2 op), 3B08FT3

Ihmiskehon toiminta erityisolosuhteissa.

- liikkumisen taloudellisuus
- biokemialliset mittarit
- ravinto
- rasisus-EKG
- hermolihasjärjestelmän toiminta
- väsymys

Työelämäyhteydet

Puolustusvoimien liikuntastrategian 2007-2016 linjan mukaisesti liikunta-alan syventävän koulutuksen saaneet upseerit pyritään sijoittamaan puolustusvoimissa liikunta-alan tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Liikuntakasvatus 5 op, 3A06

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua. Osajakso koostuu opiskelijoiden omatoimisesta opiskelusta sekä raporttiseminaarista. Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat laativat kaksi suppeaa raporttia ja yhden laajan raportin annetuista aiheista.

Toteutuspaikka

Hämeen Rykmentti (Urheilukoulu), Jyväskylän yliopisto, Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

IHMISEN ANATOMIA JA FYSIOLOGIA (3 op) 3B08FT1

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä ja omatoimista opiskelua.

Lähiopetus toteutetaan Urheilukoulussa seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Lähiopetuspäivät: 3.-4.5.2010
- Tenttipäivä: 14.5.2010

Tarkempi tuntisuunnitelma laatii Urheilukoulun kurssiosaston nimeämä henkilö yhteistyössä professori Heikki Kyröläisen ja ylil Juha Kokon kanssa.

KUORMITUSFYSIOLOGIA (12 op), 3B08FT2

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua. Lähiopetus toteutetaan Urheilukoulussa seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Lähiopetuspäivät: 5.-7.5., 10.-12.5., 31.5-2.6 ja 7.-9.6.2010
 - Tenttipäivä: viikolla 30 tai 31
- (sovittava erikseen Koulutussuunnitelu-jakson, 3B03 vastuuopettajan Ylil Matilaisen kanssa).

LIIKUNTABILOGISET SOVELLUTUKSET SOTILAAN TOIMINNASSA (2 op), 3B08FT3

Osajakso koostuu opiskelijoiden omatoimisesta opiskelusta sekä raporttiseminaarista. Omatoimisen opiskelun aikana opiskelijat laativat kaksi suppeaa raporttia ja yhden laajan raportin annetuista aiheista. Raporttien laatiminen ajoittuu vuoden 2010 syksyn aselajijaksolle ja raporttiseminaari helmikuulle 2011 tutkimusseminaarin yhteyteen.

Vastuutaho

Professori Heikki Kyröläinen, Ylil Juha Kokko

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opiskelijoiden tulee hallita seuraavien teoksen keskeinen sisältö:

- Nienstedt W, Hänninen O, Arstila A, Björkqvist. Ihmisen fysiologia ja anatomia. WSOY 2004.
- McArdle W, Katch F, Katch V. Exercise Physiology. Lippincott Williams & Wilkins 6th edition.
- Erillinen opetusta tukeva kirjallisuus, josta jaetaan lista opintojakson alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson osajaksot arvioidaan seuraavasti:

Ihmisen anatomia ja fysiologia (3B08FT1) opintojaksosta järjestetään tentti. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia kahdesti. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvoarvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti.

Kuormitusfysiologian (3B08FT2) opintojaksosta järjestetään kaksi (2) tenttiä, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttien arvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia kahdesti. Opintojakson arvosana muodostuu tenttien keskiarvoarvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti.

Liikuntabiologiset sovellukset sotilaan toiminnassa (3B08FT3) opintojaksolla opiskelija laatii kolme raporttia, joiden hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sekä kirjallinen että suullinen palaute.

Syventävät opinnot

3C01 Pedagoginen johtaminen 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen ja opettajien sekä opiskelijoiden väliseen avoimeen, aktiiviseen vuorovaikutukseen. Ihminen oppii parhaiten ollessaan motivoitunut ja kiinnostunut käsiteltävistä asioista. Hänen on koettava opiskeleminen ja opiskeltava asia mielekkääksi. Opintojakson opetusmenetelmissä ja tavoitteissa otetaan huomioon opiskelijoiden työelämävaiheessa kertynyt kokemus, ammattitaito ja maisteriopintojen kuluessa suoritetut opinnot sekä niissä menestyminen. Opiskelijat ovat persoonallisia yksilöitä, joiden valmius ja tavat oppia ovat monin tavoin erikoistuneita sekä yksilöllisiä.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoilla on kokemusta pääasiassa yksikkötason kouluttaja-, asiantuntija- ja vastaavista tehtävistä, mutta ei niinkään suunnittelu- ja johtotehtävistä. Opintojakso sisältää heidän kannaltaan runsaasti uutta asiaa. Ohjaajalinjan opiskelijoilla ei ole käytännössä lainkaan työelämävaiheen kokemusta, joten opintojakson aiheiden havainnollistaminen käytännön kokemuksiin on heille erityisen tärkeää.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee oppivan organisaation perusrakenteen ja pedagogisen johtamisen vuosikellonäkökulman sekä osaa ohjata ja valmentaa kouluttajia ja perusyksiköiden henkilöstöä.

Sisältö

- Oppivan organisaation perusrakenne
 - kulttuuri monikerroksisena tekijänä ja vaikuttajana
 - Pedagogisen johtamisen vuosikellonäkökulma
 - Koulutusorganisaatioiden ja kouluttajuuden strategisen kehittämisen lähestymistapoja ja menetelmiä (OSTRA)
 - pv:en johtamismallit ja perusyksikön päällikkö pedagogisena johtajana
- Opiskelija tuntee myöhemmin opintojaksolla 5C07 (Rauhan ajan perusyksikön pedagoginen johtajuus 2op) käsiteltävien pedagogisen johtajan työvälineiden ja -menetelmien taustatekijät sekä merkityksen. Opiskelija kykenee näiden menetelmien kriittiseen arviointiin sekä edelleen kehittämiseen perusyksikön päällikön (pedagogisen johtajan) näkökulmasta.

Lisäksi opiskelija syvennyy tulevassa joukko-osastossa tekemänsä opintojakson kehittämisprojektin avulla mm. seuraaviin aiheisiin:

- Elinikäisen oppimisen periaatteet käytännössä

- oppiva organisaatio, tiimityö koulutuksessa, verkostoituminen
- kouluttajasta ja opettajasta pedagogiseksi johtajaksi
- konstruktivismi aikuisen oppimisessa - mitä se tarkoittaa?
- henkilökunnan osaamisen johtaminen ja kehittäminen perusyksikössä/vast.
- erilaisten ihmis- ja oppimiskäsitysten huomioiminen koulutussuunnittelussa
- koulutussuunnitteluprosessin johtaminen käytännössä (vrt. joukkotuo-
tanta)
- muutosintervention suunnittelu ja toteuttaminen omassa toimintaympä-
ristössä
- muutosvastarinta sosiaalisena ilmiönä ja pedagogisen johtajan haasteena
- organisaatioviestintä pedagogisen johtajan näkökulmasta (viestintä perus-
yksikössä).

Työelämäyhteydet

Opintojakso liittyy saumattomasti työelämään ja opiskelijan tulevaan toimintaympäristöön. Opintojakson sisältöjä elävöitetään ja aiheita lähestytään monipuolisesti mm. case-tarkasteluiden avulla. Case-tarkasteluiden aiheet ja muut esimerkit tulevat säännönmukaisesti työelämästä ja palvelevat siten mahdollisimman hyvin opiskelijoiden tulevissa tehtävissä menestymistä. Opiskelijat saavat hyvissä ajoin ennen opintojakson alkua valmistautumistehtävän case-tilanteiden pohtimisesta omasta työyksiköstään.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso aloitetaan lähijaksolla (esim. 4x4h=16h+oppimistehtävät), jossa opiskelijat tutustutetaan pedagogisen johtamisen viitekehyksen teoreettisiin taustatekijöihin. Teoriatietoa käsitellään yhteisesti mm. suhteessa opiskelijoiden työelämävaiheen kokemuksiin erilaisten case-tarkasteluiden avulla (opiskelijat saavat ennen opintojakson alkua valmistautumistehtävän esimerkki-tilanteiden pohtimisesta). Opiskelijat perehtyvät aiheisiin monipuolisen, aktiivisen ja erilaisia näkökulmia avaavan työskentelyn muodossa.

Lähijakson päätteeksi opiskelijat tekevät suunnitelman omaan perusyksikönsä/vast. liittyvästä kehittämisprojektista. Projekti on yksilötyö, joka koostuu aiheita eri näkökulmista lähestyvistä oppimistehtävistä ja opiskelijan laatimasta, opintojakson asioita sekä osaltaan myös omaa oppimista reflektioivasta raportista. Raportin keskeisenä tavoitteena on tuottaa opiskelijan omalle työyhteisölle käytännönläheistä ja käyttökelpoista tietoa jonkun osa-alueen kehittämisen tai uudistamisen helpottamiseksi.

Raportissa opiskelija rakentaa itselleen käsityksen pedagogisen johtamisen toteutumisesta ja ilmenemisestä omassa työyksikössään. Työn tärkeänä opetustarkoituksena on myös auttaa opiskelijaa eheästi ja hallitusti hahmotta-

maan oman perusyksikön toiminta monialaisena kokonaisuutena ajatuksella ”mitä jos olen itse tämän yksikön päällikkö ja pedagoginen johtaja 1-2 vuoden päästä?”.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa. Opintojakso voi sisältää toimeenpanokäskyssä tarkennettavia osajaksia opiskelijoiden omissa joukko-osastoissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutahot

Opintojakson vastuuolettajana toimii kapteeni Janne Jortama/SMOPR/JOSPEL.

Kirjallisuus

- Nissinen, V. 2001. Military Leadership
- Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the National Defence College.
- Viitala R. 2003. Osaamisen johtaminen esimiestyössä. Acta Wasaensia. Universitas Wasaensis.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opiskelijat tekevät opintojakson aikana oppimistehtäviä, jotka arvioidaan. Lisäksi opiskelijan omaan tulevaan toimintaympäristöön liittyvä kehittämisprojektin raportti arvioidaan. Oppimistehtävät arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojaksolla toteutettavan kehittämishankkeen raportti arvioidaan asteikolla 0-5. Raportin arvosana muodostaa opintojakson arvosanan.

Palaute

Opintojaksolta kerätään sekä avoin sanallinen, että strukturoituun lomakkeeseen perustuva, numeerinen palaute.

3C02 Vertaileva koulutustutkimus 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Sotilaspedagogiikan opiskelijoiden HOPS:n analysoidaan SPED:n professorin johdolla ja analyysin perusteella tehdään opintojaksokohtaisesti tarvittavat linjaukset opiskelija-aineksen ja opintojakson yhteensovittamisen edellyttämistä toimenpiteistä. (SPED yhteinen osio)

Vertailevan koulutustutkimuksen opintojakso toteutetaan englanniksi vaikkakin osalla opiskelijoista englanninkielen taito on puutteellinen. Englannin valinta on strateginen painotus ja englannin käytöllä pyritään kaikille selventämään käytännössä, ettei englannin jatko-opiskelulle ole olemassa vaihtoehtoja. Useilla opiskelijoilla on kokemuksia kansainvälisestä yhteistoiminnasta ja usein kokemuksiin sisältyy vertailut eri maiden sotilaskoulutuksen järjestelyjen välillä. Opintojaksolla hyödynnetään tätä opiskelijoiden kokemusta.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa rakentavan kriittisesti vertailla turvallisuuteen ja puolustukseen liittyviä koulutus- ja kasvatusjärjestelmiä. Hän tuntee niiden yhteiskunnallisia, historiallisia, poliittisia ja kulttuurisia lähtökohtia ja yhteyksiä turvallisuussektorin muutoksen viitekehyksessä.

Sisältö

- vertaileva koulutustutkimus
- Suomen ja eräiden muiden maiden kansalliset koulutus- ja kasvatusjärjestelmät (samanlaisuuksia/erilaisuuksia)
- Eurooppalaiset korkeakoulutuksen kehittämisprosessit (esim. Bologna-prosessi) ja periaatteet sekä osallistuvat organisaatiot (=NATO versus Frontex)

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla muokataan opiskelijoiden asenteita kansainvälisyysmyönteisemmiksi kansainvälisten luennoitsijoiden avulla. Vaikkakin tällä opintojaksolla käsitellään isoja järjestelmiä voidaan aikaansaataavaa asennemuutosta hyödyntää mitä erilaisemmissa jatkotutkimuksissa yksittäisen asejärjestelmän koulutuksen maakohtaisista eroista aina mitä erilaisempiin sovelluskohteisiin.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan neljän (4) viikon aikana ja kullakin viikolla on oma ongelmakeskeinen teemansa. Lähi-, luento- tai seminaari-, -opetusta on yhteensä noin 17 tuntia, KOPO:ssa tapahtuvaa syventävää verkkokeskustelua noin 8 tuntia ja itseopiskelua (=lukemista) vähintään 135 tuntia. Opintojakson aloituspäivänä työryhmille annetaan tehtävä joiden perusteella laadittujen raporttien ja esitysten käsittely tapahtuu opintojakson kolmannen viikon seminaarissa.

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan MPKK:lla ja verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

SM-opintojen 1. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

SPED professori/SM-OPR, vierailevat luennoitsijat.

Kirjallisuus

- Bray, M., Adamson, B., Mason, M. (eds.) 2007
- Nelles, W. (Ed.) 2004. Comparative Education, Terrorism and Human Security. From Critical Pedagogy to Peacebuilding?
- Moskos, Williams & Segal (Eds.). The Postmodern Military: Armed Forces after the Cold War. Erityisesti kappaleet 1, 2, 3, 5, 7, 11, 12 ja 14.
- Paile 2008. The Bologna Process in the Education of the Military Officers: the Road to a Common Culture of Defence in Europe.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Laadittavat ryhmätyöt ja opiskelijoiden laatimat oppimispäiväkirjat arvioidaan. Opiskelijoiden laatimat oppimispäiväkirjat arvostellaan 0-5. Ryhmätyöt arvostellaan hyväksytty - hylätty ja oppimispäiväkirjat asteikolla 0-5. Opintojakson arvosana muodostuu oppimispäiväkirjan numeerisesta arvosanasta.

Palaute

JOSPEL:n palautejärjestelmän mukainen palautekysely.

3C03 Turvallisuuden ja kriisinhallinnan koulutus 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Sotilaspedagogiikan opiskelijoiden HOPS:n analysoidaan SPED:n professorin johdolla ja analyysin perusteella tehdään opintojaksokohtaisesti tarvittavat linjaukset opiskelija-aineksen ja opintojakson yhteensovittamisen edellyttämistä toimenpiteistä. (SPED yhteinen osio). Tätä opintojaksoa edeltävän (3C02) takia opiskelijat ovat aiempaa tottuneempia jäsentämään laaja-alaisia viitekehyksiä (turvallisuusala; turvallisuusalan viranomaiset ja tehtävänsä) niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy kansainvälisen turvallisuussektorin muutoksen (SSR) ja siviili-sotilas-yhteistoimintasuhteiden muutoksen (CMR; comprehensive/kokonaisvaltainen-näkökulma) näkökulmista Suomen turvallisuussektorin muutokseen ja puolustusvoimien tehtävien vuorovaikutukseen sotiluuden ja toimintakyvyn kanssa.

Sisältö

Opintojaksolla keskitytään seuraaviin teemoihin:

- turvallisuus
- kriisinhallinta (sisältää sotilaallisen, siviili- ja kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan aihealueet)
- viranomaisyhteistyö

Työelämäyhteydet

Puolustusvoimien tehtävät edellyttävät että jokainen opiskelija hahmottaa oman toimijuutensa (sotiluutensa) osaksi turvallisuusalaa ja sen muutosta. Sotilas on yhteiskunnallinen ja turvallisuusalan toimija, sekä kansalainenkin, joten keskeiset kansainväliset ja kansalliset muutostekijät on tarpeen hahmottaa. Tulevissa töissään kaikki opiskelijoista tulee urallaan toimimaan viranomaisyhteistoiminnassa ja kaikki/pääosa erilaisissa kriisinhallintatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3C02 Vertaileva koulutustutkimus

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan neljän (4) viikon aikana ja kullakin viikolla on oma ongelma-keskeinen teemansa. Lähi-, luento- tai seminaari-, -opetusta on yh-

teensä noin 51 tuntia, ryhmätyöskentelyä noin 36 tuntia ja itseopiskelua (=lukemista ja kirjoittamista) vähintään 75 tuntia.

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan MPKK:lla ja verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Syventävien opintojen 1. opiskeluvuoden kevättalvella.

Vastuutaho

maj, KM, Teuvo Jaskari, SPED professori ja dosentti, vierailevia luennoitsijoita (=9-10).

Kirjallisuus

- Shaw, M. 2005. *The New Western Way of War*. Cambridge: Polity Press.
- Kaldor, M. 2007. *Human Security*. Cambridge: Polity Press.
- Schnabel, A., Ehrhart, H-G. (Ed.). 2005. *Security Sector Reform and Post-conflict Peacebuilding*. New York: United Nations University Press.
- Eronen, O. (Ed.), 2008. *Needs for Comprehensive Peacebuilding. Building blocks for Finnish Crisis Management*. Helsinki: Edita.
- United Nations Peacekeeping Operations. *Principles and Guidelines*. Department of Peacekeeping Operations (DPKO). 2008
- Viranomaisyhteistyö - Hyvät Käytännöt. Pelastusopiston julkaisu, D- sarja. 1/2007.
- *Human Security in Peacebuilding. Training Manual*. Crisis Management Centre
- Tentittävä osuus kirjallisuudesta käsketään opintojakson aikana.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolla laadittavat ryhmätyöt ja itseopiskelutehtävä arvioidaan hyväksytty - hylätty. Tentti arvioidaan 0-5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanasta.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

3C04 Sotilaspedagogiikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opintojaksolla pyritään siihen, että opiskelija pystyy opintojaksoa suorittaessaan laatimaan pro gradu -tutkielmansa kriittistä, tieteellistä ja asiatyylin normit täyttävää kirjoitustapaa osoittaen. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta ja argumentoivien tekstitaitojen kehittymistä, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattipinnoissaan. Opiskelijoiden tekstitaidoissa voi olla suuria eroja.

Oppimistavoite

Opiskelija harjaantuu tutkimuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen, itseenäiseen teoreettiseen ajatteluun, tieteelliseen keskusteluun ja tieteelliseen asiatyylin normit täyttävään kirjoittamiseen. Sotilaspedagogiikan pro gradu -työn tulee osoittaa kykyä käsitteelliseen ajatteluun ja tiedon tuottamiseen turvallisuutta ja puolustusta koskevan oppimisen, kasvatuksen ja koulutuksen alueilla. Pro gradu -työ voi olla käytäntöön suuntautuvaa kehittämistutkimusta, empiiristä tai teoreettista soveltavaa tutkimusta tai käsitteitä, teorioita ja lähestymistapoja luovaa perustutkimusta.

Sisältö

Tieteenfilosofiset suuntauksat, tutkimusmenetelmät ja niiden filosofiset perusteet, metodologia sekä tieteellinen asiatyylin normit täyttävä argumentointi. Opintojaksoon integroidaan YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakso ja maisterintutkimuksen kypsyysnäyte.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla lisätään opiskelijoiden valmiuksia tutkivan työotteen hyödyntämiseen tulevissa työtehtävissä. Pro gradun aihepiirillä syvennetään opiskelijan ammattitaitoa ja tietämystä valitussa sotilaspedagogisessa aihepiirissä. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson sisällöt harjaannuttavat työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa tarvittavia tekstitaitoja.

Esitietovaatimukset

- ▶ YTUTKMEN 1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op, YTUTKMEN 2 Metodologian kurssi 2 op ja 3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla osallistutaan aktiivisesti seminaarityöskentelyyn, muokataan tekstejä sekä laaditaan pro gradu -tutkielma. Seminaarityöskentely toteutetaan kolmessa seminaarissa, joihin integroidaan opintojakso YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi, 2 op.)

Seminaari 1, tutkimussuunnitelman laatiminen ja esittely, 1. vuosi lokakuu

Seminaari 2, tutkimuksen menetelmän ja teoreettisen taustan esittely, 1. vuosi elokuu

Seminaari 3, tutkimuksen käsikirjoituksen esittely, 2. vuosi helmikuu

Opinnäytteen laatiminen itsenäisesti 1. ja 2. vuoden aikana, ohjaustapaamiset eri suunnitelman/ohjaussopimuksen mukaan, ohjaukseen kuuluu tekstin- ja kielenhuoltoa, jossa opiskelijat lähettävät noin 4 sivua valitsemaansa tekstiä (esim. tiivistelmä, johdanto tai yhdistelmä) kielen asiantuntijan tekstimallautetta varten.

Maisterintutkintoon kuuluvan kypsyysnäytteen, pro gradu -tutkielman tiivistelmän, laatiminen ja muokkaaminen sisällön ohjaajan ohjauksessa.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu ja vapaavalintainen. Kielen asiantuntijan tekstin- ja kielenhuollon ohjaus toteutetaan verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Koko kurssin ajan.

Vastuutaho

Prof Juha Mäkinen, kapt Juha Tuominen/JOSPEL tutkimusryhmä, kielen asiantuntijat

Kirjallisuus

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009. Sotilaspedagogiikka: sotilisuuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä.
- Annen, H. & Royl, W. (Ed.) 2010. Educational Challenges Regarding Military Action
- Kvernbekk, T. & al. (Ed.) 2008. Military Pedagogy.
- van Baarda, T., Verweij, D. (Ed.) 2008. The Moral Dimension of Asymmetrical Warfare. Counter-terrorism, Democratic Values and Military Ethics.
- Hirsjärvi, S., Remes, P., Sajavaara, P. uudistetuin painos. Tutki ja kirjoita.
- Niiniluoto, I. 1983. Tieteellinen päättely ja selittäminen.
- Järvinen, P. & A. 1996. Tutkimustyön metodeista. Tampere: Opinpaja Oy.
- Hakala, J.T. 1999. Graduopas. Melkein maisterin käsikirja. Helsinki: Gaudeamus

- Kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen oppaat ja verkkosivut
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Seminaariesitelmät hyväksytyt - hylätyt. Pro gradu asteikolla Approbatur – Laudatur. YM01A/B Tieteellinen kirjoittaminen (suomi/ruotsi) -opintojakson arviointi on kuvattu opintojakson pedagogisessa käsikirjoituksessa. Kypsyysnäyte arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi.

Palaute

Palaute kerätään Kadettikurssin loppupalautteen yhteydessä.

3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Sotilaspedagogiikan opiskelijoiden HOPS:it analysoidaan SPED:n professorin johdolla ja analyysin perusteella tehdään opintojaksokohtaisesti tarvittavat linjaukset opiskelija-aineksen ja opintojakson yhteensovittamisen edellyttämistä toimenpiteistä (SPED yhteinen osio). Opintojakson tavoite ja sisältö sekä toteutus on suhteutettu muun muassa lukiotason filosofian opetukseen sekä vertailevien analyysien perusteella valittuihin siviiliyliopisto-esimerkkeihin. Osalla opiskelijoilla valmiudet tieteellisesti orientoituneisiin opintoihin eivät ole siviiliyliopisto-opiskelijoihin verrattavat ja heidän tuekseen opetukseen on rakennettu nk. välittäviä ja selvittäviä malleja sekä tapausesimerkkejä joissa opiskeltava aines liitetään sotilaan toimintaan.

Oppimistavoite

Opiskelija ymmärtää tieteenfilosofian, metodologian ja tutkimuksen menetelmällisten ratkaisujen keskinäisiä suhteita. Hän tuntee keskeiset tieteenfilosofiset suuntauukset ja ymmärtää tavallisimpien ihmistieteellisten tutkimusmenetelmien teoreettiset perusteet.

Sisältö

Viikkokohtaisten teemojen ja keskeisten kysymysten avulla opiskelijat saataan oppimisprosessiin jossa laaditaan oppimispäiväkirja. Oppimista tuetaan luennoin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla omaksutaan rakentavan kriittistä ja perusoletuksia erittelevää sekä kehityshakuista näkökulmaa aiemmin tutuksi tulleeseen sotilaan toimintaan erilaisissa toimintaympäristöissä. Opintojakson anti tukee Pro Gradu prosessia jolla taasen pyritään ymmärtämään/kehittämään valittua tutkimuskohdetta ratkaisten perusteltuja tutkimusongelmia perusteltujen tutkimusmenetelmien (metodien) ja reflektoitujen 'perusoletusten' (tieteenfilosofinen/-metodologinen positio) perusteella.

Esitietovaatimukset

► YTUTKMEN 1 ja 2.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

YTUTKMEN 1 ja 2:ssa orientoidaan opiskelijoita tämän 3C05 opintoihin paneelien, erilaisin tehtävin ja lukemisen kautta (Niiniluoto (ote); Toiskallio & Mäkinen (ote); ks. kirjallisuus kohta 11.

Opintojakso toteutetaan neljän (4) viikon aikana ja kullakin viikolla on oma ongelmakeskeinen teemansa. Lähiopetusta on yhteensä noin 40 tuntia ja it-seopiskelua (=lukemista ja kirjoittamista) vähintään 120 tuntia.

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan MPKK:lla ja verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Syventävien opintojen 1. opiskeluvuoden syyslukukautena.

Vastuutaho

SPED professori apunaan SPED:n dosentti/dosentteja ja SPED:n tutkimusryhmien ohjaajia.

Kirjallisuus

- Niiniluoto, I. 2002. Johdatus tieteenfilosofiaan: käsitteen- ja teorianmuodostus. (kaikille opiskelijoille)
- Kiiikeri, M., Ylikoski, P. 2004. Tiede tutkimuskohteena: filosofinen johdatus tietentutkimukseen. (jaetaan ryhmittäin)
- Raatikainen, P. 2004. Ihmistieteet ja filosofia. (kaikille opiskelijoille)
- Cohen, L. Manion, L. & Morrison, K. 2003. Research Methods in Education. (opiskelijalle lainataan lyhyt ote)

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Oppimispäiväkirja arvostellaan 0-5. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

JOSPEL:n palautejärjestelmän mukainen palautekysely.

3C06 Kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua. Opiskelijoita sitoutetaan myös omien oppimistavoitteiden määrittelyyn. Tällaiset oppimistavoitteet voivat liittyä esimerkiksi oman pro gradun laatimiseen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiopinnoissaan.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää tietojaan ja taitojaan laadullisen tutkimuksen aineiston keruussa, analysoinnissa ja tulkinnassa sekä perehtyy laadullisen tutkimuksen keskeisiin suuntauksiin ja laadullisiin tutkimusprojekteihin.

Sisältö

Opintojakso koostuu seuraavista kokonaisuuksista:

- Aineiston keruu/valinta ja arviointi
- Analysointi ja tulkinta
- Luotettavuuden arviointi ja tutkimusetiikka
- Laadullisen tutkimuksen erityispiirteet.

Työelämäyhteydet

Opintojakson avulla pyritään lisäämään opiskelijoiden tutkivan työotteen hyödyntämistä myös työelämän tehtävissä.

Esitietovaatimukset

▶ 3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintokokonaisuus toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Opintojakso sisältää luentoja ja kaksi oppimistehtävää sekä harjoitustöitä. Osallistuminen opetukseen on edellytys opintojakson suorittamiselle. Lisäksi opetuksen ohjausta annetaan koulutusportaalissa ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kapt Juha Tuominen JOSPEL tutkimusryhmä

Kirjallisuus

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Tuomi, J. & Sarajarvi, A. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. 2002. (tai uudempi)
- Creswell, J. 2007. Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches. Lontoo: Sage
- Strauss, A. & Corbin, J. 1998. Basics of Qualitative Research: Technics and Procedures for Developing Grounded Theory.
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään erikseen (ml. väitöskirjat).

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan pääsääntöisesti hyväksyty - hylätty.

Palaute

Palaute kerätään ja analysoidaan välittömästi opintojakson jälkeen. Palautteen perusteella laaditaan kehittämisraportti, joka taltioidaan PVAH:lle.

3C07 Kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa. Opintojakson sisältö on opiskelijoille merkittävältä osin uutta teoreettista tietoa. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan oppimisen tunnetta, koska opiskelijat ovat olleet kahden vuoden ajan työelämässä ennen opintojakson alkua. Opiskelijoita sitoutetaan myös omien oppimistavoitteiden määrittelyyn. Tällaiset oppimistavoitteet voivat liittyä esimerkiksi oman pro gradun laatimiseen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiopinnoissaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy keskeisimpiin monimuuttujamenetelmiin sekä harjaantuu omaa pro gradu-tutkielmaa tukevan menetelmän käyttöön aineiston analyysissa.

Sisältö

Opintojakso koostuu seuraavista osioista:

- Ongelman kehittäminen ja menetelmän valitseminen aineiston keruu ja arviointi.
- SPSS-ohjelmiston käyttäminen.
- Faktoriaanalyysit, varianssianalyysit, regressioanalyysit (klusterianalyysit), teorian testaaminen ja raportointi.

Työelämäyhteydet

Opintojakson avulla pyritään lisäämään opiskelijoiden tutkivan työnteon hyödyntämistä myös työelämän tehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintokokonaisuus toteutetaan lähi-, etä- ja itseopiskeluna. Luentoja ja ohjattuja laskuharjoituksia (30 h), harjoitustöitä ja loppuyö (105 h). Lisäksi opetuksen ohjausta annetaan koulutusportaalissa ja sähköpostitse sisältöjen, opintomateriaalien ja palautteiden osalta. Harjoitustöissä tehdään valmiista harjoitusaineistosta osa-analyysijä luentojen sisältöjen mukaan, työt palautetaan erikseen tai loppuyön liitteinä. Loppuyössä opiskelijat laativat osia tut-

kimusraportista valmiin harjoitusaineiston ja tutkimusongelmien pohjalta noudattaen raportoinnista annettuja ohjeita. Johtamisen pääaineopiskelijat voivat suorittaa opintojaksosta 2 opintopistettä erikseen sovittavalla tavalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Tuntiopettaja/nimetään erikseen / JOSPEL tutkimusryhm

Kirjallisuus

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä (2008)
- Nummenmaa T., Konttinen, R., Kuusinen, J. & Leskinen, E. 1997. Tutkimusaineiston analyysi. Helsinki: WSOY
- Creswell, W. J. 2002. Educational research – Planning, conducting and evaluating quantitative research. USA: Merrill.
- Lehtonen, R. & Pahkinen, E. 1996. Practical Methods for Design and Analysis of Complex Surveys. Englanti: Wiley.
- Metsämuuronen, J. 2006. Tutkimuksen tekemisen perusteet ihmistieteissä. 2. laitos, 3. uud.p. Helsinki: International Methelp
- Munro, B.H. 2005. Statistical methods for health care research. (5.painos) Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins.
- Muu käytettävä kirjallisuus määritetään myöhemmin.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Palaute kerätään ja analysoidaan välittömästi opintojakson jälkeen. Palauteen perusteella laaditaan kehittämisraportti, joka taltioidaan PVAH:lle.

3C08 Valinnaiset sisältöopinnot 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Sotilaspedagogiikan opiskelijoiden HOPS:t analysoidaan SPED:n professorin johdolla ja analyysin perusteella tehdään opintojaksokohtaisesti tarvittavat linjaukset opiskelija-aineksen ja opintojakson yhteensovittamisen edellyttämistä toimenpiteistä. (SPED yhteinen osio). Tätä opintojaksoa edeltävien opintojaksojen vaikutuksesta opiskelijat ovat aiempaa tottuneempia jäsentämään laaja-alaisia viitekehyksiä (turvallisuusala; turvallisuusalan viranomaiset ja tehtävänsä).

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee sotilaspedagogiikkaa syvemmin valitsemansa erikoistumisalueen osalta.

Sisältö

Opintojen sisältö, kirjallisuus ja yksityiskohtainen suoritustapa määritetään HOPS:ssa. Opinnot voi lähtökohtaisesti suorittaa myös muussa yliopistossa. Tällöin ne voivat olla myös ao. yliopiston perus- ja aineopintoja, jos niiden voi katsoa tuovan olennaista ainesta sotilaspedagogiseen ajatteluun.

Opiskelija keskittyy yhteen seuraavista teemoista:

- A) Oppiminen, ohjaus ja oppimisympäristöjen kehittäminen. (3C08A) Suoritustapa sovitaan opiskelijan kanssa. Opinnot voivat koostua esimerkiksi muussa yliopistossa suoritettavista opettajan pedagogisista opinnoista.
- B) Koulutussosiologia, koulutuksen sosiaalipsykologia tai organisaatiopsykologia. (3C08B) Suoritustapa sovitaan opiskelijan kanssa.
- C) Etiikka, kulttuurit ja uskonnot (3C08C) (syventymisen kohteena voi olla myös yksi näistä)
- D) Asevoimat ja yhteiskunta (3C08D) (Civil-Military relations, Security Sector Reform)
- E) Fyysinen toimintakyky. (3C08E) Nämä opinnot voi valita vain opiskelija, joka on suorittanut SK-tutkinnon tiedustelu- ja liikuntalinjalla tai muun soveltuvan kandidaattitutkinnon. Opintosisällöt koostuvat biomekaniikan, liikunta- ja ravintofysiologian sekä valmennus- ja testausopin soveltamisesta sotilasympäristössä. Suoritustapa sovitaan erikseen.
- F) Human factors -tutkimus. (3C08F)

Työelämäyhteydet

Opintojakson aikana opiskelija laajentaa osaamistaan tulevissa töissään hyödynnettäväksi.

Esitietovaatimukset

▶ 3C02 ja 3C05.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakson aikana luetaan teemaan liittyvää kirjallisuutta, järjestetään syventäviä luentoja ja tehdään harjoitustehtäviä.

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan MPKK:lla ja verkkotuettuna monimuoto-opiskeluna.

Toteutusajankohta

Opintojakso alkaa 1. opiskeluvuoden syksyllä, kestäen 2. opiskeluvuoden kevääseen.

Vastuutaho

SPED professori ja dosentit sekä vierailevia luennoitsijoita.

Kirjallisuus eri suuntautumisvaihtoehdoissa:

- A) • Toiskallio, J. & Mäkinen, J. 2009 Sotilaspedagogiikka: sotiluuden ja toimintakyvyn teoriaa ja käytäntöä (pl luku 6)
• Hakkarainen, K., Lonka, K., Lipponen, L. (2004). Tutkiva oppiminen: Järkeä, tunteet ja kulttuuri oppimisen syyttäjänä.
- B) • Salo, M. 2008. Determinants of military adjustment and attrition during Finnish conscript service.
- C) • 1. Toiskallio, J. (Ed.) 2007. Ethical Education in the Military: What, How and Why in the 21st Century?
• 2. Kangas, S. painossa teoksessa Mäkinen, J. & Tuominen, J. Toimintakykyä kehittämässä: Jarmo Toiskallion juhlakirja.
• 3. Taylor, C. 1989. Sources of the Self.
- D) • 1. OECD 2007. The OECD DAC Handbook on Security System Reform (SSR).
• 2. Schnabel, A., Ehrthart, H-G (Ed.) 2006. Defence Institution Building. Vienna: National Defence Academy.
- E) • Sovitaan opiskelijan kanssa.
- F) • Wickens et al. 2004. An introduction to human factors engineering

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksolla laadittavat harjoitustyöt ja oppimistehtävät arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Opiskelijan suoriutuminen opintojaksolla arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sanallinen palaute opintojakson lopussa.

3C08E Fyysiseen toimintakykyyn syventävä opintokokonaisuus 12 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opettaminen ja oppiminen opintojaksolla pohjautuvat behavioristiseen oppimiskäsitykseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakson opiskelijavahvuus on 3-5 opiskelijaa. Esitietovaatimuksina ovat fyysisen toimintakyvyn opinnot 3B08FT tai vanhan tiedustelu- ja liikuntalinjan erikoistavat opinnot.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on ymmärtää biomekaniikan ja liikuntafysiologian perusteet, hallita urheiluvallmennuksen ja testauksen perusteet sekä oppia soveltamaan niitä sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä. Tavoitteena on myös perehtyä viimeisimpiin sotilaan fyysisen toimintakyvyn tutkimuksiin opiskelemalla siihen liittyvää kotimaista ja kansainvälistä kirjallisuutta. Näin ollen tavoitteena on myös soveltaa liikuntatiedettä omassa sotilaspedagogiikan tutkimustyössään, erityisalueena sotilaan fyysinen toimintakyky

Sisältö

Fyysiseen toimintakykyyn erikoistuva opiskelija ei suorita osana sotilaspedagogiikan syventäviä opintoja opinto-oppaassa valinnaisia sisältö- tai menetelmäopintoja vaan näiden asemasta seuraavan 12 op kokonaisuuden paikallisenä.

SOTILAAN FYYSISEN TOIMINTAKYVYN SYVENTÄVÄ KURSSI (4 op)

- Syventää tietoa sotilaan fyysisestä toimintakyvystä ja siihen vaikuttavista tekijöistä
- Syventää tietoa sotilaan fyysisen toimintakyvyn tutkimusmenetelmistä
- Syventää tietoa kuormituksen akuuteista ja kroonisista adaptaatioista
- Syventää tietoa kuormituksesta palautumisesta

BIOMEKANIIKAN PERUSTEET SEKÄ NIIDEN SOVELLUTUKSET SOTILAAN FYYSISEN TOIMINTAKYVYN KEHITTÄMISESSÄ (4 op)

- Lihaksiston perusrakenne ja toiminta
- Lihasmekaniikka
- Lihastoiminnan motorisen ohjauksen perusmekanismit
- Lihastoiminnan spinaalinen ja sentraalinen ohjaus
- Tutkimusmenetelmät:
- Voiman mittaaminen
 - Lihasaktiivisuuden rekisteröinti
 - Liikeanalyysi
 - Biosignaalin tallennus ja käsittely
 - Hermolihasjärjestelmän adaptaatio

VALMENNUS- JA TESTAUSOPIN SOVELTAMINEN SOTILAAN FYYSISEN TOIMINTAKYVYN KEHITTÄMISESSÄ (4 op)

- Eri sotilastehtävien lajiansalyysin syventäminen
- Motorinen oppiminen ja harjoittelu
- Harjoittelun vaikutusmekanismit
- Fyysisten ominaisuuksien testaaminen
- Kuormituksen fysiologiset vasteet erilaisissa ympäristöolosuhteissa
- Ravitsemustilan arviointi
- Ravitsemuksen merkitys liikunnassa ja urheilussa

Tämän lisäksi opintokokonaisuuteen on sisällytetty valinnaiset menetelmäopinnot 3C09 valinnaiset mentelmäopinnot osaksi kursssia.

Työelämäyhteydet

Puolustusvoimien liikuntastrategian 2007–2016 linjan mukaisesti liikunta-alan syventävän koulutuksen saaneet upseerit pyritään sijoittamaan puolustusvoimissa liikunta-alan tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Fyysiseen toimintakykyyn erikoistava opintokokonaisuus 3B08FT tai vanhan tiedustelu- ja liikuntalinjan opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus sisältää luentoja, ohjattuja yksilö- ja ryhmätöitä, käytännön laboratorioharjoituksia ja omatoimista opiskelua.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina ja Jyväskylän yliopisto. Liikunta-biologian laitos.

Toteutusajankohta

Vastuutaho

Professori Heikki Kyröläinen, LitM Jani Vaara

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Sotilaan fyysisen toimintakyvyn syventävä kurssi
- Kirjallisuutta sopimuksen mukaan noin 300 sivua:
- Kroemer & Grandjean (1997) *Fitting the Task to the Human* (5th Edition). Taylor & Francis Ltd., London, UK. ISBN: 0-7484-0664-4. (noin 400 s.).
- Saltin et al (2000) *Exercise and Circulation in Health and Disease*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0880116323. (360 s.).
- Ehrman et al. (2003) *Clinical Exercise Physiology*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0736002529. (632 s.).
- Armstrong (2000) *Performing in Extreme Environments*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0880118377. (344 s.)

- Maughan et al (1997) *Biochemistry of Exercise and Training*. Oxford University Press, USA. ISBN: 0192627414. (256 s.).
- Jeukendrup & Gleeson (2004) *Sport Nutrition: An Introduction to Energy Production and Performance*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0736034048. (424 s.).
- Morrow et al. (2005) *Measurement and Evaluation in Human Performance* (3rd edition). Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0736055622. (403 s.).
- Borer (2003) *Exercise Endocrinology*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0-88011-566-1. (192 s.).
- Nicklas (2002) *Endurance Exercise and Adipose Tissue*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA. ISBN: 0849304601. (192 s.).
- Cameron et al (1995) *New Horizons in Pediatric Exercise Science*. Human Kinetics Europe Ltd. ISBN: 0873225287. (249 s.).
- Bouchard et al (2007) *Physical activity and health*. ISBN: 0736050922 (424 s.)
- Hargreaves (ed., 2007) *Exercise Metabolism*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0-73604-103-1. (312 s.).
- Locke & Noble (2002) *Exercise and Stress Response*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA. ISBN: 084930458X. (240 s.).
- Nieman & Pedersen (2000) *Nutrition and Exercise Immunology*. CRC Press, Boca Raton, FL, USA. ISBN: 849307414. (191 s.).
- Shephard (1997) *Physical Activity, Training and Immune Response*. Cooper Pub. Group, Carmel, IN., USA. ISBN: 1884125654. (463 s.).
- Biomekaniikan perusteet sekä niiden sovellutukset sotilaan toimintakyvyn kehittämisessä
- Enoka (2002) *Neuromechanics of Human Movement* (3rd edition), Part 2-3 (190 pages). Human Kinetics, Champaign, IL. USA. ISBN 0-7360-0251-0.
- Robertson et al. 2004 *Research Methods in Biomechanics*. Kappaleet 4-8, 11 ja Appendix C (noin 130 s.). ISBN: 073603966X.
- Valmennus- ja testausopin soveltaminen sotilaan fyysisen toimintakyvyn kehittämisessä

Kirjallisuutta sopimuksen mukaan noin 300 sivua:

- Borg, Fogelholm & Hiilloskorpi (2004). *Liikkujan ravitseminen: Teoriasta käytäntöön*. UKK-instituutti, Edita Publishing Oy. ISBN: 951-37-3994-5. (330 s.).
- Schmidt & Wrisberg (2004) *Motor Learning and Performance* (3rd ed.), Human Kinetics, Champaign, IL. USA. ISBN: 073604566X. (400 s.).
- edition). *American College of Sport Medicine*. ISBN: 0-7817-4590-X, (370 s.).
- Komi (ed. 2002) *Strength and Power in Sport (osin)* (2nd edition). *Olympic Encyclopaedia of Sports Medicine Volume III*, Blackwell Science, University Press, Cambridge, USA. ISBN: 0632059117. (544 s.).

- Shephard & Åstrand (2000) *Endurance in Sport* (osin) Blackwell Publishing. ISBN: 0632053488. (1008 s.).
- Skinner (2005) *Exercise Testing and Prescription for Special Cases* (osin) (3rd edition). Lippincott, Williams & Wilkins 2005. ISBN: 0-7817-4113-0. (418 s.).
- Kraemer & Häkkinen (2002) *Strength Training for Sport*. Blackwell Science Ltd. ISBN: 0-632-05568-5. (186 s.).
- Fleck & Kraemer (2004) *Designing Resistance Training Programs* (3rd edition). Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0736042571. (392 s.).
- Kreider et al. (1998) *Overtraining in Sport*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0880115637. (416 s.).
- Wassermann et al. (2004) *Principles of Exercise Testing and Interpretation* (4th edition). Lippincott, Williams & Wilkins. ISBN: 0-7817-4876-3. (568 s.).
- Viru & Viru (2001) *Biochemical Monitoring of Sport Training*. Human Kinetics, Champaign, IL., USA. ISBN: 0736003487. (296 s.).
- Zatsiorsky (2000) *Biomechanics in Sport: Performance Enhancement and Injury Prevention*. Blackwell Publishing. ISBN: 0632053925. (680 s.).
- Griffin & Ojeda (2004) *Textbook of Endocrine Physiology* (5th edition). Oxford University Press. ISBN: 0-19-516566-7. (448 s.).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kirjallisuuden tenttiminen ja seminaariraporttien laatiminen sekä luentoihin ja laboratorioharjoituksiin osallistuminen. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opiskelijoilta kerätään sekä kirjallinen että suullinen palaute.

3C09 Valinnaiset menetelmäopinnot 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osiossa. Opintojakson sisältö tarjoaa opiskelijalle mahdollisuuden syventää oppimistaan valitsemansa tutkimusmenetelmän osalta. Opettajan rooli on oppimista tukeva. Erityisen tärkeää on vahvistaa opiskelijan pro gradu tekemistä ja tarjota mahdollisuus hänen asiantuntijuuden syventämiselle. Opiskelijoita tulee sitouttaa omien oppimistavoitteidensa määrittelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat noin neljä vuotta palveluksessa olleita luutnantteja, joilla on jonkin verran kokemusta tieteellisen tutkimuksen tekemisestä kandidaattiopinnoissaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy omaa pro gradu-tutkielmaansa tukeviin metodologisiin suuntauksiin ja tutkimuskäytäntöihin sekä perehtyy hyvin yhteen valitsemaansa menetelmään.

Sisältö

Opiskelija osaa käyttää pro gradussaan soveltamaansa tutkimusmenetelmää.

Työelämäyhteydet

Opintojakson avulla pyritään lisäämään opiskelijoiden tutkivan työotteen hyödyntämistä myös työelämän tehtävissä.

Esitietovaatimukset

▶ 3C05 Tieteenfilosofia ja metodologia 5 op

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Essee ja harjoitustehtävä. Esseen laajuus sovitaan opiskelijakohtaisesti erikseen.

Harjoitustyö voi olla erillisen harjoitustyön analysointi ja raportointi, useiden aiempien tutkimusten meta-analyysi tai vastaava systemaattinen kirjallisuuskatsaus tai tutkimuspaperin tai posterin laatiminen yhdessä ohjaajan tai muun vanhemman tutkijan kanssa tieteelliseen konferenssiin.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Prof Juha Mäkinen, Kapt Juha Tuominen ja pro gradujen 1.ohjaajat / JOSPEL tutkimusryhmä.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Sovitaan erikseen ohjaajan ja professorin kanssa, 2-3 teosta tai teos ja artikkelia.

Kirjallisuuden määrittämisessä voidaan apuna käyttää JOSPEL:n Lukusuosituksia-listaa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintokokonaisuuden harjoitustyöt arvioidaan hyväksyty- hylätty. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä palautetta.

LIITE 4 SOTATEKNIikka

Perusopinnot

4A03_2010 Tekniset ilmiöt taistelukentällä I 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon osajakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa matematiikkaa sotatekniikan perusteiden opiskelun edellyttämässä laajuudessa. Erityisesti opiskelija kehittää loogista ja täsmällistä ajatteluaan tutustumalla matemaattisen teorian muodostumiseen. Opiskelija hallitsee oppaissa ja ohjesäännöissä esiintyvien kaavojen matemaattisen käsittelyn ja pystyy käyttämään hyväksi kaavamuodossa esitettyä informaatiota

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- Kaavakielen ja algebran perusteet.
- Koordinaatistot
- Potenssi, juuri, eksponenttifunktio ja logaritmi.
- Trigonometria ja trigonometriset funktiot.
- Yhtälön ratkaiseminen
- Vektorit
- Matemaattisen analyysin alkeet

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa tarvittavan matematiikan perusteista.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Opetettava asia	Luennot	Harjoitukset	OT opiskelu	Sisällölliset tarkennukset ja lisäykset
Matematiikan olemus, perusalgebra, kaavakieli	2	2	4	Lukujärjestelmät, symbolien käyttö, algebran perusasiat.
Perusfunktiot: potenssi, juuri, logaritmi, eksponenttifunktio	4	2	8	Desibeli ja muut logaritmiset asteikot. Yhtälön ratkaiseminen.
Geometrian alkeet	2	2	4	Kulma, kuviot, tason käyriä esittävät yhtälöt
Trigonometria ja trigonometriset funktiot	4	2	8	Trigonometria mittausopissa. Jaksollisten ilmiöiden mallinnus
Koordinaatistot	4	2	6	Matemaattiset koordinaatistot, karttakoordinaatistot, napa- ja pallokoordinaatit,
Vektorit	4	2	6	Vektorialgebra, vektorien komponenttesitykset. Vektoritulot. Kolmiulotteisen maailman suora- viivaisten elementtien hahmottaminen vektoriformalismissa
Matemaattinen analyysi	2	2	5	Raja-arvo, differentiaalilaskennan käsitteistöä, integraalilaskennan käsitteistöä
Tentti		3		
Yhteensä	22	17	41	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Luentomoniste
- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan harjoituksia sotilaille. MPKK, STEKNL 2006.
- MAOL-taulukot. Otava 1996 – 2008.

- Antti Rissanen: Kaavoja ja taulukoita. MpKK, TeknL 2001.
- Oppikoulun matematiikan ja fysiikan oppikirjat sopivat oheislukemistoksi.
- Koulutusportaalissa ja kurssilla jaetut monisteet sekä muu oheismateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Harjoitustehtävien tulokset otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A04_2010 Tekniset ilmiöt taistelukentällä II 3 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältää sotatekniikan perusopinnot ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa fysiikkaa ja kemiaa sotatekniikan perusteiden opiskelun edellyttämässä laajuudessa.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- Fysikaaliset suureet ja niiden yksiköt.
- Kinematiikkaa, ballistinen liike
- Energia ja työ, liikemäärä ja voiman impulssi.
- Jäykän kappaleen liike.
- Värähdysliike, resonanssi.
- Aineen rakenne, kemian symbolikieli
- Räjähdyks- ja polttoaineet.
- Sähkökemian perusteet, paristo ja akku.

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa tarvittavan fysiikan ja kemian perusteista.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojakso 4A03_2010 Tekniset ilmiöt taistelukentällä I.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Opetettava asia	Luennot	Harjoitukset	OT opiskelu	Sisällölliset tarkennukset ja lisäykset
Fysikaaliset suureet, mekaniikan perusteet	6	4	8	Perussuureet, johdetut suureet, SI-järjestelmä, kinematiikka, voima, työ ja energia, Newtonin lait, energian ja liikemäärän säilyminen
Statiikka	4	2	5	Tasapainoehdot, kitkavoima
Dynamiikka	6	2		Liike- ja potentiaalienergia, liikemäärä ja voiman impulssi.
Jäykän kappaleen liike	4	2	3	Voiman momentti, pyöriminen, hitausmomentti ja pyörimismäärä
Sähköoppi	4	2	5	Sähkövaraus, sähkövirta, jännite, yksinkertaiset virtapiirit
Värähtely	4	1	4	Mekaaninen ja sähköinen värähtely, resonanssi-ilmiö
Aineen rakenne	2	0	2	Alkeishiukkaset, atomit ja molekyylit
Reaktiot	2	0	4	Kemiallinen energia ja kemialliset reaktiot, polttoaineet ja räjähdysaineet
Sähkökemia	2	1	2	Paristot ja akut
Tentti		3		
Yhteensä	34	13	33	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opetusmoniste
- Juha Honkonen: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja.
- Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1996.
- Juha Honkonen: Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. MPKK, STEKNL 2007.

- MAOL-taulukot. Otava 1996 – 2008.
- Antti Rissanen: Kaavoja ja taulukoita. MpKK, TeknL 2001.
- Oppikoulun matematiikan ja fysiikan oppikirjat sopivat oheislukemistoksi.
- Koulutusportaalissa ja kursseilla jaetut monisteet ja muu oheismateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Harjoitustehtävien tulokset otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A05MAA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon osajakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii todennäköisyyslaskentaa niin, että hahmottaa satunnaisilmiöiden todennäköisyysmallin, sekä osaa riittävästi todennäköisyyslaskennan teknistä puolta, jotta mallin perusteella tehtävät johtopäätökset olisivat saatavissa.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- Todennäköisyyden kombinatoriset perusteet
- Todennäköisyyden käsite
- Jakauma ja sen tunnusluvut
- Tärkeimmät jakaumat ja niiden sovelluskohteet
- Epävarmuustekijöiden yhdistäminen
- Luotettavuuden perusteet
- Todennäköisyyden sotilassovelluksia merellä

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa esiintyvien satunnaisilmiöiden esittelystä ja analyysistä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksoja Tekniset ilmiöt taistelukentällä vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoi- tukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
BINOMITODENNÄKÖI- SYYS				
Kombinaatiot	2	1	2	Permutaatiot ja kombi- naatiot
Todennäköisyyden käsite	1	2	2	Tilastollinen todennä- köisyys, todennäköi- syysskenttä, peruskaavat
Riippumattomuus	1	1	1	Riippumattomuuden käsite, toistokokeet
Riippumattomuus	1	1	1	Sarja- ja rinnankytkentä
Binomitodennäköi-syys	3	3	4	Osumis- ja tuhoamis- todennäköisyys usealla laukauksella. Haluttuun vaikutukseen tarvit- tavan laukausmäärän laskeminen
1.tentti		1		
NORMAALIJAKAUMA				
Jakauma	1	1	1	Jakauman käsite ja tunnusluvut
Normaalijakauma	1	1	1	Todennäköisyyksien las- keminen integroimalla ja taulukkolaskennan funktioilla
Normaalijakauman käyttö	1	1	1	Käytön perusteet, todennäköisyyslasken- nan keskeinen raja- arvolause
Yksittäisen laukauksen osumistodennäköisyy- den määrittäminen	1	1	1	Osumistodennäköisyys ammunnan suuntai- seen tai kohtisuoraan suorakulmaiseen maaliin iskemäkeskipis- teeseen ja hajontoihin perustuen
Yksittäisen laukauksen osumistodennäköisyy- den arvioiminen	1	1	2	Osumistodennäköisyys muunlaiseen maaliin is- kemäkeskipisteeseen ja hajontoihin perustuen. Vaikutusala ja tuho- amistodennäköisyys
Ammunnan vaikutuk- sen arviointi	1	1	2	Usean laukauksen osu- mis- ja tuhoamistoden- näköisyys. Tarvittava laukausmäärä

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoit- ukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Iskemäkeskipisteen ja hajontojen määrittäminen	1	1	1	Ammunnan vaikutuksen arviointi kohdistuslaukausten perusteella
Epävarmuustekijöiden yhdistäminen	1	1	1	
2.tentti		1		
YHTEENVETO				
Binomitodennäköisyyden ja normaalijakautuman kertaus	4		20	Keskeisimpien asioiden sisäistäminen osaluaita yhdistävien kertaustehtävien avulla
3.tentti		2		
	20	20	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maasotakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden kevtlukukausi.

Vastuutaho

Maasotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Sovelletun matematiikan perusteet. Opetusmoniste.

Opintojakson arviointi

Arviointi

Opintojaksossa järjestetään kaksi kirjallista tunnin mittaista tenttiä ja yksi kirjallinen kahden tunnin mittainen tentti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää jokaisen kirjallisen tentin hyväksytyt suorittamista. Lopparvosana on painotettu keskiarvo tenteistä. Ensimmäisen ja toisen tentin painoarvo on 30 % ja kolmannen 40 %. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A05MERI Soveltavan matematiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältää sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon opintojakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii todennäköisyyslaskentaa niin, että hahmottaa satunnaisilmiöiden todennäköisyysmallin, sekä osaa riittävästi todennäköisyyslaskennan teknistä puolta, jotta mallin perusteella tehtävät johtopäätökset olisivat saatavissa.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- Todennäköisyyden kombinatoriset perusteet
- Todennäköisyyden käsite
- Jakauma ja sen tunnusluvut
- Tärkeimmät jakaumat ja niiden sovelluskohteet
- Epävarmuustekijöiden yhdistäminen
- Luotettavuuden perusteet
- Todennäköisyyden sotilassovelluksia merellä

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa esiintyvien satunnaisilmiöiden esittelystä ja analyysistä.

Esitietovaatimukset

► Opintojaksoja Tekniset ilmiöt taistelukentällä vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Matematiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksutaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoit- ukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Todennäköisyyden kombinatoriset perusteet	2	2	4	Permutaatiot ja kombinaatiot sovelluksineen.
Todennäköisyyden käsite	4	2	6	Tapahtumien todennäköisyyksien yhdistäminen. Todennäköisyys tilastollisena ja apriorisena lukuna. Ehdollinen todennäköisyys.
Jakauma ja sen tunnusluvut	2	2	4	Odotusarvo, hajonta ja todennäköinen poikkeama.
Tärkeimmät jakaumat ja niiden sovelluskohdet	8	3	12	Binomi-, Poisson- ja normaalijakauma ja niiden tunnusluvut. Kaksiulotteinen jakauma. Todennäköinen ympyräpoikkeama. Tulen osuminen.
Epävarmuustekijöiden yhdistäminen	2	1	3	Ammunnan hajonnan muodostuminen
Luotettavuuden perusteet	1	1	2	Sarja- ja rinnankytkentäiset järjestelmät.
Todennäköisyyden sotilassovelluksia	3	1	4	
Koe		3	8	
Yhteensä	22	15	43	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Luentomoniste
- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEK-NL 2006.
- Matti Lehtinen: Todennäköisyyslaskentaa sotilaille. MpKK, TeknL, 2002.
- MAOL-taulukot. Otava 1996.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Harjoitustehtävien tulokset otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A05ILMA Soveltavan matematiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Matematiikkaa sovelletaan eri tavoin luonnon ja yhteiskunnan prosessien kuvailussa, ymmärtämisessä ja hallinnassa. Monia sotilaille tärkeitä ilmiöitä hallitsee sattuma, mitä voidaan tutkia todennäköisyyslaskennan avulla ja näin ollen todennäköisyyslaskennan perusteiden hallinta on tärkeä osa sotilaan ammattitaitoa. Ilmavoimissa Hornetien tulon myötä lukualueiden ja lukumuunnosten soveltaminen on asettanut tarpeen varsinkin binääri-, oktaali – ja heksadesimaalilukujen välisten yhteyksien ymmärtämiselle, minkä takia niiden oppiminen on ilmavoimissa työskentelevälle upseerille tärkeää. Soveltavan matematiikan perusteet on todennäköisyyslaskentaan sekä lukualueisiin ja niihin liittyviin sotilaallisten sovellusten ymmärtämiseen johdatteleva ja sotilaallista päätöksentekokykyä tukeva opintojakso.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on todella kirjava. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa aiheuttaen haastetta opetuspaketin toteuttamisessa.

Oppimistavoite

Todennäköisyyslaskennassa oppimistavoitteena on erilaisten satunnaisten tapahtumien hahmottaminen ja arvioiminen todennäköisyyslaskennan keinoin, mikä vaatii toisaalta perusteiden vankkaa ymmärtämistä sekä toisaalta nykyaikaisten sovellusten teknisen käytön osaamista tehtäessä arviointeja ja visioita satunnaisilmiöiden vaikutuksista sotilaselämässä ilmavoimallisessa toimintaympäristössä. Lukualueiden ja niiden sovellusten sekä muunnosten hallinta on soveltavan matematiikan perusteiden toinen keskeinen oppimistavoite, mikä palvelee myös todennäköisyyslaskennan avulla tehtäviä lentävien laitteiden vikaantumisarviointeja.

Sisältö

Tämän opintojakson sisältö painottuu tukikohdassa käytävien taistelujen mallintamiseen todennäköisyyslaskennan keinoin. Tukikohtaopasta käyttäen tukikohdan toimintaympäristö tulee tutuksi, mikä tukee kadetin kontekstuaalista oppimista ilmavoimien toimintaympäristössä. Loogisen ajattelukyvyyn vahvistaminen matemaattisilla menetelmillä vahvistaa opiskelijan päätöksentekokykyä, mikä on oleellista taisteluiden menestykselliseen voittamiseen.

Työelämäyhteydet

Soveltavan matematiikan perusteet -opintojakso vahvistaa opiskelijan ymmärrystä ilmavoimien toimintaympäristössä, mikä tuottaa osaavia tekijöitä puolustusvoimien palvelukseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelulukentällä I, Tekniset ilmiöt taistelulukentällä II tai vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoitukset	OT	Sisällölliset tarkennukset ja lisäykset
Todennäköisyyden kombinatoriset perusteet	2	2	2	Permutaatiot ja kombinaatiot sovelluksineen.
Todennäköisyyden käsite	3	3	3	Tapahtumien todennäköisyyksien yhdistäminen. Ehdollinen todennäköisyys.
Jakauma ja sen tunnusluvut	2	2	2	Odotusarvo, hajonta ja todennäköinen poikkeama.
Tärkeimmät jakaumat ja niiden sovelluskohteet	8	8	8	Binomi-, Poisson- ja normaalijakauma ja niiden tunnusluvut.
Luotettavuuden perusteet	2	2	2	EkspONENTTijakauma, sarja- ja rinnankytkentäiset järjestelmät.
Binääri-, oktaali- ja heksadesimaalilukujen perusteet. Lukumuunnokset.	3	3	3	
Binääri-, oktaali- ja heksadesimaalilukujen sovellusten sotilaalliset perusteet ilmavoimallisessa ympäristössä. Vikaantumisen.	3	3	3	
Projektityö.	1		5	Jokin itsenäinen projekti ilmavoimallisesta ympäristöstä, mikä liittyy kurssin sisältöön.
Loppukoe	3			
Loppukokeen palautus ja oppimisen arviointi. Palaute.	2			
Yhteensä	29	23	28	80

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti Ilmasotakoululla.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja/ ILMASK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Sovelletun matematiikan kurssi ilmavoimien kadettikursseilla (valmisteilla).
- Lisämateriaali:
- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja.
- Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEK-NL 2006.
- Matti Lehtinen: Todennäköisyyslaskentaa sotilaille. MpKK, TeknL, 2002.
- MAOL-taulukot. Otava 1996.
- Antti Rissanen: Kaavoja ja taulukoita. MpKK, TeknL 2001.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja / tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4A06MAA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon osajakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii aineen rakenteen niin, että ymmärtää tämän pohjalta radioaktiivisuuden ja ydinaseiden perusteet sekä ruutien, räjähdys- ja poltto-aineiden kemialla ja fysiikkaa. Opiskelija tuntee sähkömagneettisen säteilyn perusteet ja merkityksen ja sovelluksia nykyaikaisella taistelukentällä.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- perusvuorovaikutukset, alkeishiukkaset, atomimalli;
- ydinreaktio, radioaktiivisuus;
- kemialliset yhdisteet, kemialliset reaktiot;
- ideaalikaasun tilayhtälö;
- sähkömagneettinen aaltoliike;
- sähkömagneettisen säteilyn intensiteetti;
- sähkömagneettisen säteilyn eteneminen;
- häivetekniikan perusteet.

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa esiintyvien fysikaalisten ilmiöiden esittelystä ja analyysistä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksoja Tekniset ilmiöt taistelukentällä vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Fysiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omakсутaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

AINEEN RAKENNE				
Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoi- tukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Perusvuorovaikutukset	1	1	1	Gravitaatio-, sähkö- magneettinen, vahva ja heikko vuorovaikutus
Alkeishiukkaset	1	1	1	Alkeishiukkasten luokit- telu ja ominaisuudet
Atomimalli	1	1		Atomin rakenne, alku- aine, isotooppi
Ydinreaktio	1	1	1	Fuusio, fissio ja ydin- aseet
Radioaktiivisuus	1	1	1	Säteilylajit, säteilyn vaikutus
Kemialliset yhdisteet	1	1	1	Elektroniverhon rakenne, alkuaineiden jaksollinen järjestelmä, kemialliset yhdisteet
Kemialliset reaktiot	1	1	1	Reaktiolämpö, -nopeus ja -tasapaino. Ruudit, räjähdys- ja polttoai- neet
Ideaalikaasun tilayhtälö	1	1	1	Ruutien, räjähdys- ja polttoaineiden reaktioi- den vaikutus
Kertaus	1	1	1	
1. välikoe		1		
SÄHKÖMAGNEETTINEN SÄTEILY				
Sähkömagneettinen aaltoliike	1	1	1	Sähkömagneettisen aaltoliikkeen spektri, synty ja energia
Sähkömagneettisen säteilyn intensiteetti	2	2	1	Planckin laki, Wienin siirtymälaki, Stefan- Boltzmannin laki, emissiokerroin
Sähkömagneettisen säteilyn eteneminen	2	2	2	Absorptio, sironta, sään vaikutus, suojasavut, tauttuminen ja linssit, heijastuminen ja peilit
Häivetekniikan perus- teet	3	3	3	Valosähköinen ilmiö ja valonvahvistin. Lähi-, lyhyt-, keski-, pitkäaaltoinfrapuna ja lämpökamerat, lämpö- tähystimet ja hakupäät. Tutkat

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoi- tukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Kertaus	1	1	1	
2. välikoe		1		
YHTEENVETO				
Aineen rakenteen ja sähkömagneettisen säteilyn kertaus			24	Keskeisimpien asioiden sisäistäminen kertaus- tehtävien avulla
Lopputentti		2		Y2-jakson alkupuolella
YHTEENSÄ	18	22	40	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maasotakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opetusmoniste.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksossa järjestetään kaksi kirjallista välikoetta ja yksi lopputentti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A06MERI Soveltavan fysiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä otetaan huomioon osajakson toteutuksessa.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii aineen rakenteen fysiikkaa niin, että ymmärtää sähkömagneettisen säteilyn ominaisuuksien perusteet. Opiskelija perehtyy aineen vaikutukseen sähkömagneettisten aaltojen etenemiseen.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- sähkövirta ja sähkömagneettinen kenttä;
- sähkömagneettinen tasoaalto;
- polarisaatio;
- sähkömagneettisen säteilyn intensiteetti ;
- sähkömagneettisen aallon heijastuminen ja taittuminen;
- absorptio ja sironta;
- lämpösäteily;
- valosähköinen ilmiö.

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa esiintyvien fysikaalisten ilmiöiden esittelystä ja analyysistä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksoja Tekniset ilmiöt taistelukentällä vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Fysiikassa keskeistä mallien käyttöä ja mallintamisen periaatteita omaksumaan tekemällä, minkä vuoksi sekä ohjatulla että omatoimisella harjoittelulla on suuri paino opintojakson ajankäytössä.

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoit- ukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Sähkövirta ja sähkö- magneettinen kenttä	4	2	5	Virta, jännite, sähkö- kenttä, magneettikent- tä, värähtelypiiri
Sähkömagneettinen tasoaalto	2	1	3	Aaltoliike, tasoaalto
Polarisaatio	2	1	3	Tasopolarisaatio, kierto- polarisaatio
Sähkömagneettisen säteilyn intensiteetti	2	1	4	Tehotiheys, antennin vahvistus
Sähkömagneettisen aallon heijastuminen ja tauttuminen	3	2	5	Heijastumis- ja taittu- mislait. Polarisaation muutos.
Absorptio ja sironta	3	2	5	Matkavaimennusker- roin, vaikutusalat
Lämpösäteily ja foto- metria	4	2	6	Säteilykäsitteet, säteilylait, fotometrian käsitteet
Valosähköinen ilmiö	2	1	4	Kuvanmuodostuksen fysikaaliset perusteet
Koe		3	8	
YHTEENSÄ	22	15	43	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusaika

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Honkonen, J.1996. Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa.
- Honkonen, J. 2003. Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki. Opetusmoniste.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksossa järjestetään kirjallinen koe. Harjoitustehtävien tulokset otetaan huomioon arvioinnissa. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään toteuttavan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4A06ILMA Soveltavan fysiikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on todella kirjava. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa aiheuttaen haastetta opetuspaketin toteuttamisessa.

Oppimistavoite

Soveltavan fysiikan perusteiden opintojaksolla päätavoitteena on oppia lentotukikohtaan vaikuttavien sähkömagneettisten uhkien vaikutusta tukikohdan toimintaan. Opintojakson osatavoitteena opiskelijalle pitää muodostua käsitys säteilyn uhkien torjunnasta sekä suojautumisesta sekä nykyaikaiseen taisteluun liittyvistä laitteista ja niiden toiminnasta.

Sisältö

Kaasudynamiikan ja aerodynamiikan perusteet. Sähkömagneettinen spektri sekä siitä erityisesti radioaktiivisuuden ja lämpö- ja näkyvän valon säteilyn sovellusten fysikaaliset perusteet ja osaa soveltaa oppimaansa teoriasisältöä lentotukikohdan toimintaympäristössä.

Työelämäyhteydet

Soveltavan fysiikan perusteet -opintojakso vahvistaa opiskelijan ymmärrystä ilmavoimien toimintaympäristössä, mikä tuottaa osaavia tekijöitä puolustusvoimien palvelukseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelukentällä I, Tekniset ilmiöt taistelukentällä II tai vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetettava asia	Luennot	Lasku- harjoit- ukset	OT	Sisällölliset tarken- nukset ja lisäykset
Kaasujen, nesteiden ja kiinteän aineen mekaniikan perusteet. Termodynamiikan perusteet. Ideaalikaasu.	6	5	6	Tiheys, paine, jännitykset. Muodonmuutokset. Lämpötila, lämpökapasiteetti, potentiaalit ja tilanyhtälöt. Pääsäännöt.
Virtausmekaniikan perusteet.	3	3	3	Jatkuvuusyhtälö, energiyhtälö.
Aerodynamiikan fysikaaliset perusteet	3	3	3	Kaasun virtausyhtälöt. Adiabaattinen virtaus.
Ydinreaktiot ja radioaktiivisuus	4	5	5	Fuusio, fissio. Gamma-säteily.
Lämpösäteily	3	2	3	Säteilysuureet, mustan kappaleen säteily
Valosähköinen ilmiö	1	1	1	Valonvahvistimet
Sähkömagneettisen säteilyn vaimeneminen	4	3	3	Absorptio, sironta.
Koe		2	8	
YHTEENSÄ	24	24	32	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti Ilmasotakoululla.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja/ ILMASK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Soveltavan fysiikan perusteet ilmavoimallisessa ympäristössä. Opetusmoniste.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja / tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4A07 Paikkatietotekniikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa aiheuttaen haastetta opetuspaketin toteuttamisessa.

Oppimistavoite

Opiskelija tutustuu geoinformatiikkaan ja saa monipuolista tietoa digitaalisista paikkatiedoista sekä perusteet paikantamisjärjestelmistä. Opiskelija ymmärtää paikantamisteknologian mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä. Kurssi luo myös edellytykset Tiedustelu- ja valvontatekniikan monitavoisuuden ymmärtämiseen.

Sisältö

Opetuksen sisällölliset tavoitteet eivät eroa muissa korkeakouluissa annettua samannimisistä kursseista, mutta asioiden käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheisempi ja liittämään opetuksen PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin järjestelmiin.

- Paikkatietojen mallinnustavat, sijainti-, ominaisuus- ja metatiedot
- Koordinaatistot ja projektiot
- Geoprosessoinnin ja projektimuunnosten perusteet
- Satelliittipaikannuksen perusteet, koordinaatistojen vaikutus mittauksiin, mittauksien havainnot ja virhelähteet
- Inertiaipaikannuksen ja mobiilipaikannuksen tekniikka
- Aineistotuotanto ja sen hallinnointi puolustusvoimissa

Työelämäyhteydet

Paikkatieto ilmaisuvälineineen on keskeinen apuväline niin tiedustelu ja valvontatiedon ilmaisussa kuin taktiikan suunnittelussa ja koulutuksessa tarvittavana muuttujana.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: johdatus oppiaineeseen jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, ryhmätöiden ohjeistus	1					1	Muodostetaan 5 hengen ryhmät Jaetaan ryhmätöaiheet.
Maapallon pinta kartalla koordinaatit ja projektiot kartat	2				1	3	
Paikkatiedon käsite paikkatieto paikkatiedon mallintaminen ja visualisointi sijainti-, ominaisuus- ja metatieto	3				2	5	
Paikkatietojärjestelmät geoprosessoinnin ja projektiomuunnosten perusteet	2				1	3	
Paikannustekniikka satelliittipaikannus inertiapaikannus mobiilipaikannus	4				2	6	
Tiedon esittäminen rasteritietomallit ja analysointi	3				1	4	
Paikkatietoanalyysit	3				1	4	
Aineistontuotanto ja hallinnointi yhteiskunnassa puolustusvoimissa	2					2	
Paikkatiedon syventämien sotilaalliset sovellukset	3				2	5	
Harjoitustöiden tekeminen				35		35	
TENTTI	2					2	
YHTEENSÄ	25			35	10	77	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Poutanen Markku: GPS-paikanmäärittäminen, Tähtitieteellinen yhdistys UR-SA, 1999.
- Tekniikan sanastokeskus. Paikannussanasto TSK 30. Helsinki 2002.
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons. John Wiley & Sons, 2001.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Jaksosta tehdään yksilö ja / tai ryhmätyöt, jotka vaikuttavat tentin perusteella määrättyä opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että yksilö ja / tai ryhmätyö on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4A08 Ase- ja ampumaopin perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetus koostuu sekä luento-opetuksesta että oppilaiden tekemistä ryhmätöistä ja seminaareista.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaat ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneita aihealueesta, vaikkakin opiskelijoita on kaikista puolustushaaroista. Tämä otetaan huomioon valitsemalla ryhmätöiden aiheet oppilaiden puolustushaaran mukaan.

Oppimistavoite

Opiskelija tutustuu tärkeimpien asejärjestelmien ja aseiden rakenteisiin ja toimintaperiaatteisiin sekä räjähdys-, poltto- ja kemiallisten taisteluaineiden kemiallisiin ominaisuuksiin niiden sotateknisen käytön edellyttämässä laajuudessa..

Sisältö

Tärkeimpien aseiden ja asejärjestelmien rakenteet ja toimintaperiaatteet, ampumatarvikkeet, ballistiikka, ammusaseet, ohjukset ja täsmäaseet, sensorit, miina-aseet, joukkotuhoaseet, suoja, räjähteet, ruudit, räjähdysaineet palvelusturvallisuuden kannalta, CRBN-aseiden perusteet.

Työelämäyhteydet

Opintojakso on tärkeä osa jokaisen sotilaan yleissivistystä. Sen tiedoilla on käyttöä ensimmäisestä palveluspaikasta lähtien.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus sisältää luentoja 25 h, ryhmätyön laatimista ja seminaareja 38 tuntia, omatoimista opiskelua 15 tuntia ja tentti 2h. Ryhmätyö laaditaan neljän hengen ryhmissä ja esitellään puolustushaaroittain pidettävissä seminaareissa.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -johdatus oppiaineeseen - jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, ryhmätöiden ohjeistus	1					1	
Ohjusoppi - perusteet ja rakenteet - moottorit ja taisteluosat	3					3	
Asejärjestelmäoppi - ammusoppi ja sytyttimet asevaikutus j suoja	3					3	
Miina-aseoppi -pioneerijärjestelmät ja miinat	2					2	
Asejärjestelmäoppi - ballistiikka	6					6	
Asejärjestelmäoppi -hylsy, nallit ja panokset - pienikaliiperiset aseet	3					3	
Asejärjestelmäoppi - erikoisampumatarvikkeet - rekyyllittömät aseet -tykit - raketinheittimet -kranaatinheittimet	4					4	
CBRN-aseet -perusteet	3					3	
Omatoiminen opiskelu					15	15	
Ryhmätyön tekeminen				28		28	
Seminaarit -ryhmätöiden esittely				10		10	
TENTTI	2					2	
YHTEENSÄ	27			38	15	80	80

Toteutuspaikka

Opintojakso pidetään Maanpuolustuskorkeakoulussa Yhteydenpito KOPO:ssa olevan työtilan kautta, jonne myös palautetaan ryhmätyöt.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, Pääesikunta, 2001.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1 - Teknologian kehitys, PVTT, Ylöjärvi 2008.
- Luennot. Kirjallisuuden käytöstä annetaan tarkempia ohjeita opintojakson aikana.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytyille suorittamiselle. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Numeerinen arviointi 0 - 5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4A09 Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin. Oppilaiden lähtötaso on kirjava. Opiskelijat tulee motivoida hyvin kurssia varten vaikean asiiasällön takia.

Oppimistavoite

Opintojaksolla opiskelija oppii ymmärtämään tietoverkkojen ja johtamisjärjestelmien rakenteen. Opiskelija tutustuu elektronisen sodankäynnin sotilaallisiin vaikutuksiin ja uhkien torjuntaan teknisestä näkökulmasta.

Sisältö

Johtamisjärjestelmä on alusta, jonka avulla johtaja johtaa alajohtoportaita, asejärjestelmiä ja sensorijärjestelmiä. Johtamisjärjestelmätekniikka voidaan jakaa seuraaviin osiin. Alimpana on tiedonvälitys- ja käsittelyjärjestelmä teknisenä ratkaisuna. Siinä on osina kiinteisiin ja langattomiin yhteyksiin perustuva tiedonvälitysverkko ja näiden päälle rakentuvat johtamis-, ase ja sensorijärjestelmät. Tätä järjestelmää voidaan häiritä ja tiedustella, joten elektroninen sodankäynti ja sen vastatoimet kuuluvat johtamisjärjestelmätekniikkaan. Eräänä vaikuttamismenetelmänä on myös elektroninen vaikuttaminen pulssiasein. Elektroninen sodankäynti tapahtuu fyysisellä kerroksella. Tätä ylemmillä kerroksilla verkkosodankäynti ja muut tietoturvaan liittyvät uhat on otettava huomioon. Tiedonvälitysjärjestelmän käytön kannalta on olennaista tiedon sisältö ja esitystapa, kuten paikkatieto, tiedon suodatus ja tiedon käyttö päätösten nopeuttamiseen. Opintojakso ”Johtamisjärjestelmä- ja tiedonsiirtotekniikan perusteet” luo yleiskuvan tämän tekniikan alueen käsitteistä ja osa-aloista.

Työelämäyhteydet

Johtamisjärjestelmien tekniikan tunteminen tukee opiskelijan ymmärrystä puolustusvoimien toiminta- ja johtamistavoista. Tiedonsiirron perusteiden tunteminen mahdollistaa johtamisvälineiden tehokkaan käytön.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Johdanto johtamisjärjestelmä-tekniikkaan	4				8		johtamisjärjestelmien historiallinen kehitys, pv:n järjestelmät
Tiedonsiirron perusteita	2			2	8		kiinteä verkko, tietoliikennetekniikan kehitys
Tietojärjestelmien perusteita	2			2	8		johtamissovellukset, järjestelmien integrointi
Tietoturvan perusteita	2				5		kryptologia, tietoverkkosodankäynti
Elektronisen sodankäynnin perusteita	3		1		8		sm-spektri, elektromagneettinen vaikuttaminen
Satelliittitietoliikenne ja -paikannus	2			2	8		
Taktiset verkot	4				5		
Kertaus	2						
Tentti	3						
YHTEENSÄ	24		1	6	50	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotateknikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Vankka Jouko: Maavoimien taktisen verkon tekniikka ja standardit, Viestikoulu, 2009.
- Luentomoniste

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Numeerinen arviointi 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4A10 Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteet 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua koulutusportaalissa. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin keskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on pakollinen pl. ohjaaja- ja lentoteknillinen opintosuunta, joille on soveltavaa opetusta opintojakson aikana. Oppilaiden kokemus ja lähtötaso opittavista kokonaisuuksista on eriävä. Vastaavasti opittujen tietojen käyttö ensimmäisissä virkatehtävissä voi vaihdella. Nämä asiat on huomioitu opintojakson toteutuksessa. Aiheutuneet haasteet huomioidaan opetuspaketin kehittämisessä.

Oppimistavoite

Aiemmin opiskelija on oppinut paikantamisteknologian mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä. Tämä kurssi luo edellytykset tiedustelu- ja valvontatekniikan monitasaisuuden ymmärtämiseen. Opiskelija perehtyy tärkeimpiin nykyaikaisen taistelulentäen tiedustelu- ja valvontasensorien tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija tunnistaa taistelulentäen olosuhteiden vaikutuksen sensorien suorituskykyyn, sekä rajapinnat ase- ja johtamisjärjestelmiin.

Sisältö

Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännön lähtöisiä, annetusta samannimisistä kursseista. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoisista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välittömään soveltamiseen. Kun opetus tapahtuu kampusalueella ilman varsinaista järjestelmäluokkaa, on kurssiaikainen vuorovaikutus opettajan ja kurssilaisten välillä ainoa tapa korjata oppimiskatkoja. Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä opetus PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Työelämäyhteydet

Sensorit yhdessä paikkatiedon kanssa on keskeinen väline jo rauhanajan valvontatiedon ilmaisussa kuin taktiikan suunnittelussa ja koulutuksessa tarvittavana muuttujana.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksolle ei ole esitietovaatimuksia. Kurssi-ohjelman ulkopuolelta tulevien tulisi hallita kurssi Paikkatietotekniikan perusteet.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Kurssin opetusmetodina käytetään luento-opetusta, demonstraatioita, käsitekartan sisältäviä opintokokonaisuuksia testaavia kirjallisia tehtäviä (4-6) ja laajempi yksilöllinen harjoitustyö. Kirjalliset tehtävät voidaan ratkoa osin luennoilla osana opetetusta että osin pienryhmissä toteutettavin ja tai oppilaiden itsenäisesti suoritettavin tehtävin. Harjoitustyö jätetään kurssin aikana opettajalle tarkastusta ja hyväksyntää varten.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: – johdatus oppiaineeseen – jakson tavoitteet, sisältö, harjoitustöiden ohjeistus	1			1		2	
Käsitteen muodostus	2		3	2	1	8	
visuaaliset menetelmät	2			1	2	5	
Optoelektroniset menetelmät	2		2		2	6	
Sm- spektri	2			1	1	4	
mustan kappaleen säteily	1		2		1	4	
Ilmaisimet	2				1	3	
Laitetekniikan arviot	3		2	1	2	8	Johnsonin kriteeri
Aktiiviset menetelmät	2					2	
Radio ja tutkatekniikka	2		4	1	1	8	
laitetekniikka	5				1	6	
signaalin rakenne	2				1	3	
Arviointimenetelmät	2		3	2	1	8	
Vastatoimenpiteet	4				2	6	
suojautuminen vastatoimilta	2				1	3	
Häivetekniikka	3		2	1	2	7	
Sensorifuusio	1		4		1	6	
Harjoitustyö ja Demonstraatiot	2		8		1	11	
TENTTI		3					
YHTEENSÄ	40			9	20	100	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kleemola O, Lehto A: tutkatekniikka, Otatieto, 1998 (korjattu painos).
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka, Otatieto, 1999.
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd,
- 1999. (erikseen määritettävät sivut).
- Opintomoniste.
- Excel-ohjelmisto.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Jaksosta tehdyn yksilö- ja / tai ryhmätyö voi vaikuttaa tentin perusteella määräytyvään opintojakson arvosanaan korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että yksilö- ja / tai ryhmätyö on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute. Opetusmenetelmien kehittämistä varten voidaan tehdä erillisiä oppimistehtäviä tai haastatteluja.

4A11LEKO Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin. Opintojakso on tarkoitettu ensisijaisesti vain lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijoille ja on heille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Oppilaiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää aerodynamiikan ja lennon mekaniikan peruskäsitteet, tuntee aerodynamiikkaan ja lentokoneen rakenteeseen liittyvät ominaispiirteet sekä ymmärtää suoritusarvoteorian perusteet omaan alaansa liittyen. Ne antavat perusteet sille, että opiskelija ymmärtää erilaisten ilma-alusten rakennetyypit ja osaa päätellä niiden rakenteisiin kohdistuvien rasitusten vaikutukset lentoturvallisuuden kannalta.

Sisältö

Opintojaksolla opetetaan ilmakehän fysiikan perusteet ja tehdään katsaus lentämisen historiaan aerodynamiikan kannalta. Ilma-aluksiin liittyen opetetaan aerodynamiikan ja lennon mekaniikan perusteet, joka sisältää:

- piennopeusaerodynamiikkaa
- suurnopeusaerodynamiikkaa
- ilma-alusten aerodynamiikan peruskäsitteitä
- suoritusarvoteorian perusteita
- virtausfysiikan, polaarin ja vakavuuden peruskäsitteitä
- lentokoneen perusrakenteet
- ohjausjärjestelmän perusrakenteet
- muiden järjestelmien tarve lentämisen kannalta, sekä
- lentokonerakenteiden huoltotoiminta.

Työelämäyhteydet

Lentokoneopin ja rakenteiden perusteet on lentoteknillisen opintosuunnan kadeteille keskeinen opintojakso. Jaksolla opiskellaan käytännönläheisesti ilmavoimien toiminta, toimintaympäristö ja kalusto huomioiden lentoko-

neiden rakenteiden, aerodynamiikan ja lennon mekaniikan perusteet. Ne on hallittava ja ymmärrettävä, jotta opiskelija kykenee jatkamaan lentotekniikan opintoja ja etenemään lentoteknilliseen tyypikohtaiseen koulutukseen. Lisäksi tulevan lentoteknillisen upseerin tulee hallita ne ensimmäisissä työtehtävissään.

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelulentäällä I
- ▶ Tekniset ilmiöt taistelulentäällä II
- ▶ muut vastaavat hyväksyttävät opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät:

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet							
Historiaa	2			1	1	4	
Ilmakehä	1					1	
Aerodynamiikka piennopeusaerodyna- miikkaa suurnopeusaerodyna- miikkaa profiilit	4		3		3	10	
Lentokoneen rakenne runko siipi vakaimet ja ohjain- pinnat laskutelineet voimalaiteasennus	4				2	6	
Lentokoneen ohjaus	3				3	6	
Helikoptereiden aero- dynamiikan perusteita	2		1		1	4	
Polaari	2		2		3	7	
Suoritusarvojen pe- rusteita	2		1		2	5	
Järjestelmät polttoaine hydrauliikka sähkö apuvoima	3				1	4	
Ilma-alusten tulevai- suuden näkymät	2				3	5	
TENTTI / RAPORTTI	2					2	
YHTEENSÄ	27		7	1	19	54	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan perusopintoihin liittyen Maanpuolustuskorkeakoulussa, mutta soveltuvilta osin osa opintojaksosta voidaan toteuttaa Ilmavoimien Teknillisellä Koululla. Opintojaksosta vastaa kuitenkin Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Laine Seppo, Hoffren Jaakko ja Renko Kari: Lentokoneen aerodynamiikka ja lentomekaniikka. WSOY, 2006.
- Anderson: Introduction to Flight. 6. painos, McGraw-Hill Science, 2007.
- Nieminen, Mika: Kurssimonisteet, IlmavTK:n kurssikohtainen opetusmateriaali, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, 2010.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointimenetelmät**

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksytyt arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4A12LEKO Lentovoimalaitetekniikka 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Tavoitteena on, että aiemmin opitun ja nyt opetettavan asioiden pohjalta opiskelijassa syntyy uusia ajatuksia ja mielleyhtymiä, joiden tarkoituksena on laajentaa ajattelua ja oppimista uudelle tasolle. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja opiskelijoiden tukijana ja kasvattajana. Tärkeimpiä asioita opetuksessa on opiskelijälähtöisyys, oppimista tukevat keskustelut ja dialogit, opiskelijan huomioiminen sekä kannustaminen opiskeluun ja oppimiseen. Näiden keskustelujen pohjalta opettajalle muodostuu kuva opiskelijan taustoista, tietämyksestä ja oppimisen tasosta sekä ymmärtämisestä. Opiskelijalle annettava palaute on heille tärkeätä ja kehittävää. Palautteen tavoitteena on opiskelijoiden omakohtainen reflektointi. Opiskelijoille annetut yksilötehtävät ja ryhmätyöt antavat hyvää perustaa oppimiselle. Opettajalla on keskeinen rooli opetustyössä, aktiivoinnissa, motivaation- ja opiskeluilmapiirin luonnissa mutta tärkeintä on opiskelijälähtöinen opetus ja opiskelijan oppiminen. Opetus on luentomaista, jossa vuorovaikutuksella, yksilötehtävillä, ryhmätehtävillä ja ryhmäkeskusteluilla sekä palautteella on suuri merkitys.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille lentoteknillisen linjan opiskelijoille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opintojakson opetuksen tavoitteena on, että opiskelija osaa lentovoimalaitteina käytettävien mäntä- ja suihkumoottoreiden rakenteen ja termodynamiikan toiminnan, sekä potkureiden rakenteen ja niiden säätöjärjestelmät. Päämääränä on antaa opiskelijalle valmiudet lentovoimalaitteiden syventäviin opintoihin sekä perusteet konetyyppikohtaiseen opiskeluun. Tavoitteena on lisäksi, että opiskelija tuntee voimalaitteiden rakenteen, huolto- ja tarkastustoiminnan sekä siihen liittyvän logistiikan puolustusvoimien ilmailun toimintaympäristössä ja tulevien työtehtäviensä edellyttämässä laajuudessa.

Sisältö

- ilma-alusten voimalaitteille asetettavat vaatimukset
- voimalaitteiden rakenne
- erilaiset voimalaitetyypit
- voimalaitteiden järjestelmät
- ilma-alusten potkureiden rakenne ja säätöjärjestelmät, sekä
- voimalaitteiden ja potkurien huoltotoiminta ja tarkastukset.

Työelämäyhteydet

Lentovoimalaitetekniikan opiskelulla on keskeinen merkitys työelämässä lentokoneiden parissa työskentelyssä ja tulevissa tyypikohtaisissa opinnoissa. Erilaisten voimalaitteiden ja potkureiden perusrakenteet, käsitteet, toiminta sekä huollot ja tarkastukset on hallittava ja ymmärrettävä, jotta opiskelija kykenee jatkamaan lentotekniikan opintoja ja etenemään lentoteknilliseen tyypikohtaiseen koulutukseen. Lisäksi tulevan lentoteknillisen upseerin tulee hallita ne ensimmäisissä työtehtävissään käytännön lentokonetyössä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet tai muut vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Lentokonevoimalaitetekniikka							
Mäntämootorit ja potkuri - perusteet - rakenne - toiminta - käytännön sovelluksia	8		10	16		34	
Suihkumootorit - perusteet - rakenne - toiminta - käytännön sovelluksia	12		10	12		34	
Tutustumismatka	8					8	
TENTTI JA PALAUTUS	4					4	
YHTEENSÄ	32		20	28		80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan perusopintoihin liittyen Maanpuolustuskorkeakoulussa, mutta soveltuville osin osa opintojaksosta voidaan toteuttaa Ilmavoimien Teknillisellä Koululla. Opintojaksosta vastaa kuitenkin Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssimoniste / muu opetusmateriaali
- Lähteenmäki, Esko: Lentokoneen mäntämoottorit I. Opetushallitus, Tuusula, 1993.
- Lähteenmäki, Esko: Mäntämoottorit II ja potkurit. Opetushallitus, Tuusula, 1993.
- Koivisto Reino: Suihkumoottorit. 1. painos, Dark Oy, Vantaa, 2003. ISBN 952-13-0607-6.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentit tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksytty arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentit että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4A13LEKO Lentokonejärjestelmätekniikka 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Tavoitteena on, että aiemmin opitun ja nyt opetettavan asioiden pohjalta opiskelijassa syntyy uusia ajatuksia ja mielleyhtymiä, joiden tarkoituksena on laajentaa ajattelua ja oppimista uudelle tasolle. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja opiskelijoiden tukijana ja kasvattajana. Tärkeimpiä asioita opetuksessa on opiskelijälähtöisyys, oppimista tukevat keskustelut ja dialogit, opiskelijan huomioiminen sekä kannustaminen opiskeluun ja oppimiseen. Näiden keskustelujen pohjalta opettajalle muodostuu kuva opiskelijan taustoista, tietämyksestä ja oppimisen tasosta sekä ymmärtämisestä. Opiskelijalle annettava palaute on heille tärkeää ja kehittävää. Palautteen tavoitteena on opiskelijoiden omakohtainen reflektointi. Opiskelijoille annettui yksilötehtävät ja ryhmätyöt antavat hyvää perustaa oppimiselle. Opettajalla on keskeinen rooli opetustyössä, aktiivoinnissa, motivaation- ja opiskeluilmapiiiriin luonnissa mutta tärkeintä on opiskelijälähtöinen opetus ja opiskelijan oppiminen. Opetus on luentomaista, jossa vuorovaikutuksella, yksilötehtävillä, ryhmätehtävillä ja ryhmäkeskusteluilla sekä palautteella on suuri merkitys.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on kaikille lentoteknillisen linjan kadeteille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Tavoitteena on, että opintojakson suoritettuaan opiskelija osaa lentokoneen eri järjestelmien perusrakenteen ja tietää niiden perustoiminnan. Tavoitteena on lisäksi se, että opiskelija oppii ymmärtämään erilaisten järjestelmien merkityksen koko lentokoneen toimintaan. Opiskelija harjaantuu eri järjestelmien kaavioiden lukemiseen ja ymmärtämiseen.

Sisältö

Opintojaksolla opetetaan lentokoneen eri järjestelmät. Kustakin järjestelmästä opetetaan perusrakenne, toimintaperiaate sekä sähkö-, hydraulii- ja pneumaattikaaviot. Opetettavat järjestelmät ovat:

- hydraulijärjestelmä
- laskuteline
- pyörä- ja jarrujärjestelmä
- mekaaninen ja sähköinen ohjausjärjestelmä
- polttoainejärjestelmä
- ilmastointi- ja paineistusjärjestelmä

- happijärjestelmä, sekä
- pneumaattikajärjestelmä.

Työelämäyhteydet

Samoin kuin lentokoneopin ja -rakenteiden sekä lentovoimalaitetekniikan perusteiden ymmärtämisellä, myös lentokonejärjestelmättekniikan opiskelulla on keskeinen merkitys työelämässä lentokoneiden parissa työskennellessä sekä tulevilla konetyyppiikohtaisissa opinnoissa. Lentokoneen eri järjestelmien perusrakenteet, käsitteet, toiminta ja kaavioiden luku on hallittava ja ymmärrettävä, jotta opiskelija kykenee jatkamaan lentotekniikan opintoja ja etenemään lentoteknilliseen tyyppiikohtaiseen koulutukseen. Lisäksi tulevan lentoteknillisen upseerin tulee hallita ne ensimmäisissä työtehtävissään käytännön lentokonetyössä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet
- ▶ Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet
- ▶ Lentovoimalaitetekniikka
- ▶ muut vastaavat erikseen hyväksyttävät opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Lentokonejärjestelmätekniikka							
Hydraulijärjestelmä perusteet piirrosmerkit komponentit ja nesteet rakenne ja toimintaperiaate	8				2	10	
Laskutelineet, pyörä- ja jarrujärj. rakenne toiminta	6					6	
Ohjausjärjestelmä rakenne toiminta	2				2	4	
Polttoainejärjestelmä rakenne toiminta	6				2	8	
Ilmastointi- ja paineistusjärj. rakenne toiminta	5				1	6	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Happijärjestelmä rakenne toiminta	2					2	
Sähköinen ohjausjärjestelmä rakenne toiminta	6				2	8	
Pneumatiikka rakenne toiminta	4				2	8	
TENTTI JA PALAUTUS	4					4	
YHTEENSÄ	43				11	54	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan perusopintoihin liittyen Maanpuolustuskorkeakoulussa ja soveltuvilta osin Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa. Opintojakson toteutuksesta vastaa Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssimoniste, IlmavTK:n kurssikohtainen muu opetusmateriaali
- Lähteenmäki: Lentokonejärjestelmät, 1. painos, 1986.
- Kauranne & Kajaste & Vilenius: Hydrauliteknikan perusteet, 1. painos, WSOY Helsinki, 2008.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksytty arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvostelu 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4A14OHJ Lennonteoria, aerodynamiikka ja suoritussykyteoria 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettaja toimii sisällön asiantuntijana sekä opiskelijan ohjaajana ja kannustajana aktiiviseen ajatteluun ja toimintaan. Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisessa oppimisympäristössä, jossa opiskelijoita rohkaistaan aktiivisiin oppimiskeskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on ohjaajaopintosuunnalle pakollinen. Lähtötaso on melko homogeeninen valintajärjestelmän ja aikaisemman yhteisen koulutuksen ansiosta.

Oppimistavoite

Opiskelija ymmärtää aerodynamiikan peruskäsitteet, tuntee aerodynamiikkaan ja rakenteeseen liittyvät ominaispiirteet sekä ymmärtää ilma-aluksen suoritusarvoteorian perusteet.

Sisältö

- Lennonteoria - lentokoneet
- Alisooneisen nopeusalueen aerodynamiikka
- Lähisooneisen nopeusalueen aerodynamiikka
- Ylisooneinen aerodynamiikka
- Vakavuus
- Lentokoneen ohjaaminen
- Rajoitukset
- Potkurit
- Lennon mekaniikka
- Ilma-aluksen suoritusarvot
- Massa ja massakeskiö - ilma-alukset
- Perustiedot ilma-aluksen massasta ja massakeskiöstä
- Kuormaus; Massakeskiö

Työelämäyhteydet

Ilmakehän ominaisuuksien ja lainalaisuuksien tieteellinen tarkastelu on edellytyksenä ilma-aluksien toimintaympäristön, rakenteiden ja suoritussyvyn välisten suhteiden ymmärtämiselle.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijalla tulee olla suoritettuna ilmailuviranomaisen hyväksymän yksityislentäjän lupakirjan sekä VN1-lentokoulutusohjelman teoriaosuutta vastaava ilmailuteoriakoulutus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning, 89h) sekä lähiopetuksena (Ground School, 39h), kirjallisuuden tutustumalla sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkko-opiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkko-opiskelun aikana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatentit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopinnojen aikana. Opiskelun tueksi on Koulutusportaaliin perustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksen aikana järjestetään tasokoe. Teknistä osaamista ja ajattelua syvennetään kirjoittamalla oppimispäiväkirjaa, jossa opiskelija analysoi opintojaksolla oppimiensa asioiden suhdetta sotilasilma-aluksien nykytilaan ja alaan liittyvään kehitystyöhön.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmasotakoulussa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Lentosotakoulu/Koulutuskeskus

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bristol ATPL 081 Principles of flight
- Bristol ATPL 031 Mass and balance
- Bristol ATPL: 032 Performance
- Pilot Wise-materiaali
- Anderson: Introduction to Flight. 6. painos, McGraw-Hill Science, 2007.
- Laine, Hoffren, Renko: Lentokoneen aerodynamiikka ja lentomekaniikka. WSOY, 2006.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojakson aikana on opiskelijalla mahdollisuus antaa palautetta reaaliajassa ja jakson päätyttyä kerätään opintojaksopalaute. Palaute jaetaan yhteistyöosapuolille.

4A150HJ Ilma-aluksen yleistuntemus 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettaja toimii sisällön asiantuntijana sekä opiskelijan ohjaajana ja kannustajana aktiiviseen ajatteluun ja toimintaan. Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisessa oppimisympäristössä, jossa opiskelijoita rohkaistaan aktiivisiin oppimiskeskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on ohjaajaopintosuunnalle pakollinen. Lähtötaso on melko homogeeninen valintajärjestelmän ja aikaisemman yhteisen koulutuksen ansiosta.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee ilma-alusten erilaiset rakenteet ja järjestelmät teknisinä kokonaisuuksina. Lisäksi opiskelija osaa soveltaa oppimaansa seuratessaan alaan liittyvää tutkimusta ja kehitystä.

Sisältö

Opintojaksolla opiskelija perehtyy ilma-alusten erilaisiin rakenneratkaisuihin, laitteisiin, järjestelmiin ja voimalaitteisiin sekä niiden toimintaan.

Työelämäyhteydet

Ilma-alusten eri rakenteiden ja järjestelmien tunteminen on edellytyksenä niiden käytön hallinnalle, suorituskyvyn ymmärtämiselle sekä aiheeseen liittyvän tutkimuksen ja kehityksen seuraamiselle.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijalla tulee olla suoritettuna ilmailuviranomaisen hyväksymän yksityislentäjän lupakirjan sekä VN1-lentokoulutusohjelman teoriaosuutta vastaava ilmailuteoriakoulutus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Learning, 70h) sekä lähiopetuksena (Ground School, 35h), kirjallisuuteen tutustumalla sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkkopöytäopiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkkopöytäopiskelun aikana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatetit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopintojen aikana. Opiskelun tueksi on Koulutusportaaliin perustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituksena on syventää verkkopöytäopiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuk-

sen aikana järjestetään tasokoe. Teknistä osaamista ja ajattelua syvennetään kirjoittamalla oppimispäiväkirjaa, jossa opiskelija perehtyy ilma-aluksissa käytettyjen rakenne- ja järjestelmäratkaisujen nykytilaan ja tulevaisuusnäkömiin niille asettamiin vaatimuksiin.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmasotakoulussa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. lukuvuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Lentosotakoulu/Koulutuskeskus.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bristol ATPL 021 Airframe and systems, electrics, powerplant, emergency equipment aeroplanes/ helicopters
- Bristol ATPL 022 Instrumentation
- Pilot Wise -opintomateriaali
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) tasokokeella sekä perinteisellä tentillä. Numeerinen arvostelu 0-5.

Palaute

Opintojakson aikana on opiskelijalla mahdollisuus antaa palautetta reaaliajassa ja jakson päätyttyä kerätään opintojaksopalaute. Palaute jaetaan yhteistyösapuolille.

4A16OHJ Ilmailunavigoinnin perusteet 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettaja toimii sisällön asiantuntijana sekä opiskelijan ohjaajana ja kannustajana aktiiviseen ajatteluun ja toimintaan. Opintojakso toteutetaan verkko-pohjaisessa oppimisympäristössä, jossa opiskelijoita rohkaistaan aktiivisiin oppimiskeskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan perusopintoihin ja on ohjaajaopinto-suunnalle pakollinen. Lähtötaso on melko vakio valintajärjestelmän ja aikai-semman yhteisen koulutuksen ansiosta.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee lentosuunnistuksessa käytettävät tiedonsiirto-, suunnis-tus-, laskeutumis- ja paikannusvälineet sekä ymmärtää niiden toimintaperi-aatteet. Lisäksi opiskelija tietää sähkömagneettisen spektrin käytön ilmailu-viestinnässä ja tutkajärjestelmissä.

Sisältö

Opintojaksolla käsitellään ilmailussa käytettäviä tiedonsiirto-, suunnistus-, laskeutumis- ja paikannusvälineitä sekä niihin vaikuttavia ilmiöitä.

Työelämäyhteydet

Ilmailunavigointijärjestelmien ja -menetelmien hallitseminen on keskeinen osa nykyaikaista ilmaoperaatiota.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijalla tulee olla suoritettuna ilmailuviranomaisen hyväksymän yk-sityislentäjän lupakirjan sekä VN1-lentokoulutusohjelman teoriaosuutta vastaava ilmailuteoriakoulutus.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan verkkopohjaisena opiskeluna (ATPL Distance Lear-ning, 82h) sekä lähiopetuksena (Ground School, 33h), kirjallisuuteen tutus-tumalla sekä laatimalla oppimispäiväkirjaa. Verkko-opiskelun tarkoituksena on perehdyttää opiskelija aihealueen teoriasisältöön. Verkko-opiskelun ai-kana opiskelija suorittaa materiaaliin integroidut etenemisen seurantatetit (Progress Tests), joiden avulla opettajalla on mahdollisuus seurata opiskelijan etenemistä etäopintojen aikana. Opiskelun tueksi on Koulutusportaaliin pe-rustettu erillinen Helpdesk aihealueeseen liittyen. Lähiopetuksen tarkoituk-sena on syventää verkko-opiskelumateriaalin tarjoamaa tietoa. Lähiopetuk-sen aikana järjestetään tasokoe. Teknistä osaamista ja ajattelua syvennetään

kirjoittamalla oppimispäiväkirjaa, jossa opiskelija perehtyy lentosuunnistusjärjestelmien ja -menetelmien nykytilan ja tulevaisuusnäkömien näille asettamiin vaatimuksiin.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmasotakoulussa ja Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

Lentosotakoulu/Koulutuskeskus

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Bristol ATPL 061 General navigation
- Bristol ATPL 062 Radio navigation
- Luentomonistheet

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan FTO (Flight Training Organization) tasokokeella. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojakson aikana opiskelijalla on mahdollisuus antaa palautetta reaaliajassa ja jakson päätyttyä kerätään opintojaksopalaute. Palaute jaetaan yhteistyöosapuolille.

Aineopinnot

4B01 Matematiikan ja fysiikan soveltaminen sotatekniikassa 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana ja opiskelijalla vastuu oppimisesta. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin. Sotatekniikan pääaineopiskelijoilla matematiikan taitovaatimus on oletusarvoisesti hiukan korkeampi kuin muilla opiskelijoilla. Olettamana on, että pääaineopiskelijat ovat lähtötasoltaan matemaattis-luonnontieteellisissä aineissa jonkin verran keskitason yläpuolella.

Oppimistavoite

Opiskelija omaa perustiedot ja -taidot matemaattisen analyysin perusteista siten, että ymmärtää matematiikkaa hyväksi käyttävää fysiikan ja tekniikan esitystä. Opiskelija tuntee radio- ja mikroaaltojen tuoton ja etenemisen fysiikalaiset perusteet.

Sisältö

Opintojaksossa käsitellään sotilassovellusten näkökulmasta seuraavia aiheita:

- analyysi;
- sarjat;
- Fourier sarja;
- kompleksiluvut;
- tavalliset differentiaaliyhtälöt;
- aallot johtamisjärjestelmissä;
- dipolisäteily;
- sähkömagneettinen tasoaalto väliaineessa;
- interferenssi;
- diffraktio;
- sähkömagneettisen aallon heijastuminen ja taittuminen;

Työelämäyhteydet

Opintojakson aineiston sisältö koostuu sotilastekniikassa esiintyvien matemaattisten menetelmien ja fysikaalisten ilmiöiden esittelystä ja analyysistä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojaksoja Tekniset ilmiöt taistelukentällä I ja II, Soveltavan matematiikan perusteet vastaavat ja Soveltavan fysiikan perusteet vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Matematiikan ja fysiikan teorian opetuksesta saatujen kokemusten mukaan ja näiden enemmän taitoa ja ymmärrystä vaativan kuin suurien faktamäärien mieleen painamista edellyttävän luonteen vuoksi matematiikan ja fysiikan teorian oppiminen – ainakin silloin, kun oppija ei ole niihin positiivisella intohimolla asennoituva – onnistuu parhaiten ohjattuna. Tästä johtuen matematiikan ja fysiikan opintojaksoissa ohjattu opiskelu – luento-opetus ja laskeharjoitukset – ovat keskeisemmässä asemassa kuin eräillä muilla upseerin tutkinnon osa-alueilla.

Opetettava asia	Luennot	LH	OT	Sisällölliset tarkennukset ja lisäykset
Matemaattinen analyysi	3	2	2	Raja-arvon, derivaatan ja integraalin käsitteiden kertaus, funktion differentiaali-kehitelmä
Sarjat	5	3	2	Ääretön summa, potenssisarja, Taylorin sarja, eri funktioiden sarjakehittelmät
Kompleksiluvut	4	3	2	Kompleksitaso, Kompleksiluvun polaarinen esitys, kompleksiluvun eksponenttimuoto, binomiyhtälöt.
Fourier-sarja	4	2	2	Jaksollisen funktion Fourier-sarja
Tavalliset differentiaaliyhtälöt	8	6	4	Ensimmäisen kertaluvun differentiaaliyhtälöt, toisen kertaluvun homogeeniset ja epähomogeeniset differentiaaliyhtälöt vakiokertoimilla
Aallot johtamis-järjestelmissä	3	2	1	Havaitseminen ja tunnistaminen
Dipoliantennit	3	2	2	Dipoliantennit
Tasoaalto väliaineessa	3	2	2	Intensiteetti, polarisaatio
Interferenssi	4	3	2	Kahden ja monen aallon interferenssi
Diffraktio	4	3	2	Fresnelin vyöhykkeet
Tasoaallon heijastus rajapinnoista	3	2	1	Fresnelin kaavat
Aallon eteneminen epähomogeenisessa väliaineessa	4	2	2	Radiosäteen kaartuminen
Kokeet		4		
Yhteensä	48	36	24	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos, MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppikirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus 1995.
- Matti Lehtinen: Matematiikan laskuharjoituksia sotilaille. MPKK, STEK-NL 2006.
- Juha Honkonen: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston fysiikan oppikirja. Joutsa, 1996.
- Juha Honkonen: Fysiikan harjoitustehtäviä sotilaille. Helsinki, 2003.
- Ismo Lindell: Radioaaltojen eteneminen. Otatieto, 1996.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksossa järjestetään kaksi kirjallista koetta. Harjoitustehtävien tulokset otetaan huomioon arvioinnissa. Kumpikin koe on suoritettava hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään Sotatekniikan laitoksen käytännön mukaisesti opintojaksopalaute.

4B02 Soveltavan sähkötekniikan perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa oppijalle muodostuu henkilökohtainen vastuu omasta oppimisestaan. Opetuksessa korostuu differentioituva opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Osassa PAT-kouluja oppilaat tekevät myös aine-alueeseen kuuluvia laboratorioharjoituksia.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin ja on kaikille pääaine/ pitkäsiivuaine opiskelijoille pakollinen. Oppilaiden lähtötasolla ei ole merkitystä kurssilla menestymisen kannalta. Kyse on oppijan asenteesta tehdä töitä itsenäisesti.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy elektroniikan käsitteisiin. Sähköisten järjestelmien energiansaanti yleisesti ja poikkeusolosuhteissa hahmottuu ja sen suunnittelussa tarvittavat perustiedot omaksutaan. Opiskelija kykenee erottamaan henkilö- ja laiteturvallisuuden käsitteet elektroniikan käytössä, vikatilanteissa ja normaalista poikkeavissa toimintaympäristöissä.

Sisältö

Opetuksen suunnitellut sisällölliset tavoitteet eivät eroa muissa korkeakouluissa annetusta samannimisistä kurseista, mutta asioiden käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheisempi ja liittämään opetuksen PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin järjestelmiin. Differentioitumisella tarkoitetaan tässä yhteydessä sitä, että järjestelyistä johtuen opinnot toteuttavat PAT-koulukohtaisesti vaihtelevalla tavalla. Osalla on laboratorioita ja ohjattua opetusta. Toisilla on itsenäisesti toteutettava harjoitustyöt ja laajempi raportti joita koordinoi yhteisen jakson opettaja MPKK:lla.

Työelämäyhteydet

Kurssi ei sellaisenaan anna oikeuksia tai valtuuksia sähkö- tai elektroniikka-asennuksiin. Osa akateemisesti opetettavista asioista on kuitenkin opintolinjoittain yhteneviä ammatillisten vaatimusten kanssa. Soveltava sähkötekniikka auttaa ymmärtämään järjestelmien rakennetta ja niiden toimintaperiaatteita. (Osajaksoon kuuluu mittalaitteiden turvallisen käytön ja turvallisten kytkentöjen varmistaminen erilaisissa ongelmatilanteissa, merivoimat.)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Nykymuodossaan kurssista luennoidaan 1 op MPKK:lla ja 2 op:n osalta kurssi riippuu paikallisesta toteuttajasta. Kurssin opetusmetodina käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä (7-9). Harjoitukset jakautuvat luonnosvaiheen tehtäviin, jossa luennoilla opetettua asiaa sisäistetään pienryhmissä, tarvittaessa opettaja opastaa. Osa tehtävistä jatkuu luonnosvaiheen jälkeen oppilaiden itsenäisesti suoritettavina syventävinä tehtävinä. Näistä syventävistä tehtävistä osa jätetään kirjallisesti kurssin aikana opettajalle tarkastusta ja hyväksyntää varten, loppuosa tehtävistä muodostuu laajemmasta kirjallisesta raportista, joka toimitetaan kurssin vastaavalle opettajalle MPKK:lla. Mikäli PAT-koulu järjestää loppu-osan opetuksesta, korvaa ohjattu opetus ja laboratoriot tarpeen laatia raportit ja yhden laajemman kirjallisen tehtävän.

Opetus sisältää luentoja MPKK:lla 13,5 h ja ryhmätöitä 3 h.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS					HUOM	
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Johdatus oppiaineeseen, jakson tavoitteet, sisältö, harjoitustöiden ohjeistus	0,5				3,5	4	
Käsitteen muodostus Komponentit	1,5		1	2	1,5	6	
analogi- ja digitaalitekniikka	1		1		2	4	
virtapiirit	0,5		2		2,5	5	
aktiivikomponentit	1,5		3		3,5	8	
Operaatiovahvistin	1,5		1		3,5	6	
Audiotekniikka	1			1	1	3	
Mitta-anturit ja mittausvahvistin	1		3		4	8	
Liittäminen tietokoneeseen	0,5				3,5	4	
Lisää tietokoneen piirteitä	0,5				3,5	4	
Virtalähde	0,5				1,5	2	
Tehoelektronikka	0,5				1,5	2	
Sähkön tuotanto ja jakelu	0		4		2	6	
sähköturvallisuus	0,5		2		3,5	6	
Järjestelmän käsite	1		4		1	6	
Demonstraatiot	1				3	4	
(OPEN BOOK TENTTI/ Tentti/ harjoitustyön viimeistely)		3					
YHTEENSÄ	13,5		22	3	46,5	88	

KytKentä ja mittaustekniset harjoitukset (MERISK)

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	yht	
KytKentä ja mittaustekniset – Yleismittarin ja oskiloskoopin käyttö – Passiiviset ja aktiiviset komponentit elektronikassa – Puolijohdekomponentit: diodit, transistorit – Transistorin toiminta vahvistimena – Operaatiovahvistin – Digitaaliset peruskytkenät – Digitaaliset mikropiirit	0	0	52 10 5	0	0	52	MERISK Laboratoriotyöt
Tentti	2	0	0	0	7	2	MERISK
YHTEENSÄ	0	0	52	0	7	88	

Toteutuspaikka

Opintojaksosta toteutetaan 1 op Maanpuolustuskorkeakoulussa, loput PAT-kouluilla ohjattuna tai OT:na.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi, tarvittaessa kolmannen vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK / jos eriytyvää koordinointi MPKK:lla. Merivoimat, Tekniikan opettajaryhmä/ Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- V. Volotinen, K Leach, J Hartikainen Elektronikka 1 WSOY. 4. tai uudempi painos.
- V. Volotinen, Elektronikka 2 WSOY. 4. tai uudempi painos.

2011 alkaen vain:

- K. Silvonen Sähkötekniikka ja elektroniikka 602 Otapaino 2007. (erikseen määrättävät sivut).

Lisäksi merivoimissa:

- MERISK opintomonisteen
- O. Bishop: Understanding Electronics Butterworth Heineman

Oheiskirjallisuus

- Paynter, Robert T, Introductory electric circuits, Prentice Hall 1998, ISBN 0-02-392402-0
- Floyd, Thomas, Electronic devices, Prentice Hall 1996, ISBN 0-13-028484-x
- Floyd, Thomas, Digital fundamentals, Pearson education (US) 2008, ISBN 9780138146467, 1995
- J. Gibson Electronic Logic Circuits Edward Arnold (publishers) Ltd 1979,
- R Zaks A. Lesea Microprocessor Interfacing Techniques Sybex 1979 SFS standardi
- Proessori (teemanumerot), Sanoma Magazines, Valmistajien datalehdet

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arvosana on hyväksytty / hylätty ja se perustuu harjoitustöiden ja laajemman raportin arviointiin. Niiltä osin (esim. Merisotakoulu) kun järjestetään eriytyvää opetusta, järjestetään eriytyvän osan opintojaksosta tentti, joka arvostellaan. Opintojakson kokonaisarviointi on hyväksytty/hylätty.

Palaute

Jaksosta kerätään opintojaksopalaute.

4B03 Tietojenkäsittelytieteen perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on vanhemman asiantuntijan rooli. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin. Tästä johtuen opiskelijoiden lähtötaso on tasaisempi kuin perusopintokursseilla ja heillä on sekä kykyä että motivaatiota tekniseen lähestymistapaan.

Oppimistavoite

Kurssi on laaja yleiskatsaus tietotekniikan eri osa-alueisiin. Tavoitteena on antaa perusymmärrys tietojenkäsittelyn keskeisimmistä osa-alueista ja mahdollistaa osaamisen syventäminen muilla tietojenkäsittelyn kursseilla tai omatoimisella opiskelulla. Kurssi luo myös perustaa johtamisjärjestelmätekniikan kursseille.

Sisältö

Kaikilla tietoteknisillä järjestelmillä on soveltamisalasta riippumatta sama yhteinen teoreettinen perusta ja niiden arkkitehtuuriratkaisuissa käytetään enimmäkseen yleisesti saatavilla olevia käyttöjärjestelmiä. Usein myös sota- varuste- tai kaupalliset laitealustat on toteutettu julkisesti saatavilla olevista komponenteista. Tietojenkäsittelytieteen peruskurssilla luodaan yleiskatsaus tietojenkäsittelyn yhteiseen teoreettiseen perustaan. Käsiteltäviä osa-alueita ovat tietokoneen rakenne ja toiminta, käyttöjärjestelmä ja sovellusohjelmat, tieto- ja tiedostorakenteet, algoritmit ja ohjelmointi sekä tietoverkot.

Työelämäyhteydet

Tietotekniikalla on keskeinen osuus useissa nykyaikaisissa ase- ja johtamisjärjestelmissä. Sotilaallinen sovellus voi olla erikoistarkoitukseen suunniteltu tietojärjestelmä tai tietotekniikka voi olla sulautettuna järjestelmän osaksi.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Opetettava asia							
Tietojenkäsittelyn eettisiä kysymyksiä	2	4				6	
Tietojenkäsittelyn ydinteknologiat	6	12				18	
Tietokoneen rakenne	2	4				6	
Laskettavuus	2	4				6	
Algoritmit	2	4				6	
Tietoverkot	4	8				12	
Tekoäly	2	4				6	
Järjestelmien suunnittelu	6	12				18	
Tentti	2					2	
Yhteensä	28	52				80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/MPKK.

Kirjallisuus- ja oheismateriaali

Luentomoniste.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta annetaan numeerinen arvosana 0-5. Lisäksi jokainen opiskelija laatii henkilökohtaisen esseen, jonka palauttaminen hyväksytysti on edellytys kurssin läpäisemiselle.

Palaute

Jaksosta kerätään opintojaksopalaute.

4B04A Johdanto sotatekniikan tutkimusmenetelmiin 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Harjoittelun avulla opitaan. Itsenäinen työ on parasta ja opiskelija saa ahaa elämyksiä ratkaistessaan harjoitustehtäviä. Valaiseviin käytännönläheisiin esimerkkeihin perustuen opiskelija oppii rakentamaan teknisen tutkimuksen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin. Oppilailla ei pääosin ole kokemusta tutkimuksen tekemisestä, joten kurssi lähtee liikkeelle tutkimuksen tekemisen perusteista.

Oppimistavoite

Menetelmäopinnoissa opiskelija saa käsityksen tekniikasta tieteenalana, oppii rakentamaan kirjallisuusselvityksen ja tutustuu joukkoon tutkimusmenetelmiä harjoitusten ja esimerkkien kautta. Opintojakso luo pohjan tutkimustyön laatimiselle.

Sisältö

Opiskelija ymmärtää millaisia ovat tulokset tekniikassa ja matemaattisissa aineissa. Tulokset eivät ole vain järkevää pohdiskelua, vaan jotain menetelmää käyttäen tulokset perustellaan. Opintojaksolla opiskelijalle aukeaa tekniikka tieteenalana.

- Tekniikan tutkimus
- Tilasto-oppi
- Matemaattisen analyysin perusteet

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa opiskelijalle perusteet tieteellisen tutkimuksen laajamittaisempaan tekemiseen. Opiskelija kykenee perustutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotatekniikan perusopinnot.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Tekniikan tutkimus	2				8		tekniikan tutkimuksen luonne
Tutkimusaiheiden valinta	1						
Kirjallisuusselvitys	2						
Opinnäytetyö	1			8			
Tutkimussuunnitelman laatiminen	1				7		
Vertailumenetelmät	4		3	6	8		taksonominen vertailu, ominaisuuksien karkea painottaminen ja arviointi, monikriteerimenetelmät
Tilastollisen aineiston käsittely Matemaattisen analyysin perusteet	18		14		42		hajonta, otos, korrelaatiot ym.
YHTEENSÄ	29		17	14	65	125	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos
- Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppi-kirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus, 1995.
- Lehtinen, M. Tilastomatematiikka sotilaille. MPKK, 2003.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tutkimuskoulutuksesta palautetaan arvioitava ryhmätyö ja tilasto-opista harjoitustyö. Molemmista töistä tulee saada hyväksyttävä arvosana. Opintojakson arvosana hyväksytty /hylätty.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4B04B Johdatus sotatekniikan harjoitustyöhön 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältää sotatekniikan aineopintoihin. Oppilaille ei pääosin ole kokemusta tutkimuksen tekemisestä, joten kurssi lähtee liikkeelle tutkimuksen tekemisen perusteista.

Oppimistavoite

Tavoitteena on, että opiskelija saa riittävän perustan harjoitustyön laatimiseksi oppiaineen teoriasta, metodologiasta ja tutkimusteknisestä toteutuksesta.

Sisältö

Opintojakson aikana annetaan teoriasisällön lisäksi toteutus esimerkkejä sotatekniikan harjoitustyön tekemiseen. Opetuksen myötä opiskelija kykenee aloittamaan harjoitustyön laatimisen.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa opiskelijalle perusteet tieteellisen tutkimuksen pienimuotoiseen tekemiseen. Opiskelija kykenee tutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotatekniikan perusopinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Tekniikan tutkimus	2				8		tekniikan tutkimuksen luonne
Harjoitustyöaiheiden valinta	1						aihe on alustava ja ei välttämättä ole opiskelijan lopullinen aihe
Kirjallisuusselvitys	2						
Harjoitustyö	1			8			
Tutkimussuunnitelman laatiminen	1				7		

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Vertailumenetelmät	4		3	6	8		taksonominen vertailu, ominaisuuksien karkea painottaminen ja arviointi, monikriteerimenetelmät
Tilastollisen aineiston käsittely Matemaattisten analyysin perusteet	18		14		42		hajonta, otos, korrelaatiot ym.
YHTEENSÄ	29		17	14	65	125	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos
- Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Eero Hyry: Maanpuolustuskorkeakoulun perustutkinto-osaston matematiikan oppi-kirja. Puolustusvoimien koulutuksen kehittämiskeskus, 1995.
- Lehtinen, M. Tilastomatematiikka sotilaille. MPKK, 2003.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Tutkimuskoulutuksesta palautetaan arvioitava ryhmätyö ja tilasto-opista harjoitustyö. Molemmista töistä tulee saada hyväksyttävä arvosana. Opintojakso arvioidaan arvosanalla hyväksytty/hylätty.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4B06 Sotatekniikan kandidaatintutkielma seminaareineen 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija laatii tutkimustyönsä kahden ohjaajan tukemana. Oppimista tuetaan seminaarein, joiden tehtävänä on muiden tilaisuuteen osallistuvien avulla luoda uusia ajatuksien ja näkökantoja tutkielman laatijalle. Opintojakson aikana opiskelija perehtyy sotateknisiin lähestymistapoihin ja harjaantuu tieteellisessä kirjoittamisessa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoilla ei pääsääntöisesti ole kokemusta tieteellisen tutkimuksen laatimisesta.

Oppimistavoite

Sotatekniikan kandidaatin tutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelijaa tutkimustyön suunnitteluun, lähteiden käyttöön, rationaaliseen päätelyyn ja tieteelliseen esitystapaan. Kykyä luoda itsenäisesti uutta tietoa tutkimuksen keinoin ei vielä tässä vaiheessa edellytetä, vaan ensisijainen tarkoitus on, että opiskelija osoittaa kykyä oivaltaa ja soveltaa tutkimuksen tekemisen peruslähtökohtia, erityisesti teorioita ja olemassa olevaa tutkimustietoa. Opiskelija ymmärtää miten tulokset syntyvät teknisissä ja matemaattisissa aineissa. Tulokset eivät ole vain järkevää pohdiskelua, vaan valittua tieteellistä menetelmää käyttäen tulokset syntyvät ja ne pystytään perustelevaan sekä toistamaan. Opintojakso avaa opiskelijalle tekniikkaa tieteenalana.

Sisältö

Opintojakson keskeisenä ohjausvälineenä toimivat laitoksen seminaarit, ohjauskeskustelut ohjaajien kanssa sekä koulutusportaali. Seminaarit koostuvat neljästä periodista, joiden painopisteenä ovat:

- Ensimmäisessä periodissa perehdytään tiedonhakuun ja tehdään tutkimussuunnitelma.
- Toisessa periodissa harjaannutaan tieteelliseen kirjoittamiseen ja lähdekritiikkiin sekä työstetään seminaarityö (tutkielman johdanto, tutkimuskysymykset ja alustava lähdeluettelo).
- Kolmannen periodin aikana tutkimusaiheen hallinnan osoittaminen lähteiden avulla.
- Neljännessä periodissa pidetään seminaari esitelmä lähes valmiin tutkielman pohjalta. Työ ”myydään” kuulijoille. Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään kandidaatintutkielma.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa opiskelijalle perusteet tieteellisen tutkimuksen laajamittaiseen tekemiseen. Opiskelija kykenee perustutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotatekniikan perus- ja menetelmäopinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Sotatieteiden kandidaatintutkielman tarkoituksena on harjaannuttaa opiskelijaa tutkimustyön suunnitteluun, lähteiden käyttöön, rationaaliseen päätelyyn ja tieteelliseen esitystapaan. Tutkielmalta edellytetään noin 20–30 sivun laajuutta. Lähde- ja viiteluettelot sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin. Työn edistymistä seurataan neljän ohjatun seminaarin aikana. Seminaarit toteutetaan lähiopetuksena Santahaminassa. Opiskelijoilla on mahdollisuus henkilökohtaiseen ohjauskeskusteluun molempien ohjaajiensa kanssa läpi koko tutkimusajan.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja PAT- kouluissa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukaudelta alkaen tutkielman palautuspäivään asti.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos, Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta syntyy lopputuote, kandidaatintutkielma, joka arvioidaan arvolauseella. Opintojakson läpäisemiseksi opiskelijan tulee myös suorittaa kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte hyväksytysti. Opinnäytetyöt arvioidaan arvosanoilla 0-5.

Palaute

Jaksosta ei kerätä erikseen ainelaitoksen opintojaksopalaute, vaan jakso yhdistetään sotatekniikan tutkimusmenetelmät kurssin palautteeseen.

4B08 Sotatekniikan harjoitustyö 10 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija osoittaa kypsyytensä tekemällä itsenäisen työn esittämästään aiheesta, jonka ainelaitos on hyväksynyt.

Opiskelija-analyysi

Harjoitustyö sisältyy pitkän sivuaineen aineopintoihin, ja sen laatiminen voidaan sotatieteiden kandidaatin opintojen aikana. Harjoitustyön luonteen ja tarkoituksen takia on suositeltavaa tehdä se varsinaisten opintojen välisen työelämävaiheen aikana. Mikäli opiskelija ei kykene tekemään työtä työelämävaiheen aikana, on hänelle varattu aikaa työn laatimiseen maisteriopinnotien aikana.

Oppimistavoite

Harjoitustyön tavoitteena on osoittaa valmiutta soveltaa tietojaan ja taitojaan työelämälähtöisen aiheen tutkimisessa ja kehittämisessä. Se lisää valmiuksia itsenäiseen ja suunnitelmalliseen työskentelyyn, tiedonhakuun, kriittiseen tiedon arviointiin sekä käytännönläheisten ongelmien ratkaisuun. Aiheen valinnassa on suositeltavaa, että harjoitustyölle saa toimeksiantajan. Tavoitteena ei ole kuitenkaan varsinainen tulos, vaan itse suoritustapaan tutustuminen ja suunnitelman tekeminen ja sen toteuttaminen.

Sisältö

Opiskelija laatii esimerkiksi johonkin laitteeseen tai järjestelmään liittyvän käytettävyystudkimuksen: Laaditaan suunnitelma ja toteutusmalli, jonka jälkeen otetaan muutaman henkilön otanta. Tämän jälkeen suoritetaan tutkimus, joka raportoidaan.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa opiskelijalle perusteet tieteellisen tutkimuksen laajamittaisempaan tekemiseen. Opiskelija kykenee perustutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Harjoitustyö sisältää kaksi arvioitavaa kokonaisuutta: toiminnallisen osuuden tai tuotteen sekä opinnäytetyöraportin. Laajuudeltaan raportti on 15–20 tekstisivua, joiden lisäksi esitetään liitteet ja lähteet. Opiskelija määrittää harjoitustyön aiheen itse ja esittää sen hyväksyttäväksi sivuaineesta vastaavalle ainelaitokselle. Aiheen valinnan kannalta on suositeltavaa, että harjoitustyöllä on toimeksiantaja, esimerkiksi joukko-osasto, ainelaitos tai muu puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen yksikkö tai muu työelämään vaikuttava taho. Ainelaitos määrää harjoitustyölle ohjaajan.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa tai työssäoloaikana omassa joukko-osastossa.

Toteutusajankohta

Opiskelu-aika aineopintojen jälkeen harjoitustyön jättöpäivään asti.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos / MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Vilkka, H. & Airaksinen, T. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki. Tammi, 2003.
- Valittuun aiheeseen liittyvä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustyön arvioivat työn ohjaaja, mahdollinen projektin toimeksiantaja tai aiheohjaaja sekä työn tekijä itse. Työn varsinainen ohjaaja arvioi työn eri arviointien perusteella joko hyväksytyksi tai hylätyksi. Harjoitustyö voidaan arvioida hylätyksi, mikäli se ei täytä asetettuja sisällöllisiä tai muodollisia vaatimuksia tai siinä on tietoisesti loukattu tutkimuseettisiä periaatteita. Hylätyn arvosanan saanut opiskelija ei valmistu sotatieteiden maisterin tutkintoon ennen kuin harjoitustyö on uusittu ja tullut lopullisesti hyväksytyksi. Uusittu harjoitustyö arvioidaan samoin perustein kuin mikä muu harjoitustyö tahansa. Hyväksytty / Hylätty / Täydennettävä.

Palaute

Jaksosta ei kerätä opintojaksopalautea.

4B10 Asejärjestelmärakenteet 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden heittäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetus koostuu sekä luento-opetuksesta että oppilaiden tekemistä harjoitustöistä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin ja oppilaat ovat lähtökohdaisesti kiinnostuneita aihealueesta. Opiskelijat voivat olla kaikista puolustushaaroista. Tämä otetaan huomioon valitsemalla yksilölliset harjoitustyöt oppilaiden puolustushaaran mukaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy tärkeimpien asejärjestelmien tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija ymmärtää taistelukentän olosuhteiden ja asejärjestelmien teknisen rakenteen vuorovaikutuksen.

Sisältö

Yleistä asejärjestelmistä, tulen tehon arvioinnin perusteet, suojamateriaalit, ohjusten rakenteet, sensorit osana asejärjestelmää.

Työelämäyhteydet

Opintojakso on tärkeä osa sotatekniikkaan syvenyvän sotilaan yleissivistystä. Sen tiedoilla on käyttöä ensimmäisestä palveluspaikasta lähtien.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ase- ja ampumaopin perusteet (3 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus sisältää luentoja 13 h, harjoitustöiden tekemistä 67 h ja kirjallisuuden perehtymistä 27 h. Kukin opiskelija laatii kolme yksilöllistä harjoitustyötä annetusta aiheesta.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -johdatus oppiaineeseen -jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, harjoitustöiden ohjeistus.	2					2	
Tulen vaikutus ja teho	2					2	
Suoja ja suojamateriaalit	3					3	
Ohjusten rakenteet	3					3	
Ydinaseet	1					1	
Sensorit osana asejärjestelmää	2					2	
Henkilökohtaisten raporttien laatiminen				67		67	
Kirjallisuuteen perehtyminen					27	27	
YHTEENSÄ	13			67	27	107	107

Toteutuspaikka

Opintojakso koostuu Maanpuolustuskorkeakoulussa pidettävästä lähijaksosta, jolloin pidetään opintojakson luento-osuus. Harjoitustyöt ja kirjallisuusosuus suoritetaan etäopiskeluna PAT-kouluilla. Yhteydenpito KOPO:ssa olevan työtilan kautta.

Toteutusajankohta

Luennot pidetään lähijaksolla kolmannen vuoden syyslukukauden alkupuolelle. Kolmannen lukuvuoden syys- ja kevätlukukaudella laaditaan harjoitustyöt ja perehdytään kirjallisuuteen.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas. Pääesikunta, 2001.
- Todennäköisyys ja ampumaopin perusteet, 1984.
- Kosola ja Solanne: Digitaalinen taistelulentä- Informaatioajan sotakoneen tekniikka. STEKNL julkaisusarja 1, 2000.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1 - Teknologian kehitys, PVTT, Ylöjärvi 2008.
- Brassey's: Military Ballistics
- Brassey's: Guided Weapons
- Brassey's: Ammunition for the Land Battle
- Brassey's: Explosives, Propellants and Pyrotechnics
- Brassey's: Guns, Mortars and Rockets

- Asetekniikan lehtiartikkeleita
- Kirjallisuuden käytöstä annetaan tarkempia ohjeita opintojakson aikana.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta suoritus edellyttää kolmen hyväksytyn harjoitustyöraportin laatimista määräajassa. Lisäksi luentoaineistoon ja kirjallisuuteen perehtyminen kontrolloidaan kirjallisella kyselyllä. Suoritusperiaate, hyväksytyt / hylätyt.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4B11A Tietoverkot 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin. Oppilaiden tietämys tietoverkoista on hyvin erilainen, riippuen opiskelijan omasta teknisestä suuntautumisesta. Tietoverkot eivät sisälly yleensä monenkaan aselajin ammatillisiin opintoihin, joten opinnot PAT-kouluissa eivät tue pääsääntöisesti opintojaksoa.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii ymmärtämään TCP/IP-protokollaperheen mukaisen tietoverkon rakenteen ja saa käytännön valmiuksia verkkoon liitettävien tietokoneiden asentamisessa, konfiguroinnissa ja tietoturvariskien arvioinnissa.

Työelämäyhteydet

Internet yleisimmin käytettynä tietoverkkona on vakiinnuttanut asemansa yhteiskunnassa. Sen teknisen rakenteen tunteminen on tärkeää johtamisjärjestelmien kehittämisen kannalta. Puolustusvoimien johtamisjärjestelmät rakentuvat tulevaisuudessa TCP/IP -protokollaperheen ratkaisuille. Sotatekniikan syventäjän tulee ymmärtää teknisiä perusteita ja järjestelmien rakenteita kytäkseen osallistumaan tekniseen keskusteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Sotatekniikan perusopinnot ja tietojenkäsittelytieteen perusteet tai vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Johdanto	2		12		4		käyttöjärjestelmät, tietokoneverkot, konfigurointi
TCP/IP protokollaperhe	2		8		6		IP, TCP, DNS, ICMP, SNMP, SMTP, FTP, HTTP
Lähiverkot	2				2		MAC-protokollat
Tekninen tietoturva	2		20		5		varmenteet, LDAP, tietoturva-asetukset
Hajautetut järjestelmät	2				3		middleware-ratkaisut
Palvelut	2				2		SIP, WWW-pohjaiset palvelut
Parannuksia IP-verkoihin	4				3		MPLS, Mobile IP, DEN/PBN
YHTEENSÄ	16		40		25	81	

Toteutuspaikka

Kolmen opintopisteen suuruisesta opintojaksosta yksi opintopiste opiskelaan MPKK:lla ja kaksi opintopistettä PAT-kouluissa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukaudesta alkaen.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opintomonistheet
- Microsoft: Windows XP sertifikaatti
- Windows XP Professional Resource Kit

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolla järjestetään harjoitustyö, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Hyväksytyt/hyläytyt.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4B13LEKO Lentokonemateriaalitekniikka 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Tavoitteena on, että aiemmin opitun ja nyt opetettavan asioiden pohjalta opiskelijassa syntyy uusia ajatuksia ja mielleyhtymiä, joiden tarkoituksena on laajentaa ajattelua ja oppimista uudelle tasolle. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja opiskelijoiden tukijana ja kasvattajana. Tärkeimpiä asioita opetuksessa on opiskelijälähtöisyys, oppimista tukevat keskustelut ja dialogit, opiskelijan huomioiminen sekä kannustaminen opiskeluun ja oppimiseen. Näiden keskustelujen pohjalta opettajalle muodostuu kuva opiskelijan taustoista, tietämyksestä ja oppimisen tasosta sekä ymmärtämisestä. Opiskelijalle annettava palaute on heille tärkeätä ja kehittävää. Palautteen tavoitteena on opiskelijoiden omakohtainen reflektointi. Opiskelijoille annettujen yksilötehtävien ja ryhmätyöt antavat hyvää perustaa oppimiselle. Opettajalla on keskeinen rooli opetustyössä, aktiivoinnissa, motivaation- ja opiskeluilmapiiiriin luonnissa mutta tärkeintä on opiskelijälähtöinen opetus ja opiskelijan oppiminen. Opetus on luentomaista, jossa vuorovaikutuksella, yksilötehtävillä, ryhmätehtävillä ja ryhmäkeskusteluilla sekä palautteella on suuri merkitys.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopinointeihin ja on kaikille lentotekniillisen linjan kadeteille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opiskelija tutustuu ilma-alustekniikan kannalta keskeisimpiin rakennemateriaaleihin ja valmistusmenetelmiin. Tavoitteena on, että opiskelija osaa tunnistaa eri rakennemateriaaleja ja rakenteiden valmistusmenetelmiä, sekä arvioida materiaali- ja rakennevaurioita. Opintojakson jälkeen opiskelija tietää eri materiaalien aineenkoestuksen menetelmät.

Sisältö

Opintojakson keskeisimmät asiasisällöt ovat:

- ilma-alusten tyypillisimmät materiaalit ja niiden ominaisuudet
- materiaalien lämpökäsittely
- valmistus- ja työstömenetelmät
- materiaali- ja rakennevauriot, sekä
- ainetta rikkova ja rikkomaton materiaalin koestus.

Työelämäyhteydet

Ilma-alusten materiaalien, niiden ominaisuuksien, työstö- ja valmistusmenetelmien sekä materiaali- ja rakennevaurioiden perusteiden osaaminen on

tärkeää työelämässä lentokoneiden parissa työskenneltäessä sekä tulevilla konetyyppikohtaisissa opinnoissa. Opintojakso antaa omalta osaltaan valmiudet jatkaa lentotekniikan opintoja ja edetä lentoteknilliseen tyypikohtaiseen koulutukseen. Lisäksi tulevan lentoteknillisen upseerin tulee hallita ne ensimmäisissä työtehtävissään käytännön lentokonetyössä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet
- ▶ Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet
- ▶ muut vastaavat hyväksyttävät opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Lentokonemateriaali- tekniikka							
Materiaalioppi I perusteet yleiset ominaisuudet teräs alumiini muut metallit muut materiaalit	20				4	24	
Materiaalioppi II syventävät opinnot vauriomekanismit vetyhauraus väsyminen	14					14	
Valmistustekniikka työstö niittaus	6		12			18	
Koulutyö vauriokorjauksen tutkiminen					20	12	
TENTTI JA PALAUTUK- SET	6					6	
YHTEENSÄ	46		12		20	82	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kurssimoniste / muu opetusmateriaali. Koivisto, Laitinen ja Niinimäki: Konetekniikan materiaalioppi. 12. painos, Edita Publishing Oy, 2008. ISBN 9513752593.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksytyt arvosana. Lisäksi opiskelijat tekevät harjoitustyön ja siihen liittyvän kirjallisen raportin. Kirjallisesta työstä on saatava hyväksytyt. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentit että mahdolliset yksilö ja/ tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4B14LEKO Lentokonerakenteiden suunnittelu 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin ja on kaikille lentoteknillisen linjan kadeteille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää lujuuslaskennan perusteet sekä osaa laskea yksinkertaiseen rakenteeseen kohdistuvia rasituksia. Opiskelija osaa huomioida halutun rakenteen käyttövarmuuteen liittyviä asioita, sekä soveltaa käyttövarmuutta ilmavoimien toimintaympäristöön. Opiskelija kykenee tulkitsemaan lentokoneen rakennepiirustuksia.

Sisältö

Opintojakson tärkeimmät asiasisällöt ovat:

- lentokoneeseen vaikuttavat kuormituslajit
- kuormitusten huomioiminen lentokonetyössä
- varmuus ja sallitut jännitykset
- neliömomentti
- taipumat
- mitoittaminen, sekä
- kuormitusten ja mitoittamisen soveltaminen käytännön lentokonetyöhön.

Työelämäyhteydet

Lentokonerakenteiden suunnittelu on keskeinen opintojakso erityisesti lentoteknillisen opintosuunnan sotatekniikan opiskelijoille. Rakenteiden kuormitusten ja mitoittamisen ymmärtäminen antaa valmiuksia käytännön lentokonetyöhön, jossa jatkuvasti joudutaan etsimään, seuraamaan, rajoittamaan ja korjaamaan lentokoneiden väsymisen aiheuttamia rakenteellisia vaurioita. Tässä mielessä opintojaksolla on suoraan vaikutusta lentotoiminnan menestykselliseen, turvalliseen ja tehokkaaseen suorittamiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan matematiikan perusteet
- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet
- ▶ Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet
- ▶ muut vastaavat hyväksyttävät opinnot.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Lentokonerakenteiden suunnittelu							
Kuormituslajit veto puristus taivutus	4		2		2	8	
Varmuus ja sallitut jännitykset	2		2			4	
Neliömomentti eri muotoisten kappaleiden neliömomenteja	2		2		4	8	
Jännityslajit taipumat leikkaus vääntö nurjahdus yhdistetyt jännitykset	4		4		4	12	
Jännityshuiput	1		1		1	3	
Mitoittaminen	1		1		1	3	
Sovelluksia			20		2	22	
Koneenpiirustuksen perusteet	10				7	17	
TENTTI JA PALAUTUS	4					4	
YHTEENSÄ	28		32		21	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- IlmavTK: n kurssimonisteet, Lentokoneoppi ja lujuusoppi. Mika Nieminen, 2010.
- Alaan liittyvät kotimaiset ja ulkomaiset oppikirjat sopimuksen mukaan.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, joista on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4B15LEKO Lentokonesähköjärjestelmäteknikka ja avioniikka 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja oppilaan oman ajattelun johdattelijana. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin ja on kaikille lentoteknillisen linjan opiskelijoille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy järjestelmien sähköisen ohjauksen, valvonnan ja käyttövoiman rooliin nykyaikaisen ilma-aluksen järjestelmien hallinnassa. Opiskelija perehtyy ilma-alusten mittarijärjestelmien rakenneperaatteisiin ja ymmärtää niiden toiminnalliset perusteet sotateknisen käytön edellyttämässä laajuudessa.

Sisältö

Opetuksen tarkoituksenmukaisen jäsentelyn takia opintojakso on jaettu kahteen osa-jaksoon. Osajaksot ovat lentokonesähköjärjestelmäteknikka ja avioniikka. Osajaksot ovat itsenäisiä kokonaisuuksia. Osajaksojen tärkeimmät opintosisällöt ovat:

- Lentokonesähköjärjestelmäteknikka:
- ilma-alusten sähköjärjestelmät: sähkön tuotto ja jakelu sekä suojajärjestelmät
- voimalaitteiden sähköjärjestelmät
- lentokoneen ohjaus- ja valvontajärjestelmät
- ilma-aluksen rungon sähköiset järjestelmät
- sähköjärjestelmien vianetsintä sekä integroidut itsetestaus ja raportointi/tallennusjärjestelmät, sekä
- ilma-alusten sähköturvallisuustekijät ja suojauminen.

Avioniikka:

- nykyaikaisten ilma-alusten mittareiden ja mittarijärjestelmien rakenteelliset ja toiminnalliset periaatteet

- hyrrät, suunta- ja asentojärjestelmä
- satelliittipaikannus
- radionavigointi ja -laskeutumisjärjestelmät
- näytöt ja digitaaliset esitysjärjestelmät
- ilma-alusten tiedonsiirtoväylät ja niiden keskitetty järjestelmien hallinta
- elektroniset tunnistusjärjestelmät
- ilma-alus osana taistelunjohtojärjestelmää, sekä
- tutkatekniikka ja ilma-alusten elektronisen sodankäynnin järjestelmät.

Työelämäyhteydet

Lentokonesähköjärjestelmätekniikan ja avioniikan perusteiden ymmärtäminen luo perustan konetyyppikohtaisten järjestelmien opiskelulle, oppimiselle ja ymmärtämiselle. Opintojaksolla luodaan pohja konetyyppikohtaisten kursien sähkö- ja avioniikkajärjestelmien menestyksekkäälle opiskelulle. Perustietoja sovelletaan lentokonejärjestelmien käytössä, huollossa sekä vian etsinnässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan sähkötekniikan perusteet
- ▶ muut vastaavat opinnot. Opintoja voidaan hyväksyä suorittamaan perustellusta syystä opettajan harkinnan mukaan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Lentokonesähköjärjestelmätekniikka							
Generaattorit		2				2	
Varasähkölähteet, akut		2				2	
Lentokoneiden sähköverkostot ja -kaaviot		2			2	4	
Sähköverkostojen ja laitteiden ylikuormitussuojausmenetelmät ja -laitteet		2			2	4	
Sähköiset käynnistys- ja sytytysjärjestelmät		2			2	4	
Keskitetyt ohjaus-, valvonta- ja varoitusjärjestelmät. Integroidut itsetestaus ja raportointi/tallennusjärjestelmät		3			2	6	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Polttoaine-, hydraulinen, happijärjestelmien sähköiset valvonta- ja käyttöjärjestelmät. Palonvaroitussjärjestelmät		2			2	4	
Sähköturvallisuus, ESD - lentokonetyössä		1				1	Yleinen sähköturvallisuus sisältyy 4B17LEKO
YHTEENSÄ		16			10	26	

Avioniikka	L	O	H	RT	OT	YHT	
radionavigointi- ja mittarilaskentajärjestelmät: IFF/CIT, DME, TACAN, TCAS		2			3		
ADF, VOR, ILS/TILS, GPS, INS		2			3	10	
Lentokonemittarit, sijoittelusäännöt, yhdistelmämittariratkaisut		2			1	3	
Pitot-staattinen järjestelmä		1			1	2	
Hyrrät, laserhyrrä, lentokoneen suunta- ja asentojärjestelmä		2			2	4	
Tiedonsiirtoväylät, arkkitehtuurit, FMS, itsetesti- ja tallennusjärjestelmät		4			3	7	
Yhteysradiot, ELT ja dataradiot (Cincgars, VMF)		2				2	
Tietovuojärjestelmät DLEC, LINK 16		1			1	2	
Kuvaputki- ja kypäränäytöt		1			2	3	
Navigointi- ja laskeutumisyjärjestelmien maalaitteet			4			4	Tutustumiskierros lennonmennuslaitteiden maa-asemille.
Tutkatekniikka (sis. RALT)		2				2	

Avioniikka	L	O	H	RT	OT	YHT	
Maalin osoitus, Litening		1					
Elektronisen sodan-käynnin järjestelmät		2				2	
Nykykaikaisten sotako- neiden avioniikka sekä avioniikan kehitysnä- kymät		1 2			8	11	
TENTTI		2				2	
YHTEENSÄ		26	4		25	55	
YHTEENSÄ, KAIKKI		42	4	0	35	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa.

Toteutusajankohta

3. lukuvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Moir, Ian ja Seabridge, Allan: Military Avionics Systems. 1. painos, Wiley (UK), 2006. ISBN 1-56347-833-1.
- Buckwalter, Len: Avionics Databases. 2. pianos, Avionics Communication Inc, 2003. ISBN 1-885544-15-4.
- Buckwalter, Len: Avionics Training: Systems, Installation and Troubleshooting. Avionics Communication Inc, 2005. ISBN 1-88-5544-21-9.
- Fried, Walter ja Kayton, Myron: Avionics Navigation Systems. Wiley, 1997. ISBN 0-471-54795-6.
- Spitzer, Gary R: The Avionics Handbook. CRC Press LLC, 2001. ISBN 0-8493-8348-X.
- Helfrick, Albert: Principles of Avionics. 2. pianos, Avionics Communication Inc, 2002. ISBN 1-885544-17-0.
- Pratt, Timothy, Bostian, Charles ja Allnut, James : Satellite Communications. 2. painos, Lehigh Press Inc, 2003.
- Hawk/Hornet/ NH-90/Vinka/Redigo järjestelmäselostukset
- Laitevalmistajien www-sivustot
- Ilmailualan lehdet, vuosikerrat ja julkaisusarjat.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksytty arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja / tai ryhmätöyt voivat vaikuttaa tentin perusteella

määräytyvää opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että yksilö ja/tai ryhmätyöt ovat suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arviointi 0-5.

Palautte

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4B16LEKO Lentokoneopin ja helikopteritekniikan sovellukset 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältää sotatekniikan aineopinnot ja on kaikille lentoteknillisen linjan opiskelijoille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa soveltaa aiemmin opittuja aerodynamiikan ja lennon mekaniikan perusoppeja lentoteknillisessä työympäristössä sekä osaa soveltaa aerodynamiikan perusilmiöitä lentokoneen ja helikopterin käyttäytymiseen ja niiden rakenteisiin.

Sisältö

- lentokoneiden ja helikoptereiden vakavuuden perusteet
- vakavuuden huomioon ottaminen rakenteissa
- suoritusarvoteorian sovelluksia, sekä
- sovelluksia lentoteknilliseen alaan liittyen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla pyritään laajentamaan ja syventämään aiemmin opittuja aerodynamiikan perustietoja. Kurssin tarkoituksena onkin soveltaa aerodynamiikan, suoritusarvoteorian ja vakavuuden perusteita lentoteknillisellä toimialalla lentotukikohtaympäristössä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Soveltavan matematiikan perusteet
- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet
- ▶ Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet
- ▶ Lentokonerakenteiden suunnittelu
- ▶ muut vastaavat hyväksyttävät opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Lentokoneopin sovellukset							
Suoritusarvoteorian sovelluksia	4		4		2	10	
Virtausfysiikan sovelluksia	5		5			10	
Vakavuuden perusteita vakavuuden lajit vakavuuden huomioon ottaminen rakenteissa	5		5			10	
Koelentämisen teoriaa	4		6			10	
Mittauksia + sovelluksia			10			10	
YHTEENSÄ	18		30		2	50	

Helikopteritekniikan sovellukset							
Helikoptereiden historia, kehitys ja luokittelu	2						
Runkorakenne ja laskutelineet	2		2				
Voimalaite ja voimansiirto	2		2		2		
Aerodynaamiikka	4		2		4		
Ohjausjärjestelmät ja avioniikka	4		2		4		
Roottorirakenteet	3		2		4		
Jäänpoisto- ja estojärjestelmät	1						
Pelastautumis- ja lisävarusteet	2						
Kuormitukset, suoritusarvot	2		2		2		
Aseistus, EW ja oma-suojajärj.	2				2		
YHTEENSÄ	24		12		18	54	
TENTTI	4						
YHTEENSÄ	46		42		20	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan pääsääntöisesti Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa. Helikopteritekniikan sovellukset osajakso voidaan toteuttaa myös Utin Jääkäriyrykmentissä.

Toteutusajankohta

3. vuoden syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssimoniste lentokoneoppi + muu jaettava materiaali. Nieminen Mika: Ilmavoimien Teknillinen Koulu, 2010.
- Raunio, Jukka: Helikopteriteoria. 2. painos, Valtion painatuskeskus, Helsinki 1989. ISBN 951-47-2849-1.
- Raunio, Jukka: Helikopterin rakenteet ja järjestelmät. Oy Edita Ab, Helsinki, 2000. ISBN 951-96866-3-0.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti tai vaihtoehtoisia suoritustapoja, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että mahdolliset yksilö ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arvosana 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4B17LEKO Mittaus- ja säätötekniikka 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja oppilaan oman ajattelun johdattelijana. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopintoihin ja on kaikille lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijoille pakollinen. Opintojaksolle voivat osallistua myös erikseen sovittaessa ilmasotalinjan ohjaajaopintosuunnan sotatekniikan opiskelijat. Opiskelijoiden lähtötaso on vaihteleva. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa sekä opetusmateriaalin sisällössä ja oppimistehtävien antamisessa.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii mittaus- ja säätötekniikan perusteet sekä sovellukset lentokonejärjestelmissä siten, että hän pystyy soveltamaan niitä tulevissa työtehtävissään. Opiskelija osaa lisäksi huomioida sähköturvallisuusmääräykset ja turvallisuusnäkökohdat lentokonetyössä sekä lentotukikohtaympäristössä. Opiskelija oppii lähestymään vikatilanteita analyttisesti niin, että työelämässä oma kehittyminen on määrätietoista ja johdonmukaista.

Sisältö

Opetus on jaettu neljään osajaksoon seuraavasti:

- Mittaustekniikka
- Säätötekniikka
- Sähköturvallisuusmääräykset
- Analyttinen vianetsintä.

Osajaksojen keskeisimmät sisällöt ovat:

- sähkömittausten toteuttaminen turvallisesti lentokoneissa/helikoptereissa
- mittausten suunnittelu sähkökaavioiden pohjalta
- okilloskooppi ja yleismittarit
- spektrianalysointilaite
- Time Domain Reflectometer
- analyttinen vianetsintä
- virhelähteet sähkömittauksissa
- avioniikan testilaitteet

- takaisinkytketty säätöjärjestelmä, sekä
- säätötekniikan ilma-alussovellukset.

Työelämäyhteydet

Mittaus- ja säätötekniikan teorian ymmärtäminen on tärkeä osa lentokoneen järjestelmien toiminnan ymmärtämistä. Kurssilla luodaan pohja lentokonejärjestelmien oppimiselle ja ymmärtämiselle. Mittaus- ja säätötekniikkaa sovelletaan lentokonejärjestelmien tarkastuksissa ja vian etsinnässä. Opintojaksolla opetettavat mittalaitteet ovat käytössä lentokonejärjestelmien mittauksessa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Lentokoneopin ja -rakenteiden perusteet
- ▶ Soveltavan sähkötekniikan perusteet
- ▶ muut vastaavat hyväksyttävät opinnot
- ▶ Opintoja voidaan lisäksi hyväksyä suorittamaan opettajan harkinnan mukaan.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Mittausmekaniikka (1,5 op)							
Lähtötason määrittäminen Lähtötasotesti Sähköopin kertaus		4				4	
Sähkömittausmekaniikan perusteet Mittaukset käytännössä Mittaus turvallisuus Yleismittarit Mittauskytkennät Mittausvirheet Komponenttien kunnon mittaus		4			2	6	
Sähkömekaniikan eri mittalaitteiden esittely sekä mittausmenetelmät Oskilloskooppi Kaapelitutka Konetesteri (sähkölaitteiden tarkastusmittaukset) Lämpömittari/kamera Spektrianalysaattori		4				4	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Mittaustekniikka (1,5 op)							
Mittausharjoitukset Yleismittari (4h) Eristysvastusmittari Oskilloskooppi (3h) Kaapelitutka (3h) Konetesteri (3h) Spekrianalysointori (4h) Handyskope				16		16	
Lentoteknilliset mittaukset/testit ATC-600 NAV-401 USIX				8		8	
TENTTI		2				2	
YHTEENSÄ		14		24	2	40	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Säätötekniikka (1 op)							
Säätötekniikka Säätöjärjestelmän rakenneosat Säätöprosessit Mittaustekniikka Säätötekniikan piirrosmerkkejä Säätöjärjestelmän optimointi Yhdistelmäjärjestelmät Venttiilit ja käyttölaitteet Digitaalinen viestintä Ilmastoinnin säätö		8			13	21	
Säätöjärjestelmien sovellukset lentokoneissa lentokonejärjestelmät ohjausjärjestelmä tai moottorin ohjausjärj. anturit signaalin siirto prosessointi toimilaitteet		4				4	
TENTTI		2				2	
YHTEENSÄ		14			13	27	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Sähköturvallisuus (1 op)							
Johdatus sähkötyöturvallisuuteen: PV:n turvallisuusjärjestelyt turvallisuuteen liittyvät asiakirjat verkossa suojausmenetelmät käsitteet sähköturvallisuus lekotöissä ja -ympäristössä sähköturvallisuuden selvitystyöt		4			9	13	
Sähkötyöturvallisuus-koulutus SFS 6002 mukaisesti Sisältää tentin		8				8	ILMAVE
Selvitystöiden purku ja arviointi		2				2	
ESD (Electro static discharge)		2				2	
EMC (Electromagnetic compatibility)		2				2	
YHTEENSÄ		18			8	27	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	H	RT	OT	YHT	
Analyttinen vianetsintä 0,5 op							
Analyttisen vianetsinnän määrittely		2				2	
Keskeisimmät analyttisen vianetsinnän menetöt		4				4	
Vianetsintäkaavioiden käyttö ja kaavioiden laatimisen periaatteet			1		2	3	
Harjoituksia vianetsinnästä ja harjoitustehtävien dokumenttien analysointi		2	2			4	
YHTEENSÄ		8	3		2	13	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa.

Toteutusajankohta

3. lukuvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kurssimoniste, mittalaitteiden ohjekirjallisuus, konekohtainen ohjekirjallisuus
- Aumala, Olli: Mittaustekniikan perusteet. 13. painos, Otatieto Oy, 2006. ISBN 951-672-321-7.
- Johanson, Erik: Sääto- ja mittaustekniikka. ISBN 952-5312-29-1.
- Lentokoneen tyyppikurssitason luentomonisteen esimerkkijärjestelmistä
- Sähköturvallisuuteen liittyvät normit
- SFS standardit (sähköturvallisuus)
- Ilmavoimien lentoteknillinen maapalveluohje.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentit, joista on saatava hyväksytty arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja/tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa tentin perusteella määräytyvää opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentit että yksilö- ja/tai ryhmätyöt on suoritettu hyväksytysti. Numeerinen arviointi 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään kirjallinen opintojaksopalaute.

4B18LEKO Lentokonetaisteluvälinetekniikka 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan aineopinnoihin ja on lentoteknillisen opintosuunnan opiskelijoille pakollinen. Opiskelijoiden tiedot ja taidot lentokoneaseistuksen suhteen on arvioitu vaihteleviksi. Tämä tulee huomioida opintojakson toteutuksessa ja opetusmateriaalin tuottamisessa. Opiskelijoiden taso pyritään selvittämään kurssin alussa pidettävällä tasokokeella. Tasokokeen perusteella opetuksen syvyyttä voidaan säätää.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on antaa opiskelijalle valmiudet toimia ladatun lentokoneen tai helikopterin välittömässä läheisyydessä ja yleensä aseistuksen osalta lentotukikohtaympäristössä sekä antaa perusteet tuleville konetyyppi-kohtaisille opinnoille. Opiskelija perehdytetään lentokoneasetekniikan vaatimuksiin, sen erityispiirteisiin, toimintaperiaatteisiin ja eri aseiden suorituskykyihin. Tavoitteena on antaa opiskelijalle perustiedot lentokoneaseista ja -ampumatarvikkeista sekä niihin liittyvistä varoteknillisistä asioista.

Opintojakson jälkeen opiskelija:

- tuntee yleisellä tasolla sotilaskoneiden asejärjestelmän, sen ominaisuudet ja varmistukset
- tuntee heittoistuimien toimintaperiaatteet
- tietää erilaisten aseiden toimintaperiaatteet
- tietää lentokoneampumatarvikkeiden ominaisuudet
- tietää ilmavoimien sotilaskoneiden aseistuksen käyttöperiaatteet
- tietää ilmataistelumateriaalin varastoinnin perusperiaatteet
- osaa puolustusvoimien yleiset sekä ilmavoimien varomääräykset, sekä
- osaa toimia turvallisesti yleisimmissä lentokoneasejärjestelmän toimintahäiriötilanteissa.

Sisältö

Opintojakson keskeisimmät sisällöt ovat:

- aseet ja ampumatarvikkeet, perustiedon syventäminen
- lentokoneaseistus ja -asejärjestelmät
- Ilmavoimien asejärjestelmälogistiikka

- varomääräykset ja palvelusturvallisuus
- ase-, ammus- ja räjähdeturvallisuus
- aseoppi, sekä
- lentotukikohdan toiminnot ase- ja ilmataisteluvälineiden näkökulmasta.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla on tarkoitus antaa opiskelijalle perusteet toimia aseistetun lentokoneen ympäristössä rauhan ja sodan aikana. Opintojakso antaa myös ase- ja ilmataisteluvälinetekniikan perustiedot, jotka ovat välttämättömiä käytännön lentokonetyössä ja jotka luovat edellytykset edetä konetyyppi-kohtaiseen koulutukseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ Ase- ja ampumaopin perusteet tai vastaavat tiedot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso sisältää luento- ja harjoitus- opetusta sekä ryhmätöitä. Ryhmätyöt ovat luentoihin soveltuvia harjoitteita joista oppilaat tekevät tutkimusraportin.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Tasokoe		2				2	
Tasokokeen tarkastus		2				2	
Ruudit ja räjähdysai- neet		4				4	
Ammukset ja sytyt- timet		4		2		6	
Aseoppi / ammusaseet		6		8		14	
Ballistiikka		2				2	
Lentokoneasejärjestel- mät, tähtäin		6				6	
Laukaisulaitteet ja ri- pustimet, ripustinlukot		4				4	
Pommit ja raketit		4				4	
Heittoistuin		2		4		6	
Omasuojajärjestelmä		4				4	
Ohjukset		4		4		8	
Asevaikutus		2		4		6	
Varomääräykset Ilma- voimat		2		3		5	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Varastointi Ilmavoimat		2		3		5	
TENTTI		2				2	
YHTEENSÄ		52		28		80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Ilmavoimien Teknillisessä Koulussa.

Toteutusajankohta

3. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan pääopettaja. Ilmavoimien Teknillinen Koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Yleinen ase- ja asejärjestelmä opas. Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, Vammalan kirjapaino Oy, Vammala, 2001.
- Lentokoneaseistuksen perusoppi, Oppikirja, Ilmavoimien Teknillinen Koulu, J-Print Oy, Jämsä, 1991.
- Kursisikohtainen opetusmateriaali, IlmavTK
- Opetusampumatarvikkeet
- Käsittelyaseet
- SAMT
- Lentokoneet (HN/HW).

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Oppilaiden osaamisen arviointi tehdään tasokokeen, tentin ja tutkimusraporttien perusteella. Kaikki koulutyöt on suoritettava hyväksytysti. Arvioinnin perustana on MPKK arviointiohje. Läpikäytyvaatimus on 50 %:n osaamistaso. Arvosanat ovat arvoasteikolla 0-5. Tutkimusraportit on saatava hyväksytysti läpi.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opintojaksokohtainen oppilas palaute.

4B19V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka I 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu kunkin PAT- koulun määrittelemään oppimiskäsitykseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään PAT- kouluissa opiskeleville tekniikan lukijoille. Lähtötasoerot tulee pyrkiä huomioimaan kurssin sisältöä suunniteltaessa.

Oppimistavoite

Opiskelija täydentää oman puolustushaaransa, aselajinsa tai toimialansa keskeiseen tekniikkaan liittyviä tietoja ja teorioita sotatekniikasta. Täydentää oman aselajinsa järjestelmien rakenteen ymmärtämistä sekä hyödyntää saatutua tietoa järjestelmien käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

Puolustushaara- ja aselajikohtaisesti eriytyvä opintojakso. Puolustushaara tai aselajit määrittävät spesifit tekniikan alueet.

Työelämäyhteydet

Koska kurssi suoritetaan PAT- koulussa, tukee räätälöity kurssin sisältö opiskelijan käsitystä omasta aselajistaan/ puolustushaarastaan. Kurssin sisältö kytetään sitomaan opiskelijan näkökulmasta työelämää hyvin korreloivaksi.

Esitietovaatimukset

► Sotatekniikan perusopinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan siten, että se täyttää opintopisteisiin 3 op vaadittavan tuntimäärän 81 tuntia.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan PAT- kouluissa.

Toteutusajankohta

PAT- kouluvaihe, kolmas opintovuosi.

Vastuutaho

PAT- koulut

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Puolustushaara- ja aselajikouluittain määriteltävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

PAT- koulujen määrittämä. Hyväksytty/Hylätty.

Palaute

PAT- koulujen määrittämä.

4B20V Puolustushaaran ja aselajin taistelujärjestelmien sotatekniikka II 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu kunkin PAT- koulun määrittelemään oppimiskäsitykseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään PAT- kouluissa opiskeleville tekniikan lukijoille. Lähtötasoerot tulee pyrkiä huomioimaan kurssin sisältöä suunniteltaessa.

Oppimistavoite

Opiskelija täydentää oman puolustushaaransa, aselajinsa tai toimialansa keskeiseen tekniikkaan liittyviä tietoja ja teorioita sotatekniikasta. Täydentää oman aselajinsa järjestelmien rakenteen ymmärtämistä sekä hyödyntää saavutettua tietoa järjestelmien käytettävyyden arvioinnissa.

Sisältö

Puolustushaara- ja aselajikohtaisesti eriytyvä opintojakso. Puolustushaara tai aselajit määrittävät spesifit tekniikan alueet.

Työelämäyhteydet

Koska kurssi suoritetaan PAT- koulussa, tukee räätälöity kurssin sisältö opiskelijan käsitystä omasta aselajistaan/ puolustushaarastaan. Kurssin sisältö kytetään sitomaan opiskelijan näkökulmasta työelämää hyvin korreloivaksi.

Esitietovaatimukset

► Sotatekniikan perusopinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan siten, että se täyttää opintopisteisiin 3 op vaadittavan tuntimäärän 81 tuntia.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan PAT- kouluissa.

Toteutusajankohta

PAT- kouluvaihe.

Vastuutaho

PAT- koulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Puolustushaara- ja aselajikouluittain määriteltävä kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso arvioidaan Hyväksytty / Hylätty.

Palaute

PAT- koulujen määrittämä.

4B21LAI Meritekniikka 8 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto- ja merivartio-opintosuunnille. Lähtötasoeroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskelunvalmiudet. Lähtötasoeroja pyritään tasaamaan eri osajaksojen aikana järjestettävillä luennoilla ja itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy laivasuunnitteluun ja sotalaivan rakentamiseen liittyviin erityisvaatimuksiin sekä aluksen laivateknisen käytön ja ylläpidon teknisiin vaatimuksiin ja rajoituksiin avovesi- ja talviolosuhteissa. Lisäksi meritekniikka sisältää lastiopin opinnot.

Opiskelijalle muodostuu kuva merisodankäynnissä käytettävien lavettien muodostamista herätteistä ja näiden herätteiden hyödyntämismahdollisuuksista meritaisteluvälineiden aseteknisissä ratkaisuissa. Opintojen tavoitteena on antaa opiskelijoille taistelualuksen päällikön tehtävän edellyttämät tiedot meritekniikassa, lastinkäsittelyssä, aluksen tekniseen suunnitteluun ja käyttöön liittyvissä tehtävissä sekä vuotovakavuustilanteissa.

Yksityiskohtaiset tavoitteet kerrotaan kunkin osajakson kohdalla. Osa opintojakson osajaksoista liittyy STCW -opintoihin, STCW A II/1 ja STCW A III/4

Sisältö

Opintojakso käsittää neljä osajaksoa:

- Meritekniikan perusteet (1)
- Laivan vakavuus (4)
- Alusherätteet (1)
- Navigointijärjestelmäteknikka (2)

Osajaksojen keskeiset sisällöt ovat:

Laivasuunnittelun keskeiset käsitteet ja lainalaisuudet sekä niiden vaikutukset sotalaivan rakentamisessa. Hydrodynamiikan, hydrostatiikan ja kelluvuuden perusteet sekä vakavuuden ja vuotovakavuuden hallinta. Sotalaivan rakentamisessa käytettävien rakennusmateriaalien ominaisuudet ja lujuus. Sotalaivassa käytettävät koneistoratkaisut, konetekniikka ja sähköjärjestelmät. Aluksen runkoon ja propulsiojärjestelmään kohdistuvat rasitukset ja aluksen aiheuttamien vedenalaisten ja vedenpäällisten herätteiden syntyyn

liittyvät käsitteet ja lainalaisuudet. Sähkömagneettisen spektrin eri alueilla tapahtuvan sekä kemiallisten ja biologisten aseiden muodostamalta uhkalta tapahtuvan sotalaivan rakenteellisen suojautumisen tekniset sovellukset. Opiskelijalle muodostuu kuva merisodankäynnissä käytettävien lavettien muodostamista herätteistä ja näiden herätteiden hyödyntämismahdollisuuksista meritaisteluvälineiden aseteknisissä ratkaisuissa. Opiskelija ymmärtää eri osakokonaisuuksista koostuvien navigointijärjestelmien tekniset rakenteet, toimintaperiaatteet, suorituskyvyn ja järjestelmien muodostaman toiminnallisen kokonaisuuden sekä niihin liittyvät virhetekijät.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimintaan merenkulun eri tehtävissä merivoimien aluksilla sekä perusteet aluksen päällikön tehtävän edellyttämistä tiedoista meritekniikassa, lastinkäsittelyssä, aluksen teknisessä suunnittelussa ja käyttöön liittyvissä tehtävissä sekä vuotovakavuustilanteissa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelukentällä I
- ▶ Tekniset ilmiöt taistelukentällä II
- ▶ Soveltavan matematiikan perusteet
- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Opintojakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla. Aloituluennolla opiskelijat johdatetaan aihealueeseen sekä selvitetään opintojakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät ja kirjallisuus. Lähiopetuksella opiskelijoille luodaan riittävät teoreettiset perusteet soveltavaa työskentelyä ja merenkulun harjoituksia varten. Luentoilla on mahdollista vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja ne toimivat opettajille palautteena opiskelijoiden oppimisesta. Osajaksojen tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssien aikana suoritettavien harjoitusten syvälliseen osaamiseen. Tentit ovat laajoja, osajakson aikana käsiteltäviä asioita mittaavia kokonaisuuksia. Niihin liittyy soveltavia osiota, joissa opiskelija joutuu yhdistelemään osajakson aikana oppimiaan tietoja.

Toteutuspaikka

Osajakoista Meritekniikan perusteet ja Alusherätteet järjestetään Merisotakoululla. Laivan vakavuus -osajakso järjestetään auditoidussa merenkulun oppilaitoksessa. Navigointijärjestelmätekniikka osajakso järjestetään osin Merisotakoululla, osin Merivoimien Materiaalilaitoksen Elektroniikkakorjaamolla Turussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan osin toisen lukuvuoden aikana, osin kolmannen lukuvuoden kevätlukukaudella (tammi-toukokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merenkulun opettajaryhmä / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Rannikkomerenkulku (2002)
- Matusiak, Jerzy: Laivan kelluvuus ja vakavuus (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Suojapalveluohje 1985 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Sotilasmerenkulkuohje 2009 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Vedenalaisen valvonnan opas 1999 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Sukellusveneentorjuntaopas 2001 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Miinantorjuntaopas 1999 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat: Rannikkomerenkulku 2002 (erikseen määritettävät sivut)

Oheiskirjallisuus:

- Merivoimien merenkulkualan pysyväisasiakirjat ja ohjeet
- Rewson KJ & Tupper EC: Basic Ship Theory 1 ja 2
- Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 2: Ships, Submarines and the Sea (erikseen määritettävät sivut)
- (Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 3: Surface Warship (erikseen määritettävät sivut)
- Brassey's Naval Vessels, Weapons Systems and Technology Series, vol 5: Naval Electronic Warfare (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat, Merisotakoulu: Merimiestaito 2000
- Merivoimat: Sotilasmerenkulkuohje 2009 (erikseen määritettävät sivut)
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2020, osa I
- Johdatus kauppamerenkuluun
- Darman, Peter (toim.): Warfare at Sea, Blitz Edition
- Merenkulkulaitteiden käyttö- ja huolto-ohjeet
- Asejärjestelmien käyttö- ja huolto-ohjeet:
- ProMare
- ASPO ANTS
- ECDIS
- Sotilaselektronikkaopas 1985

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Jokaisesta opintojaksoon kuuluvasta neljästä osajaksosta järjestetään yksi arvosteltava tentti, johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Meritekniikka- opintojakson arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojaksoon kuuluvista osajaksosta kerätään kustakin kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa Merenkulun opettajaryhmä yhdessä Korkeakouluosaston kanssa.

4B22LAI Geofysiikka ja meteorologia 5 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Siksi opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto- ja merivartio-opintosuunnille. Lähtötasoeroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskelunvalmiudet. Lähtötasoeroja pyritään tasaamaan eri osajaksojen aikana järjestettävillä luennoilla ja itseopiskelutehtävillä.

Oppimistavoite

Geofysiikan opinnoissa opiskelija perehtyy vesivaipan ja kiinteän maan geofysiikan perusteisiin ja tieteenalaan kuuluviin merellisiin sotilaallisiin sovelluksiin sekä geodesian ja magnetismin perusteisiin. Meteorologian opinnoissa opiskelija perehtyy ilmakehä-tieteen perusteisiin, ilmakehän ja meren vuorovaikutukseen ja tieteenalaan kuuluviin yhteiskunnan toimintoihin, kehitettyihin palveluihin sekä tieteenalan sotilaallisiin sovelluksiin.

Yksityiskohtaiset tavoitteet kerrotaan kunkin osajakson kohdalla. Opintojakso liittyy STCW -opintoihin, STCW A II/1

Sisältö

Opintojakso koostuu seuraavista STCW:n mukaisista merenkulun osajaksista:

Fysikaalinen meritiede ja vuorovesi 1,5 op (STCW A-II/1) kurssin keskeisenä sisältönä on perehtyä meren lämpötilouden, suolaisuuden, virtausten, vedenkorkeuden, aallokon, jääolojen ja hydrogeologian keskeisiin käsitteisiin ja lainalaisuuksiin Itämeren alueella. Kurssin aikana tutustutaan myös yhteiskunnan merellisten viranomaisten tuottamiin meritieteellisiin palveluihin. Geodesia ja magnetismi navigoinnissa 1,5 op (STCW A-II/1) kurssin keskeisenä sisältönä ovat geodesian tehtävät ja perusteet sekä geodeettiset menetelmät maan muodon ja merenpinnan topografian määrittämiseksi. Kurssilla tutustutaan myös merenmittauksen välineisiin ja mittausten menetelmiin, tiedon keräämiseen sekä muodostuvien virheiden vaikutukseen saaristo- ja rannikkoalueella. Meteorologian ja säähavainnointeiden perusteet 2 op (STCW A-II/1) kurssin keskeisenä sisältönä ovat ilmatieteelliset käsitteet, ilmakehän rakenne sekä sääopilliset tekijät ja niiden havainnointi.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet toimintaan merenkulun eri tehtävissä merivoimien aluksilla.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Opintojakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuteen perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla. Aloituluennolla opiskelijat johdatetaan aihealueeseen sekä selvitetään opintojakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät ja kirjallisuus. Lähiopetuksella opiskelijoille luodaan riittävät teoreettiset perusteet soveltavaa työskentelyä ja merenkulun harjoituksia varten. Luennoilla on mahdollista vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja ne toimivat opettajille palautteena opiskelijoiden oppimisesta. Osajaksojen tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssien aikana suorittavien harjoitusten syvälliseen osaamiseen. Tentit ovat laajoja, osajakson aikana käsiteltyjä asioita mittaavia kokonaisuuksia. Niihin liittyy soveltavia osiota, joissa opiskelija joutuu yhdistelemään osajakson aikana oppimiaan tietoja.

Toteutuspaikka

Kaikki kolme osajaksoa järjestetään Merisotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan osin toisen lukuvuoden kevätlukukaudella (tammi-toukokuu), osin kolmannen lukuvuoden kevätlukukaudella (tammi-toukokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merenkulun opettajaryhmä / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Yksityiskohtaiset kirjallisuusluettelot on kirjattu kunkin osajakson kohdalle.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Jokaisesta opintojaksoon kuuluvasta kolmesta osajaksosta järjestetään yksi arvosteltava tentti, johon osallistuvat myös kurssin aiemmin suorittaneet opiskelijat. Geofysiikka ja meteorologia- opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojaksoon kuuluvista osajaksosta kerätään kustakin kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa Merenkulun opettajaryhmä yhdessä Korkeakouluosaston kanssa.

4B23LAI Sovellettu pallotrigonometria 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Osajakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Opettaja toimii ohjaajana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelija-lähtöisyys. Opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä. Opiskelijan tulee paneutua aktiivisesti perusteiden opiskeluun. Lisäksi opiskelijalla tulee olla kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään laivasto- ja merivartio-opintosuunnille. Lähtötaso-eroista johtuen opiskelussa korostuu kunkin opiskelijan alkutiedot ja -taidot sekä henkilökohtaiset opiskelunvalmiudet. Lähtötasoeroja pyritään tasaamaan osajakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutettävillä.

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee tähtitieteellisen paikanmäärittäytksen perusteet ja laskumenetelmät sekä pallotrigonometrian, merkintälaskun ja isoympyräpurjehduksen laskumenetelmät avomeritoiminnan suunnittelussa ja avomerinavigoinnin toteutuksessa. Opiskelija osaa avomerenkulkuun liittyvän merkintälaskun sekä isoympyräpurjehduksen. Opiskelija osaa avomerenkulkuun sisältyvän paikanmäärittäytksen taivaankappaleista. Opintojakso kuuluu STCW -opin-toihin, STCW A II/1

Sisältö

Opintojakson keskeinen sisältö on:

Merenkulun pallotrigonometria, merkintälaskut ja isoympyräpurjehdus. Pallotrigonometria, tasotrigonometria, käytettävät karttaprojektiot, navigoinnin matemaattiset käsitteet ja matemaattiset laskut. Tähtitiede tieteenalana, aurinkokunta ja maailmankuvan kehittyminen. Avaruus ja tähtitaivas, taivaankappaleiden liikkeet, tähtikuviot, tähdet ja navigointiin käytettävien tähtien tunnistaminen. Tähtitaivaan koordinaatitot ja projektiot, aika ja ajanmittarit. Tähtitieteellinen merenkulku, mittausvälineet ja niiden käyttö, sijoittajan määritys taivaankappaleista, havaitun paikan luotettavuus, matemaattiset laskut. Suunnan tarkistaminen ja eksymänmääritys. Auringon nousu ja lasku sekä hämärät.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet avomerinavigointiin toimittaessa merivoimien aluksella.

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelukentällä I
- ▶ Tekniset ilmiöt taistelukentällä II
- ▶ Soveltavan matematiikan perusteet
- ▶ Soveltavan fysiikan perusteet

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetussuunnitelmassa määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta. Osajakso toteutetaan luento-opetuksena, kirjallisuuden perehtymällä, ohjattuja itseopiskelutehtäviä laatimalla ja käytännön harjoittelulla. Aloituluennolla opiskelijat johdatetaan aihealueeseen sekä selvitetään osajakson tavoitteet, sisältö, rakenne, käytettävät opetusmenetelmät ja kirjallisuus. Lähiopetuksella opiskelijoille luodaan riittävät teoreettiset perusteet soveltavaa työskentelyä ja harjoituksia varten. Luennoilla on mahdollista vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Osajakson tentti on oppimistilanne ja se toimii opettajille palautteena opiskelijoiden oppimisesta. Osajakson tentti perustuu kurssi-kirjallisuuteen sekä kurssin aikana suoritettavien harjoitusten syvälliseen osaamiseen. Tentti on laaja, osajakson aikana käsiteltyjä asioita mittaava kokonaisuus. Siihen voi liittyä soveltavia osiota, joissa opiskelija joutuu yhdistelemään osajakson aikana oppimiaan tietoja. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Merkintälasku ja isoympyräpurjehdus					
1. Merenkulun pallotrigonometria tasotrigonometrian kertaus pallotrigonometria	12	0	3	15	
2. Merkintälasku 2.1 Keskilatitudimenetelmä latitudi- ja longitudiero departuuri tulopaikan koordinaatit suunta ja matka	3	0	2	5	
2. Merkintälasku 2.2 Meridionaalimenetelmä longitudiero meridionaaliero tulopaikan koordinaatit suunta ja matka	3	0	3	6	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
2. Merkintälasku 2.3 isoympyräpurjehdus loksodromi - isoympyrä isoympyrämatka lähtösuunta tulosuunta vertex-piste x-latitude sivuutusetäisyys yhdistetty purjehdus	5	0	5	10	
3. Tentti	0	0	4	4	
Yhteensä	23	0	17	40	
Tähtimerenkulku					
1. Avaruus ja tähtitaivas aurinkokunta tähtikuviot ja merenkulun tähdet	1	0	0	1	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.1. Taivaankappaleet ja taivaanpallo tähdet ja tähtikuviot sekä niiden tunnistaminen	3	0	0	3	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.2 Tähtitaivaan koordinaatit ja projektiot käsitteitä horisonttikoordinaatisto ekvaattorikoordinaatisto kiinteä koordinaatisto koordinaatistojen yhdistäminen projektiot koordinaatistojen piirtäminen planetaarioharjoitukset tähdet ja tähtikuviot sekä niiden tunnistaminen	4	0	0	4	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.3 Taivaankappaleiden liikkeit nousu ja lasku kulminaatio erityistapaukset	1	0	0	5	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.4 Aika tosiaika, keskiaika ja vuorokausi ajantasaus aikaero ja aikapiirros kaari- ja aikamitat tuntikulma-, aika- ja longitudio diero aikalajit Greenwichin keskiaika (GMT) paikan keskiaika (LMT) vyöhykeaika (ZT) efemeridi- ja atomiaika päivämääräraja ajanlasku	5	0	0	5	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.5 Ajan mittarit kronometri kronometrikorjaus ja kronometrin käynti sekä kronometri- päiväkirja laiva- ja sekuntikellot	1	0	0	1	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.6 Merenkulkualmanakka almanakan päiväsviivut aurion, planeettojen ja kiintotähtien tuntikulman sekä deklinaation määrittäminen almanakan muu sisältö	1	0	0	1	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.7 Sekstantti ja korkeuden- mittaus sekstantin rakenne ja toiminta- periaate sekstantin virheet korkeuden ja vaakakulman mittaus sekstantin huolto	1	0	0	1	
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.8 Korkeuskorjaukset refraktio horisontin alennus vuorokautinen parallaksi taivaankappaleen säde vaihekorjaus kokonaiskorjaus eri taivaankap- paleille	1	0	0	1	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
2. Tähtitieteellinen merenkulku 2.9 Sijoittaja taivaankappa- leesta peruskolmio projektio maanpinnalla asemaympyrä sijoittaja meridiaanin sivuutus	1	0	0	1	
3. Laskuharjoitukset atsimuuttilaskut tuntikulmalaskut sijoittajan laskeminen korkeusmenetelmä	4	0	14	18	
4. Sijoittajan piirtäminen ja käyttö	1	0	0	1	
5. Latitudin määrittäminen kulminaa- tiokorkeuden avulla	1	0	0	1	
6. Tunnistaminen	1	0	0	1	
7. Suunnan tarkistus ja eksy- män määrittäminen	1	0	0	1	
8. Havaitun paikan luotetta- vuus	1	0	0	1	
9. Auringon nousu ja lasku sekä hämäret	1	0	0	1	
10. Tentti	0	0	3	3	
Yhteensä	29	0	17	46	
Osajaksot yhteensä	52	0	34	86	

Toteutuspaikka

Osajaksot toteutetaan Merisotakoululla. Soveltava koulutus ja käytännön harjoittelu toteutetaan toisen koulutuspuheen aikana.

Toteutusajankohta

Osajaksot toteutetaan kolmannen lukuvuoden kevätlukukaudella (tammi-
kuu - toukokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Merenkulun opettajaryhmä / MERISK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kirjallisuus:

- Lappalainen, Hannu: Merenkulku 2 (erikseen määritettävät sivut)
- Merivoimat, Merisotakoulu: Rannikkomerenkulku 2002 (erikseen määritettävät sivut)
- Lappalainen, Hannu: Merenkulun pallotrigonometria (erikseen määritettävät sivut)
- Blomgren, Axel: Nautiska Tabeller

- Admiralty Nautical Publications
- Nautical Almanac
- Opintomonisteet: Merisotakoulu
- Oheiskirjallisuus:
- Ammattikasvatushallitus, valtion painatuskeskus, Helsinki 1989: Merenkulun oppikirja I-II,

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso sisältää kaksi osajaksoa. Molempiin osajaksoihin sisältyy tenttejä, joka arvostellaan MPKK:n arvosteluohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla. Hylättyjen arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Opintojakson arvosana muodostuu osajaksojen tenttien arvosanojen mukaan. Osajaksojen aikana tehdyt harjoitustyöt on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu pallotrigonometria- opintojakso arvioidaan MPKK:n arviointiohjeen mukaisesti numeerisella arvosanalla asteikolla 0–5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että osajakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palautteen keräämisestä vastaa Merenkulun opettajaryhmä yhdessä Korkeakouluosaston kanssa.

Syventävät opinnot

4C01 Paikkatiedon jatkokurssi 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu moderniin yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa oppija itse luo tavoitteensa ja oppimisvälineensä. Opettajan rooli on auttaa tekemään valintoja, herättää uteliaisuutta uuteen asiaan sekä toimia oppilaiden tukijana. Kanssaoppijat toimivat ohjaajana, valmentajana sekä kysyvänä oppijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua koulutusportaalissa. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin keskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan opintoihin ja on pakollinen pääaine-opiskelijoille. Oppilaiden kokemus ja lähtötaso opittavista kokonaisuuksista on eriavä. Vastaavasti opittujen tietojen käyttö ensimmäisissä virkatehtävissä voi vaihdella. Nämä asiat on huomioitu opintojakson toteutuksessa. Aiheutuneet haasteet huomioidaan opetuspaketin kehittämisessä.

Oppimistavoite

Aiemmin opiskelija on oppinut geoinfomaatiikan perusteet. Tämä kurssi luo edellytykset tiedustelu- ja valvontatekniikan monitasaisuuden ymmärtämiseen käyttäen paikkatietotekniikan menetelmiä. Opiskelija perehtyy tärkeimpiin nykyaikaisen paikkatietotekniikan rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Tavoitteena on paikkatietopohjaisen suunnittelun tarvitsemien käsitteiden syventäminen, tiedon tuottamien sekä analysointi puolustusvoimien aineistolla ja välineillä. Opiskelija osaa käyttää paikkatieto-ohjelmistoa. Käytöntäidon ja opetuksen perustella hän ymmärtää näin toteutetun toiminnan mahdollisuudet ja valittuihin menetelmiin ja olosuhteisiin liittyvät rajoitteet tehtäessä paikkatietoanalyysiä sotilasoperaatioiden tukemiseksi.

Sisältö

Kurssilla harjoitellaan paikkatietoaineiston kokoamista, muokkaaminen, visualisointia ja maastoanalyysin tuottamista. Tähän liittyen voidaan perehtyä maasto-olosuhteisiin ja koota tietoja harjoitustehtäviä varten. Ohjelmiston perusteiden hyvän hallinnan lisäksi voidaan kurssilla paneutua tiettyjen osa-alueiden kuten visualisoinnin erityiskysymyksiin. Opiskelija ymmärtää maasto- ja olosuhdeanalyysien liittyminen suunnittelu- ja johtamisprosessiin. Kurssin jälkeen opiskelija kykenee muodostamaan puolustusvoimissa käytössä olevien paikkatietopalveluiden (ArcGIS) avulla analyysijä rajoitetuihin taktisiin tarkasteluihin.

Hallittavat käsitteet:

Visualisointi ja maastomallien periaatteet, aineistojen ominaisuudet (mm rasteri- ja vektoriaineisto), paikkatietoaineiston kokoaminen, muokkaaminen, visualisointi ja maastoanalyysi.

Työelämäyhteydet

Paikkatieto on keskeinen väline rauhanajan valvontatiedon ilmaisussa, taktiikan suunnittelussa ja koulutuksen osana.

Esitietovaatimukset

- Opintojaksolle vaaditaan Paikkatietotekniikan perusteet tai vastaavat soveltuvat paikkatiedon yliopistolliset kurssit. Tietotekniikan perusteet tietokannoista, tietokonegraafikasta ja laitetekniikasta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS					
	L	O	HT	RT	YHT	
Kertaus, käsitteet (koordinaatit, projektiot, kartat, jne.)	2	3			5	
Ohjelmisto asentamien, perustoinnot, data luku ja tallentamien, erityispiirteitä aineistosta ja käyttöympäristöstä.	3		4		7	
Maasto maaston tiedustelu, kartan käyttö oma datankeräys, tallennus ja avustavan tiedon luominen	1	2		15	18	mahdollinen täydentävä käynti (puuttuvat /ristiriitaiset tiedot)
Muokkaaminen tallenteiden siirtämien tietojärjestelmään tiedon hallinta, tiedon riittävyys ja tiedostomuodot	4	2	4		10	
Visualisointi 2d, 3d kuvat, tiedon esittämien, parametrien valinta, Ihmisen hahmottamistavat (rajoitteet)	3	6	4	2	15	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS					
	L	O	HT	RT	YHT	
Analysointi paikatiedon perustiedon muuttamien tunnettuun visuaaliseen muotoon, yksinkertaisen aineiston kytkeminen paikkaan, useamman muuttujan tiedon hahmottamien ja paikatiedon valinta yhteisesittämistä varten.	4	4	4	4	16	valmiit pohjat aluksi -omat
Oman harjoitustyön tekeminen, Maastomalli käytettävällä ohjelmistolla	1	4			5	
Tentti	1	3			4	
Yhteensä	19	24	16	21	80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind: Geographic Information Systems and Science,
- John Wiley & Sons. John Wiley & Sons, 2001.
- ArcGIS ohjelmiston käsikirja.
- Opetusmoniste vuodesta 2011 alkaen
- Excel-ohjelmisto.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään koe. Edellytyksenä opintojakson suorittamiselle on opintojakson aikana annettujen harjoitustehtävien palauttamien. Tarvittaessa voidaan harjoitustyöt arvioida ja niiden perusteella antaa arvosana asteikolla 0-5. Etäopiskelija voi tarvittaessa valmistella ennalta harjoitustehtävät ja suorittaa kurssin näyttökokeena. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C02 Elektronisen sodankäynnin seminaari 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään alustusta ja seminaariesityksiä.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan syventäviin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso on vaihteleva.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää tietämystään itselleen keskeisten tietoliikenne- tutka- ja optoelektronikan sovellutusten perusteista niin, että kykenee elektronisen sodankäynnin uhka-arvion laadintaan. Jakson jälkeen opiskelijalla on tiedolliset valmiudet järjestelmäkohtaiseen elso- opetukseen osallistumiseen.

Sisältö

Opiskelija laatii ja esittää seminaariesitelmän sovitusta aiheesta. Aihe valitaan vuosittain elektronisen sodankäynnin ajankohtaisista kysymyksistä.

Työelämäyhteydet

Opiskelija pystyy hyödyntämään opittua taitoja niin, että kykenee elektronisen sodankäynnin uhka-arvion laadintaan omaan ydinosaamiseensa liittyen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso on seminaarimuotoinen. Esitelmien aiheet valitaan yhteisesti. Esitelmä välitarkastellaan ja lopuksi esitetään. Esitelmä palautetaan kirjallisena. Esitelmän pituus on 25 minuuttia. Lopuksi on yleiskeskustelu kunkin esitelmän osalta.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Alustus ja aiheiden valinta	6						
Seminaarityön laatiminen					30		
Välitarkastus	8						
Seminaarityön viimeistely					20		
Seminaaripäivä 1	8						
Seminaaripäivä 2	8						
YHTEENSÄ	30				50	80	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jyri Kosola, Janne Jokinen. Elektroninen sodankäynti. Osa 1, Taistelun viides dimen-
- sio. TeknL, 2004.
- Jyri Kosola, Janne Jokinen. Elektroninen sodankäynti. Osa 2, Toimeenpano sotilasoperaatioissa. TeknL, 2005.
- Aihekohtainen kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Seminaarityö ja esitys arvioidaan. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu moderniin yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa oppija itse luo tavoitteensa ja oppimisvälineensä. Opettajan rooli on auttaa tekemään valintoja, herättää uteliaisuutta uuteen asiaan sekä toimia oppilaiden tukijana. Kanssaoppijat toimivat ohjaajana, valmentajana sekä kysyvänä oppijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, harjoitustehtäviä ja omatoimista opiskelua koulutusportaalissa. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin keskusteluihin, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan opintoihin ja on pakollinen pääaineopiskelijoille. Oppilaiden kokemus ja lähtötaso opittavista kokonaisuuksista on eriävä. Vastaavasti opittujen tietojen käyttö ensimmäisissä virkatehtävissä voi vaihdella. Nämä asiat on huomioitu opintojakson toteutuksessa. Aiheutuneet haasteet huomioidaan opetuspaketin kehittämisessä.

Oppimistavoite

Aiemmin opiskelija on oppinut paikantamisteknologian laajemmat mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä. Tämä kurssi luo edellytykset tiedustelu- ja valvontatekniikan monitasoisuuden ymmärtämiseen. Opiskelija perehtyy tärkeimpiin nykyaikaisen taistelukentän tiedustelu- ja valvontasensorien tekniseen rakenteeseen, toimintaperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija tunnistaa taistelukentän olosuhteiden vaikutuksen sensorien suorituskykyyn, sekä rajapinnat ase- ja johtamisjärjestelmiin.

Sisältö

Opiskelija syventää ja soveltaa tiedustelu- ja valvontajärjestelmissä käytettäviin sensoreihin liittyvää tietoa. Opiskelija kykenee arvioimaan taistelukentän olosuhteissa sensorien suorituskykyä ja kytkemään sen asejärjestelmän suorituskykyyn arvioinnin osaksi. Opetuksen sisällölliset tavoitteet ovat käytännönlähtöisiä. Osa asioiden tarvitsemista teoreettisista taustoista opetetaan ensimmäistä kertaa yhdistettynä välittömään soveltamiseen. Kun opetus tapahtuu kampusalueella ilman varsinaista järjestelmäluokkaa, on kurssiaikainen vuorovaikutus opettajan ja kurssilaisten välillä ainut tapa korjata oppimiskatkoja. Opiskelijan motivaatiota pyritään ylläpitämään kytkemällä opetus PV:n toimintatapamalliin ja käytössä oleviin tai käyttöön tuleviin järjestelmiin.

Työelämäyhteydet

Sensorit yhdessä paikkatiedon kanssa ovat keskeinen väline jo rauhanajan valvontatiedon ilmaisussa kuin taktiikan suunnittelussa ja koulutuksessa tarvittavana muuttujana.

Esitietovaatimukset

- Opintojaksolle vaaditaan Tiedustelu- ja valvontatekniikan perusteiden hallinta, perusteet taulukkolaskentaohjelmista ja sm-spektrin ominaisuuksista. Myös kurssi-ohjelman ulkopuolelta tulevien tulisi hallita kurssi Paikkatietotekniikan perusteet.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

SISÄLTÖ	TOTEUTUS					
	L	O	HT	RT	YHT	
Kertaus	1	2			3	
Taulukkolaskentaohjelmisto	1	1	4		6	
Keskeiset tietolähteet	1		2		3	
Keskeiset tutkasovellutukset	1	3		4	8	
Tutkayhtälö, Blaken taulukko	2		3		5	
Tutka-elso	2	4	4		10	
Optoelektroniset sensorit	2	2	2		6	
Tiedustelu- ja valvontatiedon sisällöllinen rakenne	1			2	3	
Olosuhteiden vaikutuksen arviointi	2	2		6	10	
Taistelukentän mallit ja skenaariot sensoritekniikkaa varten	1	2		4	7	
Sensorifuusion periaatteet	3	1	4		8	
Yhteydet asejärjestelmään suorituskykyyn	2	3	2		7	
Simulointivälineet, Demonstraatiot ja virtuaaliset työvälineet	2			6	8	
Tiedon luotettavuuden arviointi	1	2	2		5	
Oman harjoitustyön tekeminen	1	1	2		4	
Tentti	2	4			6	
Yhteensä	25	27	25	22	99	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. lukuvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kleemola O, Lehto A: Tutkatekniikka. Otatieto, 1998 (korjattu painos).
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd,
- 1999.
- Nenonen: Mekanisoitujen Joukkojen Tilannekuvan Muodostuminen 2010-luvulla,
- MPKK TeknL Julkaisusarja 1 N:o 15
- Räisänen A. Lehto A: Radiotekniikka. Otatieto, 1999.
- Excel-ohjelmisto.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti, josta on saatava hyväksyttävä arvosana. Jakson aikana tehdyt yksilö ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa tentin perusteella määräytyvää opintojakson arvosanaa korottavasti. Merkintä opintojaksosta annetaan, kun sekä tentti että yksilö ja/tai ryhmätyö on suoritettu hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C04 Taistelujärjestelmät 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetus koostuu sekä luento-opetuksesta että oppilaiden tekemistä ryhmätöistä ja seminaareista.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on tarkoitettu sotatekniikan syventäjille. Oppilaat ovat lähtökohtaisesti kiinnostuneita aihealueesta, vaikkakin opiskelijoita on kaikista puolustushaaroista. Tämä otetaan huomioon valitsemalla ryhmä- ja seminaaritöiden aiheet oppilaiden puolustushaaran mukaan.

Oppimistavoite

Opintojakso syventää tietoa keskeisten taistelujärjestelmien teknisestä rakenteesta, suorituskyvystä ja toiminnasta. Jakson jälkeen opiskelija ymmärtää taistelujärjestelmien suorituskyvyn arvioimisen perusteet sekä järjestelmien kehittämisen rajoituksia ja mahdollisuuksia.

Sisältö

Asejärjestelmän vaikutuksen arviointi. Sensorit, elso- ja johtamisjärjestelmät osana asejärjestelmää. Jakson aikana kukin opiskelija syventää vastuupettajan kanssa valitsemansa järjestelmän osalta tietojaan ja tekee siitä seminaariesitelmän.

Työelämäyhteydet

Opintojakso on tärkeä osa sotatekniikkaan syventyvän sotilaan yleissivistystä ja auttaa opiskelijaa tunnistamaan laaja-alaisesti ja syvällisesti sotatekniikan ja taktiikan riippuvuussuhteita. Tästä on hyötyä useissa upseerin tehtävissä niin operatiivisen suunnittelun kuin hankinta-alankin tehtävissä.

Esitietovaatimukset

► 4C03 Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus sisältää luentoja 26 tuntia, ryhmätöiden laatimista 44 tuntia ja seminaareja 20 tuntia, omatoimista opiskelua on 92 tuntia ja tentti 4 tuntia.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS					HUOM
	L	O	HT	RT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2					
Vaikutusjärjestelmät	4	24		8		
- Asejärjestelmän tulen teho ja vaikutuslaskenta, - Sensorit						
Elso-järjestelmät	8	32		16		
Johtamisjärjestelmät	8	16		8		
- Viestiverkot, päätelaitteet - Viestiverkkojen hallinta						
Ryhmytyöt aihepiireittäin				12		
- 2-4 osallistujaa, raportti						
Seminaari		20				
- Seminaarityö ja sen esittely						
TENTTI	4					
YHTEENSÄ	26	92		44	162	

Toteutuspaikka

Opintojakso pidetään Maanpuolustuskorkeakoulussa Yhteydenpito KOPO:ssa olevan työtilan kautta, jonne myös palautetaan seminaari- ja ryhmätyöt.

Toteutusajankohta

2. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Yleinen ase- ja asejärjestelmäopas, Pääesikunta, 2001.
- Sotatekninen arvio ja ennuste 2025, osa 1 - Teknologian kehitys, PVTT, Ylöjärvi 2008.
- Jyri Kosola, Tero Solante: Digitaalinen taistelulenttä, STEKNL ,toinen painos (osia)
- Driels: Weaponneering: Conventional Weapon System Effectiveness
- Luennot
- Kirjallisuuden käytöstä annetaan tarkempia ohjeita opintojakson aikana.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, jonka hyväksytyt suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Opintojakson arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5 ja arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C05 Sotatalouden peruskurssi 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan syventäviin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Opetettava asia tulee kaikille opiskelijoille uutena asiakokonaisuutena ja vaatii täten paneutumista opetettavaan asiaan.

Oppimistavoite

Sotatekniikan syventäjille suunnatun opintojakson aikana opiskelija hankkii perustiedot kyetäkseen osallistumaan oman puolustushaaran tai aselajinsa järjestelmien määrittelyyn, kehittämiseen ja testaamiseen osana isomman suorituskyvykokonaisuuden rakentamista. Opintojakson jälkeen opiskelija ymmärtää materiaalisen suorituskyvyn suunnittelun ja rakentamisen perusteet osana suorituskyvyn elinjakson hallintaa.

Sisältö

Opintojakso koostuu kolmesta isommasta asiakokonaisuudesta: tuotteen tai palvelun määrittely ja tuotannon valvonta, hankeprosessi ja projektinhallinta.

Työelämäyhteydet

Jakso tuottaa kaikille opiskelijoille lisäarvoa elinjakso- ja järjestelmäajattelun kirkastumisen kautta.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2						
Vaatimustenhallinta, Suorituskykyvaatimukset, Järjestelmävaatimukset	8				18		
Suunnittelu ja rakentaminen	8			4	12		
Hankeprosessi ja sen ohjaus	8				12		
Projektinhallinta	8				16		
TENTTI	4						
YHTEENSÄ	38			4	58	100	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kosola: Suorituskyvyn elinjakson haalinta, STEKNL, 2007.
- Pasivirta - Kosola: Vaatimustenhallinnan soveltaminen puolustusvoimissa, Edita 2004.
- Suominen: Riskienhallinta, WSOY 2003.
- Opintomoniste.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta suoriutuminen arvioidaan seuraavilla kriteereillä: tentti, harjoitustöiden arviointi, vertaisarviointi, kirjallisuustehtävä. Opintojaksosta annetaan numeerinen arvosana asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C06AV Täsmäasetekniikka 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana, mielenkiinnon herättäjänä sekä ohjeistajana tulevia ryhmitöitä silmällä pitäen. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana sekä oppilaiden tukijana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta ja demonstraatioita.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan syventäviin valinnaisiin opintoihin ja perustuu opiskelijan omaan valintaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy tarkemmin valittuun, tietyn taistelujärjestelmän ominaisuuksiin ja saa monipuolista tietoa sen teknisestä rakenteesta. Hän hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija ymmärtää täsmäasetekniikan mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä. Kurssi luo myös edellytykset asejärjestelmäkokonaisuuksien ymmärtämiseen.

Sisältö

Opetuksen sisällöllinen käsittelytapa pyrkii olemaan käytännönläheinen ja liittämään opetuksen eri maiden armeijoiden käytössä oleviin täsmäasejärjestelmiin.

- Täsmäaseet
- Ohjukset
- Ohjautuvat pommit
- Satelliittipaikannukseen perustuvien täsmäaseiden toimintaperiaatteet
- Inertiapaikannuksen ja mobiilipaikannuksen tekniikka täsmäasejärjestelmissä
- Reititys
- Sensorit
- Maalinpaikannus
- Asevaikutus
- Propulsio
- Kustannustehokkuus

Työelämäyhteydet

Täsmäasetekniikka on keskeinen apuväline, joka auttaa opiskelijaa ymmärtämään asejärjestelmien käyttöä erilaisissa taistelutilanteissa. Opintojakso avaa opiskelijan tajuntaa auttamalla häntä ymmärtämään kunkin esiteltävän asejärjestelmän mahdollisuudet aseteknisestä tarkastelukulmasta. Opiskelija osaa valita oikean asejärjestelmän oikeassa taistelutilanteessa. Kustannustehokkuuden kautta opiskelijaa autetaan ymmärtämään asevaikutuksen optimoiminen suhteessa taistelutilanteeseen ja maaliin.

Esitietovaatimukset

► 4C03, Soveltava tiedustelu- ja valvontatekniikka 4 op.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: johdatus oppiaineeseen jakson tavoitteet, sisältö, rakenne, ryhmätöiden ohjeistus	2					2	
Täsmäasetekniikan yleisiä näkökohtia Täsmäasetajustelujärjestelmällä tavoiteltava vaikutus: perinteiset tuliaseet vs. täsmäaseet Täsmäasejärjestelmät: ohjukset, ohjautuvat pommit, älykkäät ampumatarvikkeet Täsmäasejärjestelmiin kytkettyinä: sensorit, maalin paikannus, hakeutuminen, reititys, ohjaus Propulsio: Aerodynaamiikka, tekniikat Asevaikutus: vaikutusmenetelmät	8				1	9	
Täsmäasetekniikka tietyn asejärjestelmän valossa Valittu asejärjestelmä esimerkkinä	4				2	6	
Taistelujärjestelmien kustannustehokkuus Eri taistelujärjestelmien kustannusten ja vaikutusten esittelyä	3				1	4	
Seminaarityöt suoritukset esittelyt					76	76	
Vierailu		9				9	
Opintojakson päättäminen	2					2	
YHTEENSÄ	19	9			80	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos / MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson lähtötasona on 4C03 opintojakson kirjallisuus (alla)

- Poutanen Markku: GPS-paikanmääritys, Tähtitieteellinen yhdistys URSA, 1999.
- Tekniikan sanastokeskus. Paikannussanasto TSK 30. Helsinki 2002.
- Longley, Goodchild, Maguire ja Rhind. Geographic Information Systems and Science, John Wiley & Sons, 2001.
- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Brassey's Guided Weapons. Brassey's Inc, 3 Sub edition, 1997.
- Guided Weapons: Including Light, Unguided Anti-Tank Weapons. Elsevier Science Publishing Company, 1983.
- Artman, A, Westman. Lärobok i militärteknik. Stockholm, 2007.
- Luentomonisteet

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään seminaari, jonka jälkeen henkilökohtainen harjoitustyö arvioidaan asteikolla 0 - 5 ja se muodostaa opintojakson arvosanan. Kurssin läpäisemiseksi harjoitustyöstä ja vierailun raportista on saatava hyväksyttävä arvosana.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C06BV Tieto- ja tietoliikennejärjestelmät 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana, mielenkiinnon herättäjänä sekä ohjeistajana tulevia ryhmitöitä silmällä pitäen. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana sekä oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, jonka kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan opintojakson päättävässä seminaarissa.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan syventäviin valinnaisiin opintoihin ja perustuu opiskelijan omaan valintaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy tärkeimpien tieto- ja tietoliikennejärjestelmien toimintaperiaatteisiin ja rakenteisiin. Opetus keskittyy johtamisjärjestelmiin ja arkkitehtuureihin kiinteissä verkoissa. Opiskelija hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija ymmärtää erikoiskurssilla käsitellyn aiheen mahdollisuudet ja rajoitukset sovelluskäytössä.

Sisältö

- SOA arkkitehtuuri
- TCP / IP
- Johtamisjärjestelmät
- Verkon hallinta
- Tietoturva
- Langattomat verkot
- Tulevaisuuden taistelijan tietoverkot

Työelämäyhteydet

Opetus linkittyy käytännön elämään, jossa sotilaille opetetaan perusteet toimia tieto- ja tietoliikenneverkkojen ympäröimässä normaalissa työtehtävässä. Kurssin opetus sidotaan mahdollisimman kiinteästi palvelemaan opiskelijan tarpeita työelämässä, huomioiden PV:n kulloisella hetkellä käytössä olevat tietojärjestelmät ja tietoverkot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Määritetään tieto- ja tietoliikennejärjestelmät opintojakson luonteen ja kulloistenkin aihepiirien tavoitteiden mukaisesti. Opiskelumenetelminä käytetään

tetään luento-opetusta, laboratoriotunteja, tutustumismatkoja, käytännön harjoituksia sekä raporttien kirjoitustehtäviä. Keskeisessä roolissa on oppija itse, joko yksilönä tai ryhmän jäsenenä vaihtelevassa ympäristössä. Tuntitaulukko on suuntaa-antava.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2						
Tieto- ja tietoliikenne- järjestelmät	14				40		
Laboratorio			12		9		
Tentti		4					
YHTEENSÄ	16	4	12		49	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Aiheeseen liittyvä kirjallisuus.
- Luentomonisteet.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0 - 5. Kurssin läpäiseminen edellyttää kurssin aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksytyä suorittamista.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C06CV Aselavettien rakenne ja järjestelmätutkimus 4 op

Opintojen suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita, harjoitustehtäviä ja seminaareja. Opetus määräytyy vuosittain erikseen valitun aiheen mukaisesti.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy sotatekniikan syventäviin valinnaisiin opintoihin ja perustuu opiskelijan omaan valintaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy aselavettien yleisiin ominaisuuksiin ja niille asetettaviin vaatimuksiin. Opiskelija soveltaa tietojaan perehtymällä valitsemaansa aselavettiin, sen rakenteisiin ja ominaisuuksiin, etsimällä ja suodattamalla sitä koskevaa tietoa eri lähteistä sekä kirjoittamalla niistä yhteenvedon ja esittelemällä tämän yhteenvedon seminaarissa. Opiskelija perehtyy aselaveteille asetettaviin vaatimuksiin: liikkuvuuteen, suojaan, kantavuuteen, taistelunkestävyyteen, ohjattavuuteen ja tapoihin, joilla näihin vaatimukset otetaan huomioon erityyppisissä lavettiratkaisuissa. Opintojakso voidaan myös tarpeen mukaan järjestää niin, että huomio kiinnitetään jonkin tietyn puolustushaaran asejärjestelmiin kuuluviin lavetteihin, esimerkiksi lentokoneisiin.

Sisältö

Yleisiä näkökohtia aselaveteista.

Aselaveteille asetettavat yleiset vaatimukset: liikkuvuus, kantavuus, taistelunkestävyys

- Pyörillä liikkuvat lavetit
- Telaketjuilla liikkuvat lavetit
- Ilma-alukset
- Alukset
- Hybridit

Työelämäyhteydet

Opintojakso tukee opiskelijan ymmärrystä tutkimuksen toteuttamisesta puolustusvoimissa sekä parantaa opiskelijan valmiuksia tutkimusraporttien laatimiseksi omassa työssään.

Esitietovaatimukset

- ▶ Taistelujärjestelmät- opintojakso

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lavettien yleiset periaatteet käsitellään luento-opetuksena, jota täydennetään omatoimisella lähteisiin tutustumisella ja mahdollisuuksien mukaan varikko- tai muilla vierailulla. Kukin opiskelija perehtyy yhteen täsmäasejärjestelmään, hakee sitä koskevaa tietoa ja esittää tiedon kirjallisesti sekä suullisesti seminaarissa.

Asia	Luennot	Seminaari	OT	Huom.
Aselavetille asetettavat yleiset vaatimukset	2		3	Liikkuvuus, kantavuus, taistelunkestävyys
Alukset aselavetteina	4		5	Sota-alukset
Ilma-alukset aselavetteina	4		5	Lentokoneet ja helikopterit
Pyöräajoneuvot aselavetteina	2		5	Ajoneuvot aselavetteina
Tela-ajoneuvot aselavetteina	2		5	Ajoneuvot aselavetteina.
Tiettyyn aselavettiin perehtyminen, sitä käsittelevän tiedon haku ja lavettiesittelyn kirjoittaminen.	0		40	Tämä osio palvelee tavoitetta tieteellisen tiedon soveltamisesta ja esittelemisestä.
Aselavettien esittely seminaarissa		8		Seminaarissa opiskelijat saavat tietoja eri aselaveteista toisten opiskelijoiden esityksistä.
Vierailu	8			Tutustuminen aselavettien huoltoon ja korjauksiin käytännön esimerkin avulla
Vierailuraportin palautus			7	
YHTEENSÄ	22	8	70	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Brassey's Surveillance and Target Acquisition System 2nd ed., Brassey's (UK) Ltd, 1999.
- Luentomoniste.
- Erikseen määritetty kirjallisuus.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opiskelijan tiedonmaksamista arvioidaan numeerisesti seminaariraportin perusteella. Vierailukäynnin raportti arvioidaan asteikolla hylätty / hyväksyty. Opintojaksosta annetaan numeerinen arvosana asteikolla 0 - 5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C06DV Sotatekniikan erikoiskurssi 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa voidaan käyttää luento-opetusta, demonstraatioita, harjoitustehtäviä ja seminaareja luennoitsijan määrittelemällä tavalla.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältää sotatekniikan syventäviin valinnaisiin opintoihin ja perustuu opiskelijan omaan valintaan.

Oppimistavoite

Opiskelija perehtyy erikseen valittuun aihepiiriin. Hän hankkii valmiuksia tieteellisen tiedon ja tieteellisten menetelmien soveltamiseen ja esittämiseen. Opiskelija ymmärtää erikoiskurssilla käsitellyn aiheen mahdollisuudet ja rajoitukset sotilaskäytössä.

Sisältö

Sisältö määritetään vuosittain, perustuen ajankohtaisiin teemoihin.

Työelämäyhteydet

Kurssin opetus sidotaan mahdollisimman kiinteästi palvelemaan opiskelijan tarpeita työelämässä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Määritetään erikoiskurssin luonteen ja kulloistenkin aihepiirien tavoitteiden mukaisesti. Opiskelumenetelminä käytetään luento-opetusta, laboratoriotunteja, mahdollista tutustumismatkaa, käytännön harjoituksia sekä raporttien kirjoitustehtäviä. Keskeisessä roolissa on oppija itse, joko yksilönä tai ryhmän jäsenenä vaihtelevassa ympäristössä. Tuntitaulukko on suuntaa-antava, jonka sisältö muuttuu aiheen vaatimusten mukaisesti.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2						
Luennot valitusta aiheesta	40				54		
Vierailu				8			
Tentti	4						
YHTEENSÄ	46			8	54	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

2. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Aihepiiriin liittyvä kirjallisuus.
- Luentomonistheet.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan asteikolla 0 - 5. Kurssin läpäiseminen edellyttää kurssin aikana annettujen tehtävien suorittamista sekä osallistumista opetukseen koko opintojakson ajan sekä tentin hyväksytyä suorittamista. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C07 Sotatekniikan pro gradu -tutkielma seminaareineen 34 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opiskelija laatii tutkimustyönsä kahden ohjaajan tukemana. Oppimista tuetaan seminaarein, joiden tehtävänä on muiden tilaisuuteen osallistuvien avulla luoda uusia ajatusten ja näkökantoja tutkielman laatijalle. Opintojakson aikana opiskelija perehtyy sotateknisiin lähestymistapoihin ja harjaantuu tieteellisessä kirjoittamisessa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoilla on kokemusta kandidaatintutkielman laatimisesta, mutta aikaa on kulunut vähintään neljä vuotta, jolloin opiskelijat ovat viimeksi kirjoittaneet tieteellistä tekstiä.

Oppimistavoite

Pro gradu- tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman tulee osoittaa perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin ja valitun tutkimusmenetelmän hallintaa sekä kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Tutkielman aihe voi olla itse valittu tai osa jotain laajempaa tutkimusprojektia. Opiskelija osallistuu opinnäytetyötä tukevaan seminaarityöskentelyyn sekä harjaantuu tieteelliseen keskusteluun opponentin ja respondentin rooleissa.

Sisältö

Kolme seminaaria, pro gradu -tutkielma ja kypsyysnäyte.

- Seminaari 1: Tutkimussuunnitelma, 1. vuoden syyslukukausi
- Seminaari 2: Kirjallisuuteen perustuva osuus (asiantuntemuksen osoittaminen, kirjallisuus), 1. vuoden kevätlukukausi
- Seminaari 3: Työn tulokset ja jatkosuunnitelma työn loppuunsaattamiseksi, 2. vuoden kevätlukukausi
- Seminaarityöstä saadun palautteen avulla viimeistellään tutkielma.

Työelämäyhteydet

Opintojakso täydentää tieteellisen tutkimuksen laajamittaisempaa ymmärtämistä. Opiskelija kykenee tutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Esitietovaatimukset

- ▶ YTUTKMEN 1 (Sotatieteet tieteiden kentässä; 1 op), YTUTKMEN 2 (Metodiikan kurssi; 2 op).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Pro gradu -tutkielman tavoitteena on kehittää opiskelijan tieteellistä ajattelua. Tutkielman on osoitettava tekijänsä perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin, valitun tutkimusmenetelmän hallintaa ja kykyä raportoida tutkimus itsenäisesti tieteellisen argumentoinnin periaatteita noudattaen. Pro gradu -tutkielmalta edellytetään laajaa ja monipuolista lähdeaineiston käyttöä ja lähdekritiikkiä, riittävää asiallista virheettömyyttä sekä tieteellisen asiatyylin mukaista esittämistä. Tutkielman rakenne ja laajuus voi vaihdella tutkimuksen aiheen ja tutkimusotteen mukaan. Rakenteesta on syytä neuvotella etukäteen ohjaajan kanssa. Tutkielma suosituslaajuus on 60–80 sivua. Työn lähde- ja viiteluettelo sekä liitesivut eivät sisälly mainittuihin sivumääriin.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa ja PAT- kouluissa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukaudesta gradun palautuspäivään saakka.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos / MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos
- Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Jormakka (ed). 2006. Management issues in technical research. Helsinki: Edita.
- Kirjallisuus ja opintomonisteet valittuun sisältöön liittyen

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Aktiivinen osallistuminen seminaarityöskentelyyn sekä pro gradu- työn tekeminen.

Hyväksytyt kypsyysnäyte. Opinnäytetyöt arvioidaan arvolauseilla. Arvolauseissa noudatetaan kahdeksanportaista asteikkoa *improbatur*–*laudatur*.

Palaute

Opintojaksosta ei kerätä palautetta.

4C08A Sotatekniikan tutkimusmenetelmät 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu yliopistopedagogiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli työskentelyn suuntaajana. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita ja harjoitustehtäviä. Harjoittelun avulla opitaan. Itsenäinen työ on parasta ja opiskelija saa ahaa-elämyksiä ratkaistessaan harjoitustehtäviä. Valaiseviin käytännönläheisiin esimerkkeihin perustuen opiskelija oppii rakentamaan teknisen tutkimuksen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy SM-kurssin sotatekniikan tutkimusmenetelmäopintoihin ja on kaikille pakollinen.

Oppimistavoite

Opintojakson jälkeen opiskelija tuntee erilaiset menetelmät (suunnittelu, vertailu, simulointi, vaatimusmäärittely, mittaukset, kenttäkokeet, testaus, matemaattinen mallinnus) ja osaa ohjattuna tehdä tutkimustyötään tieteellisen prosessin vaatimusten mukaisesti. Tutkimussuunnitelman tekeminen ja sen toteutus on oleellinen osa opintojaksoa. Ryhmätöiden avulla opiskelija oppii käyttämään tutkimusmenetelmiä ja etsimään kirjallisuutta.

Työelämäyhteydet

Opintojakso täydentää tieteellisen tutkimuksen laajamittaisempaa ymmärtämistä. Opiskelija kykenee tutkimuksen laatimiseen tekniikkaan sitoen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2						
Tutkimusmenetelmät	5						
Referaattityön analysointi	5						
Pro gradun vaatimukset	5						
Tieteellisen raportin kirjoittaminen	5						
Ryhmätyöt				16			Suunnittelu, vertailu, simulointi, matemaattiset menetelmät jne.
YHTEENSÄ	22			16	43	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos / MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Ohje Maanpuolustuskorkeakoulussa laadittavista opinnäytetöistä.
- Lappalainen, Esa ja Jormakka, Jorma (toim.): Tekniset tutkimusmenetelmät Maanpuolustuskorkeakoulussa. Maanpuolustuskorkeakoulu, Tekniikan laitos
- Julkaisusarja 5, No 1, Helsinki 2004.
- Nykänen, O. Toimivaa tekstiä, opas toimivaa tekstiä kirjoittaville. Helsinki, 2002.
- Jormakka (ed). 2006. Management issues in technical research. Helsinki: Edita.
- Kirjallisuus ja opintomonisteet valittuun sisältöön liittyen

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Tutkimuskoulutuksesta palautetaan arvioitavat ryhmätyöt. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty/hylätty.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C08B Matemaattiset ohjelmistot 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu sosiaalisen konstruktivismiin oppimiskäsitykseen, jossa korostetaan sosiaalista vuorovaikutusta tiedonrakenteluprosessissa. Oppimisprosessi on yhteisöllistä tiedonrakentelua, jossa oppilaita ja heidän kokemustaan sekä asiantuntijuuttaan hyödynnetään oppimisen resurssina. Opettaja toimii keskeisenä tarkkaavaisuuden suuntaajana, keskustelun heittäjänä ja tarkasteltavien asioiden esittelijänä. Opetuksessa käytetään luento-opetusta ja esimerkkejä yhdistettynä kolmentyyppisiin tehtäviin, jotka jakautuvat tunti-, koti- ja etätyyppeihin. Tuntitehtävissä opiskelijoiden aktiivisuus ja omatoimisuus on keskeisen tärkeää. Näissä opiskelijoita rohkaistaan keskustelemaan muiden opiskelijoiden kanssa ja hakemaan ratkaisua heidän kanssaan. Kurssiin kuuluu harjoitustyö, joka tehdään ryhmissä ja esitellään seminaarin kaltaisessa tilaisuudessa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötasollisia eroavaisuuksia pyritään tasoittamaan korostamalla ryhmätyöskentelyn merkitystä ja tukemalla vertaisoppimista.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii ryhmätyöskentelyä ja oppii tunnistamaan erilaiset matemaattiset ohjelmistot ja tuntee niiden toimintaperiaatteet ja käyttötarkoitukset, sekä oppii ohjelmoinnin peruseriaatteita. Opiskelija oppii hyödyntämään matematiikkaa työssään.

Sisältö

Yleistä, perusteita, numeeriset menetelmät, tilastot ja talous, optimointi.

Työelämäyhteydet

Matemaattiset apuneuvot ovat välttämätön apuneuvo, kun halutaan tehdä matemaattista mallinnusta, niitä voidaan myös laajalti soveltaa kaikkien analyysia vaativien ongelmien ratkaisemiseen.

Esitietovaatimukset

► Tekniset ilmiöt taistelukentällä I ja II tai vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetusmenetelmänä käytetään pääasiassa ohjattua tietokone harjoittelua, jota täydennetään luento-opetuksella. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely

Asia	Luento	Harjoittelu	Oma työ	Yhteensä
Yleistä	2	1	2	4
Perusteet	2	3	3	7
Numeriikka	1	3	2	5
Numeriikka	1	1	3	4
Tilastot & talous	2	7	3	11
Optimointi	1	1	3	4
Kertaus			4	3
Harjoitustyö	16		17	32
Yhteensä	25	16	37	78

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintomateriaali ilmoitetaan kurssin alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa kurssin aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyö vaikuttavat arvosanaan. Opintojakso arvioidaan numeerisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C08C Simulointi ja simulaatio-ohjelmien käyttö 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu sosiaalisen konstruktivismiin oppimiskäsitykseen, jossa korostetaan sosiaalista vuorovaikutusta tiedonrakenteluprosessissa. Oppimisprosessi on yhteisöllistä tiedonrakentelua, jossa oppilaita ja heidän kokemustaan sekä asiantuntijuuttaan hyödynnetään oppimisen resurssina. Opettaja toimii keskeisenä tarkkaavaisuuden suuntaajana, keskustelun heittäjänä ja tarkasteltavien asioiden esittelijänä. Opetuksessa käytetään luento-opetusta ja esimerkkejä yhdistettynä kolmentyyppisiin tehtäviin, jotka jakautuvat tunti-, koti- ja etätyyppeihin. Tuntitehtävissä opiskelijoiden aktiivisuus ja omatoimisuus on keskeisen tärkeää. Näissä opiskelijoita rohkaistaan keskustelemaan muiden opiskelijoiden kanssa ja hakemaan ratkaisua heidän kanssaan. Kurssiin kuuluu harjoitustyö, joka tehdään ryhmissä ja esitellään seminaarin kaltaisessa tilaisuudessa.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lähtötasollisia eroavaisuuksia pyritään tasoittamaan korostamalla ryhmätyöskentelyn merkitystä ja tukemalla vertaisoppimista.

Oppimistavoite

Opiskelija ymmärtää simuloinnin merkityksen tutkimusmenetelmänä ja käyttämään simulaatioita sotateknisen tutkimuksen apuna. Opiskelija tulee tietoiseksi simuloinnin pohjana olevista periaatteista ja sen mahdollisuuksista ja rajoituksista. Opiskelija tiedostaa simuloinnin käytön Puolustusvoimissa.

Sisältö

- Yleistä
- Satunnaisluvut ja jakaumat
- Ehtolauseen käyttö
- Monte Carlo
- Markovin ketjut
- Lanchesterin yhtälöt

Työelämäyhteydet

Simulointi on usein halvempaa kuin todellisuus (lentosimulaattorikoulutus), turvallisempaa kuin oikeat tilanteet (ydinvoimalasimulaattori, sotaleikki, sotapeli) ja usein ainoa keino saada tietoa (ilmakehäsimulaattori kasvihuoneilmiöön).

Esitietovaatimukset

- ▶ Tekniset ilmiöt taistelulentäillä I ja II tai vastaavat opinnot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetusmetodinä käytetään pääasiassa ohjattua tietokone harjoittelua, jota täydennetään luento-opetuksella. Opiskelijat esittävät ratkaisujaan annetuista harjoitustöistä. Ryhmätyöskentely.

Asia	Luennot	Harjoitukset	Omatoinen opiskelu	Huom.
Simulointi tutkimusmenetelmänä.	3		2	Mitä asioita voi tai kannattaa tutkia simuloiden. Simulaattorin ja simuloinnin ero
Ei-stokastinen simulointi	1		1	
Monte Carlo -simulointi	3		3	Satunnaisluvut, eri jakaumat, tulosten tilastollinen tulkinta.
Ammunnan mallintaminen simuloimalla	2	2	2	
Taistelun mallintaminen simuloimalla	2	2	2	
Viestiliikenteen mallintaminen simuloimalla	2	2	2	
Logistiikan mallintaminen simuloimalla	2	2	2	
Simulointi yksinkertaisin menetelmin	2	4	4	Taulukkolaskenta simulointialustana
Simulointiohjelmistot	4	0	3	Esitellään käytössä olevia yleiskäyttöisiä simulointiohjelmistoja ja niiden käyttöä sekä rajoitteita. Esitellään tutkijan käyttöön MPKK:ssa annettavissa olevia simulointiohjelmiä
Tutustumisretki	7	0	0	Simulointitutkimus Puolustusvoimissa
Harjoitustyö	0	4	10	Opiskelija laatii pienen harjoitussimulaation ja esittelee sen seminaariluonteisessa tapahtumassa
	28	16	31	75

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos/ MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintomateriaali ilmoitetaan kurssin alussa.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Arviointi perustuu jatkuvaan kokonaisarviointiin, jossa kurssin aktiivisuus, testeissä menestyminen ja harjoitustyö vaikuttavat arvosanaan. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0-5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

4C08D Tekniikan ajankohtaiset tutkimusmenetelmät 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita, harjoitustehtäviä ja seminaareja. Opetus määräytyy vuosittain erikseen valitun aiheen mukaisesti.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso sisältyy SM-kurssin sotatekniikan tutkimusmenetelmäopintoihin ja on kaikille pakollinen.

Oppimistavoite

Opintojakson aikana opiskelijalle annetaan tietoa ajankohtaisesta tutkimuksesta. Jakson jälkeen opiskelija ymmärtää tutkimuksen merkityksen uusia järjestelmiä ja toimintatapoja suunniteltaessa sekä kehitettäessä. Opintojakson mahdollisesti kuuluva seminaari pyritään sitomaan jokaisen opiskelijan pro gradu -työn sisältöön. Opiskelijat saavat katsauksen ajankohtaisiin tutkimusprojekteihin.

Sisältö

Opintojakson sisältö määritetään vuosittain erikseen valitun kurssin mukaisesti.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tukee opiskelijan ymmärrystä tutkimuksen toteuttamisesta puolustusvoimissa sekä parantaa opiskelijan valmiuksia tutkimusraporttien laatimiseksi.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	L	O	HT	RT	OT	YHT	
Aloittaminen: -jakson esittely -johdanto	2						
Ajankohtaisten tutkimusprojektien esittely	18						
Raportin laatiminen					45		
Raportointi/seminaari, esittäminen				16			
YHTEENSÄ	20	0	0	16	45	81	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

1. vuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Sotatekniikan laitos / MPKK.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jormakka (ed). 2006. Management issues in technical research. Helsinki: Edita.
- Kirjallisuus ja opintomonisteet valittuun sisältöön liittyen

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso arvioidaan raportin tai seminaarityön perusteella. Opintojakso arvioidaan numeraalisesti asteikolla 0 - 5.

Palaute

Jaksosta kerätään ainelaitoksen opintojaksopalaute.

LIITE 5 YLEISET SEKÄ KIELI- JA VIESTINTÄOPINNOT

Yleiset opinnot (SK)

Y01_2010 Johdatus yliopisto -opiskeluun 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso on yliopisto-opintoihin orientoiva kurssi, jonka opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opintojakson aikana pyritään tukemaan opiskelijoiden omaa ajattelua ja asioiden tiedostamista. Opiskelijoiden omat kokemukset ja näkemykset vaikuttavat merkittävästi asioiden ymmärtämiseen. Opiskelumateriaali ja oppimistehtävät on rakennettu niin, että ne vaativat opiskelijaa muodostamaan omia käsityksiä opiskeltavista asioista. Opettaja toimii opintojaksolla lähinnä ohjaajana, kanssaoppijana ja opiskelijoiden tukijana.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on suunnattu juuri opintonsa aloittaneille kandidaattiopiskelijoille. Opintojakso sisältyy yleisiin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Opilaiden lähtötaso ja esimerkiksi aiemmat opiskelutaustat ovat moninaiset ja tämä tulee ottaa huomioon opintojakson lähiopetuksen ja etäopiskelumateriaalien suunnittelussa.

Oppimistavoite

Opintojakson tarkoituksena on kehittää opiskelijoiden akateemisten opintojen vaatimia henkilökohtaisia tietoja ja taitoja sekä lisätä näiden avulla itse-tuntemusta ja itseohjautuvuutta opintojen suhteen.

Opintojakson tavoitteena on:

- antaa opiskelijoille perustiedot yliopisto-opiskelun periaatteista ja käytännöistä sekä erityisesti opiskelusta Maanpuolustuskorkeakoulussa
- perehdyttää opiskelijat tutkinnon koulutustavoitteisiin ja rakenteeseen sekä opintojen sisältöön
- tukea opiskelijoita opintojen suunnittelussa ja opiskelutaitojen kehittämässä.

Sisältö

- yliopisto-opiskelun periaatteet ja käytännöt
- maanpuolustuskorkeakoulu oppimisympäristönä
- SK- ja SM-tutkintojen rakenne ja opintojen sisältö
- opintojen ja ajankäytön suunnittelu
- opiskelutaidot ja -tekniikat

Työelämäyhteydet

Opiskelijaa tuetaan oman oppimistyyliensä tunnistamisessa ja opiskeluvalmiuksien kehittämisessä. Näiden taitojen kehittyminen ja niiden soveltaminen tuleviin erilaisiin opiskelutilanteisiin tukee myös työelämävalmiuksien kehittymistä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu luennoista (noin 30 h) ja itsenäisestä työskentelystä (noin 24 h). Luennoilla on lähinnä informoiva tarkoitus: lähiopetuksen aikana käydään läpi opintojen aloitukseen ja opiskeluun liittyviä perusasioita, joiden kautta opintojen sujuva käynnistyminen mahdollistuu. Opiskelijoiden tulee perehtyä myös itsenäisesti verkkotyötilassa oleviin etäopiskelumateriaaleihin. Itsenäinen työskentely pitää sisällään myös kahden oppimistehävän kirjoittamisen.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kaikille opiskelijoille yhteisenä ja pakollisena opintojaksosena Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden syyslukukaudella (SK)

Vastuutaho

Opintoasiainosasto/koulutussuunnittelija.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- opinto-opas 2010–2011
- opettajan erikseen määrittämät oheis- ja etäopiskelumateriaalit

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, etäopiskelumateriaaleihin ja opinto-oppaaseen perehtymistä sekä oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytyt-tyydennettävä-hylätty.

Palaute

Oppimistehtävät arvioidaan ja niistä annetaan jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen palaute. Opintojaksosta kerätään sähköinen opintojaksopalaute.

Y07 TVT-ajokortti 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojaksolla korostuu opiskelijan itseohjautuvuus ja oma vastuu oppimisesta. Opettajan roolina on ohjata opiskelijoita ja toimia kurssin sisällön asiantuntijana.

Opiskelija-analyysi

Opintojaksolle osallistuu juuri opintonsa aloittaneet kandidaattiopiskelijat. Opintojakso sisältyy yleisiin opintoihin ja on kaikille pakollinen.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii käyttämään kirjastojen palveluita ja hankkimaan tietoa eri lähteistä. Opiskelija kehittää informaatiolukutaitoaan. Opiskelija harjaantuu käyttämään itsenäisesti ja määräysten mukaisesti korkeakoulun tietoteknistä ympäristöä. Opiskelija ymmärtää puolustusvoimien tietoturvaluusuu määrätysten tärkeimmät vaatimukset. Opiskelija oppii hyödyntämään puolustusvoimien tietoverkkojen palveluita ja tärkeimpiä puolustusvoimissa käytettäviä sovelluksia.

Sisältö

Tiedonhankinnan perusteet, opiskelun edellyttämät perustaidot, informaatiolukutaito, tietoteknisen ympäristön, sovellusten ja verkkopalveluiden käyttötaito, puolustusvoimien tietoturvaluusuu loppukäyttäjän ohjeet

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Luennot, harjoittelu ja itsenäinen verkko-opiskelu

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Jyri Penttinen, Jyri-Petteri Aro / Tietohallintoala, Kehittämisyksikkö

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opiskelijan tietoturvaohje, muu kurssilla opiskeltava oheiskirjallisuus tarkennetaan kurssin alkaessa

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Harjoitustehtävät hyväksytyt-hylätyt

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opintojaksopalaute.

Y13_2010 Johdatus upseeriuteen 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson perusoppimislähtökohtana ovat ymmärtämään oppiminen sekä oman ja toisten toiminnan seurauksien oppiminen

Oppimiskäsitys ilmenee opintojakson aikana asenteellisena muutoksena ja/ tai vahvistumisena kadetin kasvaessa kiinni kadettiupseerin ammattiin. Oppimista tapahtuu omien kokemusten ja muiden kasvamisen havainnoinnin yhteydessä

Oppimiseen liittyy kiinteästi koko Maanpuolustuskorkeakoulun henkilökunnan asennoituminen jokapäiväiseen kanssakäymiseen kadettien kanssa ja kadetin tekemät havainnot vanhempien upseerien asenteesta ja käyttäytymisestä

Opiskelija-analyysi

Lähtökohtana opetukselle on, että kadetti on omaksunut ennen opintojakson alkua vahvan itsekurin kotikasvatuksen ja sotilaskoulutuksen ansiosta. Kadetti on saanut Yleisen Palvelusohjesäännön antamat perusteet puolustusvoimien yhteisestä käyttäytymis- ja toimintamalleista

Oppimistavoite

Tavoitteena on tukea kadetin jatkuvaa kasvua ja kehittymistä upseerina ja ihmisenä sekä liittää kadetti upseerikuntaan ja sen arvoperustaan. Kadetti perehtyy upseerin käyttäytymistapoihin sekä sitoutuu kurssin hengen ja kadettiveruuden ylläpitämiseen ja kehittämiseen

Sisältö

Kurssin johtaja suunnittelee sisällön yhteistoiminnassa joukkueen johtajien, perinnehenkilöstön kanssa sisällyttäen perinne- sekä juhlatilaisuudet opetukseen

Työelämäyhteydet

Arvo- ja asennepohja rakennetaan koko kadettina olon aikana ja se on vahva perusta toimittaessa upseerin ammatissa koko palvelusuran ajan ja sen jälkeen

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu lähiopetuksena annetuista kurssin johtajan tunneista (52h), jotka pitävät sisällään sisä- ja ulkopalvelusta. Oppimista tapahtuu omatoimisesti kadetin reflektoidessa saatua opetusta ja havainnoidessaan ympäristöä myös muiden opintojaksojen aikana

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukausi

Vastuutaho

kadettikurssin johtaja/Kadettikoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Yleinen palvelusohjesääntö 2009
- Kadettikoulun järjestyssääntö
- Kadetin opas

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Kadetin toiminnan ja käyttäytymisen havainnointi. Hyväksytyt suoritukset edellyttävät osallistumista lähiopetukseen ja käskettyihin perinne- ja juhlatilaisuuksiin. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt - hylätty.

Palaute

Välitön palaute suullisena ja tarvittaessa kirjallisena

Kieli- ja viestintäopinnot (SK)

Y02 Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu opiskelijoiden tarpeeseen tehdä omat pää- ja sivuainevalintansa perustuen riittävään ymmärrykseen Maanpuolustuskorkeakoulun eri ainelaitosten toiminnasta sekä puolustusvoimien tarpeista. Ainelaitokset esittelevät tutkimustoimintaansa, käyttämiään tutkimusmenetelmiä ja esimerkkitutkimuksia. Samalla tämän opintojakson aikana luodaan opiskelijoille perusvalmiuksia oman kandidaatin tutkielmansa laatimiseen perehdyttämällä heidät esimerkkiopinnäytteiden avulla tutkimusmenetelmien käytännön soveltamiseen, kandidaatin tutkielman laatimiseen sekä tieteelliseen lukemiseen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on suunnattu toisen vuoden kandidaattiopiskelijoille. Opintojakso sisältyy yleisiin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso ja esimerkiksi aiemmat opiskelutaustat ovat moninaiset ja tämä tulee ottaa huomioon opintojakson suunnittelussa.

Oppimistavoite

Opintojakson tarkoituksena on perehdyttää opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten tutkimus- ja opetustoimintaan erityisesti silmälläpitäen kurssin lopussa tehtäviä pää- ja sivuainevalintoja. Samalla opiskelija saa kursilla yleiskuvan erilaisista tutkimusmenetelmistä ja kandidaatin tutkielmien tutkimusaiheiden kirjosta, mikä mahdollistaa omien mielenkiintokohteiden hyödyntämisen opintojen suuntaamisessa ja uravalinnassa.

Opintojakson tavoitteina on:

- Antaa opiskelijoille perustiedot tutkimustoiminnan merkityksestä puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämisessä
- Perehdyttää opiskelijat Maanpuolustuskorkeakoulun eri tutkimusalueisiin ja tukea opiskelijoiden pää- ja sivuainevalintoja antamalla tietoa kunkin ainelaitoksen ja suuntautumisvaihtoehdon valinnan vaikutuksesta urakehitykseen
- Perehdyttää opiskelijat tutkimustoimintaan osana kandidaatin tutkielmansa tekemistä

Sisältö

- Tutkimustoiminnan merkitys puolustusvoimissa
- Tutkimustoiminta yliopistoissa yleisesti ja osana opinnäytteiden tekemistä
- Sotatieteiden kenttä ja tutkimustoiminnan haasteet Maanpuolustuskorkeakoulussa
- Ainelaitosten tutkimustoiminnan esittely
- Ainelaitosten tutkimusteemat ja käyttämät tutkimusmenetelmät

- Esimerkkejä tutkimustöistä
- Perehtyminen aiemmin tehtyihin sotatieteiden kandidaatin tutkielmiin
- Ainelaitosten professoreiden/tutkimuksesta vastaavien paneelikeskustelu
- Pää- ja sivuainevalinnat

Työelämäyhteydet

Opiskelijaa tuetaan omien mielenkiintoalueidensa tunnistamisessa ja niiden yhteensovittamisessa ainelaitosten tutkimusteemojen kanssa. Tavoitteena on löytää kullekin opiskelijalle sellainen pää- ja sivuaine yhdistelmä, jossa opiskelija on mahdollisimman motivoitunut opiskelemaan häntä kiinnostavia asioita ja käyttämään sen alan tutkimusmenetelmiä huomioiden samalla puolustusvoimien henkilöstön pitkän tähtäimen kehittämistarpeet.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu luennoista (noin 36 h), ryhmätyöskentelystä (8 h), ryhmätöiden purkuseminaarista (8 h), paneelikeskustelusta (4h) ja itsenäisestä työskentelystä (noin 24 h). Luennot muodostavat perustan ymmärtää miksi, millaista ja miten tutkimustoimintaa tehdään Maanpuolustuskorkeakoulussa ja miten tutkimustoiminta liittyy kandidaatin tutkielman laadintaan. Itsenäinen työskentely sisältää aikaisempien opiskelijoiden laatimien kandidaatin tutkielmien lukemista, niiden arviointia ja niiden perustella laadittuja yhteenvetoja. Ryhmätyöskentelyssä opiskelijat pääsevät vertaamaan havaintojaan esimerkkinä olevien tutkimustöiden ongelmanasettelusta, käsitteilytavoista ja töiden monimuotoisuudesta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kaikille opiskelijoille yhteisenä ja pakollisena opintojaksona Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella (SK)

Vastuutaho

Kurssin sisällöstä vastaa tutkimusjohtaja ja läpiviennistä kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Luentomateriaalit ja valikoidut opinnäytteet

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, ryhmiin sekä oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Palaute

Oppimistehtävät arvioidaan ja niistä annetaan jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen palaute. Opintojaksosta kerätään sähköinen opintojaksopalaute.

Y03A Kirjoitusviestintä 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Tekstitaitojen kehittyminen edellyttää kirjoittamis-, muokkaus- ja arviointiprosessia, jossa palautteenantaja tuntee tekstintekijän kirjoittajakuvan, kirjoittajantaidot ja oppimistavoitteet tietyn kirjoitusprosessin käynnistyessä. Kirjoittajakuvalla tarkoitetaan kirjoittajan aiempiin tekstikokemuksiin ja oppijalähtöiseen itsearviointiin perustuvaa kirjoitelmaa siitä, minkälaisena tekstien lukijana, tekijänä sekä tekstipalautteen hyödyntäjänä kirjoittaja itseään pitää. Kirjoittajakuva on kirjoittamisen ohjauksen luottamuksellinen työkalu, joka muuttuu tekstitaitojen kehittyessä.

Opiskelija-analyysi

Kirjoittajakuvan avulla ohjaaja voi huomioida opiskelijan tekstitaitojen ohjaamisen erityistarpeet, esimerkiksi oppimistyylin, harjaantuneisuuden tai harjaantumattomuuden, hahmottamis- ja kirjoittamisvaikeudet tai rinnakkaiskielisyyden vaikutukset. Harjaantuminen näkyy esimerkiksi kielen tai tekstilajin rakenteen hallinnassa, asiatyylin tai alakohtaisen erikoiskielen käytössä, tekstin- ja kielenhuollossa ja sen apuvälineiden hyödyntämisessä, kielitekniikassa, tekstinkäsittelytaidoissa tai taidossa hyödyntää vertaispalautetta.

Tekstitaitojen kehittymisen esteenä ovat yleensä tekstintekijän kirjoittamiskokemusten tuottamat uskomukset siitä, mitä hän osaa, millaista osaamista hän tarvitsee ja mitä hän ei tarvitse. Toinen tekstitaitojen kehittymistä haittaava seikka on virheitä etsivä tekstikulttuuri, jossa lopputuotteina esitettävät tekstit ovat joko kelvollisia tai kelvottomia sen mukaan, kuinka paljon niissä on yksittäisiä puutteita.

Tekstitaitojen kehittämistä haittaa eniten jokainen osaa kirjoittaa ja jokainen osaa ohjata kirjoittamista -asenne. Kuitenkin normitettu kirjakieli on aina ollut kompromissien ja sopimusten tulosta. Kirjoitettu asiasuomi ei siis ole kenenkään äidinkieli, eikä kukaan osaa sitä luonnostaan. Se pitää jotenkin opetella. Opinnoissa laadittavia kirjoitelmia pitää siis käyttää tekstitaitojen linjakkaan kehittymisen välineinä. Tekstien ohjaamisessa keskitytään laatuun, joka syntyy vain sisältöaineen hallinnan ja tekstin muokkaamisen tasapainosta.

Oppimistavoite

Upseeri tarvitsee sujuvan kirjoitusviestinnän taitoa sekä opinnoissaan että työelämässään. Kirjoitusviestinnän opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa itsenäisesti kehittää asiatyylisen ja tieteellisen tekstin tekijän taitojaan, soveltaa tekstipalautetta ja hyödyntää kirjoittajan apuvälineitä. Opiskelija saavuttaa omalla tieteenalallaan tarvittavan ja kypsyyssnäytteessä osoitettavan riittävän suomen kielen taidon.

Sisältö

Opintojaksossa perehdytään kirjoitetun asiattylin perusteisiin sekä tekstin- ja kielenhuollon vaatimuksiin ja työkaluihin. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja kandidaatintutkielman laatimista. Keskeiset asiasällöt ovat

- kirjoittajakuva eli tekstitaitojen itsearviointi
- kirjoittaminen prosessina
- asiattyli
- tekstin- ja kielenhuolto
- tekstipalautteen hyödyntäminen
- tekstitaitojen itsenäinen kehittäminen
- tieteellisen tekstin konventiot.

Asiattyylisen tekstin tulee olla

- tarkoituksenmukaista, yksiselitteistä ja ymmärrettävää
- tiivistä, sidosteista ja loogista
- sananvalinnoiltaan ja lauserakenteiltaan selvää
- täsmällistä ja johdonmukaista
- havainnollista
- oikeakielistä eli tyyli- ja kielioppisääntöjen mukaista
- kieliteknisesti korrektia.

Työelämäyhteydet

Tekstitaidot kehittävät ajattelua

Monissa työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa laaditaan tekstejä, ja kirjoittamisesta on tullut yksi keskeisistä välineistä, joiden avulla osoitetaan osaamista. Osaamisen osoittaminen ja välittäminen edellyttävät tarkoituksenmukaisia tekstitaitoja, koska tekstien laatiminen on ajattelun saattamista sanalliseen muotoon. Eri tilanteissa ja eri vastaanottajille kirjoitetaan eri tavoin, tekstilajein, tyylein ja kielimuodoin. Valinta riippuu tilanteesta, aiheesta, tarkoituksesta, vastaanottajasta ja tarkoituksenmukaisten kielimuotojen mahdollisuudesta. Asiantuntijuus kehittyy vuorovaikutuksessa tekstin vastaanottajien kanssa, mutta tekstin asiantuntija on sen kirjoittaja. Kirjoittaminen on myös vaikuttamista ja sosiopoliittista toimintaa, jonka avulla muokataan olemassa olevaa tietoa ja luodaan uutta. Tekstiä tuottamalla siirretään tietoja, näkemyksiä ja ideologioita.

Yhteisö kehittää kieltä

Mikään kieli ei kehity itsekseen, vaan kieltä kehittävät sen käyttäjät. Eri tieteenaloilla on huolehdittava siitä, ettei alan tieto jää vain erityiskielten osaajien käyttöön, vaan se soveltuvin osin saavuttaa myös koko kieliyhteisön. Sotatieteissä se merkitsee yleensä englanninkielisten erikoiskäsitteiden ja ilmaisu rakenteiden sovittamista kotimaisiin kieliin. Voidakseen kehittää kieltä ja tuottaa kieleen uusia elinkelpoisia ilmauksia asiantuntijalla täytyy olla tietoa oman, toisen kotimaisen ja vieraan kielen yhteyksistä ja eroista. Asiantuntijan tekstitaitoihin kuuluu myös taito siirtää asiantuntijuus osaksi erityisalan sisäistä ja yhteiskunnallista keskustelua sekä päätöksentekoa.

Olennaista on osata keskustella sekä omista että muiden teksteistä ja niiden ilmaisuvalinnoista.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojakson edellytyksenä on, että opiskelija hallitsee – tai opintojakson aikana opiskelee itsenäisesti – keskeisimmät perustekstitaidot: opiskelija osaa laatia juoneltaan loogisen ja kappaleista rakennetun tekstin ja tuntee asiaylläisen tekstin piirteet. Itseopiskeluvälineenä käytetään kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkosivustoa, joka toimii myös kielen asiantuntijan tiedotuskanavana. Kirjoitusviestinnän opintojakson aikana opiskelijalta edellytetään osallistumista pääaineen tieteenalan metodioptintoihin ja kandidaatintutkielmaprosessin ohjaukseen. Opiskelijan tulee perehtyä sekä Maanpuolustuskorkeakoulun yleiseen opinnäyteohjeeseen että tieteenalakohtaisiin kandidaatintutkielmaa ja viittaustekniikkaa koskeviin ohjeisiin.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Integroitu toteutus

Kirjoitusviestinnän opintojakso integroidaan, eli sisällytetään, sekä yliopisto-opiskeluun ja tieteellisen tutkimuksen perusteisiin johdattaviin yleisopinnojaksiin että opiskelijan pääaineen kandidaatintutkielmaprosessiin ja tutkielmaseminaareihin. Opintojakso toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjauksena, ja se kestää koko kandidaattiopintojen ajan. Tutkielmaprosessissa opiskelija saa tekstin- ja kielenhuollonohjausta omasta tutkielmatekstistään tai muusta ohjausprosessiin sisältyvästä kirjoitelmasta. Tutkielmaprosessin viimeiseen seminaariin integroidaan myös riittävää kieli- ja tekstitaitoa osoittava kandidaatintutkimon kypsyysnäyte. Kirjoitusviestinnän ohjauksen ja kypsyysnäytteiden toteutuksen yksityiskohdat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten kandidaatintutkielmien ja seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa. Toteutukset voivat vaihdella ainelaitoksittain tai tieteenaloittain.

Toteutusehdotuksia:

- Johdatus yliopisto-opiskeluun -opintojaksoon (Y01_2010) sisällytetään tekstitaitojen itsearviointitehtävä.
- Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet -opintojaksoon (Y02) sisällytetään opintojakson johdanto ja tekstitaitojen perusteet.
- Tutkimus- tai työsuunnitelmaa käsittelevään seminaariin sisällytetään tekstitaitojen ohjausta ja itsearviointia.
- Tutkimus- tai työsuunnitelmaa käsittelevään seminaariin sisällytetään henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.
- Tutkielmatekstiä käsittelevään seminaariin sisällytetään henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.
- Viimeiseen tutkimusseminaariin sisällytetään kypsyysnäyte.

Opiskelijan toiminta

Opiskelijalle kirjoitusviestinnän opintojakso on keino laatia kieleltään sujuva tutkielma, osoittaa riittävä kieli- ja tekstitaitonsa kypsyysnäytteessä ja saavuttaa tutkintovaatimuksissa ja upseerin kielitaidosta annetussa asetuksessa määritelty suomen kielen taito. Opintojakson suoritus edellyttää opiskelijalta sekä tieteenalan että kirjoitusviestinnän ohjauksen ja tekstipalautteiden monipuolista hyödyntämistä ja tekstien itsenäistä muokkausta. Opiskelijalta edellytetään tekstin- ja kielenhuollon taitojen itseopiskelua kirjoitusviestinnän verkkotyötilan avulla.

Tieteenalan asiantuntijan toiminta

Tutkimuskoulutuksessa tieteenalan ohjaaja perehdyttää opiskelijan tieteelliseen kirjoittamisen prosesseihin ja tieteenalan tekstien konventioihin. Tieteenalojen tutkimuskouluttajat ja tutkielmien ohjaajat voivat toimia myös kirjoitusviestinnän taitojen ohjaajina. Edellytyksenä on, että tieteenalan asiantuntija hallitsee asiatyylisen tieteellisen tekstin ja yleisen kielenhuollon periaatteet sekä alansa tieteellisen tekstin konventiot. Ohjaajan ei siis tarvitse olla kielen asiantuntija, mutta kirjoitusviestinnän toteutus kannattaa suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä kielen asiantuntijan kanssa.

Kielen asiantuntijan toiminta

Kielen asiantuntijan toteuttama tekstin- ja kielenhuollonohjaus perustuu opiskelijan tekstitaitojen itsearviointiin, kirjoittajakuvaan, joka on lyhyt asiatyylinen tekstinkäsittelyohjelmalla laadittu Minä kirjoittajana -kirjoitelma. Kirjoitelmat laaditaan yliopisto-opintoihin johdattavalla opintojaksolla ja niitä voidaan täydentää tutkimuskoulutuksen aikana. Jokainen opiskelija laatii tekstinsä itsenäisesti. Kirjoittajakuvista annetaan palautetta kirjallisesti ja henkilökohtaisesti esimerkiksi ensimmäisen tutkielmatekstipalautteen yhteydessä. Tekstejä käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti.

Opintojakso käynnistetään tutkimuskoulutuksen alussa johdantoluennolla ja/tai lähiopetuksessa, joka pidetään osana tutkimuskoulutusta ja/tai seminaaria. Siinä sovitaan ohjauksen tavoitteista ja keinoista ja perehdytään tieteelliseen asiatyyliin ja tekstin- ja kielenhuollon työkaluihin. Toivottavaa on, että ohjaukseen osallistuu myös tieteenalan ohjaaja tai ohjaajia. Lähiopetusta ja tekstityöpajoja järjestetään tieteenalaa edustavan ainelaitoksen tai ohjattavien toivomuksesta ja resurssien mukaan. Kirjoitusviestinnän ohjaus toteutetaan siten, että seminaarin päätteeksi jokainen opiskelija valitsee tekstistään osion, jota hän asiantuntijoiden opastamana työstää tekstinkäsittelyohjelmalla. On suotavaa, että samaan aikaan opiskelijoilla on mahdollisuus keskustella teksteistä myös tieteenalan ohjaajan tai ohjaajien kanssa. Lisäksi ohjauksessa hyödynnetään vertaistyöskentelyä.

Resurssien mukaan tekstejä voidaan toimittaa kielen asiantuntijan kommentointia varten etukäteen niin sanottuun Tekstipajaan. Kirjoittajan valitsemat tekstinkohdat kommentoidaan Kirjoittajan työkalupakin (<http://www.kieliljelppi.fi/tyokalupakki>) asiasanojen avulla. Tekstin muokkaus on aina kir-

joittajan tehtävä. Kommentoituja tekstejä voi työstää myös sovittuna aikana kielen asiantuntijan vastaanotolla. Suositeltavaa on, että opiskelija saa kielen asiantuntijan palautetta esimerkiksi tutkielmansa johdannosta, jostakin käsitteilyluvusta, päätelmästä tai tiivistelmästä. Tekstinohjaukseen riittää opiskelijan valitsema tekstikokonaisuus, johon liitetään koko työn senhetkinen otsikko ja dispositio. Tekstipalautteen kohteeksi valitaan joko viimeistely tai ongelmalliselta vaikuttava tekstinkohta.

Tekstipalautte annetaan kirjallisesti siten, että tekstin ansiot ja keskeiset kehennusehdotukset kootaan palautesaatteeseen ja kielenhuoltoseikat esitetään tekstikommentteina. Kirjallisen palautteen avulla sekä kirjoittaja että ohjaaja voivat kiinnittää huomiota tekstitaitojen vahvuuksiin ja ongelma-kohtiin. Kirjallinen palaute mahdollistaa myös sen, että opiskelija voi hyödyntää palautetta koko tutkielmatekstinsä muokkauksessa ja viimeistelyssä ja ohjaaja puolestaan sekä tutkielman ohjauksessa että arvioinnissa. Suositeltavaa on, että tekstipalautteet ovat sekä opiskelijoiden että ohjaajien hyödynnettävissä. Jos tutkielmien ohjauksessa käytetään verkkotyötilaa, kirjalliset tekstipalautteet kootaan sinne. Jos verkkoa ei käytetä, on huolehdittava siitä, että tekstipalautteet päätyvät sekä opiskelijoille että ohjaajille ja tarvittaessa myös opponenteille.

Tutkielman kielenä muu kuin suomi

Jos opiskelija laatii tutkielmansa jollakin muulla kielellä kuin suomeksi, opintojakson suorituksesta sovitaan opiskelijan, tutkielmanohjaajan ja toisen kotimaisen tai vieraan kielen asiantuntijan kanssa. Toteutus räätälöidään tapauskohtaisesti. Opiskelijaa ohjataan vertailemaan vieraskielistä ja suomenkielistä tieteellistä tekstiä. Vieraskielisiin tieteellisiin teksteihin laaditaan suomenkielinen tiivistelmä. Kypsyysnäyte suoritetaan aina opiskelijan koulusivistyskielellä, joka usein on opiskelijan äidinkieli.

Toteutuspaikka

Kirjoitusviestinnän opintojakso toteutetaan monimuoto-opiskeluna. Itseopiskelu- ja ohjauspaikkana toimii kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila. Lisäksi opiskelijoita palvelee suomen kielen kieliasiantuntijan Tekstipaja.

Opintojaksoon johdattavat osiot toteutetaan luento- ja lähiopetuksena, joka integroidaan Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettaviin opintojaksoihin Johdatus yliopisto-opiskeluun (Y01_2010) ja Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (Y02). Tieteenalojen tutkielmaseminaareihin tai vastaaviin integroitu kirjoitusviestinnän ohjaus voidaan toteuttaa seminaariviikoilla järjestettävänä lähiopetuksena, tekstityöpajana ja/tai seminaaria seuraavana etäohjauksena, jolloin opiskelija saa henkilökohtaisena tekstipalautetta ja ohjausta sähköpostin tai verkkotyötilan välityksellä. Tarvittaessa tekstityöpajoja voidaan järjestää puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan kandidaattiopintojen aikana siten, että johdanto ja tekstitaiteiden itsearviointi toteutetaan ensimmäisen ja toisen opintovuoden syyslukukaudella ja tekstien ohjaus sekä toisen opintovuoden kevätlukukaudella että kolmannen opintovuoden aikana. Viimeiseen tutkielmaseminaariin ja kirjoitusviestinnän ohjaukseen integroitu kypsyysnäyte toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden kevätlukukaudella tammi-helmikuussa. Toteutusajankohdat voivat vaihdella ainelaitoksittain ja tieteenaloittain.

Vastuutaho

Vastuu opintojakson toteuttamisesta on tutkimuskoulutusta, tutkimusseminareja ja tutkielmien ohjausta järjestävällä ainelaitoksella tai vastaavalla sekä Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksessa toimivalla kielen ja kirjoitusviestinnän asiantuntijalla. Tieteenalakohtaisten konventioiden ohjausvastuu on tieteenalan edustajilla. Toteutus suunnitellaan, aikataulutetaan ja toteutetaan tieteenalojen edustajien ja kielten asiantuntijoiden yhteistyönä, ja toteutukset voivat vaihdella ainelaitoksittain tai tieteenaloittain.

Opiskelumateriaalina käytetään

- tieteellisen tutkimuksen oppaita
- tieteenalakohtaisia tutkimusoppaita ja opinnäyteohjeita
- tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaita
- tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökaluja ja oppaita
- tieteenalan ja kielen asiantuntijoiden palautetta.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso arvioidaan tutkielman arvioinnin yhteydessä joko suoritetuksi tai täydennettäväksi. Opintojakso on suoritettu, kun opiskelijan tutkielma on hyväksytty ja hän on

- osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen
- työstänyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset
- hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tutkielmassaan.

Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, opintojakso arvioidaan täydennettäväksi. Täydentäminen katsotaan suoritetuksi, kun sisällönohjaaja on hyväksynyt tutkielman.

Opintojakso arvioidaan joko hyväksytyksi eli suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (T).

Palaute

Opintojaksosta kerätään palautetta opiskelijoilta, toteutukseen osallistuneilta ohjaajilta ja opiskelijoiden opinnäyteohjaajilta, jotka saavat kirjalliset teks-

tipalautteet käyttöönsä. Kirjallista sekä sanallista että numeerista opiskelijapalautetta kerätään integroitujen toteutusten isäntäopintojaksoilta. Lisäksi kielen asiantuntija kerää välitöntä opiskelijapalautetta tekstien ohjauksen sisällöstä ja tekstipalautetyökaluista. Palautteet analysoidaan seuraavan vuoden opintojakson suunnittelua varten.

Y03B Skriftlig kommunikation 2 sp

Planering av studieavsnitt

Inlärnings syn

För att utveckla textkompetens behövs en skriv-, bearbetnings- och bedömningsprocess, där responsgivaren känner skribentens skribentprofil, hans eller hennes färdigheter som skribent och målet för skrivprocessen. Med skribentprofil avses den uppfattning som skribenten har om sina färdigheter som läsare, skribent och resposnmottagare. Skribentprofilen fungerar som ett pålitligt verktyg i skrivhandledningen.

Analys av studerande

Studeranden bearbetar sina starka och svaga sidor och utarbetar en för texten ändamålsenlig utvecklingsplan. Med hjälp av skribentprofilen kan handledaren beakta de speciella behov skribenten har när det gäller t.ex. olika svårigheter att lära sig skriva eller att försöka undvika påverkan från det andra inhemska språket.

Mål

Studeranden ska självständigt kunna utveckla sina färdigheter att skriva texter i sakprosastil och vetenskaplig stil. Han eller hon ska kunna utnyttja respons och skribentverktyg.

Studeranden når sådana färdigheter i modersmålet som behövs inom det egna vetenskapsområdet och i mognadsprovet.

Innehåll

- Centralt sakinnehåll:
- skribentprofil eller självvärdering av textkompetens
- skrivandet som process
- stil
- text- och språkvård
- utnyttjande av respons
- självständigt utvecklande av textkompetensen
- den vetenskapliga textens konventioner.

En text i sakprosastil ska vara:

- ändamålsenlig, klar och förståelig
- koncis, sammanhängande, logiskt uppbyggd
- entydig när det gäller ordval och ha en klar meningsbyggnad
- precis och logiskt resonerande
- illustrerad med tabeller och figurer
- språkriktig, dvs. följa stil- och grammatikregler
- språktekniskt korrekt.

Anknytning till arbetslivet

Textkompetens utvecklar tänkandet

Att visa och förmedla kunnande förutsätter ändamålsenlig textkompetens.

I olika situationer och till olika mottagare skriver man på olika sätt. Man använder olika stilarter och språkliga former för att skapa växelverkan med varandra. Skribenten är sakkunnig. Att skriva betyder också att påverka. Man skapar ny information och förmedlar åsikter och ideologier.

Språket utvecklas genom användning

Inget språk utvecklas utan användare. Språket eller åtminstone en del av det förändras hela tiden. Inom olika vetenskapsområden måste man se till att den nya informationen når också studerande, övriga intresserade och hela språkgemenskapen. För att kunna utveckla språket och producera nya uttryck måste man som expert ha kunskap om likheter och olikheter mellan det egna språket, det andra inhemska språket och främmande språk.

Krav på förkunskaper

► En förutsättning för studieavsnittet i skriftlig kommunikation är att studeranden behärskar – eller lär sig självständigt under studieavsnittet – den textkompetens som är mest central: studeranden kan skriva en logisk text med styckeindelning och känna igen de drag som en sakprosatext förutsätter. Som självstudiematerial används webbsidor. Webbsidorna fungerar också som informationskanal för språkexperten. Under studieavsnittet för skriftlig kommunikation förutsätts att studeranden deltar i vetenskapliga metodologistudier i huvudämnet och i handledningen av kandidatstudier. Studeranden ska bekanta sig med Försvarshögskolans allmänna anvisningar för lärdomsprov och med anvisningar som gäller kandidatavhandling och användning av fotnoter.

Genomförande av studieavsnitt

Undervisnings- och studiemetoder

Integrerat genomförande

Studieavsnittet i skriftlig kommunikation integreras både i allmänna studier som leder till universitetsstudier och i grunder i vetenskaplig forskning och i kandidatavhandlingsprocessen och seminarier. Studieavsnittet genomförs i form av handledning i grupp eller individuell handledning som pågår hela tiden under kandidatstudierna.

Studerandens roll

I avhandlingsprocessen får studeranden handledning i text- och språkvård för avhandlingstexten eller någon annan text som ingår i handledningsprocessen. Mognadsprovet, som hör till kandidatexamen och visar tillräcklig språk- och textkompetens, integreras i det sista seminarier under avhandlingsprocessen. Detaljerna i handledningen för skriftlig kommunikation och ordnandet av mognadsprov beskrivs i pedagogiska manuskript. När det ordnas kan variera beroende på ämnesinstitution och vetenskapsgren. Studeranden ska skriva en lättläst och tydlig avhandling, visa tillräcklig text- och språkkompetens i mognadsprovet och nå sådan språkkompetens i modersmålet som beskrivs i

examensfordringarna och i förordningen om språkkunskaper för officerare. Studeranden ska utnyttja den respons han eller hon har fått i skriftlig kommunikation och handledning inom den egna vetenskapsgrenen. Det förutsätts att studeranden bekantar sig självständigt med text- och språkvård med hjälp av webbsidorna i skriftlig kommunikation.

Plats för genomförande

Studieavsnittet för skriftlig kommunikation genomförs som flerformsstudier. Webbsidorna för skriftlig kommunikation och vetenskapligt skrivande fungerar som plats för självstudier och handledning. Studeranden kan också utnyttja en så kallad *tekstipaja (textverkstad)* som uppdateras av en språkexpert.

Handledningen under studieavsnittet genomförs som föreläsningar och närstudier, som integreras i studieavsnittet *Johdatus yliopisto-opiskeluun (Y01_2010)* och *Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (Y02)*.

Handledning i skriftlig kommunikation kan genomföras som närstudier, textverkstad och/eller distanshandledning, där studeranden får personlig respons och handledning med hjälp av e-post eller i nätomgivning. Man kan arrangera textverkstäder också i försvarsgrens- och vapenslagsskolorna och sektorernas skolor.

Tidpunkt för genomförande

Studieavsnittet utförs under kandidatstudierna så att introduktionen och självvärderingen av textkompetensen genomförs under det första och andra studieårets hösttermin. Handledningen av texter genomförs både under det andra läsårets vårtermin och under det tredje läsåret. Mognadsprovet ordnas under det tredje läsårets vårtermin, i januari–februari. Tiderna kan variera beroende på ämnesinstitution och vetenskapsgren.

Ansvarsfördelning

Den institution som arrangerar forskarutbildning, forskarseminarier och handledning av avhandlingar samt den språkexpert som arbetar på institutionen för ledarskap och militärpedagogik är ansvariga för studieavsnittet. Vetenskapsgrenarnas representanter bär ansvaret för konventionerna inom olika vetenskapsgrenar.

Studiematerial

Som studiematerial används:

- handböcker i vetenskaplig forskning
- forskningshandböcker för olika vetenskapsgrenar och anvisningar för läroprovet
- handböcker i vetenskapligt skrivande och skriftlig kommunikation
- webbverktyg och handböcker i text- och språkvård
- respons från den aktuella vetenskapsgrenen och från språkexperter.

Bedömning av studieavsnitt och respons

Bedömning

Studieavsnittet bedöms i samband med avhandlingen som *avklarat* eller *kräver komplettering*. Studieavsnittet är avklarat när studerandens avhandling har godkänts och när han eller hon har

- tagit del i forskarutbildningen
- skrivit färdigt texterna som ingår i forskarutbildningen
- utnyttjat den respons som experterna har givit.

Om avhandlingen inte kan godkännas bedöms studieavsnittet *kräver komplettering*. Avhandlingen har blivit kompletterad när ämneshandledaren har godkänt avhandlingen.

Studieavsnittet bedöms antingen som *godkänt* eller *avklarat* (S) eller *kräver komplettering* (T).

Respons

Studerandena, handledarna och lärdomsprovhandledarna ger respons. Dessutom samlar språkexperten in direkt respons från texthandledningen och om responsverktygen. Responsen analyseras för att man ska kunna planera följande års studieavsnitt.

Y04R Ruotsi toisena kotimaisena kielenä 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso auttaa opiskelijoita kehittämään sekä yleis- että ammattikielen taitojaan. Tärkeintä on sosiaalisen vuorovaikutuksen toimiminen ja viestin perille saaminen, eivät niinkään kieliopillisesti virheettömät tuotokset.

Opiskelija-analyysi

Opiskelija-analyysi suoritetaan itseohjautuvassa kieliohjelmassa olevan tasokokeen avulla. Tasokoe mittaa opiskelijan taitoa eurooppalaisen viitekehysten arviointiasteikon mukaan (A1-C2). Kurssin taso on eurooppalaisen viitekehysten mukaan B1, mikä tarkoittaa, että opiskelija on suorittanut vähintään peruskoulutuksen yläkoulun ja toisen asteen (lukio tai ammattiopetus) ruotsin kielen opintokokonaisuuden tai hankkinut vastaavat taidot muualla. Mikäli opiskelija ei ole saavuttanut tasoa B1, on tarkoitus, että hän saavuttaa tason itseohjautuvan kieliohjelman avulla syyslukukauden kuluessa ennen varsinaisen lähiopetusjakson alkua.

Oppimistavoite

Osallistujat pystyvät kurssin käytyään ymmärtämään sekä yleiskielen että oman ammattialansa puhuttua ja kirjoitettua ruotsin kieltä, pystyvät keskustelemaan yleisistä ja alansa liittyvistä aiheista ja osaavat käyttää kieltä kirjallisesti alansa työtehtävissä. Tämä tutkivan oppimisen mukainen tavoite saavutetaan osallistumalla tuntityöskentelyyn ja suorittamalla kurssin aikana sekä suullisia että kirjallisia ammatti- ja tilannekohtaisia tehtäviä lähiopetusena (32 t) sekä omatoimisena työskentelynä (n. 22 t). Ennen kandidaattiopintojen päättymistä opiskelijan tulee osoittaa suomen ja ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito, josta määrätään laissa (424/2003), valtioneuvoston asetuksessa suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa (481/2003) sekä valtioneuvoston asetuksessa upseerin suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista (9/2004). Ruotsin kielen kirjallinen ja suullinen taito osoitetaan kurssiin kuuluvassa loppukokeessa, jonka taso (Eurooppalaisessa viitekehyksessä vähintään B1) vastaa valtionhallinnon tasovaatimusta.

Sisältö

Kurssilla käsitellään tarkoituksenmukaista suullista ja kirjallista ammattiviestintää: puhelintilanteita, oman alan ajankohtaisista asioista kertomista/keskustelemista (esim. mediassa), kokoustilanteita, puolustusvoimien edustus-tehtäviä (juhlia, vieraiden vastaanottamista ja kansainvälisiä epämuodollisia tilanteita), sähköpostien vastaanottamista ja niihin vastaamista, tilaisuuksien järjestämistä.

Opintojakso koostuu itseohjautuvasta osiosta, kirjallisen taidon osiosta ja suullisen taidon osiosta.

Kurssi sisältää alaan liittyvien tekstien käsittelyä, kieliopillisten rakenteiden harjoittelua ja kirjallisten sekä suullisten esitysten laatimista. Kuullunymmärtämis- ja keskusteluharjoituksia. Perusasioiden kertaus suoritetaan verkko-opintoina. Kurssi tukee itsenäistä opiskelua ja oppimaan oppimista. Lähiopetus jakautuu kahteen 16 tunnin osaan, joista toisessa keskitytään enemmän kirjallisiin ja kielen rakenteisiin liittyviin tavoitteisiin, kun taas toisessa keskitytään enemmän puheviestintään. Kurssin aikana työtetään yksitellen ja erikokoisissa ryhmissä puhuttuja ja kirjallisia alustuksia. Eri-laisten sosiaalisten tilanteiden havainnollistamiseksi käytetään keinona mm. interaktiivista draamaa (haastatteluja, mallikeskusteluja, lyhyitä esityksiä). Mahdollisuuksien mukaan kurssilla integroidaan kielellinen sisältö ja muita oppiaineita. Tällä tavalla ruotsin kieli konkretisoituu viestintäkeinona eikä ainoastaan oppiaineena.

Työelämäyhteydet

Toisen kotimaisen kielen ydinaines tähtää kielitaitoon, jolla opiskelija selviää normaaleista arkipäivän tilanteista työelämässä ja yhteiskunnassa sekä pystyy hyödyntämään ruotsinkielistä oman alan ammattikirjallisuutta ja kartuttamaan kielitaitoaan itsenäisesti.

Esitietovaatimukset

- ▶ Peruskoulutuksen yläkoulun ja toisen asteen (lukio tai ammattiopetus) ruotsin kielen opintokokonaisuus tai muualta hankitut vastaavat taidot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelija osallistuu opintokokonaisuuteen (3 op), joka koostuu

- itseohjautuvasta kieliohjelmasta (suoritetaan syyslukukaudella)
- kirjallisen taidon kurssista (sijoittuu kevätlukukaudelle)
- suullisen taidon kurssista (sijoittuu kevätlukukaudelle).

Kirjallisen ja suullisen taidon kurssien hyväksytyt suorittaminen edellyttää aktiivista läsnäoloa, annettujen tehtävien tekemistä sekä loppukokeen suorittamista. Loppututkinnon voi uusia kerran ilman pakollista lisäopetusta. Lisäopetukseen osallistutaan opettajan kanssa erikseen sovitulla tavalla. Sen jälkeen on mahdollista osallistua uudestaan loppututkintoon. Opiskelija, joka on saavuttanut ylioppilastutkinnon ruotsi toisena kotimaisena kielenä -kokeessa arvosanan laudatur tai eximia cum laude approbatur on oikeutettu osallistumaan suoraan opintoihin sisältyvään tutkintoon. Opiskelijan, joka ei ole vielä saavuttanut tutkinnon vaatimaa taitotasoa on osallistuttava ruotsin kielen kurssiin kandidaattivaiheessa.

Sotatieteiden kandidaatin opintojen yhteydessä suoritettavilla toisen kotimaisen kielen opinnoilla voidaan osoittaa vain joko tyydyttävä tai hyvä kielitaito. Erinomaisen kielitaitonsa (Eurooppalaisen viitekehyksen taitotason C2) opiskelija voi osoittaa osallistumalla valtionhallinnon kielitutkintoon,

jonka ottaa vastaan kielitutkintolautakunta. Lisätietoja on Opetushallituksen verkkosivuilla (www.oph.fi). Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon tai sitä korvaavan kurssin jossakin toisessa korkeakoulussa tai yliopistossa, tulee hänen tämän lisäksi osoittaa ammattikielen hallinta ruotsinkielien opettajan kanssa sovitulla tavalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syys- ja kevätlukukaudet (SK).

Vastuutaho

Ruotsin kielen lehtori/ Kielikeskus

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opettajan laatima materiaali, itseopiskelukurssi Koulutusportaalissa
- Oheiskirjallisuus: ruotsinkielinen ammattikirjallisuus, alan julkaisut, Hufvudstadsbladet ym.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Suulliset ja kirjalliset taidot arvioidaan erikseen lain (424/2003) ja asetusten (481/2003 ja 9/2004) mukaan asteikolla hyvä – tyydyttävä – hylätty. Valta-kunnallisten ns. KORU-kriteerien (Korkeakoulujen ruotsin kielen suoritus-ten yhteismitallisuuden kehittäminen) mukaisesti kurssilla ei voida käyttää jatkuvaa arviointia, vaan kurssin arviointi suoritetaan erillisillä kirjallisilla ja suullisilla kokeilla. Arvosanan tyydyttävä saavuttamiseksi opiskelijan tulee kummassakin kokeessa osoittaa osaavansa viestiä pääosin ymmärrettävästi rutiininomaisissa työelämän yleisissä ja alakohtaisissa tilanteissa.

Ruotsin kielen suullinen ja kirjallinen kielitaito testataan erikseen ja arvioidaan ns. KORU-suositusten mukaan (Elsinen & Juurakko-Paavola: Korkeakouluopiskelijoiden ruotsin kielen taidon arviointi. Hämeenlinna 2006). Arvioinnissa noudatetaan yleiseurooppalaisen viitekehyksen perusteita. Suullinen ja kirjallinen taito arvioidaan erikseen arvosanoilla hyvä tai tyydyttävä.

Palaute

Opintojakson lopussa otetaan kirjallinen kurssipalaute, jossa opiskelijat voivat arvioida opintojakson mm. aihepiireineen, sisältöineen sekä opiskelumenetelmineen asteikolla 0,0-5,0.

Y04S Suomi toisena kotimaisena kielenä 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Toisena kotimaisen kielenä opiskeltavan suomen kielen taidon kehittyminen edellyttää monipuolista puhe- ja kirjoitusviestinnän taitojen arviointi- ja ohjausprosessia, jossa ohjaaja tuntee oppijan kieli- ja viestintätaidon opintojen alkaessa. Se tarkoittaa oppijan aiempiin kielenkäyttökokemuksiin ja oppijalähtöiseen itsearviointiin perustuvaa käsitystä siitä, millaisena suomen kielen käyttäjänä, puheen ja tekstin ymmärtäjänä, puheviestijänä, tekstintuottajana sekä kieli- ja viestintätaidon ohjauksen palautteen hyödyntäjänä kirjoittaja itseään pitää. Ohjauksessa ja arvioinnissa noudatetaan Eurooppalaisen viitekehyksen mukaisia periaatteita.

Opiskelija-analyysi

Maanpuolustuskorkeakoulun opetuskieli on suomi. Suomi toisena kotimaisena kielenä -opiskelijoita aloittaa vuosittain 2–6. Suurin osa heistä käyttää äidinkielenään ruotsia – tai se on ollut oppijan koulusivistyskieli – ja monia heistä voi pitää kaksikielisinä. Opiskelijoiden suomen kielen taidoissa on kuitenkin eroja: puheviestintä sujuu yleensä vaivatta, mutta tekstitaidoissa, varsinkin tekstintuottamisessa, on usein puutteita. Ongelmat voivat tulla esiin vasta opintojen edetessä, sillä esimerkiksi pääsykokeiden aineistotehtävän voi laatia ruotsiksi.

Viestijäkuva hahmotettaessa on olennaista kiinnittää huomiota opiskelijan tekstitaitojen kehittämisen tarpeisiin ja ohjaamisen erityistarpeisiin, esimerkiksi oppimistyyliin, tekstinlaatumisen harjaantuneisuuteen tai harjaantumattomuuteen sekä kaksi- tai rinnakkaiskielisyysvaikutuksiin. Harjaantuminen näkyy esimerkiksi kielen rakenteen hallinnassa, asiatyylin tai alakohtaisen erikoiskielen käytössä, tekstin- ja kielenhuollossa ja sen apuvälineiden hyödyntämisessä, kielitekniikassa tai tekstinkäsittelytaidoissa. Harjaantumattomuuteen voi liittyä hahmottamis- ja kirjoittamisvaikeuksia.

Oppimistavoite

Upseeri tarvitsee sujuvaa suomen kielen taitoa sekä opinnoissaan että työelämässään. Opintojakson tavoitteena on, että

- opiskelija ymmärtää ammattialansa puhuttua ja kirjoitettua suomea
- pystyy keskustelemaan alansa liittyvistä ja yleisistä yhteiskunnallisista aiheista
- osaa käyttää tarkoituksenmukaista kieltä alansa työtehtävissä ja erilaisissa viestintätilanteissa
- osaa hyödyntää viestinnän apuvälineitä ja itsenäisesti kehittää asiatyylisen viestinnän taitojaan.
- Opiskelija saavuttaa Eurooppalaisen viitekehyksen mukaisen suomen kielen taitotason B1 (tyytyttävä) tai B2, C1 (hyvä). Osoittaakseen upseerien suomen ja ruotsin kielen taitoa koskevista kelpoisuusvaatimuksista annetun valtioneuvoston asetuksen (9/2004) mukaisen suomi toisena kotimai-

senä kielenä -taitonsa opiskelijan tulee saavuttaa vähintään taitotaso B1, joka vastaa valtionhallinnon tasovaatimusta.

Sisältö

Opintojaksossa perehdytään puhutun ja kirjoitetun suomen kielen asiatyylin perusteisiin sekä tekstin- ja kielenhuollon työkaluihin. Puheviestinnän taitoja ohjataan osana opiskelijan sisältöaineen opintoja. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja kandidaatintutkimuksen laatimista. Keskeiset asiasisällöt ovat

- kieli- ja viestintätaitojen itsearviointi
- kirjoittaminen prosessina
- asiatyyli
- tekstipalautteen hyödyntäminen
- tekstitaitojen itsenäinen kehittäminen
- tieteellisen tekstin konventiot.

Opintojakso koostuu kolmesta jaksosta:

- kielitaidon itsearviointi ja itsenäinen kehittäminen (1 op.)
- tekstitaidot ja kirjoittaminen prosessina (1 op.)
- ammattikieli ja puheviestintä (1 op.)

Työelämäyhteydet

Tekstitaidot kehittävät ajattelua

Viestinnässä käytettävät kielet, välineet ja tilanteet edellyttävät monipuolisia viestintätaitoja. Monissa työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa laaditaan tekstejä, ja kirjoittamisesta on tullut yksi keskeisistä välineistä, joiden avulla osoitetaan osaamista. Osaamisen osoittaminen ja välittäminen edellyttävät tarkoituksenmukaisia tekstitaitoja, koska tekstien laatiminen on ajattelun saattamista sanalliseen muotoon.

Eri tilanteissa ja eri vastaanottajille kirjoitetaan eri tavoin, tekstilajein, tyylein ja kielimuodoin. Valinta riippuu tilanteesta, aiheesta, tarkoituksesta, vastaanottajasta ja tarkoituksenmukaisten kielimuotojen mahdollisuudesta. Asian-tuntijuus kehittyy vuorovaikutuksessa tekstin vastaanottajien kanssa, mutta tekstin asiantuntija on sen tuottaja. Kirjoittaminen on myös vaikuttamista ja sosiopoliittista toimintaa, jonka avulla muokataan olemassa olevaa tietoa ja luodaan uutta. Tekstiä tuottamalla siirretään tietoja, näkemyksiä ja ideo- logioita.

Yhteisö kehittää kieltä

Mikään kieli ei kehity itselleen, vaan kieltä kehittävät sen käyttäjät. Eri tie- teenaloilla on huolehdittava siitä, ettei alan tieto jää vain erityiskielten osaa- jien käyttöön, vaan se soveltuvin osin saavuttaa myös koko kieliyhteisön. Sotatieteissä se merkitsee yleensä englanninkielisten erikoiskäsitteiden ja ilmaisurakenteiden sovittamista kotimaisiin kieliin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Suomi toisena kotimaisena kielenä -opintojakson edellytyksenä on, että

opiskelija hallitsee – tai opintojakson aikana opiskelee itsenäisesti – keskeisimmän suomen peruskieliopin ja hänellä on esimerkiksi äidinkielellään hankitut perustekstitaidot: opiskelija osaa laatia juoneltaan loogisen ja kappaleista rakennetun tekstin. Itseopiskeluvälineenä käytetään kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkosivustoa, joka toimii myös kielen asiantuntijan tiedotuskanavana.

- ▶ Opintojakson aikana opiskelijalta edellytetään osallistumista pääaineen tieteenalan metodiopintoihin ja kandidaatintutkielmaproessin ohjaukseen. Opiskelijan tulee perehtyä sekä Maanpuolustuskorkeakoulun yleiseen opinnäyteohjeeseen että tieteenalakohtaisiin kandidaatintutkielmaa ja viittaustekniikkaa koskeviin ohjeisiin.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Integroitu toteutus

Opintojakso integroidaan, eli sisällytetään, sekä yliopisto-opiskeluun ja tieteellisen tutkimuksen perusteisiin johdattaviin yleisopintojaksoihin että opiskelijan pääaineen kandidaatintutkielmaproessiin ja tutkielmaseminaareihin. Opintojakso toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjauksena, ja se kestää koko kandidaattiopintojen ajan. Tutkielmaprosessissa opiskelija saa tekstinojhausta omasta tutkielmatekstistään tai muusta ohjausprosessiin sisältyvästä kirjoitelmasta, esseestä tai artikkelista, jos opiskelija laatii tutkielmansa muulla kielellä kuin suomeksi. Huomattakoon, että tutkielmaproessin viimeiseen seminaariin integroidaan myös riittävää kieli- ja tekstitaitoa osoittava kandidaatintutkimon kypsyysnäyte, jonka opiskelija laatii koulusivistyskielellään, eli usein äidinkielellään.

Toteutus:

- Johdatus yliopisto-opiskeluun -opintojaksoon (Y01_2010) sisällytetään kieli- ja viestintätaitojen itsearviointitehtävä.
- Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet -opintojaksoon (Y02) sisällytetään opintojakson johdanto ja tekstitaitojen perusteet.
- Työskentely käynnistetään ja sitä ohjataan opiskelijan ja ohjaajan välisissä tapaamisissa ja ohjauskeskusteluissa.
- Tutkimus- tai työsuunnitelmaa käsittelevään seminaariin sisällytetään tekstitaitojen ohjausta ja itsearviointia.
- Tutkimus- tai työsuunnitelmaa käsittelevään seminaariin sisällytetään henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.
- Tutkielmatekstiä käsittelevään seminaariin sisällytetään henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.

Opiskelijan toiminta

Opiskelijalle suomi toisena kotimaisena kielenä -opintojakso on keino saavuttaa tutkintovaatimuksissa ja upseerin kielitaidosta annetussa asetuksessa

määritely suomen kielen taito. Lisäksi se on keino laatia kieleltään sujuva tutkielma, mikäli tutkielman kielenä on suomi. Opintojakson suoritus edellyttää opiskelijalta sekä tieteenalan että tekstitaitojen ohjauksen ja palautteiden hyödyntämistä ja tekstien itsenäistä muokkausta. Opiskelijalta edellytetään tekstitaitojen itseopiskelua kirjoitusviestinnän verkkotyötilan avulla.

Kielen asiantuntijan toiminta

Kielen asiantuntijan toteuttama ohjaus perustuu opiskelijan kieli- ja viestintätaidon itsearviointiin, joka on lyhyt asiatyylinen tekstinkäsittelyohjelmalla laadittu Minä kirjoittajana -kirjoitelma. Kirjoitelmat laaditaan yliopisto-opintoihin johdattavalla opintojaksolla ja niitä voidaan täydentää tutkimuskoulutuksen aikana. Jokainen opiskelija laatii tekstinsä itsenäisesti. Kirjoitajakuviasta annetaan palautetta kirjallisesti ja henkilökohtaisesti esimerkiksi ensimmäisen tutkielmatekstipalautteen yhteydessä. Tekstejä käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti.

Opintojakso käynnistetään tutkimuskoulutuksen alussa johdantoluennolla ja/tai lähiopetuksessa, joka pidetään osana tutkimuskoulutusta ja/tai seminaaria. Siinä sovitaan ohjauksen tavoitteista ja keinoista ja perehdytään asiatyylisiin tekstityökaluihin. Toivottavaa on, että ohjaukseen osallistuu myös tieteenalan ohjaaja tai ohjaajia.

Suomi toisena kotimaisena kielenä -ohjaus on suurimmaksi osaksi henkilökohtaista tekstitaitojen ohjausta. Mikäli opiskelija laatii tutkielmansa suomeksi, lähiopetusta ja tekstityöpajoja järjestetään integroituna kirjoitusviestinnän opintojaksoon (Y03A) siten, että seminaarin päätteeksi jokainen opiskelija valitsee tekstistään osion, jota hän asiantuntijoiden opastamana työstää tekstinkäsittelyohjelmalla. On suotavaa, että samaan aikaan opiskelijoilla on mahdollisuus keskustella teksteistä myös tieteenalan ohjaajan tai ohjaajien kanssa. Lisäksi ohjauksessa hyödynnetään vertaistyöskentelyä.

Tekstipalautte annetaan kirjallisesti siten, että tekstin ansiot ja keskeiset kohennusehdotukset kootaan palautesaatteeseen ja tekstitaitoseikat esitetään tekstikommentteina. Kirjallisen palautteen avulla sekä kirjoittaja että ohjaaja voivat kiinnittää huomiota tekstitaitojen vahvuuksiin ja ongelmakohtiin. Kirjallinen palaute mahdollistaa myös sen, että opiskelija voi hyödyntää palautetta tutkielmatekstinsä tai muiden opiskelutekstiensä muokkauksessa ja viimeistelyssä ja suomenkielisen tutkielman ohjaaja puolestaan sekä tutkielman ohjauksessa että arvioinnissa. Suositeltavaa on, että tekstipalautteet ovat sekä opiskelijoiden että ohjaajien hyödynnettävissä. Jos tutkielmien ohjauksessa käytetään verkkotyötilaa, kirjalliset tekstipalautteet kootaan sinne. Jos verkkoa ei käytetä, on huolehdittava siitä, että tekstipalautteet päätyvät sekä opiskelijoille että ohjaajille ja tarvittaessa myös opponenteille.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan monimuoto-opiskeluna. Itseopiskelu- ja ohjauspaikkana toimii kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötila. Lisäksi opiskelijoita palvelee suomen kielen kieliasiantuntijan Tekstipaja.

Opintojaksoon johdattavat osiot toteutetaan luento- ja lähiopetuksena, joka integroidaan Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettaviin opintojaksoihin. Johdatus yliopisto-opiskeluun (Y01_2010) ja Tieteellisen tutkimuksen tekemisen perusteet (Y02).

Tieteenalojen tutkielmaseminaareihin tai vastaaviin integroitu suomi toisena kotimaisena kielenä -ohjaus voidaan toteuttaa seminaariviikoilla järjestettävänä lähiopetuksena, tekstityöpajana ja/tai seminaaria seuraavana etäohjauksena, jolloin opiskelija saa henkilökohtaisena tekstipalautetta ja ohjausta sähköpostin tai verkkotyötilan välityksellä. Tarvittaessa tekstityöpajoja voidaan järjestää puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan kandidaattiopintojen aikana siten, että johdanto ja kieli- ja viestintätaitojen itsearviointi toteutetaan ensimmäisen ja toisen opintovuoden syyslukukaudella ja tekstien ohjaus sekä toisen opintovuoden kevätlukukaudella että kolmannen opintovuoden aikana. Toteutusajankohdat räätälöidään yksilöllisesti.

Vastuutaho

Vastuu opintojakson toteuttamisesta on Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksessa toimivalla suomen kielen kieliasiantuntijalla. Tieteenalakohtaisten tekstikonventioiden ohjausvastuu on tieteenalan edustajilla. Tekstitaltojen ohjauksen toteutus suunnitellaan, aikataulutetaan ja toteutetaan tieteenalojen edustajien ja kielten asiantuntijoiden yhteistyönä, ja toteutukset voivat vaihdella opiskelijoittain, ainelaitoksittain tai tieteenaloittain.

Opiskelumateriaali

Opiskelumateriaalina käytetään

- tieteellisen tutkimuksen oppaita
- tieteenalakohtaisia tutkimusoppaita ja opinnäyteohjeita
- tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaita
- tekstintekemisen verkkotyökaluja ja oppaita
- tieteenalan ja kielen asiantuntijoiden palautetta.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso arvioidaan joko suoritetuksi (tydyttävät tiedot TT tai hyvät tiedot HT) tai täydennettäväksi (T). Opintojakso on suoritettu, kun opiskelija on

- osallistunut ohjauskeskusteluihin
- työstänyt opintojakson suoritukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset
- hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tuotoksissaan.

Opiskelija, joka on saavuttanut ylioppilastutkinnon suomi toisena kotimaisena -kielenä kokeessa arvosanan laudatur tai *eximia cum laude approbatum*,

voi halutessaan osoittaa kielitaitonsa näyttökokeena. Jos opiskelija on suorittanut valtionhallinnon kielitutkinnon tai sitä korvaavan kurssin jossakin toisessa korkeakoulussa, hänen tulee sen lisäksi osoittaa ammattikielen hallinta erikseen sovittavalla tavalla.

Sotatieteiden kandidaatin opintojen yhteydessä suoritettavilla toisen kotimaisen kielen opinnoilla voidaan osoittaa vain joko tyydyttävä tai hyvä kielitaito. Erinomaisen kielitaitonsa (Eurooppalaisen viitekehyksen taitotason C2) opiskelija voi osoittaa osallistumalla valtionhallinnon kielitutkintoon, jonka ottaa vastaan kielitutkintolautakunta. Lisätietoja on Opetushallituksen verkkosivuilla (<http://www.oph.fi>). Opintojakson puhe- ja kirjoitusviestinnän osiot arvioidaan asteikolla tyydyttävät tiedot (TT) – hyvät tiedot (HT) – täydennettävä suoritus (T). Itseohjautuva osio arvioidaan joko suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (T).

Palaute

Opintojaksosta kerätään palautetta opiskelijoilta, toteutukseen osallistuneilta ohjaajilta ja opiskelijoiden opinnäyteohjaajilta, jotka saavat kirjalliset tekstipalautteet käyttöönsä. Kirjallista sekä sanallista että numeerista opiskelijapalautetta kerätään integroitujen to-teutusten isäntäopintojaksoilta. Lisäksi kielen asiantuntija kerää välitöntä opiskelijapalautetta tekstien ohjauksen sisällöstä ja tekstipalautetyökaluista. Palautteet analysoidaan seuraavan vuoden opintojakson suunnittelua varten.

Y05P 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän perusteet 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Tämä näkyy räätälöidyssä opintomateriaalituotannossa ja työskentelytavoissa siten, että osallistujat soveltavat ja täydentävät ohjatuissa sotilasammattiviestinnän harjoittelutilanteissa puolustushaara- ja aselajikohtaista ilmaisuosaamistaan. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista vieraskielisesti toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista yleiskielitaidossa sekä taustastaan riippuen ammattiviestinnässä, mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan sotilasammattiviestinnällisen osaamisen kehittämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat pystyvät luontevasti keskustelemaan yleispuolustusvoimallisista ja soveltuvin osin puolustushaara- ja aselajikohtaisista aihepiireistä. Osallistujilla on kurssin jälkeen aktiivisessa käytössään vähintään sadan ilmauksen laajuinen sotilasamatillinen sanavarasto sekä kyky tuottaa kirjallinen esittely valitsemastaan ammatillisesti merkityksellistä aihepiiristä. Koska kyseessä kuitenkin on kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotaitoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Puheviestintätaitojen kehittäminen: yleispuolustusvoimallisia sekä soveltuvin osin puolustushaara- ja aselajikohtaisia teemoja työtetään lähiopiskelutapaamisissa pari- ja pienryhmäharjoituksin. Ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan neuvottelutaitoja, perusteltujen näkökulmien esittämistä ja autenttisen englanninkielisen verkkomateriaalin sisällön arvioimista sekä tarkoituksenmukaista hyödyntämistä opiskelutavoitteiden saavuttamiseksi. Ammatti-ilmausten omaksuminen: aktiivisessa käytössä olevaa sotilasamatillista sanavarastoa laajennetaan omatoimisena opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi luodut sanastoharjoitukset sekä osallistujien itsensä tuottamat ilmaisulistat. Kirjallisen esittelyn tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan määrämuotoinen kirjallinen esittely valitsemastaan ammatillisesti merkityksellisestä aihepiiristä. Tämän tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa syntyvät myös edellä mainitut ammatti-ilmausten omaksumista edistävät ilmaisulistat.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Osallistujilta edellytetään valitsemassaan ensimmäisessä vieraassa kielessä (englanti, venäjä, ranska, saksa) taitotasoa B2, joka käytännössä vastaa perusopetuksen päättyessä 9. luokalla saavutettua opetussuunnitelman mukaista A-kielen tavoitetaivotasoa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava toinen opintopiste edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa kirjallisen esittelyn sekä ilmaisulistan itsenäisesti työskennellen ja tukeutumalla tarpeen mukaan ohjaajan sekä osallistujien asiantuntemukseen.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi (läpivientisidonnainen).

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisesti tuotettavan kirjallisen esittelyn sekä ilmaisulistan. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotasoa- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, komppanian ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n maaliskuussa toteuttama ensimmäisen vuosikurssin palautekysely sisältää kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

Y05J 1. vieras kieli: sotilasammattiviestinnän jatkokurssi 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Tämä näkyy työskentelytavoissa siten, että osallistujat soveltavat ja täydentävät kirjallista viestintäosaamistaan tuottamalla tutkielmatyöhönsä liittyvän käsiteanalyysin tai päivitetyn tutkimussuunnitelman vieraalla kielellä. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää osallistumista opintojakson yhteiseen aloitukseen ja päätökseen sekä vähintään kahta tapaamista ohjaajan kanssa.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on perustaidot sotilasammattiviestinnässä sekä pää- ja sivuaineen opinnoissa hankittua menetelmällistä ja sisällöllistä tietämystä tutkimuskirjoittamisen perusteista, mikä tarjoaa perustan vieraskielisen akateemisen kirjoittamisen taitojen kehittämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat pystyvät tuottamaan vieraskielisen tekstin, joka muodoltaan noudattaa akateemisen kirjoittamisen konventioita sekä sisällöltään tukee tutkielmatyötä. Osallistujat osaavat soveltuvin osin hyödyntää opintojaksolla harjoiteltuja kirjallisen tieteellisen argumentoinnin perusteita pää- ja sivuaineopinnoissaan. Koska kyseessä on jälleen ainoastaan kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen edelleenkin kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Kirjallisen tieteellisen argumentoinnin kehittäminen: ohjatusti käydään läpi tieteellisen tekstin perusosat sekä koherenssia ja koheesiota lisäävät sanastolliset ja rakenteelliset tekijät. Vieraskielisen tekstin rakenteen ja sisällön avaaminen: osallistujat tarkastelevat tuottamaansa tekstiä yhdessä ohjaajan kanssa. Erytishuomiota kiinnitetään argumentoinnin johdonmukaisuuteen, tekstin rakenteelliseen selkeyteen sekä kielityypillisiin koheesiokeinoihin ja tekstilajille ominaisiin ilmaisuvalintoihin. Käsiteanalyysin tai päivitetyn tutkimussuunnitelman vieraskielinen tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan määrämuotoinen teksti valitsemastaan, oman tutkielmatyönsä kannalta merkityksellisestä aihepiiristä. Tämän tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa käydään edellä mainitut ohjauskeskustelut.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Esitietovaatimukset

► Osallistujilta edellytetään hyväksytysti suoritettua opintojaksoa Y05A.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso nojautuu opiskelijan omaehtoiseen työskentelyyn sekä jokaisen osallistujan henkilökohtaiseen ohjaamiseen. Yhteinen aloitus toteutetaan opetuskeskusteluna, ja opintojakson päättää vaihtuva vierailija-asiantuntija-luento soveltuvasta viestinnällisestä aihepiiristä.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali.

Opintojakson palaute ja arviointi**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää osallistumisen yhteiseen aloitukseen ja päätökseen sekä vähintään kahteen ohjaamistapaamiseen. Lisäksi jokainen tuottaa vieraskielisen, määrämuotoisen tekstin valitsemastaan, tutkielmatyönsä kannalta merkityksellisestä aihepiiristä. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Opintojakson aikana ohjaustapaamisissa saadaan välitöntä palautetta ohjauksesta ja opintojakson päätyttyä kerätään kurssinjohtajaan tukeutuen kokonaispalaute opintojakson sisällöistä, työtavoista ja omasta sekä ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama toisen vuosikurssin palautekysely sisältää kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

Y06 MAA/MERI/ILMA Puolustushaaraenglanti 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Tämä näkyy räätälöidyssä opintomateriaalituotannossa ja työskentelytavoissa siten, että osallistujat soveltavat ja täydentävät ohjatuissa sotilasammattiviestinnän harjoittelutilanteissa nimenomaan puolustushaara- ja aselajikohtaisia ilmaisuosaamistaan. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista englanniksi toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä amatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista sekä yleiskielitaidossa että sotilasammattiviestinnässä (vrt. suoritettu opintojakso Y05A), mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan sotilasammattiviestinnällisen osaamisen syventävään kehittämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat pystyvät luontevasti keskustelemaan puolustushaara- ja aselajikohtaisista aihepiireistä. Osallistujilla on kurssin jälkeen aktiivisessa käytössään puolustushaarakohtaisesti tarkentunut ja määrällisesti laajentunut sotilasammattillinen sanavarasto. Lisäksi osallistujat kykenevät kirjoittamaan käsketyin vieraskielisen tuotoksen (esimerkiksi maasotalinjan osalta marssi-käskyn ja ilmasotalinjala esittelytekstin soveltuvin osin englanniksi) sekä tuottamaan alustuksen valitsemastaan ammatillisesti merkityksellisistä aihepiiristä. Koska kyseessä kuitenkin on kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Puheviestintätaitojen kehittäminen: puolustushaara- ja aselajikohtaisia teemoja työestetään lähiopiskelutapaamisissa pari- ja pienryhmäharjoituksin. Ohjatuissa viestintätilanteissa harjoitellaan perusteltujen näkökulmien esiin tuomista. Lisäksi opintojakso voi sisältää radioviestinnän harjoittelua. Puolustushaara- ja aselajikohtaisten ammatti-ilmausten omaksuminen: aktiivisessa käytössä olevaa sotilasammattillista sanavarastoa laajennetaan amatoimisena opiskeluna. Tässä apuna ovat opintomateriaalin osaksi luodut sanastoharjoitukset. Kirjallisen tehtävän ja puhutun alustuksen tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan käsketty kirjallinen tehtävä sekä pitämään alustus valitsemastaan ammatillisesti merkityksellisestä aihepiiristä ja osallistumaan kysymys-vastaus -kommentointiin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia teh-

täväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Esitietovaatimukset

► Osallistujilta edellytetään suoritettua opintojaksoa Y05P (läpivientisidonnainen).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava toinen opintopiste edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa kirjallisen tekstin sekä valmistelee puhutun alustuksen itsenäisesti työskennellen ja tukeutumalla tarpeen mukaan ohjaajaan sekä osallistujien asiantuntemukseen.

Toteutuspaikka

Maasotalinja: MAASK.

Ilmasotalinja: ILMASK.

Merisotalinja: MERISK.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Maasotalinjan ja ilmasotalinjan osalta Kielikeskus, kielikoulutussektori, ja merisotalinjan osalta Merisotakoulu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Maasotalinjan ja ilmasotalinjan osalta Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta. Merisotalinjan opiskelumateriaalin valmistamisesta vastaa Merisotakoulu.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamiisiin ja omatoimisesti valmisteltavan kirjallisen tehtävän ja suullisen esittelyn. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotas- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, komppanian ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi kunkin puolustushaarakoulun elokuussa toteuttama sotalinjakohtainen opintojaksokysely sisältää kysymyksen kielenopetuksesta.

Y08V Englanninkielisen viestinnän tehokertaus 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja on luotu tukemaan opintojakson Y05P suorittamista. Osallistujat hyödyntävät yleispuolustusvoimallista tietämystään kerratessaan englanninkielisen viestinnän perustaitoja.

Opiskelija-analyysi

Osallistujat valitsevat ko. opintojakson saadakseen lisäharjoitusta englanninkielisen puhutun ja kirjallisen viestinnän perusteissa.

Oppimistavoite

Osallistujat kertaavat sanastollisia ja rakenteellisia perusasioita, mikä lisää motivaatiota kehittää lisää englannin kielen taitoa. Koska kyseessä kuitenkin on kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

- Puheviestintätaitojen kehittäminen: räätälöidyt verkkomateriaalit edesauttavat sanastolaajennusta ja kykyä keskustella yleispuolustusvoimallisista aihepiireistä.
- Kirjoitusviestintätaitojen kehittäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kielellisten rakenteiden omaksumista.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava toinen opintopiste edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa annetut kirjalliset tehtävät.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

1. opiskeluvuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Hyväksytyt suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten tehtävien suorittamisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt – täydennettävä.

Palautekäytäntö

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n maaliskuussa toteuttama ensimmäisen vuosikurssin palautekysely sisältää kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

Y09VA Vapaaehtoinen vieras kieli, alkava 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Osallistujat hyödyntävät aikaisemmin hankkimaansa viestinnällistä osaamista ja soveltavat sitä harjoitellessaan valitsemansa vieraan kielen (venäjä, ranska, saksa) perusteita. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista pääosin vieraskielisesti toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä amatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista sekä yleiskielitaidossa että mahdollisesti myös sotilasammattiviestinnässä (vrt. suoritettut pakolliset vieraan kielen opintojaksot), mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan myös toisen vieraan kielen alkeiden omaksumiseen.

Oppimistavoite

Osallistujilla on kurssin jälkeen kirjoitetun ja puhutun viestinnän taidot taitotasolla A1.

Osallistujat harjoittelevat valitsemansa kielen perusteita sekä pystyvät aloittelijan taitotasolla ymmärtämään puolustusvoimallisia aihepiirejä ja ilmaisemaan perustiedot itsestään ja opintosuunnastaan.

Koska kyseessä kuitenkin on vapaaehtoinen kolmen opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen varsinaisesti vaikuttaa, tapahtuu vieraskielisen viestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen molempien opintojaksojen jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Puheviestintätaitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen.

Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla harjoitellaan perusteita toisen vieraan kielen taidon omaksumiseen, ja useamman kuin yhden vieraan kielen ymmärtämisen taidon voidaan katsoa olevan osa johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia.

Esitietovaatimukset

Aloittavassa ryhmässä osallistujilta ei edellytetä aikaisempaa osaamista ko. kielessä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset iltaisin sekä omatoiminen opiskelu omalla ajalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Ohjaajan tuottama opiskelumateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja ohjaajan edellyttämien omatoimisten tehtävien tekemisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama vuosikurssikohtainen palautekysely sisältää kysymyksen Kielikeskuksen opetuksesta.

Y09VJ Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkava 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Osallistujat hyödyntävät aikaisemmin hankkimaansa viestinnällistä osaamista ja soveltavat sitä harjoitellessaan valitsemansa vieraan kielen (venäjä, ranska, saksa) perusteita. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista pääosin vieraskielisesti toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista sekä yleiskielitaidossa että sotilasammattiviestinnässä (vrt. suoritettut pakolliset vieraan kielen opintojaksot), mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan myös toisen vieraan kielen taidon kehittämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat jatkavat valitsemansa kielen perusteiden harjoittelemista. Koska kyseessä kuitenkin on vapaaehtoinen kolmen opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen varsinaisesti vaikuttaa, tapahtuu vieraskielisen viestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen molempien opintojaksojen jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

- Puheviestintätaitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen.
- Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla harjoitellaan perusteita toisen vieraan kielen taidon omaksumiseen, ja useamman kuin yhden vieraan kielen ymmärtämisen taidon voidaan katsoa olevan osa johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia.

Esitietovaatimukset

- ▶ Jatkavassa ryhmässä edellytetään taitotasoa A1.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset iltaisin sekä omatoiminen opiskelu omalla ajalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Ohjaajan tuottama opiskelumateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Hyväksytyt suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja ohjaajan edellyttämien omatoimisten tehtävien tekemisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama vuosikurssikohtainen palautekysely sisältää kysymyksen Kielikeskuksen opetuksesta.

Y10V Englanninkielisen ammattiviestinnän täydennyskurssi 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja puhutun sekä kirjallisen ammattiviestinnän taitojen syventämiseen. Osallistujat hyödyntävät yleispuolustusvoimallista tietämystään kehittäessään edistynyttä englanninkielisen viestinnän osaamista.

Opiskelija-analyysi

Osallistujat valitsevat ko. opintojakson syventääkseen englanninkielisen ammattiviestinnän osaamista.

Oppimistavoite

Osallistujat harjoittelevat edistyneitä neuvottelu- ja argumentaatiotaitoja sekä metakielisen viestinnän erityispiirteitä ja syventävät sanastollista osaamistaan, mikä edesauttaa omatoimisen kielenopiskelun jatkamista. Koska kyseessä kuitenkin on kolmen opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen syventävä kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

- Neuvottelu- ja argumentaatiotaitojen sekä metakielisen viestinnän taitojen kehittäminen: tapaus- ja tilanne-esimerkein keskitytään edistyneisiin vuorovaikutustaitoihin
- Sanastollisen osaamisen syventäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen laajentamista.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla syvennetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava opintopisteisuus edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa annetut kirjalliset tehtävät.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- tai kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta.

Opintojakson palaute ja arviointi**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten tehtävien suorittamisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttamat vuosikurssien palautekyselyt sisältävät kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

Y11V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, perusrakenteiden tehokertaus 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson tarkoitus on tukea opiskelijoita kehittämään omaa kielitaitoaan niin, että he pystyvät käyttämään ruotsin kieltä erilaisissa sekä vapaa-aikaan että työelämään liittyvissä suullisissa ja kirjallisissa viestintätilanteissa. Opintojakson aikana harjoitellut taidot luovat edellytykset opiskelijoiden kielitaidon kehittämiseksi Y04A-kurssin aikana sekä myös itsenäiselle kielitaidon kehittämiseksi pakollisen opintojakson jälkeen.

Opiskelija-analyysi

Kurssi on tarkoitettu opiskelijoille, joiden lähtötaso on A1 tai A2.

Kurssin tarkoitus on auttaa opiskelijoita kehittämään ruotsin kielen taitoaan siten, että he saavuttavat eurooppalaisen viitekehysten taitotason B1.

Oppimistavoite

Osallistujat oppivat opintojakson aikana käyttämään kielen perusrakenteita sekä kirjallisessa että puhutussa ruotsin kielessä. Opintojakson jälkeen opiskelijalla on perusvalmiudet kommunikoida ruotsiksi sekä yleisissä vapaa-ajan että epämuodollisissa ammatinharjoittamiseen liittyvissä tilanteissa. Hän hallitsee yksinkertaisten, epämuodollisten tekstityyppien tuottamisen ruotsiksi. Opiskelija pystyy tunnistamaan oman kielitaitonsa kehittämiskohteet ja tarttumaan niihin.

Keskeisiä kielen rakenteita harjoitellaan sekä yleiskielisten että ammattikielillä räätälöityjen kirjallisten sekä suullisten harjoitteiden avulla. Kielitaidon kehittämisen taitoa harjoitellaan opettajan ohjaaman sekä itsenäisesti ja ryhmässä tehdyn oman suullisen ja kirjallisen tuotoksen analyysin avulla. Aihepiireiltään opeteltavat ilmaisut liittyvät sotilasammattin sosiaalisiin tilanteisiin, omaan itseän ja perheeseen, vapaa-aikaan sekä harrastuksiin.

Opintojaksoon kuuluu lähiopetusta 24 t, jolloin keskitytään kielen omaan tuottamiseen sekä ymmärtämiseen mm. erilaisten työhön ym. arkipäivän tilanteisiin liittyvien kuullunymmärtämisharjoitusten avulla. Tämän lisäksi kurssiin kuuluu 20 t omatoimista työskentelyä, jolloin opiskelijat keskittyvät kirjallisten tehtävien tekoon, yleis- ja ammattisanaston kartuttamiseen sekä oman CV:n kirjoittamiseen.

Sisältö

Sisällöllisesti ja rakenteellisesti ymmärrettävän tekstin ja puheen tuottaminen.

Työelämäyhteydet

Aihepiireiltään opeteltavat ilmaisut liittyvät erilaisiin sotilaselämän sosiaalisiin tilanteisiin.

CV:n hyödyntäminen on mahdollista työelämässä.

Esitietovaatimukset

- Peruskoulutuksen yläkoulun ja toisen asteen (lukio tai ammattiopetus) ruotsin kielen opintokokonaisuus tai muualta hankitut vastaavat taidot.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Opintojakso koostuu seuraavista osatekijöistä:

- perusrakenteiden kertaus opettajaohjoisesti lähiopetuksena
- palautettavat lyhyet kirjalliset tehtävät (erilaiset ammatillisiin sekä vapaa-ajan tilanteisiin liittyvät rakenneharjoitukset)
- Ammatillisiin sekä vapaa-ajan viestintätilanteisiin ja toimintoihin liittyvät pienimuotoiset dialogit ja kuullunymmärtämisharjoitukset
- CV:n kirjoittaminen omatoimisesti ja muokkaaminen lähiopetuksen yhteydessä
- Osallistuminen lähiopetukseen sekä omatoiminen työskentely

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

FM Tuija Kulo / Kielikeskus

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opettajan laatima materiaali
- Oheiskirjallisuus: ruotsinkielinen ammattikirjallisuus, alan julkaisut, Hufvudstadsbladet

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytty-täydennettävä. Arvioinnissa huomioidaan lähiopetuksen yhteydessä tehty suoritus, johon sisältyy opetuksen osallistuminen sekä kirjallisten ja suullisten kotitehtävien palauttaminen asianmukaisella tavalla ja aikataululla. Asianmukaisella tavalla tehdyllä kotitehtävällä tarkoitetaan, että tehtävä on toteutettu ohjeiden mukaisesti ja sen sisällön merkityksellisyydelle on annettu riittävä paino. Arviointi hyväksytty-täydennettävä. Hyväksytty suoritus edellyttää jatkuvaa osallistumista sekä ajallisesti ja sisällöllisesti asianmukaisesti palautettuja tehtäviä

Palaute

Opintojakson lopussa kerätään kirjallinen kurssipalaute, jossa opiskelijat voivat arvioida opintojakson esim. aihepiireineen, sisältöineen sekä opiskelumenetelmineen asteikolla 0,0–5,0.

Y12V Ruotsi toisena kotimaisena kielenä, Aktiv svenska 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakso on luotu tukemaan opiskelijoita kehittämään omaa kielitaitoaan niin, että he pystyvät käyttämään tulevassa ammatissaan ruotsin kieltä käytännön suullisissa ja kirjallisissa viestintätilanteissa. Lisäksi opintojakson aikana harjoitellut taidot edesauttavat opiskelijoiden itsenäistä kielitaidon harjaantumista myös opintojakson päätyttyä. Näitä valmiuksia tukevat muun muassa seuraavat opintojakson aikana toistuvat elementit:

- etukäteen luettavat tekstiotteet autenttisesta materiaalista (tutustuminen oman ammattialan ruotsinkieliseen käsitteenmäärittelyyn)
- palautettavat lyhyet kirjalliset tehtävät (erilaiset ammatillisiin tilanteisiin ja toimintoihin liittyvät tekstityypit)
- kurssin aikana tuotetun kirjallisen ja suullisen materiaalin uudelleen työstäminen ja muokkaaminen (amatillinen itsenäinen ja ryhmäpohjainen prosessityöskentely)

Opiskelija-analyysi

Opiskelijalla oletetaan olevan pakollisen Y04A Ruotsi toisena kotimaisena kielenä-opintojakson antamat tiedot ja taidot. Y04A-opintojakson suorittamiseksi hyväksytysti vaaditaan Eurooppalaisen viitekehyksen taitotaso B1.

Oppimistavoite

Aktivoidaan ja täydennetään suullista ja kirjallista viestintätaitoa.

Opiskelijat oppivat opintojakson aikana keskittymään erilaisissa kansainvälisissä ja kotimaisissa työtehtävissä sekä tutkimustoiminnassa tarpeellisiin taitoihin ja tietoihin sekä päivittämään näitä. Työskentelyn lähtökohtana on sekä itsenäinen että yhteistoiminnallinen prosessinomainen lähestymistapa toisaalta asetettuihin tehtäviin, toisaalta opiskelijan itse määrittämiin tehtäviin.

Opintojakson jälkeen opiskelija osaa ja uskaltaa kommunikoida ruotsiksi epämuodollisissa ammatin harjoittamiseen liittyvissä tilanteissa sekä hallitsee suomalaisen upseerin kannalta keskeisten tekstityyppien tuotannon ruotsiksi. Opiskelija pystyy lisäksi tunnistamaan oman kielitaitonsa kehittämiskohteet ja tarttumaan niihin.

Sisältö

Harjoitellaan sekä ammatillisiin että yleisiin tilanteisiin sopivaa johdonmukaista viestintää. Keskeisiä suullisia viestintätilanteita harjoitellaan neuvottelemisen, raportoinnin, ohjatun ja vapaan keskustelun sekä suullisten esitysten kautta. Keskeiset kirjalliset viestintätilanteet (raportit, yhteenvedot, tiedon omaksuminen ruotsinkielisestä tekstistä) käsitellään muodollisen opetuksen, autenttisten tekstien sekä kirjallisten harjoitusten avulla. Kielitaidon kehittämisen taitoa harjoitellaan opettajan ohjaaman sekä itsenäisesti

ja ryhmässä tehdyn oman suullisen ja kirjallisen tuotoksen analyysin avulla. Aihepiireiltään opeteltavat ilmaisut liittyvät sotilasorganisaatioiden rakenteisiin, kansainväliseen yhteistoimintaan, sotilasammattin sosiaalisiin tilanteisiin ja sotatieteisiin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään edelleen valmiuksia hyödyntää oman alan ruotsinkielistä ammattikirjallisuutta sekä valmiutta käyttää ruotsin kieltä sotilasammattin sosiaalisissa tilanteissa.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opiskelijalla oletetaan olevan pakollisen Y04A Ruotsi toisena kotimaisena kielenä-opintojakson antamat tiedot ja taidot.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksoon kuuluu lähiopetusta (24 t, josta 2 t ohjattua suullisen esityksen tuottamista), jolloin keskitytään puheviestintään ja sisältötaitojen harjoitteluun. Tämän lisäksi kurssiin kuuluu 20 t omatoimista työskentelyä, jolloin opiskelijat keskittyvät tekstien lukemiseen, sanaston kartuttamiseen ja kirjallisten tehtävien tekoon.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu

Toteutusajankohta

2. vuoden syyslukukausi tai maisterikurssin syyslukukausi

Vastuutaho

FM Tuija Kulo / Kielikeskus

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Opettajan laatima materiaali
- Oheismateriaali: ruotsinkielinen ammattikirjallisuus, alan julkaisut, Hufvudstadsbladet ym.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-täydennettävä. Arvioinnissa huomioidaan lähiopetuksen yhteydessä tehty suoritus, johon sisältyy opetuksen osallistuminen sekä kirjallisten ja suullisten kotitehtävien palauttaminen asianmukaisella tavalla ja aikataululla. Asianmukaisesti tehdyllä kotitehtävällä tarkoitetaan, että tehtävä on toteutettu ohjeiden mukaisesti ja sen sisällön merkityksellisyydelle on annettu riittävä paino. Opintojakso arvioidaan hyväksyty - täydennettävä.

Palaute

Opintojakson lopussa kerätään kirjallinen kurssipalaute, jossa opiskelijat voivat arvioida opintojakson esim. aihepiireineen, sisältöineen sekä opiskelumenetelmineen asteikolla 0,0-5,0.

**SOTATIETEIDEN KANDIDAATIN JA MAISTERIN
TUTKINTOJEN SUOMEN TAI RUOTSIN KIELEN TAITOA
OSOITTAVAT KYPYSYSNÄYTTEET****Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Perinteinen kypsyysnäyte on opintojen ja oppimäytteen jälkeen laadittava tutkielmaan liittyvä esseekirjoitelma. Yksikään opiskelijan opiskeluteksteistä ei yleensä suoraan edusta perinteisen kypsyysnäytteen tekstilajia, eikä varsinaiseen kypsyysnäytteeseen harjaannuta mitenkään. Perinteinen kypsyysnäytteen arviointi on kirjoittajan yhden tekstin tuomitsemista hyväksytyksi tai hylätyksi. Toisinaan tekstin arvioivat kaksi asiantuntijaa, joista toinen edustaa sisältöä ja toinen lähinnä kielen rakenteen asiantuntemusta ja oikeinkirjoituksen kieliteknikkaa, eivätkä he useinkaan tee yhteistyötä. Parhaimmillaan tekstiin tehdään tarkastusmerkintöjä. Yleensä tekstistä ei anneta palautetta.

Yksittäisen tekstinäytön sijaan kypsyysnäytteenä voidaan tarkastella opiskelijan tekstitaitojen kehittymistä. Tekstitaitojen kehittyminen edellyttää kirjoittamis-, muokkaus- ja arviointiprosessia, jossa palautteenantaja tuntee tekstintekijän kirjoittajakuvan, kirjoittajantaidot ja oppimistavoitteet tietyn kirjoitusprosessin käynnistyessä. Kirjoittajakuvalla tarkoitetaan kirjoittajan aiempiin tekstikokemuksiin ja oppijalähtöiseen itsearviointiin perustuvaa kirjoitelmaa siitä, millaisena tekstien lukijana, tekijänä sekä tekstipalautteen hyödyntäjänä kirjoittaja itseään pitää. Kirjoittajakuva on kirjoittamisen ohjauksen luottamuksellinen työkalu, joka muuttuu tekstitaitojen kehittyessä.

Opiskelija-analyysi**Kirjoittajakuva**

Kirjoittajakuvaa laatiessaan opiskelija määrittelee tekstitaitojensa vahvuudet ja kehittämiskohteet sekä laatii tietyn tekstin kannalta tarkoituksenmukaisen kehittymissuunnitelmansa. Kirjoittajakuvan avulla ohjaaja voi huomioida opiskelijan tekstitaitojen ohjaamisen erityistarpeet, esimerkiksi oppimistyylin, harjaantuneisuuden tai harjaantumattomuuden, hahmottamis- ja kirjoittamisvaikeudet tai rinnakkaiskielisyyden vaikutukset. Harjaantuminen näkyy esimerkiksi kielen tai tekstilajin rakenteen hallinnassa, asiattylin tai alakohtaisen erikoiskielen käytössä, tekstin- ja kielenhuollossa ja sen apuvälineiden hyödyntämisessä, kieliteknikassa, tekstinkäsittelytaidoissa tai taidoissa hyödyntää vertaispalautetta.

Mikä estää tai haittaa tekstitaitojen kehittymistä ja kehittämistä?

Tekstitaitojen kehittymisen esteenä ovat yleensä tekstintekijän kirjoittamiskokemusten tuottamat uskomukset siitä, mitä hän osaa, millaista osaamista hän tarvitsee ja mitä hän ei tarvitse. Kirjoittajalla on yleensä käsitys myös siitä, mitä hän ei missään tapauksessa voi oppia. Kirjoittaja on voinut leimautua huonoksi kirjoittajaksi, joka tekstistä toiseen toistaa samoja kankeita tai kehoja malleja. Käytännössä tällaista kirjoittajaa on kuitenkin varsin helppo

auttaa: pienetkin onnistumisen kokemukset tuottavat yleensä pysyvää oppimista, jonka varaan kirjoittaja voi tuottaa uutta, tietyiltä osin kelvollista tekstiä.

Toinen tekstitaitojen kehittymistä haittaava seikka on virheitä etsivä tekstikulttuuri, jossa lopputuotteina esitettävät tekstit ovat joko kelvollisia tai kelvottomia sen mukaan, kuinka paljon niissä on yksittäisiä puutteita. Yleensä virheisiin tarrautujat ovat omasta mielestään hyviä kielenkäyttäjiä, ja sitä he monasti esimerkiksi oikeinkirjoitusseikoissa ovatkin. Sen sijaan heiltä saattaa puuttua käsitys siitä, että normitettukin kieli sietää variaatioita, vaikka kaikki kielenkäyttäjät eivät niitä hyväksyisikään. Lisäksi normit muokkautuvat ja uudistuvat, kun kieli käytössä muuttuu.

Tekstitaitojen kehittämistä haittaa eniten jokainen osaa kirjoittaa ja jokainen osaa ohjata kirjoittamista -asenne. Se on lähtöisin suomalainen osaa suomea, koska suomea puhutaan niin kuin kirjoitetaan -ajatuksesta. Valitettavasti asiointi ei ole koskaan ollut niin. Normitettu kirjakieli on aina ollut kompromissien ja sopimusten tulosta, ja sellaisia ovat eri tieteenalojenkin kielet aina olleet. Kirjoitettu asiasuomi ei siis ole kenenkään äidinkieli, eikä kukaan osaa sitä luonnostaan. Se pitää jotenkin opetella.

Tieteellistä kirjoittamista on perinteisesti opittu yrityksen ja erehdyksen kautta. Tieteellisen esittämisen taito on ollut salatietoa, jota on voinut oppia lähinnä toisten tekstejä lukemalla, vaikka arvioijien tiedossa on ollut kriteerejä, joiden mukaan toista tekstiä on pidetty hyvänä ja toista huonona. Jokainen tieteellistä kirjoittamista harjoittanut taas tietää, että samasta tekstistä on samalta palautteenantajalta voinut saada kerran kiittävää ja toisen kerran tyrmäävää palautetta. Kirjoittajan on ollut mahdotonta tietää, mihin tekstejä laatiessa pitäisi pyrkiä, vaikka asiantuntevassa ohjauksessa sen voi kohtuullisella vaivalla oppia.

Toinen tekstitaitojen kehittämistä haittaava seikka on käsken tekstin sujuvaksi -asenne. Kuitenkaan kirjoittajan tekstitaidot eivät kehity siten, että opiskelijan vain käsketään kirjoittaa tutkielmaansa huoliteltua kieltä, jos sisältöaineen ohjauksessa tekstilajiin, tekstin rakenteeseen, ilmausten luetavuuteen ja normitettuihin kieliasuihin ei kiinnitetä huomiota. Opinnoissa laadittavia kirjoitelmia pitää siis käyttää tekstitaitojen linjakkaan kehittämisen välineinä. Määrämuoto, -mitta, -aika on tekstintekijää tukeva ohje: tekstien ohjaamisessa keskitytään laatuun, joka syntyy vain sisältöaineen hallinnan ja tekstin muokkaamisen tasapainosta.

Oppimistavoite

Kirjoitetun asiatyylin normien mukaisen tekstin laatiminen, tieteellisen tekstin ymmärtäminen ja asian tarkoituksenmukainen esittäminen ovat keskeisiä opiskelu- ja työelämätaitoja. Kypsyysnäyteprosessin tavoitteena on, että opiskelija osaa itsenäisesti kehittää asiatyylisen ja tieteellisen tekstin tekijän taitojaan, soveltaa tekstipalautetta ja hyödyntää kirjoittajan apuvälineitä. Opiskelija saavuttaa omalla alallaan tarvittavan asiatyylisen ja tieteellisen

kirjoittamisen taidon. Kandidaatintutkinnossa kypsyysnäytteessä osoitetaan riittävä ja maisterivaiheessa hyvä suomen kielen taito.

Sisältö

Kypsyysnäytteisiin valmentavissa kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen opintojaksoissa perehdytään kirjoitetun asiatyylin ja tieteellisen esittämisen piirteisiin sekä tekstin- ja kielenhuollon vaatimuksiin ja työkaluihin. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja kandidaatintutkielman tai pro gradu -tutkielman laatimista. Ohjauksen keskeiseen sisältöön kuuluu

- tieteellisen tiedon jäsentämisen ja johdonmukaisen esittämisen taito
- tieteenalan tekstikäytäntöjen hallinta
- tekstin- ja kielenhuollon apuvälineiden ja normien hallinta
- tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautteen hyödyntäminen
- tutkielmatekstin muokkaaminen.

Työelämäyhteydet

Tekstitaidot kehittävät ajattelua

Monissa työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa laaditaan tekstejä, ja kirjoittamisesta on tullut yksi keskeisistä välineistä, joiden avulla osoitetaan osaamista. Osaamisen osoittaminen ja välittäminen edellyttävät tarkoituksenmukaisia tekstitaitoja, koska tekstien laatiminen on ajattelun saattamista sanalliseen muotoon.

Eri tilanteissa ja eri vastaanottajille kirjoitetaan eri tavoin, tekstilajein, tyylein ja kielimuodoin. Valinta riippuu tilanteesta, aiheesta, tarkoituksesta, vastaanottajasta ja tarkoituksenmukaisten kielimuotojen mahdollisuudesta. Asiantuntijuus kehittyy vuorovaikutuksessa tekstin vastaanottajien kanssa, mutta tekstin asiantuntija on sen kirjoittaja. Kirjoittaminen on myös vaikuttamista ja sosiopoliittista toimintaa, jonka avulla muokataan olemassa olevaa tietoa ja luodaan uutta. Tekstiä tuottamalla siirretään tietoja, näkemyksiä ja ideoita.

Yhteisö kehittää kieltä

Mikään kieli ei kehity itsekseen, vaan kieltä kehittävät sen käyttäjät. Eri tieteenaloilla on huolehdittava siitä, ettei alan tieto jää vain erityiskielten osaajien käyttöön, vaan se soveltuvin osin saavuttaa myös koko kieliyhteisön. Sotatieteissä se merkitsee yleensä englanninkielisten erikoiskäsitteiden ja ilmaisurakenteiden sovittamista kotimaisiin kieliin.

Voidakseen kehittää kieltä ja tuottaa kieleen uusia elinkelpoisia ilmauksia asiantuntijalla täytyy olla tietoa oman, toisen kotimaisen ja vieraan kielen yhteyksistä ja eroista. Asiantuntijan tekstitaitoihin kuuluu myös taito siirtää asiantuntijuus osaksi erityisalan sisäistä ja yhteiskunnallista keskustelua sekä päätöksentekoa. Olennaista on osata keskustella sekä omista että muiden teksteistä ja niiden ilmaisuvalinnoista.

Esitietovaatimukset

- Kypsyysnäytteen suorittamisen edellytyksenä on, että opiskelija on osallistunut tieteenalansa tutkimuskoulutukseen, laatinut ja esittänyt tieteenalan tutkielman ohjauksessa edellytetyt tekstit ja muokannut niitä sekä sisällön että kielen asiantuntijan palautteen avulla.

Itseopiskeluvälineenä käytetään kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkosivustoa. Verkkosivusto toimii myös kielen asiantuntijan tiedotuskanavana. Opiskelijan tulee perehtyä sekä Maanpuolustuskorkeakoulun yleiseen oppinäyteohjeeseen että tieteenalakohtaisiin kypsyysnäyteohjeisiin.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Integroitu toteutus

Kypsyysnäyte on tutkintoon kuuluva osaamisen näyttö, jossa opiskelija osoittaa sekä perehtyneisyytensä pääaineen tutkielman alaan että tutkinnossa edellytettävän kielitaitonsa. Kielitaito osoitetaan niin sanotulla koulusivistyskielillä, joka yleensä on opiskelijan äidinkieli. Kypsyysnäyte suoritetaan erikseen sekä kandidaatin- että maisterintutkinnossa: tutkielman alaan perehtyneisyyden lisäksi kandidaatintutkinnossa tulee osoittaa riittävää ja maisterintutkinnossa hyvää kielitaitoa. Kandidaatintutkinnossa kypsyysnäytteen arvioivat sekä tieteenalan että kielen asiantuntija ja maisterintutkinnossa yleensä vain tieteenalan asiantuntija. Kypsyysnäyte integroidaan pääaineen tutkielman ohjaukseen, eikä siitä kerry opintopisteitä. Kypsyysnäytteiden toteutuksen yksityiskohdat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten kandidaatintutkielmien ja pro gradu -tutkielmien ja niiden seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa ja tutkielman laatimista koskevissa käskyissä. Kandidaatintutkinnossa kypsyysnäyte ei kuitenkaan saa olla ainoa tekstituotos, josta suomen tai ruotsin kielen asiantuntija antaa tekstipalautetta.

Kandidaatintutkinnon kypsyysnäytteen toteutusvaihtoehdot

Kypsyysnäyte voidaan toteuttaa kahdella tavalla: (1) tieteenalan tutkielmaseminaariin integroituna kaksiosaisena näyttönä tai (2) tutkielman aihetta käsittelevänä esseekirjoitelmana. Kuitenkin jos opiskelijan kypsyysnäytekieli on eri kuin tutkielman kieli, kypsyysnäyte voidaan suorittaa vain tutkielman aihetta käsittelevänä esseekirjoitelmana. Molemmissa toteutuksissa sisällön hallinnan arvioi tieteenalan edustaja, yleensä tutkielman ohjaaja, ja kielitaidon arvioi kielen asiantuntija.

Tieteenalan tutkielmaseminaariin integroitu alan hallinnan ja tekstitaitojen näyttö

Kypsyysnäyte muodostuu kahdesta osiosta, perehtyneisyydestä tutkielman alaan sekä kieli- ja tekstitaidon näytöstä. Kypsyysnäyte suoritetaan viimeisessä tutkielmaseminaarissa tai vastaavassa ohjaustilanteessa. Kumpikin osio arvioidaan hyväksytyksi tai täydennettäväksi. Jos täydennettyäkään suoritusta ei voida hyväksyä, kypsyysnäyte hylätään.

Tieteenalan ja tutkielman sisällön hallinta osoitetaan tutkielmaseminaariesityksessä ja -keskustelussa. Näytteen määrää tieteenalaa edustava ainelaitos ja sen arvioi tieteenalan edustaja. Opiskelija voi hyödyntää kypsyysnäytesuoritustaan tutkielmansa työstämisessä.

Kieli- ja tekstitaito osoitetaan siten, että valmistautuessaan viimeiseen seminaariin opiskelija valitsee tutkielmatekstin katkelman, jonka hän viimeistelee tekstitaitojensa kypsyysnäytteeksi. Kypsyysnäytetekstiä muokatessaan opiskelijan tulee noudattaa alakohtaisia tekstinasettelu- ja viittaustekniikkaohjeita sekä hyödyntää tutkielmaprosessin aikana saamaansa tekstipalautetta ja tekstin- ja kielenhuollon apuvälineitä. Tieteenala voi myös määrätä tietyn tekstiosion kypsyysnäytteeksi. Se on tarpeen esimerkiksi silloin, kun opiskelijan tutkielma etenee takellessa. Tekstinkäsittelyohjelmalla laaditun kypsyysnäytetekstin ohjelaaajuus on noin 6 000–6 500 merkkiä ilman välilyöntejä, eli 3–4 sivua 1,5:n rivivälillä. Suositeltavaa on valita jokin luku tai muu tekstikokonaisuus. Tekstinkatkelmaan liitetään työn senhetkinen pääotsikko ja dispositio.

Opiskelija palauttaa kypsyysnäytetekstinsä tieteenalan verkkotyötilaan. Riittävän kielitaidon arvioi kielen asiantuntija, mutta tarvittaessa arviointiin osallistuu tutkielman ohjaaja. Noin kuukauden kuluessa tekstin palauttamisesta kielen asiantuntija antaa kypsyysnäytetekstistä kirjallisen palautteen tieteenalan verkkotyötilaan, jotta se on sekä opiskelijan että ohjaajan käytettävissä. Opiskelija saa hyödyntää sekä kypsyysnäytteen palautetta että mahdollista täydentävää suoritusta tutkielmansa työstämisessä. Tieteenalan ohjaaja seuraa, että opiskelija hyödyntää kypsyysnäytepalautetta koko kandidaattitutkielmassaan.

Esseekypsyysnäyte

Kypsyysnäytteeksi laaditaan perinteinen esseekirjoitelma, jonka arvioivat sekä tieteenalan edustaja, yleensä tutkielman ohjaaja, ja kielen asiantuntija. Kypsyysnäyte-esseet kirjoitetaan viimeisen tutkielmaseminaarin aikana, jotta opiskelija voi hyödyntää kypsyysnäytepalautetta tutkielmansa työstämisessä. Kypsyysnäytettä ei siis laadita vasta valmiista, arvioiduksi jätetystä tutkielmasta.

Opiskelija kirjoittaa kypsyysnäytteensä koetilanteessa, jota varten on aikaa enintään neljä (4) tuntia. Esseen otsikon tai esseetehtävän laatii tutkielman ohjaaja tai tieteenalan edustaja. Tehtävää laadittaessa on otettava huomioon se, ettei opiskelija välttämättä ole kypsyysnäytettä kirjoittaessaan selvillä tutkielmansa johtopäätöksistä.

Esseekypsyysnäytteet laaditaan joko tekstinkäsittelyohjelmalla tai käsin. Suoritustavan määrää tieteenalaa edustava ainelaitos. Ainelaitos ohjeistaa myös sen, mitä kielenhuollon apuvälineitä kirjoitustilanteessa saa käyttää. Suositeltavaa on, että ainakin esseehje saa olla koetilanteessa esillä ja että tekstinkäsittelyohjelmalla kirjoitettaessa opiskelijan tulee hyödyntää oikolu-

kuohjelmaa. Tekstinkäsittelyohjelmalla kirjoitettavien esseiden ohjelaajuus on noin 4 000–4 500 merkkiä ilman välilyöntejä, eli 2–3 sivua 1,5:n rivivälillä. Käsinkirjoitetun esseen ohjelaajuus on noin 450–600 sanaa, eli ”yksi perinteinen konseptiarkki”.

Esseekypsyysnäytteiden arviointi toteutetaan tieteenalan edustajan ja kielen asiantuntijan yhteistyönä siten, että kumpikin saa tekstistä oman kappaleensa, mutta kielen asiantuntijalla on käytössään sisällön asiantuntijan arviointi. Noin kuukauden kuluessa tekstien laatimisesta kielen asiantuntija antaa sähköisistä kypsyysnäytetekstistä kirjallisen palautteen tieteenalan verkkotyötilaan, jotta se on sekä opiskelijan että ohjaajan käytettävissä. Myös käsinkirjoitetuista esseistä annetaan kirjallinen palaute. Tieteenalan ohjaaja seuraa, että opiskelija hyödyntää kypsyysnäytepalautetta koko kandidaatin-tutkielmassaan.

Maisterintutkinnon kypsyysnäytteen toteutusvaihtoehdot

Sotatieteiden maisterin tutkinnon kypsyysnäytteeksi tuotetaan ja ohjataan pro gradu -tutkielman tiivistelmä. Tiivistelmät laaditaan tutkielmaprosessin päätteeksi tutkinto-osaston ja tieteenaloja edustavien ainelaitosten sopimana ajankohtana. Tiivistelmät tuotetaan tekstinkäsittelyohjelmalla, ja niiden laatimisessa käytetään tiivistelmäohjetta. Opiskelija laatii ohjeiden mukaisen tiivistelmän itsenäisesti, saa siitä palautetta ohjaajaltaan ja muokkaa tiivistelmänsä palautteen avulla. Näytteen hyväksyy tutkielman ohjaaja tai tieteenalan edustaja. Lähivuosina maisterintutkinnon kypsyysnäytettä voidaan myös kehittää edelleen. Kypsyysnäytteenä voidaan kirjoittaa esimerkiksi esseitä tai populaaritieteellisiä artikkeleja, mutta siinä tapauksessa on järjestettävä tieteellisten esseiden ja artikkelien kirjoittamisen ohjausta. Kypsyysnäytekäytäntöä kannattaa kehittää etenkin siinä tapauksessa, että maisterintutkinnon opetuskielenä on englanti. Mahdollisuuksien mukaan kypsyysnäytteiden ohjaamisessa voidaan hyödyntää kielen asiantuntijoita.

Opiskelijan toiminta

Opiskelijalle kypsyysnäyte ei ole lisäsuoritus, vaan se on keino oppia laatimaan kieleltään sujuvaa tekstiä, osoittaa kandidaattivaiheessa riittävä ja maisterivaiheessa hyvä kielitaitonsa ja saavuttaa tutkintovaatimuksissa ja upseerin kielitaidosta annetussa asetuksessa määritely suomen tai ruotsin kielen taito. Kypsyysnäytteen suorittaminen edellyttää opiskelijalta sekä tieteenalan että kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen ohjauksen monipuolista hyödyntämistä ja tekstien itsenäistä muokkausta. Opiskelijalta edellytetään tekstin- ja kielenhuollon taitojen itseopiskelua kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötilan avulla.

Tieteenalan asiantuntijan toiminta

Tutkielman laatiminen ja kirjoittaminen on osa tieteenalan tutkimuskoulutusta. Siinä tieteenalan ohjaaja perehdyttää opiskelijan tieteelliseen kirjoittamisen prosesseihin ja tieteenalan tekstien konventioihin. Tieteenalojen tutkimuskouluttajat ja tutkielmien ohjaajat voivat toimia myös kirjoitus-

viestinnän taitojen ohjaajina. Etenkin maisterintutkinnon kypsyysnäytteitä tarkastavan tieteenalan asiantuntijan tulee hallita asiatyylisen tieteellisen tekstin ja yleisen tekstin- ja kielenhuollon periaatteet sekä omalla tieteenalalla käytettävät tieteellisen tekstin konventiot. Tieteenalan ohjaajien tieteellisen kirjoittamisen ohjaustaitojen kehittämiseksi on monia keinoja:

Kielen asiantuntija antaa palautetta ohjaajien omista asiatyylisistä, tieteellisistä teksteistä. Palautteen avulla perehdytään asiatyylin vaatimuksiin ja tekstin- ja kielenhuollon työkaluihin. Tieteenalan ohjaajat osallistuvat opiskelijoille järjestettävään kirjoitusviestinnän tai tieteellisen kirjoittamisen tekstityöpajaan. Ks. Y03A Kirjoitusviestintä ja YM01A Tieteellinen kirjoittaminen -opintojaksojen pedagogiset käsikirjoitukset.

Tieteenalan ohjaajat kehittävät itsenäisesti tieteellisen tekstin lukemisen, analysoimisen ja laatimisen taitojaan. Maisterintutkinnon kypsyysnäytteiden arvioimiseksi tieteenaloilla laaditaan kullakin alalla sovellettavat arvioinnin perusteet.

Kielen asiantuntijan toiminta

Kielen asiantuntijan toteuttama tekstin- ja kielenhuollonpalautte perustuu opiskelijan tekstitaitojen itsearviointiin, kirjoittajakuvaan, joka on lyhyt asiatyylinen tekstinkäsittelyohjelmalla laadittu Minä kirjoittajana -kirjoitelma. Kandidaattiopinnoissa kirjoitelmat laaditaan yliopisto-opintoihin johdettavalla opintojaksolla ja maisteriopinnoissa tutkimusmenetelmäopinnoissa ja niitä voidaan täydentää tutkimuskoulutuksen aikana. Jokainen opiskelija laatii tekstinsä itsenäisesti. Kirjoittajakuviasta annetaan palautetta kirjallisesti ja henkilökohtaisesti esimerkiksi ensimmäisen tutkielmatekstipalautteen yhteydessä. Tekstejä käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti.

Kypsyysnäytteiden tekstipalautte annetaan kirjallisesti siten, että tekstin ansiot ja keskeiset kohennusehdotukset kootaan palautesaatteeseen ja kielenhuolto-seikat esitetään tekstikommentteina Kirjoittajan työkalupakin (www.kielijelppi.fi/tyokalupakki) asiasanojen avulla. Kirjallisen palautteen avulla sekä kirjoittaja että ohjaaja voivat kiinnittää huomiota tekstitaitojen vahvuuksiin ja ongelmakohtiin. Kirjallinen palautte mahdollistaa myös sen, että opiskelija voi hyödyntää palautetta koko tutkielmatekstinsä muokkauksessa ja viimeistelyssä ja ohjaaja puolestaan sekä tutkielman ohjauksessa että arvioinnissa. Suositeltavaa on, että tekstipalautteet ovat sekä opiskelijoiden että ohjaajien hyödynnettävissä. Jos tutkielmien ohjauksessa käytetään verkkotyötilaa, kirjalliset tekstipalautteet kootaan sinne. Jos verkkoa ei käytetä, on huolehdittava siitä, että tekstipalautteet päätyvät esimerkiksi sähköpostitse sekä opiskelijoille että ohjaajille.

Toteutuspaikka

Kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa osana tieteenalojen kandidaatintutkielmien seminaareja ja ohjausta. Maisterintutkinnon kypsyysnäyte toteutetaan monimuoto-opintoina tut-

kinto-osaston ja tieteenalaa edustavien ainelaitosten sopimalla tavalla. Toteutukset voivat vaihdella ainelaitoksittain ja tieteenaloittain.

Toteutusajankohta

Kandidaatintutkinnon kypsyysnäyte toteutetaan kolmannen opiskeluvuoden kevätlukukaudella tammi-helmikuussa. Maisterintutkinnon kypsyysnäyte toteutetaan tutkinto-osaston tai tieteenalaa edustavan ainelaitoksen määräämänä ajankohtana. Toteutusajankohdat voivat vaihdella ainelaitoksittain ja tieteenaloittain.

Vastuutaho

Vastuu kypsyysnäytteen toteuttamisesta on tutkimuskoulutusta, tutkielma-seminaareja ja tutkielmien ohjausta järjestävällä ainelaitoksella tai vastaavalla sekä Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen suomen kielen asiantuntijalla ja Kielikeskuksen ruotsin kielen asiantuntijalla. Toteutus suunnitellaan, aikataulutetaan ja toteutetaan kurssinjohtajien, tieteenalojen edustajien ja kielten asiantuntijoiden yhteistyönä

Opiskelumateriaali

Suomenkieliseen kypsyysnäytteeseen harjaannutaan hyödyntämällä sekä tieteenalan ohjaajan että kielen asiantuntijan tekstipalautetta ja perehtymällä kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen opiskelumateriaalin:

- tieteellisen tutkimuksen oppaisiin
- tieteenalakohtaisiin tutkimusoppaisiin ja opinnäyteohjeisiin
- tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaisiin
- tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökaluihin ja oppaisiin.

Ruotsinkielisen opiskelumateriaalin valinnassa ja käytössä neuvoo ruotsin kielen asiantuntija.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Kandidaatintutkinnon kypsyysnäytteen arvioi sekä tieteenalan ohjaaja että suomen tai ruotsin kielen asiantuntija ja maisterintutkinnon yleensä vain tieteenalan edustaja. Suositeltavaa on, että kypsyysnäytteiden arvioinnissa käytetään arviointilomakkeita.

Opiskelijan kypsyysnäyte on hyväksytty, kun hän on

- osallistunut kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen ohjaukseen
- toteuttanut tieteenalan määräämän näytteen hyväksytysti
- osoittanut kandidaatintutkinnossa riittävää ja maisterintutkinnossa hyvää suomen tai ruotsin kielen taitoa.

Kielitaitoa on tieteenalan tekstikäytäntöjen hallinta, tekstin tarkoituksenmukainen rakenne, käsitteiden johdonmukainen käyttö, pohtivan ja yhtenäisen tekstin laatimisen taito sekä tekstin- ja kielenhuollon normien ja apuvälineiden hallinta. Asiatyylisen tekstin tulee olla

- tarkoituksenmukaista, yksiselitteistä ja ymmärrettävää
- tiivistä, sidosteista ja loogista
- sananvalinnoiltaan ja lauserakenteiltaan selvää
- täsmällistä ja johdonmukaista
- havainnollista
- oikeakielistä eli tyyli- ja kielioppisääntöjen mukaista
- kieliteknisesti korrektia.

Mikäli tieteenalan tutkielmaseminaariin integroitu kypsyysnäyte ei täytä kielitaitovaatimusta, se arvioidaan täydennettäväksi eli muokattavaksi palautteiden ja kielen asiantuntijan ohjeiden avulla. Jos täydennettyäkään suoritusta ei voida hyväksyä, kypsyysnäyte hylätään. Mikäli esseekypsyysnäyte ei täytä kielitaitovaatimusta, se arvioidaan hylätyksi. Tieteenala määrittelee alan ja tutkielman sisällön hallinnan arviointikriteerit, mahdollisen täydentävän suorituksen vaatimukset, hylkäämisen perusteet ja uusintasuorituksen aikataulun. Tarkoituksena on, että opiskelija joka tapauksessa ehtii hyödyntää kypsyysnäytteen täydennyksen tai uusinnan tutkielmansa työstämisessä.

Kandidaatintutkinnon hylätyt kypsyysnäytteet käsitellään Kadettikoulun opettajaneuvostossa, joka voi antaa opiskelijalle enintään kaksi kuukautta lisäaikaa kypsyysnäytteen suorittamiseksi. Näytteen saa uusia enintään kaksi kertaa. Hylätyt kypsyysnäytteet voi uusia vain esseekypsyysnäytteenä. Kandidaatintutkielman arviointi tai hylkääminen ei takautuvasti vaikuta kypsyysnäytesuoritukseen.

Arviointi

Toteutustavan mukaan suoritus arvioidaan joko hyväksytyksi eli suoritetuksi (S), täydennettäväksi (T) tai hylätyksi (HYL). Kypsyysnäytesuoritukset merkitään WinhaPro- opiskelijahallintojärjestelmään. Kandidaatintutkinnossa sisällön hallinnan ja kielitaidon suoritus merkitään erikseen: tieteenalan ja tutkielman sisällön hallinnasta merkinnän tekee näytteen arvioinut tieteenalan edustaja ja kielitaitomerkinnän tekstitaidon arvioinut kieli-asiantuntija. Maisterintutkinnossa merkinnän tekee näytteen vastaanottanut tieteenalan edustaja.

Palaute

Kypsyysnäytetoteutuksista kerätään palautetta opiskelijoilta, toteutukseen osallistuneilta vastuuhenkilöiltä ja opiskelijoiden oppinäyteohjaajilta, jotka saavat kirjalliset tekstipalautteet käyttöönsä. Kirjallista sekä sanallista että numeerista opiskelijapalautetta kerätään integroitujen toteutusten isäntäopintojaksoilta. Lisäksi kielen asiantuntija kerää välitöntä opiskelijapalautetta tekstien ohjauksen sisällöstä ja tekstipalautetyökaluista. Palautteet analysoidaan seuraavan vuoden kypsyysnäytetoteutusten suunnittelua varten.

Kieli- ja viestintäopinnot (SM)

YM01A Tieteellinen kirjoittaminen 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Tekstitaitojen kehittyminen edellyttää kirjoittamis-, muokkaus- ja arviointiprosessia, jossa palautteenantaja tuntee tekstintekijän kirjoittajakuvan, kirjoittajantaidot ja oppimistavoitteet tietyn kirjoitusprosessin käynnistytessä. Kirjoittajakuvalla tarkoitetaan kirjoittajan aiempiin tekstikokemuksiin ja oppijälhtëiseen itsearviointiin perustuvaa kirjoittelmaa siitä, millaisena tekstien lukijana, tekijänä sekä tekstipalautteen hyödyntäjänä kirjoittaja itseään pitää. Kirjoittajakuva on kirjoittamisen ohjauksen luottamuksellinen työkalu, joka muuttuu tekstitaitojen kehittyessä.

Opiskelija-analyysi

Kirjoittajakuvan avulla ohjaaja voi huomioida opiskelijan tekstitaitojen ohjaamisen erityistarpeet, esimerkiksi oppimistyylin, harjaantuneisuuden tai harjaantumattomuuden, hahmottamis- ja kirjoittamisvaikeudet tai rinnakkaiskielisyuden vaikutukset. Harjaantuminen näkyy esimerkiksi kielen tai tekstilajin rakenteen hallinnassa, asiatyylin tai alakohtaisen erikoiskielen käytössä, tekstin- ja kielenhuollossa ja sen apuvälineiden hyödyntämisessä, kieliteknikassa, tekstinkäsittelytaidoissa tai taidossa hyödyntää vertaispalautetta.

Tekstitaitojen kehittymisen esteenä ovat yleensä tekstintekijän kirjoittamiskokemusten tuottamat uskomukset siitä, mitä hän osaa, millaista osaamista hän tarvitsee ja mitä hän ei tarvitse. Toinen tekstitaitojen kehittymistä haittaava seikka on virheitä etsivä tekstikulttuuri, jossa lopputuotteina esitettävät tekstit ovat joko kelvollisia tai kelvottomia sen mukaan, kuinka paljon niissä on yksittäisiä puutteita.

Tekstitaitojen kehittämistä haittaa eniten jokainen osaa kirjoittaa ja jokainen osaa ohjata kirjoittamista -asenne. Kuitenkin normitettu kirjakieli on aina ollut kompromissien ja sopimusten tulosta. Kirjoitettu asiasuomi ei siis ole kenenkään äidinkieli, eikä kukaan osaa sitä luonnostaan. Se pitää jotenkin opetella. Opinnoissa laadittavia kirjoitelmia pitää siis käyttää tekstitaitojen linjakkaan kehittymisen välineinä. Tekstien ohjaamisessa keskitytään laatuun, joka syntyy vain sisältöaineen hallinnan ja tekstin muokkaamisen tasapainosta.

Oppimistavoite

Tieteellisen tekstin ymmärtäminen, asian tarkoituksenmukainen esittäminen ja kirjoitetun asiatyylin normien mukaisen tieteellisen tekstin laatiminen ovat keskeisiä opiskelu- ja työelämätaitoja. Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija

- osaa itsenäisesti kehittää tieteellisen tekstin tekijän taitojaan, soveltaa tekstipalautetta ja hyödyntää kirjoittajan apuvälineitä

- saavuttaa omalla alallaan tarvittavan tieteellisen kirjoittamisen ja kypsyysnäytteessä osoitettavan hyvän suomen kielen taidon
- osaa itsenäisesti laatia tutkimusraportin, pro gradu -tutkielman
- ymmärtää tieteellisen viestinnän vaikutukset tieteenalansa ja ympäröivän yhteiskunnan vuorovaikutuksessa.

Sisältö

Opintojaksossa perehdytään tieteenalakohtaiseen asiatyyliseen kirjoittamiseen ja laadukkaan tieteellisen tekstin piirteisiin. Tekstitaitoja ohjataan osana opiskelijan pääaineen tutkimusprosessia ja pro gradu -tutkielman laatimista. Keskeiset asiasällöt ovat:

- kirjoittajakuva eli tekstitaitojen itsearviointi
- tutkimuksen ja kirjoitustyön organisointi
- pro gradu -tutkielman rakenne ja otsikointi
- tieteellinen argumentointi
- kommentoiva referointi
- viittaustekniikka
- tieteellinen asiatyyl
- tieteellisen esityksen kieliasu: oikeakielisuus ja kielitekniikka
- tieteellisen tekstin havainnollistaminen
- tutkimusraportin muotoseikat
- pro gradu -tutkielman tiivistelmä.

Asiatyylisen tekstin tulee olla

- tarkoituksenmukaista, yksiselitteistä ja ymmärrettävää
- tiivistä, sidosteista ja loogista
- sananvalinnoiltaan ja lauserakenteiltaan selvää
- täsmällistä ja johdonmukaista
- havainnollista
- oikeakielistä eli tyyli- ja kielioppisääntöjen mukaista
- kieliteknisesti korrektia.

Työelämäyhteydet

Tekstitaidot kehittävät ajattelua

Monissa työelämän suunnittelu-, johtamis- ja arviointitilanteissa laaditaan tekstejä, ja kirjoittamisesta on tullut yksi keskeisistä välineistä, joiden avulla osoitetaan osaamista. Osaamisen osoittaminen ja välittäminen edellyttävät tarkoituksenmukaisia tekstitaitoja, koska tekstien laatiminen on ajattelun saattamista sanalliseen muotoon. Eri tilanteissa ja eri vastaanottajille kirjoitetaan eri tavoin, tekstilajein, tyylein ja kielimuodoin. Valinta riippuu tilanteesta, aiheesta, tarkoituksesta, vastaanottajasta ja tarkoituksenmukaisen kielimuotojen mahdollisuudesta. Tekstien tarkoituksena ei ole päästä väärinymmärretyksi asiantuntijaneroksi, vaan tekstejä laatimalla on tarkoitus päästä vuorovaikutukseen toisten ihmisten kanssa. Asiantuntijuus kehittyy vuorovaikutuksessa tekstin vastaanottajien kanssa, mutta tekstin asiantuntija on sen kirjoittaja.

Kirjoittaminen on myös vaikuttamista ja sosiopoliittista toimintaa, jonka avulla muokataan olemassa olevaa tietoa ja luodaan uutta. Tekstiä tuottamalla siirretään tietoja, näkemyksiä ja ideologioita.

Yhteisö kehittää kieltä

Mikään kieli ei kehity itsekseen, vaan kieltä kehittävät sen käyttäjät. Eri tieteenoilla on huolehdittava siitä, ettei alan tieto jää vain erityiskielten osajien käyttöön, vaan se soveltuvin osin saavuttaa myös koko kieliyhteisön. Sotatieteissä se merkitsee yleensä englanninkielisten erikoiskäsitteiden ja ilmausrakenteiden sovittamista kotimaisiin kieliin.

Voidakseen kehittää kieltä ja tuottaa kieleen uusia elinkelpoisia ilmauksia asiantuntijalla täytyy olla tietoa oman, toisen kotimaisen ja vieraan kielen yhteyksistä ja eroista. Asiantuntijan tekstitaitoihin kuuluu myös taito siirtää asiantuntijuus osaksi erityisalan sisäistä ja yhteiskunnallista keskustelua sekä päätöksentekoa. Olennaista on osata keskustella sekä omista että muiden teksteistä ja niiden ilmaisuvalinnoista.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintojakson edellytyksenä on, että opiskelija hallitsee – tai opintojakson aikana opiskelee itsenäisesti – perustekstitaidot: opiskelija osaa laatia juoneltaan loogisen ja kappaleista rakennetun asiatyylisen tekstin ja tuntee asiatyylisen tieteellisen tekstin piirteet. Itseopiskeluvälineenä käytetään kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkosivustoa, joka toimii myös kielen asiantuntijan tiedotuskanavana.
- ▶ Opintojakson aikana opiskelijalta edellytetään osallistumista pääaineen tieteenalan metodiopintoihin ja pro gradu -prosessin ohjaukseen. Opiskelijan tulee perehtyä sekä Maanpuolustuskorkeakoulun yleiseen oppinäyteohjeeseen että tieteenalakohtaisiin tutkimusmetodeja, pro gradu -tutkielmaa, referointia ja viittaustekniikkaa koskeviin ohjeisiin.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Integroitu toteutus

Tieteellisen kirjoittamisen opintojakso integroidaan, eli sisällytetään, sekä kaikille yhteisiin tutkimusmenetelmäopintoihin että opiskelijan pääaineen pro gradu -prosessiin ja tutkielmaseminaareihin. Opintojakso toteutetaan ryhmä- ja yksilöohjauksena, ja se kestää koko maisteriopintojen ajan. Pro gradu -prosessissa opiskelija saa tekstin- ja kielenhuollonohjausta omasta tutkielmatekstistään tai muusta ohjausprosessiin sisältyvästä kirjoitelmasta. Pro gradu -prosessiin integroidaan myös hyvää kieli- ja tekstitaitoa osoittava maisterintutkinnon kypsyysnäyte.

Tieteellisen kirjoittamisen ohjauksen ja kypsyysnäytteiden toteutuksen yksityiskohdat kuvataan tieteenaloja edustavien ainelaitosten pro gradu -tutkielmien ja seminaarien pedagogisissa käsikirjoituksissa. Toteutukset voivat vaihdella ainelaitoksittain tai tieteenaloittain.

Toteutusehdotuksia:

- Sotatieteet tieteiden kentässä (YTUTKMEN1)- opintojaksoon ja/tai Metodiiikan kurssi (YTUTKMEN2) -opintojaksoon sisällytetään opintojakson johdanto ja tekstitaitojen perusteet sekä tekstitaitojen itsearviointitehtävä.
- Tutkimus- tai työsuunnitelmaa käsittelevään seminaariin sisällytetään tekstitaitojen ohjausta, henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.
- Tutkielmatekstistä käsittelevään seminaariin sisällytetään henkilökohtainen tekstipalaute ja/tai tekstityöpaja.
- Kypsyysnäytteenä laaditaan ja muokataan pro gradu -tutkielman tiivistelmä.

Opiskelijan toiminta

Opiskelijalle tieteellisen kirjoittamisen opintojakso on keino laatia kieleltään sujuva tutkielma, osoittaa hyvä kieli- ja tekstitaitonsa kypsyysnäytteessä ja saavuttaa tutkintovaatimuksissa ja upseerin kielitaidosta annetussa asetuksessa määritelty erinomainen suomen kielen taito. Opintojakson suoritus edellyttää opiskelijalta sekä tieteenalan että kirjoitusviestinnän ohjauksen ja tekstipalautteiden monipuolista hyödyntämistä ja tekstien itsenäistä muokkausta. Opiskelijalta edellytetään tekstin- ja kielenhuollon ja tieteellisten tekstitaitojen itseopiskelua kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkkotyötilan avulla.

Tieteenalan asiantuntijan toiminta

Tutkimuskoulutuksessa tieteenalan ohjaaja perehdyttää opiskelijan tieteelliseen kirjoittamisen prosesseihin ja tieteenalan tekstien konventioihin. Tieteenalojen tutkimuskouluttajat ja tutkielmien ohjaajat voivat toimia myös kirjoitusviestinnän taitojen ohjaajina. Edellytyksenä on, että tieteenalan asiantuntija hallitsee asiantuntijana tieteellisen tekstin ja yleisen kielenhuollon periaatteet sekä alansa tieteellisen tekstin konventiot. Ohjaajan ei siis tarvitse olla kielen asiantuntija, mutta kirjoitusviestinnän toteutus kannattaa suunnitella ja toteuttaa yhteistyössä kielen asiantuntijan kanssa.

Kielen asiantuntijan toiminta

Kielen asiantuntijan toteuttama tekstin- ja kielenhuollonohjaus perustuu opiskelijan tekstitaitojen itsearviointiin, kirjoittajakuvaan, joka on lyhyt asiantuntijainen tekstinkäsittelyohjelmalla laadittu Minä kirjoittajana -kirjoitelma. Kirjoitelmat laaditaan Sotatieteet tieteiden kentässä (YTUTKMEN1)- tai Metodiiikan kurssi (YTUTKMEN2) -opintojaksolla ja niitä voidaan täydentää tutkimuskoulutuksen aikana. Jokainen opiskelija laatii tekstinsä itsenäisesti. Kirjoittajakuvista annetaan palautetta kirjallisesti ja henkilökohtaisesti esimerkiksi ensimmäisen tutkielmatekstipalautteen yhteydessä. Tekstejä käsitellään ja säilytetään luottamuksellisesti.

Opintojakso käynnistetään tutkimuskoulutuksen alussa johdantoluennolla ja/tai lähiopetuksessa, joka pidetään osana tutkimuskoulutusta ja/tai seminaaria. Siinä sovitaan ohjauksen tavoitteista ja keinoista ja perehdytään tie-

teelliseen asiatyliin ja tekstin- ja kielenhuollon työkaluihin. Toivottavaa on, että ohjaukseen osallistuu myös tieteenalan ohjaaja tai ohjaajia.

Lähiopetusta ja tekstityöpajoja järjestetään tieteenalaa edustavan aine-laitoksen tai ohjattavien toivomuksesta ja resurssien mukaan. Tekstityöpaja toteutetaan siten, että seminaarin päätteeksi jokainen opiskelija valitsee tekstistään osion, jota hän asiantuntijoiden opastamana työstää tekstinkäsittely-ohjelmalla. On suotavaa, että samaan aikaan opiskelijoilla on mahdollisuus keskustella teksteistä myös tieteenalan ohjaajan tai ohjaajien kanssa. Lisäksi ohjauksessa hyödynnetään vertaistyöskentelyä.

Resurssien mukaan tekstejä voidaan toimittaa kielen asiantuntijan kommentointia varten niin sanottuun Tekstipajaan. Se on pääasiassa sähköpostitse tai tietyssä verkkotyötilassa tapahtuvaa tekstien ohjausta, jossa asiantuntija kommentoi kirjoittajan valitseman tekstinkohdan Kirjoittajan työkalupakin (<http://www.kielijelppi.fi/tyokalupakki>) asiasanojen avulla. Tekstin muokkaus on aina kirjoittajan tehtävä. Kommentoituja tekstejä voi työstää myös sovittuna aikana kielen asiantuntijan vastaanotolla.

Suosittelavaa on, että opiskelija saa kielen asiantuntijan palautetta esimerkiksi tutkielmansa johdannosta, jostakin käsittelyluvusta, päätelmistä tai tiivistelmästä. Tekstinohjaukseen riittää opiskelijan valitsema tekstikokonaisuus, johon liitetään koko työn senhetkinen otsikko ja dispositio. Tekstipalautteen kohteeksi valitaan joko viimeistelty tai ongelmalliselta vaikuttava tekstinkoh-ta.

Tekstipalautte annetaan kirjallisesti siten, että tekstin ansiot ja keskeiset kohennusehdotukset kootaan palautesaatteeseen ja kielenhuoltoseikat esitetään tekstikommentteina. Kirjallisen palautteen avulla sekä kirjoittaja että ohjaa-ja voivat kiinnittää huomiota tekstitaitojen vahvuuksiin ja ongelmakohtiin. Kirjallinen palaute mahdollistaa myös sen, että opiskelija voi hyödyntää pala-utetta koko tutkielmatekstinsä muokkauksessa ja viimeistelystä ja ohjaaja puolestaan sekä tutkielman ohjauksessa että arvioinnissa. Suositeltavaa on, että tekstipalautteet ovat sekä opiskelijoiden että ohjaajien hyödynnettävissä. Jos tutkielmien ohjauksessa käytetään verkkotyötilaa, kirjalliset tekstipa-lautteet kootaan sinne. Jos verkkoa ei käytetä, on huolehdittava siitä, että tekstipalautteet päätyvät sekä opiskelijoille että ohjaajille ja tarvittaessa myös opponenteille.

Tutkielman kielenä muu kuin suomi

Jos opiskelija laatii tutkielmansa jollakin muulla kielellä kuin suomeksi, opintojakson suorituksesta sovitaan opiskelijan, tutkielmanohjaajan ja toi-sen kotimaisen tai vieraan kielen asiantuntijan kanssa. Toteutus räätälöidään tapauskohtaisesti. Tieteellisen kirjoittamisen opintojakso voidaan toteuttaa myös vetenskapligt skrivande-, academic writing- tai esimerkiksi wissen-schaftliches schreiben -ohjauksena. Opiskelijaa ohjataan vertailemaan erikie-lisiä tieteellisiä tekstejä. Vieraskielisiin teksteihin laaditaan suomenkielinen tiivistelmä. Kypsyysnäyte suoritetaan aina opiskelijan koulusivistyskielellä, joka usein on opiskelijan äidinkieli.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan monimuoto-opiskeluna. Itseopiskelu- ja ohjauspaikkana toimii kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen verkko-työtila. Lisäksi opiskelijoita palvelee suomen kielen kieliasiantuntijan Tekstipaja. Opintojakson johdanto toteutetaan luento- ja lähiopetuksena, joka integroidaan Maanpuolustuskorkeakoulussa suoritettaviin opintojaksoihin Sotatieteet tieteiden kentässä (YTUTKMEN1)- ja/tai Metodiikan kurssi (YTUTKMEN2). Tutkielmaseminaareihin tai vastaaviin integroitu kirjoitusviestinnän ja tieteellisen kirjoittamisen ohjaus voidaan toteuttaa seminaariviikoilla järjestettävänä lähiopetuksena, tekstityöpajana ja/tai seminaaria seuraavana etäohjauksena, jolloin opiskelija saa henkilökohtaisena tekstipalautetta ja ohjausta sähköpostin tai verkkotyötilan välityksellä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisteriopintojen aikana siten, että johdanto ja tekstitaitojen itsearviointi toteutetaan ensimmäisen opintovuoden syyslukukaudella ja tekstien ohjaus sekä ensimmäisen että toisen opintovuoden aikana. Tutkielman tiivistelmän ja tieteellisen kirjoittamisen ohjaukseen integroitu kypsyysnäyte toteutetaan toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella. Toteutusajankohdat voivat vaihdella ainelaitoksittain ja tieteenaloittain.

Vastuutaho

Vastuu opintojakson toteuttamisesta on tutkimuskoulutusta, tutkimusseminaareja ja tutkielmien ohjausta järjestävällä ainelaitoksella tai vastaavalla sekä Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksessa toimivalla kielen ja kirjoitusviestinnän asiantuntijalla. Tieteenalakohtaisten konventioiden ohjausvastuu on tieteenalan edustajilla. Toteutus suunnitellaan, aikataulutetaan ja toteutetaan tieteenalojen edustajien ja kielten asiantuntijoiden yhteistyönä, ja toteutukset voivat vaihdella ainelaitoksittain tai tieteenaloittain.

Opiskelumateriaali

Opiskelumateriaalina käytetään

- tieteellisen tutkimuksen oppaita
- tieteenalakohtaisia tutkimusoppaita ja opinnäyteohjeita
- tieteellisen kirjoittamisen ja kirjoitusviestinnän oppaita
- tekstin- ja kielenhuollon verkkotyökaluja ja oppaita
- tieteenalan ja kielen asiantuntijoiden palautetta.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakso arvioidaan tutkielman arvioinnin yhteydessä joko suoritetuksi tai täydennettäväksi. Opintojakso on suoritettu, kun opiskelijan tutkielma on hyväksytty ja hän on

- osallistunut tieteenalan tutkimuskoulutukseen
- työstänyt tutkimuskoulutukseen tai tutkielmanohjaukseen sisältyvät tekstit tai harjoitukset

- hyödyntänyt saamaansa tieteenalan ja kielen asiantuntijan palautetta tutkielmassaan.

Jos opiskelijan tutkielma arvioidaan hylätyksi, opintojakso arvioidaan täydennettäväksi. Täydentäminen katsotaan suoritetuksi, kun sisällönohjaaja on hyväksynyt tutkielman.

Opintojakso arvioidaan joko hyväksytyksi eli suoritetuksi (S) tai täydennettäväksi (T).

Palaute

Opintojaksosta kerätään palautetta opiskelijoilta, toteutukseen osallistuneilta ohjaajilta ja opiskelijoiden opinnäyteohjaajilta, jotka saavat kirjalliset tekstipalautteet käyttöönsä. Kirjallista sekä sanallista että numeerista opiskelijapalautetta kerätään integroitujen toteutusten isäntäopintojaksoilta. Lisäksi kielen asiantuntija kerää välitöntä opiskelijapalautetta tekstien ohjauksen sisällöstä ja tekstipalautetyökaluista. Palautteet analysoidaan seuraavan vuoden opintojakson suunnittelua varten.

YM01B Vetenskapligt skrivande 2 sp

Planering av studieavsnitt

Inlärnings syn

För att utveckla textkompetens behövs en skriv-, bearbetnings- och bedömningsprocess, där responsgivaren känner skribentens skribentprofil, hans eller hennes färdigheter som skribent och målet för skrivprocessen. Med skribentprofil avses den uppfattning som skribenten har om sina färdigheter som läsare, skribent och respsnsmottagare. Skribentprofilen fungerar som ett pålitligt verktyg i skrivhandledningen.

Analys av studerande

Studeranden bearbetar sina starka och svaga sidor och utarbetar en för texten ändamålsenlig utvecklingsplan. Med hjälp av skribentprofilen kan handledaren beakta de speciella behov skribenten har när det gäller t.ex. olika svårigheter att lära sig skriva eller att försöka undvika påverkan från det andra inhemska språket.

Mål

Att förstå vetenskaplig text, att kunna framföra sitt budskap ändamålsenligt och att kunna skriva vetenskaplig text enligt vissa normer hör till de centrala färdigheterna i studie- och arbetslivet.

Målet för studieavsnittet är att studeranden

- självständigt kan utveckla sina färdigheter att skriva vetenskaplig text, och kan utnyttja textrespons och skribentverktyg
- när goda färdigheter i vetenskapligt skrivande inom det egna området och goda färdigheter i modersmålet i mognadsprovet
- självständigt kan skriva en forskningsrapport, avhandlingen pro gradu
- förstår den vetenskapliga kommunikationens betydelse för den egna vetenskapsgrenens samverkan med det omgivande samhället.

Innehåll

Centralt sakinnehåll:

- skribentprofil eller självvärdering av textkompetens
- organisering av forskningsarbete och skriftligt arbete
- disposition och rubrik för avhandlingen pro gradu
- vetenskaplig argumentering
- kommenterande referat
- referatteknik
- vetenskaplig stil
- vetenskaplig språkdräkt: språkriktighet och språkteknik
- illustration av vetenskaplig text med tabeller och figurer
- forskningsrapportens form
- sammandrag av avhandlingen pro gradu.

En text i sakprosastil ska vara

- ändamålsenlig, klar och förstälilig

- koncis, sammanhängande och logiskt uppbyggd
- entydig när det gäller ordval och ha en klar meningsbyggnad
- precis och logiskt resonerande
- illustrerad med tabeller och figurer
- språkriktig, dvs. följa stil- och grammatikregler
- språktekniskt korrekt.

Anknytning till arbetslivet

Textkompetens utvecklar tänkandet

Att visa och förmedla kunskande förutsätter ändamålsenlig textkompetens. I olika situationer och till olika mottagare skriver man på olika sätt. Man använder olika stilarter och språkliga formerna för att skapa växelverkan med varandra. Skribenten är sakkunnig. Att skriva betyder också att påverka. Man skapar ny information och förmedlar åsikter och ideologier.

Språket utvecklas genom användning

Inget språk utvecklas utan användare. Språket eller åtminstone en del av det förändras hela tiden. Inom olika vetenskapsområden måste man se till att den nya informationen när också studerande, övriga intresserade och hela språkgemenskapen. För att kunna utveckla språket och producera nya livskraftiga uttryck måste man som expert ha kunskap om likheter och skillnader mellan det egna språket, det andra inhemska språket och främmande språk.

Krav på förkunskaper

En förutsättning för studieavsnittet i skriftlig kommunikation är att studeranden behärskar – eller lär sig självständigt under studieavsnittet – den textkompetens som är mest central: studeranden kan skriva en logisk text med styckeindelning och känna igen de drag som en sakprosatext förutsätter. Som självstudiematerial används webbsidorna för skriftlig kommunikation och vetenskapligt skrivande. Webbsidorna fungerar också som informationskanal för språkexperten. Under studieavsnittet förutsätts att studeranden deltar i vetenskapliga metodologistudier i huvudämnet och i handledningen av pro gradu-processen. Studeranden ska bekanta sig med Försvarshögskolans allmänna anvisningar för lärdomsprov och med anvisningar som gäller forskningsmetoder i olika vetenskapsgrenar, avhandlingen pro gradu, referat och referatteknik.

Genomförande av studieavsnitt

Undervisnings- och studiemetoder

Integrerat genomförande

Studieavsnittet i vetenskapligt skrivande integreras i studier i forskningsmetoder som är gemensamma för alla samt i pro gradu-processen i huvudämnet och i seminarier. Studieavsnittet genomförs i form av handledning i grupp eller individuell handledning som pågår hela tiden under magisterstudierna. I pro gradu-processen får studeranden handledning i text- och språkvård för avhandlingstexten eller någon annan text som ingår i handledningsproces-

sen. Mognadsprovet, som hör till magisterexamen och visar god språk- och textkompetens, integreras också i pro gradu-processen. Detaljerna i handledningen för vetenskapligt skrivande och i ordnandet av mognadsprov beskrivs i pedagogiska manuskript för avhandlingar pro gradu och seminarier.

Studerandens roll

Studeranden ska skriva en avhandling med flytande språk, visa god text- och språkkompetens i mognadsprovet och nå sådan språkkompetens som beskrivs i examensfordringarna och i förordningen om språkkunskaper för officerare. Studeranden ska utnyttja den respons han eller hon har fått i skriftlig kommunikation och handledning inom den egna vetenskapsgrenen. Det förutsätts att studeranden självständigt lär sig text- och språkvård och vetenskaplig textkompetens med hjälp av webbsidorna i skriftlig kommunikation.

Plats för utförande

Studieavsnittet genomförs som flerformsstudier. Webbsidorna för skriftlig kommunikation och vetenskapligt skrivande fungerar som plats för självstudier och handledning. Studeranden kan också utnyttja en så kallad *Tekstipaja (Textverkstad)*. Studieavsnittet inleds med föreläsningar och närstudier, som integreras i studieavsnittet *Sotatieteet tieteidien kentässä (YTUTKMEN1)*- och/eller i en kurs i metodik (*YTUTKMEN2*). Handledning i skriftlig kommunikation eller vetenskapligt skrivande kan genomföras som närstudier, textverkstad och/eller distanshandledning med hjälp av e-post eller i nätomgivning.

Tidpunkt för utförande

Studieavsnittet utförs under magisterstudierna så att introduktionen och självvärderingen av textkompetensen genomförs under det första årets hösttermin. Handledningen av texter ordnas både under det första och andra läsåret. Mognadsprovet som är integrerat i handledningen av avhandlingens sammanfattning och vetenskapligt skrivande ordnas under det andra studieårets vårtermin. Tidpunkterna kan variera beroende på ämnesinstitution och vetenskapsgren.

Ansvarsfördelning

Den institution som arrangerar forskarutbildning, forskarseminarier och handledning av avhandlingar samt den språkexpert som arbetar på institutionen för ledarskap och militärpedagogik är ansvariga för studieavsnittet. Vetenskapsgrenarnas representanter bär ansvaret för konventionerna inom olika vetenskapsgrenar.

Studiematerial

Som studiematerial används:

- handböcker i vetenskaplig forskning
- forskningshandböcker för olika vetenskapsgrenar och anvisningar för läroprovet
- handböcker i vetenskapligt skrivande och skriftlig kommunikation

- webbverktyg och handböcker i text- och språkvård
- respons från den aktuella vetenskapsgrenen och från språkexperter.

Bedömning av studieavsnitt och respons

Bedömning

Studieavsnittet bedöms i samband med avhandlingen som *avklarat* eller *kräver komplettering*. Studieavsnittet är avklarat när studerandens avhandling har godkänts och när han eller hon har

- tagit del i forskarutbildningen
- skrivit färdigt texterna som ingår i forskarutbildningen
- utnyttjat den respons som experterna har givit.

Om avhandlingen inte kan godkännas bedöms studieavsnittet *kräver komplettering*. Avhandlingen har blivit kompletterad när ämneshandledaren har godkänt avhandlingen.

Studieavsnittet bedöms antingen som *godkänt* eller *avklarat* (S) eller *kräver komplettering* (T).

Respons

Studerandena, handledarna och lärdomsprovhandledarna ger respons.

Dessutom samlar språkexperten in direkt respons från texthandledningen och om responsverktygen. Responsen analyseras för att man ska kunna planera följande års studieavsnitt.

YM02 Vieras kieli, syventävät sotilasammattiviestintätaidot 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Tämä näkyy työskentelytavoissa siten, että osallistujat soveltavat ja täydentävät kirjallista viestintäosaamistaan tuottamalla tutkielmatyöhönsä liittyvän tieteellisen artikkelin vieraalla kielellä. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää osallistumista opintojakson yhteiseen aloitukseen ja päätökseen sekä vähintään kahta tapaamista ohjaajan kanssa.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on perus- ja soveltavat taidot sotilasammattiviestinnässä sekä pää- ja sivuaineen opinnoissa hankittua menetelmällistä ja sisällöllistä tietämystä tutkimuskirjoittamisen perusteista, mikä tarjoaa perustan vieraskielisen akateemisen kirjoittamisen taitojen syventämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat pystyvät tuottamaan tieteellisen artikkelin, joka muodoltaan noudattaa akateemisen kirjoittamisen konventioita sekä sisällöltään tukee tutkielmatyötä. Osallistujat pystyvät soveltuvin osin hyödyntämään opintojaksolla harjoiteltuja kirjallisen tieteellisen argumentoinnin perusteita pääaineopinnoissaan. Koska kyseessä on jälleen ainoastaan kolmen opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen edelleenkin kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Kirjallisen tieteellisen argumentoinnin kehittäminen: ohjatusti käydään läpi tieteellisen artikkelin osat sekä koherenssia ja koheesiota lisäävät sanastolliset ja rakenteelliset tekijät. Vieraskielisen tekstin rakenteen ja sisällön avaaminen: osallistujat tarkastelevat tuottamaansa tekstiä yhdessä ohjaajan kanssa. Erityishuomiota kiinnitetään argumentoinnin johdonmukaisuuteen, tekstin rakenteelliseen selkeyteen sekä kielityypillisiin koheesiokkeinoihin ja tekstilajille ominaisiin ilmaisuvalintoihin. Tieteellisen vieraskielinen artikkelin tuottaminen: osallistujat ohjataan kirjoittamaan määrämuotoinen teksti valitsemastaan, oman tutkielmatyönsä kannalta merkityksellisestä aihepiiristä. Tämän tekstin omatoimisen tuottamisen ohessa käydään edellä mainitut ohjauskeskustelut.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla kehitetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Osallistujilta edellytetään SK-tutkinnon osana suoritettua opintojaksoa Y05P & Y05J tai vastaavia sisällöllisiä tietoja. Opintojaksolla tuotettavan tekstin kirjoittaminen edellyttää taitotasoa B2.

Opintojakson suunnittelu

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso nojautuu opiskelijan omaehtoiseen työskentelyyn sekä jokaisen osallistujan henkilökohtaiseen ohjaamiseen. Yhteinen aloitus toteutetaan opetuskeskusteluna, ja opintojakson päättää vaihtuva vierailija-asiantuntija-luento soveltuvasta viestinnällisestä aihepiiristä. Vieraan kielen pakollinen opintojakso pitää sisällään kaksi osiota: yhteisen osuuden 2 op ja integroidun osuuden 1 op. Vieraan kielen opinnot suoritetaan siinä kielessä, jossa opiskelijalla on taitotaso B2. Kielivaihtoehtoja ovat englanti, saksa, ranska ja venäjä.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

1. vuoden syyslukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Hyväksytty suoritus sisältää osallistumisen yhteiseen aloitukseen ja päätökseen sekä vähintään kahteen ohjaamistapaamiseen. Lisäksi jokainen tuottaa vieraskielisen, määrämuotoisen tieteellisen artikkelin valitsemastaan, tutkielmatyönsä kannalta merkityksellisestä aihepiiristä. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Opintojakson aikana ohjaustapaamisissa saadaan välitöntä palautetta ohjauksesta ja opintojakson päätyttyä kerätään kurssinjohtajaan tukeutuen kokonaispalaute opintojakson sisällöistä, työtavoista ja omasta sekä ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama maisterikurssin palautekysely sisältää kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

YM03V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Communication Strategies for Crisis Management Context 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja puhutun sekä kirjallisen ammattiviestinnän taitojen syventämiseen. Osallistujat hyödyntävät joukko-osastopalvelussa kartuttamaansa osaamista kehittäessään englanninkielisiä viestintätaitojaan.

Opiskelija-analyysi

Osallistujat valitsevat ko. opintojakson syventääkseen englanninkielisen ammattiviestinnän osaamistaan.

Oppimistavoite

Osallistujat harjoittelevat edistyneitä neuvottelu- ja argumentaatiotaitoja sekä metakielisen viestinnän erityispiirteitä ja syventävät sanastollista osaamistaan erityisesti kansainvälisen yhteistyön kontekstissa, mikä edesauttaa omatoimisen kielenopiskelun jatkamista. Koska kyseessä kuitenkin on kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen syventävä kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Neuvottelu- ja argumentaatiotaitojen sekä metakielisen viestinnän taitojen kehittäminen: tapaus- ja tilanne-esimerkein syvennytään edistyneisiin vuorovaikutustaitoihin. Sanastollisen osaamisen syventäminen: omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen syventämistä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla syvennetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava opintopisteisuus edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa annetut kirjalliset tehtävät.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- tai kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta.

Opintojakson palaute ja arviointi**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamiin ja omatoimisten tehtävien suorittamisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttamat vuosikurssien palautekyselyt sisältävät kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

YM04V Vieras kieli, vapaaehtoinen englanti: Professional Writing 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja kirjallisten ammattiviestintätaitojen syventämiseen.

Opiskelija-analyysi

Osallistujat valitsevat ko. opintojakson kehittääkseen kirjallisen englannin-kielisen viestinnän osaamistaan.

Oppimistavoite

Osallistujat harjoittelevat ohjatusti kirjoittamaan asiantuntijatehtävissä tuotettavia tyypillisimpiä tekstilajeja. Koska kyseessä kuitenkin on kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen vaikuttaa, tapahtuu varsinainen ammattiviestintätaidon pitkäkestoinen syventävä kehittäminen kurssin jälkeen jatkuvana omaehtoisenä opiskeluna.

Sisältö

Sisällöllisesti perustellun ja rakenteellisesti johdonmukaisen tekstin tuottaminen: ohjatusti ja omatoimisesti suoritettavat kirjalliset tehtävät edistävät kirjoitetun viestinnän taitojen ja sanastollisen osaamisen syventämistä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla syvennetään vieraskielisiä ammattiviestinnällisiä taitoja, jotka ovat johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia tehtäväkuvauksesta ja toimintaympäristöstä riippumatta niin kotimaisissa kuin kansainvälisissä yhteyksissä.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopiskelutapaamiset koostuvat ohjatusta pari- ja pienryhmätyöskentelystä. Omatoimisesti suoritettava opintopisteosuus edellyttää, että osallistuja hyödyntää opintojaksolle räätälöityä opiskelumateriaalia ja tuottaa annetut kirjalliset tehtävät.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- tai kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus, kielikoulutussektori.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Kielikeskuksen kielikoulutussektorin räätälöimä opiskelumateriaali, jota

osallistujat hyödyntävät lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisessa opiskelussa lataamalla etukäteen aineistotiedostot omille kannettavilleen verkkosotakoulusta.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja omatoimisten tehtävien suorittamisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttamat vuosikurssien palautekyselyt sisältävät kysymyksen tyytyväisyydestä Kielikeskuksen tarjoamaan opetukseen.

YM05V Vapaaehtoinen vieras kieli, alkeistaso 2 op**Opintojakson toteutus****Oppimiskäsitys**

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Osallistujat hyödyntävät aikaisemmin hankkimaansa viestinnällistä osaamista ja soveltavat sitä harjoitellessaan valitsemansa vieraan kielen (venäjä, ranska, saksa) perusteita. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista pääosin vieraskielisesti toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista sekä yleiskielitaidossa että sotilasammattiviestinnässä (vrt. suoritettut pakolliset vieraan kielen opintojaksot), mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan myös toisen vieraan kielen alkeiden omaksumiseen.

Oppimistavoite

Osallistujilla on kurssin jälkeen kirjoitetun ja puhutun viestinnän taidot taitotasolla A1.

Osallistujat harjoittelevat valitsemansa kielen perusteita sekä pystyvät aloittelijan taitotasolla ymmärtämään puolustusvoimallisia aihepiirejä ja ilmaisemaan perustiedot itsestään ja opintosuunnastaan. Koska kyseessä kuitenkin on vapaaehtoinen kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen varsinaisesti vaikuttaa, tapahtuu vieraskielisen viestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen molempien opintojaksojen jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Puheviestintätaitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen. Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: perusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla harjoitellaan perusteita toisen vieraan kielen taidon omaksumiseen, ja useamman kuin yhden vieraan kielen ymmärtämisen taidon voidaan katsoa olevan osa johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asian-
tuntijavalmiuksia.

Esitietovaatimukset

- ▶ Aloittavassa ryhmässä osallistujilta ei edellytetä aikaisempaa osaamista ko. kielessä.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Lähiopiskelutapaamiset iltaisin sekä omatoiminen opiskelu omalla ajalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Ohjaajan tuottama opiskelumateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja ohjaajan edellyttämien omatoimisten tehtävien tekemisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama vuosikurssikohtainen palautekysely sisältää kysymyksen Kielikeskuksen opetuksesta.

YM06V Vapaaehtoinen vieras kieli, jatkotaso 2 op**Opintojakson suunnittelu****Oppimiskäsitys**

Opintojakson suunnittelu perustuu jaettuun asiantuntijuuteen ja tiedonluomiseen. Osallistujat hyödyntävät aikaisemmin hankkimaansa viestinnällistä osaamista ja soveltavat sitä harjoitellessaan valitsemansa vieraan kielen (venäjä, ranska, saksa) perusteita. Opintojakson menestyksellinen suorittaminen edellyttää aktiivista osallistumista pääosin vieraskielisesti toteutetuissa lähiopiskelutapaamisissa sekä omatoimisena opiskeluna tapahtuvaa kirjoitus- ja sanastolaajennusharjoittelua.

Opiskelija-analyysi

Osallistujilla on aikaisemmin hankittua osaamista sekä yleiskielitaidossa että sotilasammattiviestinnässä (vrt. suoritettut pakolliset vieraan kielen opintojaksot), mikä yhdessä yleispuolustusvoimallisen sisältöosaamisen kanssa muodostaa perustan myös toisen vieraan kielen taidon kehittämiseen.

Oppimistavoite

Osallistujat jatkavat valitsemansa kielen perusteiden harjoittelemista. Koska kyseessä kuitenkin on vapaaehtoinen kahden opintopisteen kokonaisuus, eikä osallistujien taitotasoihin voida näin ollen varsinaisesti vaikuttaa, tapahtuu vieraskielisen viestintätaidon pitkäkestoinen kehittäminen molempien opintojaksojen jälkeen jatkuvana omaehtoisena opiskeluna.

Sisältö

Puheviestintätaitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista puheviestintätilanteista selviytymiseen. Kirjoitetun viestinnän taitojen kehittäminen: lisäperusteet yksinkertaisista kirjoitetun viestinnän tilanteista selviytymiseen.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla harjoitellaan perusteita toisen vieraan kielen taidon omaksumiseen, ja useamman kuin yhden vieraan kielen ymmärtämisen taidon voidaan katsoa olevan osa johtajakoulutettavalle upseerille olennaisia asiantuntijavalmiuksia.

Esitietovaatimukset

► Jatkavassa ryhmässä edellytetään taitotasoa A1.

Opintojakson toteutus**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

Lähiopiskelutapaamiset iltaisin sekä omatoiminen opiskelu omalla ajalla.

Toteutuspaikka

Maanpuolustuskorkeakoulu, Santahamina.

Toteutusajankohta

Syys- ja kevätlukukausi.

Vastuutaho

Kielikeskus.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Ohjaajan tuottama opiskelumateriaali.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Hyväksytty suoritus sisältää aktiivisen osallistumisen lähiopiskelutapaamisiin ja ohjaajan edellyttämien omatoimisten tehtävien tekemisen. Opintojakso arvioidaan hyväksytty – täydennettävä.

Palaute

Opintojaksoa edeltää osallistujien taitotaso- ja tarvekartoitus. Lähiopiskelutapaamisissa kerätään opintojakson aikainen palaute opiskelumateriaalista ja työtavoista sekä omasta, ryhmän ja ohjaajan toiminnasta. Lisäksi OAO:n toteuttama vuosikurssikohtainen palautekysely sisältää kysymyksen Kielikeskuksen opetuksesta.

LIITE 6 KAIKILLE SM-OPISKELIJOILLE YHTEISET JA PAKOLLISET OPINNOT

YTUTKMEN1 Sotatieteet tieteiden kentässä 1 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu opiskelijoiden tarpeeseen ymmärtää tutkimustoimintaa yleisesti, yliopistollista tutkimuksen tekemistä sekä erityisesti sotatieteiden tieteen kentän laaja-alaisuutta. Samalla opiskelijat perehdytetään tutkimustoiminnan alan parhaisiin käytäntöihin, kuten tutkimuksen eettisten kysymysten huomioonottaminen, tekijänoikeudet sekä tieteellinen lukeminen ja kirjoittaminen.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on suunnattu ensimmäisen vuoden maisteriopiskelijoille. Opintojakso sisältyy yleisiin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso ja esimerkiksi aiemmat opiskelutaustat ovat moninaiset ja tämä tulee ottaa huomioon opintojakson suunnittelussa.

Oppimistavoite

Opintojakson tarkoituksena on syventää opiskelijoiden tieteellisen tutkimustoiminnan periaatteiden ymmärtämistä sekä puolustusvoimien ja Maanpuolustuskorkeakoulun tutkimustoiminnan tuntemusta.

Opintojakson tavoitteina on:

- Antaa opiskelijoille syventävät tiedot tutkimustoiminnan merkityksestä puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämisessä
- Syventää opiskelijoiden tietämystä Maanpuolustuskorkeakoulun eri tutkimusalueista
- Perehdyttää opiskelijat hyvien käytänteiden, mukaan lukien tutkimuseettiset normit, noudattamiseen tutkimustoiminnassaan ja opiskelussaan.

Sisältö

- Tutkimustoiminnan merkitys puolustusvoimissa
- Tutkimustoiminta yliopistoissa yleisesti
- Sotatieteiden kenttä ja tutkimustoiminnan haasteet Maanpuolustuskorkeakoulussa

Työelämäyhteydet

Opiskelijaa tuetaan omien mielenkiintoalueidensa tunnistamisessa ja niiden yhteensovittamisessa oman opiskelunsa ja tutkimuksensa suuntaamisessa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu luennoista (noin 20 h) sekä oppimispäiväkirjan laatimisesta. Luennot muodostavat perustan ymmärtää miksi, millaista ja miten tutkimustoimintaa tehdään yliopistoissa, puolustusvoimissa ja erityisesti Maanpuolustuskorkeakoulussa ja miten tutkimustoiminta liittyy pro gradu -tutkielman laadintaan. Oppimispäiväkirjassa opiskelija reflektoi luentojen sisältöä omiin kokemuksiinsa opiskelijana ja työntekijän puolustusvoimissa.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kaikille opiskelijoille yhteisenä ja pakollisena opintojaksona Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Kurssin sisällöstä vastaa tutkimusjohtaja ja läpiviennistä kurssin johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Luentomateriaalit

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointimenetelmät

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen sekä oppimispäiväkirjan tekemistä. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksytyt-hylättyt.

Palaute

Oppimistehtävät arvioidaan ja niistä annetaan jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen palaute. Opintojaksosta kerätään sähköinen opintojaksopalaute.

YTUTKMEN2 Metodiikan kurssi 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu opiskelijoiden tarpeeseen hallita riittävän kattava valikoima erilaisia tutkimusmenetelmiä, jotta voivat soveltaa käyttökelpoisimpia menetelmiä osana pro gradu -tutkielmansa laatimista. Ainelaitokset perehdyttävät opiskelijat tutkimusmenetelmiin esittelemällä tutkimustoimintaansa, käyttämiään tutkimusmenetelmiä ja esimerkkitutkimuksia.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso on suunnattu ensimmäisen vuoden maisteriopiskelijoille. Opintojakso sisältyy yleisiin opintoihin ja on kaikille pakollinen. Oppilaiden lähtötaso ja esimerkiksi aiemmat opiskelutaustat ovat moninaiset ja tämä tulee ottaa huomioon opintojakson suunnittelussa.

Oppimistavoite

Opintojakson tarkoituksena on syventää opiskelijoiden Maanpuolustuskorkeakoulun ainelaitosten tutkimustoiminnan ja niissä käytettyjen tutkimusmenetelmien tuntemusta erityisesti silmälläpitäen pro gradu -tutkielman laatimisessa tarvittavia tutkimusmenetelmien soveltamistaitoja.

Opintojakson tavoitteina on:

Syventää opiskelijoiden tietämystä Maanpuolustuskorkeakoulun eri tutkimusalueista ja niillä käytetyistä tutkimusmenetelmistä sekä tukea opiskelijoiden pro gradu -tutkielman laatimista

Sisältö

- Tutkimustoiminta osana opinnäytteiden tekemistä
- Ainelaitosten tutkimustoiminnan esittely
- Ainelaitosten tutkimusteemat ja käyttämät tutkimusmenetelmät
- Esimerkkejä tutkimustöistä
- Perehtyminen aiemmin tehtyihin sotatieteiden pro gradu -tutkielmiin

Työelämäyhteydet

Opiskelijaa tuetaan omien mielenkiintoalueidensa tunnistamisessa ja niiden yhteensovittamisessa oman pro gradu -tutkielmansa tekemisessä tutkimusongelmaan sopivia menetelmiä soveltaen.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu luennoista (noin 16 h), ryhmätyöskentelystä (8 h), ryhmätöiden purkuseminaarista (8 h) ja itsenäisestä työskentelystä (noin 22 h). Luennot muodostavat perustan ymmärtää miksi, millaista ja miten tutkimustoimintaa tehdään Maanpuolustuskorkeakoulussa ja miten tutkimustoiminta liittyy pro gradu -tutkielman laadintaan. Itsenäinen työskent-

tely sisältää aikaisempien opiskelijoiden laatimien pro gradu -tutkielmien lukemista, niiden arviointia ja niiden perustella laadittuja yhteenvetoja. Ryhmätyöskentelyssä opiskelijat pääsevät vertaamaan havaintojaan esimerkiksi olevien tutkimustöiden ongelmanasettelusta, käsittelytavoista ja töiden monimuotoisuudesta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kaikille opiskelijoille yhteisenä ja pakollisena opintojaksosena Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Kurssin sisällöstä vastaa tutkimusjohtaja ja läpiviennistä kurssin johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Luentomateriaalit
- Valikoidut oppinnäytteet

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää osallistumista lähiopetukseen, ryhmätöihin sekä oppimistehtävien hyväksytyä suorittamista. Opintojakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Palaute

Oppimistehtävät arvioidaan ja niistä annetaan jokaiselle opiskelijalle henkilökohtainen palaute. Opintojaksosta kerätään sähköinen opintojaksopalaute.

5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötasoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Lähtötaseroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja koulutusportaalin työtilat). Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri osastojen aikaisemmin saama opetus ja tiedon tarve. Tarvittaessa opetusryhmät muodostetaan huomioiden aiemmat opinnot ja hankittu osaaminen (esim. Maav. Meriv, Ilmav toimintaympäristöt). Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset huomioidaan viimeistään opintojakson jatkuessa puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön taistelun toimintaympäristöön ja joukkoyksikön käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyyn. Opiskelija syventää tietämystään joukkoyksikköä/vast. kohdistuvasta vihollisesta. Opiskelija perehtyy joukkoyksikön taisteluun liittyviin aselajien toimintaan. Teoriaa sovelletaan käytäntöön myöhemmissä puolustushaaran tai aselajin eriytyvissä opinnoissa. Opintojakso toimii osiltaan reflektioivana jaksena mm sotatieteiden kandidaattiopinnojen aikana suoritettuihin taktiikan opintoihin.

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat Joukkoyksikön yleiset taktiset käyttöperiaatteet ja suorituskyky, vastustajan toiminnan periaatteet ja merkitys joukkoyksikön taistelussa sekä aselajien toiminta ja merkitys joukkoyksikön taistelussa. Opintojakso rakentuu osista, joiden muodostama kokonaisuus ja osakokonaisuuksien keskinäisen sidonnaisuuden ymmärtäminen on oleellista. Opintojakson tärkeimmät asiasällöt ovat Joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, tilanteenarviointi, arvio vihollisen toiminnasta ja päätös.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut hyväksytysti upseerin koulutusohjelman sotatieteiden kandidaatin tutkintojakson.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus järjestetään kokonaisuudessa Maanpuolustuskorkeakoululla. Opintojakso toteutetaan kirjallisuuteen tutustuen, luennoin, ryhmitöin, maastoharjoituksin sekä tenttimällä. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin (min 1 kk) lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen opetuksen alkua. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Opintojakso toteutetaan luennoin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmitöin. Opetus on luonteeltaan harjoittavaa, upseerin tutkinnossa jo opeteltujen valmiuksien syventämistä ja tietojen päivittämistä.

Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta.

Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä alla olevista aihepiireistä.

- Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely
- Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista ja toiminnasta
- Omat toimintamahdollisuudet ja vaihtoehdot
- Joukkoyksikön komentajan päätös
- Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksoittelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Opintojakson aloitus, perusteet, rakenne, arviointi			1				1		
Vastustajan toiminta. Nykyaikainen taistelukenttä, joukkoyksikkö ja joukkoyksikköön kohdistuva uhka			4				8	12	puolustushaarat yhteisesti kaikille. oppimistehtävänä arvio vih toiminnasta, ilmauhkarvio nja elsouhkarvio ml
KENTTÄTYKISTÖ-OPPI			2		4	2	8		
Vaatimukset epäsuoran tulen käytöstä joukkoyksikön taistelussa			2		4	2	8		
PIONEERITOIMINTA ja SUOJELU-PUOLUSTUS			3		6	2	11		
Pioneeritoiminnan vaatimukset joukkoyksikön taistelussa - sulutteen tulenkäytön osana - linnoittaminen - liikkeen edistäminen - Suojelutoiminta			3		6	2			
VIESTITOIMINTA			2		4	2	8		
joukkoyksikön johtamismahdollisuudet joukkoyksikön viestitoiminnan mahdollisuudet			2		4	2	8		
JOHTAMINEN ja ESIKUNTAPALVELU			4		8	8	20	johtamistaito	

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
- joukkoyksikön johtamisen ja esikuntapalvelun perusteet - suunnitteluprosessi (yhtymä-Jyks) - infosota			4		8	8	20	Operaatiotaito ja taktiikka	
ILMATORJUNTA-OPPI			2		4	2	8		
Vaatimukset joukkoyksikön ilmasuojelulle ja -torjunnalle			2		4	2	8		
HUOLTO			2		4	2	8		
Vaatimukset joukkoyksikön huoltotoiminnalle			2		4	2	8		
TIEDUSTELU			2		2		4		
joukkoyksikön tiedustelun periaatteet			2		2		4		
YHTEENSÄ							80		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan kokonaisuudessaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden kevätlukukaudella (maaliskuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- N. M. Rekkedal: Nykyaikainen sotataito.
- Vesa Tynkkynen: Hyökkäyksestä puolustukseen. Taktiikan kehittymisen ensimmäiset vuosikymmenet Suomessa. ISBN 951-25-0820-6
- Hannu Liimatta: Suomalaisen pataljoonan taktiikan kehitys jatkosodasta alueelliseen puolustukseen. Maanpuolustuskorkeakoulun diplomityö.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla ja opetuspaketeilla

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu mahdollisesta tasokokeesta, oppimistehävien suorittamisesta sekä järjestettävästä tentin arvioinnista. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötaoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Lähtötaoeroihin pyritään vaikuttamaan huomioimalla eri osastojen aikaisemmin saama opetus ja tiedon tarve. Luokkaopetusvaiheessa opiskelijat jaetaan mahdollisimman tasaisiin opetusryhmiin, joissa kussakin löytyy eri aselajien ja toimialojen osaamista omaava henkilöstö. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön puolustustaktiikkaan yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikkötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritettulle opintojaksolle Johdatus joukkoyksikön taisteluun (3 op).

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön aktiivinen puolustustaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut opintojakson johdatus joukkoyksikön taisteluun (5C01)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus järjestetään kokonaisuudessa Maanpuolustuskorkeakoululla sekä puolustushaarakouluilla (merisotalinja, ilmasotalinja). Opintojakso toteutetaan luennoin, karttajarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin sekä tekemällä oppimistehtävät. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukko-yksikön puolustustaistelun johtamisesta. Opintojakson osa toteutetaan muodostamalla pienryhmät esikuntatyöskentelyä varten. Tällöin opetusmenetelminä käytetään muun muassa ryhmätyötä, jossa strukturoituna esikuntatyöskentelynä laaditaan taistelusuunnitelma. Laadinnan lähtökohtana on Ongelmaperustainen oppiminen. Taistelusuunnitelman toimeenpanoa harjoitellaan yksilöllisenä työskentelynä järjestettävänä käskynantoharjoituksena sekä suunnitelma testataan yksipuoleisen sotapelin avulla. Opetuksen eri vaiheessa järjestetään koko esikunnan opetuskeskusteluja, joissa pyritään opiskelijavetoiseen argumentointi- väittelyyn. Oppisisältöjen erillistarkastelut järjestetään case- opetuksena tarkastellen muun muassa rintamavastuun vaihto, etu- ja välialueen taistelujen johtaminen, puolustusaseman taistelujen johtaminen sekä sisäisen vastahyökkäyksen johtaminen.

Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä alla olevista aihepiireistä.

- Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely puolustuksessa
- Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista ja toiminnasta, puolustuksessa
- Omat toimintamahdollisuudet ja vaihtoehdot, puolustuksessa
- Joukkoyksikön komentajan päätös puolustuksessa
- Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijakosottele. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
1. Kurssia edeltää omatoiminen oppimistehtävä, joka palautetaan ennen kurssin alkua. Se sisältää tehtäviä ainakin seuraavista aihealueista: - harjoitusvahvuudet A 2 - joukkojen organisaatio ja kalusto - aselajioppi						2	2		
2. opintojakson aloitus, rakenne ja arviointi			1				1		
3. Yhtymän ja joukkoyksikön puolustuksen rakenne			1				1		
4. Aselajitoiminnot joukkoyksikön puolustuksessa (kt,it,pi,hu,vi, suoj, tied)			7				7		
5. joukkoyksikön puolustuksen suunnittelun perusteet - yhtymän operatiokäskey ja suunnitteluperusteet, suunnitteluprosessi			1				1		
7. joukkoyksikön komentajan ja joukkoyksikön suunnitteluprosessi			8			2	10		
8. Maastontiedustelu ja tarkastelut				8			8		

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM	
		L	O	H	RT	OT	yht			Operaatiotaito ja taktiikka
9. joukkoyksikön komentajan päätös - rakenne - laatiminen - tarkastelu - aselajit (kt,it,pi,hu,vi)			12				2	14		
10. joukkoyksikön komentajan ensimmäiset käskyt ja toimenpiteet			2					2		
11. joukkoyksikön taistelusuunnitelma - rakenne - laatiminen - tarkastelu - aluejako- ja joukkojenkäyttö - pst - tiedustelu - ilmatorjunta ja -suojelu - pioneeritoiminta - tiestönkäyttö - suojelu - huolto			14				2	16		
12. joukkoyksikön tulenjohtokomentajan tulisuunnitelma puolustuksessa - rakenne - laatiminen - tarkastelu			3				1	4		
13. joukkoyksikön komentajan päätösharjoittelu ja joukkoyksikön yksiköiden puolustuksen suunnittelu - päätökset - laatiminen - tarkastelut			3				4	7		
14. Koulutyö ja sen palautus			7					7		
YHTEENSÄ			59	8			13	80		

MAASTOHARJOITUKSEN OSUUS:

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Aloitus ja järjestelyt -tavoitteet ja ohjelma -kaluston järjestelyt johtamisvälineiden vastaanotto ja käyttötarkastus ja huolto			1	8			9	Maasto- ja kartta-harjoitus	Harjoitus sisältää tehtävien vaihdon esikuntien ja peliryhmien välillä-> (harjoituksen kokonais-kesto viisi vuorokautta)
Joukkoyksikön puolustuksen johtaminen ja esikuntapalvelu -esikuntien työskentelyedellytysten luominen ja esikunnan perustaminen -peliorganisaation muodostaminen Joukkoyksikön tilanteenmukainen johtamisprosessi ja harjaantuminen tehtävissä -tilanteen arviointi, päätös, suunnittelu, toimeenpano ja ohjaus, tilanteen seuraaminen ja arviointi Tehtävien vaihto ja palaute opiskelijoille				18				Maasto- ja kartta-harjoitus	Peliosuus voidaan toteuttaa osin komentaja- ja esikuntasimulaattorilla. HUOM esikunta-työskentely manuaalisesti ilman tietojärjestelmiä. Koossa oleva tilapäisesti jakautuva esikunta
YHTEENSÄ			1	26			27		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä sekä Meri- ja Ilmasotakoulussa erikseen laadittujen käsikirjoitusten mukaisesti.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden kevätlukukaudella (maalis-huhtikuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.

Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden. Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuus tentitään opintojakson lopussa sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksytyä suoritusta ei voi korottaa. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

5C02-opintojakson Merisotakoulun eriytyvä osajakso

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten merivoimien suorituskykyä ja joukkojen käyttöperiaatteita yhdistelemällä omia havaintojaan ja aiemmin opittua teoriaan. Perusteet opetetaan luennoilla, opintokäynneillä ja itseopiskeluna, mutta keskeisin oppiminen tapahtuu raporttia kirjoitettaessa sekä opetuskeskusteluissa opintojakson aikana. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä osallistumista opetuskeskusteluihin. Opettajalta luennot ja opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko merisotalinjalle, jolla taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla

suuria. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä mahdollisilla itseopiskelutehtävillä (luku-tehtävät ja koulutusportaalin työtilat). Lisäksi opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida ja hyödyntää eri koulutushaaroissa palvelleiden hankkima kokemus.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija oppii merivoimien joukkorakenteen ja suorituskyvyn perustan. Opiskelija tietää merivoimien pääasejärjestelmät. Lisäksi opiskelija ymmärtää perusteet merivoimien taistelussa merellä ja rannikolla.

Sisältö

Opintojakso rakentuu kahdesta osakokonaisuudesta. Ensimmäisessä osakokonaisuudessa perehdytään merisodan kuvaan, vastustajan toimintaan sekä rannikko- ja laivastojoukkojen suorituskyvyn luennoin ja ryhmittöin. Toisessa osakokonaisuudessa perehdytään perusyksikön taisteluun, suorituskäytön käyttöön sekä päällikön taktiseen päätöksentekoon opintokäyntien, opetuskeskusteluiden sekä raportin kirjoitusprosessin avulla.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään, tuleviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa perusteet merisotataktiikan teorioiden soveltamiseen erityisesti merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiiviseen suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

► 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun, 3 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmittöin, opintokäynnein sekä laatimalla raportti. Ryhmittöiden purkuun sekä opintokäynteihin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut.

Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa hyvissä ajoin (1 kk) ennen opintojakson alkua. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeosteen tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään raportin sekä mahdollisten ryhmittöiden laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla kannustetaan opetuskeskustelun tavoin vaihtamaan ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Opintojakson aikana valmistettava raportti on keskeinen osa jakson opintoja. Toisaalta raportti toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Raportti perustuu luentoisiin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmittöiden, opintokäyntien sekä opetuskeskus-

teluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu raportissaan soveltamaan oppimaansa, toteuttaen ymmärtävän oppimisen periaatteita. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottele. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

Opintojakson aikana voidaan laatia ryhmätoivia tai oppimistehtäviä alla olevista aiheista.

- Itämeren alueen merivoimat ja niiden tehtävät
- Laivastoyksiköiden suorituskykyvertailu
- Yksikön toimintasuunnitelma

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2	0	0	2	
Merisodan kuva Nykyaikainen merisotatoimi Itämeri operaatioalueena	3	10	1	14	Perusteita opiskellaan luennoilla sekä kiertokäynneillä. Oppimista tuetaan ryhmäkeskusteluin.
Merivoimien joukkorakenne Merivoimien tehtävät ja kokoonpano Merivoimien joukkorakenne (SA + RA) Valmiuden kohottaminen merivoimissa	2+6	0	2	10	Luentosarakkeen ensimmäinen tuntimäärä kuvaa MERISK:lla pidettäviä luentoja ja jälkimmäinen opintokäyntien aikana joukko-osastoissa pidettäviä luentoja.
Vedenalainen sodankäynti miinoitustoiminta miinantorjunta sukellusveneentorjunta	8+6	0	2	16	
Pintasodankäynti pintatorjunta OHJV ja MTOPTRI Alusilmapuolustus	5+6	0	2	13	
Rannikkojoukot: - meritiedustelukomppania	3+2	0	2	7	
Rannikkojoukot: - tykistöasejärjestelmä	3+2	0	2	7	
Rannikkojoukot: - rannikko-ohjuskomppania	3+2	0	2	7	
Raportin kirjoittaminen ja reflektointi	2	0	30	32	
Yhteensä	55	10	43	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella (maalis-huhtikuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005, ISBN 951-25-1638-1
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005, ISBN 951-25
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Meritiedustelukompanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1074-X
- Rannikko-ohjuskompanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneiden torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tärkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet kertaaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Oheiskirjallisuus:

- Vego Milan: Naval Strategy and Operations in Narrow Seas, 2003
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito - sotilaallinen voima muutoksessa, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2006, ISBN 951-25-1733-7
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu jakson aikana kirjoitettavasta kirjallisesta raportista, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdollisesti laadittavat ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

5C02-opintojakson Ilmasotakoulun eriytyvä osajakso

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat, lentoupseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat tietävät tukikohdan rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön toimintaan osana Ilmapuolustusta. Opiskelija tuntee yhtymän (Lennoston) merkityksen hävittäjätorjunnan mahdollistamiseksi ilmaoperaatioalueella. Opiskelija tuntee ilmapuolustussuunnitelman prosessin ja rakenteen. Opiskelija tietää pääjärjestelmien integroidun käytön periaatteet ilmaoperaatiossa. Opiskelija tietää Ilmapuolustuksen tulenkäytön johtamisen hierarkian sekä toimintaperiaatteet. Lisäksi opiskelija tuntee joukkoyksikön suorituskyvyn yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritetulle opintojaksolle johdatus joukkoyksikön taisteluun (3 op).

Sisältö

Opintojakson sisältönä on Hävittäjälentolaivueen, Pää- ja apujohtokeskukseen sekä Lentotukikohdan toiminta ilmaoperaatiossa. Näkökulmana on tulenkäytön johtamisen prosessi. Ydinaineiksena on joukkoyksikön toiminta osana ilmapuolustusjärjestelmää

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan sekä osin rauhanajan yksikön päällikön tehtävän asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

► 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun (3op)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen oppimistehtävillä, kirjallisuuden tutustuen, luennoin ja ryhmätöin. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta.

Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Opintojakson aikana opettaja antaa valmistautumistehtävät Joukkoyksikön taistelu 2 opintojaksoa varten, joiden avulla opiskelija johdatetaan kyseiseen opintojaksoon.

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Oppimistehtävät		8	40	48	
Oppimistehtävien purku		8		8	
Lennoston joukot ja tehtävät	8		4	12	
Ilmapuolustuksen tulenkäytön johtaminen	4		14	18	
Ilmavoimien esikunnan OPKE	2			2	
Ilmapuolustussuunnitelma	4			4	
Pääjohtokeskus organisaatio ja tehtävät	8			8	
Torjuntakeskus toiminta	8			8	
YHTEENSÄ	34 h	16 h	58 h	108h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisteriopintojen 1. opiskeluvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TTK-opas 2007
- Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Arvioidaan numeerisella asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötaoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaara-kohtaiset erot). Lähtötaoeroihin pyritään vaikuttamaan huomioimalla eri osastojen aikaisemmin saama opetus ja tiedon tarve. Luokkaopetusvaiheessa opiskelijat jaetaan mahdollisimman tasaisiin opetusryhmiin, joissa kussakin löytyy eri aselajien ja toimialojen osaamista omaava henkilöstö. Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla. Opetuksessa huomioidaan se että osa opintojakson oppilaisista (ilmatorjuntalinja) on suorittanut edeltävän 5C02 opintojakson tukikohtaympäristössä. Tämä edellyttää tukimateriaalin jakamista lähtötason tarvittavan saavuttamiseksi.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön hyökkäystaktiikkaan yhtymän viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritetulle opintojaksolle joukkoyksikön taistelu 1 (4 op).

Sisältö

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön aktiivinen hyökkäystaistelu, tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu sekä taktiset periaatteet. Ydinaineksenä on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano. Erityisen tärkeinä oppimistehtävinä ovat komentajan arvio vihollisen toiminnasta sekä päätös lähtöalueella.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut opintojakson joukkoyksikön taistelu 1 (5C02)

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus järjestetään Maanpuolustuskorkeakoululla sekä puolustushaarakouluilla (merisotalinja, ilmasotalinja). Opintojakso toteutetaan luennoin, karttatarhoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmittäin sekä tekemällä oppimistehtävät.

Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeaineen (teosten) tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus joukkoyksikön hyökkäystaistelun johtamisesta. Opintojakson osa toteutetaan muodostamalla pienryhmät esikuntatyöskentelyä varten. Tällöin opetusmenetelminä käytetään muun muassa ryhmätyötä, jossa strukturoituna esikuntatyöskentelynä laaditaan taistelusuunnitelma. Laadinnan lähtökohtana on ongelmaperustainen oppiminen. Taistelusuunnitelman toimeenpanoa harjoitellaan yksilöllisenä työskentelynä järjestettävänä käskynantoharjoituksena. Laadittu suunnitelma testataan maastossa järjestettävän yksipuoleisen sotapelin avulla. Opetuksen eri vaiheessa järjestetään koko esikunnan opetuskeskusteluja, joissa pyritään opiskelijavetoiseen argumentointi- väittelyyn. Oppisisältöjen erillistarkastelut järjestetään case- opetuksena tarkastellen muun muassa rintamavastuun otto, suojaavien osien taistelun johtaminen, TV-osien toiminta sekä pääosien hyökkäyksen johtaminen ja komentajan toimenpiteet hyökkäyksen aikana.

Limittään luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmittäin alla olevista aihepiireistä.

- Suunnitteluprosessi, tehtävän erittely hyökkäyksessä
- Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista ja toiminnasta, hyökkäyksessä
- Omat toimintamahdollisuudet ja vaihtoehdot, hyökkäyksessä
- Joukkoyksikön komentajan päätös lähtöalueella sekä lähtöasemassa
- Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijakosotellu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Aloitus, perusteet, rakenne, arviointi			1				1		
2. Yhtymän hyökkäyksen perusteet			1				1		
3. Joukkoyksikön hyökkäys ylemmän johtoportaan osana			1				1		
4. Joukkoyksikön hyökkäyksen suunnittelun perusteet - tilanne - ilmauhka-arvio - operaatiokäskey ja suunnittelupe- rusteet			1			2	3		oppilas perehtyy operaation perusteisiin PR käskyn jälkeen
5. Aselajitoiminnot joukkoyksikön hyökkäyksessä - epäsuoran tulen käyttö - ilmasuojelu ja -torjunta - pioneeritoiminta - johtaminen ja viestitoiminta - huolto - panssaritorjunta, tiedustelu			6				6		
6. Joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi tehtävän erittely ja arvio vihollisen toiminnasta			2			4	6		laaditaan suunnitteluprosessin välituotokset
7. Joukkoyksikön komentajan päätös hyökkäyksessä (lähtöalue) - rakenne - laatiminen - tarkastelu - aselajit - tiedustelu - pst			2			9	11		

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
8. Joukkoyksikön komentajan maastontiedustelu ja tarkastelu				8			8		toteutetaan maastotarkasteluna
9. Joukkoyksikön hyökkäyksen aselaji- ja toimialasuunnitelmat - rakenne - laatiminen - tarkastelu - tykistö - ilmasuojelu ja torjunta - pioneeritoiminta - johtaminen ja viestitoiminta - huolto - tiedustelu - salaaminen ja harhauttaminen			10			10	20		
10. Tjkom:n tykistösuunnitelman laatiminen ja tarkastelu			2			2	4		
11. Tulenjohtokomentajan hyökkäyksen tulisuunnitelma - rakenne - laatiminen - tarkastelu			1			2	3		
12. Joukkoyksikön komentajan päätösharjoittelu (lähtöasema) - laatiminen - tarkastelu			1	3			4		

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
13. Sodan ajan esikuntapalvelu - esikunnan toiminta jakaantu- neena - henkilöstön tehtävät - suunnitelmien laadinta - johtamisjärjestel- mäkoulutus			2	2		2	6	Operaatiotaito ja taktiikka	
13. Koulutyö ja sen palautus, opintojakson palaute			1	6			7		Maastoharjoituksessa
YHTEENSÄ			31	19		31	81		

MAASTOHARJOITUKSEN OSUUS:

	KOODI	TOTEUTUS					OPPIAINE	HUOM
		L	O	H+RT	OT	yht		
Aloitukset ja järjestelyt -tavoitteet ja ohjelma -kaluston järjestelyt ja huolto			1	8			9	Maasto- ja karttaharjoitus Harjoitus sisältää tehtävien vaihdon esikuntien ja peliryhmien välillä-> (harjoituksen kokonaiskesto viisi vuorokautta)
Joukkoyksikön hyökkäyksen johtaminen ja esikuntapalvelu -esikuntien työskentelyedellytysten luominen ja perustaminen -peliorganisaation muodostaminen Joukkoyksikön tilanteenmukainen johtamisprosessi ja harjaantuminen tehtävissä -tilanteen arviointi, päätös, suunnittelu, toimeenpano ja ohjaus, tilanteen seuraaminen ja arviointi Tehtävien vaihto. Palautteet ja johtokäytön arviointi opiskelijoille				18				Maasto- ja karttaharjoitus Peliosuus voidaan toteuttaa osin komentaja- ja esikuntasimulaattorilla. Esikunta-työskentely MATI- JOHLA ympäristössä. Esikunta ja-kaantuneena
YHTEENSÄ			1	26			27	

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä sekä Meri- ja Ilmasotakoulussa erikseen laadittujen käsikirjoitusten mukaisesti.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden kevätlukukaudella (huhti- toukokuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Huttunen, Mika: Näkökulmia taktiikkaan. Taktiikan käsite ja taktiikan keinot tutkinnan kohteena.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden
- Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin joukkoyksikön taistelusta.
- Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintokokonaisuus tentitään opintojakson lopussa maastoharjoituksen yhteydessä järjestettävällä sovelletulla koulutyöllä. Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Sovellettu tentti on ainutkertainen jolloin hyväksytyä suoritusta ei voi korottaa. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

5C03-opintojakson Merisotakoulun eriytyvä osajakso

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys perustuu siihen, että opiskelija oppii parhaiten merivoimien suorituskyvyn muodostumisen osatekijät sekä merivoimien keskeisimmät esitys-, suunnittelu- ja johtamisjärjestelmät yhdistelemällä omia havaintojaan ja aiemmin opittua luennoilla ja harjoituksissa opetettavaan teoriaan. Perusteet opetetaan luennoilla, ryhmätöin, harjoituksin ja itseopiskeluna. Opintojaksolla opettavien järjestelmien toimintojen opettelu tapahtuu omatoimisesti opiskellen, sekä harjoitus- että ryhmätöin. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista opiskelua, kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn sekä osal-

listumista opetuskeskusteluihin. Opettajalta luennot ja harjoitukset vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko merisotalinjalle, jolla taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä mahdollisilla itseopiskelutehtävillä (luku-tehtävät ja tietotekniset harjoitukset). Lisäksi opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida ja hyödyntää eri koulutushaaroissa palveluiden hankkima kokemus.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii merivoimien suorituskyvyn muodostumisen osatekijöitä. Opiskelija oppii merivoimien keskeisimmät esitys-, suunnittelu- ja johtamisjärjestelmät. Opiskelija syventää tietämystään meripuolustuksen tilannekuvan muodostamisesta osana suorituskykyä.

Sisältö

Opintojakso rakentuu kolmesta osakokonaisuudesta. Ensimmäisessä osakokonaisuudessa perehdytään ANCS-järjestelmään sekä tilannekuvan toteutukseen merivoimissa luennoin, ANCS-työasemalla tehtävin oppimistehtävin ja ryhmätöin. Toisessa osakokonaisuudessa perehdytään MESI-järjestelmään sekä merivoimien johtamisjärjestelmään luennoin ja MESI-työasemalla tehtävin harjoituksin. Kolmannessa osakokonaisuudessa syvennetään merivoimien organisaation ja taktiikan tuntemusta perehtymällä merivoimien aselajeihin ja tukitoimintoihin luennoin ja opetuskeskusteluihin.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa perusteet työelämässä mm. operaattoritehtävissä sekä SA-suunnittelussa tarvittavien keskeisimpien johtamisjärjestelmien käyttöön.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 (M) Joukkoyksikön taistelu, 4 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin ja oppimistehtävin ja harjoituksin. Ryhmätöiden purkuun, sekä oppimistehtäviin että harjoituksiin liittyvät olennaisesti opetuskeskustelut.

Opintojakson viikko-ohjelmat, taustamateriaali sekä lähdeaineiston lukualueet julkaistaan koulutusportaalin työtilassa hyvissä ajoin (1 kk) ennen opintojakson alkua. Opiskelijan on perehdyttävä opintojakson työtilaan omatoimisesti ennen opintojaksoa. Lukualueista voidaan järjestää tasokoe, jolla kartoitetaan opiskelijoiden lähtötaso.

Luentojen ja muun lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, opettaa ANCS- ja MESI-järjestelmien käyttöön ja syventää

lähdeestösten tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa opiskellaan ANCS- ja MESI-järjestelmien käyttöä työasemilla mm. harjoitustöitä tehden. Operaattori-koulutuksen tavoitteena on antaa opiskelijalle järjestelmätekninen osaaminen laatia seuraavassa opintojaksossa opetettavan FINGOP-suunnitteluprosessin mukaisia suunnitelmia. Vedenalaisen valvonnan perusteiden opetus toteutetaan luento-opetuksena, jonka jälkeen sovellettu opetus toteutetaan VEVA-simulaattorilla tehtävillä harjoituksilla.

Opintojakson päätteeksi järjestettävä kirjallinen tentti on keskeinen osa jakson opintoja. Toisaalta tentti toimii palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Tentti perustuu luentoihin, kurssikirjallisuuteen sekä jakson aikana laadittujen ryhmätöiden ja opetuskeskusteluiden keskeisen sisällön syvälliseen osaamiseen.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2	0	0	2	
Tilannekuvajärjestelmät Merivoimien johtamisjärjestelmä Meri- ja ilmatilannekuvan luominen ja jakelu Opnet, OPKE TVS	14	0	2	16	
ANCS-koulutus Käyttöperiaate Sovellukset Tulenkäytön järjestelmät	7	7	2	16	RT-sarakkeessa itsenäisesti ANCS-työasemalla tehtävät harjoitukset
MESI-koulutus Esikuntatyöskentely Käyttöperiaate Järjestelmän käyttökoulutus	15	6	2	23	RT-sarakkeessa itsenäisesti MESI-työasemalla tehtävät harjoitukset
ELTI/ELVA Perusteet Verkostopuolustus	7	0	0	7	
Aselajit ja tukitoiminnot: Merivoimien ilmapuolustus	4	0	0	4	
Vedenalainen sodankäynti: SUVE asejärjestelmänä Itämeren alueen SUVE:t Merivoimien VEVA-järjestelmät	14	5	0	19	RT-sarakkeessa VEVA-simulaattori-harjoitukset
Aselajit ja tukitoiminnot: - Merivoimien erikoisjoukot	3	0	0	3	
Aselajit ja tukitoiminnot: - Merivoimien huoltojoukot	3	0	0	3	

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Aselajit ja tukitoiminnot: - Merivoimien pioneerijoukot	2	0	0	2	
Aselajit ja tukitoiminnot: - Merivoimien taistelukoulutus- keskus	2	0	0	2	
Toimivaltuuskoulutus Merivoimien valmiusvaatimuk- set Lainsäädäntö ja toimival- tuusasiat Voimankäytön säännöstö	7	0	0	7	
Tentti ja reflektointi	4	0	0	4	
Yhteensä	84	18	6	108	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 1. opiskeluvuoden keväänä.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus:

- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Verkkoitaistelu 2020, Piironen, Mika (toim), MPKK julkaisusarja2 nro 2/2003, IESBN 951-25-1423-0
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteet määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet kertaamisesta käsketään kurssin työtilassa 1 kk ennen kurssin alkua.

Oheiskirjallisuus:

- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito - sotilaallinen voima muu-
toksessa, Maanpuolustuskorkeakoulu, 2006, ISBN 951-25-1733-7

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu jakson päätteeksi suoritettavasta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana laadittavat harjoitus- ja ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

5C03-opintojakson Ilmasotakoulun eriytyvä osajakso

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat, lentoupseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat tietävät tukikohdan rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön taktiikkaan / taisteluun yhtymän (Lennoston) viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikötason operatiiviseen suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija tietää joukkoyksikön suorituskyvyn osatekijät. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritetulle opintojaksolle joukkoyksikön taistelu 1 (4 op).

Sisältö

Opintojakson sisältönä ovat joukkoyksikön (Hävittäjälentolaivue, Pääjohtokeskus ja Lentotukikohdat) tilanteenarviointi ja toiminnan suunnittelu, sekä taktiset periaatteet. Joukkoyksikön operatiivisen suunnittelun työkaluna käytetään soveltuvin osin FINGOP- suunnitteluprosessia.

Ydinaineiksenä on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätös ja sen toimeenpano lennoston viitekehyksessä.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan sekä osin rauhanajan yksikön päällikön tehtävän asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

► 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 (4op).

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan orientaatiovaiheen oppimistehtävillä, kirjallisuuden tutustuen, luennoin ja ryhmätöin. Opintojakson luentojen tarkoituk-

sena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Orienteeritehtävät			20	20	
Orienteeritehtävien purku	8		8	16	
Lennoton operatiivinen suunnittelu	4			4	
Lentotukikohdan operatiivinen suunnittelu	4			4	
FINGOP suunnittelu prosessina	8	8	8	24	
Lennoton operatiivinen suunnitteluprosessi (FINGOP)	20	20		40	
YHTEENSÄ	44 h	28h	36 h	108 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterikurssin ensimmäisen vuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1
- Erikoisjoukkojen toimintaa sekä tukikohdan maaaukkaa käsittelevät tutkimustyöt
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin tukikohdan taistelusta. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla. Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan koulutyön avulla. Ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäsitys ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

5C03-opintojakson Helikopteripataljoonan eriytyvä osajakso

Oppimiskäsitys

Joukkoyksikön taistelu 2 -opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään opiskelijan aikaisempaa kokemusta ja tietämystä käsiteltävästä aiheesta. Oppimistehtävät rakennetaan mahdollisimman lähelle todellisuutta, joissa opiskelija joutuu soveltamaan teoriaa omaan tehtäväkenttäänsä.

Opetuksessa kannustetaan opiskelijaa aktiiviseen työskentelyyn ja kriittiseen asioiden tarkasteluun. Opettajan rooli opintojaksolla on ohjaava ja aiheeseen kiinnostusta herättelevä. Hän johdattelee opiskelijaa tiedon hankintaan ja tiedon syvälliseen pohdintaan. Olennaista on kehittää opiskelijan ymmärrystä ja valmiuksia käsiteltävään aiheeseen, eikä opettaa ulkoa yksityiskohtia. Lähiopetuksessa keskitytään käsiteltävien aiheiden taustatietojen perusteluun, ja opiskelija syventää tätä tietämystä itseopiskelulla oppimistehtävien muodossa. Lähiopetuksessa tärkeää on avoin vuorovaikutus opiskelijan ja opettajan välillä sekä aiheesta keskustelu eri näkökulmat huomioiden. Oleellista onkin käyttää aikaa asioiden perustelemiseen.

Opiskelijalta vaaditaan opintojaksolla oma-aloitteisuutta sekä aktiivisuutta oman osaamisensa kehittämisessä. Opettajalta vaaditaan laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle. Samoin opettajan on selkeästi tuotava esille opiskelijoille opintojakson tavoitteet.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään pääsääntöisesti helikopteriohjaajaopintosuunnalle, joten opiskelijaryhmä on lähtötasoltaan hyvin homogeeninen. Pääsääntöisesti lähtötasoeroja aiheuttavat henkilökohtaiset valmiudet. Perusteiden opetuksessa on huomioitava opiskelijoiden hyvin vähäiset työ- ja johtamiskokemukset ennen opintojen aloittamista. Myös lentoupseerin tehtäväkenttä tulee huomioida opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa, jotta opiskelijat ymmärtävät opintojen merkityksen omien työtehtäviensä kannalta.

Opintojaksolle osallistuvat myös helikopterilentotekniikan opiskelijat (joka toinen vuosi, kadk 96. alkaen). Heidän lähtötasonsa poikkeaa helikopteriohjaajaopiskelijoista, sillä heidän sotatieteiden kandidaattivaiheen opintoihin ei

sisälly Helikopterikomppanian taistelu -osajaksoa. Kuitenkin heillä on hankittuna Joukkoyksikön taistelu 2 -opintojakson alkamiseen mennessä vastava osaaminen työkokemuksen kautta.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija osaa joukkoyksikön taistelun erityispiirteet Helikopteripataljoonan osalta. Erityisenä näkökulmana on Helikopteripataljoonan operatiivinen johtamisketju. Opintojakso on jatku- mo kandidaattiopinnoissa suoritettulle Helikopterikomppanian taistelulle. Joukkoyksikön taistelu 2 -opintojakson jälkeen opiskelijan odotetaan ymmärtävän Helikopteripataljoonan taistelun osana yhtenäistä Utin Jääkäri-ryk- mentin taistelua. Opintojakson tietoja syvennetään toimialan erityispiirteillä myöhemmässä opintojen vaiheessa opintojaksolla Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet.

Sisältö

Opintojaksolla opiskellaan Helikopteripataljoonan sodan ajan organisaatiota ja johtamisjärjestelmää. Erityisenä painopisteenä on Helikopteripataljoonan rooli Utin Jääkärirykmentin taistelun osana. Opintojaksolla opiskellaan He- likopteripataljoonan lisäksi Utin Jääkärirykmentin Esikunnan, Erikaisjääkä- ripataljoonan ja Tukipataljoonan toimintaan sekä Maavoimien Esikunnan rooliin Utin Jääkärirykmentin operatiivisessa johtamis- ja suunnitteluproses- sissa. Lisäksi opintojaksolla syvennyttään Utin Jääkärirykmentin operatiivis- ten osien käyttöperiaatteisiin ja suorituskykyvaatimuksiin.

Työelämäyhteydet

Opintojakso valmistaa opiskelijaa sodan ajan Helikopteripataljoonan ko- mentajan tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Johdatus joukkoyksikön taisteluun 5C01
- ▶ Joukkoyksikön taistelu 1 5C02

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin sekä itsenäisellä syventymisel- lä opintojakson materiaaliin. Opiskelijoilta odotetaan aktiivista ja itsenäistä otetta oman osaamisensa kehittämisessä. Opintojakson toimeenpanokäs- ky julkaistaan viimeistään kuukautta ennen opintojakson alkamista, ja siinä määritellään tarkasti opintojakson toteutus sekä opintojakson kirjallisuus ja muu lähdemateriaali.

Lähiopetuksen tarkoituksena on selventää opiskelijoille asiakokonaisuuksia, joita on hankalaa opiskella itsenäisesti lähdemateriaalista. Lähiopetuksessa käynnistetään lisäksi oppimistehtävien laadinta sekä ohjataan näiden teke- mistä.

Lähiopetuksessa painotetaan keskustelulle avointa ilmapiiriä, jolloin opiske- lijat voivat opettajan avulla reflektoida omia ajatuksiaan ja kokemuksiaan käsiteltävästä asiasta. Oleellista opetuksessa ja sen suunnittelussa on pitäytyä

opetustavoitteissa, jotta helikopteritaktiikan opetuksessa opintojaksojen välillä säilyy loogisuus ja mielekkyys ja jotta ajankäyttö on tehokasta.

Opintojakson tentti perustuu ennalta ilmoitettuun kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti on esseetyyppinen, jossa sovelletaan opittua teoriaa Helikopteripataljoonan taisteluun. Oppimistehtävissä opiskelija joutuu hankkimaan tietoa itsenäisesti esimerkiksi kirjallisuudesta, ammattilehdistä ja internetistä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	1			1	
Maavoimien Esikunta - Maavoimien esikunnan rooli ja tehtävät ra-aikana UTJR:n johtamisessa erikoisjoukkosektorin näkökulmasta - Erikoisjoukkosektorin rooli MAAVE:ssa sa-aikana (huomioituna tehtävät ERIKJP:lle ja HEKOP:lle) - Erikoisjoukkosektorin työnjako (suunnittelu vs operatiivinen johtaminen) - Erikoisjoukkojen ja helikopterijoukkojen kehitysohjelmien tavoitteet taktisen/operatiivisen suorituskyvyn kannalta tarkasteltuna	3			3	Perusteita opiskellaan luennoilla, joilla syvennetään opiskelijoiden ymmärrystä MAAVE:n roolista osana UTJR:n johtamista. Oppimista tuetaan ryhmäkeskusteluun.
Utin Jääkärirykmentin Esikunta - PTL 2012 mukainen UTJRE ja sen tehtävät - UTJR tavoitetila 2016 - Esikunnan eri sektorien roolit ja tehtävät - UTJRE rooli suunnittelussa (sis. suunnitteluun käytettävät tietojärjestelmät) - Pataljoonien johtaminen - UTJRE:n johtamisen tietojärjestelmät	6		3	9	Itseopiskelumateriaalia syvennetään luennoilla. Syventävä käsittely toteutetaan innostamalla opiskelijoita keskustelemaan ja lähestymään opetettavaa asiaa eri näkökulmista sekä rohkaisemalla heitä tuomaan esille omia mielipiteitä ja perustelemaan niitä.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Erikoisjääkäripataljoona - PTL 2012 mukainen ERIKJP ja sen tehtävät - ERIKJP johtaminen (sis. suunnittelun ja johtamisen tietojärjestelmät) - Yhteistoiminta HEKOP:n kanssa ERIKJP:n näkökulmasta - ERIKJP:n taktiset käyttöperiaatteet ja suorituskykyvaatimukset	9		3	12	
Tukipataljoona - PTL 2012 mukainen TUKIP ja sen tehtävät - UTJR:n kokonaishuollon suunnittelu ja johtaminen - TUKIP:n käyttöperiaatteet ja suorituskykyvaatimukset - TUKIP:n rooli HEKOP:n kannalta -HEKOP:n johtamis-, viesti- ja suunnittelujärjestelmät	6		2	8	
Helikopteripataljoona - Käyttöperiaatteet ja suorituskykyvaatimukset - Yhteistoiminta tuettavien joukkojen kanssa - Operaatiokäsäky - HEKOP:n TPA - HEKOPKOM päätös - HEKOP:n siirtosuunnitelma - Operatiivisen tehtävän suunnittelu ja toteutus	27	12	9	48	Itseopiskelumateriaalia syvennetään luennoilla. Syventävä käsittely toteutetaan innostamalla opiskelijoita keskustelemaan ja lähestymään opetettavaa asiaa eri näkökulmista sekä rohkaisemalla heitä tuomaan esille omia mielipiteitä ja perustelemaan niitä. Opiskelijoiden oppimista syvennetään laatimalla ryhmätyönä HEKOP:n TPA, pataljoonan siirtosuunnitelman sekä suunnitellaan operatiivisen lentotehtävä.
Tentti	3		27	30	Soveltava esseemuotoinen tentti
Yhteensä	43	23	45	111	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoonassa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisteriopintojen ensimmäisen lukuvuoden kevätlukukaudella.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Utin Jääkärirykmentin Helikopteripataljoonan pataljoonapäällikö.

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1.
- Helikopteripataljoonan opas (Luonnos) (soveltuvin osin)

Muu oheismateriaali:

- Luentomateriaali
- Internet (artikkeleja tms. oppimistehtäviin)

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu opintojaksosta järjestettävän tentin arvioinnista. Lisäksi opintojaksolla tehdään muutamia oppimistehtäviä yksilö- ja ryhmätöinä. Näitä oppimistehtäviä ei arvioida numeerisesti, mutta ne tulee suorittaa hyväksytysti. Arvioinnissa painotetaan opiskelijan valmiuksia soveltaa oppimaansa tietoa käytännön tilanteisiin. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5, puolen numeron tarkkuudella.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat avoimilla vastauksilla sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi opettajilta kerätään ns. vastine opiskelijapalautteeseen, jonka tarkoituksena on kehittää opintojakson toteutusta kokemusten myötä. Palautteet analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa, joka laaditaan kahden kuukauden kuluessa opintojakson päättymisestä.

5C04 Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimistavoite

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön (vast) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön vast taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan.

Sisältö

- Oman puolustushaaran ja aselajin sotataito.
- Suunnitteluprosessi, päätös, taistelusuunnitelma, arvio vihollisen toiminnasta/ vastaava uhka-arvio.
- Operaatiotaidon ja taktiikan opintojen liittyminen puolustusjärjestelmän rakenteeseen: uhkakuva, joukkorakenteet, valmiuden säätely: SIE- vaiheen toiminnot ml A-2 Vastustajan toiminta

Esitietovaatimukset

- ▶ Johdatus joukkoyksikön taisteluun 5C01
- ▶ Joukkoyksikön taistelu 1 5C02
- ▶ Joukkoyksikön taistelu 2 5C03

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan puolustushaara-, aselaji- ja toimialakouluissa. Toteutustapa ja opetusmenetelmät vaihtelevat puolustushaara- ja aselajikohtaisesti. Opintojakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojakso voi sisältää käytäntöpainotteisia harjoituksia.

Toteutuspaikka

Puolustushaara- aselaji- ja toimialakoulut

Toteutusajankohta

2. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Taktiikan laitos, MPKK

Kirjallisuus

Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksoon voidaan sisällyttää useita tenttejä ja osasuorituksia. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Opintojakso toteutetaan seuraavien toteutuskuvausten mukaisesti:

5C04-opintojakson Viestikoulun toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Kurssin opetus perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen, jossa opettajalla on tärkeä rooli tarkkaavaisuuden suuntaajana ja uteliaisuuden herättäjänä. Opettaja toimii ohjaajana, valmentajana, kanssaoppijana ja oppilaiden tukijana. Opetuksessa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opetuksessa käytetään luento-opetusta, demonstraatioita, oppimistehtäviä, itseopiskelua ja harjoitustehtäviä. Opiskelijoita rohkaistaan myös aktiivisiin oppimiskeskusteluihin harjoituksissa, joiden kautta syvennetään ja analysoidaan opittuja asioita. Oppilaat tekevät myös itsenäisiä tehtäviä, joita tarkastellaan seminaarin kaltaisissa tilaisuuksissa. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Mahdollisiin yksilöllisistä ominaisuuksista ja aiemman oppimisen onnistumisesta johtuviin lähtötasoeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä itseopiskelutehtävillä (lukutehtävät ja ryhmätöet).

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija hallitsee Esikunta- ja Viestipataljoonan (EVP) toiminnallisena kokonaisuutena ja ylemmän johtoportaan osana, osaa sodan ajan esikunta- ja viestipataljoonan suunnittelu- ja johtamistoiminnan osana ylemmän johtoportaan toimintaa, osaa toimia sodan ajan esikunta- ja viestipataljoonan komentajan ja esikunnan upseereiden tehtävissä sekä tietää ylemmän johtoportaan viestipäällikön suunnittelu- ja johtamisprosessin osana yhtymän esikunnan toimintaa. Opetuksessa painotetaan esikunta- ja viestipataljoonan komentajan ja esikunnan näkökulmaa joukkoyksikön toiminnassa.

Sisältö

Viestiopintosuunnan opinnot on jaettu kahteen toiminnalliseen kokonaisuuteen, jotka kulkevat rinnakkain opetuksessa. Ne ovat esikunta- ja viestipataljoonan toiminta (management) sekä esikunta- ja viestipataljoonan johtaminen (leadership).

Esikunta- ja viestipataljoonan toiminnassa opiskelijat perehtyvät pataljoonan tehtäviin, suorituskykyyn, taktisiin ja viestitaktisiin käyttöperiaatteisiin ylempään johtoportaan taistelussa, sekä EVP:n toiminnan suunnitteluprosessiin. Lisäksi opiskelijat saavat perusteet yleisen ja puolustusvoimien viestintäverkon käyttöön sekä puolustusvoimien johtamisjärjestelmätoimintaan EVP:n näkökulmasta.

Esikunta- ja viestipataljoonan johtaminen - kokonaisuudessa opiskelijat perehtyvät esikunnan henkilöstön ja yksiköissä toimivien alaisten tehtäviin viestitoiminnan suunnittelussa ja johtamisessa.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita ja valmiuksia toimimiseen Esikunta- ja Viestipataljoonan eri tehtävissä sekä rauhan että sodan aikana mm. sotilaallisissa harjoituksissa ja SA tehtävissä. Harjaantuminen tehtävissä toimimiseen tapahtuu vasta maisterivaiheen jälkeisessä työelämässä.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmittöin sekä laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojaksolla osallistutaan kahteen taktiikan harjoitukseen, joiden tarkoituksena on syventää opiskelijoiden tietämystä ja harjaannuttaa heitä opetustavoitteiden mukaisesti. Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää päälähdeteoksen tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on tarkoituksenmukaista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet.

Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille ja opiskelijoille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana annetun opetuksen syvälliseen osaamiseen. Tentti voi olla esseetyyppinen, oppimispäiväkirja tai esimerkiksi suunnitelman osio. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksotelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä, läpiviennissä ja viikko-ohjelmissa opintojen tarkan toteutuksen.

Opintojakson aikana laaditaan kaksi laajempaa oppimistehtävää (ryhmätyö) alla olevista aihepiireistä.

- EVP:n operaatiosuunnitelma tai muu suunnitteluprosessin tuotos
- Johtamisympäristön case-tehtävät

Opetuksen toteutustapojen koodit:

EO Esittävä opetus (luennot, esimerkkiharjoitukset)

TOO Toiminnallinen opetus (alustukset, ryhmätyöt, lukupiirit, työharjoittelut)

TEO Tehtävöihjattu opetus (esseet, raportit, tutkielmat, simulaatiot)

KP Kirjallisuuteen perehtyminen

SH Sotaharjoitus (sota-, viestitoiminta- ja karttahaarjoitukset)

SISÄLTÖ	TOTEUTUS						HUOM
	EO	TOO	TEO	KP	SH	Yht	
Kriisi- ja uhkamallit	2	-	-	-	-	2	Yht. ohjeelliset arvot
YLIJOP:aan (SL/SAL/ AK/PR) kokoonpano, käyttöperiaatteet sekä taktiikan ja viestitaktiikan perusteet	8	-	4	4	-	16	
PVJJK:n organisaatio, tehtävät ja rooli (sis. valtakunnallisen ja alueelliset JJK:t), alueelliset viestijoukot	4	-	-	-	2	6	
Vastustajan toiminta Elektroninen sodankäynti	2	-	2	-	1	5	
Eri aselajien ja toimialojen toimintaperiaatteet	7	-		2	2	11	
EVP:n kokoonpano, käyttöperiaatteet ja suorituskyky	6	-	-	2	2	10	
EVP:n suunnittelu- ja johtamisprosessi	8	-	12		30	50	
EVP:n toimintojen suunnittelu	4	-	12		22	38	
EVP:n komentajan rauhajan ajan velvoitteet	2	-	-	-	-	2	
EVP:n johtaminen	10	-	10			20	
Opintojakson arviointitentti harjoitustyöt	2	-	-	-	-	2	Sisältää tentin. Harjoitustöiden tunnit sisällytetty aiheisiin.
Yhteensä	55	-	40	8	59	162	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Viestikoulussa Korkeakouluosaston toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterivaiheen toisen lukuvuoden syyslukukaudella (elo-joulukuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Viestikoulun Korkeakouluosaston maisterikurssin johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Esikunta- ja viestipataljoonan käsikirja
- Valmiusprikaatin Esikuntakomppanian käsikirja
- Valmiusprikaatin Viestikomppanian käsikirja
- Yhtymän suunnittelun perusteet A-osa, B-osa, C-osa
- Muut ohjesäännöt, oppaat ja opetusmonisteen määritetään opintojakson alussa.
- Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteen) sekä perusteet sota-aidon perusteet- kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä.

Oheiskirjallisuus:

U.S Army Field Manuals (FM) 5-0: Army planning and orders production.

Operatiivisen suunnittelun perusteet (FINGOP)

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu opintojaksosta järjestettävän tentin arvioinnista. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palauteessa opiskelijat arvioivat sanallisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa ja opintojakson jälkeen pidettävässä Korkeakouluosaston opetuksen kehittämispalaverissa.

5C04-opintojakson Merisotakoulun eriytyvä toteutuskuvaus**Oppimiskäsitys**

Opintojakson suunnittelu perustuu näkemykseen, että joukkoyksikön taitelun sisäistämisen kannalta on painotettava suunnitteluprosessin tuotosten laatimisesta sekä niiden pohjalta käytäviä opetuskeskusteluja. Opetuksessa painotetaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä. Opiskelijan kannalta työskentely

vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä itsenäiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko merisotalinjalle, jolla taustaerot voivat koulutushaarasta ja työelämävaiheesta tapahtuneesta eriytymisestä johtuen olla suuria. Taustaeroihin pyritään vaikuttamaan opintojakson alussa järjestettävillä luennoilla, ryhmätöillä sekä mahdollisilla itseopiskelutehtävillä (luku-tehtävät ja koulutusportaalin työtilat). Lisäksi opetuksessa voidaan opetuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida ja hyödyntää eri koulutushaaroissa palvelleiden hankkima kokemus.

Oppimistavoite

Opiskelija oppii käyttämään FINGOP:n mukaista taktista suunnitteluprosessia eri joukkojen operatiiviseen ja taktiseen käyttöön liittyen. Opiskelija ymmärtää perusteet merivoimien joukkoyksiköiden taistelusta sekä eri joukkojen toimintojen yhteensovittamisesta. Lisäksi opiskelija ymmärtää merivoimien valmiuden kohottamiseen ja ylläpitoon liittyvät kokonaisuudet sekä merivoimien VÄSÄ -järjestelmän erityispiirteet. Opiskelija oppii viranomaisyhteistyön suunnittelun ja toteuttamisen käytännön tasalla sekä harjaantuu sotapelissä viranomaisyhteistyön toimeenpanossa.

Sisältö

Opintojaksossa perehdytään merivoimien joukkojen taisteluun ja joukkojen toimintojen sekä viranomaisyhteistyön yhteensovittamiseen (taisteluosasto, rannikkoalue, rannikkojääkäripataljoona, miinantorjuntalaivue, erillisyyksiköt, viranomaisyhteistyö ja merivartiojoukot). Opintojaksossa opetellaan käyttämään soveltaen FINGOP:n mukaista taktista suunnitteluprosessia eri joukkojen operatiiviseen ja taktiseen käyttöön liittyen laatimalla suunnitteluprosessin tuotoksia eri operaatiotyyppeihin liittyen. Lisäksi opinnoissa perehdytään merivoimien valmiuden kohottamiseen ja ylläpitoon liittyviin kokonaisuuksiin sekä VÄSÄ -järjestelmän erityispiirteisiin.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa perusteet operaatio- tai toiminta-alueen syvällisempään tarkasteluun merivoimien harjoitustoiminnassa sekä operatiivisessa suunnittelussa.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa.

Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet.

Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentti perustuu kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentti voi olla esseetyyppinen tai esimerkiksi suunnitelman osio. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita. Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

FINGOP -suunnitteluprosessin opettamisessa korostuu riittävän laaja käytännön harjoittelu, jossa suunnittelu- ja johtamisprosessin mallin mukaisesti laaditaan suunnitelmia eri operaatiotyyppeihin liittyen. Suunnitelmien laadinnan yhteydessä pohditaan meripuolustuksen suorituskykyä ja joukkojen käyttöperiaatteita. FINGOP -suunnitteluprosessin ja operaatiotyyppien ymmärtäminen luo pohjan seuraavien opintojaksojen sotapeliä onnistumiselle.

Opintojakson aikana laaditaan kaksi laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- 1) FINGOP -mallin mukaisesti laadittavat operaatiosuunnitelmat tarkasteltavista operaatiotyypeistä
- 2) Viranomaisyhteistyö ja YETT

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	2			2	
Meripuolustuksen suorituskyvyt ja joukkojen käyttöperiaatteet taisteluosasto rannikkoalue erillinen taistelunjohtokeskus viirikkö miinantorjuntalaivue rannikkojääkäripataljoona rannikkotykistö patteristo erillisyksiköt	30	22	8	60	Joukkojen suorituskykyihin syvennytään laatimalla oppimistehtävä opetusryhmissä. Oppimista tuetaan ryhmäkeskusteluihin sekä välitarkasteluiden kautta toteutettavalla palautteella.
FINGOP -suunnitteluprosessi ja operaatiotyypit - suunnittelutyökalu - suunnittelu- ja johtamisprosessin soveltaminen (FINGOP) ja suunnitelmien laadinta - merivoimien sodan ajan joukon toiminnan suunnittelu - operaatiotyypit alueellisen koskemattomuuden valvonta ja turvaaminen meriliikenteen suojaaminen hyökkäyksen torjunta miinoitusoperaatio	12	20	8	40	Perusteita opiskellaan luennoilla sekä laatimalla aiheesta ryhmätyö. Toimintaympäristöön syvennytään laatimalla oppimistehtävä ja siihen liittyvä tarkastelu.
- Viranomaisyhteistyö - Merivartiojoukot MvJOKE (tutustumiskäynti) Ulkovartiolaiva Merivartioalue Merivartiokomppania	8	8	4	20	
Huolto- ja tukijoukkojen suorituskyvyt ja joukkojen käyttöperiaatteet Merihuoltopataljoona Rannikkuhuoltokomppania Merikomppania ESHR, huollon konseptit Huolto aselajin osat	6	8	4	18	
Valmiuden kohottamiseen liittyvä kokonaistarkastelu ja VÄSÄ -järjestelmä sekä YETT -strategia	6		8	14	
Harjoitustyö ja reflektointi	6			6	
Yhteensä	70	58	32	160	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Merisotakoulussa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella (syyskuu -lokakuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan opettajaryhmän pääopettaja.

Kirjallisuus

- Kenttäohjesääntö - yleinen osa, Pääesikunta, 2008, ISBN 978-951-25-1744-2
- Laivastotaktiikka (luonnos) ja merivoimien sanomaluettelo
- Rannikkoalueen esikunnan MESI -esikuntatyöskentelyohje, MPKK:n julkaisusarja (TLLIII)
- TSTJOKE :n toimintaohje (luonnos 2008)
- Rannikkojääkäripataljoonaopas (RANNJP-OPAS), Merivoimien Esikunta, 2006
- Meritiedustelukomppanian opas (MERITIEDKO), Merivoimien Esikunta, 2008
- Rannikko-ohjuskomppanian opas (ROHJKOPAS) Merivoimat, 2008, SAP 7610-10099224
- Merivalvontaohje (MEVO), Merivoimat, 2002, PUMA 7610-448-7286
- Miinantorjuntaopas (MiTorjO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1074-X
- Merimiinoitusopas, Merivoimien Esikunta, 2008, SAP 7610-10101035
- MIINA DVD
- Sukellusveneen torjuntaopas (SUTO), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 2001, PUMA 7610-448-7255
- Vedenalaisen valvonnan opas (VeVaOpas), Puolustusvoimien Koulutuksen Kehittämiskeskus, 1999, ISBN 951-25-1073
- Alusilmatorjuntaopas (AlusItOpas), Merivoimien Esikunta, 2004
- Merisodan kuva 2025, Wikström Kaarle, MERISK julkaisusarja A nro 1/2005, ISBN 951-25-1638-1
- Merisodankäynnin kehityslinjoja, MPKK:n julkaisusarja 4 nro 4/2005, ISBN 951-25
- Merisotaopas (MeSOp): taisteluosastotaktiikka, Merivoimien Esikunta, 1994, VMN 7610-448-7017
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML), Pääesikunta, 2005, ISBN 951-25-1631-4
- Huollon kenttäohjesääntö
- Huollon käsikirja

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu jakson aikana kirjoitettavasta kirjallisesta tentistä, joka arvioidaan numeerisesti. Lisäksi opintojakson aikana mahdol-

lisesti laadittavat ryhmätyöt tulee suorittaa hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään sähköinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

5C04-opintojakson Tykistökoulun toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään kenttätykistölinjan valinneille maisteriopiskelijoille joilla on työkokemusta 3 -5 vuotta. Osaamisen lähtötaso perustietämyksen osalta on melko samanlainen riippumatta aiemmasta palveluspaikasta.

Oppimistavoite

Kenttätykistölinjan sotatieteiden maisterin tutkinnon aselajijakson sotatieteellisten opintojen tavoitteena on antaa sellaiset valmiudet, että opiskelija on opinnot suoritettuaan kykenevä toimimaan sodan ajan tehtävissä patteristonkomentajana, patteristoupseerina ja tulenjohtokomentajana, toimimaan kenttätykistön tuliasema-, tulenjohto-, mittaus- ja viestikoulutushaaran mukaisissa johtajatehtävissä sekä toimimaan kenttätykistöaselajin asevelvollisten kouluttajana. Opintojen jälkeen työpaikka- ja täydennyskoulutuksena toteutetaan mittaustiedustelu- ja sääalan sekä panssarirykistyksiköiden johtaja- ja kouluttajatehtäviin opettaminen ja ohjaaminen.

Opintojen yksilöityinä tavoitteina on tuottaa sellaiset valmiudet, että opiskelija:

- hallitsee patteristoupseerin tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa
- osaa tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa, patteriston komentajan tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa, tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminnan asutuskeskuksessa, patteristonkomentajan tehtävät ja johtamistoiminnan asutuskeskuksessa, tarkastaa sodan ajan patteriston perustamisjärjestelyt, henkilöstön ja kaluston patteriston perustamisen jälkeisten ammuntojen suunnittelun ja toteuttamisen sekä toimia harjoituksissa koulutuksen tavoitteiden mukaisissa tehtävissä.

Lisäksi tavoitteena on, että opiskelija:

- kehittää suullista ja kirjallista esitystaitoaan sekä opiskelu-, vuorovaikutus- ja ryhmätyötaitojaan,
- vahvistaa upseerin arvoperustaa,
- kehittää upseerilta edellytettäviä perusominaisuuksia sekä
- vahvistaa itseluottamustaan ja luontevaa esiintymistään.

Sisältö

Opiskelijat suorittavat ainevalinnoista riippumatta kaikille pakollisiin yhteisiin opintoihin kuuluvan Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet opintojakson (5C04) 6 op.

Opintojakso jakaantuu seuraaviin osiin:

- Patteristoupseerin toiminta 0,5 op
- Patteriston komentajan toiminta puolustuksessa ja hyökkäyksessä 1,5 op
- Tulenjohtokomentajan toiminta hyökkäyksessä ja puolustuksessa 1,5 op
- Asutuskeskus tykistön taistelualueena 0,5 op
- Maavoimien yhteistoimintaharjoitus 2,0 op

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun.

Esitietovaatimukset

Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen opintojen aloittamista opiskelija on suorittanut hyväksytysti yhteisten opintojen opinnot taktiikassa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan kirjallisuuteen tutustuen, luennoin, ryhmätöin, maasto- ja karttatarjoituksin sekä tenttimällä. Luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeteoksen (teosten) tarjoamaa tietoa sekä syventää aselajiosaamista taistelulaji huomioiden. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen voidaan teettää pienryhmätyönä alustuksia tai esimerkiksi lyhyitä selvityksiä aihealueen keskeisimmistä kohdista. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet. Oppimisen, ja asiayhteyksien ymmärtämisen kannalta oleellista on opiskelijoiden oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla aiheeseen hyvin perehtynyt. Opintojakson tentin on oltava oppimistilanne ja toisaalta toimia palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Oleellisinta on, että opiskelija joutuu soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Toteutuspaikka

Tykistökoulu / Tykistöprikaati.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden syyslukukaudella (syys-marras-kuussa).

Vastuutaho

Korkeakouluosasto / Tykistökoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Selviää liitteistä osajaksoittain

Arviointi

Selviää liitteistä osajaksoittain. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvostamalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

Patteristoupseerin toiminta 0,5 op**Oppimistavoite**

Opiskelija hallitsee patteristoupseerin tehtävät ja johtamistoiminnan puolustuksessa ja hyökkäyksessä osana prikaatin tai taisteluosaston taistelua.

Sisältö

Jakson aikana opiskelija perehtyy patteriston organisaatioon, patteriston taktiikkaan puolustus- ja hyökkäystaistelussa, patteristoupseerin tehtäviin ja johtamistoimintaan. Teoriaopintoja sovelletaan käytäntöön taktiikan karttaharjoituksissa ja ampumarjoituksissa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetusjakso järjestetään kenttätykistölinjan kurssilaisille Tykistökoululla. Opetus tapahtuu luennoin, ryhmätöin, kartta- ja maastoharjoituksin. Luennojen tarkoitus on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja käytettävyyttä sekä syventää lähdeoste- / aineiston tarjoamaa tietoa. Harjaantuminen tehtävään tapahtuu Tykistökoulun ampumarjoituksessa Pohjankankaalla sekä Tykistön ampumarjoituksessa Rovajärvellä. Oppimisen kannalta oleellista on opiskelijan oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla hyvin perehtynyt käsiteltävään aiheeseen. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Tykistöjärjestelmä, Prikaatin tulenkäyttö	2			2	
Patteriston henkilöstön tehtävät	1			1	Tehtävät yleisesti, syventävä tarkastelu patteristoupseerin tehtävien osalta
Patteriston kokoonpano, aseistus sekä suorituskyky	1			1	
Patteriston käyttöperiaatteet ja tuliasematoiminta	2			2	
Karttahaarjotus		16		16	
Yhteensä	6	16		22	

Toteutuspaikka

Tykistökoulu / Tykistöprikaati

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Korkeakouluosasto / Tykistökoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1
- Porin jääkäriprikaati (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas VI
- luennoitsijan jakama materiaali

Arviointi

Näyttö harjoituksessa 40 h, josta numeerinen arvosana.

Patteriston komentajan toiminta puolustuksessa 1,5 op

Oppimistavoite

Opiskelija osaa patteriston komentajan tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa sekä ymmärtää yhtymän epäsuoran tulen käytön suunnittelun ja patteriston toiminnan osana tykistöryhmää. Opiskelija osaa patteriston perustamisen jälkeisten ammuntojen suunnittelun ja toteuttamisen sekä tuntee joukon perustamiseen liittyvät seikat.

Sisältö

Opintojakson tärkein sisältö on ymmärtää patteriston komentajan johtamistoiminnan vaikutus puolustus- ja hyökkäystaistelussa taisteluosaston / prikaatin alueella.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso jakautuu kahteen osaan; patteriston komentajan toimintaan puolustus- ja hyökkäystaistelussa. Opetusjakso järjestetään tykistölinjan kurssilaisille Tykistökoululla. Opetus tapahtuu luennoin, ryhmätöin, kartta- ja maastoharjoituksin sekä tentein. Luentojen tarkoitus on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja käytettävyyttä sekä syventää lähdeosteosten- / aineiston tarjoamaa tietoa. Harjaantuminen tehtävään tapahtuu Tykistökoulun ampumaharjoituksessa Pohjankankaalla sekä Tykistön ampumaharjoituksessa Rovajärvellä.

Oppimisen kannalta oleellista on opiskelijan oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla hyvin perehtynyt käsiteltävään aiheeseen.

Opintojakson johtaja määrittää opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Pr2005 kokoonpano ja yksiköiden käyttöperiaatteet	1		1	2	
Pr2005 patteriston kokoonpano, aseistus ja suorituskyky	1		1	2	
Patteriston henkilöstön tehtävät	1		1	2	Tehtävät yleisesti, syventävä tarkastelu patteriston komentajan tehtävien osalta
Prikaatin puolustustaistelun periaatteet	1		1	1	
Prikaatin hyökkäystaistelun periaatteet	1		1	1	
Patteriston komentajan suunnitelma puolustuksessa	2	2		4	
Patteriston komentajan suunnitelma hyökkäyksessä	2	2		4	
Perustamisen jälkeiset ammunnat	1	1	1	2	
Tykistöryhmän toiminta	1		1	1	
Karttatarjoitus		20		20	
Tentti	3			3	
Tentin palautus	1			1	
Yhteensä	15	25	7	47	

Toteutuspaikka

Tykistökoulu / Tykistöprikaati

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Korkeakouluosasto / Tykistökoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1
- Porin jääkäriprikaati (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas VI
- Valmiusprikaatin tykistöpatteriston toimintaohje
- Harjoitusvahvuus A2
- luennoitsijan jakama materiaali

Arviointi

Osajaksosta järjestetään yksi tentti. Opintojen hyväksytyksi suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä. Lisäksi näyttö harjoituksessa 40 h, josta numeerinen arvosana. Osajakso arvioidaan mukaisesti numeerisella arvosanalla 0-5.

**Tulenjohtokomentajan toiminta hyökkäyksessä ja puolustuksessa 1,5 op-
Oppimistavoite**

Opiskelija osaa tulenjohtokomentajan tehtävät ja johtamistoiminnan puolustus- ja hyökkäystaistelussa sekä ymmärtää pataljoonan tulenkäytön suunnittelun ja yhteistoiminnan pataljoonan komentajan kanssa.

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet pataljoonan tulenkäytön johtamiselle puolustuksessa ja pataljoonan tykistösuunnitelman laatimiseen sekä omatoimisesta opiskelusta. Teorian osaaminen sovelletaan käytäntöön kartta- ja maastoharjoituksissa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso jakautuu kahteen osaan; tulenjohtokomentajan toimintaan puolustus- ja hyökkäystaistelussa. Opetusjakso järjestetään kenttätykistölinjan kurssilaisille Tykistökoululla. Opetus tapahtuu luennoin, ryhmätöin, maastoharjoituksin sekä tenttein. Luentojen tarkoitus on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja käytettävyyttä sekä syventää lähdeteeosten- / aineiston tarjoamaa tietoa. Harjaantuminen tehtävään tapahtuu Tykistökoulun ampumaharjoituksessa Pohjankankaalla sekä Tykistön ampumaharjoituksessa Rovajärvellä. Oppimisen kannalta oleellista on opiskelijan oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla hyvin perehtynyt käsiteltävään aiheeseen. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Pataljoonan puolustustaistelun periaatteet	1		1	2	
Pataljoonan kokoonpano, aseistus sekä suorituskyky	1		1	2	
Tulenkäyttö ja tulisuunnitelmat pataljoonan puolustuksessa	1		1	2	
Harjoitusvastustaja	2		1	3	
Tulenkäyttö ja tulisuunnitelmat pataljoonan hyökkäyksessä	1		1	2	
Tulivalmistelusuunnitelman laatiminen	1	1		2	
Tulenjohtokomentajan tehtävät ja yhteistoiminta pataljoonan komentajan kanssa puolustuksessa	1		1	2	
Tulenjohtokomentajan tehtävät ja yhteistoiminta pataljoonan komentajan kanssa hyökkäyksessä	1		1	2	
Tulenjohtokomentajan suunnitelma puolustuksessa	2	2		4	
Tulenjohtokomentajan suunnitelma hyökkäyksessä	2	2		4	
Karttajarjoitus		16		16	
Tentti	3			3	
Tentin palautus	1			1	
Yhteensä	16	21	7	46	

Toteutuspaikka

Tykistökoulu / Tykistöprikaati

Toteutusajankohta

2. vuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Korkeakouluosasto / Tykistökoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1
- Porin Jääkäriprikaati (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas V
- Harjoitusvahvuus A2
- Luennoitsijan jakama materiaali

Arviointi

Osajaksosta järjestetään yksi tentti. Opintojen hyväksytysti suorittaminen edellyttää vähintään 50 % tietämystä. Lisäksi näyttö harjoituksessa 40 h, josta numeerinen arvosana.

Osajakso arvioidaan numeerisella arvosanalla 0-5.

Asutuskeskus tykistön taistelualueena 0,5 op

Oppimistavoite

Opiskelija tuntee asutuskeskuksen aiheuttamat erityispiirteet tulenjohtokomentajan, patteriston komentajan ja patteristoupseerin toimintaan. Opiskelija osaa soveltaa aiemmin oppimaansa teoriaa poikkeavassa ympäristössä sekä osaa huomioida asutuskeskuksessa toimivien siviilien ja viranomaisten toiminnan.

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät asutuskeskuksen aiheuttamat muutokset maasto-olosuhteisiin sekä viranomaisten ja muiden julkisten toimijoiden kanssa käytävän yhteistyön ja käytännön harjoituksen, jossa teoriaa sovelletaan todellisissa toimintaympäristössä.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetusjakso järjestetään kenttätykistölinjan kurssilaisille Tykistökoululla. Opetus tapahtuu luennoin, ryhmittäin, maasto- ja karttajarjoituksin. Luentojen tarkoitus on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja käytettävyyttä sekä syventää läheteosten- / aineiston tarjoamaa tietoa. Oppimisen kannalta oleellista on opiskelijan oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla hyvin perehtynyt käsiteltävään aiheeseen. Opintojakson johtaja määrittää opintojakson tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Pr2005 taistelu asutuskeskuksessa	2		2	4	
Tulenkäytön yhteyksien järjestäminen rakennetulla alueella, yhteysvaraukset ja yhteystarpeet	2			2	
Karttajarjoitus		16		16	
Tarkastelut		4		4	
Yhteensä	4	20	2	26	

Toteutuspaikka

Tykistökoulu / Tykistörikaati

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Korkeakouluosasto / Tykistökoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1
- Porin Jääkäriprikaati (Harjoitusvahvuus A1, 2004)
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas V
- Kenttätykistöopas VI
- Harjoitusvahvuus A2
- luennoitsijan jakama materiaali

Opintojakson arviointi

Osajaksosta ei järjestetä tenttiä.

- Maavoimien yhteistoimintaharjoitus 2 op**Oppimistavoite**

Opiskelija osaa soveltaa aiemmin oppimaansa teoriaa ja käytäntöä toimissaan patteriston komentajana ja tulenjohtokomentajana. Opiskelija harjaantuu toimimaan patteriston ja pataljoonan esikunnassa sekä esikuntatyöskentelyssä. Opiskelija osaa yhteistoiminnan muiden aselajijoukkojen kanssa yhtymän taistelua suunniteltaessa sekä taistelua johdettaessa.

Sisältö

Opinnot koostuvat teoriaopinnoista, jotka sisältävät perusteet yhtymän taistelun suunnitteluun sekä käytännön harjoituksesta, jossa opittua teoriaa sovelletaan yhteistoiminnassa muiden joukkojen kanssa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso jakautuu kahteen osaan; tulenjohtokomentajan toimintaan puolustus- ja hyökkäystaistelussa. Opetusjakso järjestetään kenttätykistölinjan kurssilaisille Tykistökoululla. Opetus tapahtuu luennoin, ryhmittöin, maastoharjoituksin sekä tentein. Luentojen tarkoitus on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja käytettävyyttä sekä syventää lähdeestösten- / aineiston tarjoamaa tietoa. Harjaantuminen tehtävään tapahtuu Tykistökoulun ampumaharjoituksessa Pohjankankaalla sekä Tykistön ampumaharjoituksessa Rovajärvellä. Oppimisen kannalta oleellista on opiskelijan oma aktiivisuus ja opetustilanteissa käytävät keskustelut, joiden ohjaajana luokan opettajan tulee olla hyvin perehtynyt käsiteltävään aiheeseen. Opintojakso toteutetaan Maasotakoulun laatiman suunnitelman mukaisesti.

Toteutuspaikka

Maasotakoulu

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

Maasotakoulu

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Kenttätykistön taisteluohjesääntö
- Kenttätykistöopas I
- Kenttätykistöopas II
- Kenttätykistöopas III
- Kenttätykistöopas IV
- Kenttätykistöopas V
- Kenttätykistöopas VI
- Harjoitusvahvuus A2
- luennoitsijan jakama materiaali

Arviointi

Näyttö harjoituksessa 40 h, josta numeerinen arvosana 0-5.

5C04-opintojakson Pioneerii- ja Suojelukoulun toteutuskuvaus**Oppimiskäsitys**

Pioneerikoulun Korkeakouluosastolla on konstruktivistinen oppimiskäsitys. Opiskeluissa korostuu opiskelijalähtöisyys. Opiskelija on motivoitunut itse oppimaan ja kehittämään itseään. Oppiminen tapahtuu opettajien ja muiden opiskelijoiden ohjaamana ja tukemana. Opettaja luo omalla toiminnallaan mahdollisuudet oppimiseen. Vastuu oppimisesta on opiskelijalla itsellään.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden pioneerii SM- opintosuunnalla on noin kahdeksan, lukumäärä vaihtelee kurseittain. Opiskelijat ovat toimineet vuosia työ elämässä erilaisissa tehtävissä, kuitenkin pääosin opiskelijoista on toiminut varusmieskoulutuksen parissa. Opiskelijat omaavat kukin erityyppiset opiskelutekniikat. Osaaminen pioneeritaktiikasta on kuitenkin eritasoista. Opiskelijoiden ikähaarukka on noin 25 - 32 vuotta

Oppimistavoite

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan. Opin-

tojakson tavoitteena on antaa perusteet toimia sodan ajan pioneeripataljoonan komentajana ja esikunnan upseerina. Tavoitteeseen kuuluu tehtävissä tarvittavien tietojen, taitojen ja taistelun johtamisen osaaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Sisältö

Tärkeimpinä asiakokonaisuuksina opintojaksossa ovat:

- Valmiuden säätely, pioneeriyksikön perustaminen, pioneeripataljoonan taistelu, toiminnan perusteet ja soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä ja yhtymän pioneeritoiminta.
- Suunnitteluprosessi: suunnittelun käynnistäminen, suunnitteluperusteiden määrittäminen, toiminta-ajatuksen laatiminen, suunnitelman laatiminen ja suunnitelmien päivittäminen
- operaatiosuunnitelma, toimeenpano ja johtaminen ja aselajien yhteistoiminta yhtymän tasolla.

Opintojakson ydinaineksen muodostavat maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien joukkoyksikkö tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä. Opintojakson sisältämät harjoitukset toimivat oppimisympäristönä opintojaksioon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa perusteet valmiussuunnittelulle ja SA tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op MPKK
- ▶ Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op MPKK
- ▶ Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op MPKK
- ▶ Pioneeri ja suojeluyksikön taistelu SK PION- ja SLUK

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin, oppimistehtävin ja oppimiskeskustelulla.

Opintojakso on käytäntöpainotteinen ja jakautuu seuraaviin osajaksoihin. Tarkempi toteutus on kirjoitettu osajaksottain alaliitteissä.

PIONEERIPATALJOONAN TAISTELUN PERUSTEET (2,0 op)

- Yhtymän ja alueellisen pioneeritoiminnan perusteet
- Pioneerirykmentin pioneeripataljoona
- Pioneerirykmentin pioneeripataljoonan esikunnan suunnitteluprosessi ja henkilöstön tehtävät

PIONEERIPATALJOONAN TAISTELU (2,0 op)

- Valmiusyhtymän pioneeritoiminta
- Valmisprikaatin pioneeripataljoonan esikunnan suunnitteluprosessi ja henkilöstön tehtävät

TAKTIIKAN JA JOHTAMISEN YHTEISHARJOITUS (MAASK) (2,0 op)

- Pioneeripataljoonan komentajuus
- Pioneeripataljoonan esikunnan perustaminen ja toiminta
- Lähtökohtatilanne ja keskitysmarskien suunnittelu
- Johtaminen ja esikuntatyöskentelyyn harjaantuminen
- tehtävän suunnittelu ja toteuttaminen
- jatkotehtävän suunnittelu

Toteutuspaikka

Opinnot toteutetaan pääosin Pioneeri- ja suojelukoululla. Taktiikan ja johtamisen yhteisharjoitus toteutetaan yhteistyössä Maasotakoulussa Lappeenrannassa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Korkeakouluosasto.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa) 2007
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Prikaatin taisteluohje
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Pioneeripataljoonan käsikirja 2004
- Harjoitusvahvuudet A1 2004 (Porin Jääkäriprikaati)
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahvuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään sovellettu koulutyö, koulutyön uusiminen on mahdollista hylätyn arvosanan tai poissaolon perusteella. Sovellettu koulutyö muodostaa 80 prosenttia opintojakson arvosanasta. Henkilökohtaiset oppimistehtävät ja käytännön suoritteet muodostavat 20 prosenttia kokonaisarvosanasta. Opintojakson ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla 0-5. HYLÄTTYJEN arvosanojen osalta menetellään MPKK:n arviointiohjeiden mukaisesti. Opintojaksoille määritetyt oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Opintojakson päättyessä kerätään palaute joka sisältää kaikki osajaksot. Palaute kerätään vakioidulla Pioneeri- ja suojelukoulun palautelomakkeella, joka sisältää myös mahdollisuuden vapaaseen palautteeseen.

Pioneeripataljoonan taistelun perusteet 2 op
Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
PIONEERIPATALJOONAN TAISTELUN PERUSTEET					
Sotilasläänin pioneeritoiminta sekä suojele- ja pelastustoiminta - sotilasläänin taistelu -> vaatimukset pioneeritoiminnalle sekä suojele- ja pelastustoiminnalle - pioneeritoiminnan sekä suojele- ja pelastustoiminnan periaatteet - Pioneerirykmentin pioneerijoukot ja suojelejoukot ja niiden käyttöperiaatteet	2			2	
Sotilasläänin huolto	1			1	
Pioneerirykmentin toiminnan suunnittelu ja johtaminen	1			1	
Sotilasläänin suojele- ja pelastustoiminnan suunnittelu ja johtaminen	1			1	
Pioneeripataljoonan suunnittelun käynnistäminen - alustava arvio tilanteesta - käsky suunnittelun aloittamisesta, ohjeet, suunnittelukai-kataulu	2	10		12	
Suunnitteluperusteiden määrittäminen - Toimintaympäristöanalyysi - vihollisanalyysi - resurssianalyysi - käsky tiedonhankinnasta - tarkastelu	1	8		9	
Toiminta-ajatuksen laatiminen - vaihtoehdot - komentajan päätös - esikäsky 2 alaisille - tarkastelut	2	8		10	
Toimintasuunnitelman laatiminen - käskyn laatiminen - tarkastelut ja käsky alaisille	2	8		10	
YHTEENSÄ	12	44		66	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Pioneeri- ja Suojelukoulussa

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana. Valmiuden säätely osajakso aloittaa opintojakson.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Pioneeri-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa) 2007
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Prikaatin taisteluohje
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Pioneeripataljoonan käsikirja 2004
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahvuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Osajakson arviointiin käytetään jatkuvaa arviointia. Arviointina käytetään hyväksyty-hylätty periaatetta.

Pioneeripataljoonan taistelu 2 op**Opetus- ja opiskelumenetelmät**

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
PIONEERIPATALJOONAN TAISTELU					
Valmiusprikaatin pioneeritoiminta sekä suoje- lu- ja pelastus- toiminta - sotilasläänin taistelu -> vaatimukset pioneeritoimin- nalle sekä suoje- lu- ja pelastus- toiminnalle - pioneeritoiminnan sekä suoje- lu- ja pelastustoiminnan periaatteet - pioneerijoukot ja suoje- lujou- kot ja niiden käyttöperiaatteet	1			1	
Valmiusprikaatin huolto	1			1	
Valmiusprikaatin hyökkäys - periaatteet - joukkojenkäyttö	1			1	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Valmiusprikaatin pioneeritoiminnan suunnittelu ja johtaminen	1			1	
Valmiusprikaatin suojele- ja pelastustoiminnan suunnittelu ja johtaminen	1			1	
Pioneeripataljoonan suunnittelun käynnistäminen - alustava arvio tilanteesta - käsky suunnittelun aloittamisesta, ohjeet, suunnitteluai-kataulu	1	14		15	
Suunnitteluperusteiden määrittäminen - Toimintaympäristöanalyysi - vihollisanalyysi - resurssianalyysi - käsky tiedonhankinnasta - tarkastelu	1	14		15	
Toiminta-ajatuksen laatiminen - vaihtoehdot - komentajan päätös - esikäsky 2 alaisille - tarkastelut	1	12		13	
Toimintasuunnitelman laati-minen - käskyn laatiminen - tarkastelut ja käsky alaisille - taistelukäskyt	1	14		15	
Sotapeli		40			
Koulutyö			4	4	
YHTEENSÄ	9	94	4	107	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Pioneeri- ja Suojelukoulussa

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Pioneeriopintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa) 2007
- Pioneeripataljoonan käsikirja 2004
- Harjoitusvahvuudet A1 2004 (Porin Jääkriprikaati)

- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti jonka läpäisy on edellytys osajaksoson hyväksytylle suorittamiselle. Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia arvosteluohjeen mukaisesti. Osajaksoson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jaksoson aikana tehdyt yksilö- ja / tai ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojaksoson arvosanaan korottavasti. Osajaksoson arvioidaan asteikolla 0-5.

Taktiikan ja johtamisen yhteisharjoitus 2 op

Oppimistavoite

Osajaksoson jälkeen opiskelijan osaa Pioneeripataljoona johtamisen ja yhtymän pioneeri- ja suojelutoiminnan järjestelyt

Sisältö

Tärkeimmät asiasisällöt osajaksosolla ovat:

- PIONP:n taistelu osana yhtymän taistelua
- Pioneeripataljoonan johtaminen
- Yhtymän pioneeritoiminta

Osajaksoson sisältämä harjoitus toimii oppimisympäristönä johtamisen opintojaksosoon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
4. TAKTIKAN JA JOHTAMISEN YHTEISHARJOITUS (2,0 op)					
Yhtymän hyökkäyksen perusteet	4			4	
Aselajitoiminnot	10			10	
Esikuntien perustaminen ja toiminta	10	10		20	
Harjoituksen aikana oppilaat toimivat pioneeripataljoonan esikunnassa suunnittelu ja johtamistehtävissä. - sisältää case harjoituksia - toimeenpano ja käskytyt		40		40	5 vrk maastoharjoitus. Toimii myös oppimisympäristönä opintojaksosoon Johtamiseen harjaantuminen 1C03. Opiskelijoita kierrätetään eri tehtävissä.
YHTEENSÄ	24	50		74	

Toteutuspaikka

Toteutuspaikkana osajaksolla on Maasotakoulu Lappeenrannassa. Osajakso sisältää mahdollisesti maastoharjoituksen Kaakkois-Suomen alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Pioneeri-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Pioneeripataljoonan käsikirja 2004
- Harjoitusvahvuudet A1 2004 (Porin Jääkäriprikaati)
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahvuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Osajakson arviointiin käytetään jatkuvaa arviointia. Osajakson arviointi tapahtuu hyväksyty - hylätty periaatteella.

5C04-opintojakson Panssarikoulun toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Perusteet osajakson suunnittelun lähtökohtana on pääsääntöisesti kognitiivinen oppimiskäsitys jota täydennetään kokemuseräisellä oppimiskäsityksellä. Kahden viimeisen osajakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen.

Oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa harjoitusten ja käytännön kokemusten liittämässä suunnitteluprosessin tuotosten laatimiseen. Tuotosten pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa korostetaan opiskelijan tietojen soveltamista. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä aikaisemman tiedon hyväksikäyttämistä uuden oppimisessa. Opiskelijalla on oltava kyky oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään panssariopintosuunnan maisteriopiskelijoille. Kandidaattiopintojen jälkeiset erilaiset työtehtävät eri joukko-osastoissa aiheuttavat oppilaille lähtötasoeroja. Lähtötasoerot tasoittuvat ensimmäisen ja kolmannen osajakson aikana. Lisäksi perusteiden opetuksessa voidaan ope-

tuksen sisältöä suunniteltaessa huomioida eri opiskelijoiden aikaisemmin saama opetus.

Oppimistavoite

Osajaksion tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa mekanisoidun taisteluosaston yksityiskohtaisen kokoonpanon ja tärkeimmän sotavarustuksen,
- osaa mekanisoidun taisteluosaston tilanteenarvioinnin, päätöksenteon ja toiminnan suunnittelun sekä johtamisen marssin, hyökkäyksen ja viivytyksen tilanteissa sekä
- tuntee prikaati 2005:n aselajitoiminnot ja yhteistoiminnan prikaatin aselajijoukkojen kanssa mekanisoidun taisteluosaston taisteluun liittyen.

Sisältö

Opintojakson sisältö jakautuu seuraaviin osiin:

- Mekanisoidun joukon toiminnan perusteet, perustaminen, keskittäminen ja toimivaltuudet (1 OP)
- Hyökkäys asutuskeskuksessa (0,5 OP)
- Hyökkäys (1 OP)
- Viivytyks (1 OP)
- Esikuntatyöskentely (0,5 OP)
- Hyökkäys valmiusprikaatin osana; yhteisharjoitus MAASK:n kanssa (2 OV)
- Ydinaineiksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi, päätökset eri vaiheissa ja niiden toimeenpano.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteet työelämään liittyviin koulutus- ja koulutuksen suunnittelutehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus).

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut hyväksytysti joukkoyksikön taistelu 1 ja 2 (4 + 4op) MPKK:lla.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, karttajarjoituksin, maastotarkasteluin, kirjallisuuteen tutustuen ja ryhmätöin sekä tekemällä oppimistehtäviä. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähdeostosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Limittäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätöinä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti. Opintojaksoon kuuluu maasto-olosuhteissa toteutettava harjoitus mekanisoidun taisteluosaston hyökkäystaistelun johtamisesta valmiusprikaatille alistettuna. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan oppilas-

ryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisisältöön vaikuttavat tekijät. -ohjelmissa.

Opintojakso jakautuu pääpiirtein seuraaviin tuntimääriin:

- Oppitunnit ja luennot 52 h
- Harjoitukset ja ryhmätyöt 202 h
- Omatoiminen opiskelu 37 h
- Tentit palautuksineen 20 h

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Panssarikoululla korkeakouluosaston toimesta pl maavoimien kaikkien maisterien yhteisharjoitusvaihe (2 viikkoa), joka toteutetaan Maasotakoululla.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syksyllä (syys - marraskuu).

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja. Opetukseen osallistuvat korkeakouluosaston johtaja, aselajiuupseereita Panssariprikaatista sekä yhteisharjoituksessa Maasotakoulun opettajia.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojaksolla käytettävä kirjallisuus on lueteltu osajaksojen toteutusten kohdalla. Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään ennen kunkin osajakson alkua.

Arviointi

Opintokokonaisuus tentitään kahdessa osassa: osajakson 4 jälkeen sovelletulla koulutyöllä osajakoista 1 - 4 (painokerroin 75%)

jakson lopussa sovelletulla koulutyöllä osajakoista 5 ja 6 (painokerroin 25%) Näiden tenttien keskiarvo painokerroin huomioituna on jakson arvosana, joka liitetään sotataidon muihin arvosanoihin.

Kokeissa arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun, esikuntatyöskentelyyn ja yhteistointintaan valmiusyhtymän kanssa.

Opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään opiskelijoilta suullinen palaute osajaksojen päättyessä sekä kirjallinen palaute opintojakson päättyessä. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute.

Mekanisoidun taisteluosaston toiminnan perusteet 1 op**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- tietää mekanisoidun taisteluosaston kokoonpanon ja tärkeimmän sotavarustuksen sekä käyttöperiaatteet eri taistelulajeissa
- tuntee vihollisen toimintaperiaatteet
- tuntee mekanisoidun taisteluosaston aselajitoiminnot, aselajisuunnitelmiin sisällön ja komentajan vaatimusten antamisen aselajeille
- tuntee taisteluosaston taistelun suunnittelun perusteet
- tuntee taisteluosaston perustamisen ja sen jälkeisen kouluttamisen järjestelyt
- osaa taisteluosaston marssin suunnittelun
- tuntee komentajan oikeudet ja velvollisuudet sotilasviranomaisena sekä joukon toimivaltuudet

Sisältö

Osajakso muodostuu luennoista sekä omatoimisesti laadittavista suunnitelmista.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan luennoilla teetättämällä opiskelijoilla aselajien TPA:n keskeisiä osia.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				HUOM
	L	RT/ HARJ	OT	yht	
1 MEKSTOS:n toiminnan perusteet (1,0 ov)	24	4	9	37	
1.1 Mekanisoidun taisteluosaston organisaatio, ominaisuudet, yleiset käyttöperiaatteet sekä suorituskyyky. Vihollisen toimintaperiaatteet	4		1	5	
1.2 Mekanisoidun taisteluosaston tiedustelun järjestelyt ja PsTiedJ:n käyttö. Tiedustelu-suunnitelma	2		1	3	
1.3 Mekanisoidun taisteluosaston panssarintorjunnan järjestelyt ja PstOhjJ:n käyttö. Pst -suunnitelma.	1		1	2	

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				
	L	RT/ HARJ	OT	yht	HUOM
1.4 Mekanisoidun taisteluosaston aselajijoukot ja niiden aselajitoimintojen erityispiirteet: (epäsuora tuli ja tuliyksiköt, ilmatorjunta- ja suojeleu sekä ilmatorjuntayksiköt, pioneeritoiminta ja pioneerijoukot, johtamis- ja viestijärjestelmät ja viestijoukot sekä huoltojärjestelmä ja huoltojoukot). Aselajisuunnitelma (TPA)	12		6	18	Aselajikoulutuksessa painopiste on Mektstos:n aselajitoimintojen erityispiirteisissä sekä erikoiskalustossa.
1.5 Suunnitelmien laatiminen MATI -järjestelmällä		4		4	
1.6 Perustaminen ja sen jälkeinen koulutus	2				
1.7 Komentajan oikeudet sotilasviranomaisena	1				
1.8 Toimivaltuudet valmiutta kohotettaessa	2				
1.9 Karttatarjoitus 1: MEKTSTOS:n marssi	4	12	1	17	
1.10 Perusluento	2		1		
1.11 Tehtävän anto. MEKTSTOS:n marssisuunnitelman ja -käskyjen laatiminen	1	2			
1.12 Maastontiedustelu ja päätös		6			
1.13 Tarkastelu ja caset (luokka/maasto)	1	4			

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan pääsääntöisesti kolmannen vuoden syyskuussa yhden kalenteriviikon aikana.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksoilla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Panssarijääkäriopas 2000
- Panssarivaunukompanian käsikirja
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Harjoitusvahvuudet A2
- Perustamiskeskusopas
- LKP upseerin opas
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti osajaksen 4 jälkeen. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Hyökkäys asutuskeskustelussa 0,5 op

Oppimistavoite

Osajaksen tavoitteena on, että opiskelija: osaa mekanisoidun taisteluosaston taistelun erityispiirteet rakennetulla alueella, osaa yhteistoiminnan siviiliviranomaisten kanssa hyökättäessä alueelle jossa on edelleen siviiliväestöä ja osaa ottaa sodan oikeussäännöt huomioon päätöksenteossa.

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun maasto-opetukseen karttatarjoituksessa.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan luennoilla sekä kartta- ja käskeyntoharjoituksina. Opintojakson aikana laaditaan taisteluosaston komentajan päätös sekä otetaan yhteyttä alueella toimiviin viranomaisiin.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				
	L	RT/ HARJ	OT	yht	HUOM
2. Karttatarjoitus 2: MEKTSTOS:n hyökkäys asutuskeskuksessa (0,5 OV)	6	16	12	34	
3.1 Perusluento asutuskeskustaistelusta	3			3	
3.2 Yhteistyö viranomaisten kanssa	2			2	
3.3 Tehtävän anto. MEKTSTOS:n hyökkäyssuunnitelman ja -käskyjen laatiminen	1		4	5	
3.4 Maastontiedustelu ja tilanteen arviointi			8	8	
3.5 Tarkastelu (luokka/maasto)		16		16	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan pääsääntöisesti kolmannen vuoden lokakuussa yhden kalenteriviikon aikana.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Panssarijääkäriopas 2000
- Panssarivaunukomppanian käsikirja
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja (2009)
- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Harjoitusvahvuudet A2
- Mekanisoidun joukon asutuskeskustaistelu, käsikirjoitus 2001
- Asutuskeskustaistelun opas 1 ja 2
- Erikseen jaettavat luentomonistheet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti osajakson 4 jälkeen. Tentissä arvioidaan opilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Hyökkäys 1 op**Oppimistavoite**

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija osaa mekanisoidun taisteluosaston toiminnan hyökkäyksessä aukeavoittoisessa metsämaastossa ALTO -vaiheessa kohtaamis- ja valmistellussa hyökkäyksessä.

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja kartta- ja käskynantoharjoituksessa tehtäviin suunnitelmiin ja niiden esittelyihin ja käskytykseen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan taistelukoulutuksen luennoilla sekä kartta- ja käskynantoharjoituksena.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				
	L	RT/ HARJ	OT	yht	HUOM
3. Karttajarjoitus 3: MEKTSTOS:n hyökkäys (1 OV)					
3.1 Perusluento	2		1		
3.2 Tehtävän anto. MEKTSTOS:n hyökkäyssuunnitelman ja -käskyjen laatiminen	1		8		Yksilötyönä.
3.3 Maastontiedustelu ja tilanteen arviointi		8			
3.4 Tarkastelu (luokka/maasto)	2	14			
YHTEENSÄ	5	22	9	36	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Panssarikoululla ja Kymenlaaksossa.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan toisen vuoden syyslukukaudella lokakuussa.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja
- Harjoitusvahvuus A2
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti osajakson 4 jälkeen. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Viivytyks 1 op

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija osaa mekanisoidun taisteluosaston toiminnan viivytyksessä aukeavoittoisessa metsämaastossa ALTO -vaiheessa valmistellussa tilanteessa.

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja kartta- ja käskynantoharjoituksessa tehtäviin suunnitelmiin ja niiden esittelyihin ja käskytykseen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan taistelukoulutuksen luennoilla sekä kartta- ja käskynantoharjoituksena.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				
	L	RT/ HARJ	OT	23	
4. Karttahaarjoitus 4: MEKTSTOS:n viivytys (0,5 OV)					
4.1 Perusluento	2		1		
4.2 Tehtävän anto. MEKTSTOS:n viivytysuunnitelman ja -käskyjen laatiminen	1		2		
4.3 Maastontiedustelu ja tilanteen arviointi		8			
4.4 Tarkastelu (luokka/maasto)	1	8			
5. Tenti ja palautus osista 1 - 4			16	16	Teoriaosuus ja sovelletut koulutyöt
Yhteensä	4	16	19	39	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan toisen vuoden syyslukukaudella lokakuussa.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston opas
- Harjoitusvahvuus A2
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta 4 ja osajaksoista 1-3 järjestetään tentti osajakson 4 jälkeen. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Esikuntatyöskentely 0,5 op

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa mekanisoidun taisteluosaston tilanteen arviointi- ja johtamisprosessin
- osaa mekanisoidun taisteluosaston esikunnan työskentelyn, henkilöstön tehtävät ja johtamisvälineet sekä
- tuntee mekanisoidun taisteluosaston esikunnan operatiivisen toimiston tehtävät ja työskentelyn

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun esikuntaharjoitukseen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan sekä esikuntaharjoituksena.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	TOTEUTUS				
	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
6. MEKTSTOS:n esikunta-työskentely (0,5 OV)					
6.1 MEKTSTOS:n esikunnan kokoonpano ja henkilöstön tehtävät	2		1	3	
6.2 Tilanteenarviointi- ja suunnitteluprosessit esikunnassa	2	12		14	
6.3 Käskyjen laatiminen ja niiden tarkastelu		8		8	
6.4 MATI -Koulutus		8	2	10	Samalla osin suunnittelua
YHTEENSÄ	4	28	3	35	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan panssarikoululla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan toisen vuoden syyslukukaudella marraskuussa.

Vastuutaho

Osajakson toteutuksesta vastaa panssarikoulun korkeakouluosaston maisteriopiskelijoiden kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja
- Mekanisoidun taisteluosaston esikuntaohje
- Harjoitusvahvuus A2
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta järjestetään tentti osajakson 6 jälkeen. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Hyökkäys valmiusyhtymän osana: yhteisharjoitus Maasotakoulun kanssa 2 op

Oppimistavoite

Osajakson tavoitteena on, että opiskelija:

- osaa mekanisoidun taisteluosaston tilanteen arviointi- ja johtamisprosessin ja johtamismenetelmät toimittaessa valmiusprikaatin osana hyökkäyksessä
- osaa mekanisoidun taisteluosaston esikunnan työskentelyn, henkilöstön tehtävät ja johtamisvälineet sekä
- osaa yhteistoiminnan valmiusyhtymän eri aselajien kanssa mekanisoidun taisteluosaston taisteluun liittyen
- osaa soveltaa mekanisoidun taisteluosaston hyökkäysperiaatteita koottamishyökkäyksessä ja valmistellussa hyökkäyksessä

Sisältö

Osajakso jakaantuu teoriaopintoihin ja ohjattuun esikuntaharjoitukseen sekä kartta- ja käskynantoharjoitukseen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opetus toteutetaan taistelukoulutuksen luennoilla, esikuntaharjoituksena sekä kartta- ja käskynantoharjoituksina.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää opintojen tarkan toteutuksen.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
7. Yhteisharjoitus MAASK:n kanssa: MEKTSTOS:n hyökkäys valmiusyhtymän osana (2 OV)					
7.1 Harjoitusvalmistelut ja marssi harjoitusalueelle		6		6	1. viikko
7.2 Yhteistoiminta valmiusyhtymän ja sen aselajijoukkojen kanssa	2			2	1. viikko
7.3 Pr:n tehtävänanto (valmistautumistehtävät), tilanteenarviointi, maastontiedustelu, päätöksenteko, taistelusuunnitelmien teko	2	26		28	1. viikko
7.4 Tietoisikut aselajeista ja yhteistoiminnasta	3			3	1. viikko
7.5 Paluumarssi ja huolto		5		5	1. viikko
7.3 Harjoitusvalmistelut ja marssi harjoitusalueelle		5		5	2. viikko

SISÄLTÖ					
7. Yhteisharjoitus MAASK:n kanssa: MEKTSTOS:n hyökkäys valmiusyhtymän osana (2 OV)	L	RT/HARJ	OT	YHT	HUOM
7.4 Prkom hyökkäyskäsky, tilanteenarviointi, päätöksenteko, suunnitelman tarkentaminen, käskytyt, taistelujen johtaminen. Case -tarkasteluja.	2	56		58	2. viikko
7.5 Tietoiskut aselajeista ja case -tarkasteluista. Lopputarkastelutilaisuus	6			6	2. viikko
7.6 Purkamisen, paluumarssi ja huolto		6		6	2. viikko
8. Tenti ja palautus osista 6 - 7			4		2. viikko
YHTEENSÄ	15	104	4	123	

Toteutuspaikka

Osajakso toteutetaan Maasotakoululla ja sen lähialueilla.

Toteutusajankohta

Osajakso toteutetaan 2. opiskeluvuoden syyslukukaudella marraskuussa.

Vastuutaho

Osajaksos toteutuksesta vastaa Maasotakoulun koulutuskeskuksen päällikkö ja panssariopintosuunnan osalta Panssarikoulun korkeakouluosaston johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Osajaksolla käytetään alla mainittua lähdemateriaalia:

- Kokoonpano MEKTSTOS A1 Luonnos
- Mekanisoidun taisteluosaston käsikirja
- Mekanisoidun taisteluosaston esikuntaohje
- Valmiusprikaatin opas
- Erikseen jaettavat luentomonisteet

Arviointi

Osajaksosta 5 ja 6 järjestetään tentti osajaksos 6 jälkeen. Tentissä arvioidaan oppilaan teorian tietotasoa sekä kykyä soveltaa tietojaan mekanisoidun taisteluosaston taisteluun. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

5C04-opintojakson Huoltokoulun toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Huoltokoulun Korkeakouluosastolla on konstruktivistinen oppimiskäsitys. Opiskeluissa korostuu opiskelijälähtöisyys. Opiskelija on motivoitunut itse oppimaan ja kehittämään itseään. Vastuu oppimisesta on opiskelijalla itsel-

lään. Oppiminen tapahtuu opettajien ja muiden opiskelijoiden ohjaamana ja tukemana. Opettaja luo omalla toiminnallaan mahdollisuudet oppimiseen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoiden lukumäärä SM Huolto-opintosuunnalla on noin kymmenen, lukumäärä vaihtelee kurseittain. Opiskelijoiden ikähaarukka on noin 25 - 30 vuotta. Opiskelijat ovat aikuisopiskelijoita, jotka ovat olleet jo muutamia vuosia työ elämässä erilaisissa tehtävissä. Pääosa opiskelijoista on toiminut varusmieskoulutuksen parissa. Opiskelijat ovat jo omaksuneet erilaiset opiskelutekniikat ja löytäneet niistä kullekin sopivimmat tekniikat. Kaikki opiskelijat eivät ole suorittaneet huollon opintoja kandivaiheessa, tämä aiheuttaa sen että perus- ja joukkoyksikön huollon perusteet eivät ole samalla tasolla kaikilla.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan puolustushaaransa ja aselajinsa joukkoyksikön (vast) toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan joukkoyksikön vast taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu omassa puolustushaarassaan, aselajissaan tai toimialallaan.

Opintojakson tavoitteena on antaa perusteet toimia sodan ajan huoltopataljoonan komentajana ja prikaatin G4 toimialaupseerina. Tavoitteeseen kuuluu tehtävissä tarvittavien tietojen, taitojen ja taistelun johtamisen osaaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Sisältö

Tärkeimpinä asiakokonaisuuksina opintojaksossa ovat:

- Valmiuden säätely, huoltoyksikön perustaminen
- huoltopataljoonan taistelu, toiminnan perusteet ja soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä
- yhtymän huolto ja sen soveltaminen
- suunnitteluprosessi: suunnittelun käynnistäminen, suunnitteluperusteiden määrittäminen, toiminta-ajatuksen laatiminen, suunnitelman laatiminen ja suunnitelmien päivittäminen
- operaatiosuunnitelma, toimeenpano ja johtaminen
- aselajien yhteistoiminta yhtymän tasolla

Opintojakson ydinaineksen muodostavat maavoimien taistelun ja toiminnan perusteet sekä maavoimien joukkoyksikkö tasan aselajitaktiikka ja sen soveltaminen nykyaikaisella taistelukentällä.

Opintojakson sisältämät harjoitukset toimivat oppimisympäristönä opintojaksoon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Työelämäyhteydet

Opintojakso antaa perusteet valmiussuunnittelulle ja SA tehtäviin huollon yksiköissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3 op MPKK
- ▶ Joukkoyksikön taistelu (1) 4 op MPKK
- ▶ Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op MPKK
- ▶ Jääkärikomppanian huollon suunnittelu ja johtaminen/vast (SK) HUOLTOK
- ▶ Pataljoonan huolto/vast (SK) HUOLTOK

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määritelyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin, oppimistehtävin ja oppimiskeskustelulla. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään lukualueet, joihin on perehdyttävä omatoimisesti ennen opintojakson alkua. Lukualueen tarkoituksena on kerrata perus- ja joukkoyksikön huolto, sekä huollon toimialat. Lukualueesta voidaan järjestää tasokoe, jolla varmistetaan opiskelijoiden lähtötaso. Opintojakso on käytäntöpainotteinen ja jakautuu seuraaviin osajaksoihin. Tarkempi toteutus on kirjoitettu osajaksottain alaliitteissä.

VALMIUDEN SÄÄTELY (1,0 op)

- Hajauttaminen
- Huoltoyksikön perustaminen ja perustamisen aikainen huolto
- Keskittäminen

HUOLLON JOUKKOYKSIKÖN SUUNNITTELU JA JOHTAMINEN (2,0 op)

- Prikaatin huollon suunnittelu ja johtaminen (perusteet)
- Huoltopalvelut, kunnossapito, lääkintähuolto, täydennykset ja kuljetukset
- HJOPO, kenttähuoltojoukot
- Huoltopataljoona (erityispiirteet POR, KAR, KAI ja MEK)
- Huoltopataljoonan kokoonpano, suorituskyky, käyttöperiaatteet ja ryhmittäminen
- Puolustus ja hyökkäys

HUOLLON JOHTAMISHARJOITUS (HUOLTOK) (1,0 op)

- Huollon suunnittelu ja johtamisprosessi
- Toiminta suunnittelu- ja johtamistehtävissä huoltopataljoonan esikunnassa

TAKTIIKAN JA JOHTAMISEN YHTEISHARJOITUS (MAASK) (2,0 op)

- Yhtymän hyökkäyksen perusteet, aselajitoiminnot
- Huoltopataljoonan esikunnan perustaminen ja toiminta
- Lähtökohtatilanne ja keskitysmarssien suunnittelu
- Johtaminen ja esikuntatyöskentelyyn harjaantuminen
- tehtävän suunnittelu ja toteuttaminen
- jatkotehtävän suunnittelu

Toteutuspaikka

Opinnot toteutetaan pääosin Huoltokoululla, Hämeen Rykmentissä, Lahdessa. Taktiikan ja johtamisen yhteisharjoitus toteutetaan yhteistyössä Maa-sotakoulussa Lappeenrannassa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Huoltokoulun Korkeakouluosasto, Huolto-opintosuunnan Kurssinjohtaja. Huollon toimiala opettajat vastaavat osaltaan kunkin toimialan opettamisesta.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa) 2007
- Lkp-opas
- Perustamiskeskusopas
- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja 2007 (luonnos)
- Huoltopataljoonan käsikirja 2007 (luonnos)
- Harjoitusvahvuudet A1 (POR, KAR, KAI)
- Komppanian taisteluohje 2008
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Prikaatin taisteluohje 87
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt.

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään sovellettu koulutyö, koulutyön uusiminen on mahdollista hylätyn arvosanan tai poissaolon perusteella. Sovellettu koulutyö muodostaa 80 prosenttia opintojakson arvosanasta. Henkilökohtaiset oppimistehtävät ja käytännön suoritukset muodostavat 20 prosenttia kokonaisarvosanasta. Opintojakson ryhmätyöt on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla 0-5. Opintojaksoille määritetyt oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti.

Palaute

Opintojakson päättyessä kerätään palaute joka sisältää kaikki osajaksot. Palaute kerätään vakioidulla Huoltokoulun palautelomakkeella, joka sisältää myös mahdollisuuden vapaaseen palautteeseen. Jokaisen osajakson jälkeen palaute kerätään vapaamuotoisena ja mahdollisuuksien mukaan kirjallisena.

Valmiuden säätely 1 op

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelijat osaavat valmiuden säätelyn ja valmius suunnittelun perusteet. Opiskelijat osaavat huoltoyksikön perustamisen ja ymmärtävät perustamisen aikaisen huollon toteuttamisen.

Toimintavalmiuteen liittyvän opetuksen tavoitteena on, että opiskelijat

- tuntevat valmiuden säätelyyn liittyvät perusteet
- tuntevat huollon operatiiviseen suunnitteluun liittyvät perusteet
- tuntevat huollon merkityksen suorituskyvyn rakentamisessa ja ylläpidossa
- tuntevat varustamisen ja valmiusvarastoinnin perusteet
- tuntevat materiaalitointojen järjestelyt joukkoja perustettaessa
- osaavat perustamisen periaatteet ja huollon järjestelyt joukkoja perustettaessa

Sisältö

Tärkeimmät asiasisällöt osajaksossa ovat:

- Valmiuden säätelyn perusteet
- Valmiusvarastointi
- Joukkoyksikön perustaminen
- Perustamisenaikainen huolto

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
1. VALMIUDEN SÄÄTELY (1 op)					
Valmiuden säätely	1		1	2	
Huollon merkitys suorituskyvyn rakentamisessa ja ylläpidossa	1		1	2	
Huollon operatiivinen suunnittelu	2		1	3	
Joukkojen varustaminen	1		1	2	
Valmiusvarastointi ja materiaalin hajauttaminen	1	3		4	sis perehtymisen valmiusvarastoon
Huollon tilannekuva	1			1	
Joukkojen perustaminen: - liikekannallepanojärjestelmä - perustamisen suunnittelu - materiaalin hajauttaminen - perustaminen perustamiskeskuksessa	3		2	5	
Joukkojen perustaminen - sieto-joukkojen perustaminen - pataljoonan keskitetty perustaminen - PERK:n yleisjärjestelyt - materiaalin käsittely - PERK:n huollon järjestelyt		8		8	Ryhmätöet aiheista
YHTEENSÄ	10	11	6	27	

Toteutuspaikka

Toteutuspaikkana on Hämeen Rykmentin Huoltokoulu. Osajakso sisältää harjoituksia Etelä-Suomen alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana. Valmiuden säätely osajakso aloittaa opintojakson.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Huolto-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö (yleinen osa)
- Lkp-opas
- Perustamiskeskusopas

Arviointi

Osajakson arviointiin käytetään jatkuvaa arviointia, sekä oppimistehtäviä jotka on suoritettava hyväksytysti. Arviointina käytetään hyväksyty-hylätty periaatetta.

Huollon joukkoyksikön suunnittelu ja johtaminen 2 op

Oppimistavoite

Tavoitteena on antaa valmiudet toimia sodan ajan huoltopataljoonan komentajana ja prikaatin G4 toimialaupseerina. Antaa perusteet tehtävissä tarvittavien tietojen, taitojen ja taistelun johtamisen hallintaan.

Sisältö

Osajakson tärkeimmät asiasällöt ovat:

- Huoltopataljoonan kokoonpano, suorituskyky, käyttöperiaatteet ja ryhmittäminen
- Prikaatin huollon suunnittelu ja johtaminen
- Operatiivinen- ja järjestelyjen johtaminen
- Johtamisprosessi

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
2. Huollon joukkoyksikön suunnittelu ja johtaminen (2,0 op)					
Prikaatin huoltojärjestelmä ja suorituskyky	1		2	2	sis kertauksen joukkoyksikön huollosta
A2 - toiminnan vaikutukset - huollon järjestelyt	1		1	2	
Huoltopataljoonan kokoonpano, suorituskyky, käyttöperiaatteet ja ryhmittäminen - Huoltopataljoonan yksiköiden toiminta - erityispiirteet POR, KAR, KAI	2	8		10	Sis ryhmätyön maastontiedusteluun liittyen
Huollon johtoporras - kenttähuoltojoukot	1			1	

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Huollon suunnittelu ja johtamisprosessi prikaatissa (FINGOP) - operatiivinen johtaminen - järjestelyjen johtaminen	2			2	
Huoltotoimisto osana prikaatin esikuntaa - tehtävät ja tuotteet - huoltotoimiston työjärjestys ja työskentely	1		2	3	
Suunnitteluperusteiden määrittäminen: - toimintaympäristön arviointi (huolto) - vastustajan toiminta mahd. arviointi (huolto) - operaation perusrakenne - huollon tehtävän erittely	2	4		6	Sisältää peruste oppitunnit sekä syventävän käsittelyn ryhmissä.
Toiminta-ajatuksen laatiminen: - vaihtoehtojen laatiminen ja vertailu - toiminta-ajatuksen laatiminen	1	4		5	
Prikaatin täydennysten ja kuljetusten suunnittelu	2	2		4	
Prikaatin lääkintähuollon suunnittelu	2	2		4	
Prikaatin kunnossapidon suunnittelu	2	2		4	
Prikaatin huoltopalveluiden suunnittelu	2	2		4	
Operaatiosuunnitelman laatiminen: - operaatiokäskey liite R - SOI	2	4		6	
Huollon tilannekuva ja tilanneilmoitukset	1			1	
Huoltopataljoonan suunnittelu ja johtamisprosessi - tilanteenarvio - suunnittelu ja toimeenpano - taktinen johtaminen	3			3	
YHTEENSÄ	24	28	5	57	

Toteutuspaikka

Toteutuspaikkana on Hämeen Rykmentin Huoltokoulu.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen 2. opiskeluvuoden syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Huolto-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja (luonnos)
- Huoltopataljoonan käsikirja (luonnos)
- Harjoitusvahvuudet A1 2004 (Porin Jääkäriprikaati)
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Huollon käsikirja 2001
- Täydennysopas (luonnos) 2002
- Kunnossapito-opas (luonnos) 2002
- Lääkintähuolto-opas (luonnos) 2002
- Kuljetusopas (luonnos) 2002
- Huoltopalveluopas (luonnos) 2002
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahvuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Osajaksossa käytetään jatkuvaa arviointia. Lisäksi osajaksoon kuuluvat oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Arviointina käytetään hyväksytyshylätty periaatetta.

Huollon johtamisharjoitus 1 1 op**Oppimistavoite**

Huollon johtamisharjoituksen opetuksen tavoitteena on, että opiskelijat:

- harjaantuvat toimimaan suunnittelu- ja johtamistehtävissä huoltopataljoonan esikunnassa.

Sisältö

- Huollon suunnittelu ja johtamisprosessi.
- Toiminta suunnittelu- ja johtamistehtävissä huoltopataljoonan esikunnassa
- Osajakson sisältämä harjoitus toimii oppimisympäristönä johtamisen opintojaksoon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
3. Huollon johtamisharjoitus (1.0 op)					
MATI-järjestelmän käyttö	1	3		4	
Huoltopataljoonan toiminnan suunnittelu ja johtaminen - HP:n esikunta, työjärjestys ja tuotteet - Toimeenpano ja käskytyt	5			5	
Harjoituksen aikana oppilaat toimivat huoltopataljoonien esikunnissa huollon suunnittelu ja johtamistehtävissä tai HP:n yksiköissä. Yhtymän huollon suunnittelu Huollon järjestelyjen johtaminen - suunnittelu, toimeenpano ja käskytyt		37		37	Maastoharj 5 vrk sis koulutyön. Toimii myös oppimisympäristönä opintojaksoon Johtamiseen harjaantumisen 1C03. Opiskelijoita kierrätetään eri tehtävissä.
Koulutyö		3		3	
YHTEENSÄ	6	43		49	

Toteutuspaikka

Toteutuspaikkana on Hämeen Rykmentin Huoltokoulu. Osajakso sisältää maastoharjoituksen Etelä-Suomen alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Huolto-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja (luonnos)
- Huoltopataljoonan käsikirja (luonnos)
- Harjoitusvahuudet A1 2004 (Porin Jääkäriprikaati)
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Huollon käsikirja 2001
- Täydennysopas (luonnos) 2002
- Kunnossapito-opas (luonnos) 2002
- Lääkintähuolto-opas (luonnos) 2002
- Kuljetusopas (luonnos) 2002
- Huoltopalveluopas (luonnos) 2002
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Osajaksossa järjestetään sovellettu koulutyö jonka arvosana muodostaa 80 prosenttia opintojakson arvosanasta. Lisäksi käytetään jatkuvaa arviointia. Arviointiasteikkona käytetään numeerista arviointia 0-5.

Taktiikan ja johtamisen yhteisharjoitus 2 op

Oppimistavoite

Osajakson jälkeen opiskelijan osaa Huoltopataljoonan johtaminen sekä huollon järjestelyjen johtaminen yhtymän taisteluun liittyen.

Sisältö

Tärkeimmät asiasällöt osajaksolla ovat:

- Joukkoyksiköiden taistelu osana yhtymän taistelua
- Huoltopataljoonan johtaminen
- Yhtymän huollon järjestelyjen johtaminen
- Osajakson sisältämä harjoitus toimii oppimisympäristönä johtamisen opintojaksoon 1C03 Johtamiseen harjaantuminen.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
4. TAKTIIKAN JA JOHTAMISEN YHTEISHARJOITUS (2,0 op)					
Yhtymän hyökkäyksen perusteet	4			4	
Aselajitoiminnot	10			10	
Esikuntien perustaminen ja toiminta	10	10		20	
Harjoituksen aikana oppilaat toimivat huoltopataljoonan esikunnassa huollon suunnittelu ja johtamistehtävissä. - sisältää case harjoituksia - toimeenpano ja käskytyt		40		40	5 vrk maastoharjoitus. Toimii myös oppimisympäristönä opintojaksoon Johtamiseen harjaantuminen 1C03. Opiskelijoita kierrätetään eri tehtävissä.
YHTEENSÄ	24	50		74	

Toteutuspaikka

Toteutuspaikkana osajaksolla on Maasotakoulu Lappeenrannassa. Osajakso sisältää mahdollisesti maastoharjoituksen Kaakkois-Suomen alueella.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisterivaiheessa PAT-kouluvaiheessa opintojen toisena vuonna syyslukukauden aikana.

Vastuutaho

Osajaksosta vastaa SM Huolto-opintosuunnan kurssinjohtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Jääkäriprikaatin huoltotaktinen käsikirja (luonnos)
- Huoltopataljoonan käsikirja (luonnos)
- Harjoitusvahvuudet A1 2004 (Porin Jääkäriprikaati)
- Yhtymän suunnittelun perusteet (MPKK 2007 luonnos)
- Huollon käsikirja 2001
- Täydennysopas (luonnos) 2002
- Kunnossapito-opas (luonnos) 2002
- Lääkintähuolto-opas (luonnos) 2002
- Kuljetusopas (luonnos) 2002
- Huoltopalveluopas (luonnos) 2002
- Sotilasmerkit ja lyhenteet 2005
- Harjoitusvahvuudet A2 (luonnos) 2006

Arviointi

Osajakson arviointiin käytetään jatkuvaa arviointia. Osajakson arviointi tapahtuu hyväksyty-hylätty periaatteella.

5C04-opintojakson Ilmasotakoulun toteutuskuvaus

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat, lentoupseereita lukuun ottamatta, palvelleet upseerin(SK) virassa 3-5 vuotta ilmapuolustuksen eri tehtävissä. Opiskelijat ovat omatoimisia ja aloitteellisia sekä kykenevät suoriutumaan laajoistakin itsenäisistä töistä. Ilmapuolustuksen monialaisuudesta johtuen opiskelijoiden näkökulma ja tiedot opintojakson sisällön suhteen vaihtelevat suuresti. Opiskelijat tietävät tukikohtan rakenteen ja toimintaperiaatteet. Opintojakson suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan mainittu opiskelijoiden monialainen osaaminen.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija perehtyy joukkoyksikön taktiikkaan yhtymän (Lennoston) viitekehyksessä. Opiskelija perehtyy joukkoyksikkötason taistelun suunnitteluun ja johtamiseen. Opiskelija ymmärtää yleisten taktisten periaatteiden käytön Lennoston taistelun suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija osaa yhdistää käsiteltäviä asiakokonaisuuksia ilmapuolustuksen ja ilmatorjunnan joukkoyksiköiden toimintaympäristöön. Lisäksi opiskelija osaa hyödyntää sotahistorian kokemukset nykypäivän ja tulevaisuuden taistelukentällä oman puolustushaaransa toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa.

Sisältö

Opintojakso muodostuu seuraavista osajakoista: Nykyaikaisen ilmasodan kuva ja Lennoston taistelu.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan sekä osin rauhanajan yksikön päällikön tehtävän asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikön taisteluun 3op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikön taistelu 1 4op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikön taistelu 2 4op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan osajaksottain monimuoto-opiskeluna. Tarkempi läpivienti on kuvattu osajaksottain. Opintojakson luentojen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde- ja teosten tarjoamaa tietoa. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävänä olevasta aihealueesta.

Limitäin luentojen kanssa tai niiden jälkeen oppimistehtävät teetetään yksilö- tai pienryhmätyönä. Osa oppimistehtävistä voidaan tehdä verkkopohjaisesti.

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan maisterikurssin toisen vuoden syyslukukaudella.

Vastuutaho

Ilmasotakoulun sotataidon pääopettaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Kenttäohjesääntö yleinen 2007
- Ilmasotaohjesääntö ISO 95
- Tukikohtaopas TKK-opas 2007
- Kirjallisuuden lukualueet määritetään opintojakson alkaessa.

Opintojakson etäopiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin/tutkimuksiin nykyaikaisista ilmaoperaatioista. Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla.

Osa opintojakson oppimistehtävistä voidaan korvata tenttimällä erikseen määritettävä kirjallisuus.

Arviointi

Opintokokonaisuuden oppimistavoitteiden saavuttaminen arvioidaan oppimistehtävien avulla. Ryhmätyöt, erilliset oppimistehtävät ja lennoston taistelu harjoitus on suoritettava hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute Ilmasotakoulun antamien ohjeiden mukaisesti. Opintojaksosta luodaan toimeenpanokäskeä ennen opintojakson alkua sekä toimintakertomus opintojakson päättyttyä PvAH asiakirjana.

Nykyaikaisen ilmasodan taistelu 2 op**Sisältö**

Opiskelija perehtyy nykyaikaisen ilmasodan kuvaan taktiikan näkökulmasta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Orientaatiotehtävät			27 h	27 h	
Ilmapuolustusseminaari	18h	9h		27 h	
YHTEENSÄ				54 h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

Maisterikurssin toisen vuosikurssin syyslukukausi.

Vastuutaho

Osajakson vastuuopettajana toimii yliluutnantti Tuomas Pernu.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Opintojakson kattava kirjallisuus on edellä kuvattu.

Arviointi

Osajakso arvioidaan asteikolla hyväksyty - hylätty.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Osajaksosta luodaan erillinen toimeenpanokäskey ennen osajakson alkua sekä toimintakertomus osajakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

Lennoston taistelu 4 op**Oppimistavoite**

Harjoituksen tavoitteena on tuottaa opiskelijoille laaja käsitys joukkoyksikön toiminnosta ja johtamisesta yhtymän viitekehityksessä valmiudenkohottamisen eri vaiheissa päättyen ensi-iskun torjuntaan ja sen jatkotoimenpiteisiin. Harjoituksessa perehdytään lennoston esikunnan eri toimialojen toimintaan ja Ilmaoperaation tulenkäytön johtamiseen.

Sisältö

Sisältö suunnitellaan vastaamaan tavoitetta.

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Seuraava kaavio päivitetään vuosittain opettajan / opettajien ajankäytön pohjaksi.

SISÄLTÖ	L	RT/ HARJ	OT	YHT	HUOM
Lennoston taistelu (Painostus)	40	10h		50 h	
Lennoston taistelu (SIETO)	40h	18h		58 h	
YHTEENSÄ				108h	

Toteutuspaikka

Ilmasotakoulu.

Toteutusajankohta

Maisterikurssin toisen vuosikurssin syyslukukausi.

Vastuutaho

Osajakson vastuuolettajana toimii kapteeni Mika Korhonen.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- TOP 2 opintomateriaali
- Tukikohtaopas (TKK-opas 2007)
- Taisteluvälineet 2020 MPKK TaktL
- STAE 2020
- Ilmavoimien harjoitusvahvuudet A1
- Luentomonisteet
- Opinnäytetyöt

Arviointi

Osajakso arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty.

Palaute

Osajaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Osajaksosta luodaan erillinen toimeenpanokäskey ennen osajakson alkua sekä harjoituskertomus osajakson päätyttyä PvAH asiakirjana.

5C04-opintojakson Helikopteripataljoonan toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet -opintojakson suunnittelu perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen. Suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään opiskelijan aikaisempaa kokemusta ja tietämystä käsiteltävästä aiheesta. Oppimistehtävät rakennetaan mahdollisimman lähelle todellisuutta, joissa opiskelija joutuu soveltamaan teoriaa omaan tehtäväkenttäänsä. Opetuksessa kannustetaan opiskelijaa aktiiviseen työskentelyyn ja kriittiseen asioiden tarkasteluun. Opettajan rooli opintojaksolla on ohjaava ja aiheeseen kiinnostusta herättelevä. Hän johdattelee opiskelijaa tiedon hankintaan ja tiedon syvälliseen pohdintaan. Olennaista on kehittää opiskelijan ymmärrystä ja valmiuksia käsiteltävään aiheeseen, eikä opettaa ulkoa yksityiskohtia. Lähiopetuksessa keskitytään käsiteltävien aiheiden taustatietojen perusteeluun, ja opiskelija syventää tätä tietämystä itseopiskelulla oppimistehtävien muodossa. Lähiopetuksessa tärkeää on avoin vuorovaikutus opiskelijan ja

opettajan välillä sekä aiheesta keskustelu eri näkökulmat huomioiden. Oleellista onkin käyttää aikaa asioiden perustelemiseen. Opiskelijalta vaaditaan opintojaksolla oma-aloitteisuutta sekä aktiivisuutta oman osaamisensa kehittämässä. Opettajalta vaaditaan laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle. Samoin opettajan on selkeästi tuotava esille opiskelijoille opintojaksoson tavoitteet.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään helikopteriohjaajaopintosuunnalle, joten opiskelijaryhmä on lähtötasoltaan hyvin homogeeninen. Pääsääntöisesti lähtötaasoeroja aiheuttavat henkilökohtaiset valmiudet. Perusteiden opetuksessa on huomioitava opiskelijoiden hyvin vähäiset työ- ja johtamiskokemukset ennen opintojen aloittamista. Myös lentoupseerin tehtäväkenttä tulee huomioida opintojaksoson suunnittelussa ja toteutuksessa, jotta opiskelijat ymmärtävät opintojen merkityksen omien työtehtäviensä kannalta.

Oppimistavoite

Opintojaksoson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Helikopteripataljoonasn tulevaisuuden toimintaympäristösön sekä erikoisjoukkojen toimintaperiaatteet ja tilannetaktiikan. Opintojaksoson jälkeen opiskelijan odotetaan osaaavan erikoisjoukkojen ja helikopterijoukkojen yhteisen operatiivisen tehtävän suunnitteluprosessin. Lisäksi opiskelijan odotetaan osaaavan kansainvälisten harjoitusten suunnittelun ja niihin osallistumisen vaatimuksiin.

Sisältö

Opintojakso rakentuu osakokonaisuuksista, joiden avulla opiskelija oppii Helikopteripataljoonasn ja Erikoisjoukkopataljoonasn yhteisoperaatioiden suunnittelun, kansainvälisen toimintaympäristösön asettamat vaatimukset, helikoptereiden omasuojalaitteiden taktisen käytösön sekä taistelujohtotoiminnan. Opintojaksolla opiskelija perehtyy myös toimimiseen tulevaisuuden EW -ympäristösössä.

Työelämäyhteydet

Opintojakso tähtää suoraan sodanajan sekä rauhanajan Helikopteripataljoonasn komentajan tehtävän asettamien vaatimuksien täyttämiseen.

Esitietovaatimukset

- ▶ 5C01 Johdatus joukkoyksikösön taisteluun 3 op
- ▶ 5C02 Joukkoyksikösön taistelu (1) 4 op
- ▶ 5C03 Joukkoyksikösön taistelu (2) 4 op

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan luennoin, ryhmätöin sekä itsenäisellä perehtymisellä opintojaksoson materiaaliin. Opiskelijoilta odotetaan aktiivista ja itsenäistä otetta oman osaamisensa kehittämässä. Opintojaksoson toimeenpanokäskey julkaistaan viimeistään kuukautta ennen opintojaksoson alkamista. Lähiopetuksessa painotetaan keskustelulle avointa ilmapiiriä, jolloin opiskelijat voivat opettajan avulla reflektoida omia ajatuksiaan ja kokemuksiiaan käsi-

teltävästä asiasta. Lähiopetuksen tarkoituksena on selvittää opiskelijoille asiakokonaisuuksia, joita on hankalaa opiskella itsenäisesti lähdemateriaalista. Lähiopetuksessa käynnistetään lisäksi oppimistehtävien laadinta sekä ohjataan näiden tekemistä. Oppimistehtävillä pyritään syventämään opiskelijan osaamista opintojakson osakokonaisuuksista sekä valmistamaan opiskelijaa opintojakson loppotenttiä varten. Opintojaksosta järjestettävä tentti on es-seemuotoinen, ja se perustuu opintojaksolla laadittaviin oppimistehtäviin sekä ennalta ilmoitettuun kurssikirjallisuuteen. Tentissä arvioidaan opintojakson aikana opiskeltujen asioiden syvällistä ja soveltavaa osaamista.

SISÄLTÖ	L	RT	OT	YHT	HUOM
Tavoitteet ja ohjeistukset	1			1	
Erikoisjoukkojen suunnittelu-prosessi	8	5	8	21	
Erikoisjoukkojen tilannetaktiikka	8		8	16	
Erikoisjoukkojen ja helikopterijoukkojen yhteinen suunnitteluprosessi	8		5	13	
Vaatimukset kansainvälisiin harjoituksiin osallistumiselle	8		5	13	
Kansainvälisen harjoituksen suunnittelu	8		5	13	
EW -ympäristö ja siinä toiminen	20		10	30	
Ilmataistelujohtaminen	8			8	
Harjoitustyö ja opponointi			45	45	
Tentti	3			3	
Yhteensä	72	5	86	163	

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Utin Jääkäriyrykmentin Helikopteripataljoonassa.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan sotatieteiden maisteriopintojen kuudennen lukuvuoden (viimeinen lukuvuosi) syyslukukaudella (syys-joulukuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Utin Jääkäriyrykmentin Helikopteripataljoonan pataljoonapääseeri.

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1.
- Helikopteripataljoonan opas (Luonnos) (soveltuvin osin)

Muu oheismateriaali:

- Luentomateriaali
- Internet (artikkeleja tms. oppimistehtäviin)

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu hyväksytysti suoritetuista oppimistehtävistä sekä tentistä. Opintojakson tentti arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5, puolen numeron tarkkuudella. Oppimistehtävät opintojakson aikana arvioidaan Hyväksytty - hylätty.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalautte. Palautteessa opiskelijat arvioivat avoimilla vastauksilla sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi opettajilta kerätään ns. vastine opiskelijapalautteeseen, jonka tarkoituksena on kehittää opintojakson toteutusta kokemusten myötä. Palautteet analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

5C04-opintojakson jalkaväkijän toteutuskuvaus

Oppimiskäsitys

Oppiminen perustuu realistiseen konstruktivismiin, missä toimintaympäristö kuvataan realistisesti. Opetus toteutetaan pääosin sen kaltaisessa ympäristössä missä osaamista tarvitaan. Opetuksessa sovelletaan myös kokemuksellisen oppimisen metodia mahdollisimman hyvän oppimisen takaamiseksi. Metodi aktivoi, konkretisoi, vastuuttaa ja stimuloi älyllisesti opiskelijan oppimisprosessia. Jakson tavoitteena on yhtenäistää koulutuksessa käytettävät käsitteet, määritelmät ja menetelmät. Jakson tavoitteena on myös viedä käytäntöön ja konkretiaan teoriassa opiskeltu ydinaines siten, että opiskelija ymmärtää teorian ja käytännön välisen yhteyden. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Aktiivista vuorovaikutusta korostavat opetusmenetelmät vaativat opettajalta laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijat ovat suorittaneet johdatuksen joukkoyksikön taisteluun (5C01) ja joukkoyksikön taistelun perusteet 1 (5C02) ja 2 (5C03) ennen 5C04 opintojakson aloittamista. Tällöin lähtökohtana opetuksessa pidetään, että opiskelija ymmärtää jalkaväen joukkoyksikön toiminnan perusteet.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää sotataidollista ajatteluaan maavoimien ja jalkaväen joukkoyksikön toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija oppii soveltamaan aikaisemmin oppimaansa. Opiskelija osaa sodan ajan jalkaväen joukkoyksikön taistelun suunnittelun, valmistelun, toteuttamisen ja johtamisen sekä harjaantuu

Sisältö

Maavoimien ja jalkaväen sotataito. Suunnitteluprosessi, päätös, taistelusuunnitelma, arvio vihollisen toiminnasta/ vastaava uhka-arvio. OPERAATIO- TAIDON JA TAKTIIKAN opintojen liittyminen puolustusjärjestelmän rakenteeseen: Uhkakuva, joukkorakenteet, valmiuden säätely: SIE- vaiheen toiminnot ml A2 vastustajan toiminta.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita ja valmiuksia työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä sodan ajan tehtävän suunnitteluun (esimerkiksi suunnitteluprosessin osaaminen ja vihollisen tuntemus). Opintojakson suorittaminen antaa edellytykset opiskelijalle, että hänet voidaan harjaannuttaa sijoittaa SA joukkoyksikön päällystön tehtäviin.

Esitietovaatimukset

- ▶ Johdatus joukkoyksikön taisteluun (5C01)
- ▶ Joukkoyksikön taistelu 1 (5C02)
- ▶ Joukkoyksikön taistelu 2 (5C03)

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan määriteltyihin lähteisiin tutustuen, luennoin, ryhmätöin laatimalla eri aihepiireihin liittyvät oppimistehtävät, joiden pohjalta käydään opetuskeskusteluita. Opintojaksossa korostuu harjoituksissa toteutettava käytännön harjoittelu. Opintojakson toimeenpanokäskyssä määritellään hyvissä ajoin lukualueet, joihin on omatoimisesti perehdyttävä ennen luentoja. Lukualueista voidaan järjestää pienimuotoinen tasokoe, jolla varmistutaan opiskelijoiden lähtötasosta.

Luentojen/lähiopetuksen tarkoituksena on johdatella opiskelijat aihealueeseen, tarkastella lähteiden sisältöä ja syventää lähde-tekstien (teosten) tarjoamaa tietoa. Lähiopetuksessa käynnistetään oppimistehtävien tehtävien laadinta sekä ohjataan töiden tekoa ja opiskelijoiden oppimista. Luennoilla on mahdollista opetuskeskustelun tavoin vaihtaa ajatuksia ja kokemuksia kulloinkin käsiteltävästä olevasta aihealueesta. Oleellisinta on, että määritetyt opetustavoitteet ohjaavat opetuksen suunnittelua ja toteutusta, opetuksessa säilyy loogisuus, ajankäyttö on tehokasta ja opiskelijat saavuttavat asetetut opetustavoitteet.

Opintojakson tenttien on oltava oppimistilanteita ja toisaalta toimittava palautteena opettajille opiskelijoiden oppimisesta. Opintojakson tentit perustuvat kurssikirjallisuuteen sekä kurssin aikana laadittavien oppimistehtävien syvälliseen osaamiseen. Tentit voivat olla esseetyyppisiä tai esimerkiksi laadittavia suunnitelman osioita. Oleellisinta on, että oppimistehtävät ohjaavat opiskelijaa tiedon hankinnassa sekä se, että opiskelija joutuu tentissä soveltamaan oppimaansa, jolloin toteutetaan parhaiten ymmärtävän oppimisen periaatteita.

Alla on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää toimeenpanokäskyssä opintojen tarkan toteutuksen.

Opintojakson aikana laaditaan ainakin neljä laajempaa oppimistehtävää alla olevista aihepiireistä. Aiheita voidaan opiskella myös laatimalla ryhmätöitä.

- 1) Pataljoonan komentajan tilanteenarviointi ja päätös puolustuksessa
- 2) Pataljoonan taistelusuunnitelman laatiminen ja sen käskeminen, käskykierrokset ml aselajikohdat puolustuksessa
- 3) Marssisuunnitelman laatiminen
- 4) Komentajan tilanteenarviointi, päätöksen ja taistelusuunnitelman laadinta hyökkäyksen eri vaiheissa
- 5) Aselajien yhteistoiminta yhtymän hyökkäyksessä

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
OPETUSJAKSON TAVOITTEET			1	0			1		Ml. oppimistehtävien anto
Pataljoonan puolustus 2op									15 vrk
Tilanteen arviointi, tehtävän erittely			1	0	3		4		Ylemmän johtoportaan antamiin perusteisiin perehtyminen
Arvio vihollisen toimintamahdollisuuksista			1	0	4		5		Sis aselajitoiminnot ja sotahistoriallinen tarkastelu
Arvio vihollisen toiminnasta			1	0	3		4		Pohjautuu uhka-arvioon
Arvio omista toimintamahdollisuuksista			1	0	4		5		Sis aselajitoiminnot ja toimialat
Omien toimintavaihtoehtojen määrittäminen			1	0	2		3		
Maastontiedusteluun suunnitelma			1	0	1		2		
Maastontiedustelu			0	2			2		sis Aselajitarkastelut maastossa

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Pataljoonan komentajan päätös			1	2		4	7		Päätöksen rakenne, laatiminen prosessiin tukeutuen, Opetuskeskustelut
YHTEENSÄ			7	4	17	4	32		
Pataljoonan taistelusuunnitelma			1				1		Suunnitelman rakenteen esittäminen
Taistelusuunnitelman laatiminen			0	8			8		Aselajisuunnitelmien opettaminen ja laatiminen
MATI			0	4			4		JOHLA+SUSINET
Esikunnan henkilöstön tehtävät			1	2			3		Muodollinen koulutus sis tiedon kulku esikunnan sisällä ja esikunnasta
YHTEENSÄ			2	14			16		
MAASTO-HARJOITUS				26			26		5 vrk sovellettu harjoitus pataljoonan suunnitteluprosessi ja suunnitelman laatiminen sekä yksipuolinen sotapeli
YHTEENSÄ				26			26		
KAIKKI YHTEENSÄ			9	44	17	4	74		

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAI- NE	HUOM
PATALJOONAN HYÖKKÄYS 2 op	KOODI	L	O	H	RT	OT	yht		5 vrk
Pataljoona hyök- käys			1	0		0	1		Pataljoonan hyökkäyksen rakenteen opettaminen valmisteltu hyökkäys ja kohtaamis- hyökkäys
Toiminta lähtö- alueella, marssi ja siirtyminen			1	0		4	5		Opiskelijat laativat patal- joonan marssi suunnitelman
Pataljoonan perus- taistelumenetelmät ja johtamistoiminta			1	0		2	3		
Pataljoonan tiedus- telu- ja valmistelu- osaston toiminta hyökkäyksessä			1	1		0	2		Sis maastotar- kastelun
Pataljoonan aselajitoiminnot hyökkäyksen eri vaiheissa			4	0		0	4		Aselajiperus- teet!
Pataljoonan kom- mentajan päätös hyökkäyksessä			1	0		0	1		
Tilanteen arviointi ja komentajan päätös			1	0		6	7		Opiskelijat laativat arviot toimintamah- dollisuuksista ja toiminta- vaihtoehtoista (vihollinen ja oma) sekä komentajan päätöksen perustelut
Komentajan pää- tösten esittely			0	1		0	1		Kaikki esittelevät - palaute opiskelijoille
YHTEENSÄ			10	2	0	12	24		

PATALJOONAN HYÖKKÄYS 2 op	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAI- NE	HUOM
	KOODI	L	O	H	RT	OT	yht		5 vrk
Pataljoonan taiste- lusuunnitelma			1	0	0	0	1		Suunnitelman rakenteen esittäminen
Taistelusuunnitel- man laatiminen			0	4	0	0	4		Aselajisuun- nitelmien opettaminen ja laatiminen
MATI			0	2	0	0	2		Tilannekuvan muodos- taminen ja jakaminen
Esikunnan henki- löstön tehtävät			1	4	0	0	5		Muodollinen koulutus
KOPA 1, KOPA 2 ja KP ajon toimin- taympäristönä			0	2	0	0	2		Toimin- nallinen kokonaisuus, suunnittelu, tilanne ja johtamisosa
Taistelun johta- minen			1	0	0	1	2		Pataljoonan komentajan johtamistoi- minta
YHTEENSÄ			3	12	0	1	16		
MAASTOHARJOI- TUS				26			26		5 vrk sovellet- tu harjoitus pataljoonan suunnitte- luprosessi ja suunnitelman laatiminen sekä yksipuo- linen sotapeli
YHTEENSÄ				26			26		
KAIKKI YHTEENSÄ			13	40	0	13	66		

	KOODI	TOTEUTUS						OPPI- AINE	HUOM
	KOODI	L	O	H	RT	OT	yht		
PATALJOONAN TAISTELU PRIKAA- TIN OSANA 2 op									
Johtaminen ja esi- kuntatyöskentelyn harjaantuminen									5vrk
Valmiusprikaatin hyökkäys			2				2		Prikaatin hyökkäyksen rakenne
Valmiusprikaatin aselajijoukkoyksi- köiden toiminta hyökkäyksessä			10				10		Aselajijouk- koyksiköiden tehtävät ja suorituskyky 2 h / aselaji
JP kom ja asela- jijoukkoyksikön komentajien yhteistoiminta hyökkäyksessä			2	6			8		Hyökkäyksen eri vaiheissa toteutettava aselajijouk- koyksiköiden välinen yhteistoiminta
Valmiusprikaatin johtamisympäristö			2	4			6		Yhtymän vies- tijärjestelmä ja MATI
KOPA ja johta- misajoneuvojen valmistelu				4			4		Johtamisval- miuden saa- vuttaminen
JPKOM suunnitte- luprosessi			1	8			9		Harjoituksen lähtökoh- tatilanne ja ylemmän johtoportaan perusteet
MAASTOHARJOI- TUS				30			30		5 vrk sovellet- tu harjoitus. Jääkäripatal- joonan joh- taminen, aselajien yhteistoiminta
YHTEENSÄ			17	52	0	0	69		
YHTEENSÄ							185		

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan kokonaisuudessaan Maasotakoulussa Sotataidon- ja kouluttamisen opettajaryhmän toimesta.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen lukuvuoden syyslukukaudella (syyskuu-marraskuu).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa Maasotakoulun taktiikan pääopettaja.

Kirjallisuus:

- Huttunen, M. 2005. Näkökulmia taktiikkaan – taktiikan käsite ja taktiikan keinot tulkinnan kohteena. Maanpuolustuskorkeakoulu, Taktiikan laitoksen julkaisusarja 3 No 1.
- Rekkedal, Nils Marius: Nykyaikainen sotataito – Sotilaallinen voima muutoksessa ISBN: 951-25-1733-7.
- Komppanian taisteluohje 2008
- Jalkaväen taisteluohjesääntö
- Valmiusyhtymän pataljoonan ohjeet
- Prikaatin taisteluohje 87
- KOYL 2007
- A2 Mekanisoitu pataljoona taistelussa
- Komppanian hyökkäyksen menestystekijät 2007 -tutkimus
- Tarvittavat aselajien oppaat ja ohjesäännöt.

Arviointi

Opintojakson arviointi muodostuu opintojaksosta järjestettävien tenttien, tehtävänantojen, jatkuvan arvioinnin sekä oppimistehtävien suorittamisen arvioinnista. Opintojakso arvioidaan numeerisella arvosanalla asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa.

5C05 Yhtymän taistelu 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Taktiikan opetuksessa vallitseva oppimiskäsitys ilmenee opintojakson toteutuksessa suunnitteluprosessin tuotosten laatimisessa sekä niiden pohjalta käytävissä avoimissa palautekeskusteluissa. Opetuksessa pyritään painottamaan opiskelijaa aktivoivia oppimistehtäviä luento-opetuksen sijasta. Perusteet opiskellaan luennoilla ja itseopiskeluna, mutta mahdollisimman paljon pyritään painottamaan tekemistä ja keskusteluita. Opiskelijan kannalta työskentely vaatii aktiivista perusteiden opiskelua sekä kykyä oma-aloitteiseen työskentelyyn. Opettajalta opetuskeskustelut vaativat laaja-alaista ammattitaitoa sekä huolellista valmistautumista opintojaksolle.

Opiskelija-analyysi

Opintojakso järjestetään koko kurssille, jolloin opiskelun lähtötaasoerot korostuvat (henkilökohtaiset valmiudet, varusmieskoulutus sekä aiemmasta eriytyvästä opetuksesta johtuvat puolustushaarakohtaiset erot). Puolustushaarojen erityispiirteet ja -vaatimukset on huomioitu järjestämällä opintojakso puolustushaarakouluilla. Opintojakson opettajina käytetään aselaji-, toimiala- ja puolustushaarakoulujen opettajia sekä puolustushaarojen asiantuntijahenkilöstöä.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija tuntee eri puolustushaarojen yhtymien/joukkoyksiköiden toimintaperiaatteet valmiuden kohottamisesta taisteluvaiheeseen. Opiskelija oppii ymmärtämään puolustushaarojen yhteistoiminnan merkityksen. Opiskelija ymmärtää yhtymän tilanteenarviointi ja päätöksenteko -prosessin. Opiskelija ymmärtää eri puolustushaarojen ja muiden yhteistoimintaosapuolten merkityksen sotaa edeltävässä toimintaympäristössä.

Sisältö

Opintojakson sisältönä on joukkoyksikön taistelun suunnittelu yhtymäyhtymän osana toimintavalmiutta kohotettaessa. Ydinaineksena on joukkoyksikön komentajan suunnitteluprosessi valmiuden kohottaminen sekä yhteistoiminta puolustushaarojen välillä.

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla käsiteltävät asiat antavat perusteita työelämään liittyviin koulutustehtäviin sekä ennen kaikkea sodan ajan tehtävän suunnitteluun. Opintojakso antaa valmiuksia toimia rauhan ajan harjoituksissa perusyksikkö- ja joukkoyksikkö tasan komentaja ja esikuntatehtävissä.

Esitietovaatimukset

- ▶ Opintoihin osallistuminen edellyttää, että ennen kurssin aloittamista on suorittanut puolustushaarakoulujen opintojakson nykyaikaisen taistelun erityispiirteet (5C04).

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso rakentuu luennoista sekä harjoitustöistä. Luennoilla käsitellään toimintaympäristöä, yhtymän taistelun suunnittelua ja toimeenpanoa (1 op). Yhtymän toiminnan suunnittelua ja yhteistoimintaa eri osapuolten kanssa harjoitellaan johtamisharjoituksessa (2 op). Ajattelun syvyyttä lisätään laatimalla suunnitelmia, joissa opiskelijat soveltavat oppimaansa. Harjoituksessa keskitytään taisteluvaihetta edeltäviin tapahtumiin sekä yhteistoimintaan eri viranomaisten kanssa. Opintojakso on jatkoa aiemmin suoritetulle joukkoyksikön taistelun opintojaksoille (3+4+4 op). Harjoitus liittyy Maanpuolustuskorkeakoulun esikunta- ja johtamisharjoitukseen.

Alla olevassa suunnitelmassa on määriteltynä opintojakson ohjaava tuntijaksottelu. Opintojakson johtaja määrittää tarkan toteutuksen, jossa huomioidaan MPKK:n esikunta- ja johtamisharjoituksen tavoitteet ja rakenne, oppilasryhmien koko, opiskelijoiden lähtötaso ja muut opetukseen ja oppisältöön vaikuttavat tekijät.

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
1. Hyökkääjän toiminta pol-sot painostuksen aikana ja sietovaiheessa			2				2	Operaatiotaito ja taktiikka	kaikki osallistuvat
2. Valmiuden kohottaminen - materiaalin hajauttaminen - joukkojen perustaminen			2				2		kaikki osallistuvat
3. Valmiusprikaatin käyttöperiaatteet, kokoonpano ja suorituskyky			2				2		kaikki osallistuvat
4. Lennoston tehtävät ja toiminta			2				2		kaikki osallistuvat
5. Meripuolustusalueen tehtävät ja toiminta			2				2		kaikki osallistuvat
6. Toimivaltuudet			2				2		kaikki osallistuvat

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
7. käyttöperiaatteet - voimannäyttö - kohteen suojaaminen			2				2		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus alkaa maa, meri ilmavoimat
8. perustaminen ja keskittäminen ensimmäiseen tehtävään, viranomaisyhteistyö			1		4	1	6		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
9. Aselajitoiminnot - epäsuoran tulen käyttö - ilmasuojelu ja -torjunta - pioneeritoiminta - johtaminen ja viestitoiminta - huolto - tiedustelu			4				4		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
10. Suunnittelun perusteet - tilanne - uhka-arvio - operaatiokäskey ja suunnitteluperusteet			1				1		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
11. Komentajan tilanteenarviointi, viranomaisyhteistyö			2				2		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
YHTEENSÄ			22		4	1	27		

SOVELLETUN HARJOITUKSEN OSUUS:

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Aloitus ja järjestelyt -tavoitteet ja ohjelma -järjestelyt ja huolto			1	3			4		TurvallisuusOT ml
Harjoitusesikuntien muodostaminen -kokoonpano ja koulutus -suunnitelmien laatiminen -peliorganisaation muodostaminen -yhtymän/joukkoyksikön esikunnan henkilöstön tehtävät ja työskentelyn perusteet				4			4	Maasto- ja kartta-harjoitus	Peliosuus voidaan toteuttaa osin komentaja- ja esikuntasimulaattorilla. MATI, MESI, ITTH- ympäristö
12. Toiminta-ajatus- päätös - rakenne - laatiminen - tarkastelu			1	7			8		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
13. Pataljoonan komentajan maastontiedustelu ja yhteydenotot, viranomaisyhteistyö				6			6		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat
14. Taistelusuunnitelma - rakenne - laatiminen - tarkastelu			1	5			6		puolustushaaroittain eriytyvä koulutus maa, meri ilmavoimat

	KOODI	TOTEUTUS						OPPIAINE	HUOM
		L	O	H	RT	OT	yht		
Yhtymän ja joukkoyksikön taistelun johtaminen ja viranoamisyhteistyö -yhtymien/joukkoyksiköiden (Pr 2005, Mepa, Ral ja Lsto) johtaminen valmiuden kohottamisesta taisteluvaiheeseen, -yhtymän/joukkoyksikön rinnakkainen suunnitteluprosessi, -esikunnan tilanteenseuraamisen ja taistelunjohtamisen järjestelyt				26			26	Maasto- ja karttaharjoitus, Suunnitelman testaaminen sotapelillä	Peliosuus voidaan toteuttaa osin komentaja- ja esikuntasimulaattorilla. MATI, MESI, ITTH- ympäristö
YHTEENSÄ			3	51			54		

Toteutuspaikka

Opetus toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa taktiikan laitoksen järjestämänä esikunta- ja johtamisharjoitukseen liittyen. Toteutuspaikka vaihtelee harjoitusten teemojen sekä puolustushaaratoiminnan mukaisesti.

Toteutusajankohta

Opintojakso toteutetaan toisen opiskeluvuoden kevätlukukaudella (kesäkuussa).

Vastuutaho

Opintojaksosta vastaa taktiikan laitoksen kadettien opetusryhmän johtaja.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Tarkennetut lukuvaatimukset (ml opetusmonisteet) sekä perusteet aikaisempien kurssin oppisisällön kertaamisesta käsketään kurssin toimeenpanokäskyssä/ vastaavassa suunnitelmassa. Kukin puolustushaara- aselaji ja toimiala/ määrittävät yksityiskohtaisen opintojaksossa ja sen osassa käytettävän kirjallisuuden.

Opintojakson opiskelupakettiin voidaan sisällyttää opintojakson tavoitteita palvelevia teoksia, internetistä saatavilla olevia artikkeleita tai muuta materiaalia liittyen esimerkiksi viimeisimpiin kokemuksiin puolustushaarojen, yhtymän ja joukkoyksikön taistelusta.

Kirjallisuutta täydennetään opintomonisteilla

Oppimistehtävien tukena voidaan käyttää seuraavaa kirjallisuutta:

- Jonathan M. House: *Toward Combined Arms Warfare: A Survey of 20th-Century Tactics, Doctrine and Organization*. PDF-julkaisu Combat Studies Institutun kotisivuilla.
- Pasi Kesseli: *Suomalaisen prikaatin esikunnan organisaation ja aseman kehittyminen 1939 – 1952*. Maanpuolustuskorkeakoulun diplomityö n:o Pasi Kesseli: *Liikesodankäyntiä suomalaisittain*, Suomen Sotilas 4/2002. Pasi Kesseli: *Valmiusprikaatin tehtävänä on hyökkäys*, Suomen Sotilas 4/2002
- Robert Leonhard: *The Art of Maneuver. Maneuver-Warfare Theory and AirLandBattle*. ISBN 0-89141-532-7.
- William S. Lind: *Maneuver Warfare Handbook*. ISBN 0-86531-862-x

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojakson hyväksytyt suoritus edellyttää että opintojakson ryhmätyöt ja erilliset oppimistehtävät on suoritettava hyväksytysti. Näyttönä toimii opintojakson aikana suoritettut oppimistehtävät, osoitettu aktiivisuus sekä osallistuminen työskentelyyn harjoitusvaiheessa. Opintojakso arvioidaan hyväksytyt - hylätty periaatteella.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen opiskelijapalaute. Palautteessa opiskelijat arvioivat numeerisesti sekä omaa toimintaansa että opintojakson toteutusta ja opetusta. Lisäksi kerätään suullinen ja kirjallinen avoin palaute. Palaute analysoidaan opintojaksosta laadittavassa kertomuksessa. Opintojaksoon läheisesti liittyvistä maastoharjoituksista kerätään erillinen palaute.

RM03 Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa.

Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden taso sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää raja- ja merivartioston eri organisaatio-osien osuuden vartioston johtamisessa sekä ylemmän johtoportaan roolin ja viranomaisyhteistyön merkityksen raja- ja meriturvallisuustoiminnan johtamisen kannalta. Opiskelija syventää tietämystään raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnittelussa ja johtamisessa sekä varautumisessa erilaisiin uhkamalleihin. Opiskelija tuntee Rajavartiolaitoksen toimintojen erityispiirteet ja -olosuhteet valtakunnan eri alueilla.

Sisältö

- RVL:n esikunnan rooli johtoesikuntana hallintoyksikön toiminnassa
- Raja- ja merivartioston esikunnan kokoonpano, tehtävät, toimintaperiaatteet ja osuus johtamisessa
- Perusyksikön (vast.) osuus hallintoyksikön johtamisessa

- RVL:n ja hallintoyksikön johtamis- ja valmiusjärjestelyt
- Raja- ja meriturvallisuustoiminnan eri uhkamallit sekä varautuminen ja toiminta niissä
- RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalyyysjärjestelmä
- Tilannekuvan ja riskianalyyysitoiminnan vaikutus hallintoyksikön raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnitteluun ja johtamiseen
- Raja- ja merivartioston raja- ja meriturvallisuustoiminnan suunnittelun ja johtamisen periaatteet
- Raja- ja merivartioalueen rajaturvallisuustoiminnan suunnittelu ja johtaminen
- RVL:n kansallinen viranomaisyhteistyö ja sen merkitys hallintoyksikön raja- ja meriturvallisuustoiminnassa ja sen johtamisessa
- Viestintä ja tiedottaminen raja- ja merivartiostossa
- RVL:n erityispiirteet valtakunnan eri alueilla (raja- ja merivartioston eri toimipisteet ja niiden toiminta)

Työelämäyhteydet

Opintojakson on tarkoitus laajentaa kausaalikäsitteitä yksikön toimintaan vaikuttavista lainalaisuuksista sekä yleisellä tasolla levittää opiskelijan käsitteitä organisaatiosta.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ RVL:n strategia 2019
- ▶ RVL:n rajaturvallisuuskäsitys
- ▶ RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi)
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu aihealueita koskevista luennoista, joiden osuus on noin 30 %. Opiskelijat syventävät tietämystään omatoimisen opiskelun keinoin.

Osana rajaturvallisuuden oppimistehtävää osa opinnoista suoritetaan osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin toteuttamalla opintomatka erikseen nimettäviin raja- ja merivartiostoihin sekä tutustumalla keskeisten yhteistyöviranomaisten toimintaan. Opintomatalla perehdytään myös vartioston raja- ja meriturvallisuustoimintaan ja sen johtamiseen sekä laajennetaan opintotaustaltaan erilaisten opiskelijoiden näkemyksiä RVL:n tehtävistä ja toiminnoista (maa/meri/ilma) maan olosuhteiltaan erilaisilla alueilla.

Opintojakso liittyy kiinteästi RMVK:n opintokokonaisuuteen RM02 Rajavartiolaitoksen perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op.

Rajavartiolaitoksen opiskelijat suorittavat RM 03 Hallintoyksikön rajaturvallisuustoiminnan johtaminen ja erityispiirteet 3 op- opintojakson Nykyai-

kaisen taistelun erityispiirteet 6 op- opintojakson asemasta. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita (rajoitetusti).

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

Maisterivaiheen 2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Korkeakouluosasto

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- RVL:n strategia 2019
- RVL:n rajaturvallisuuskäsky
- RVL:n vuosikertomus (opintovuotta edeltävä vuosi)
- Savolainen, Jukka: Risk Analysis for Border Guards - a tool for a knowledge based Border Management. Opintomoniste, Finnish Border and Coast Guard Academy, Espoo 2007.
- Savolainen, Jukka: Rajavalvonnän riskianalyysi. Raja- ja merivartiokoulu, Julkaisu numero 1, Espoo 2000 (Turvaluokiteltu III).
- Opintomatkan kohteena olevien hallintoyksiköiden opintovuotta ja sitä seuraavia vuosia koskeva TS- ja TTS-suunnitelma, riskianalyysi, rajaturvallisuuskäsky, työjärjestys (ml esikunta) ja viestintäsuunnitelma
- RVLPAK C.2; RVL:n valmiusjärjestelyt
- RVLPAK C.12; RVL:n tilanteenseuranta- ja riskianalyyisijärjestelmä (luotamuksellinen)
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksolta laaditaan muistio, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytytty suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti (amatillisten opintojen arvosana). Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen tasoa. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa.

Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Euroopan Unionin toimintaperiaatteet, oikeusjärjestelmän sekä yhteistyön merkityksen oikeus- ja sisäasioissa. Opiskelija syventää tietämystään erityisesti Euroopan Unionin rajaturvallisuusjärjestelmästä ja sen perusteista sekä perus- ja ihmisoikeuksista. Opiskelija osaa hyödyntää tehokkaasti EU-tietolähteitä. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään kansainvälisessä rajaturvallisuustoiminnassa.

Sisältö

- EU:n toiminta ja toimielimet
- EU:n oikeusjärjestelmä
- EU:n säädösten suhde Suomen oikeusjärjestelmään sekä EU-asioiden kansallinen valmistelu Suomessa

- Rajaturvallisuusalaa koskeva EU-lainsäädäntö
- EU:n rajaturvallisuusjärjestelmä sekä rajavalvonnan järjestelyt ja perusteet
- EU:n rajaturvallisuusstrategia
- EU:n rajavalvontayhteistyö
- RVL:n toiminta EU:ssa
- Schengenin arviointiprosessi
- EU:n rajaturvallisuusviraston (Frontex) toiminta
- DCAF:n toiminta
- ETYJ:n toiminta

Työelämäyhteydet

Opintojakson on tarkoitus laajentaa opiskelijan käsityksiä Euroopan unionin rajavartiointijärjestelmästä sekä havainnoida parhaista käytänteistä osana omaa kehitymisprosessiaan. Osajakso luo valmiuksia toimia monikansallisessa eurooppalaisessa toimintaympäristössä.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003.
- ▶ EU:n rajaturvallisuusstrategia
- ▶ Schengen Borders Code (SBC) (REGULATION (EC) No 562/2006 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 March 2006)
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opiskelijat perehtyvät aihealueisiin omatoimisen verkkotuetun etäopiskelun keinoin. Aiheita syventävien asiantuntijaluentojen osuus on noin 30 %. Opintojakso sisältää osallistumisen osittain RVL:n, Tullin ja CMC Finlandin järjestämään IBM-koulutukseen (Integrated Border Management), joka käsittelee keskiöhdön ja kansainvälisen viranomaisyhteistyön koulutusta siviilikriisinhallinnan toimintaympäristössä.

Opintoja syvennetään toteuttamalla opintomatka erikseen määritettävään RMVK:n eurooppalaiseen kumppanuusakatemiaan ja/tai rajaturvallisuus-tehtävien harjaantumisjakso kansainvälisessä toimintaympäristössä (esim. Focal Point -komennus EU-jäsenmaan kv-rajanylityspaikalle), jonka kokemukset raportoidaan ja esitellään. Esittelyissä vertaillaan erityisesti harjaantumisen aikana esille tulleita erilaisia kansainvälisiä työympäristöjä ja -tapoja sekä kulttuuria. Osa opintojaksosta toteutetaan englannin kielellä.

Rajavartiolaitoksen opiskelijat suorittavat RM 04 Euroopan Unionin rajaturvallisuus ja Eurooppaoikeus 3 op- opintojakson 5C04 Nykyaikaisen taistelun erityispiirteet 6 op- opintojakson asemasta.

Opintojakso toteutetaan yhdessä RMVK:n opintojakson RM05 Rajaturvallisuuden ja meripelastuksen kansainvälinen yhteistyö sekä siviilikiriininhallinta 3 op kanssa. Opintojaksolle voi erikseen sovittaessa osallistua myös muita kuin RVL:n opiskelijoita.

Toteutuspaikka

RMVK, Espoo

Toteutusajankohta

Maisterivaiheen 2. opiskeluvuoden syyslukukausi

Vastuutaho

RMVK, Korkeakouluosasto

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Niemenkari, Arto: Rajaturvallisuus Euroopan Unionissa. Raja- ja merivartiokoulu, julkaisusarja 1, tutkimuksia, Espoo 2003.
- Raunio, Tapio & Tiilikainen, Teija (toim.): Euroopan rajat. Laajentuva Euroopan unioni. Gaudeamus, Helsinki 2002.
- Anderson, Malcom & Bort, Eberhard: The Frontiers of the European Union. Palgrave, New York 2001.
- Savolainen, Jukka: Comprehensive risk analysis model for the border guards. BCGA , Booklet, Espoo 2006.
- Ojanen, Tuomas: EU-oikeuden perusteita. Edita, Helsinki 2007
- Pellonpää, Matti: Euroopan ihmisoikeussopimus. Talentum, Helsinki 2005.
- EU:n rajaturvallisuusstrategia
- Schengen Borders Code (SBC) (REGULATION (EC) No 562/2006 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 15 March 2006)
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 863/2007 (11.7.2007) nopeiden rajainterventoryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004 muuttamisesta mainitun mekanismin sekä vierailevien virkamiesten tehtävien ja toimivallan osalta
- Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1931/2006 (20.12.2006) paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaukorajoilla sekä Schengenin yleissopimuksen säännösten muuttamisesta
- NAs (EY) N:o 2007/2004 Euroopan Unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston perustamisesta 26.10.2004
- Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson arvosanaan vaikuttaa korottavasti tai laskevasti myös ulkomaatoiminnan raportti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen sekä seminaari- ja kansainvälisen harjoitteluraporttien laatimista. Opintojakso edellyttää myös rajaturvallisuuden oppimistehtävän suorittamista, joka arvioidaan numeerisesti (ammatillisten opintojen arvosana). Lisäksi oppimistehtävän esittelyn yhteydessä järjestettävässä seminaarissa arvioidaan opiskelijoiden osaamisen taso. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

RM11 Rajajoukkojen taistelun suunnittelu ja johtaminen 4 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Raja- ja merivartiokoulun pedagogisen strategian mukaan ihminen nähdään aktiivisena ja vastuullisena persoonana, joka on toiminnassaan sosiaalinen ja tulkitsee toimintaansa suhteessa muihin ihmisiin. Ihmisen toiminta ja tulkinta, myös käsitys omasta itsestään, ovat sidoksissa historiaan ja hänen toimintaympäristöönsä. Ihmisille luontaista on kyky jatkuvaan itsensä kehittämiseen ja toimintansa aktiiviseen suuntaamiseen. Raja- ja merivartiokoulun tehtävänä on antaa tähän mahdollisuus pyrkien vahvistamaan työelämässä tarvittavia ominaisuuksia ja kykyjä; asennetta, tietoa ja taitoa.

Raja- ja merivartiokoulun oppimiskäsitys perustuu nykyaikaiseen käsitykseen oppimisesta. Tietoa rakennetaan kokemusten kautta aiemmin opitun pohjalle tukeutuen tieteelliseen tutkimustietoon. Oppiminen on päämäärään suuntautunutta, yhteisöllistä ja ammatillisiin konteksteihin kytkeytyvää tiedon rakentamista. Tietojen ja taitojen oppimisessa korostuu asian tai kokonaisuuden ymmärtäminen, ongelmanratkaisukyvyyn kehittyminen sekä oppijan oma aktiivinen prosessi, jossa oppijalla on vastuu omasta oppimisestaan. Oppimisen mielekkyys syntyy omakohtaisen ymmärtämisen kautta. Vaikka oppimiseen sisältyy paljon itsenäistä työskentelyä ja opiskelijalta edellytetään itseohjautuvuutta, opiskelijalle taataan oppimista tukeva yhteisö ja asiantunteva ohjaus koko oppimisprosessin ajalle.

Opiskelija-analyysi

Maisteriopiskelijat ovat korkean motivaatiotason omaavia opiskelijoita. Ovat olleet työelämässä n. 4-6 vuotta ennen näitä opintoja ja ovat ehtineet työskennellä noin kahdessa tehtävässä. Opiskelijoilta on odotettavissa korkea itseohjautuvuuden tasoa sekä kykyä aiemman opetetun ja koetun yhdistämistä opiskeluun.

Oppimistavoite

Opintojakson tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää Rajavartiolaitoksen roolin kriisi- ja sodan ajan toiminnassa, rajajoukkojen toimintamallit eri kriisi- ja uhkamalleissa sekä syvennyy niihin liittyvään suunnitteluun ja viranomaisyhteistyöhön. Opiskelija perehtyy hallintoyksikön operatiiviseen ja valmiussuunnitteluun sekä syventää tietämystään ja harjaantuu opintotautansa mukaisesti sodan ajan rajajääkärikomppanian, merivartiokomppanian ja vartiolentueen toiminnan suunnittelussa ja johtamisessa. Opiskelija kehittää ongelmanratkaisu-, soveltamis-, suunnittelu-, päätöksenteko- ja yhteistyökykyään taksisessa johtamisprosessissa.

Sisältö

- RVL:n kriisi- ja sodanajan toiminta eri kriisi- ja uhkamalleissa
- RVL:n sotilaallisen valmiuden kohottaminen ja rajajoukkojen perustaminen

- Rajajoukkojen organisaatiot, suorituskykyvaatimukset, tehtävät ja toiminta eri uhkamalleissa
- Rajajoukkojen kehitysnäkymät
- Sodan ajan tiedustelukomppanian ja erikoisrajajääkärikomppanian suorituskyky ja käyttöperiaatteet (rajavartiostojen/vast. opiskelijat)
- Tiedustelukomppanian toiminnan suunnittelun periaatteet (rajavartiostojen/vast. opiskelijat)
- Viranomaisyhteistyö, yhteistyö yleisjoukkojen kanssa ja muu rajajoukkojen yhteistoiminta eri kriisi- ja uhkamalleissa
- Sodan ajan hallintoyksikön operatiivinen suunnittelu ja joukkojen käytöperiaatteet
- Hallintoyksikön valmiussuunnittelu ja sen osa-alueet sekä sodan ajan joukkojen sijoittamisen periaatteet
- Sodan ajan rajajääkärikomppanian/merivartiokomppanian/ vartiolentolentueen toiminnan suunnittelu ja johtaminen
- Perehtyminen raja- tai merivartioston operatiiviseen ja valmiussuunnitteluun

Työelämäyhteydet

Opiskelija kykenee osallistumaan ja myöhemmin johtamaan hallintoyksikön valmiussuunnittelun toimialaa.

Esitietovaatimukset

Ennen opintojakson alkua opiskelijan tulee perehtyä seuraaviin lähteisiin:

- ▶ Tietoja Suomen kokonaisuomaanpuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskorkeakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005.
- ▶ Rajajääkärikomppanian opas 2003. Raja- ja merivartiokoulu, Helsinki, Multiprint 2003 (vain rajavartiostojen/vast. opiskelijat).
- ▶ Esitietovaatimuksia tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso koostuu suunnitelmien laadintaan liittyvästä ryhmätyöskentelestä sekä luennoista ja omatoimisesta opiskelusta. Osa opintojakson opinnoista voidaan suorittaa perehtymällä operatiiviseen ja valmiussuunnitteluun erikseen nimettävässä raja- tai merivartiostossa osallistuvaan havainnointiin perustuvan raportoinnin keinoin.

Opintojakso toteutetaan kaikille pakollisiin opintoihin kuuluvan MPKK:n (TaktL) opintojakson 5C03 Joukkoyksikön taistelu (2) 4 op (hyökkäys) tilalla.

Toteutuspaikka

RMVK Imatra ja Espoo

Toteutusajankohta

Maisterivaiheen 1. vuoden kevätlukukausi

Vastuutaho

RMVK, Kriisinhallinnan ja sotilaallisen maanpuolustuksen oppiainevastaa-va.

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- Harjoitusvahvuudet A1 (luottamuksellinen)
- Kenttäohjesääntö 2008 (yleinen osa)
- Tietoja Suomen kokonaismaanpuolustuksesta 2006. Maanpuolustuskor-keakoulu, Helsinki, Edita Prima 2005 (kaikille yhteinen).
- Rajajääkärikomppanian opas 2003. Raja- ja merivartiokoulu, Helsinki, Multiprint 2003 (vain rajavartiostojen/vast. opiskelijat).
- Sotilasmerkistö ja -lyhenteet (SML). Pääesikunta, Helsinki, Edita Prima 2005.
- Tiedusteluopas (TiedO) 2003. PVKK, Helsinki, Edita Prima 2003 (vain rajavartiostojen/vast. opiskelijat).

Lisäksi erikseen jaettava luentomateriaali ja mahdolliset opintomonisteet. Kirjallisuutta tarkennetaan tarvittaessa ennen opintojakson alkua.

Opintojakson arviointi ja palaute**Arviointi**

Opintojaksosta järjestetään sovellettu tentti, joka arvioidaan numeerisesti. Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää lisäksi aktiivista osallistumista opetukseen ja ryhmätyöskentelyyn sekä annettujen tehtävien suorittamista ja raportin laatimista hyväksytysti. Opintojakso arvioidaan numeerisesti 0-5.

Palaute

Välitön palaute kerätään opintojakson lopussa sekä RMVK:n pedagogisen strategian mukainen viivästetty palaute valmistumisen jälkeen.

5C06 Rauhan ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Oppimiskäsitys ja pedagogiset perusteet on kuvattu pedagogisen käsikirjan yleisessä osassa.

Opiskelija-analyysi

Osalla kohderyhmästä on työelämästään jonkin verran kokemuksia perusyksikön hallinnosta ja johtamisesta joko päällikön, varapäällikön tai vääpelin tehtäviä sivusta seuranneena tai lyhyitä sijaisuuksia hoitaen. Osalla taas ei ole mitään kokemuksia mistään normaalin varusmiesyksikön toiminnoista, vaan he ovat koko työuransa toimineet asiantuntijatehtävissä eri puolustushaaroissa tai rajavartiolaitoksessa.

Oletuksena voitaneen pitää, että suurin osa opiskelijoista tulee jossain vaiheessa työelämäänsä toimimaan perusyksikköä vastaavassa hallinnollisessa yksikössä tai ylipäänsä hallinnollisena esimiehenä. Vaikka opintojaksossa keskitytäänkin varusmieskoulutusta antavan perusyksikön hallintoon ja johtamiseen, voidaan opetuksessa käsitellyjä aiheita tietyin muutoksin soveltaa yleisellä tasolla toimimiseen esimiesasemassa organisaatiosta riippumatta - osa laeista ja normeista koskee yhtäläillä virkamiehiä riippumatta siitä, toimiiko hän varusmieskoulutuksessa vai asiantuntijaorganisaatiossa.

Oppimistavoite

Opiskelija syventää tietämystään rauhan ajan perusyksiköstä johtamisympäristönä ja hallinnollisen kokonaisuutena ja ymmärtää rauhan ajan johtamisympäristön asettamat vaatimukset perusyksikön johtamiselle ja hallinnolle. Tämä tarkoittaa, että opiskelija osaa rauhan ajan hallinnonalan eri osa-alueita koskevat keskeisimmät lait ja normit sekä tuntee perusyksikön päällikön tehtäväkentän. Lisäksi opintojakson tavoitteena on ammatillinen pätevytyminen perusyksikön päällikön tehtäviin.

Sisältö

Perusyksikön päällikön asema ja ammattitaito:

- päällikön oikeudet, velvollisuudet ja vastuut hallinnollisena ja kurinpito-esimiehenä
- työajat, lomat, virkavapaat, oikeudenhoito, muut henkilöstöasiat
- päällikön materiaalivastuu ja -hallinto
- päällikkö henkilöstönsä johtajana
- joukko-osaston tuki yksikön päällikölle
- joukkotuotannon johtaminen

Työelämäyhteydet

Opintojaksolla laaditaan harjoitustehtäviä liittyen eri hallinnon aloihin.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojaksolla käytettävät opetus- ja työskentelymuodot jakautuvat seuraavasti: luennot 27 h, ryhmä- ja yksilötyöt 33 h, omatoiminen opiskelu 16 h ja tentti 4 h, yhteensä

Opintojakso sijoittuu ajalle juuri ennen opintojen päättämistä ja siten käsiteltävien asioiden tulisi olla hyvin opiskelijoiden mielessä heidän siirtyessään takaisin työelämään.

Opiskelijoiden oppimista tuetaan opintojakson sisällä opiskelijoista perustettavilla ohjausryhmillä, jonka puitteissa arvioidaan omaa oppimista, oppimistarpeita, työskentelyn etenemistä organisoitumis- ja johtamisprosessin näkökulmasta.

Opintojakso voidaan toteuttaa integroidusti opintojakson 5C07 Perusyksikön pedagoginen johtajuus kanssa siten, että käsiteltävien aiheiden sivutessa toisiaan, niitä tarkastellaan sekä pedagogisella lähestymistavalla että johtamisen näkökulmasta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoululla.

Toteutusajankohta

2. opiskeluvuoden kevätlukukausi.

Vastuutaho

Vastuuopettajana kapteeni Teemu Saressalo/JOSPEL

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

Päivitetään vuosittain opinto-oppaassa. Voi sisältää esimerkiksi:

- Varusmieskoulutusta säätelevät normit, ohjeet ja oppaat
- Virkamieslaki
- Valtion virkaehtosopimus ja työaikamääräykset soveltamisohjeineen
- Yleinen palvelusohjesääntö
- Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta
- Kehityskeskustelun opetuspaketit
- Henkilöstöhallintoon liittyvät normit ja ohjeet, tehtäväkuvausten ohjeistus
- Asevelvollisuuslaki
- Laki puolustusvoimista
- Rikoslaki (45L)
- Perustuslaki
- Sotilaskurinpitolaki ja -asetus sekä sotilasoikeudenhoidon normit ja ohjeet
- Työhyvinvointiin ja kenttäkelpoisuuteen liittyvät normit ja ohjeet
- Materiaalihallinnon normit ja ohjeet
- Luottamusmiesjärjestelmää säätelevät asiakirjat ja ohjeet
- Puolustusvoimien viestintää säätelevät normit ja asiakirjat

- Puolustusvoimien kirkollista työtä ohjaavat normit ja asiakirjat
- Puolustusvoimien terveydenhoitoa ohjaavat normit ja asiakirjat

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opintojaksosta järjestetään kirjallisuustentti, jonka hyväksytty suorittaminen on edellytys opintojakson hyväksytylle suorittamiselle. Lisäksi opintojakson hyväksytty suorittaminen edellyttää läsnäoloa luennoilla ja osallistumisista ryhmittöihin sekä ryhmäkeskusteluihin.

Tenttiarvosanaa voidaan korottaa ja hylätyn tentin voi uusia opinto-oppaan mukaisesti. Opintojakson arvosana muodostuu tentin arvosanan mukaan. Jakson aikana tehdyt yksilö- ja ryhmätyöt voivat vaikuttaa opintojakson arvosanaan korottavasti. Opintojakso arvioidaan numeerinen asteikolla 0-5.

Palaute

Opintojaksosta kerätään kirjallinen ja numeerinen palaute opetuksen kehittämiseksi. Vaihtoehtona on myös toteuttaa viivästetty palaute opiskelijoiden oltua työelämässä 6 - 12 kk, jolloin pystytään kartoittamaan opiskelijoiden työelämässä kohdanneiden tilanteiden perusteella, mitä asioita olisi pitänyt käsitellä tarkemmin opintojaksolla.

5C07 Rauhan ajan pedagoginen johtajuus 2 op

Opintojakson suunnittelu

Oppimiskäsitys

Sotilaspedagogiikan oppimiskäsitys ja muut pedagogiset ohjaavat periaatteet on esitetty tämän käsikirjan yleisessä osiossa. Opintojakso perustuu konstruktivistiseen oppimiskäsitykseen ja opettajien sekä opiskelijoiden avoimeen, aktiiviseen vuorovaikutukseen. Opintojakson opetusmenetelmissä ja tavoitteissa otetaan huomioon opiskelijoiden työelämävaiheessa kertynyt kokemus, ammattitaito ja maisteriopintojen kuluessa suoritetut opinnot sekä niissä menestyminen. Opiskelijat ovat persoonallisia yksilöitä, joiden tavat oppia ovat monin tavoin erikoistuneita ja vahvasti yksilöllisiä. Tämä on vaikuttanut eniten opintojaksolla käytettävien opetusmenetelmien valintaan. Ihminen oppii aktiivisesti ollessaan motivoitunut ja kiinnostunut käsiteltävistä asioista. Opiskelijat tutustuvat osaan aihekokonaisuudesta ongelmalähtöisesti, muodostaen tietoa hankkimalla ja eri näkökulmista tarkastelemalla siitä itselleen kattavan sekä ainutlaatuisen ymmärryksen.

Opiskelija-analyysi

Opiskelijoilla on kokemusta pääasiassa yksikkötason kouluttaja-, asiantuntija- ja vastaavista tehtävistä, mutta ei niinkään suunnittelu- ja johtotehtävistä. Opintojakso sisältää heidän kannaltaan runsaasti uutta asiaa. Ohjaajalinjan opiskelijoilla ei ole käytännössä lainkaan työelämävaiheen kokemusta, joten opintojakson aiheiden havainnollistaminen käytännön kokemuksiin on heille erityisen tärkeää.

Oppimistavoite

Opiskelija osaa hyödyntää tärkeimpiä perusyksikön päällikön/vast. pedagogisen johtamisen työkaluja.

Sisältö

Tarkastelun kohteena on vuoden ajalle ulottuva kehittämissykli ("vuosikello") ja sen varrelle sijoittuvat, pedagogisen johtajan käyttämät kehittämis- ja muut työkalut. Näihin kuuluvat mm:

- Henkilökohtaiset vuorovaikutuskyselyt ja niistä muodostettavat profiilit
- esimiehen ja alaisten väliset kehityskeskustelut
- ryhmien/vast. itsearvioinnit sekä koko työyksikön itsearviointi
- varusmiehille toteutettavat kyselyt ja muu ulkoinen palaute
- koulutuksellisen suorituskyvyn mittausten tulokset
- työilmapiirikysely ja sen purkaminen sekä raportointi.

Lisäksi opintojaksolla käsitellään seuraavia aiheita pedagogisen johtamisen näkökulmasta:

- Oppiva organisaatio, tiimityö koulutuksessa, verkostoituminen kouluttajasta ja opettajasta pedagogiseksi johtajaksi
- henkilökunnan osaamisen johtaminen ja kehittäminen perusyksikössä/vast.

- koulutussuunnitteluprosessin johtaminen käytännössä (vrt. joukkotuo-
tanto)
- pedagoginen johtaja yksikkönsä pääkouluttajana
- muutositervention suunnittelu ja toteuttaminen omassa toimintaympä-
ristössä
- muutostavastarinta sosiaalisena ilmiönä ja pedagogisen johtajan haasteena
- työkyvyn ylläpitäminen ja työhyvinvointi.

Työelämäyhteydet

Opintojakso liittyy saumattomasti työelämään ja opiskelijan tulevaan toi-
mintaympäristöön. Opintojaksolla käsiteltävät case-tilanteet sekä esimerkit
tulevat säännönmukaisesti työelämästä ja palvelevat siten mahdollisimman
hyvin opiskelijoiden tulevissa tehtävissä menestymistä. Opintojaksoon liit-
tyvän kehittämisprojektin aihe valitaan opiskelijan tulevasta toimintaympä-
ristöstä, mikä paitsi lisää opiskelijan sisäistä motivaatiota sekä mielenkiintoa
opiskeltavia aiheita kohtaan, niin myös saa parhaimmillaan aikaan näkyviä
tuloksia oman työyksikön toiminnassa.

Opintojakson toteutus

Opetus- ja opiskelumenetelmät

Opintojakso toteutetaan yhteistoiminnassa opintojakson 5C06 (Rauhan
ajan perusyksikön johtaminen ja hallinto 3op) kanssa. Ajankäyttö esitetään
yksityiskohtaisesti opintojaksojen toimeenpanokäskyssä.

Maisterikurssin liikuntaleirillä opiskelijat johdatetaan pedagogisen johtami-
sen viitekehukseen tutustuttamalla heidät yhteen sen osa-alueista, eli hen-
kilökunnan työkyvyn ylläpitämiseen ja työhyvinvoinnin suunnitelmalliseen
kehittämiseen perusyksikön päällikön (vast.) näkökulmasta. Opetus koostuu
luennoista (2h) ja lähijaksoon valmistavasta oppimistehtävästä sekä jaetta-
vasta materiaalista.

Lähijakson opintojen alussa muodostetaan viitekehys ja avataan keskeiset
käsitteet tutkivan työotteen avulla. Pääosa ajasta käytetään eri työkalujen
merkityksen ja käytön vaikutusten pohtimiseen perusyksikön päällikön nä-
kökulmasta. Tässä käytetään apuna monipuolisia oppimis- ja ryhmätehtäviä.

Lähiopetuksen päätteeksi opiskelijat perehtyvät syvällisesti omaan työyksik-
köönsä ja laativat siitä työympäristöanalyysin pedagogisen johtajan näkökul-
masta.

Toteutuspaikka

Opintojakso toteutetaan Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Toteutusajankohta

Maisterikurssien liikuntaleirin yhteydessä: työhyvinvoinnin parantamiseen
ja työkyvyn ylläpitämiseen liittyvät asiakokonaisuudet sekä oppimistehtävän
ohjeistaminen (SM1-kurssin osalta viikoilla 21 ja 23/2010).

Opintojakson muu lähiopetus: 2. opiskeluvuoden syksyllä. (SM1: Viikoilla 32-33 vuonna 2011).

Vastuutaho

kapteeni Janne Jortama (sotilaspedagogiikka) ja kapteeni Teemu Saressalo (johtaminen)/SKOPR/JOSPEL

Kirjallisuus ja muu oheismateriaali

- 1. Nissinen, V. 2001. Military Leadership
- 2. Mäkinen, J. 2006. The Learning and Knowledge Creating School: Case of the National Defence College.
- 3. Viitala R. 2003. Osaamisen johtaminen esimiestyössä. Acta Wasaensia. Universitas Wasaensis.
- 4. Liikuntaleirillä opiskelijoille jaetaan aihetta käsittelevää materiaalia.

Opintojakson arviointi ja palaute

Arviointi

Opiskelijat arvioidaan seuraavin perustein:

- Kaikki oppimistehtävät tehtynä (yksilötyönä tai työryhmän osana) hyv
- Osallistuminen luennoille hyv
- Opintojakson tentti suoritettu arvosanalla 0-5 hyv

Opintojakson hyväksytyt suorittaminen edellyttää kaikkien em osioiden osalta hyväksytyjä suorituksia. Oppimistehtävät (ml. työympäristöanalyysi) arvioidaan asteikolla hyväksyty-hylätty. Opintojakson tentti arvioidaan asteikolla 0-5. Opintojakson arvosana muodostuu tentin numeerisesta arvosanasta.

Palaute

Opintojaksolta kerätään sekä avoin sanallinen palaute että numeerinen palaute JOSPEL:n yhteistä strukturoitua lomaketta käyttäen.

